

HEVES MEGYEI GAZDASÁG- ÉS FOGLALKOZTATÁSFEJLESZTÉSI Együttműködési Program

Eger, 2016.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

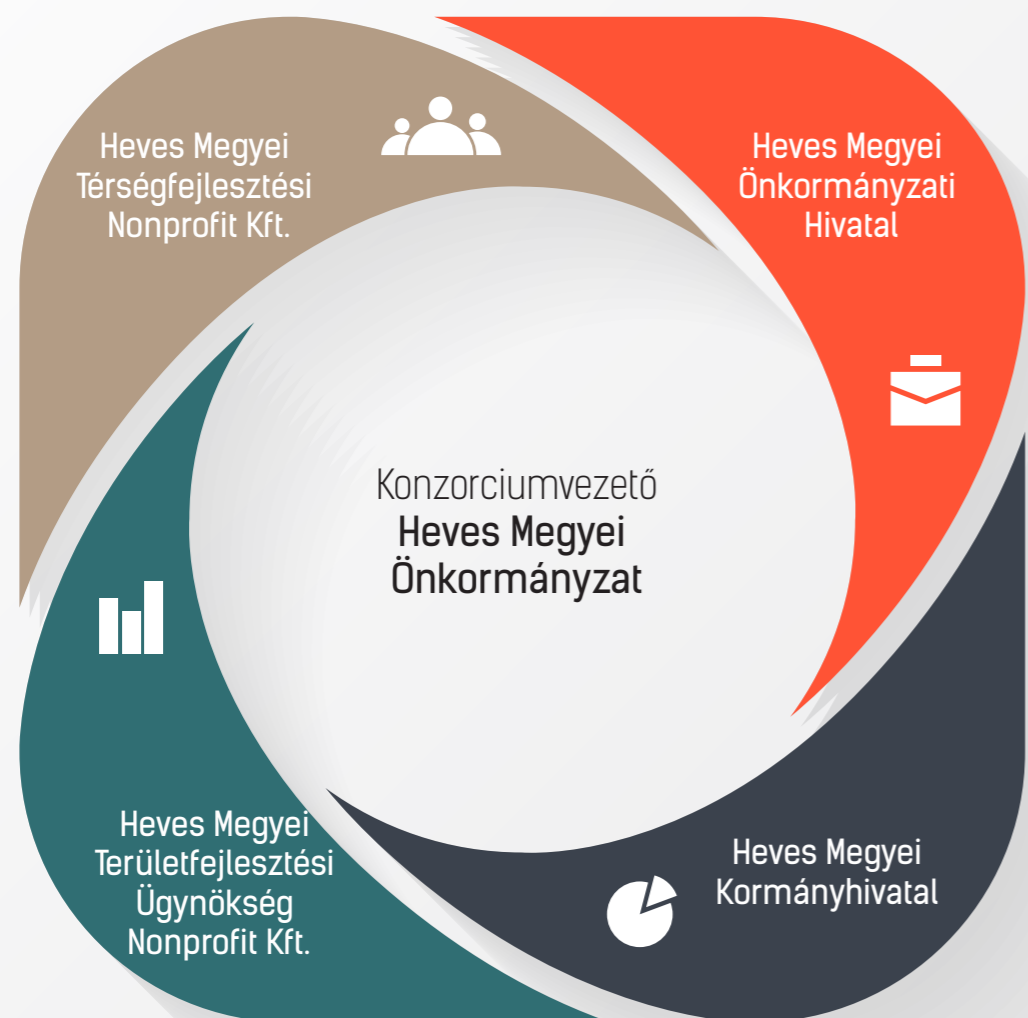
RÖVIDEN

A paktum egy foglalkoztatási együttműködés, mely által képzési és foglalkoztatási programok valósíthatók meg.

A HEVES MEGYEI PAKTUM

támogatási programjaiban résztvevők száma várhatóan eléri majd az 500 főt.

A Heves megyei paktum tagszervezetei

MINDEN MEGYÉBEN,

valamint megyei jogú városban hoznak létre paktumot, emellett helyi paktumok is szerveződnek ugyanezzel a céllal, csak kisebb földrajzi hatókörrel.

TÁMOGATÁSI CÉLCSOPORT

a hátrányos helyzetű álláskeresők és inaktívak, akik képzési, illetve bér- és járuléktámogatásban részesülhetnek.

A megyei paktum projekt bemutatása

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (továbbiakban TOP) keretein belül minden megyében és megyeszékhelyen létrejövő paktumok célja, hogy országosan egy olyan hálózatot hozzanak létre, melynek segítségével alulról jövő kezdeményezésként, a helyi foglalkoztatási problémákra hatékonyan reagálva Magyarország foglalkoztatási helyzete javuljon.

Az Európa 2020 célrendszerének egyik kiemelt prioritása a 20 és 64 közötti népesség foglalkoztatási rátájának 75 százalékra történő emelése. A hazai szakpolitikai törekvések – összhangban az Európa 2020 céljaival – különös tekintettel a gazdaság- és fejlesztéspolitikára a foglalkoztatás bővítését tűzték ki célul.

A TOP-on belül megfogalmazódott egy intézkedés, ami mind a megyék mind pedig a megyei jogú városok számára külön forrást biztosított a fenti célok elérésére.

A projektekbe kötelezően bevonandó partnerként kerültek be a megyei kormányhivatalok, akik révén a projekt célcsoportját alkotó hátrányos helyzetű álláskereső és inaktív rétegek képzési, illetve bér- és járuléktámogatásban részesülhetnek.

A megvalósuló projektekben a rendelkezésre álló források mintegy 70%-át közvetlenül a célcsoporthoz kapcsolódó tevékenységekre kell fordítani, mely keret terhére a Kormányhivatalok a meglévő jogszabályi keretek mentén juttathatják el a végfelhasználók számára a képzési, illetve bér- és járuléktámogatást.

Mint minden megyében, így Heves megyében is létre kell hozni egy foglalkoztatási paktumot. A Heves megyei foglalkoztatási megállapodás célja, hogy a Heves Megyei Önkormányzat vezetésével, az egész megyére kiterjedően létrejövő foglalkoz-

tatási együttműködés, partnerség (paktum) hozzájusson azon forráshoz, mely segítségével – a projekt megvalósítása során kialakított stratégia mentén – a konzorciumi partnereink bevonásával képzési és foglalkoztatási programokat valósítsunk meg.

A projekt keretében megvalósuló intézkedések segítik a megyei foglalkoztatási szint növelését, hozzájárulva a megye gazdaságának fejlődéséhez. A Heves megyében megvalósuló megyei paktum projektben a Heves Megyei Önkormányzat konzorciumvezetőként, a Heves Megyei Kormányhivatal, a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft., a Heves Megyei Önkormányzati Hivatal és a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. pedig konzorciumi partnerként vesz részt.

A projekt célja egy olyan működő megyei szintű foglalkoztatási együttműködés létrehozása, melynek segítségével a munkaerő-piaci igényeket figyelembe véve, Heves megye foglalkoztatási helyzete ténylegesen javulhat. A 2014-2020-as fejlesztéspolitikai időszakban a TOP keretében kialakítandó paktumok, így jelen projekt keretében létrejövő paktum célja elsősorban a megyében meglévő vállalkozói, foglalkoztatói igények, azaz a kereslet kielégítése.

A projekt számszerűsíthető eredményeként a megyei paktum keretében a munkaerő-piaci programokban résztvevők várhatóan eléri a mintegy 500 főt.

A projekt keretében munkához jutóknak az elsődleges munkaerő piacon kell elhelyezkedni, ezzel is biztosítva a foglalkoztatási helyzet hosszú távú javulását.

A projekt teljes támogatási összege 800 millió Ft, amely az Európai Szociális Alap és Magyarország Kormányának társfinanszírozásában jön létre.

A projekt kódja: TOP-5.1.1-15-HE1-2016-00001

2016. szeptemberében Heves megye munkáltatói a megye hat járási hivatalának foglalkoztatási osztályaira bejelentett munkaerőigénye több mint:

20.000
álláshely.

2016. szeptemberében Heves megyében a hátrányos helyzetű álláskeresők száma:

11.810
fő

PERSPEKTÍVÁK

A stratégiaalkotás során számos nézőpontból elemeztük Heves megye foglalkoztatási helyzetét. A statisztikai adatok és a piackutatásunk adatai is beszédesek, azonban interjúalanyaink is azonnal rávilágítottak a munkaerő-piaci kihívásokra.

Nagy Lajos, ügyvezető igazgató, HESI Sütőipari Kft.

Az elmúlt két évben Társaságunknál alapvető változások mentek végbe a munkaerő-foglalkoztatásban. Míg korábban a termelés fel-futásához viszonylag hamar tudtunk új munkaerőt biztosítani, ma napjainkban ez, minden igyekezetünk ellenére, kevés eredménnyel jár.

Rendkívüli mértékben megnőtt a fluktuáció, mivel a Heves megyei munkaerőpiacon meglévő, viszonylag kevés számú ügyvezető szabad munkavállaló a jelenlegi bérek mellett nem motivált az elhelyezkedésére. Belépés után jellemzően betegszabadságra, táppénzes állományba mennek, jó esetben néhány nap után, de olyan eset is volt, aki a felvételt követően fel sem vette a munkát, már másnap leszámolt. Cégünknel a táppénzes hozzájárulás az előző évihez képest több mint duplájára nőtt.

Az élelmiszeripari munkáltatók jelenleg is folyamatos munkaerőhiánnyal küzdenek. Az álláskereső portálokön fix „megrendelésnek” számít a szak- és betanított munkás, raktáros, karbantartó, csomagoló, gépkocsivezető munkavállalók részére szóló hirdetés. A jelentős munkaerő-keresletnek köszönhetően érezhető a jól képzett munkaerő magasabb bérekért történő átszállítása más munkahelyekre, sokszor nem megengedett eszközök alkalmazásával. Emellett nyilván a magasabb bér, a kedvezőbb munkaidő beosztás, a munkahelyre történő szállítás és az egyéb juttatások egyaránt hatással lehetnek a munkahelyváltásra, ez azonban inkább a nagyobb vállalkozások induló termelésénél jellemző. Tapasztaltuk, hogy Nyugat-Európába mennek szakmunkásaink, jellemzően szakmában helyezkednek el, de olyan is előfordul, hogy építőipari segédmunkánál ajánlanak részükre igencsak csábító keresetet.

Sajnos a szakmában jelenleg meglévő – áruházi láncok részére meghatározott – átadási árak rendkívül nyomottak, az üzletekben vevőcsalogatónak számít az olcsó kenyér és péksütemény. A KKV szektor ezekkel a feltételekkel nehezen tud versenyezni, az árakat a többi üzletben is meghatározza a multi kereskedelmi láncok reklámfogásnak számító árpolitikája. Ennek következtében alacsony a jövedelmezőség, s nem vonzóak a bérek, ez is egyik oka a létszámhiánynak.

A szakmai érdekképviselet által sokat emlegetett önköltség alatti árak megszüntetése, a kenyér árának európai uniós szintre emelése megoldaná a helyzetet, hiszen jelenleg már csak a munkaerő olcsóbb Magyarországon, a többi költség versenytársainkkal megegyező mértékű.

A szakmunkás gyakorlati képzés cégünknel mintegy 3 évtizedes múltra tekinthet vissza, tanulószervezővel jelenleg is – a különböző évfolyamokon – mintegy 40 fő képzése folyik jól képzett mesterek irányításával. Rendkívül nagy a pályaelhagyás, a végzett szakmunkások elenyésző hányada vállal munkát szakmájában, miközben a fejlődéssel egyre nő az igény a jól képzett szakemberek foglalkoztatására.

A képző intézmények és a vállalkozások kapcsolatában még vannak tartalékok, hiszen szorosabb együttműködéssel, mindkét fél érdekeit figyelembe vevő óraosztásokkal az innovációs lehetőségeket is magába foglaló képzést lehetne hatékonyabban megvalósítani. A kiszámíthatóság és következetesség jobb munkafegyelmet eredményezhetne, és így a tanulók jó része hasznos sikerélményt is biztosító gyakorlati foglalkozásokon vehetne részt.

Úgy vélem, a tanulószervezővel rendelkező tanulók továbbfoglalkoztatását továbbra is ösztönözni kell, a legjobb feltételeket biztosítva, hiszen ez lehet az alapja a műszaki fejlesztés mellett megvalósuló termelékenység növekedésnek, a versenyképesség megteremtésének. A munkaerő megtartása rövidtávon komoly fegyverténynek számít, ezért a jövőben erre fókuszálva kellene a pályázati kiírásoknak is változnia.

A közfoglalkoztatás visszaszorítása, s az ott dolgozók versenyszférába való átirányítása (átképzése) is enyhíthetné a munkaerőhiányt, s az önkormányzatokkal közösen a fiatalok lakhatásának támogatásával a vidéki lakosság elvándorlása is csökkenne, nőne a helyben maradók száma.

Dr. Bujdosó Zoltán, főigazgató, Eszterházy Károly Egyetem Gyöngyösi Campus

A megye foglalkoztatási helyzete területileg differenciált. A nagyobb városok, különösen az ipari üzemekkel rendelkező települések jelentős vonzáskörzettel rendelkező foglalkoztató központok. Különösen kiemelkedik Eger, Gyöngyös és Hatvan. Ezen településeken munkaerőhiány lép fel, különösen a képzett munkaerő tekintetében. A megye perifériális térségei (Tisza-mente, Dél- és Észak-Heves) jelentős foglalkoztató hiányában munkaerő kibocsájtók, népességmegtartó képességük kisebb; különösen igaz a köztisztviselők nélküli kisebb településekre. Gazdasági ágazatonként az ipar szerepe, véleményem szerint, az országos átlagnál erősebb, ugyanakkor a szolgáltatás képviseli a komoly erőt.

Ami a munkaerő-piaci szereplők egymáshoz való viszonyát illeti, a kooperáció, a hálózatosodás és a klaszteresedés sajnos a megyében – a keleti országrészhez hasonlóan – gyermekcipőben jár még. Lényegében az egyes üzemek beszállítói hálózatai képezik a gazdasági hálózatokat, ezek összekapcsolódása, „fürtösödése” azonban még nem, vagy csak nagyon gyenge formában van jelen. Az együttműködés hatékonyabbá tételére, véleményem sze-

rint lenne lehetőség. A nagy foglalkoztató, ipari üzemek mellett hasonló gazdasági területen működő vállalkozások együttműködése, klaszterek létrehozása növelné az adott ágazat, de magának a vállalkozásnak a versenyképességét is, komparatív előnyt kialakítva ezzel. A megyében pl. turizmusban, egészségiparban jó kezdeményezésekkel találkozhatunk e tekintetben.

Úgy vélem, a legnagyobb kihívás a foglalkoztatásban a kereslet-kínálat egyensúlyának megtalálása. Amennyiben e felé az egyensúly felé törekszünk, jó úton járunk. Ehhez viszont a folyamatosan és gyorsan változó igényeknek, divatos szóval a „hiányszakmák” álláshely betöltési igényeinek kell megfelelni. Ez a legfontosabb tényező, amely hozzájárulhat a munkaerő-piaci igények javulásához a megyében. Fontos, hogy figyelmet fordítsunk a szakképzés és a munkaerő-piaci igények közötti kapcsolatrendszerre is. A két szektor közötti kapcsolat – hol formálisan, hol informálisan – kialakult, ugyanakkor mélysége még nem jelentős. **Kiváló kezdeményezésekkel találkozhatunk üzemek és középiskolák, vállalkozások és felsőoktatási intézmények között. A duális képzés immáron nem csak középszintű, hanem egyetemi szintű bevezetése mindenképpen erősíti ezt a kapcsolatrendszert. Ugyanakkor a piaci igényekre gyorsabban reagálni tudó, elsősorban rövidebb ciklusú képzések jelenthetik a jövő egyik zálogát.**

Az önkormányzatok, képzőintézmények, vállalkozások, illetve civil szervezetek szerepe a megye gazdasági és társadalmi fejlődésének előmozdításában jelentős, ugyanakkor hatékonyságuk sokkal jelentősebb lenne kooperatív munkával. Értem ezalatt egyrészt az egymással történő párbeszédet, másrészt a közös cselekvést egy-egy beruházás tervezése és megvalósítása során.

Kovácsné Somogyi Mónika, szakmai vezető, Egri Norma Közhasznú Alapítvány

Ha megnézzük a megyei álláshirdetéseket, szinte minden végzettséget igénylő munkakörben szép számban találunk hosszú hónapok óta betöltetlen munkaköröket. A munkaadók gyakran munkaerőhiányra panaszkodnak, ugyanakkor sokszor a minimálbérnél többet nem fizetnek a munkáért és semmilyen egyéb más kedvezményben nem részesítik a dolgozóikat (utazási kedvezmény, cafeteria). Így, a jobb megélhetés reményében, elhagyják a várost, sőt, a megyét is. Bár az sem ritka, hogy elrugaszkodott bérigénnyel és céges autóval, telefonnal szeretnének kezdeni a pályakezdő fiatalok. Gyakran csak addig látnak el egy munkafolyamatot a munkavállalók, míg gyakorlatot szereznek és kapcsola-

tokra tesznek szert. Amint a referenciához és a gyakorlati időhöz elég tapasztalatot szereztek, továbbállnak. Lényegesebben más a munkahelyhűség, mint az 1900-as évek végén, a 2000-es évek elején. Nyelvtudás birtokában rugalmasabban nyitnak a fiatalok. A megyében maradt és itt ténykedni akaró munkavállalók pedig a megfelelő végzettség hiányában nem tudnak elhelyezkedni, főként, ha vidéki településről van szó, és nem fizetik a munkába járás költségeit.

Úgy gondolom, a munkaerő-piaci szereplők együttműködésének hatékonyabbá tételére van lehetőség. Mindenképpen motiválni kell a megyében élőket az itt maradásra: járulékedvezményrel, fecskelakáshoz jutással, magasabb bérekkel vagy albértlet támogatással, cafeteriával. A munkavállalói oldalnak valamiféle közös kompromisszumon alapuló együttműködési megállapodással kell helyben tartania a dolgozóit. Bár ez nem könnyű feladat, s emellett számos más tényező is nehezíti Heves megye munkaerő-piaci helyzetének javulását. Véleményem szerint ilyen az elvándorlás (fővárosba, külföldre), az alulképzettség vagy a szakképzettség hiánya, az ipari cégek hiánya, a nem vonzó bérek, magas lakhatási költségek, az elöregedés, s az emberek végzettsége és az állás-kínálat sincs összhangban.

Jól látható, hogy a szakképzés és a munkaerő-piaci igények közötti kapcsolatrendszer nem eléggé összehangolt. Inkább egymás mellett és egymástól függetlenül, mint összefogást tanúsítva, egymást erősítve dolgoznak. A munkaügyi központnak szolgáltatói szemlélettel is kell működnie, közösen a szakképző iskolákkal, HKIK-val, az egyetemmel és a munkaerőpiac egyéb szereplőivel, hiszen ez a megye közös érdeke.

Optimális esetben minden szektornak, az önkormányzatoknak, a képzőintézményeknek, a vállalkozásoknak, illetve a civil szervezeteknek összehangoltan, egymás munkáját segítve kellene működni és tevékenykednie. Olyan képzéseket is indítani, ami a régió gazdaságát szolgálja ki a munkaerő tekintetében (például borász), majd a képzett munkaerőt helyben tartani, a helyi vállalkozásoknak foglalkoztatni. A civil szervezetek nem egy esetben állami feladatot látnak el bérézés, külön juttatás nélkül. Bölcs lenne a tapasztalataikat, projektjeiket támogatni, meghallgatni és valóban bevonnani őket a város és a megyei stratégiai tervezésbe.

Takács Zoltán, ügyvezető igazgató, Térségi Integrált Szakképző Központ Közhasznú Nonprofit Kft.

Heves megye foglalkoztatási helyzete véleményem szerint nem kedvező. Országos összehasonlításban az észak-magyarországi régió, ezen belül Heves megye is, sok nehézséggel küzdött és küzd ma is. A Hatvan–Gyöngyös–Eger tengely mindig is a fejlettebb része volt a megyének, a pétervásárai, vagy a hevesi térség jelentős lemaradása azonban hosszú idő óta változatlanul fennáll. Úgy vélem, ezen évtizedek óta nem sikerült érzékelhető mértékben változtatni. Egy betelepülést tervező, jelentős számú munkaerőt alkalmazni kívánó cég előnyös lehet egy település, vagy térség életében, hiszen jelentősen képes csökkenteni a helyi munkanélküliséget, a jelenlegi foglalkoztatási helyzet – a szakemberhiány – azonban gátolhatja egy ilyen cég betelepülését.

Meglátásom szerint hosszú időn keresztül nem történt jelentős változás a munkaerő-piaci szereplők egymáshoz való viszonyában. Az utóbbi években tapasztalható – napiakra pedig erősen éleződött – szakemberhiány azonban rá fogja kényszeríteni ezen szereplőket, hogy együttműködjenek, ha a kialakult helyzetet meg kívánják változtatni. Ma már egyre erőteljesebben tapasztalható, hogy az érintett szereplők lépéskényszerbe kerülve keresik az együttműködés lehetőségeit, melyet hatékonyabbá lehetne és kellene tenni. Az utóbbi néhány évben megyénkben is hiány van a jól, vagy a kevésbé jól képzett szakemberekből (a szakmunkástól az egyetemest végzettségig bezárólag), részben a főváros erős „elszívó” hatása, részben más okok miatt. A szakemberhiány következtében olyan helyzet állt elő, mely már komolyan képes veszélyeztetni egyrészt a megyében működő cégek, vállalkozások humán erőforrás igényével együtt járó fejlesztési lehetőségeit, másrészt lassan a napi működés fenntartását is. Ez a kialakult, keresletvezérelt helyzet pedig már rákényszeríti a munkaerő-piaci szereplőket az előremutató együttműködésre.

Ami Heves megye munkaerő-piaci helyzetének javulását illeti, egyrészt a már említett már a főváros „elszívó” hatását, de a betelepülni hajlandó tőke számára nagyon fontos szempont volt korábban is, és ma is az, a helyi szintű szakember utánpótlás biztosítása, vagy annak hiánya, valamint az, hogy az adott (kis) térség megközelíthető-e autópályán vagy sem. Ez ugyanis alapvetően meghatározza egy-egy adott cég szállítási költségeit, illetve a szállítás gyorsaságát. E tekintetben a megyeszékhely – Eger esetében is – pozitív változásokat kell, hogy hozzon a várost az

M3 autópályával összekötő M25 autópályánál közeli jövőbeli megépülése, mely vonzóbbá teheti a várost a leendő befektetők, betelepülési szándékozók szemében. A korábban említett, két kevésbé fejlett kistérség megközelíthetősége sajnos elég nehézkes és időigényes, melynek nagy szerepe van a jelenlegi helyzet létrejöttében és fennmaradásában.

A szakképzés átalakítása évek óta folyamatban van, melynek keretében el kell jutni oda, hogy az adott megyében működő szakképző intézmények olyan szakembereket képezzenek, akikre valóban szüksége van az ottani munkaerő-piacnak. Bár sem rövid, sem középtávon nem könnyű prognosztizálni, mekkora számú és milyen végzettségű szakemberre van egy adott megyének, térségnek szüksége, de csak az ilyen megközelítés lehet eredményes.

Az álláskeresők között sokan olyan szakképzettséggel rendelkeznek, melyre már nem tart igényt a jelenlegi munkaerő-piac. Látszanak bizonyos pozitív eredmények e téren, ilyenek tartom például a hiányszakmákban fizetett ösztöndíjat, melyek egy-egy adott képzési irányba orientálhatják a szakképzés iránt érdeklődő fiatalokat. De az is komoly előrelépés lehet a közeljövőben, ha egy végzett fiatal szakember azt érzékeli, hogy egy jó szakma birtokában nemcsak a fővárosban, hanem helyben is olyan juttatásokra számíthat a helyi cégek, vállalkozások részéről, melyből biztos, tervezhető jövőt remélhet.

Fontos továbbá, hogy nagyobb hangsúlyt kapjon a gyakorlati képzés, melyhez elengedhetetlenül szükséges, hogy jól felszerelt tanulmányhelyeken jól képzett szakoktatók foglalkozzanak a fiatalokkal a gyakorlati képzés során.

Az önkormányzatok, képzőintézmények, vállalkozások, illetve civil szervezetek mindegyikének aktív közreműködésére van szükség ahhoz, hogy Heves megyében pozitív elmozdulás történjen a foglalkoztatási helyzet tekintetében.

Úgy vélem, hogy a közelmúltban startolt TOP-projektek a lehető legjobbkor indultak, mert a munkaerő-piaci helyzetet tekintve a 24. órában vagyunk; a projektek által biztosított források remélt hasznosulása kézzelfogható eredményeket kellene, hogy hozzon. Sok múlik majd azon, hogy a rendelkezésre álló források segítségével sikerül-e megtalálni és aktivizálni azokat a célcsoportokat, melyek képzésbe vonása, majd ezt követő foglalkoztatása segítheti a jelenlegi foglalkoztatási helyzet javítását, a cégek szakemberigényének biztosítását, kielégítését.

Dr. Bánhidyi Péter, a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke

A helyi társadalom fontos célja, hogy a munkaerő-piaci kereslet-kínálat egyensúlyban legyen. Ennek érdekében a kamarák kutatásai rendszeresen vizsgálják a vállalkozások munkaerő-piaci igényeit. Az évenkénti felmérés trendje arra mutat rá, hogy növekszik a létszámbővítést tervező vállalatok száma, és e tekintetben Heves megye még az országos átlagot is meghaladja. A HKIK felmérései azt igazolják vissza, hogy Heves megyében, a következő egy-két évben akár további 2000 főre lenne szükség, elsősorban a feldolgozóipar területén.

A felmérésekből az is látható, hogy a külföldi tulajdonban lévő vállalkozások másfélszer nagyobb eséllyel tekintenek pozitívan a

jövőre, mint a tisztán hazai tulajdonban lévő cégek. E tendencia mögött érzékelhető, hogy minél nagyobb egy cég export részaránya az árbevételben, annál jobb eséllyel fogalmaznak meg a vállalatok optimista várakozásokat. A háttérben nyilván a nyitott gazdaság áll, amely ma már a digitális technológiákkal, internetes kereskedelemmel könnyen elérhető. E trendből kiolvasható, hogy a piacbővülés erősebb az Európán kívüli területeken.

Szembesülni kell azzal is, hogy a tanult szakmák a gyors technológiai fejlődés, modernizáció következtében változnak, a munkaadóknak és a munkavállalóknak, szakmai, elméleti és gyakorlati oktatóknak egyaránt áldozni kell a továbbképzésre. Az egyik leglátványosabb változás a digitális kultúra, internetes technológiák területén tapasztalható. Szakértők becslése szerint a szakmák 20-30 százaléka radikálisan megváltozik, vagy épp megszűnik, és új szakmák jönnek létre. Épp ezért az új nemzedékeket a digitális technikára a digitális technikát alkalmazva kell oktatni.

Fülöp Gábor, a Heves Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság (HMFKB) elnöke

A kereskedelmi kamarák koordinálásával működő megyei fejlesztési és képzési bizottságok (MFKB-k) fő feladata a munkaerő-piaci képzési igények megfogalmazása és közvetítése a képzést szervezők és a képzésben résztvevők felé. A képzési kereslet és kínálat egyensúlyának biztosítása érdekében rendszeresen felméri a gazdaság, munkaadók foglalkoztatási igényeit, és erre alapozva javaslatot tesz az éves beiskolázási keretszámokra a középfokú iskolarendszerű képzésben és felnőtt oktatásban, illetve az iskolarendszeren kívüli szakképzésre is az állami, vagy európai uniós forrásokkal támogatott, állam által elismert szakképesítésekre vonatkozóan.

A munkaerőpiac hazai és megyei jövőképénél figyelembe kell venni, hogy a demográfiai apály miatt az aktív korúak száma jelentősen csökken. Jól illusztrálja a drámai helyzetet, hogy a mai 10 negyvenévest mindössze 6 újszülött követi, a legaktívabb és piacképes középréteg nagy része pedig hamarosan nyugdíjba vonul. A hazai munkaerőpiacon területileg is eltérő jellemzőket tapasztalunk, az elvándorlás keletről-nyugatra zajlik. A demográfia és az elvándorlás hatására a Heves megyei lakosok száma évente több ezer fővel csökken.

Ez azzal is együtt jár, hogy a bővülő munkaerő-piaci igényekhez a munkaerőt egyre messzebből kell toborozni, és annak érdekében, hogy a munkavállaló itt maradjon, támogatni kell az életkörülményeket és a lakásfeltételeket. Növekszik azon cégek száma, melyek lakástámogatással, ingyenes szállással kínálják az állásokat. A kormány a munkaerő mobilitás és lakhatás feltételei javítás érdekében 2017. januártól újabb ösztöndíjakat tervez bevezetni. Ennek keretében a munkaadók által dolgozók részére nyújtott lakhatási támogatások adóalap-csökkentéssel fognak járni, a munkavállalók részére pedig részbeni személyi jövedelemadó mentességet jelentenek majd, kedvező adózással lehet munkásszállásokat és szolgálati lakásokat kialakítani, üzemeltetni. A munkaerő-utánpótlás érdekét szolgálja az egyre erősödő duális képzés, melynek lényege, hogy az elméletet az iskolában, a gyakorlatot a vállalatoknál tanulják a szakképzésben tanuló fiatalok. A szakmák, új technológiák tanításában a cégek szerepe erősödik. Heves megyében közel 300 vállalkozás hozott létre ennek érdekében gyakorlati képzőhelyet, ahol a szakmát tanuló fiatalok vállalati környezetben sajátíthatják el a szakma és a cég követelményeit. A kamarai felmérések azt igazolják vissza, hogy azokat a fiatalokat, akik a képzés idején megállják a helyüket, a cégek tovább foglalkoztatják.

Az MFKB alapvetően javaslattevő szervezet, a megyei gazdaság által igényelt szakképesítések tekintetében fogalmaz meg javaslatokat. A javaslatok fő dokumentuma a megyei középtávú szakképzési fejlesztési koncepció, melyet figyelembe kell venni a megyei területfejlesztési és képzési tervekhez is. A 2013-ban megalkotott, és jelenleg megújítás alatt álló megyei szakképzési fejlesztési koncepció a 2016-2020. közötti időszakra az alábbi fő célokat, és ahhoz szükséges eszközöket fogalmazza meg:

A szakképzési fejlesztési koncepció alapvető tézisei

1. A duális szakképzési rendszer kiszélesítése. A szakképző iskolák alapvetően az elméleti oktatást véggezzék, illetve az alapozó tanműhelyi gyakorlati képzést, de a további gyakorlati képzés élő munkakörnyezetben, vállalkozásoknál valósuljon meg.
2. A megye gazdasági profiljához igazodó képzési kínálat, az ipari jellegű képzési kínálat arányának növelése.
3. A munkaerő-piaci információs rendszer mélyítése, a keresleti-kínálati információk széleskörű publikálása, tudatosítása.
4. A szakképzés, szakmunka társadalmi presztízsének növelése.
5. A hatékony pályorientációs programok és módszerek széleskörű alkalmazása, a munkaerő-piaci keresleti igények ismeretén alapuló pályaválasztási döntéshozatal elősegítése a szülők, diákok és pedagógusok körében.
6. A szakképzés hatékonyságának mérését szolgáló, országosan összehangolt, jól használható pályakövetési rendszer kialakítása és működtetése.
7. A szakképzésből való lemorzsolódás csökkentése sokrétű: pályorientációs, pedagógiai-módszertani, szociális és infrastrukturális eszközökkel.
8. Az alulképzettek arányának csökkentése a bemeneti feltételeknél.
9. Az országos átlagnál magasabb arányú megyei hátrányos helyzetű szakképzési résztvevői létszám kezelése, helyzetük javítása.
10. A kollégiumok kihasználtságának és szerepének, társadalmi nevelő hatásának növelése.
11. A felsőfokú képzésre előkészítő, széles körű szakmai alapismeretet adó szakgimnáziumi képzés arányának növelése a szakképzésen belül.
12. A magas színvonalú képzést adó megyei képző intézmények és kínálatuk regionális pozíciójának erősítése.
13. Szorosabb kapcsolat és együttműködés kiépítése a megyei és regionális szakképző intézmények, gyakorlati képzést végző vállalkozások és felsőfokú képzést nyújtó képző intézmények között.
14. A megyei támogatott felnőttképzések és iskolai szakképzés erősebb együttműködése, összehangolása, ösztönzésének folytatása.
15. Egységes és összehangolt szakképzési nomenklatúra, adatszolgáltatás és információs rendszer működtetése.
16. Az Eger–Gyöngyös–Hatvan urbanizációs-foglalkoztatási tengely területén működő erős ipari és szolgáltatási vállalkozások számára a helyi munkaerő pótlására további többlet munkaerő (munkavállalók, tanulók) biztosítása.
17. A romló demográfiai helyzet, és az elvándorlás miatt a csökkenő foglalkoztatotti és tanulói létszámot, a megyébe történő bevándorlást, letelepedést és munkavállalást segítő eszközökkel szükséges támogatni.
18. A munkaerőpiac által igényelt, az adott munkaköröknek megfelelő szintű és tartalmú képzési követelmények, képzési programok és tananyagok.
19. Az iskolarendszerű képzésben térítésmentesen megszerezhető két szakképesítés tanulásának lehetőségét hosszú távon szükséges fenntartani a termelékenység és foglalkoztathatóság növelése érdekében.
20. Az országostól jelentősen eltérő Heves megyei differenciált szakképzési fenntartói struktúra ne hátráltassa a munkaerőpiacon szükséges utánpótlás biztosítását.

**DR. LIPTAI KÁLMÁN,
AZ ESZTERHÁZY KÁROLY
EGYETEM REKTORA**

Heves megyét az országosnál rosszabb, az Észak-magyarországi régió átlagánál jobb foglalkoztatási, illetve munkanélküliségi adatok jellemzik. A megyén belül is jelentős területi differenciák vannak (az Eger-Gyöngyös-Hatvan gazdasági tengely versus Heves, Pétervására térsége). Jelentős probléma, hogy magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresők, valamint a tartós munkanélküliek száma és aránya. Éppen ezért kiemelten fontos a humántőke fejlettségének növelése, amelyben a közoktatásnak, a szakképzésnek és a felsősoktatásnak egyaránt jelentős szerepe és feladata van.

A felsőoktatásban törekedni kell az intézmények és a vállalkozások közötti kapcsolatok erősítésére, az oktatási-képzési rendszernek a munkaerőpiac, a gazdasági szféra igényeinek is megfelelő átalakítására. Ennek elemei lehetnek például további közös K+F+I együttműködések, vagy a gyakorlati képzések erősítése.

A gyakorlatorientáltság, a piacképes tudás és kompetenciák biztosításának fontos eszköze a duális alap- és meszterképzések rendszerének fejlesztése. (Az Inno régió Tudásközpont szociálgeográfiai szakértője, Dr. Tóth Antal külön kiemeli - a megye gazdasági életében meghatározó gépipari cégekre gondolva - a műszaki, mérnöki, informatikai képzéseket is).

A foglalkoztatás-bővítést elsősorban a versenyszférától lehet várni, de a hátrányos helyzetű munkaerőpiaci cso-

portoknál, a társadalmi-gazdasági szempontból halmozottan hátrányos térségekben a közfoglalkoztatás is lényeges, ahol az elvégzett munka hatékonyságának növelése, értékteremtő jellegének növelése a cél. Az egyetemi karok és tudásközpontok jelenleg is aktívan részt vesznek a tehetséges hallgatók mentorálásában és akár több éves demonstrátori ösztöndíjazás

keretében lehetőséget teremtenek számukra a piacképes szakmai fejlődés eléréséhez. A tudásközpontok esetében a szőlész-borász, élelmiszeranalitikus, térinformatikus és térségfejlesztési geográfus, valamint programozó informatikus orientációk számos hallgató szakmai életpályáját tekintve perspektivikus lehetőségeket kínálnak, kiegészítve a magas színvonalú infrastrukturális és személyi háttérrel, aktív térségi gazdasági kapcsolatokkal.

Az egyetem térségi partnereivel jelenleg egy olyan területi információs rendszer kialakításán dolgozik, amely részletes téradatokkal (komplex telephelyinformációk, közművek, munkaerőpiaci és gazdasági adatok, agropotenciál, térbeli turisztikai információk stb.) szolgál elsősorban a térségbe befektetni szándékozók, vagy a már telephellyel rendelkező vállalkozások számára. A kialakítandó térinformatikai adatbázis tovább erősíti az intézmény kapcsolatrendszerét Eger Megyei Jogú Várossal, a Megyei Kormányhivatallal, valamint a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával. A kezdeményezés együttesen kívánja szolgálni a helyi gazdaságfejlesztés, a tudomány és a turizmus térinformatikai igényeit, előkészítve számos kapcsolódó fejlesztési lehetőséget megvalósítását.

A stratégiaalkotás módszertana

A stratégia alkotás első lépése a megye foglalkoztatási helyzetének értékelése volt, mely a problémák feltárásával kezdődött. A megyei foglalkoztatási helyzetértékelés során elsődleges és másodlagos adatgyűjtés módszerét is alkalmaztuk.

A másodlagos adatgyűjtési technika alkalmazása során a Heves Megyei Kormányhivatal számára rendelkezésre álló megyei szintű adatok feldolgozását tettük meg. Az adatok elemzése során egyrészt a megye munkaerő-piaci helyzetét bemutató elemzéseket használtuk fel, másrészt a Heves Megyei Kormányhivatal által végzett negyedéves prognózis eredményeit vettük figyelembe.

A megyei szintű adatgyűjtés során munkáltatói és álláskeresői kérdőíveket készítettünk és juttatunk el a megkérdezettekhez. A munkáltatói kérdőívet a Heves Megyei Iparkamara szakmai támogatásával készítettük el, melynek kiküldésében a Kamara aktívan részt vett. A kérdőívvel mintegy 10.953 db megyei vállalkozást értünk el, melyek közül 235 vállalkozás töltötte ki a kérdőívet.

Az álláskeresői kérdőívet a megye polgármestereinek juttattuk el, hogy a megye településeken élő munkanélküliekkel töltsék ki. Az álláskeresői kérdőív kitöltéséhez hirdetéseket adtunk fel megyei terjesztésű hirdetési újságokban, ahol az álláshirdetések között hívtuk fel a figyelmet a kérdőíves felmérésre. Ennek köszönhetően közel 993 álláskeresői kérdőív kitöltésére kerül sor a megyében. A kérdőívvezetés során a paktum projekt sajátosságaiból és feltételrendszeréből adódóan munkáltatói és álláskeresői szempontokat szeretnénk volna megismerni. A munkáltatói igényfelmérés egy igényközpontú, keresletorientált foglalkoztatás-fejlesztési projekt esetében elengedhetetlen, de hasonlóan fontos szempont a stratégia meghatározásakor a projekt célcsoportját képező álláskeresői oldal meghallgatása is. A stratégia kialakítása során elengedhetetlen volt a megye életében meghatározó szerepet betöltő, a foglalkoztatás-politika szemszögéből más-más álláspontot képviselő személyekkel interjú készítése.

A projekt előkészítése és a stratégia készítése során szoros együttműködés alakult ki a Heves Megyei Kormányhivatallal, a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával valamint Eger Megyei Jogú Város képviselőivel és megkerestük a megyében tervezés alatt álló helyi paktumok projektgazdáit is.

KOMPLEX KUTATÁST VÉGEZTÜNK

49 település

Heves megye 49 településéről gyűjtöttünk munkaadói információkat

55 önkormányzat

Heves megye 55 önkormányzatának közreműködésével gyűjtöttünk álláskeresői információkat

23 kérdés

Részletes és alapos: kérdőívenként 23 foglalkoztatási kérdésre kaptunk választ minden, a kutatásban részt vevő munkaadótól

235 munkaadó

Ennyi Heves megyei vállalkozást vontunk be a megalapozó kutatásba

993 fő

Heves megyei álláskereső egyéni, elhelyezkedési problémáit térképeztük fel

A probléma és a kapcsolódó stratégiai irány áttekintése

A projekt megvalósításának alapja Heves megye munkaerő-piaci helyzete. A projekt által érintett szakterületet kétféle módszerrel vizsgáltuk. Egyrészt a helyi szükségletekre, igényekre és lehetőségekre támaszkodva, a mintavételes megkérdezés eredményeit tártuk fel, másrészt a rendelkezésre álló statisztikai adatokat vetjük nagytól alá. Az elsődleges adatgyűjtést megyei szinten alkalmaztuk: munkáltatói és álláskeresői kérdőíveket készítettünk és juttatunk el a megkérdezettekhez.

A másodlagos adatgyűjtési technika alkalmazása során a Heves Megyei Kormányhivatal által megadott információkat - Heves megye munkaerő-piaci helyzetét bemutató elemzéseket, negyedéves prognózis eredményeit - illetve a Központi Statisztikai Hivatal nyilvános adatait használtuk fel.

A Heves Megyei Kormányhivatalhoz 2016. júniusáig beérkezett visszajelzések összesítése után kiderült, hogy a regisztrált munkakeresők közül 11 421 fő tudott álláshoz jutni, ez a szám 14,0%-al maradt el a tavalyi év ugyanezen időszakában rögzítettektől. Az előző esztendőkhöz hasonlatosan még mindig magas a támogatott munkahelyeket elfoglalók aránya, ők jellemzően (12 506 fő) a közfoglalkoztatási programba kerültek bevonásra.

A munkaerő-piac kínálati oldalán, a regisztrált munkavállalók között kiemelt figyelmet igénylő rétegek jelentek meg. 2016. szeptemberében a megyében a hátrányos helyzetű álláskeresők száma 11.810 fő volt, létszámának alakulásában a 2015. évhez képest ugyan csökkenés figyelhető meg, azonban célzott intézkedések nélkül ez a kedvező tendencia negatív irányba is fordulhat. A hátrányos helyzet nagyrészt az alacsony iskolai végzettségből, a nemzeti hovatartozásból, korból (fiatal, idős kor) megváltozott munkaképességből adódik, de a piacképes szakmai végzettség hiányának is köszönhető. A fenti problémák következtében számos, aktív életkorú munkaképes álláskereső hosszas keresgélés után sem tud állást találni vagy, ami a legrosszabb, inaktivitásba szorulhat. Heves megye munkaerő keresleti oldalát megvizsgálva ugyanakkor az tapasztalható, hogy a magas munkanélküliség ellenére több munkáltató is munkaerőhiánnyal küzd. A munkavégzéshez szükséges kompetenciák jellemzően hiányosak, nincs megfelelő végzettséggel és szakmai tudással rendelkező álláskereső a munkaerő-piacon.

A munka világában történő belépéshez és hosszan tartó bennmaradáshoz versenyképes szakképzettségre van szükség, ennek érdekében a projekt keretében helyi igényeken alapuló, a megyei foglalkoztatók által meghatározott, hiányszakmákra épülő képzések indítására kell törekednünk. Ez azért is fontos, hogy az elmúlt években megnövekedett „divat szakirányok” ne generálják tovább a munkaerőpiac keresleti és kínálati oldalának egyensúlytalanságát, illetve, hogy a hátrányos helyzetű álláskeresők iránt - a programban megvalósított szakképzések és megfelelő szakmai tudás megszerzés után - jelentősen megnövekedjen a kereslet, versenyképesebbé váljanak. A munkáltatók által elvárt szakmai tudás megszerzésével lényegesen könnyebb út vezethet a munkaerő-piacra. A betöltetlen álláshelyek száma továbbra is magas, a megye gazdasági szereplői 2016. szeptemberéig több mint 20 ezer álláshelyre vonatkozó munkaerőigényt jelentettek a megye hat járási hivatalának foglalkoztatási osztályaira. A legnagyobb munkaerőt továbbra is a feldolgozóipar területére várják, de az adminisztratív és szolgáltatási ágazatban keletkezett hiány is erősen megemel-

kedett, az utóbbi pár évhez képest 2,5-szer annyi munkavállalót keresnek.

A megyében megtelepedő multinacionális és magas létszámmal működő hazai cégek esetében a betanított munkaerő - összeszerelő, gépkezelő - hiánya tapasztalható. A kereskedelmi és vendéglátó-ipari szakmákban is túlkereslet alakult ki, a járási hivatalokba beérkező munkaerő-igények száma meghaladta a nyilvántartásba belépők számát. Viszonylag nagy volumenű munkaerőigényt vettek nyilvántartásba a fémmegmunkáló, felületkezelő gép kezelője, valamint a bolti pénztáros és jegypénztáros szakmákban. A munkaerő-keresleten alapuló képzési programok egyrészt a hátrányos helyzetű munkanélküliek elhelyezkedési esélyeit növelhetik, másrészt megfelelően képzett humán erőforrást biztosíthatunk foglalkoztatóink számára.

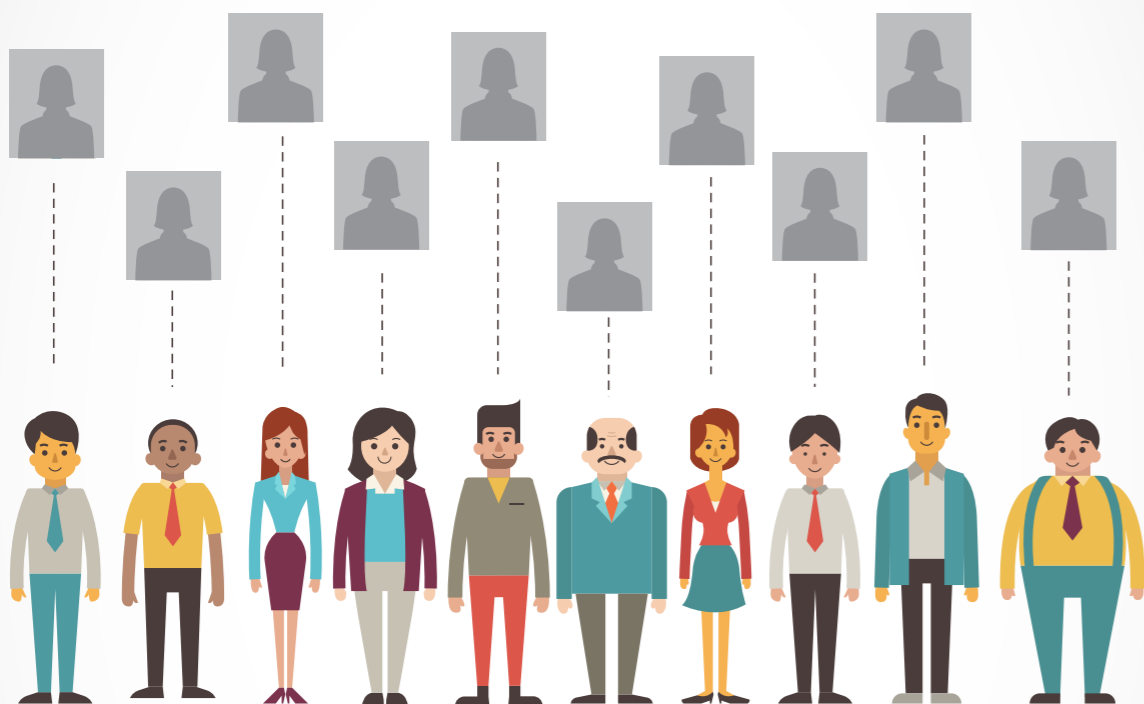
Az egyes ágazatokban megjelenő néhol túlkereslet, másol pedig túlkínálat kialakulása alapján pedig arra lehet következtetni, hogy az oktatás és a vállalkozói tevékenységek továbbra sincsenek összhangban. A növekedésre képes vállalkozások működtetéséhez, olyan vállalkozói környezetet szükséges kialakítani, amely elősegíti versenyképességük pozitív irányú elmozdulását.

A megyében a fém csomagolóanyagot nyártó vállalatok közel 35 ország nemzetközi piacára termelnek. Bizonyosan jónak ígérkező termelékenységük nagy létszámú munkaerőt igényel. A vállalati teljesítmények és a kapacitások alacsony kihasználtságát sok esetben a tartós szakemberhiány okozza. A kapacitások bővítése és a magasabb teljesítmények érdekében szorosabb együttműködést szükséges kialakítani a szakképző- és felsőoktatási intézmények, a vállalkozók között. Egysúlyt kell teremteni a munkaerő-piac keresleti és kínálati oldalán.

A Foglalkoztatási Paktum közvetlen célcsoportját, a hátrányos helyzetű és inaktív csoportok fogják alkotni. A hátrányos helyzetű, tartósan munkanélküli, szakképzetlen és a szegény rétegbe sorolható emberek számára a megyei foglalkoztatási paktum új lehetőséget és perspektívát kínál a tanulással, mentorálással történő munkaerő-piaci integrációra. A fenntarthatósági vállalások pedig garanciát jelentenek a hosszú távú munkaerőpiac maradás esélyére.

A választ adó Heves megyei munkáltatók 87%-a tervezi a foglalkoztatottak létszámának növelését az elkövetkezendő egy évben.

87%

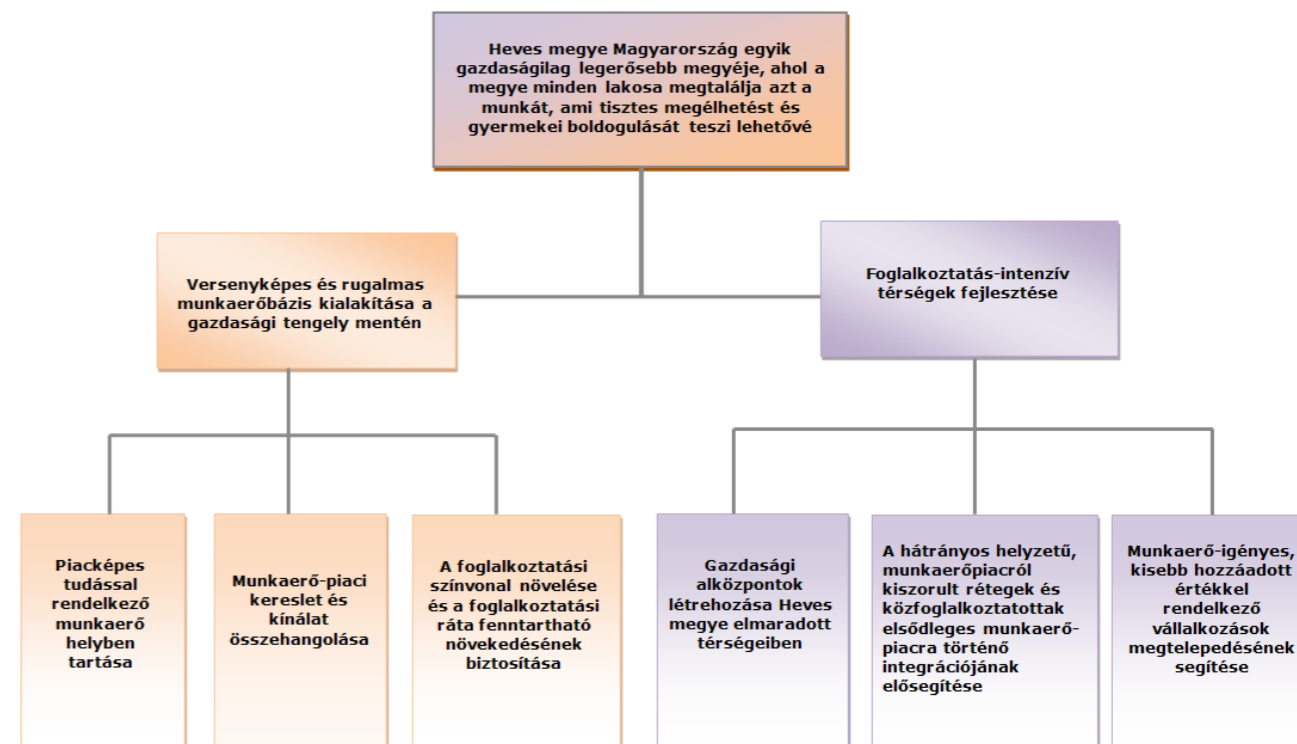
90%

A megkérdezett munkáltatók több, mint 90%-a igénybe venné a Heves megyei paktum projekt keretében nyújtandó támogatást.

” **Heves megyében, a következő egy-két évben további 2000 főre lenne szükség, elsősorban a feldolgozóipar területén.** ”

Heves megye foglalkoztatási helyzete kettős képet mutat. Míg a vállalkozások nagy része már képtelen kielégíteni a saját munkaerő igényét és a megyén túlról, sőt, akár országhatáron túlról is kénytelen munkaerőt „kölcsönözni”, addig a Heves megye északi és leginkább déli járásaiban a munkanélküliségi mutatók jóval a megyeit meghaladó szinten vannak. Illetve a megyét az országos helyzethez hasonló funkcionális munkanélküliség jellemzi, azaz a munkaerő-piaci igények és a kínálat nem találkozik, holott a puszta számok- a hiányzó foglalkoztatottak és a munkanélküliek száma- mást mutatnak. A feladat tehát adott, a munkanélküli tömegeket rá kell venni arra, hogy megérje munkába állniuk. Ennek módszerei az érintett térségekben élők számára részben ismertek, azonban a munkanélküliségi mutatók tartós javításához egy komplex program indítása is szükséges, mely a megyei stratégiában megfogalmazott célok elérését szolgálja.

Stratégiai célok

HEVES MEGYEI GAZDASÁG- ÉS FOGLALKOZTATÁSFEJLESZTÉSI Együttműködési Program

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Eger, 2016.

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	19
1. Helyzetértékelés	21
1.1. Földrajzi helyzetkép	21
1.1.1. Földrajzi terület/beavatkozási szint meghatározása	21
1.2. A támogatási kérelem gazdasági, társadalmi, foglalkoztatási és környezeti hátterének bemutatása	25
1.2.1. Gazdasági–foglalkoztatási–társadalmi helyzetkép	25
1.2.2. Gazdasági irányok a megyében és a térségben	39
1.3. Támogatási kérelem indokltsága	45
1.3.1. A szakterület elemzése	45
1.3.2. A támogatási kérelem szükségességét alátámasztó probléma bemutatása	67
1.3.3. Szakmapolitikai, jogi háttér	69
1.3.4. A támogatási kérelem céljainak kapcsolódása a Széchenyi 2020 céljaihoz	72
1.3.5. A támogatási kérelem kapcsolódása a hazai és térségi fejlesztéspolitikához	72
2. A támogatási kérelem céljai és tevékenységei	77
2.1. A támogatási kérelem céljainak meghatározása	77
2.2. A fejlesztések célcsoportjai, az érintettek köre, a fejlesztések hatásterülete	78
2.3. Az elérendő célokhoz szükséges tevékenységek bemutatása	82
2.3.1. Heves Megyei Önkormányzat, mint Konzorciumvezető	83
2.3.2. Heves Megyei Önkormányzati Hivatal	83
2.3.3. Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.	83
2.3.4. Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.	84
2.3.5. Heves Megyei Kormányhivatal	84
2.4. Kötelező vállalások, monitoring mutatók	88
3. Támogatási kérelem megvalósításának szervezeti keretei	90
3.1. A Támogatást igénylő és partnereinek bemutatása	90
3.1.1. A támogatást igénylő bemutatása	90
3.1.2. A megvalósításban részt vevő partnerek, konzorciumi tagok bemutatása	91
3.1.3. A támogatást igénylő és partnereinek a támogatási kérelemhez kapcsolódó tapasztalatának bemutatása	92
3.2. A megvalósítás és a fenntartás szervezete	100
4. A szakmai és pénzügyi megvalósítás részletes ütemezése	105
4.1. A tervezett fejlesztés bemutatása	105
4.1.1. A megvalósulás helyszíne	105
4.1.2. Az előkészítéshez és a megvalósításhoz kapcsolódó feladatok meghatározása	106
4.1.3. A fejlesztés hatásainak elemzése	107
4.1.4. Pénzügyi terv	109
4.1.5. Kockázatelemzés	121
4.1.6. Fenntartás	125
4.2. Részletes cselekvési terv	126
4.2.1. Az előkészítésének és megvalósításának részletes feladatai és ütemezése	126
5. A nyilvánosság biztosítása, kommunikációs tevékenység	130
5.1. A kommunikációs tevékenységek összefoglaló leírása	130
5.2. A célcsoportok és az érintettek kommunikációs szempontú elemzése, kommunikációs üzenetek megfogalmazása	133
5.3. Kommunikációs eszközök azonosítása	138
5.3.1. Kommunikációs szakmai tartalmak részletezése egyes konzorciumi tagok, és tevékenységek szerint	138
5.3.2. Marketing és kommunikációs feladatok áttekintése a kötelező nyilvánosság, és nem a kötelező nyilvánosság szerinti bontásban	141
5.4. Kommunikációs ütemterv	142
6. Paktumok fenntartható működésének erősítése	144
7. Heves Megye Foglalkoztatási Stratégiája	144
7.1. A stratégia alkotás módszertana	144
7.2. Heves megye foglalkoztatási stratégiájának célrendszere	146
7.3. Megyei gazdaságfejlesztési és munkaerő-piaci célrendszer	152
7.3.1. A gazdaságfejlesztési célrendszer elemeinek bemutatása	153
7.3.2. Munkaerő-piaci célrendszer elemeinek bemutatása	160
7.4. Ajánlások Heves Megye Foglalkoztatási Stratégiájának megvalósítását célzó eszközökre, intézkedésekre	171
7.5. Akcióterv Heves Megye Foglalkoztatási Stratégiájának megvalósítására	175
7.6. Akcióterv a stratégia megvalósítását segítőprojektek végrehajtására	179
7.7. Heves Megye Foglalkoztatási Paktumának Munkaprogramja	182
7.8. Eger Megyei Jogú Város foglalkoztatási stratégiája és Heves megye foglalkoztatási stratégiájának sinergiája	192
Forrásjegyzék:	195

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Átfogó cél:

„Heves megye Magyarország egyik gazdaságilag legerősebb megyéje, ahol a megye minden lakosa megtalálja azt a munkát, ami tisztességes megélhetést és gyermekei boldogulását teszi lehetővé.”

A Heves megyei foglalkoztatási megállapodás célja, hogy

- a Heves Megyei Önkormányzat,
- a Heves Megyei Önkormányzati Hivatala a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.,
- a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft és
- a Heves Megyei Kormányhivatal

konzorciumi együttműködés útján, az egész megyére kiterjedően létrejövő foglalkoztatási együttműködés, partnerség (paktum) hozzájusson azon forráshoz, mely segítségével – a projekt megvalósítása során kialakított stratégia mentén – képzési és foglalkoztatási programokat valósíthat meg.

A projekt megvalósítása - pozitív támogatói döntést követően - 2016. július 1-én kezdődött meg, a kapcsolódó Támogatási szerződés 2016. július 26-án került aláírásra.

Szükségletfelmérés:

A projekt által érintett szakterületet kétoldalú megközelítésben vizsgáltuk. Egyrészt a helyi szükségletekre, igényekre és lehetőségekre támaszkodva, a mintavételes megkérdezés eredményeit tártuk fel, másrészt a rendelkezésre álló statisztikai adatokat vetjük nagytól alá.

Az elsődleges adatgyűjtést megyei szinten alkalmaztuk: munkáltatói és álláskeresői kérdőíveket készítettünk és juttatunk el a megkérdezettekhez. A másodlagos adatgyűjtési technika alkalmazása során a Heves Megyei Kormányhivatal által megadott információkat - Heves megye munkaerő-piaci helyzetét bemutató elemzéseket, negyedéves prognózis eredményeit – illetve a Központi Statisztikai Hivatal nyilvános adatait használtuk fel.

Problémák:

Heves megye Magyarország egyik legnagyobb munkanélküliséggel küzdő megyéje. Munkanélküliségi mutatói elsősorban a megye területén húzódo gazdaság tengelytől északra és délre fekvő járásokban a legkedvezőtlenebbek.

Az igényfelmérés eredményeként általános, megyére kiterjedő problémaként a **„területi aránytalanságokból és eltérő piaci igényekből adódó munkaerő-piaci aránytalanság” került megfogalmazásra, melynek oka:**

- a szakképzett munkaerő hiánya és a munkaerő iránti túlkereslet a gazdasági tengely mentén, ezen belül:

- a kvalifikált munkaerő kiáramlása a térségből
- funkcionális munkanélküliség Heves megyében
- Heves megye a munkanélküliségi mutatóját tekintve a középmezőnyben helyezkedik el a megyék rangsorában

- magas munkanélküliség Heves megye gazdaságilag elmaradott térségeiben, ezen belül:

- kedvezőtlen és stagnáló vállalkozói aktivitás az Észak-hevesi és Dél-hevesi térségekben
- a hátrányos helyzetű álláskereső és inaktív munkába állást segítő hagyományos foglalkoztatáspolitikai eszközök

eredményesen nem alkalmazhatók

- Heves megye elmaradott térségei a rendelkezésre álló munkaerőbázis ellenére sem jelentenek kellő vonzerőt a vállalkozók számára

Célok:

A projekt célja egy olyan működő megyei szintű foglalkoztatási együttműködés létrehozása, melynek segítségével a munkaerőpiaci igényeket figyelembe véve, Heves megye foglalkoztatási helyzete ténylegesen javulhat. A 2014-2020-as fejlesztéspolitikai időszakban a TOP keretében kialakítandó paktumok, így jelen projekt keretében létrejövő paktum célja elsősorban a megyében meglévő vállalkozói, foglalkoztatói igények, azaz a kereslet kielégítése. A megyei paktum működtetése során a konkrét munkalehetőségekből kell majd kiindulni és ezek minél jobb kihasználása érdekében fel kell vonultatni a paktum rendelkezésre álló összes eszközt.

- Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén

Piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása
Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása
A foglalkoztatási színvonal növelése és a foglalkoztatási ráta fenntartható növekedésének biztosítása

- Foglalkoztatás-intenzív térségek fejlesztése

gazdasági alközpontok létrehozása Heves megye elmaradott térségeiben
a hátrányos helyzetű, munkaerőpiacról kiszorult rétegek és közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerő-piacra történő integrációjának elősegítése
munkaerő-igényes, kisebb hozzáadott értékkel rendelkező vállalkozások megtelepedésének segítése

A projekt közvetlen célcsoportja:

- Hátrányos helyzetű álláskereső, úgymint:
  - Alacsony iskolai végzettségű személyek,
  - 25 év alatti fiatalok vagy 30 év alatti pályakezdő álláskereső,
  - 50 év felettek,
  - GYED-ről, GYES-ről visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek,
  - Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők,
  - Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek,
  - Megváltozott munkaképességű személyek,
  - Roma nemzetiséghez tartozó személyek.
- Inaktív

A projekt közvetett célcsoportja:

- a fentiekben felsorolt, a közvetlen célcsoportba tartozók családtagjai, vagy velük egy háztartásban élők, illetve
- azok vállalkozók, illetve egyéb foglalkoztatók, akik a későbbiekben munkáltatóként alkalmazzák a programban részt vevő hátrányos helyzetű álláskeresőket. Saját igényeiket megfogalmazva a paktum keretében foglalkoztatási bértámogatásban részesülhetnek, biztosítva ezzel saját fejlődésüket.
- a program továbbgyűrűző hatásának eredményeként közvetett célcsoportnak tekinthető Heves megye lakossága.

Tevékenységek:

A projekt fő tevékenységei megegyeznek a Felhívásban szereplő önállóan támogatható és kötelezően megvalósítandó tevékenységekkel; választható, kiegészítő tevékenységként gazdaságélénkítést

célzó, befektetés-ösztönzést támogató szakértői szolgáltatás kerül elvégzésre.

Heves Megyei Önkormányzat és Hivatala

A konzorcium vezetője, a főpályázó Heves Megyei Önkormányzat és annak Hivatala, döntően a projekt előkészítésében, a foglalkoztatási paktum együttműködésének létrehozásában és üzemeltetésében működik közre, valamint saját apparátusa keretein belül az azt megalapozó helyzetelemzés egyes fejezeteinek elkészítésében vesz részt. A kötelező nyilvánosság biztosításának, valamint a feladat elvégzéséhez szükséges eszköz- és szoftverbeszerzésnek külső szolgáltató igénybevételével tesz eleget.

Heves Megyei Kormányhivatal

A 2.sz. főtevékenység minden egyes eleme a kötelezően bevonandó partner, a Heves Megyei Kormányhivatal feladatkörébe tartozik.

Elsődleges feladata a teljes támogatási keret nagy részét kitevő, a célcsoport képzéséhez és foglalkoztatásához kapcsolódó tevékenységek ellátása: a képzésben történő részvétel támogatása, elhelyezkedést segítő támogatások nyújtása (bértámogatás/bérköltség támogatás, önfoglalkoztatóvá válás támogatása), munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtása, amelyek belső teljesítés keretében kerülnek ellátásra.

A közbeszerzési szakértő igénybe vétele, rezszi költség, eszközbeszerzés költségei, a marketing kommunikációs költségek, a kötelező nyilvánosság elemei és a szakmai megvalósításhoz kapcsolódó gépkocsi bérleti díja külső szakértői szolgáltatás révén realizálódnak.

Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

Az 1. sz. főtevékenységen belül a helyzetelemzés, stratégia alkotás (külső szolgáltatás), a marketing tevékenységek és ennek elvégzését biztosító eszközbeszerzések (külső szolgáltatás és belső szakmai tevékenység), közbeszerzési eljárás lebonyolítása (külső szolgáltatás) és a projekt menedzsment (belső teljesítés) a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. tevékenységeit alkotják.

Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.

A paktum **operatív működtetését a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.** keretein belül létrehozott **megyei paktumiroda** látja el, külső szolgáltató révén közbeszerzési lejárás bonyolítja le és befektetés ösztönzési tevékenységet végez.

Fő feladata, hogy szolgáltatásaival elősegítse a Kormányhivatal által nyújtott szolgáltatások eredményes megvalósítását, valamint felelős a projekt szakmai koordinációjáért és az alábbiakban részletezett szakmai, együttműködési és dokumentációs feladatok ellátásáért.

A projekt összköltsége:

Az elszámolható költségek a konzorciumi tagok esetében az alábbiak szerint alakultak:

Konzorciumi Tag	Elszámolható költség összege (Ft)
HMÖ	4.150.000.-
HMÖ Hivatal	12.100.542.-
HMTFÜ	51.566.416.-
TFKft.	52.183.042.-
HMKH	680.000.000.-
Összesen	800.000.000.-

Paktumszervezeti együttműködések:

A projekt során a konzorcium tagjai a releváns szereplők bevonásával megyei partnerséget hoznak létre, megyei gazdaság – és foglalkoztatás-fejlesztési koordinációt végeznek, összehangolják a megyében elérhető gazdaságfejlesztési szolgáltatásokat, aktív kapcsolatot tartanak fenn a munkaerőpiac szereplőivel, különösen a foglalkoztató és képző szervezetekkel, támogatják a szociális gazdaság fejlődését, munkaerő-piaci, képzési – és foglalkoztatási programokat dolgoznak ki és megvalósítanak meg, valamint közreműködnek stratégiai jelentőségű megyei fejlesztések munkaerő igényének kielégítésében.

A projekt keretében létrehozni kívánt paktumszervezet széleskörű gazdasági és társadalmi partnerség figyelembe vételével kerül kialakításra, azáltal, hogy a megye gazdasági szereplői, a helyi önkormányzatok, a civil szféra szereplői, a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Heves Megyei Kormányhivatal képviselői, Eger MJ Város és a helyi paktumok képviselői egyaránt bevonásra kerülnek.

A projekt várható eredményei:

A Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum létrehozása szándékaink szerint elősegíti településeink megtartó erejét, a vidéki életmód fenntarthatóságát. Fontos, hogy konkrét eredményekkel is járjunk hozzá a foglalkoztatási aktivitás növeléséhez, a munkahelyek teremtéséhez.

Emellett:

- résztvevők száma – Heves megye ITP-jében meghatározott forrásarányos célérték figyelembe vételével- várhatóan eléri az 518 főt
- a vállalkozásoknak adott munkaerő-piaci támogatások révén a cégeknél keletkezett megtakarítások további fejlesztéseket generálhatnak
- a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztatásának ösztönzése
- hozzájárulás a gazdasági növekedéshez
- a fejlesztés révén csökken a megye munkanélküliségi mutatója, nő a foglalkoztatottak száma, ezzel egyidejűleg nő a fogyasztás
- hozzájárulás a munkahelyteremtéshez
- a megyei paktum projektbe bevont vállalkozások számára eljuttatott támogatások révén új munkahelyek jönnek létre megyeszerte.

Eger Megyei Jogú Város foglalkoztatási stratégiája és Heves megye foglalkoztatási stratégiájának szinergiája:

Heves megye és Eger Megyei Jogú Város foglalkoztatási paktumának keretet adó projektek tervezésekor már történtek lépések a két paktum szinergiájának megteremtése érdekében. A megyei és a megyeszékhely paktumának lehatárolása során a projektgazda Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata kimondta, hogy a megyeszékhely paktuma a város közigazgatási határáig terjed. Ennek eredményeként Heves megye paktuma a megye egyéb területeit érinti. A megyei stratégia azonban a két paktum projekt területi lehatárolásától függetlenül az egész megye területére kiterjed, hiszen a megyei foglalkoztatási stratégiában meg kell jelezni Eger Megyei Jogú Város foglalkoztatási stratégiáját, annak célrendszerét és a kapcsolódási pontokat.

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

1.1. Földrajzi helyzetkép

1.1.1. Földrajzi terület/beavatkozási szint meghatározása

Heves megye területét tekintve az ország 16. (3637,25 km²), népességét nézve (301 296 fő) Magyarország 14. megyéje.

Az Északi-középhegység és az Alföld határterületén elhelyezkedő megyében a két nagytáj találkozása változatos arculatot és kiemelkedő természeti értékeket eredményez, meghatározva a mezőgazdasági termelésnek, elsősorban zöldség-, gyümölcsstermesztésnek és szőlőtermesztésnek kedvező adottságait (egri, mátraaljai borvidékek). A gazdasági fejlődésben meghatározó a főváros közelsége, a kelet-nyugati irányban húzódó M3 autópálya és a 80-as vasúti fővonal által biztosított jó elérhetőség. Erre és a feldolgozóipari gyártási tapasztalatokra építve települtek meg nagyrészt zöldmezős beruházásokkal a tőkeerős, főleg külföldi tulajdonú vállalkozások, stabilizálva a gazdasági növekedést a Hatvan-Gyöngyös-Eger tengelyen. Húzóágazatai az energiatermelés, a gép-, feldolgozó és élelmiszeripar. A természeti, kulturális és épített környezet egyedülálló adottságainak (Mátra, Mátraderécskei Mofetta, Bükk, Tisza-tó, Eger, jelentős termál és gyógyvíz készlet) köszönhetően kiemelkedő a turizmus jelentősége. Északi, jellemzően aprófalvas belpátfalvai és pétérvásárai kistérségeinek népességmegtartó ereje gyenge. Heves megye Északkelet-Magyarország része, azon belül regionális fókuszról vizsgálva elhelyezkedését az Észak-Magyarországi régió három megyéjének egyike. A régió helyzetével kapcsolatban beszédes adat, hogy a hátrányos helyzetű kistérségek aránya az Észak-Magyarországi régióban kiugróan magas, így országos összehasonltatásban itt a legkedvezőtlenebb a helyzet.

A fejlesztés hatásterülete fekvéséből következően magán viseli a térség sajátosságait, Északkelet-Magyarország társadalmi-gazdasági helyzete periférikus, területén nagy számban találunk halmozottan hátrányos helyzetű belső perifériákat. Az Észak-Magyarországi régió három megyéje, Nógrád, Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megyék közül Heves mutatói közelítenek az országos átlaghoz.

A megyében 7 járás található, melyek közül a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet értelmében a Hevesi járás a Komplex programmal fejlesztendő járásnak, a Pétervásárai és Füzesabonyi járasok a fejlesztendő járásnak, végül a Belpátfalvai járás kedvezményezett járásnak minősül.

1. tábla: Heves megye járásai

Járas neve	Település	Város	Népesség (2015. KSH)	Terület (km ²)	Népsűrűség (fő/km ²)
1. Belpátfalvai járás	8	1	8 907	180,89	49
2. Egri járás	22	2	86 454	602,05	143
3. Füzesabonyi járás	16	1	31 107	578,55	53
4. Gyöngyösi járás	25	2	73 610	750,78	98
5. Hatvani járás	13	2	51 960	352,16	144
6. Hevesi járás	17	2	35 772	697,68	50
7. Pétervásárai járás	20	1	21 541	475,07	45

Forrás: KSH, 2015.

Település szerkezet

Heves megyében 121 település található, ebből 11 város, 110 község, melyből 3 nagyközségi jogállású. A városi népesség aránya 69,6 %, átlagosnak tekinthető az országban. (országos átlag Budapest nélkül 65%), ugyanakkor az urbanizáció foka nem jelenti a városiasodott környezet megjelenését, több kisváros hiányos funkciójű, külsejében falusias megjelenésű (Belpátfalva, Kisköre, Gyöngyöspata). A megye településhierarchiájának csúcspontja a megyeszékhely, Eger sokoldalú városi funkcióival nemcsak a megyének, de tágabb térségének is központja. Eger a Mátra és a Bükk hegység között, az Eger patak völgyében, közvetlen a Bükk hegység délnyugati lábánál fekszik. A település területe 9 224 ha, állandó népességének száma 55 673 fő. A megyei jogú város tradicionálisan nagy hagyományokkal rendelkező iskolaváros, fejlett az általános iskoláktól egészen az egyetemi szintig terjedő intézmény-hálózattal. Az utóbbi időkben a vonzáskörzetben található községekből sok általános iskolás a városban kezdett tanulni. A nyugodt természeti környezet miatt nagyszámú, korábban Egerben élő lakos költözött a környező településekre, ebben az esetben főként a jól képzett emberekre kell gondolni. A kitelepülések ellenére, vagy éppen ezért, az ingázó lakosság száma nem csökkent, Eger ezáltal újabb fontos kapcsolatba került a környező falvakkal. Az ingázó népesség mellett a szomszédos települések közül elsősorban Andornaktálya, Demjén, Egerbakta, Egerszalók, Egerszólát, Felsőtárkány, Maklár, Nagytálya, Noszvaj, Ostoros lakosságának nagy százaléka dolgozik és tanul Egerben, vagy más területeken van kapcsolatban a megyeszékhellyel. A település oktatási potenciálja mellett kulturális élete is élénk, ez részben köszönhető annak az intézményi hálózat folyamatos újulásiának (Egri Gárdonyi Géza Színház, Egri Kulturális és Művészeti Központ, Harangöntő Ház stb.).

Eger környezeti jellemzői közül a természetvédelmi területek sajátosságairól érdemes megemlékezni. A városhoz tartozó környezetvédelmi területek nem érnek véget a város határáig. Ezek Eger és környezetének nagy részére kiterjednek, sőt a Bükk Nemzeti Park összekapcsolja a megye más részeivel. Az előzőekben említettek miatt a terület állapotmegőrzése nem korlátozódhat egy településre, közös stratégiát igényel.

Eger városa és a környezetéhez tartozó települések gazdasága fejlettek minősül, mind Heves megye, mind az Észak-magyarországi régió viszonylatában, dinamikáját tekintve azonban stagnáló minősül. A nagyvállalatok Eger és a kistérség gazdasági életének meghatározó szegmensét képezik az évek óta meghonosodott és prosperáló nagyvállalatok (Zf Hungária Ipari és Kereskedelmi Kft., Leoni Hungária Ipari és Kereskedelmi Kft., Bosch Rexroth

Pneumatika Kft.), valamint a város és vonzáskörzetéhez tartozó közép vállalkozások (Sanatmetál, Elso Elbe). Az elmúlt évek folyamán rengeteg kereskedelmi lánc telepedett meg a megyei jogú város területén, így egyfelől a település kereskedelmének szerepe jócskán megnőtt a gazdasági ágazatokon belül, másfelől Eger kereskedelmi és szolgáltató szerepe erősödött, vonzáskörzete túlnőtt a kistérségen. Az ipar és építőipar, a szolgáltatások mellett a második legnagyobb iparág, a mezőgazdasági vállalkozások aránya pedig 2%. A város gazdaságának dinamikus fejlődése szervezett összeköttetésben van a tetten érhető K+F folyamatokkal. A K+F jelenlétében egyrészt nagy szerep jut a betelepült külföldi érdekeltségű vállalatoknak (ZF Hungaria, Leoni, OMYA Hungaria Mészfeldolgozó Kft., Bosch) másrészt az Eszterházy Károly Egyetem egri kampuszának. A szőlészet és borászat fejlődését elősegítő innovációk az ágazat szerepe miatt kiemelkedően fontosak, a szegregált alkalmazásorientált kutatási tevékenységeket pedig integrálól és koordinálól hatású fejlesztéseknek kell alávetni. A változó feladatok betöltése az EGERFOOD Regionális Tudásközpont egyik centráls küldetése. Eger fejlesztési elgondolásaiban a rendszerváltozás komoly változásokat okozott, s az átmenetet követő évek – hasonlóan az ország más területeihez – megannyi nehézséget hoztak, ezeket az akadályokat sikerült leküzdeni, az utóbbi évek elképzeléseiben a város állandó értékei kerültek kihangsúlyozásra, s külön megjelent a gazdaság-politikai környezeti adottságokhoz történő rugalmas alkalmazkodás lehetősége. Eger egyik nagy erőssége a borászat, amely mély történelmi hagyományokra tekint vissza, a bő négyezer hektáros borvidék leghíresebb terméke a nemzetközileg ismert és elismert Egri Bikavér. Az emblemikus Bikavér mellett érdekes kiemelni az itt termelt Leányka, Királyleányka, Hárslevelű, Olaszrizling, Muskotály, Tramini, Szürkebarát és Chardonnay szőlők borászati végtermékeit, hiszen külföldi szinten is jól állják a versenyt. Amennyiben jól kiaknázzák a helyi borászok a kínálati lehetőségeket, abban az esetben az egri Kékfrankos, Blauburger, Merlot, Cabernet Sauvignon, Cabernet Franc és Pinot Noir szőlők borai is hasonló sikerekre számíthatnak.

A borászat mellett, s azzal szoros összefonódásban Eger lakosságának életében a turizmus is jelentős helyet foglal el, a város gazdaságának egyik húzó ágazata. Az idegenforgalom fontos szociológiai tényező, hiszen a hozzá kapcsolódó szolgáltató és kereskedelmi tevékenység révén a népesség jelentős hányadának biztosít közvetlen, vagy közvetett megélhetési lehetőséget. A turisztikai attrakciók közül lényeges kiemelni a hazánkban és nemzetközileg is kedvelt célpontokat: az ország egyik legismertebb történelmi, turisztikai helyszíne az Egri vár, egyedülálló fürdő-kultúra és Magyarország egyetlen vidéki török kori fürdője, Eger történelmi belvárosa, jelentős egyházi emlékek, új kiállítóhelyek, fogadóterületek, önálló vonzerőként is megjelenő rendezvények (Egri Bikavér Ünnepe, Középkori Piacférfi).

A településhierarchiában a városi jogállású települések nem tekinthetők egységesen kezelendőknek. A hosszú városi múltra visszatekintve, ma is funkcionálisan erős városok képezik a településhierarchia következő szintjét, ezeken a településen a középfokú funkciók jó kiépültek, jelentős vonzáskörzettel bírnak, legtöbbször járási központ (Gyöngyös, Hatvan, Heves, Füzesabony). A városiasodás rendszerváltás utáni felgyorsulásának köszönhetően több olyan település is elnyerte a városi címet, ahol a középfokú városi funkciók hiányosak, ezek a csekélyebb vonzáskörzettel rendelkező városok (Bélapátfalva, Kisköre, Pétervársára, Lőrinci, Verpelét, Gyöngyöspata).

A megye északi részén – mintegy a szomszédos megyék aprófal-

vas területének folytatásaként – kicsiny létszámú, 1000 fő alatti települések sokaságát találjuk. Nagyváros nincs a térségben; az itt elterülő két járás központja, Pétervársára és Bélapátfalva.

Pétervársára 2437 fős lakosságszámával az ország egyik legkisebb városa. A város közúton a 23. számú főúton közelíthető meg, vasúti összeköttetéssel nem rendelkezik, a megye belső periferiájának tekinthető, jellemzően rurális térségi központ. Intézményi ellátottsága lakosságszámához képest kimagasló, valódi központi szerepkörrel bír, elsősorban a közigazgatási, szociális, oktatási intézményi es pénzügyi szolgáltatások vonatkozásában.

A 3077 fő állandó lakosú Bélapátfalva fejlettségi mutatói átlagosak, de a térségi szerepe jelentős, noha ennek erősítése is szükséges. Jelenleg a város csak kisebb térségi központi szerepet rendelkezik, nincs különösebb, nagy vonzáskörzetű turisztikai vonzereje sem, noha Szilvásvárral kiegészülve a Bükk nyugati kapuja lehetne. A település előnye az elhelyezkedéséből, és az ezzel kapcsolatos térségszervező funkciójából fakad. A funkciót tekintve a város szerepköre a közigazgatás területén a legjelentősebb, valamint erősödő térségszervező tevékenységgel is bír.

A megye középső, gazdaságilag legfejlettebb sávjában az átlagos településméret lényegesen nagyobb. A három legnépesebb várost (Egert, Gyöngyöst és Hatvant) körülvevő községek átlagos lélekszáma 2.000 fő. Fejlődésüket a nagyobb ipari és szolgáltatási centrumokhoz való közelség nagymértékben elősegíti.

Hatvan és Gyöngyös térségének gazdasági előrelépésében az M3 autópálya jelenős hűzóerőt képvisel, hiszen a fővárossal és azon keresztül az ország nyugati felével való gyors összeköttetést biztosítja.

Gyöngyös múltja okán hagyományosan „a szőlő és a bor városa”, jelenlegi húzóágazatai alapján Heves megyében Eger után a második legjelentősebb gazdasági központ (energiaipar, vegyipar, gépipar, kereskedelem, elektronika, logisztika, turizmus, gyümölcsstermesztés), amely a meglévő ágazatok versenyképességének javítása mellett kitérés pontként a diverzifikált turizmus, az innovatív iparágak meghonosítását jelöli meg. A foglalkoztatottak száma a villamosenergia-termelés ágazatában a legnagyobb, több mint 2000 fő, de a gépipar és a kereskedelem súlya is kiemelkedő. A mezőgazdaságban jelentős a szőlő és a gyümölcsstermesztés. Gyöngyös fejlett oktatási hálózattal is rendelkezik a Eszterházy Károly Egyetem Gyöngyösi Campusa által.

Hatvan város dinamikus fejlődő közép város. Heves Megye 3. legnagyobb városa, amely mindenkor (járási, majd kistérségi szerepkörben egyaránt) vonzásokcentrumként funkcionált. A városok dinamikájának mérésére használt mutatók közül a népességszám az országos tendenciáknál kedvezőbb, ám kismértékű visszaesést mutat, a munkahelyek száma dinamikus nő, a munkanélküliségi ráta fokozatosan csökken, a gazdasági szervezetek száma folyamatosan nő, a városhierarchiában betöltött szerepét folyamatosan növeli. Mindezek alapján jelenthető ki, hogy Hatvan az I. kategóriába tartozó, dinamikus fejlődő városnak tekinthető. A járási központ funkcionál, régiók és megyék határán való elhelyezkedésénél fogva, régió-határokon átlépő, regionális vonzáskörzettel is rendelkezik. Regionális szerepet visz: a gazdaság (pl. a Robert Bosch Elektronika Kft. dolgozói), az oktatás (pl. a Diszi), az egészségügyi ellátás (pl. Albert Schweitzer Kórház), a tűzoltóság ellátási területe tekintetében. A város kiemelt szerepet játszik a zöldgazdaság fejlesztésében, a környezetbarát technológiák alkalmazásában. A város kiváló közlekedési és földrajzi adottságokkal rendelkezik. Az M3 autópálya (két lejáróval) közelsége, a kötőpályás közlekedési út, azaz Hatvan város geopolitikai adottságai (a főváros közelsége) ideális feltételeket biztosítanak a megye gazdasági környezetének fejlesztéséhez, az ipar további betelepüléséhez és a logisztika növeléséhez. A modern ipar megtelepedése elsősorban Hatvanban tapasztalható. Az ipari parkban megjelent a nyugati és a távol-keleti tőke, az elmúlt 15 évben számos üzem telepedett be, amelyek összesen közel 5 ezer alkalmazottat foglalkoztatnak. A körzet munkáltatói elsősorban a feldolgozóiparban tevékenykednek, de több kisebb vállalkozás foglalkozik kereskedelemmel, illetve szolgáltatóval. A legtöbb munkaadót a közúti jármű-alkatrész gyártás és a hűtőtechnikai termék gyártás területén foglalkoztatják. A megyeszékhelyen, Gyöngyösön illetve Hatvanon kívül a „gazdasági tengely” területén Lőrinci, Verpelét és Gyöngyöspata rendelkezik városi ranggal.

Lőrinci Heves megye nyugati részén fekvő város, a Hatvani járásban. A városfejlődés jelenleg legfontosabb mozgatórugója Hatvan és részben Gyöngyös közelsége. Lőrinci napjainkban Hatvan agglomerációs településének fogható fel, számos munkahely, valamint a középfokú szolgáltatások elsősorban Hatvanban, a magasabb színvonalú és felsőfokú szolgáltatások Gyöngyösön és Gödöllőn érhetők el. Lőrincinek elsősorban a hatvani járás északi részén található településekre van hatása közszolgáltatások terén. Vonzáskörzete így elsősorban Zagyvaszántóra, Aprca, Rózsaszentmártonra, Petőfibányára, Nagyköcsényre terjed ki. A két legfontosabb tényező, amellyel Lőrinci a környező településeket magához vonzza: munkahelyek (ipari üzemek) és oktatási lehetőségek (elsősorban a Március 15. Gimnázium, Szakközéiskola és Kollégium, Városi Zeneiskola).

Verpelét 3820 fő állandó lakosú város az egri járás területén. 2013. július 15. napján kapott városi címet. Legfontosabb foglalkoztatói és vállalkozói a borkészítésben jeleskednek. Jelentős a mezőgazdaság szerepe, a gazdák munkáját az értékesítés területén szövetkezet fogja össze. A település mezővárosi hagyományaihoz méltón, városias életfeltételeket kínál lakóinak. Az infrastruktúra-rendszerei kiépültek, a szennyvíz-, gáz-, kábeltelevíziós és más hálózatok hozzáférhetőek és többnyire bekötöttség szempontjából is lefedik a település egészét. Verpeléten megtalálhatóak a művelődés, oktatás, egészségügyi ellátás alapintézményei, amelyeket a környező települések (Fel- és Aldebrő, Tarnaszentmária, Vécs) lakói is igénybe vesznek.

Gyöngyöspata a Mátra délnyugati lábánál, Gyöngyöstitől 11 km-re nyugatra fekszik. Állandó lakosainak száma 2533 fő. A település leginkább a környéken termelt borfélékről nevezetes. 2013. július 15-én kapta meg városi rangját.

A „gazdasági tengely” legkeletibb fekvésű városa Füzesabony amely járási központ. A város nagyon jó közlekedés földrajzi adottságokkal rendelkezik, itt található a 3-as, a 33-as főút és az M3-as autópálya, valamint a 80-as (Hatvan–Miskolc–Szerencs–Sátoraljaiújhegy/Nyíregyháza), a 108-as (Füzesabony–Debrecen) és a 87-es (Füzesabony–Eger) vasút. Füzesabony alapvetően mezőgazdasági terület, ahol az ipar szerepe nem jelentős. Ipari feldolgozásra alkalmas nyersanyagban szegény területnek minősíthető. Ennek ellenére az iparszerkezeten belül a nyersanyagokat feldolgozó ipar a domináns. A közlekedés földrajzi szerepét és a jelenlegi gazdasági folyamatokat figyelembe véve a város gazdasági szerepe mind logisztikai, mind a termelő szektor szempontjából felértékelődik.

A megye középső sávjától dél felé haladva ismét kisebb, de az aprófalvak népességszámát közel kétszeresen meghaladó községek (átlagos lélekszámuk 1600 fő) találhatóak. Itt helyezkedik el a hevesi járásközpont székhelye Heves városa illetve a Tisza-tó partján Kisköre városa.

A 10.746 fős Heves városa járási központ, amely a 31-es másodrendű főút mellett fekszik, az M3-as autópályától 18 kilométerre. Északnyugat-déleket irányban a Gyöngyös–Kisköre fontosabb mellékút keresztezi az előbbi utat. Vasútállomással rendelkezik a Kál-Kápolna-Kisújszállás mellékvasútvonalon. A fejlett mezőgazdaság ellenére az élelmiszeripar csak kisvállalkozások formájában van jelen, messze alulmarad a szükségleteknek. A város közepesen fejlett szolgáltatási és kereskedelmi szektorral rendelkezik. Több nagyobb élelmiszer áruház mellett a kis vállalkozások is képviseltetik magukat ebben a gazdasági ágazatban. Az egykori ipari vállalatok megszűntek, viszont a jelenlegi cégek közül több a térség foglalkoztatása szempontjából is jelentős (HevesTherm Kft, Heves Ponyva Kft, Hevesgép Kft.)

Kisköre Heves megye déli részén, a Tisza-tó partján, megyehatáron elhelyezkedő település. Állandó lakóinak száma 2900 fő. Budapesttől kb. 150 km-re, keletre fekvő kisváros. Budapest felől az M3-as autópályán elindulva Gyöngyös vagy Füzesabony felől alsóbbrendű utakon érhető el a város. Kisköre a magyarországi városhálózat egyik rurális jellegű, hiányos értékű városi funkciókkal rendelkező, alapvetően mikrotérségi és részben kistérségi megyei funkciókkal rendelkező kisvárosa. A városhálózatban betöltendő jövőbeni szerepét alapvetően meghatározza periférius, kedvezőtlen közlekedés-földrajzi fekvése, valamint a Tisza, és a Tisza-tó közelsége. A város területén található a hazánk legnagyobb teljesítményű, megújuló vízerőműjét hasznosító vízerműve, a Kiskörei Vízermű, melyben 4 db 7 MW-os blokk üzemel. A térség jövőbeni fejlődésénél fontos a környező településekkel való szoros együttműködés, a térségnek egységes turisztikai koncepció keretében történő fejlesztése: Tiszanána, Sarud, Poroszló, Újlörincfalva.

Közúthálózat

Heves megye domborzati adottságai alapján a fő közlekedési útvonalak a megye déli részén, az Alföld határában lettek kialakítva. Itt húzódnak a megyén áthaladó országos és nemzetközi jelentőségű közúti és vasúti útvonalak egyaránt. Heves megye közúthálózatának hossza 2004-ről 2010-re, 1270 km-ről 1274

km-re nőtt. A vidék megyéinek tekintetében 2010-ben, Heves megye a közúthálózat hossza alapján a 15. helyet foglalja el, megelőzve Tolna, Nógrád és Komárom-Esztergom megyét. A közúthálózat-sűrűségét tekintve 2010-ben Heves megye 14. a vidék rangsorában (22,83 km közút/100km²). A vidéki átlag 33,51 km közút/100km², amely az országostól kicsivel marad el (34 km közút/100km²). A megye országos közúthálózatának mintegy 4 %-a a 30 456 km-es teljes országos közúthálózatnak. A külterületi utak hossza 809 km, a belterületi utak hossza 363 km. A 100 km²-re jutó úthossz 32,2 km/km², az 1000 lakosra eső úthossz érték 2,7 km/1000 fő. A burkolat állapota alapján a megyei közúthálózat több, mint 50% nem megfelelő, illetve rossz minőségi besorolású. A Magyar Közút Zrt kezelésében lévő úthálózat kategóriánkénti besorolását a következő táblázat mutatja be. 2016-ban a komplex útfelújítási program keretében felújításra került a 3. sz. főút Pest-Heves megyehatártól Gyöngyösig tartó szakasza, illetve megújult a 24. sz. főút Parád-sasvár melletti szakasza. Folyamatban van továbbá a 21. sz. főút 2x2 sávossá alakítása Hatvantól a megyehatárig. Döntés született a TOP-1.3.1.-15 konstrukcióban 1,334 md Ft értékű útfelújítási programról. Felújítással érintett szakaszok: 32103 j. bekötőtűt (3+200-4+760 kmsz) beavatkozási hossz: 1,56 km érintett település: Adács 2402 j. ök út (9+818-12+150 kmsz) beavatkozási hossz: 2,332 km érintett település: Selyp, Gyöngyöspata 24121 j. bekötő út (0+000-5+134 kmsz) beavatkozási hossz: 5,134 km érintett település: Kiszűzes 2404 j. ök út (3+740-6+284 kmsz) beavatkozási hossz: 2,544 km érintett település: Zagyvaszántó, Rózsaszentmárton 24142 j. bekötő út (0+000-0+857 kmsz) beavatkozási hossz: 0,857 km érintett település: Szűcsi A projekt 4-5 számjegyű leromlott állapotú utak felújítását, fejlesztését célozza meg, melynek megvalósulása esetén javul a települések és a térségben lévő munkahelyek elérhetősége, ezzel a munkaerő mobilitását és gazdaságfejlesztést ösztönzi.

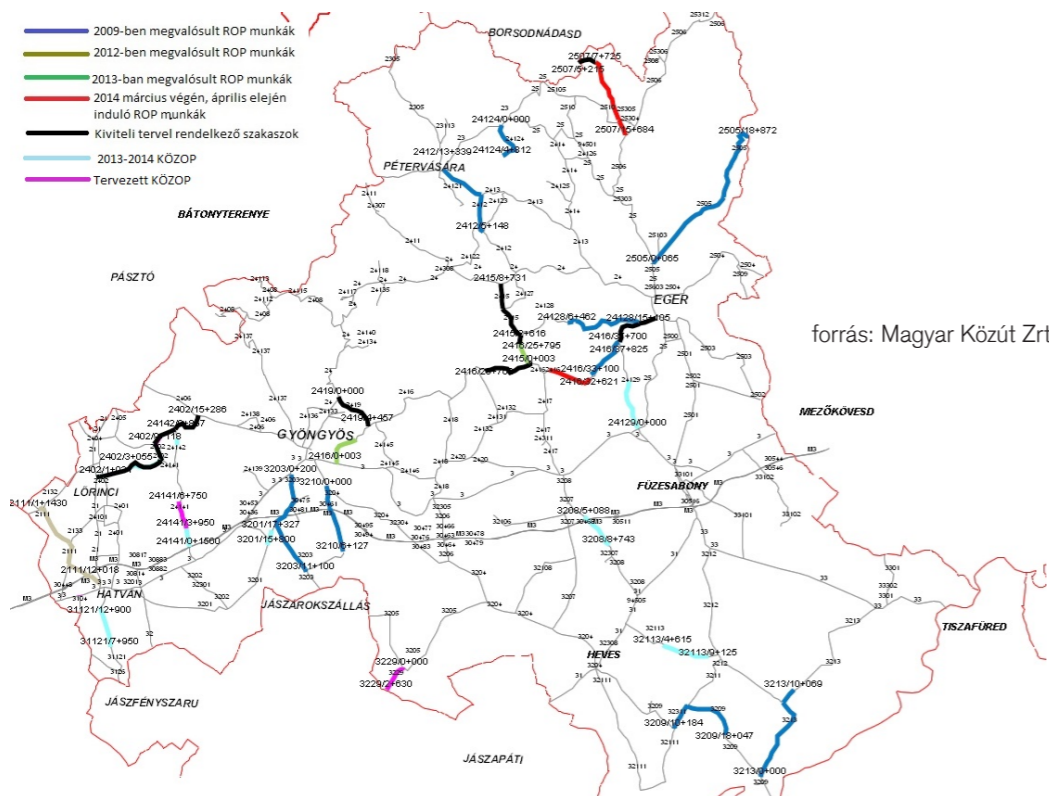
2. tábla: Heves megye közúthálózatának fejlesztése

Üzemmemókség	I. rendű főút	II. rendű főút	Összekötő út	Bekötő út	Állomáshoz vezető út	Egyéb csp-i ág
Heves – K1	37 km	56 km	194 km	89 km	6 km	4 km
Eger – K2	0 km	92 km	214 km	68 km	4 km	1 km
Gyöngyös – K3	61 km	42 km	196 km	104 km	3 km	1 km
Összesen:	98 km	191 km	603 km	261 km	13 km	6 km

forrás: Magyar Közút Zrt.

A 2007-2013-as fejlesztési időszakban a következő útszakaszokon történtek felújítások, illetve készültek felújítási tervek:

ábra: Heves megye úthálózatának fejlesztése

forrás: Magyar Közút Zrt.

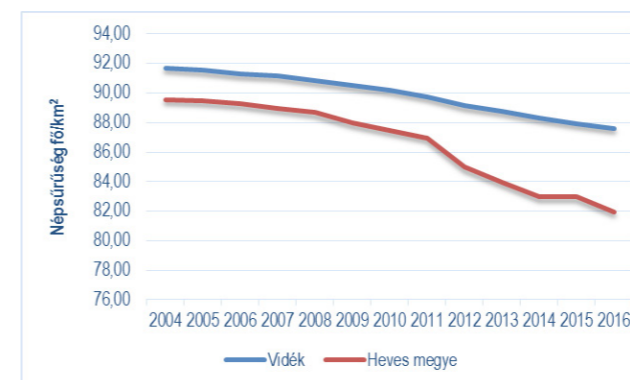
1.2 A támogatási kérelem gazdasági, társadalmi, foglalkoztatási és környezeti háttérének bemutatása

1.2.1 Gazdasági-foglalkoztatási-társadalmi helyzetkép

Demográfia

Heves megye népsűrűsége 2004-et követően tendenciaszerűen csökkent, a fogyás átlaga meghaladta a vidéki átlagot. Megyei szinten komoly problémákat okozott a csökkenés gyorsuló üteme. A vázolt folyamatok együttes hatásának köszönhetően a népsűrűség értéke 2011-ben jelentősen elmaradt a vidéki átlagtól. 2013-ban tovább esett Heves megye népsűrűsége, 2012-ben az egy km²-re jutó lakónépesség száma 85 volt, ameddig a rákövetkező esztendőben 84. A korábbi években megkezdődött tendencia a mai napig meghatározó eleme a megye demográfiai sajátosságainak, 2016. január 1-jén a KSH adatai alapján Heves megye népsűrűsége 82 fő/ km²-re fogyatkozott, ezzel továbbra is jócskán a vidéki átlag alatt maradt. Megyei összehasonlításban Heves megye a 2016-os népsűrűségi mutatók alapján 9. helyen áll, régiós viszonylatban Borsod-Abaúj-Zemplén megye mögött a második. Az adatokból kitűnik, hogy a megyét az elnéptelenedés a vidéki átlaghoz képest lényegesen jobban sújtja.

3. ábra: Népsűrűség 2014-2016

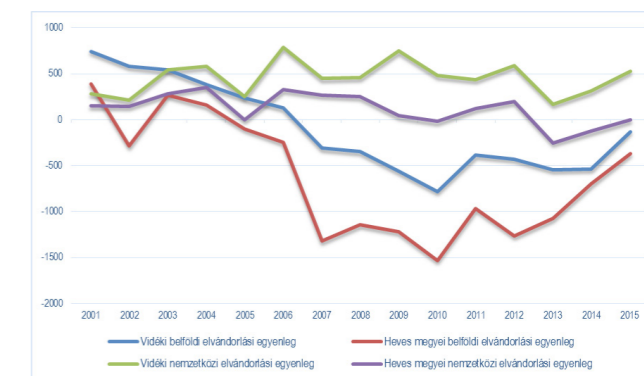

forrás: KSH, saját szerkesztés

A népsűrűsége komoly befolyást gyakorol a természetes szaporodás. Megállapítható, hogy Heves megyét a vidéki Magyarországhoz hasonlóan a természetes fogyás jellemzi. 2004 és 2011 között megyei tendenciák a vidék egészéhez mérten rosszabbnak minősül, ugyanis a természetes fogyás üteme a vidéki természetes fogyás ütemének több mint 2,6-szerese volt. Az elmúlt több mint öt év távlatából vizsgálva a megye helyzetét feltűnik, hogy az országban zajló kedvezőtlen népesedési folyamatok még mindig éreztetik hatásukat, s Heves megye helyzete ma is kedvezőtlenebb a vidékhez képest, hiszen természetes fogyásának mutatója (-1709) 2015-ben is a vidéki átlag felett van (-1405). A népsűrűséget determináló másik tényező a vándorlási egyenleg, a jelenség folyamatait elemezve megállapítható, hogy a vidéki Magyarországon negatív irányú trendek érvényesülnek, Heves megye pedig végig az amúgy is rossz vidéki átlag alatt szerepelt. A belföldi elvándorlás mérése Heves megyében 2010-ben érte el mélypontját, 2010 után mutatkozott némi enyhülés a fogyás

tekintetében, 2011-től azonban újra nőtt az elvándorlási veszteség, amely 2012-re ismételtén fogyást okozott. 2012-öt követően érzékelhető némi pozitív irányú változás és az alapvetően még mindig negatív tendenciába hajló elvándorlási egyenleg javított a megye vidéki Magyarországon elfoglalt helyén. Heves megye vidéki átlagban 2011-ben a 13. helyen állt, 2015-re a megye pozíciója valamelyest erősödött a belföldi elvándorlási egyenleg mérlegét illetően, ekkor a 7. helyet foglalta el a rangsorban. A belföldi elvándorlástól eltérő képet mutat Heves megye a nemzetközi elvándorlási egyenleg felől vizsgálva. A megye nemzetközi elvándorlási egyenlege a belföldihez hasonlóan az utóbbi 15 évben végig a vidéki átlag alatt maradt, ám belföldi elvándorlás jócskán meghaladta az ország határain kívüire történő migráció léptékét. A nemzetközi elvándorlási egyenleg 2010-ben okozott lakosságcsökkenést, a folyamat 2013-ban sújtotta a legjobban a területet. Heves megye a nemzetközi elvándorlási mérleg kapcsán a 19 megye közül a 11. helyet foglalta el 2015-ben.

3. ábra: Elvándorlási egyenleg, 2001-2015

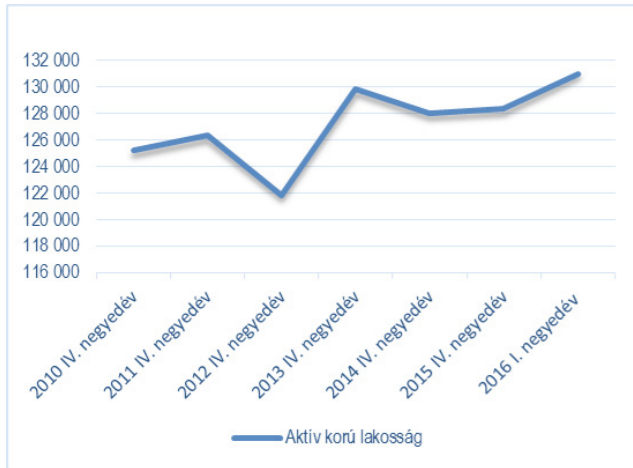

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Amennyiben a megye demográfiai helyzetét az aktív korúak (15 és 64 közötti lakosság) fókuszán keresztül vizsgálva szeretnénk bemutatni, abban az esetben azt lehet mondani, hogy 2010 és 2013 között a 2012-es esztendő komolyabb visszaesését leszámítva lassú növekedés, majd 2013-tól kezdődően fokozatos csökkenés, 2014-2015-ben stagnálás, 2016-ra pedig újra növekedés diagnosztizálható.

2010 IV. negyedében 125 200 fő aktív korú tartottak számon, ez a szám alapvetően kedvezőtlenebb az országos átlagnál, de az Észak-Magyarországi régióban itt a legnagyobb az aktivitási arány. 2011. év azonos időszakában 126 300-an voltak jelen a munkaerőpiacon, az aktivitási arány továbbra is a régiós átlag fölött maradt 1,7%-al, az országostól 2,3 százalékponttal maradt el. 2012 IV. negyedében visszaesés tapasztalható 15 és 64 év közötti lakosság tekintetében, 121 900 személyt regisztrált a KSH. 2013-ban újra emelkedő tendenciát mutatnak Heves megye témát érintő népmozgalmi adatai, 129 800 munkaképes korú személyt tartottak számon a IV. negyedévben, ez a szám 6,5%-kal több az előző év azonos időszakában rögzítetté. 2014-től kezdve lassú fogyatkozás figyelhető meg a munkaképes korúak körében, az esztendő IV. negyedében 128 000 személy tartozott ebbe a csoportba. 2015 IV. negyedében az azt megelőző évről kezdve nem történt komoly változás, 128 300-an sorolhatóak a gazdaságilag aktív korúak közé. 2016 I. negyedében 131 000 aktív korú személyt tartott nyilván a KSH.

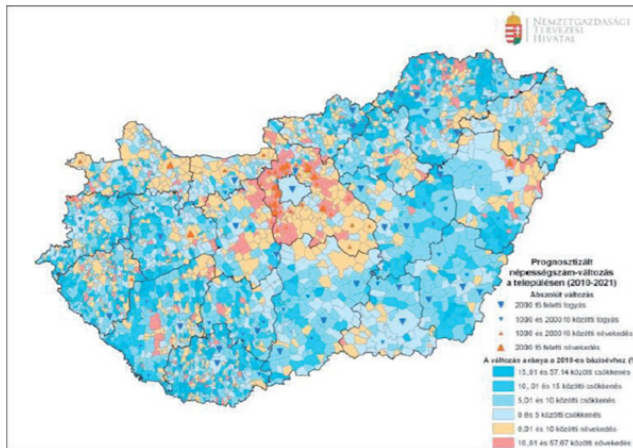
4. ábra: Aktív korú lakosság Heves megyében 2010-2016

forrás: KSH, saját szerkesztés

A középtávú prognózisokat tekintve néhány Dél-hevesi település kivéve további népességcsökkenés várható a megyében.

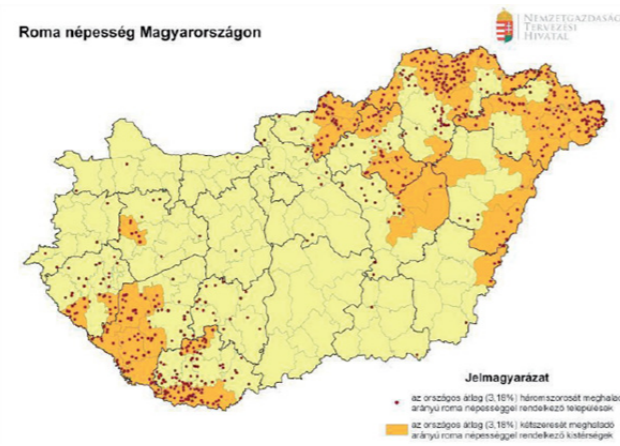
5. ábra: Demográfiai prognózis 2021

Forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió

A foglalkoztatási paktumok célcsoportjába tartoznak többek között a roma népességhez tartozó emberek. A megye roma lakosságának számáról és eloszlásáról eltérő adatok láttak napvilágot. A 2011. évi népszámláláskor Heves megyében roma nemzetiségűnek 19 312 ember vallotta magát. A népszámláláson magukat romának vallók száma a szakmai vélemények szerint jelentősen alatta marad a romák valódi létszámának. Az össznépességből a magukat romáknak vallók száma 19.467 fő. Ezen társadalmi csoporthoz tartozó népesség megyénken belüli arányát a következő ábra mutatja be.

6. ábra: Magas arányú roma népességgel rendelkező térségek és települések

forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió

Kedvezményezett járások, települések

A kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014 (XI.26.) Korm. rendelet az egyes magyarországi járásokat a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból (négy mutatócsoport) képzett komplex mutató alapján jellemzi. területi fejlettség alapján történő besorolásánál a következő kategóriák kerültek felállításra:

- **fejlesztendő járások:** a kedvezményezett járásokon belül azok a legalacsonyabb komplex mutatóval rendelkező járások, amelyekben az ország kumulált lakónépességének 15%-a él
- **kedvezményezett járások:** azok a járások, amelyeknek komplex mutatója kisebb, mint az összes járás komplex mutatójának átlaga
- **komplex programmal fejlesztendő járások:** a kedvezményezett járásokon belül azok a legalacsonyabb komplex mutatóval rendelkező járások, amelyekben az ország kumulált lakónépességének 10%-a él

A Korm. rendelet szerint Heves megyében négy járás került besorolásra az alábbiak szerint:

járas	komplex mutató értéke	sorrend a járások között	kedvezményezeti besorolás
Hevesi	25,12	9.	komplex programmal fejlesztendő
Pétervására	30,10	29.	fejlesztendő járás
Füzesabonyi	32,63	46.	fejlesztendő járás
Bélapátfalvai	36,29	62.	kedvezményezett

A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015 (VI.23.) Korm. rendelet a következő kategóriákat határozta meg a fent bemutatotthoz hasonló komplex mutató alapján:

- Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett települések (komplex mutató alapján rangsorolt települések legkedvezőtlenebb harmada)

- Jelentős munkanélküliséggel sújtott települések (azok a települések, amelyekben a munkanélküliségi ráta meghaladja az országos átlag 1,75-szeresét)
- **Fejlesztendő** (mindkét szemponttal érintett) település
- **Átmenetileg** (2015. december 31-ig) kedvezményezett települések

A besorolt településeket az alábbi ábra mutatja be, melynek a jelmagyarázata a következő:

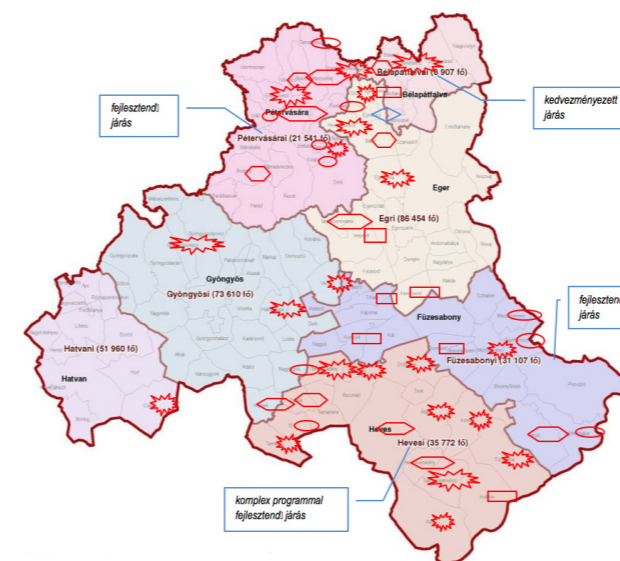
105/2015 (VI.23.) Korm. rendelet alapján

- Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett települések (komplex mutató alapján rangsorolt települések legkedvezőtlenebb harmada)
- Jelentős munkanélküliséggel sújtott települések (azok a települések, amelyekben a munkanélküliségi ráta meghaladja az országos átlag 1,75-szeresét)
- ✶ Fejlesztendő (mindkét szemponttal érintett) település
- ◊ Átmenetileg (2015. december 31-ig) kedvezményezett települések

290/2014 (XI.26.) Korm. rendelet alapján

- ◊ Átmenetileg (2016. január 1-ig) kedvezményezett települések

7. ábra: Települések és járások besorolása a 105/2015 (VI.23.) Korm. rendelet és a 290/2014 (XI.26.) Korm. rendelet alapján

forrás: saját szerkesztés

Ipari Parkok, Szabad Vállalkozási Zónák

A megyében az Ipari Park címet viselő iparterületek száma nyolc, ebből négy önkormányzati tulajdonú. Ezeket a következő táblázat mutatja be.

3. tábla: Ipari Parkok Heves megyében

Ipari Park megnevezése	„Ipari Park” címet viselő szervezet	Pontos megnevezés	Tagok/tulajdonos
Abasári Ipari Park (Abasár)	Abasár Községi Önkormányzata	Abasári Nonprofit Településüzemeltetési és Fejlesztési Közös Korlátolt Felelősségű Társaság	Abasár Községi Önkormányzata
Bélapátfalvi Ipari Park (Bélapátfalva)	Bélapátfalva Város Önkormányzata, Bélkő Területfejlesztési Kht.	Bélkő Nonprofit Területfejlesztési Korlátolt Felelősségű Társaság	Balaton Községi Önkormányzata, Bekölce Községi Önkormányzata, Bélapátfalva Város Önkormányzata, Bükszentmárton Községi Önkormányzata, Mikófalva Községi Önkormányzata, Mónosbél Községi Önkormányzata, Nagyvisnyó Községi Önkormányzata, Szilvásvárad Községi Önkormányzata
Hatvani Ipari Park (Hatvan)	Hatvan Város Önkormányzata	Hatvani Ipari Kereskedelmi Szolgáltató és Szerelő Építőipari Szövetkezet (Nem bejegyzett)	
HEVESI IPARI PARK (Heves)	Heves Város Önkormányzata, HEVA Kft.	HEVA Hevesi Önkormányzati Vagyonkezelő Korlátolt Felelősségű Társaság	Heves Város Önkormányzata
PIKOPACK Ipari Park			Füzesabony Város Önkormányzata

forrás: Nemzetgazdasági Minisztérium

A Kormány 1515/2016. (IX. 22.) Korm. határozatával döntött többek között a Hatvani Ipari Park fejlesztéséről, mely döntés értelmében 2016-2018 között cca. 18 Md Ft forrást biztosít a beruházásra.

A Kormány a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet alapján a foglalkoztatásbővítés, az új munkahelyek teremtésének ösztönzésére a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által a Nemzeti Foglalkoztatási Alap foglalkoztatási alaprészt központi keretének terhére meghirdetett pályázat alapján a szabad vállalkozási zónákban működő,

valamint betelepülő vállalkozások, az alaptámogatáson és a kiegészítő támogatásokon kívül - az éves pályázati felhívásban meghatározott formában, támogatási mértékben - többlettámogatást igényelhetnek. A Kormány Heves megyében a Pétervársárai, a Bélapátfalvai, a Füzesabonyi és a Hevesi járást jelölte ki szabad vállalkozási zónaként.

Gazdasági szerkezet

Heves megye, mint az Észak-Magyarországi régió három megyéjének egyike Magyarország regionális térképét tekintve a leszakadó sorban lévő területek egyikében foglal helyet. A megye fekvésénél fogva azonban egy potenciális híd szerep betöltésére alkalmas pozícióban van, természeti tőkével igen jól ellátott terület, amely szoros kapcsolódási pontokkal rendelkezik a Tisza-tó és a Hortobágy irányába. Ez a pozitív jövőkép komolyan befolyásolja a térség jövőbeni közép- és hosszútávú területfejlesztési elképzeléseit, s komoly gazdasági potenciált rejt magában.

A megye a KSH 2016 januárjában közzétett adatai alapján az ország bruttó hazai termékének 2,13 százalékát adta, egészen pontosan 687 milliárd forintot. Az egy főre jutó termelés 2 millió 76 ezer forintról 2,27 millióra emelkedett, ezzel valamelyest sikerült közelíteni a hazai átlaghoz (68,8 százalékról 69,7 százalékra), de még mindig nem érte el a 2008-as, 70,3 százalékos szintet. Heves megye gazdasági teljesítménye az idézett eredményekkel együtt a legjobb a régióban, ám így sem éri el az országos átlagot, a gazdaságban a kutatás-fejlesztés-innováció hasonlatosan a korábbi esztendőkhöz csekély arányban van jelen (főként a Hatvan- Gyöngyös-Eger „gazdasági tengely” térségében jellemzőbb).

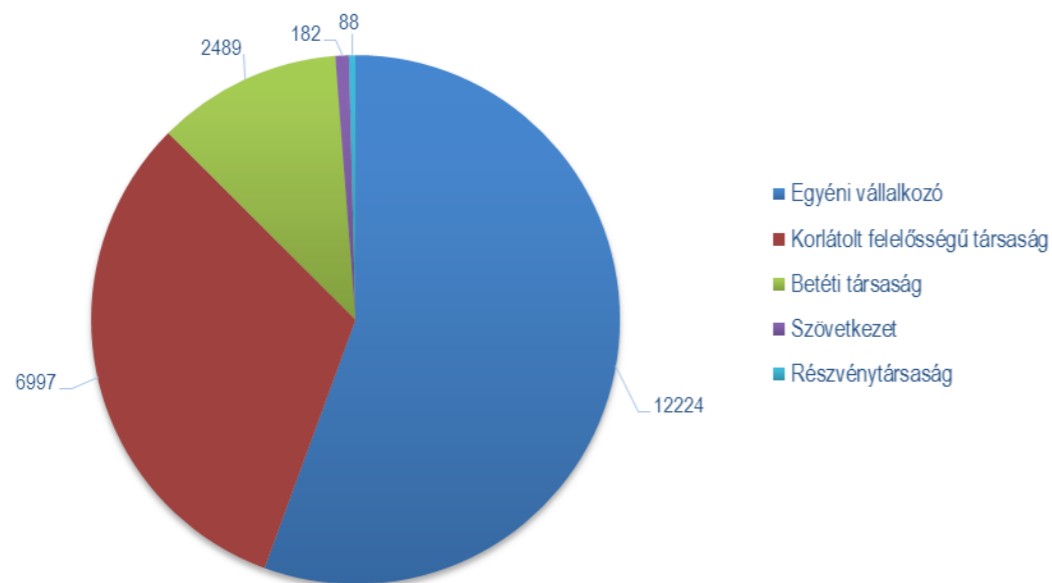
4. tábla: Foglalkoztatási mutatók

	Aktivitási arány	Foglalkoztatási ráta %	Munkanélküliségi ráta %
B-A-Z. megye	56,6	52,4	7,4
Heves megye	57,3	54,4	5,0
Nógrád megye	54,3	49,9	8,1
Észak-Magyarország	56,4	52,5	6,9
Ország	60,3	56,7	6,0

Forrás: KSH 2016 I. negyedév

Heves megyében 2016. március 31-én 52 029 gazdasági szervezetet tartottak számon, ennek kilenczetedét vállalkozások tették ki (47 748). A vállalkozások megoszlása a következőképpen alakult 2016 I. negyedévében: 6 997 korlátolt felelősségű társaság, 88 részvénytársaság, 2 489 betéti társaság, 182 szövetkezet, 12 224 egyéni vállalkozó. A vállalkozások 21%-a társas, 79%-a önálló vállalkozó volt. A társas és egyéni vállalkozások aránya alapvetően nem mutat eltérést a hazai arányokhoz mérten. Magyarországon 2016. június 31-ig 1 millió 844 ezer gazdasági szervezetet regisztráltak, a szervezetek kilenczetedét vállalkozások tették ki, ezek közül 549 000 társas vállalkozás 1 millió 147 ezer pedig önálló vállalkozó volt. A KSH kimutatásai alapján azt lehet mondani, hogy Heves megye valamivel az országos átlag alatt teljesít a regisztrált vállalkozások terén. 2016. június végén az ezer főre jutó regisztrált vállalkozások országos átlaga (beleszámítva Budapestet is) 173 darabban állapítható meg, ameddig Heves megyében ez a szám 160 volt.

8. ábra: Vállalkozások megoszlása Heves megyében

forrás: KSH, saját szerkesztés

A vállalkozások közül gazdasági ág és gazdálkodási forma tekintetében a legnagyobb részarányt 18 847 (39%) a mezőgazdaság képviselte, ezt követte az ingatlanügyletek 5 128 (11%) és a kereskedelem, gépjárműjavítás 4 615 (10%). A korábbi évek tendenciáit is figyelembe véve (2012-ben az összes vállalkozás 35%-a, 2013-ban pedig az összes vállalkozás 38%-a volt bejelentve a fő tevékenység tekintetében a mezőgazdaság területén) észlelhető, hogy Heves megye gazdaságában a mezőgazdaság domináns jelentőségre tett szert. Országos összehasonlításban azt tapasztalhatjuk, hogy ugyanebben az időszakban a Heves megyeihez hasonló trendek érvényesültek Magyarországon. Az országban regisztrált vállalkozásokból kialakított rangsorban a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat állt az első helyen (469 632 vállalkozás), az ingatlanügyletekkel foglalkozó vállalkozások foglalták el a második helyet (224 009 vállalkozás), végül a kereskedelemmel és gépjárműjavítás került a harmadik helyre (191 763 vállalkozás).

5. tábla: Regisztrált vállalkozások száma gazdasági ág és gazdálkodási forma szerint a 2016. március 31-én lezárt adatok alapján

Gazdasági ág	Összesen	Ebből				
		korlátolt felelősségű társaság	részvénytársaság	betéti társaság	szövetkezet	egyéni vállalkozó
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	18 847	273	6	72	48	740
Bányászat, kőfejtés	20	19	-	1	-	-
Feldolgozóipar	2149	808	20		26	722
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	14	6	4	171	-	-
Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	2183	833	24	174	26	722
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmegelőzés	74	30	1	4	9	19
Ipar	2257	863	25	178	35	741
Építőipar	2221	836	2	204	3	1156
Kereskedelem, gépjárműjavítás	4615	1700	16	581	20	2238
Szállítás, raktározás	879	299	1	55	2	516
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2255	461	1	106	3	710
Információ, kommunikáció	881	260	10	133	2	380
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1032	122	4	55	8	384
Ingatlanügyletek	5128	456	5	55	7	184
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	3415	844	17	421	9	1339
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	1253	311	1	133	19	559
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	1	-	-	-	1	-
Oktatás	1412	91	-	87	9	819
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1091	219	-	310	4	536
Művészet, szórakoztatás, szabad idő	1076	143	-	54	1	348
Egyéb szolgáltatás	1384	118	-	55	11	1124
Egyéb tevékenységek	1	1	-	-	-	-
Összesen	47748	6997	88	2489	182	12224
Előző év azonos időpontja = 100,0	99,7	93,6	101,1	93,8	115,9	101,8

Forrás: KSH

Heves megye gazdaságilag legdinamikusabban fejlődő területi egysége az úgynevezett Hatvan- Gyöngyös-Eger „gazdasági tengely”. Itt telepedtek le az exportképes multinacionális és hazai cégek (pl. ZF Hungária Kft., Robert Bosch Kft., SBS Szerelő Javító és Szolgáltató Kft., Sanatmetal Kft., Detki Keksz Kft., HESI Kft stb.).

6. tábla: Heves megye kiemelt jelentőségű munkáltatói

Név/Megnevezés	Nettó árbevétel	Export	Hozzáadott érték	Átlagos állományi létszám
	Millió Ft	Millió Ft	Millió Ft	Fő
Mátrai Erőmű Zrt.	101 519	2 053	49 085	2 122
Robert Bosch Elektronikai Gyártó Kft.	410 576	410 138	41 940	3 500
ZF Hungária Ipari és Kereskedelmi Rt.	52 296	51 092	12 557	840
Aventics Hungary Kft.	16 977	16 043	4 630	437
Horváth Rudolf Intertransport Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	11 972	6 862	4 527	530
VAMAV Vasúti Berendezések Kft.	9 241	1 025	4 370	195
Johnson Electric Hungary Elektromechanikai Termékek Kft.	14 093	13 761	3 924	320
LKH Leoni Kábelgyár Hungaria Kft.	na.	na.	na.	na.
HE-DO Útépitő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	na.	na.	na.	na.
Heves Megyei Vízmű Zrt.	5 985	0	3 126	643
Mátrametál Fém Csomagolóeszköz Gyártó és Értékesítő Kft.	6 364	5 891	2 412	334
Stanley Electric Hungary Fénytechnikai Eszközök Kft.	12 263	10 131	2 312	221
Pikopack Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	na.	na.	na.	na.
Mader Logisztikai és Szolgáltató Kft.	na.	na.	na.	na.
Sanatmetal Ortopédiai és Traumatológiai Eszközök Gyártó Kft.	12 263	10 131	2 312	225
K és V Nemzetközi Fuvarozó Kft.	4 838	1 489	1 979	221
Betonbauer 2000 Ingatlanforgalmazási Építőipari Export Kft.	na.	na.	na.	na.
Ruag Ammo Tec Magyarországi Zrt.	na.	na.	na.	na.
Egererdő Erdészeti Zrt.	4 169	818	1 761	299
Magnetec-Ungarn Mágnes technológiai Ipari Zrt.	4 749	4 401	1 716	288

Forrás: NAV

A térség fő húzóágazatai továbbra is az energiatermelés, a gépipar és a feldolgozóipar maradtak. Az említett cégeknek kulcsszerepet kell játszaniuk az innovációs együttműködésekben és törekedniük kell a helyi kis- és középvállalkozások innovációs tevékenységének beindítására, vagy a már meglévő továbbfejlesztésére. Az innovációs törekvésekhez megfelelő táptalajt biztosít a megyében és a „gazdasági tengely” területén elhelyezkedő Eszterházy Károly Egyetem egri és gyöngyösi kampusza, valamint a helyi vállalkozók és a K+F szolgáltatók. A Hatvan- Gyöngyös-Eger tengely logisztikai és ipari parkjaiban iparterületein már ma is számos vállalkozás talált otthonra, ám a gazdasági vonzóerő fokozása érdekében az elkövetkező években dinamikus korszerűsítésre és bővítésre szorulnak a már meglévő telephelyek, illetve a potenciális helyszínek.

A megyei székhelyű gazdasági szervezetek beruházási kedve 2010-től vizsgálva egyszeri kisebb visszaesssel ugyan, de folyamatosan nőtt, azonban 2016 első feléig az országos átlag alatt maradt. 2010-ben 59,5 milliárd forintot, 2011-ben 62,9 milliárd forintot, 2012-ben 58,5 milliárd forintot, 2013-ban 72,9 milliárd forintot fordítottak a Heves megyei székhelyű gazdasági szervezetek eszközök beszerzésére és különböző fejlesztésekre. A legfrissebb kimutatások szerint 2016. I. félévében a Heves megyei székhelyű gazdasági szervezetek beruházásainak értéke 49 milliárd forint volt, összehasonlítva áron 16%-kal nagyobb mint az előző év első hat hónapjában. A szinte töretlen növekedést mutató beruházási kedv ellenére Heves megye 2016 I. félévéig az országos átlag alatt maradt, ezzel kapcsolatosan elég, ha csak az utóbbi évek számadataira hivatkozunk. 2013-ban Heves megyében az egy lakosra jutó beruházási összeg 239 000 forint, a hazai átlag 368 000 forint, 2014-ben az egy lakosra jutó teljesítményérték 358 000 forint, a hazai átlag 446 818 forint, 2015-ben egy főre 395 000 forint teljesítményértékkel szemben az országos átlag 485 000 forint volt. A 2016 I. félévében mért adatok pozitív irány-

ba mutatnak, a KSH a Heves megyei beruházási összeget 164 000 forint/főben, az országos átlagot pedig 152 000/főben állapította meg.

A 2016 I. negyedéves Heves megyei fejlesztések 53%-a a feldolgozóiparba, 17%-a az energiaiparba, 6,8%-a a mezőgazdaságba került. A feldolgozóiparban 0,5%-kal csökkent, az energiaiparban és a mezőgazdaságban nőtt a beruházások nagysága, előbbiben 103, utóbbiban 9,3%-kal. A fejlesztésekre szánt összeg a kis részarányt képviselő bányászatban nőtt legnagyobb mértékben (négyeszeresére). A beruházások 19%-a épületek és egyéb építmények építése, 80%-a gépek, berendezések, járművek beszerzése volt. Építésekre 47%-kal kevesebb összeget investáltak, mint 2015. január-márciusban. A gépek, berendezések, járművek beszerzésének 63%-a import volt, ami 25%-kal csökkent, a belöldi vásárlás 26%-kal nőtt.

A fejlesztendő terület versenyképességének bemutatásához elengedhetetlen elemezni annak munkaerő-piaci helyzetét. A KSH felmérései alapján 2016 I. negyedévében Heves megyében a 15–74 éves népesség 57,3%-a tartozott a gazdaságilag aktívak közé. Számuk 2015 I. negyedévéhez képest alig változott. Az alábbi táblázatban a 2015-ös év és a 2016 I. negyedéves KSH adatok alapján a foglalkoztatásban állók megoszlása látható negyedéves felosztásban. Az összesítésben a fizikai és szellemi dolgozók aránya, illetve a munkavégzéshez tartozó havi bruttó és nettó átlagkeresete, ezen felül az átlagos havi bérek kerültek illusztrálásra. A 2015 és 2016-os esztendő részletes kimutatásai alatt egy összefoglaló a 2010 és 2015 között foglalkoztatottak gazdasági ágankénti megoszlását szemlélteti.

7. tábla: Alkalmazásban állók főbb adatai, 2015-2016 (Heves megye)

Időszak	fizikai fogl.	Alkalmazásban álló, fő			Havi bruttó átlagkereset, Ft			Havi nettó átlagkereset, Ft			Átlagos havi munkajövedelem, Ft
		szellemi fogl.	összesen	fizikai fogl.	szellemi fogl.	összesen	fizikai fogl.	szellemi fogl.	összesen	fizikai fogl.	
2015	I. negyedév	38956	24192	63148	169391	284905	215082	110952	186614	140880	222857
	I. félév	39208	24318	63527	173635	290768	219898	113732	190454	144034	228526
	I-III. negyedév	39566	24377	63943	176120	291642	221627	115359	191026	145167	230517
	I-IV. negyedév	39748	24420	64167	178791	298325	225771	117109	195404	147881	235103
2016	I. negyedév	40187	24863	65050	178521	296777	224872	118717	197358	149541	232397

Forrás: KSH 2016. I. negyedév

Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete, 2016. I. félévét vizsgálva, 153.631 Ft volt, amely 10,4 %-kal, (17.959 Ft) maradt el az országos átlagtól.

8. tábla: Alkalmazásban állók száma Heves megyében gazdasági ágak szerinti megoszlásban, 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	1 652	1 506	1 907	1 834	1 946	2 136
Bányászat, kőfejtés	70	81	95	95	109	91
Feldolgozóipar	17 000	16 082	17 310	17 741	18 564	19 956
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás-, légkondicionálás	2 646	2 565	2 475	2 348	2 317	2 316
Ipar (víz- és hulladékgazdálkodás nélkül)	19 715	20 112	19 879	20 185	20 990	22 362
Vízellátás, szennyvízgyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyvezetésmentesítés	1 110	1 110	1 055	1 051	1 058	958
Ipar	20 825	21 222	20 935	21 236	22 048	23 320
Építőipar	3 156	2 595	2 391	2 434	2 660	2 787
Kereskedelem, gépjárműjavítás	4 907	3 982	4 516	4 424	4 512	4 956
Szállítás, raktározás	3 376	3 016	3 271	2 984	3 022	2 331
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2 020	1 426	1 867	1 858	1 943	1 995
Információ, kommunikáció	211	175	169	182	123	124
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	494	460	464	439	424	408
Ingatlanügyletek	238	195	242	260	250	194
Szakmai, tudományos műszaki tevékenység	734	720	721	658	629	701
Adminisztratív és szolgáltatást támogatótevékenység	1 758	894	1 531	1 948	1 911	1 770
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	4 823	4 136	4 643	4 789	5 242	5 510
Oktatás	7 393	6 801	6 866	6 552	6 554	6 684
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	7 713	5 289	7 723	8 447	11 219	10 330
Művészet, szórakoztatás, szabad idő	801	713	843	666	663	732
Egyéb szolgáltatás	235	225	649	339	163	139

Forrás: KSH, saját szerkeztés

Turizmus, idegenforgalom

Az Észak-magyarországi régióban az idegenforgalom kiemelt jelentőségű lett, és a válság ellenére mára már pozitív számokat hoz az ágazat. 2007-13 között a Regionális Operatív Programban (ROP) beindult fejlesztések és hálózatosított desztinációs marketing tevékenységeknek köszönhetően 2011. évben 5,4%-os vendégéjszaka növekmény realizálódott a kereskedelmi szálláshelyeken az előző évhez képest. A ROP nyertes attrakció és turisztikai termékfejlesztések és szolgáltatásfejlesztések mellett, a kimagasló eredményben nagy szerepet vállalt az új és megújuló 4 csillagos és wellness szolgáltatásokat nyújtó hotelek kimagasló vendégforgalma.

Az 5,4%-os emelkedésben az is közrejátszott, hogy sikerült jól ütemezett és tematizált marketing akciókat összeállítani, amit a régióban lévő turisztikával kapcsolatos szervezetek, szolgáltatók szoros és magas színvonalú szakmai munkája kísért. A Heves megyében lévő 4 csillagos szálláshelyek kimagasló 54%-os növekményt realizáltak a 2010. évhez képest a vendégéjszaka számok tekintetében. A megyei kempingekben is 25,9 %-kal nőtt a vendégéjszakák száma, és a 3 csillagos szállodák is plusz 9,1%-os többletet realizáltak, viszont sajnos a panziók 17,9 %-os vendégéjszaka csökkenést hoztak a KSH adatai szerint. Mindez jól tükrözi a kereslet átalakulását a minőségi wellness szálláshelyek iránti megnövekedett fizetőképes igényeket.

További KSH adatok azt mutatják, hogy 2008 és 2009 között, a gazdasági világválság kirobbanásának következtében jelentős csökkenés mutatkozik, azonban 2009-től dinamikusabban növekedni kezdett a vendégek száma. E növekedés eredményeként 2011-ben már 343.413 fő volt a vendégek száma, ami több mint 56 ezerrel magasabb a 2009. évi értékhez képest, illetve több mint Heves megye lakossága.

A külföldi vendégek számának alakulása tekintetében is megfigyelhető a 2008-tól jelentkező csökkenés, azonban ez esetben a növekedés csak 2010-ben indul meg és 2011-re sem éri el a korábbi, 2008-as szintet. Az átlagos tartózkodási idő terén egyértelmű stagnálás érzékelhető. 2008-2011-ig minden évben átlagosan 2,3 éjszakát töltenek el a megyébe látogató turisták. Ha ezt az értéket összevetjük hazánkkal szomszédos országok adataival, akkor látható, hogy Szlovákia és Románia is ugyanekkora mutatóval rendelkezik.

Ettől nagyobb értékkel Szerbia és Horvátország büszkélkedhet, de Magyarországnál gyengébb e tekintetben Ausztria, Ukrajna és Szlovénia. 2011. évi adatok azt mutatják, hogy Heves megyében a szállodák osztályokba sorolás szerinti szobakihasználtsága tekintetében a négycsillagos szállodák mutatják a legkedvezőbb arányt. Ezután a három- és az ötszillagos szállodák következnek, majd végül a kétszillagosak. Nyilvánvalóan a megyén belül is megkülönböztethetünk területeket, desztinációkat: van, ahol az attrakciók fejlesztése került előtérbe, más helyeken a szálláshelyek, szolgáltatások fejlődtek, míg a turisztikai intézményrendszer fejlesztése viszonylag kiegyensúlyozottan ment végbe. A megyében létrejött Turisztikai Desztinációs Menedzsment szervezeteket a következő táblázat mutatja be:

9. tábla: Heves megyében működő Turisztikai Desztináció Menedzsment szervezetek

Szervezet neve	Működési terület
Eger Városi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.	Helyi
Gyógyvizek völgye TDM Egyesület	Helyi
Gyöngyös - Mátra Turisztikai Közhasznú Egyesület	Helyi
Mátra Jövője Turisztikai Egyesület	Helyi
Poroszló Turizmusáért Egyesület	Helyi
Szilvásvárad Idegenforgalmi Egyesület	Helyi
Eger és Térsége TDM Egyesület	Térségi
Mátra Térségi TDM Nonprofit Kft.	Térségi

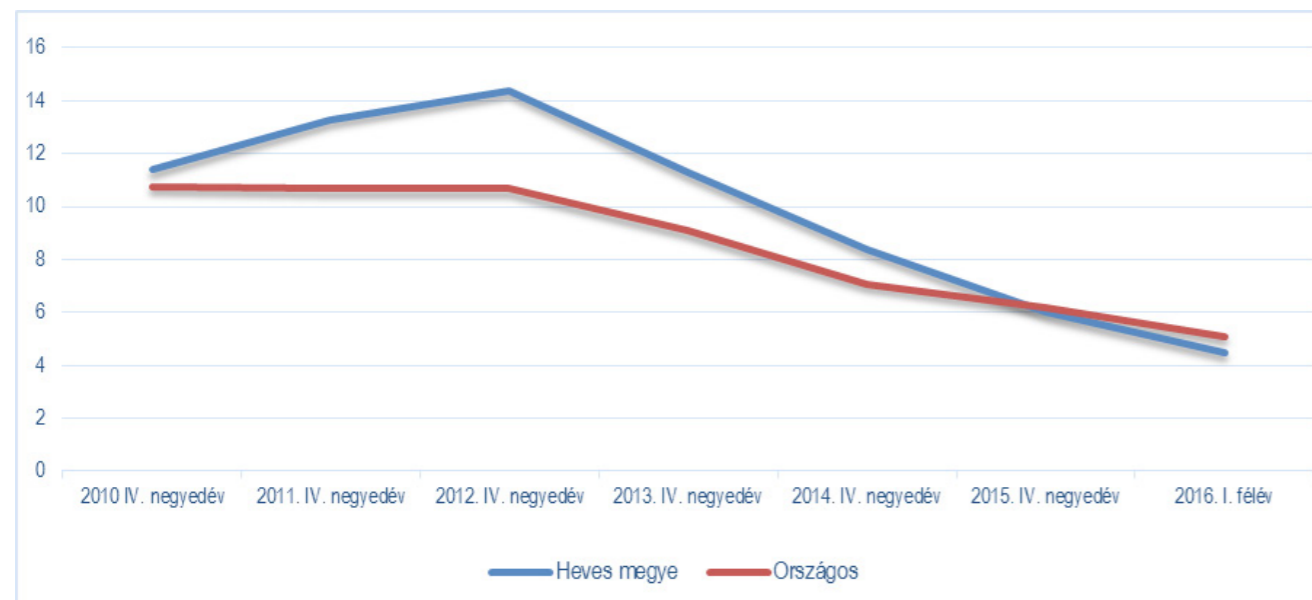
forrás: Magyar Turisztikai Desztináció Menedzsment Szövetség

Az elmúlt években mindegyik területen komoly fejlődés ment végbe, amelyet a vendégforgalmi adatsorok és a bevételek bemutatásával egyértelműen igazolni lehet. A hatvani Széchenyi Zsigmond Vadászati Múzeum komoly tényezőként jelentkezik Heves megye turizmusában. Külön megemlítendő a Tisza-tó térsége, melynek fejlesztését/fejlődését nem csak „saját” Regionális Marketing Igazgatóság, hanem a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács is segíti. A térség termékfejlesztési prioritásai között az ökoturizmus, a vízparti üdülések, aktív turizmus és a horgászat szerepelnek. A poroszlói Ökocentrum – a térség legjelentősebb beruházásaként – jelentősen segítheti ezen célok megvalósítását. Kiemelendő továbbá az Egerszalók-Demjén termálvölgy fejlesztési célterületen megvalósult attrakciók és az ezekre alapozandó, további – az ide látogatók tartózkodási idejét növelő – beruházások jelentősége. A vonzerőleltár adataiból egyértelműen látható, hogy a megyében a természeti és kulturális – örökségi jellegű vonzerők dominálnak. A kastélyok, várak, kúriák fontos szerepet kapnak a kulturális turizmus részeként, melyekben a megye bővelkedik. Nagy részük már működő építmény, azonban sok közülük még mindig felújításra szorul, kihasználatlan (erdőtelki Buttler kastély, török-kori fürdőromok) és állaguk folyamatosan romlik. Némelyeket szálláshelyként, másokat pedig múzeumként a közgyűjtemények elhelyezésére használják. A megye főbb épített örökségi értékeit képezik a települések műemlékei, így többek között Eger város építészeti emlékei (vár, templomok, bazilika, líceum), kastélyok (Gyöngyös, Hatvan, Noszvaj, Erdőtelek, Tarnaméra), népi építészeti emlékei (tájházak), közösségi templomok (feldebrői altemplom, szilvásvárad körtemplom). A Regionális Operatív Program keretein belül több eredményes pályázat segítette a műemléki épületek felújítását (pl.: Egri Vár, Hatvani Grassalkovich Kastély, Kispánai Vár, Siroki Vár).

Munkanélküliség

Heves megye munkanélküliségi mutatói 2010 és 2015 között hullámzó tendenciát mutattak. 2012-ben nagyfokú emelkedés volt megfigyelhető, majd 2013-ra csökkenés ment végbe, ekkorra a munkanélküliek átlagos száma 20 430-ról 18 752-re apadt. A 2014 és 2015-ös évek nagyobb arányú visszaesést hoztak, az utóbbi esztendő esetében átlagosan 14 718 munkanélküli került regisztrálásra. 2016 első félévére tovább esett az állástalanok száma, ekkor a KSH adatai alapján átlagosan 13 626 álláskeresőt tartottak számon. Heves megye javuló munkaerő-piaci helyzetének köszönhetően 2015 IV. negyedévének, illetve 2016. I. első félévének a munkanélküliségi rátája (6%, illetve 4,5%) az országos alá került (6,2%, illetve 5,1%).

9. ábra: Munkanélküliségi ráta 2010-2016

Forrás: KSH

Heves megye 2016 szeptemberéig nyilvántartott 13 138 álláskeresőjének gazdaságilag aktív népességre vetített aránya a hatvani, a gyöngyösi és az egeri körzetben 7-9%, Heves körzetében a 20%-os, Pétervására térségében a 15%-os arányt is meghaladta. A megye hét járása közül három, a Belpátfalvai (6,47%), a Hevesi (11,23%), a Pétervásárai (8,49%) haladta meg relatív munkanélküliségi mutatójával a Heves megyei átlagot (6,27%).

10. tábla: Álláskeresők számának változása Heves megyében

Körzet	Az álláskeresők			Az álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez*, %	
	száma (fő)	számának változása az előző évhez képest		2015. I-III. negyedév (%)	2016. I-III. negyedév (%)
		(fő)	(%)		
Eger	3649	-483	-11,7	10,0	8,7
Gyöngyös	2629	-312	-10,6	9,4	8,3
Hatvan	1735	-251	-12,6	8,9	7,6
Heves	2695	-191	-6,6	22,2	20,5
Füzesabony	1249	-516	-29,2	14,3	10,0
Pétervására	1180	-203	-14,6	18,0	15,1
Heves megye	13138	-1955	-13,0	11,8	10,1
Észak-Magyarország	67392	-9328	-12,2	15,8	13,6
Magyarország	326734	-63905	-16,4	8,8	7,2

forrás: Heves Megyei Kormányhivatal: Tájékoztató a munkaerőpiac főbb folyamatairól Heves megyében 2016. június

11. tábla: A Heves megyében regisztrált álláskeresők megoszlása nemek és kor tekintetében 2013 és 2016 között az I-III. negyedévben

Megnevezés	2013. I-III. negyedév		2014. I-III. negyedév		2015. I-III. negyedév		2016. I-III. negyedév	
	száma	%	száma	%	száma	%	száma	%
férfi	9 101	49,5%	7 203	49,6%	7 183	48,6%	6 616	50,4%
nő	9 301	50,5%	7 314	50,4%	7 590	51,4%	6 522	49,6%
25 év alatt	3 044	16,5%	2 504	17,2%	2 417	16,4%	2 020	16,5%
26-50 év	12 320	67%	8 149	58,8%	8 405	56,9%	7 417	67%
50 év felett	3 044	16,5%	3 951	24,0%	3 951	26,7%	3 751	16,5%
összesen	18 402	100%	14 517	100%	14 773	100%	13 188	100%

forrás: Heves Megyei Kormányhivatal

12. tábla: A Heves megyében regisztrált álláskeresők megoszlása a legmagasabb iskolai végzettség tekintetében 2013 és 2016 között

Megnevezés	2013. I-III. negyedév		2014. I-III. negyedév		2015. I-III. negyedév		2016. I-III. negyedév	
	száma	%	száma	%	száma	%	száma	%
Álláskeresők száma	18 402	100%	15 270	100%	14 773	100%	13 188	100%
Alacsony iskolai végzettségű	8 346	45,4%	7 081	46,9%	7 443	50,4%	6 448	49,1%
Középfokú képzettségű	9 223	50,1%	7 479	48,9%	6 733	45,6%	6 105	46,5%
Diplomás	833	4,5%	709	4,2%	596	4,0%	584	4,4%

forrás: Heves Megyei Kormányhivatal: Tájékoztató a munkaerőpiac főbb folyamatairól Heves megyében 2013. november – 2016. november

13. tábla: A Heves megyében regisztrált álláskeresők megoszlása nem, kor és legmagasabb iskolai végzettség tekintetében 2016 júniusában

Megnevezés	Regisztrált álláskeresők száma, megoszlása	
	fő	%
férfi	5 829	49,8
nő	5 887	50,2
25 év és alatta	2 078	17,7
26-50 év	6 189	52,8
50 év felett	3 449	29,4
alapfokú	5 629	48,0
középfokú	5 575	47,6
felsőfokú	511	4,4
összesen	11 716	100

forrás: Heves Megyei Kormányhivatal: Tájékoztató a munkaerőpiac főbb folyamatairól Heves megyében 2016. június

A Heves Megyei Kormányhivatalhoz 2016 júniusáig beérkezett visszajelzések összesítése után kiderült, hogy a regisztrált munkakeresők közül 11 421 fő tudott álláshoz jutni, ez a szám 14,0%-al maradt el a tavalyi év ugyanezen időszakában rögzítettektől. Az előző esztendőkhöz hasonlatosan még mindig magas a támogatott munkahelyeket elfoglalók aránya, ők jellemzően a közfoglalkoztatási programba kerültek bevonásra, utóbbi 6 947 személyt, a támogatással munkába álltak 86,0%-át érintette. Az elhelyezkedettek közül 8 019 fő (71%) támogatással jutott munkához, míg 3 312 (29,0%) álláskereső támogatás nélkül, közvetítéssel vagy önállóan talált munkahelyet.

14. tábla: Foglalkoztatottá vált nyilvántartott álláskeresők száma

Megnevezés	2015. I-VI. hó		2016. I-VI. hó		Változás	
	fő	megoszlás (%)	fő	megoszlás (%)	2016-2015. (fő)	2016/2015. (%)
Foglalkoztatottá váltak száma összesen	13 278	100,0	11 421	100,0	-1 857	-14,0
Támogatott munkahelyre	9 520	71,7	8 109	71,0	-1 411	-14,8
Ebből: Közfoglalkoztatás	8 692	65,5	6 947	60,8	-1 745	-20,1
Nem támogatott munkahelyre	3 758	28,3	3 312	29,0	-446	-11,9

Forrás: Heves Megyei Kormányhivatal: Tájékoztató a munkaerőpiac főbb folyamatairól Heves megyében 2016. június

A munkaerő-piaci helyzetkép fontos eleme a megye területén támogatás nélkül alkalmazni kívántak létszáma. 2016 I-IX. hónapban az 5 216 nem támogatott álláshely 26%-a (1370 fő) segédmunkás munkakör, 30%-a (1580 fő) szakképzett fizikai munkással, 34%-a (1740 fő) betanított fizikai munkással tölthető be, 10%-a (526 fő) szellemi munkakörre vonatkozik.

A munkaerő-piac keresleti és kínálati oldalának alakulását a 1.3.1 A szakterület elemzése c. fejezetben fogjuk részleteiben kifejteni.

Bölcsődei ellátás

A foglalkoztatási megállapodás lényeges szegmensét képezi a Heves megyei bölcsődei ellátás helyzete és a megújuló jogszabályi környezetbe történő beintegrálása. A fejlesztések támogatására nagymennyiségű uniós forrás áll rendelkezésre a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (jellemzően a TOP-1.4.1, TOP-6.2.1 felhívások) keretében. Jelen projekt szintén hathatós segítséget nyújt a bölcsődei rendszer átszervezésében, hiszen a fejlesztés hatására jelentkező helyi munkaerő-szükségletet célszerűen kielégítő, esetleges új bölcsődei dolgozók bérigényének és/vagy képzésének finanszírozását a megyei paktum forrása biztosítja.

A területen 2017. január 1-től változások lépnek hatályba a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátásának megszervezésében. A jogalkotó alap gondolata a változásokat illetően az, hogy a jelenlegi területi egyenlőtlenségek megszűnjenek és minden dolgozni akaró szülő számára elérhetővé váljon a bölcsődei ellátás valamely formája. 2017. január 1-jétől kezdődően a 3 év alatti gyermekek ellátásának az eddiginél rugalmasabb és az igényekre jobban reagálni képes rendszer új ellátási formákkal (bölcsőde, mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde) kíván segíteni a családoknak és a településeknek egyaránt. Olyan intézményi- és szolgáltatási formák jönnek majd létre, amelyek igazodnak a helyi kisgyermekes családok elvárásaihoz, igényeihez és hosszú távon működőképesek és fenntarthatóak.

2017. január 1-jétől a jelenlegi szabályozáshoz képest (10 ezer fő feletti településeken kötelező bölcsődét létesíteni) minden olyan településen **kötelező lesz a bölcsődei ellátás** (bölcsőde, vagy mini bölcsőde, családi bölcsőde) megszervezése ahol:

- **arra legalább 5 gyermek napközbeni felügyeletére igény jelentkezik, vagy**
- **a telerepülésen élő 3 év alatti gyermekek száma meghaladja a 40 főt**

A települési önkormányzatok maguk dönthetnek arról, hogy mely szolgáltatási formát választják feladataik ellátásához, így nem csak intézményt, azaz bölcsődét, vagy mini bölcsődét létesíthetnek, hanem a családiasabb jellegű, egyszerűbben létrehozható családi bölcsődét is kialakíthatják. További előnye az új szabályozásnak, hogy a települési önkormányzat a kötelező feladat ellátásának önállóan, társulásban, vagy akár civil, egyházi fenntartóval kötött ellátási szerződés útján is eleget tehet.

A jogszabály a települési önkormányzatoknak 2018. december 31-éig ad lehetőséget a kötelezettségek teljesítésére.

A kisgyermek napközbeni ellátására 2017-től a következő formákban nyílik lehetőség:

Bölcsőde

Komplex ellátási forma, amelynek létrehozására akkor van szükség, ha a településen legalább 12-14 kisgyermek ellátásra mutatkozik igény. Egy bölcsődei csoport működtetéséhez szükséges 2 fő kisgyermeknevelő és egy bölcsődei egységben (1 vagy 2 csoport) 1 bölcsődei dajka alkalmazása. Intézményvezető/vezető, csak az önálló intézmények, egyesített intézmények, bölcsődei igazgatóságok, illetve azok a tagintézményekben szükséges alkalmazni, a jogszabály lehetővé teszi azt is, hogy a többcélú óvoda-bölcsőde, vagy többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti formában működő intézmények tekintetében, csak a 3 vagy annál több bölcsődei csoport működtetése esetén szükséges a vezető alkalmazása.

Mini bölcsőde

Az új típusú napközbeni ellátást szolgáló intézmény egyszerűsített lehetőséget biztosít az önkormányzatok számára a bölcsődés korú gyermekek elhelyezésére. Amennyiben a településen legfeljebb 7 gyermek – ha valamelyik gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 8 fő – ellátására jelentkezik igény, akkor egy bölcsődétől egyszerűbb létesítési és üzemeltetési formát hozzon létre a települési önkormányzat. A mini bölcsődében szükséges csoportonként 1 fő kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka. A mini bölcsődében nem kötelező vezető alkalmazni, a vezetői feladatokat heti 1 órában a kisgyermeknevelő is elláthatja.

2017. augusztus 31-től a megszűnő egységes óvoda-bölcsőde átalakulhat többcélú óvoda-bölcsődévé is, úgy, hogy egy épületen belül lehet megszervezni egy óvodai csoportot és egy mini bölcsődei csoportot. Ekkor a mini bölcsődére és óvodára vonatkozó rendelkezéseket külön-külön kell alkalmazni.

Családi bölcsőde

A családi bölcsőde a családi napközi jogutódja a 3 év alatti gyermekek ellátása tekintetében. Amennyiben a településen legfeljebb 5 kisgyermek napközbeni felügyeletére mutatkozik igény, javasolt lehet az intézményi ellátásoktól sokkal egyszerűbben, gyorsabban és kevesebb működési költséggel járó családi bölcsőde létrehozása vagy ellátási szerződés megkötése egy, a településen ilyen jellegű szolgáltatást ellátó egyházi, vagy civil fenntartóval. Az intézményekben az 5 kisgyermek ellátáshoz szükséges a fenntartó döntése alapján 1 fő szolgáltatás nyújtó személy vagy kisgyermeknevelő alkalmazása. Az ellátás biztosításának feltétele egy tanfolyam elvégzése. Abban az esetben, ha 5 gyermeknél több ellátása történik, akkor a szolgáltatást nyújtó személy mellett szükséges 1 fő segítő személy alkalmazása is, a segítő személy alkalmazásának feltételében a fenntartó saját hatáskörén belül dönthet.

Munkahelyi bölcsőde

Munkahelyi bölcsőde új forma, amelyet a foglalkoztató tulajdonában álló vagy a foglalkozót által e célra bérelt ingatlanban lehet és elsősorban a nála keresőtevékenységet folytató személyek gyermekei részére. A szolgáltatás jellegű munkahelyi bölcsődére vonatkozó rendelkezések megegyeznek a családi bölcsődére vonatkozó szabályokkal.

A bölcsődei rendszer 2017. január 1-jétől hatályba lépő módosításának következtében Heves megyében változtatni kell a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátásának korábban kialakított struktúráján. A jelenlegi szabályozáshoz képest újszerű elemként jelentkezik, hogy már nem kizárólag a 10 ezer fő feletti településeken, hanem azokban a helységeken is kötelező lesz napközbeni ellátást biztosítani, ahol a 3 év alatti gyerekek száma meghaladja a 40 főt és a szolgáltatásra legalább 5 gyermek tekintetében merül fel igény.

A bölcsődei férőhelyeket bemutató táblázatban feltüntetett adatokból kitűnik, hogy a városokat leszámítva Apc, Besenyei és Sirok települések rendelkeznek ellátási lehetőséggel. Heves megyében a 3 év alattiak létszámának alakulásához kötődő trendeket járási felosztásban jelenítettük meg. Az országos tendenciához igazodva a bölcsődés korú gyermekek lélekszáma a megye területén is csökkenést mutat. A grafikonok adataiból az apadás ellenére prognosztizálható, hogy várhatóan mely települési

önkormányzatokat fogja majd érinteni az újfajta szabályozás 2017 januárjától.

Az Egri járásban előreláthatóan 11 településen:

Andornaktályán,
Egerbaktán,
Egercsehiben,
Egerszalókon,
Felsőtárkányban,
Kerecsenden,
Maklárán,
Noszvajon,
Novajon,
Ostoroson
Verepéleten

kell majd biztosítani a három év alatti gyermekek napközbeni ellátásának valamely formáját.

A bölcsődés korú gyerekek létszámának eddigi alakulása alapján azt lehet mondani, hogy a változások a Gyöngyösi járás területén található 25 település közül 18-at fognak érinteni:

(Abasár, Adács, Atkár, Detk, Domoszló, Gyöngyöshalász, Gyöngyösoroszi, Gyöngyöspata, Gyöngyössolymos, Gyöngyöstarján, Halmajugra, Karácsond, Markaz, Nagyfüged, Nagyréde, Szűcsi, Vámosgyörk, Visonta). Hasonlóan magas azoknak a Hatvani és a Hevesi járasok területén fekvő településeknek az aránya, amelyek beleeshetnek a szabályozás által kötelezettek sorába. Az előbbi esetében (13-ból 8 település) Apc, Csány, Ecséd, Heréd, Hort, Petőfibánya, Rózsaszentmárton, Zagyvaszántó, az utóbbi járásból pedig (17-ből 11 település) Átány, Erdőtelek, Erk, Kisköre, Kömlő, Pély, Tamabod, Tarnaörs, Tarnaszentmiklós, Tarnasáday, Tiszánána.

A Füzesabonyi járásban Kál, Kápolna, Kompolt, Mezőszemere, Mezőtárkány, Poroszló, Sarud, Szihalom népmozgalmi mutatói indokolják valamely szolgáltatási típus megvalósulását. A népszámlálási adatok tükrében a Pétervársári járás 20 helységéből 6-ban (Bükkcenterzsébet, Mátraderecske, Parád, Pétervársára, Recsk, Tarnalelesz) várható a 3 évesnél fiatalabb gyermekek napközbeni elhelyezésére vonatkozó intézményes háttér kiépülésének szükségessége. A 2017 januárjától életbelépő átalakítás a Belpátfalvai járás tekintetében mindössze két településen, Belpátfalván és Szilvásváradon hozhat változást a gyermekellátásban.

15. tábla: Bölcsődei férőhelyek Heves megyében 2010-2014

Megnevezés	Cím	2014	2013	2012	2011	2010
Községi Bölcsőde	3032 Apc, Erzsébet tér 3.	24	24	24	24	24
Általános Művelődési Központ Óvoda és Bölcsőde	3373 Besenyőtelek Fő út 50.	12	12	12	12	12
Montessori Bölcsőde	3300 Eger, Arany J. út 20/a	78	78	78	78	60
Cecey Éva Bölcsőde	3300 Eger, Tittel Pál út 8.	52	52	52	52	40
Semmelweis Ignác Bölcsőde	3300 Eger, Vízimolnár út 1-3.	82	82	82	82	60
Dobó Katica Bölcsőde és Családi Napközi Hálózat	3300 Eger, Ifjúság út 9.	48	48	48	28	20
Városi Intézményi Központ Óvodák és Bölcsődék Intézményegysége Hétszínvirág Óvoda és Bölcsőde	3390 Füzesabony, Honvéd út 21.	28	28	28	28	20
Városi Intézményi Központ Óvodák és Bölcsődék Intézményegysége Pöttömke Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde	3390 Füzesabony, Rákóczi út 16	28	28	28	28	20
Visontai úti Bölcsőde és Családi Napközi	3200 Gyöngyös, Visonta u. 2.	56	56	56	56	52
Dobó Úti Bölcsőde Jeruzsálem úti telephelye	3200 Gyöngyös, Jeruzsálem u. 3.	26	26	26	26	20
Dobó úti Bölcsőde	3200 Gyöngyös, Dobó út 2.	110	110	110	100	60
Szociális Gyermekjóléti és Egészségügy Szolgálat Hajós A. úti Bölcsődéje	3000 Hatvan, Hajós Alfréd út 1.	84	84	84	84	70
Szociális Gyermekjóléti és Egészségügy Szolgálat Hajós A. úti Bölcsőde Mohács Úti telephelye	3000 Hatvan, Mohács u. 3.	24	24	24	24	20
Heves Városi Nevelési - Oktatási Intézet Bölcsőde Tagintézmény	3360 Heves, Arany J. út 36/a	40	40	40	40	30
Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ Bölcsődéje	3332 Sirok, Lenin út 23.	14	14	14	14	14
Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Óvoda, Bölcsőde és Logopédiai Szakszolgálat Bölcsődéje	3346 Bélapátfalva Marx K. u. 8.	13	13	13	0	0
Lőrinci „Napsugár” Óvoda és Bölcsőde Bölcsődéje	3021 Lőrinci Nefelejcs u. 3 Intézmény	12	12	12	12	0
Süni Bölcsőde Tarnaméra	3284 Tarnaméra Árpád út 6/a	10	10	10	10	10
Összesen		731	731	741	698	532
Eger nélkül összesen		471	471	481	458	352

forrás: Heves Megyei Kormányhivatal

1.2.2 Gazdasági irányok a megyében és a térségben

Heves megyére vonatkozóan markáns gazdaságfejlesztési irányok kerültek megfogalmazásra a 2014-2020-as programozási időszakra. A megye fejlesztési irányait nagyban meghatározta Heves Megye Területfejlesztési Konceptiója, a dokumentum kijelöli a területen végrehajtandó főbb fejlesztéseket és célokat. Heves megye jövőképeként (2030) Heves Megye Területfejlesztési Konceptiója a következőket fogalmazza meg: „**Heves megye Magyarország harmonikusan fejlődő, élhető megyéje**”.

Heves megye megfelelően képzett és képezhető humán tőkére támaszkodó, innováció-orientált, versenyképes és kiszámíthatóan fejlődő gazdaságával, természeti erőforrásainak fenntartható használatával és társadalmi erőforrásainak folyamatos fejlesztésével, munkahelyek teremtésével és egyre javuló közbiztonságával 2030-ra a nemzetgazdaság fontos szereplőjévé válik.”

A megye 3 átfogó célja:

- Komplex, integrált és foglalkozás-intenzív gazdaság
- Produktív, képzett a környezetével harmóniában élni képes társadalom
- Magas színvonalú és egymással összhangban lévő épített és természeti környezet

A megye stratégiai céljai:

Területi célok:

- Hatvan-Gyöngyös-Eger „gazdasági tengely” erősítése
- Az Észak-hevesi térség természetközponturn fejlesztése
- Dél-Heves és Tisza-tó térségének helyi értékekre épülő fejlesztése

Komplex célok:

- Kitérés pontokra épülő gazdaságfejlesztés

A prioritás átfogó célja Heves megye gazdasági életének fellendítése, a térségi és helyi gazdaság fejlődésének, jövedelemtermelő képességének támogatása, valamint a jelenlegi munkahelyek megtartása mellett újabb munkahelyek létrehozásának ösztönzése a vállalkozások innovatív tevékenységének elősegítése a vállalkozási környezet javítása révén.

1. prioritás:

Élelmiszeripar kapacitás- és minőségfejlesztése

Az élelmiszeripar költséghatékonyágának, illetve foglalkoztató erejének növekedése érdekében támogatni szükséges a magas hozzáadott értékkel rendelkező termékek kifejlesztését és gyártását. Elő kell segíteni az 50 km-es körzetben belülről származó termékek fogyasztását, melyhez koncentrált marketingtevékenységek támogatása szükséges. A magas hozzáadott értékkel rendelkező termékek támogatása mellett biztosítani szükséges a lakosságnak a megfelelő mennyiségű és versenyképes árú élelmiszertermelést. Ehhez ésszerű költségcsökkentést kell elérni a termelési lánc minden eleménél. Az élelmiszer-előállítás innovációs készségének gyengeségéből adódóan, célként tűztük ki az innovációs tevékenységek hatékonyságának és elterjedésének erősítését, a helyi és megyei célokat értékelő, részletes felmérésre épülő támogatási rendszer kiépítésével. Az élelmiszeripar innováció és K+F penetrációjának fokozása érdekében új exportképes

termékek kifejlesztésének támogatása szükséges, illetve elő kell segíteni a meglévő technológiák hatékonyságának javítását is. Az eredetvédelem erősítésével az egyedi jellegek megismertetése, piaci megjelenések fokozása, továbbá egy eredetvédelmi kutatóközpont létrehozása és működtetése, élelmiszerfejlesztő központ hatóanyagbázisának bővítése, a helyi termékek piacra vitelének erősítése a cél. Az élelmiszer-biztonságot és a tisztességes verseny elveit sértő behozatal akadályozása érdekében indokolt egy, az élelmiszerbiztonságot fokozó új, elektronikus nyomon-követési modellrendszer kiterjesztése több termékpályára, ipari partnerre vonatkozóan. Cél tehát a teljes élelmiszerlánc kiépítése, versenyképességének növelése és helyzetének stabilizálása, mely jelentősen segítheti a mezőgazdasági termelés pozíciójának erősödését, növelve foglalkoztatási potenciálját.

2. prioritás:

Energetikai szerkezetváltás a klímavédelem és az energiainport függőség csökkentése érdekében

Az energiapiacra lépés érdekében támogatni szükséges az energiahatékonyágat célzó beruházásokat, elősegíteni az energiafelhasználás hatékonyságának növelését és az energiafüggetlenség irányába történő jelentős mértékű elmozdulást, kihasználva a meglévő helyi energiataforrások, illetve megújuló energiák adta adottságokat, lehetőségeket. Az energiaköltségek folyamatos növekedése, a széndioxid kibocsátás okozta klímaváltozás és a földgáztól való energiafüggetlenség következtében racionalizálni kell a jelentős energia-felhasználók energiahatékonyágát. A fenntartható közösségek kialakítása érdekében támogatni szükséges az épített környezet energiahatékonyágának javítását. A megújuló energiák abszolút felhasználásának és arányának növelése egyaránt stratégiai prioritásként kezelendő. A megújuló energiaforrásokon belül a kapcsoltan termelő biogáz és biomassza erőművek és a geotermikus energia-hasznosítás formái előnyt élveznek, hiszen elsősorban hőtermelési célt szolgálnak. Emellett a napenergia-alapú hő- és villamos energia mennyiségének növekedése is kiemelt fontosságú prioritást élvez. Fontos, hogy a megyében elérhető geotermikus energiaforrások is hasznosításra kerüljenek. A bioenergia-hasznosítás szempontjából a mezőgazdasági, erdészeti és ipari (például élelmiszeripari) melléktermékekkel dolgozó decentralizált energiatermelő egységek (például biogáz üzemek) kerülnek előtérbe. Az energetikai célú fafelhasználás esetében szükséges a tüzelőberendezések hatékonyságának növelése és a szállítási távolság csökkentése, valamint az erdészeti és faipari hulladékok, melléktermékek hasznosításának preferálása. Prioritást kell kapnia a megyei lignitvagyon további hasznosításának – a tiszta széntekológiai irányába történő fejlesztéssel –, mely a külkereskedelmi mérleg javulását, a munkanélküliség csökkentését eredményezi.

3. prioritás:

Gépipar fejlesztése, versenyképességének fokozása

A feldolgozóiparban a termelés és export alakulását a gépiparba tartozó vállalkozások határozzák meg. Célként szerepel, hogy az exportra termelő gépipar, műszeripar, járműalkatrész-gyártás továbbra is a gazdasági növekedés, foglalkoztatás bővítés megtestesítője legyen. Törekedni kell külföldi és hazai exportképes vállalatok exportjának további növelésére, illetve a vállalatok exportképességének fokozására. A hazai vállalkozások tekintetében az aktívabb piaci jelenlét, illetve magasabb fokú innovativitás el-

alapját képezik, hiszen a népesség a városokban koncentrálódik. A városok és a vonzásokban lévő falvak (vidék) egymásra vannak utalva, fejlődésük közösen, integráltan hajtható végre.

1. prioritás:

Az elérhetőség feltételeinek javítása

A vonalas infrastruktúra - EU által elfogadott környezetvédelmi célkitűzésekkel összhangban történő - fejlesztése a megye gazdaságának fejlődéséhez elengedhetetlen, mivel a közlekedési hálózat fejlesztése megteremti annak lehetőségét, hogy a területi fejlődésbeli különbségek belátható időn belül kiegyenlítődjenek. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése a megyén és járásokon belüli elérhetőségek javítását, az úthálózat minőségének javítását jelenti. Önkormányzati és állami tulajdonban lévő utak felújítása egyaránt indokolt. Egyik legfontosabb feladatnak tekinthető a megyeszékhely összekötése az M3-as autópályával, hogy az érintett települések (Andornaktálya, Nagytálya, Maklár) túlterhelt és veszélyes forgalmi helyzetét javítani tudjuk. Fontos továbbá a városokat elkerülő utak kiépítése. Az úthálózat fejlesztésénél figyelembe kell venni a kiemelt turisztikai attrakció- fejlesztéseket, azok elérhetőségét, illetve egyéb speciális igényeket (pl. rallysport). Fő célként fogalmazódik meg emellett a megye északi és déli útszakaszainak a Hatvan-Gyöngyös-Eger tengelyre történő rácsatlakozása is, mivel számos település több mint 15, sőt van, amely több, mint 30 percre található bármilyen gyorsforgalmi útszakasztól. Fontos a befektetési területek nemzetközi reptérről vett másfél órási elérhetősége lehetőségének megteremtése is. A kisebb településeket összekötő bekötő utak állapota a főutakénál is kedvezőtlenebb. Az úthálózat korszerűsítése a települések kapcsolathálójának kiépítése, illetve a vállalkozások megtelepedésének szempontjából is prioritásként kezelendő feladat.

Az áruszállítás-logisztika közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése is kiemelt feladat. A korszerű logisztikai hálózati rendszer kiépítése szükségessé teszi a telephelyfejlesztés mellett az anyagmozgatás, csomagolástechnika fejlesztését az eszközbeszerzések és a logisztikai infrastruktúra szükségesszerű fejlesztése mellett. A közösségi közlekedés szempontjából elsődleges fontosságú a közlekedési ágak közötti párhuzamosságok megszüntetése, a MÁV és Volánok közötti szinergiák erősítése. Emellett további fejlesztések megvalósítása is indokolt, mint például a járási központok közvetlen elérhetőségének biztosítása az érintett települések mindegyikéről. A közlekedési infrastruktúra minőségét nagymértékben javítaná az intermodális központ, amely autóbussz, vasúti, kisvasúti és kerékpárúti csomópont is lenne. Az intermodális közlekedés és a logisztikai szolgáltatások infrastruktúráját tovább kell fejleszteni, hogy a környezetkímélő közlekedési és szállítási formák térnyerési feltételei javuljanak.

A kerékpárutakra a megye sajátosságaiból adódóan hivatásforgalmi és turisztikai szempontból tekintünk. Kiemelt fontosságú a kerékpárutak összefüggő rendszerének létrehozása és az országos hálózathoz történő csatlakozása, ami a megye idegenforgalmában nagy előrelépést jelenthet. Így kiemelt feladat Ny-K-i irányban a Duna és a Bükk elérhetőségének biztosítása, valamint a Tisza-tavat a Mátrával, továbbá a Bükk-hegységgel összekötő kerékpárút létrehozása, melybe integrálni lehet a mezőkövesdi Zsóry fürdőt és a bogácsi termálfürdőt is. Idegenforgalmi szempontból fontos továbbá az erdei kerékpárutak hálózatának továbbfejlesztése.

3. prioritás:

Fenntartható település- és térszerkezet

Fontos, hogy a megyében egy olyan településhálózat alakuljon ki, ahol a települések közti fejlettségi különbség kiegyenlítetté válik. A fejlesztések megvalósításakor figyelembe kell venni a kulturális és természeti értékek védelmét, bemutatását, a hagyományos település- és tájkép megőrzését, az általános tájvédelem eszközeinek érvényesítését. A célok eléréséhez olyan integrált városfejlesztési politikára van szükség, melynek során figyelembe veszik a környező települések elképzeléseit is, folyamatos a kapcsolattartás a lakossággal, a civil szervezetekkel és gazdasági szereplőkkel. A harmonikus térszerkezetben a városok térségellátó- és szervező szerepét erősíteni kell, melynek fontos eleme például az elérhetőség javítása, a városi zöldfelületek fejlesztése, vagy a munkaerő-piacot érintő fejlesztések megvalósítása.

A vidéket infrastrukturálisan olyan helyzetbe kell hozni, hogy az ott élők komfort fokozata közelítsen a városihoz (víz, villany, szennyvízelvezetés, gázvezeték kiépítés, iskola, stb.) annak érdekében, hogy helybemaradásuk feltételei adottak legyenek. Falufejlesztések tekintetében a vidék környezeti, természeti, kulturális, táji értékeinek védelmére, élhető környezet megteremtésére van szükség, mely a városok számára is rekreációs lehetőséget biztosít. Ebben segítséget leginkább azok nyújthatnak, akik a vidéket lakják, a földet megművelik és a hagyományokat megőrzik és tovább adják a felnövekvő nemzedéknek. Kiemelt szerepet kell, hogy kapjanak a településeken működő IKSZT-k, művelődési házak, közösségi, civil szerveződések, hagyományőrző csoportok, amelyek a helyi identitás-tudat megerősítésében jelentős szerepet játszanak és hozzájárulnak a vidék népességmegtartó erejének növeléséhez is. A település-rehabilitáció célja egy egységes településkép kialakítása, társadalmi, gazdasági szerepkörének kiterjesztése és megerősítése, a hosszú távú gazdasági növekedés alapjainak megteremtése, munkahelyteremtés elősegítése. A szegregátumok felszámolás érdekében a demográfiai és gazdasági adatok alapján le kell határolni a beavatkozást igénylő településeket vagy településrészeket. A szegregált településrészen ezt követően olyan beavatkozások sorozatára van szükség, amellyel az ott élők mind társadalmi-szociális körülményei, mind a környezet infrastrukturális feltételei javulnak.

4. prioritás:

Infokommunikációs fejlesztések

Az információhoz való hozzáférés ma már külön gazdasági tényező. Az infokommunikációs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőségének, használatának és minőségének javítása a gazdaságfejlesztés elengedhetetlen része. Emellett fontos, hogy széles körben (a megye minden polgárának, minden családnak, vállalkozásnak) biztosítva legyen a szélessávú internet csatlakozás lehetősége. Az informatikai infrastruktúra az informatikai működés tárgyi feltételeit jelenti, amelynek fejlesztése és korszerűsítése elengedhetetlen az infokommunikációs társadalom fejlődése szempontjából. Integrált infokommunikációs rendszer kialakítása és országos infokommunikációs hálózatokra való csatlakozás mellett az informatika és a kommunikáció konvergenciáját, integrálódását szolgáló informatikai fejlesztések megvalósítása szükséges. Ennek eszköze a közigazgatási, gazdasági és civil szereplők informatikai eszközeinek folyamatos fejlesztése, szélessávú internet hozzáférés biztosítása. Az oktatás területén fontos a modern oktatási technikák

alapjául szolgáló IT-infrastruktúra fejlesztése, azok használatának ösztönzése. Kiemelt feladat a digitális írástudatlanság felszámolása, különös tekintettel a legnagyobb lemaradásban levők (az idősek, hátrányos helyzetűek, kistelepülésen élők és alacsony végzettségűek) körében. Fontos a másodlagos digitális írástudás elterjesztése, a távmunka és digitális közmunka fejlesztése. A területirányításhoz kapcsolódó informatikai rendszerekben be kell vezetni a térinformatikai alkalmazásokat, a különböző ágazati igazgatási adatok, környezeti, társadalmi, gazdasági statisztikai adatok egységes, területi alapú integrációját is. A közigazgatás hatékonyságának növelése szempontjából fontos az elektronikus szolgáltatások széles körben történő elérhetővé tétele (e-közigazgatás), a gyors, költséghatékony és kényelmes ügyintézés megismertetése és alkalmazása.

1.3. Támogatási kérelem indokoltága

1.3.1 A szakterület elemzése

A projekt által érintett szakterület kétoldali megközelítésben vizsgáltuk. Egyrészt a helyi szükségletekre, igényekre és lehetőségekre támaszkodva, a mintavételes megkérdezés eredményeit tártuk fel, másrészt a rendelkezésre álló statisztikai adatokat vetjük nagytól alá. Az elsődleges adatgyűjtést megyei szinten alkalmaztuk: munkáltatói és álláskeresői kérdőíveket készítettünk és juttatunk el a megkérdezettekhez.

A másodlagos adatgyűjtési technika alkalmazása során a Heves Megyei Kormányhivatal által megadott információkat - Heves megye munkaerő-piaci helyzetét bemutató elemzéseket, negyedéves prognózis eredményeit - illetve a Központi Statisztikai Hivatal nyilvános adatait használtuk fel.

• Heves megyét, mint a paktum területét érintő munkaerő-piaci kínálat bemutatása

A Kormány a munkaerő-piacot érintő folyamatok tekintetében elemzéseket végzett annak érdekében, hogy érthetővé, kezelhetővé váljanak azok a jelenségek, melyek a területet az elmúlt években negatívan befolyásolták. Magyarország sem kivétel azon európai trendek alól, melyek az Európai Uniót is komoly tervezőmunkára serkentették. A tendenciák közül fokozott figyelmet érdemel a népesség elöregedése és fogyása. A 2011. évi népszámlálás adatai alapján Magyarország népessége 10 millió alá esett, egészen pontosan 9 937, 6 millió fő. A munkaképes korú (15-64 éves) lakosság száma 145 ezerrel esett vissza a két utolsó népszámlálás között, míg a 20-64 éves korcsoporthoz tartozók száma 70 ezerrel mérséklődött.

A demográfia mellett súlyponti kérdésként vetődött fel a gazdasági környezet helyzete. A 2009-es év rendkívül mély válságot hozott, ezt jól tükrözik az ország makrogazdasági mutatói. 2010-re újból növekedés volt diagnosztizálható, ekkorra az emelkedés dinamikája elérte a válság előtti szintet. Az eleinte prosperitásnak indult gazdaság a kedvezőtlen nemzetközi környezetnek köszönhetően 2011-re megtorpant, majd 2012 második negyedétől ismételen negatív irányba fordult a bruttó hazai termék voluménindexe. A volumenindex apadásával (-1,7%) Magyarország az uniós átlag alá került.

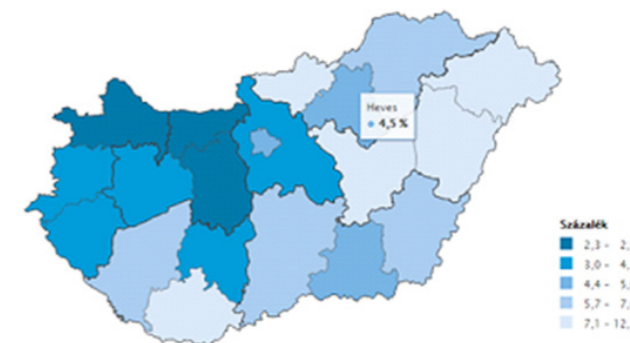
A 2008-ban begyűrűző válságot megelőzően Magyarországot

leszámítva minden uniós tagállamban csökkent a munkanélküliség. A recesszió kezdőéve után az állástalanok aránya mintegy 3 százalékponttal emelkedett, a munkanélküliségi ráta 2008-at követően 11 százalék körül stagnált. A munkanélküliség sújtotta csoportok közül kifejezetten sérülékenyek bizonyultak a fiatalok és az alacsony képzettségűek köre. Az előzőekben felsorolt tényezők mellett súlyos problémaként jelentkezik a tartós munkanélküliség kérdése. Magyarországon 2012-ben az álláskeresők 46,7%-a legalább már egy éve nem talált munkát.

A munkanélküliek száma a 2000-es évektől többnyire emelkedett, ez a trend 2011-ben megállt, 2012-ben mérsékelt emelkedést mutatott. A munkanélküliség csökkenése a legfejlettebb du-nántúli régiókban ment végbe, 2012-ben azonban három kevésbé kedvező helyzetű térségben, a Dél-Dunántúlon, az Észak-Alföldön és az Észak-Magyarországi régióban is mérséklődött az állástalanok aránya. A munkanélküliségi ráta országos szintje 2012-ben 10,9% volt, regionális megközelítésben - hasonlóan a 2012 előtti állapothoz - Észak-Magyarországon volt a legmagasabb a munkanélküliség aránya (16,6%).

Az Európai Unió csatlakozása óta hazánk munkaerő-piaci mutatói alapján, az Észak-magyarországi régió leszakadása figyelhető meg az ország többi régiójához képest. A területi elmaradottsága számos ok következményeképpen történt, köztük a demográfiai viszonyok egyensúlytalansága, a térség alacsony jövedelemtermelő képessége miatt. Az 1990-2010 közötti időszak munkaerő-piac területi folyamatait vizsgáló kutatók megállapításai szerint „az Észak-magyarországi régió kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetét a problémák összekapcsolódása, az egymással való kölcsönhatásból elinduló lefelé futó spirál eredményezte.” (Észak-Magyarországi Stratégiai Füzetek, 2014.)

10. ábra: Munkanélküliségi ráta, 2016. II. negyedév

forrás: KSH, 2016.

Az Észak-Magyarországi régióhoz tartozó Heves megye munkanélküliségét a munkavállalási korú lakosság számával összevetve 17%-kal kedvezőtlenebb helyzetben van a vidéki átlagnál. 2015. szeptember végén 14 773 regisztrált álláskeresővel rendelkezett Heves megye, az egy évvel korábbihoz képest 256 fővel, 1,8 %-kal nőtt a létszám. 2016. február 20-ára csökkenés ment végbe az állástalanok számában, ekkor összesen 13 784 álláskeresőt rögzítettek. A 2005 és 2012 közötti vizsgálatok rámutattak, hogy a megye a munkanélküliség trendjeit illetően rosszabb a vidéki átlagnál. A régió belüli jelenlegi állapotokat tekintve Heves megye Borsod-Abaúj-Zemplén után a második helyen áll, amíg országos viszonylatban a 9-10. (Csongrád megyével).

A munkanélküliség problémáját a 2005-2011 közötti időszakban, az iskolázottság fókuszán keresztül elemezve kiderül, hogy a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű munkakeresők viszonylatában Heves megye helyzete rendkívül kedvezőtlen. Ez a trend 2015. szeptemberére sem változott, az összes álláskereső több mint fele, 7 443 fő (50,4 %) legfeljebb 8 általános iskolai végzettségű, ehhez képest a középfokú végzettséggel rendelkező álláskeresők száma 6 733 fő (45,5%), a diplomásoké mindössze 596 fő (4,0%). **Az alacsony végzettségűek aránya** az előző esztendőhöz képest bekövetkezett apadás ellenére 2016. júniusában is magasnak bizonyult, a 11 716 regisztrált munkanélküli 48%-a, azaz 5 629 fő.

A 2010 – 2015 közötti időszakban a regisztrált 30 év alattiak létszámában tendenciaszerű csökkenés figyelhető, 2010 óta több, mint ezer fővel kevesebben regisztráltak. Közülük a nyilvántartott **pályakezdő álláskeresők száma** 2015. szeptember végén 1 924 fő volt, ez a szám 139 fővel, 6,7%-kal alacsonyabb, mint 1 évvel korábban, 2016. június végén 1329 pályakezdő állástalant regisztráltak.

A megye lakosságának előregedése a regisztrált álláskeresők tükrében is jól látható. A 2016. I.-XI. havi adatok alapján regisztrált álláskeresők 30%-a volt **időskorú**. Az utóbbi 6 évben lényeges változás nem tudott bekövetkezni létszámuk alakulásában. Az 50 év feletti állást keresők létszáma 2010-ben összesen 4343 fő volt, 2015-ben pedig 4202 főt tartottak nyilván.

A munkaerő-piaci problémákat nagyban mélyíti a tartós munkanélküliség kérdése. Heves megye különös módon terheltnek bizonyul ebben a tekintetben (is). 2015 szeptemberében az összesen 14 773 munkakeresőből 3726 fő (25,2%) több mint egy éve nem jutott munkához. Az egy évvel korábbi adatokkal összehasonlítva a tartósan munkanélküliek aránya 23,0 %-os növekedést mutat (696 fős emelkedés). 2016 júniusára a munkanélküliek számával együtt valamelyest csökkent a tartósan állástalanok száma is, a 11 716 főből összesen 3 262 12 hónapnál hosszabb ideje nyilvántartott, utóbbiak 600 fővel kevesebb, mint az előző év június hónapjában.

A fejezetben feltüntetett megyei adatsorokból jól látszik, hogy a munkanélküliség sok esetben hosszan tartó állapota és az idáig vezető, részben kiváltó okként számon tartott **szakképzetlenség okozta munkaerő-piaci zavarok** kezelésre szorulnak a megvalósítás helyszínén. A projekt nélkül a negatív tendenciák jó eséllyel tovább terebélyesednek a célterületen, s a szociálisan amúgy is roppant sérülékeny társadalmi elemek egyre jobban eltávolodnak a társadalomtól, kisodródhatnak a térség lakosságából.

A leszakadás mellett a hátrányos helyzetű, jellemzően **roma lakosság** korábban megindult szegregációja töretlenül erősödhet. A Nemzeti Felzárkózási Stratégia megállapításai szerint ma Magyarországon a szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos – az állami szektorra, a társadalmi együttélésre és a gazdasági fejlődésre egyaránt kiható – társadalmi probléma. A romák megyei arányát illetően a 2011.évi népszámlálás adatai alapján Heves megyében 19 312 ember vallotta magát a nemzetiséghez tartozónak. Megyei szinten a legnagyobb arányban az Észak-hevesi és a Dél-hevesi térségben élnek romák, ezeken a területeken az életszínvonal, az alacsony iskolázottsági szint, a várható élettartam, a közművekkel történő ellátottság, a lakások komfort fokozata jóval alacsonyabb, magas a gyermekkorúak,

a munkanélküliek, a szociális támogatásra szorulóknak száma, a halálzási arány.

A regisztrált munkanélküliek között kiemelt figyelmet igénylő rétegek jelennek meg. 2016. szeptemberében a projekt megvalósulás helyszínén a hátrányos helyzetű álláskeresők száma 11.810 fő volt, létszámának alakulásában a 2015. évhez képest ugyan csökkenés figyelhető meg, azonban célzott intézkedések nélkül ez a kedvező tendencia negatív irányba is fordulhat. A hátrányos helyzet nagyrészt az alacsony iskolai végzettségből, a nemzeti hovatartozásból, életkorból (fiatal, idős kor) megváltozott munkaképességből adódik, de a piacépítés szakmai végzettség hiányának következtében is kialakulhat. Sok esetben a hátrányos helyzetű aktív korú álláskeresők az inaktivitásba szorulnak. A célterületet érintően a **gazdaságilag nem aktív**ak száma 123,9 e fő volt, mely létszámot 2015-re szerencsésen 97,7 főre sikerült csökkenteni.

A fentiekben részletezett adatok alapján határozzuk meg a Foglalkoztatási Paktum közvetlen célcsoportját, melyet a hátrányos helyzetű és inaktív csoportok fogják alkotni. A hátrányos helyzetű, tartósan munkanélküli, szakképzetlen és a szegény rétegbe sorolható emberek számára a megyei foglalkoztatási paktum új lehetőséget és perspektívát kínál a tanulás, mentorálással történő munkaerő-piaci integrációra. A fenntartásági vállalatok pedig garanciát jelentenek a hosszú távú munkaerőpiac maradás esélyére.

- **Heves megyét, mint a paktum területét érintő munkaerő-piaci keresletének elemzése**

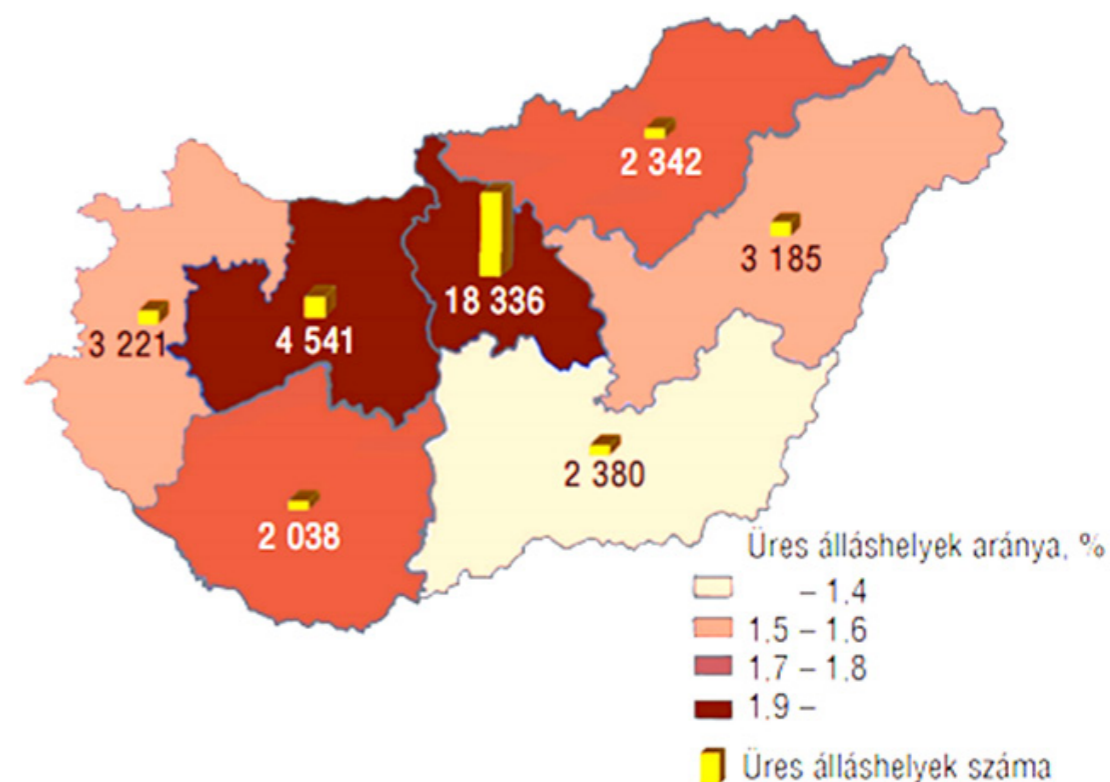
”

Bejelentett betölthető álláshelyek:

A KSH 2016. I. negyedéves jelentése szerint a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásainál 36 ezer, a költségvetési intézményeknél 14,5 ezer álláshelyet jelentettek. A legmagasabb munkaerő-igény az információs és kommunikációs ágazatban volt, a versenyszféra átlagának több mint kétszerese, amely összesen 2,9 ezer üres álláshelyet jelentett.

”

11. ábra: A versenyszféra üres álláshelyeinek száma és aránya

Forrás: KSH: Betöltésre váró álláshelyek, 2016 I. negyedév

A feldolgozó ipar munkaerőigénye országos jelentőségű, az utóbbi egy évtized vizsgálatában Magyarország egészét tekintve egyszer sem fordult elő, hogy ilyen magas legyen az üres álláshelyek száma. Közel 2,6 ezer álláshely van a járműgyártásban, ahol jellemzően műszaki értelmiségieket, illetve szalagmunkásokat kerestek. Az üres álláshelyek aránya a számítógép, elektronikai berendezések gyártása területén működő vállalkozások esetében volt a legmagasabb. A varrónői szakma továbbra is hiányként jelent meg az országos munkaerőpiac kínálati oldalán. Az oktatásban egy év alatt 1,4 ezerrel csökkent a betöltetlen álláshelyek száma, a szociális ellátásban viszont hozzávetőlegesen ugyanennyivel nőtt.

A ManpowerGroup 2016-os Hiányszakma Felmérése során 752 vállalat, vezető HR szakemberét kérdezték meg arról, hogy vállalatuknál milyen mértékben érezhető a szakemberek hiánya, illetve, hogy mely területeken jelentkeznek a legnehezebben betölthető munkakörök. A felmérés eredményeként meghatározott Magyarországon legnehezebben betölthető álláshelyek közt megtalálhatók azon szakmákat érintő állások, melyek Heves megyét is jellemzik - villanyszerelő, a vendéglátó ipari dolgozó, valamint a betanított munkás. A felmérés során megkérdezték a képzett munkaerő hiányára, a túlzott bérigényre, a szükséges kompetenciák valamint a szakmai tapasztalat hiányára hivatkoztak.

Heves megye gazdasági szereplői 2016. január-szeptemberig több, mint 20 ezer álláshelyre vonatkozó munkaerőigényt jelentettek a megye hat járási hivatalának foglalkoztatási osztályaira. A tavalyi értékhez képest csökkenés mutatkozik, a bejelentett állások száma 2015. első kilenc hónapjában 0,7%-kal volt kevesebb. A csökkenés nagyrészt a közmunkaprogramnak köszönhető.

A Kormány a 2016. évre a közfoglalkoztatás céljaként a Start-munkaprogram folytatását és fokozatos kiterjesztését fogalmazta meg. A közfoglalkoztatást érintően kiemelten kezeli a területfejlesztés szempontjából kezdeményezett településeket. A 2016-ban indított decentralizált közfoglalkoztatási programokhoz a Belügyminisztérium biztosított forrást a megyék részére.

A legtöbb igény továbbra is a feldolgozóipar felől érkezett, 2010 óta folyamatosan 1000 fölötti a betöltetlen álláshelyek száma. 2013-ban még 1080 főt igényelt az ágazat, 2014-ben azonban jelentősebb munkaerőigény érkezett, összesen 1400 üres álláshelyet jelen-

tettek. Az üres álláshelyekkel szemben az álláskeresők száma több, mint kétszerese volt. A kereslet kínálat aránya máig mérséklődni látszik 1482 bejelentett álláshelyre összesen 2222 álláskereső jut. A feldolgozóipar munkaerőigényét szorosan követi az adminisztratív és szolgáltatási ágazat. Utóbbi esetében 2,5-szer annyi munkaerő igényt jelentettek be 2015-ben, mint 2013-ban. Az ágazatban 2016-ban 1342 szabad álláshely került nyilvántartásba vételre, ezzel szemben pedig 1539 állást keresőt regisztráltak. Hiányszakmákat az ingatlan ügyek esetében, valamint a szakmai, tudományos, műszaki ágazatban lelhetünk.

Esetükben a kereslet a kínálatot 65%-ban haladta meg. A kereskedelem és gépjárműgyártás 2014-ben érte el csúcspontját, akkoriban 1221 álláshelyet jelentettek, mely 2016-ra mérséklődni látszik, de továbbra is 919 főt várnak a munkáltatók. Heves megye munkaerőpiacát vizsgálva erős túlkínálat tapasztalható, a járások mindegyikére jellemző, hogy legalább 1,6-szer annyi álláskereső regisztráltatta magát, mint amennyi bejelentett álláshely érkezett.

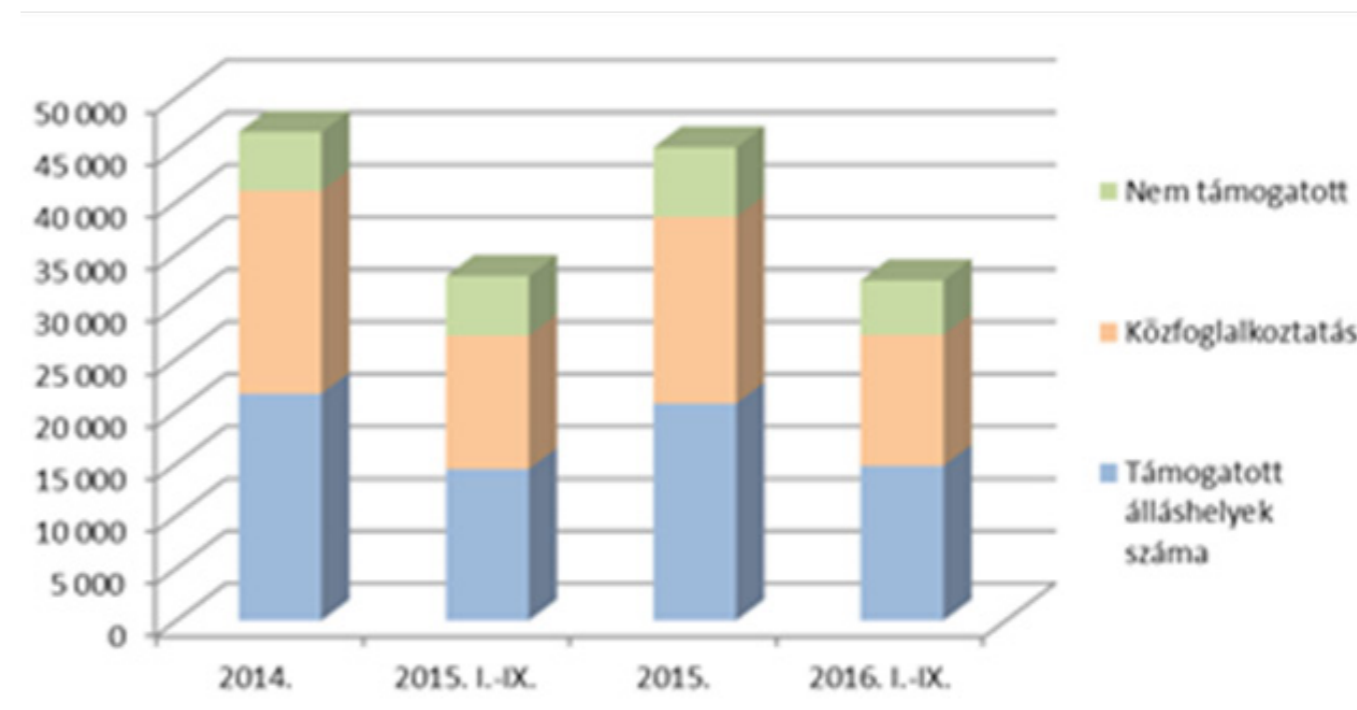
16. tábla: Heves megye a munkaerő kereslet kínálat arányában, járás szerint, 2016 I-IX.

Megnevezés	Álláshelyek száma (db)	Munkanélküliek száma (fő)	Kereslet a kínálat %-ában
Bélapátfalvai járás	123	587	209,54
Egri járás	1998	4179	478,105
Füzesabonyi járás	507	2204	230,036
Gyöngyösi járás	1821	3868	470,786
Hatvani járás	1588	2595	611,946
Hevesi járás	482	4462	108,023
Pétervásárai járás	239	1792	133,371
Heves megye	6758	19688	343,255

Forrás: Heves Megyei Kormányhivatal

Az újonnan bejelentett álláshelyek támogatott és nem támogatott álláshelyek aránya kedvezően alakult. Az új állások 74%-át, összesen 14 803 állást valamely támogatott foglalkoztatási forma keretén belül kínáltak a munkáltatók, 5216 állás pedig nem támogatott foglalkoztatásra irányult. A támogatott álláshelyre vonatkozó közvetítési igények száma a 2015. évet bázisként tekintve 2014. évhez képest 941 fővel, 4,3%-kal csökkent, ezen belül a közfoglalkoztatással igényelt munkaerő száma 1552 fővel, 17 821 főre esett vissza. A támogatott álláshelyre vonatkozó közvetítési igények száma a bázishoz képest 317 fővel, 2,1%-kal, ezen belül túlnyomó része a közfoglalkoztatáshoz tartozott. 2014 és 2015 közötti időszakban a nem támogatott álláshelyek száma 1015-tel csökkent míg a támogatott 941-el nőtt. A közfoglalkoztatással igényelt munkaerő száma 246 fővel 1,9%-kal 12755 főről 12509 főre csökkent.

12. ábra: Támogatott és nem támogatott álláshelyek alakulása 2014-2016.

forrás: Heves Megyei Kormányhivatal, saját szerkesztés

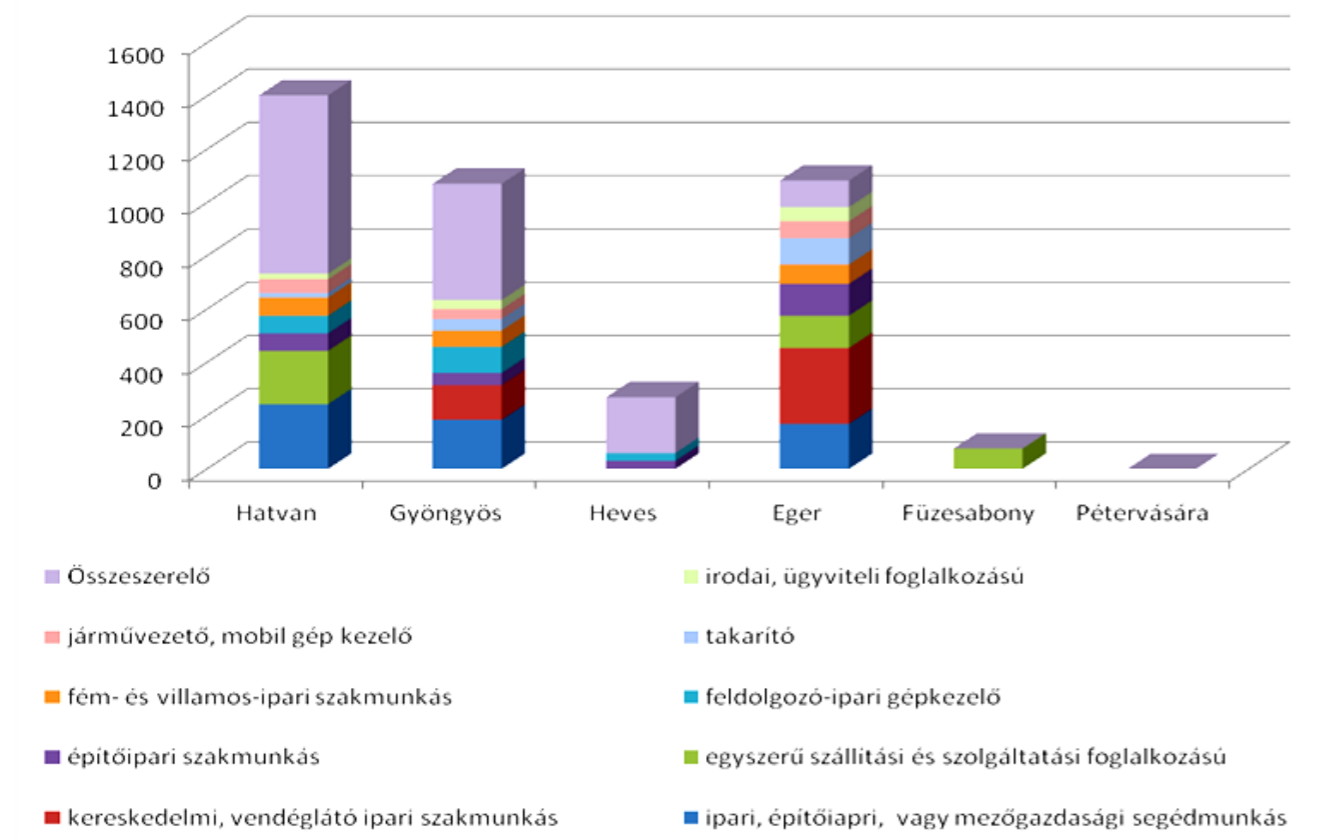
A nem támogatott új létszámgigények száma 2015. évben 6 649 fő volt, az egy évvel korábbi állásbejelentések volumenéhez képest 18,0%-kal, 1 015 fővel nőtt. A nem támogatott álláshelyek 81%-át a három nagyobb kiterjedésű, gazdaságilag fejlettebb körzetben jelentették be - a hatvani (1544 fő), a gyöngyösi (1265 fő) és az egri (1432 fő) körzetben regisztrálták. Hevesen, Füzesabonyban és Pétervásárára együttesen mindössze 975 főre vonatkozó támogatás nélküli munkaerőigényt jeleztek.

A legnagyobb munkaerőigény Heves megye gazdasági tengelyét érinti. Az összes támogatás nélküli álláshely 35,9%-a a hatvani térségben, 27-27%-ban pedig a Gyöngyösi és Egri területeken. A nem támogatott álláshelyek az összeszerelő munkára fókuszálnak, összesen 1417 dolgozót kerestek Heves megye 4 járásában - Egri, Gyöngyösi, Hatvani, Hevesi járás. - lévő multinacionális és hazai cégek.

A megyét érintő álláskeresői portálokon a hatvani Johnson Electric Kft. gyártósori elektronikai termékek, összeszerelésére, a lórci Sidem Kft. és a hatvani Robert Boch Kft. mechanikai gépek összeszerelésére keres munkaerőt, három illetve a termelési igénynek megfelelően négyműszakos munkarend vállalása mellett. Az alacsony iskolai végzettség mellett hosszú távú munkalehetőséget kínálnak. Az állás csupán a szakiskolai, szakközépiskolai vagy szakmunkás végzettséget követeli az álláskeresőktől.

Előnyt jelent a hasonló munkakörben szerzett gyakorlat. A munkáltatók cserébe versenyképes bérértéket, cafeteriát, valamint munkába járást segítő céges buszjáratokat ajánlanak. A támogatás nélküli alkalmazás terén a szakképzettséget nem igénylő ipari, építőipari és mezőgazdasági segédmunkára is magas igény érkezett. Hatvanban 244 főt, Gyöngyösön 185 főt Egerben pedig 170 főt vártak. Mindezek ellenére sem jelentkezik annyi álláskereső, amennyivel az üres álláshelyeket be tudják tölteni.

13. ábra: Nem támogatott álláshelyek, szakmák szerinti bontásban járasonként, 2016

forrás: Heves Megyei Kormányhivatal, saját szerkesztés

A kereskedelmi, vendéglátó ipari ágazatban továbbra is nagy a hiány, (565 fő) a beérkezett adatok alapján legnagyobb mértékben, 50%-ban Eger és környékén, 23%-ban Gyöngyös környékére. Az állásajánlatok szórásában az éttermi dolgozók - felszolgáló, pultos, pultvezető, és szakács – munkaerőigénye jelentkezik.

A foglalkoztatók építőipari-, fém- és villamosipari szakmunkás, feldolgozó-ipari gépkezelői munkaerőigényei 2-300 fő között mozogtak.

Az 2014-2020-as fejlesztési időszak a gazdaságfejlesztés és foglalkoztatás bővítésére fókuszál az egyes Operatív Programokban. A fenti célok elérésére különböző léptékű infrastrukturális beruházások szükségesek. A kormány által meghatározott, Heves megyére szánt keretösszegre 2016-ban, a Terület és Településfejlesztési Operatív Program keretében összesen 225 db támogatási kérelem érkezett, melynek csupán töredéke nem igényel valamilyen építőipari tevékenységet. A várhatóan 2017-2018-ban meginduló beruházások megkövetelik majd az ágazatra épülő szakmunkát, így a jelenlegi munkaerőigény akár a duplájára is nőhet. A keresleti szükségesség a hiányszakmának minősülő kőműves, villamosmérnöki szakmát érintő hiány is várhatóan továbbfokozódik.

1-200 dolgozót várnak, járművezető, mobil gépkezelő, irodai, ügyviteli foglalkozású és könnyűipari szakmunkás munkakörben. 78 fő-34 fő közötti igény jelentkezett üzleti jellegű szolgáltatásokat ügyintéző, hatósági ügyintéző, ügynök, élelmiszeripari foglalkozású, szolgáltatási foglalkozású, technikus és hasonló műszaki foglalkozású, szociális gondozási és munkaerő-piaci szolgáltatási foglalkozású, oktató, pedagógus felsőfokú műszaki, informatikai és természettudományi végzettségű munkaköröknél.

A legutóbbi felmérések szerint Heves megyének összesen **19,7 ezer regisztrált álláskeresője volt** a Kormányhivatal álláskereső nyilvántartása szerint. Számukra 6,7 ezer piac álláshely kínálkozik, ebbe nem tartoznak bele a közfoglalkoztatásra és nyári diák-munkára irányuló igények. 2016. I. negyedévében a nyilvántartott álláskeresők közül 4962 fő tudott munkát vállalni, 1384-el kevesebben, mint 2015. azonos időszakában. Az elhelyezkedettek 66,8%-a támogatással jutott munkához, 33,2%) pedig támogatás nélkül, közvetítésével vagy önállóan talált munkahelyet. A támogatással elhelyezettek 86%-a, 2 852 fő valamely közfoglalkoztatási programban került bevonásra. Globálisan (a területi és szakma strukturális meg nem felelésektől eltekintve) 34%-uk számára jut lehetőség munkába állni.

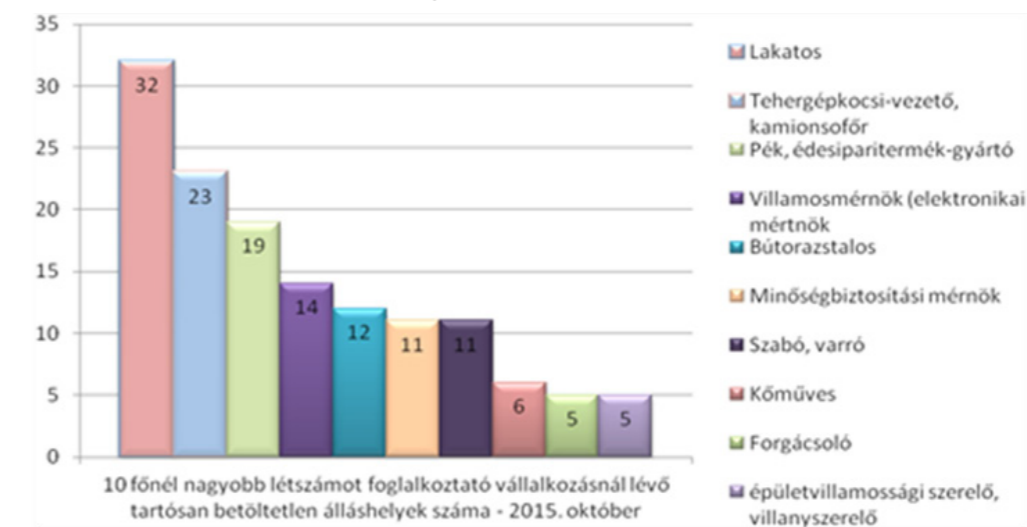
A fémipari, kereskedelmi és vendéglátó-ipari szakmákban túlereslet alakult ki, a járási hivatalokba beérkező munkaerő-igények száma meghaladta a nyilvántartásba belépők számát. Viszonylag nagy volumenű munkaerőigény érkezett **fémmezmunkáló, felületkezelő gép kezelője, pultos, valamint a bolti pénztáros, jegypénztáros** szakmákban.

A betöltetlen álláshelyek sok esetben abból adódnak, hogy nincs megfelelő mennyiségű képzett és megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkező munkaerő a munkaerő-piacon. A megyei vállalkozások helyzetét tovább nehezíti, hogy képtelenek lépést tartani a bérversenyben, adott munkakörre szánt bért már nem tudják tovább növelni. Ennek köszönhetően a szakemberek, jellemzően a turizmus és vendéglátás ágazatára, jóval magasabb bérezés ellenében inkább külföldön próbálnak szerencsét. A felsorolt problémák azonban nem csak megyei szintűek, hanem az egész országra is igazak.

Ezzel szemben, a Kormányhivatal Foglalkoztatási Szervéhez beérkezett adatok alapján, az egyes szakági területeken jelentős túlkínálat alakult ki, amely ugyan erősíti a munkáltatók alkupozícióját, de lényegesen rontja az álláskeresők munkaerő-piaci integrációját. Kétszer annyi épületvillamosági szerelő, villanszerelő, pincér; háromszor annyi kőműves, szabó, varró, tehergépkocsi-vezető, kamionsofőr; Bolti eladó, ötször annyi festő és mázoló, hétszer annyi Hegesztő lángvágó és tízszer annyi Vagyongőr, testőr és 14-szer annyi dajka lépett be az álláskereső nyilvántartásba, mint amennyi munkaerő-igény érkezett.

A Kormányhivatal 2016. IV. negyedéves kisprognózisa során 471 céget sikerült elérnie, akik összesen 418 fővel tervezik létszámukat növelni. A tervezett létszám és meglévő munkaviszony megszűnésének egyenlegéből látható, hogy a szakképesítéshez kötött foglalkozások esetében legalább négyfős létszám-bővítés várható. Legmagasabb számban a bolti eladók körében terveznek új munkaerőt alkalmazni, összesen 41 fővel, majd ezt követik a villamos gépek, készülékek műszerésze, javítója, illetve a tehergépkocsi-vezető, kamionsofőr munkakörök. A felsorolt szakmák esetében a legtöbb felvételt a Hatvani járásban tervezik a foglalkoztatók. Munkaviszony megszűnését az Egri járásban jelentették fémmezmunkáló gépkezelő szakmában (2fő).

14. ábra: Tartósan betöltetlen álláshelyek száma, 2015. október

forrás: Heves Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya, saját szerkesztés

2015. októberben a Rövidtávú Munkaerő-piaci Prognózis kérdőíveit (a 2016. októberi felmérés eredményei még nem ismertek) kitöltő 183 vállalkozás összesen 269 tartósan betöltetlen álláshelyről közölt információt. Az alábbi szakképesítéshez kötött foglalkozásokban van összesen legalább 4 betöltetlen álláshely. A vizsgálat eredményeként a legnagyobb mértékű szakmai munkaerőhiány az egyes területeken **lakatos** szakmában látszódik, ahol folyamatosan betöltetlen álláshely található, alacsony mértékű az szakma utánpótlása. Az 5 legnehezebben betölthető munkakörökbe sorolhatjuk továbbá a tehergépkocsi-vezető, kamionsofőr, pék, édesiparitermék-gyártó, villamosmérnök, bútorasztalos szakmákat. A területi különbségeket itt is látszódnak, a megyei szintű 2015-ös adatok kereslet kínálati aránya kissé eltérő eredményeket mutatnak. Míg az egyes járásokban a lakatos, pék, kőműves szakmák hiányként jelennek meg, addig megyei szinten túlkínálat alakult ki.

Összességében elmondható, hogy a magas arányú munkanélküliség ellenére, Heves megyében, ma is több szakmára kiterjedően vannak jelen a hosszú távon betöltetlen álláshelyek. A munkaerőhiány a Heves megye jól fejlődő gazdasági tengelye mentén is jelentkezik, az egyes ágazatokban jelentős túlkínálat, másrészt pedig túlzott kereslet alakult ki. Ez alapján pedig arra lehet következtetni, hogy az oktatás és a vállalkozói tevékenységek továbbra sincsenek összhangban. Fontos megjegyeznünk, hogy a Heves Megyei Kormányhivatalhoz, illetve a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamarához beküldött munkaerő-piaci kereslet és kínálat adatai között némi különbséget vélhetünk felfedezni. A probléma abból adódhat, hogy a Heves megyében tevékenykedő vállalkozások egy része kizárólag a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamaránál jelzi munkaerő-igényét, míg a vállalkozások másik csoportja a Kormányhivatal felé is eljuttatja azt. A jövőben törekednünk kell a meglévő információk hatékonyabb felhasználására, hogy minél tisztábban lássuk a megye munkaerő-piaci helyzetét.

C) Felnttkepzés, duális szakképzés helyzete

”

„A helyi társadalom fontos célja, hogy a munkaerőpiaci kereslet-kínálat egyensúlyban legyen,,

(Heves Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság (HMFKB))

”

A HMFKB fő feladata a képzési kereslet és kínálat egyensúlyának biztosítása, a munkaerő-piaci képzési igények megfogalmazása és közvetítése a képzést szervezők és a képzésben résztvevők felé. Korábbi elemzései arra utalnak, hogy a képzőintézmények és munkaerő-pótlási igények eltérő képet mutatnak – az egyes szakmákban kialakult többletképzések miatt a pályakezdők számára nem akad megfelelő mennyiségű munkahely és ezek hiányában elhelyezkedés esélyük a minimálisra csökken. A munkaerőpiac kínálati oldalán jelentkező hiányt az egyes munkakörhöz szükséges kulcskompetenciák, valamint az adott munkakör betöltéséhez szükséges szakmai tapasztalatok miatt keletkezik.

A versenyképes szakmák biztosítása érdekében a Kormány olyan intézkedéseket igyekszik végrehajtani, melyek a középfokú szak-képzéseket részesítik előnyben. Pozitív visszajelzés, hogy a támogatott hiányszakmák iránt van érdeklődés, ami középfokú duális képzés az oktatási intézmények számára a gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető gyakorlati képzési normatívák mértékéről és a csökkentő tétel számításáról szóló 280/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet alapján többletnormatívát jelent. A támogatott hiányszakmákra irányuló Kormányzati célú törekevések azonban nem csak az oktatási intézményeknek nyújtanak kedvező feltételeket, hanem a részt vevő vállalkozások és diákok számára is. A munkaerőpiacon lévő leginkább keresett szakmát végző tanulók ösztöndíjban részesülhetnek, melyet a Kormány a 328/2009. (XII.29) Korm. rendeletében meghatározott módon kezel. A hiányszakmák elvégzéséhez kapható ösztöndíj hatására várhatóan tovább fog növekedni a fentiekben felsorolt szakmák utáni kereslet nagysága, hozzájárulva az adott területen dolgozó szakmunkások számának növekedéséhez.

A legkeresettebb szakmák munkaerő-utánpótlásának biztosítása érdekében a Kormány 20 szakmára kiterjedően nyújt támogatást. A 2015/2016 évi tanévben 11 képzés mindegyike alapfokú végzettséget igényelt, idén már megjelentek az érettségig vagy szakmai előképzettséget igénylő képzések is.

17.tábla: Ösztöndíjra jogosító hiány-szakképzések

Képzések 2016/2017. évben	Tervezett képzések 2017/2018
Elektronikai technikus	Abroncsgyártó
Épület- és szerkezetlakatos	Autószerelő
Gépgyártástechnológiai technikus	Bányaművelő
Gépi forgácsoló	Cukrász
Gyakorló ápoló	Gazda
Gyakorló mentőápoló	Gépgyártástechnológiai technikus
Gyártósori gépbeállító	Gépi forgácsoló
Hegesztő	Gyakorló ápoló
Ipari gépész	Gyakorló csecsemő- és gyermekápoló
Karosszerialakatos	Hegesztő
Kertész	Ipari gépész
Kőműves és hidegburkoló	Karosszerialakatos
Magasépítő technikus	Kőműves
Mezőgazdasági gépész	Központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő
Női szabó	Mechatronikai technikus
Pék	Mezőgazdasági gépész
Szakács	Pék
Szociális gondozó és ápoló	Szakács
Vájár	Szociális gondozó és ápoló
Villanyszerelő	Villanyszerelő

forrás: 328/2009. (XII.29) Korm. rendelet és 317/2016. (X.25.) Korm. rendelet

Az álláskeresők munkavégző képességének javítása érdekében a foglalkoztatást segítő felnttkepzések középszintű indítása prioritást élvez.

A HFBK beszámolója szerint jelentős mértékű a duális képzést érintő elfogadás – növekedtek a gyakorlati képzőhelyek és tanulószereződések száma. A hiányszakmákban a képzési létszámok pozitív növekedése tapasztalható, javítva ezzel a kritikus ágazatok jövőbeli helyzetét. A szakmájukat sikeresen végzetten elhelyezkedési esélyei javultak, ugyanakkor egyre több szakmára jellemző a pályaelhagyás, a **hátrányos helyzetű tanulók körében pedig a lemorzsolódás, ami sürgető beavatkozásokat követel.** A HMFKB 80 vállalkozásra és 150 végzős hallgatóra kiterjedően készített reprezentatív megkérdezést, melynek középpontjában a foglalkoztatási és munkavállalási szándék szerepelt. A legfontosabb ágazatok foglalkoztatási és szakiskolai képzés létszámadatait összehasonlítva megállapítható, hogy Heves megyében a kereskedelmi, szolgáltatói szektorban az alkalmazásban lévő száma továbbra is kevesebb, mint a beiskolázott tanulók száma, míg az ipari ágazatban foglalkoztatottak aránya magasabb, mint a jelenleg ipari szakmába belépő szakképzésben tanulók létszáma.

Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara véleményével egyetértve az iskolaszervezetet a munkaerő-piaci igénynek megfelelően kell alakítani, a valós igényekhez kell igazítani. Számítunk arra, hogy a jelenben és a jövőben, képzőintézmények várakozásainak megfelelően tudnak majd reagálni a foglalkoztatók igényeire.

D) Kérdőíves kutatáson alapuló igényfelmérés

A projekt keretében a TOP-5.1.1-15-HE1-2016-00001 azonosító számú, „Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum a megyei foglalkoztatás fellendítésére” című projekt megvalósítása körében Heves megye foglalkoztatási helyzetét bemutató helyzetelemzés és megyei foglalkoztatási-fejlesztési program készül, valamint a megye foglalkoztatási stratégiájának kidolgozása kerül sorra.

A stratégia kidolgozásához elengedhetetlen, hogy igényfelmérés készüljön a munkaerő-piaci, vállalkozásfejlesztési és munkaerő körökben. Mind a stratégiai célok kidolgozásában, mind pedig a meghatározott elemek értelmezésében és visszaigazolásában segítséget nyújt. Ennek köszönhetően két típusú kérdőív alapján készült el a monitorozás:

- **Álláskeresői kérdőív:** Álláskeresők körében végzett felmérés, Heves megye valamennyi települését, illetve lakosait bevonva. A kérdőívek megfelelő számú összegyűjtéséhez bevontuk a helyi önkormányzatokat is, így a 12 ezer fős regisztrált munkanélküli közel 8%-ás sikerült elérni. A feldolgozott kérdőívek száma 993 db.
- **Munkáltatói kérdőív:** A munkáltatók körében végzett felmérést Heves megye vállalkozásai, munkaadói között végeztük. A kérdőívek kitöltésében a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara segítségét is igénybe vettük. A beküldött és feldolgozott kérdőívek száma 235 db.

A kérdőívek feldolgozása során nem keressük az eredmények magyarázatát és a kimutatott problémák megoldását, az eredmények csupán a stratégia megalkotásának alapját jelentik.

A KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS PARAMÉTEREI

A felmérés célkitűzései

- Mi hátráltatja és mi motiválja az álláskeresőket a munkahely megtalálásában?
- Az álláskeresők milyen mobilitási jellemzőkkel bírnak?
- Mennyire hátrányos helyzetűek az álláskeresők?
- Hogyan viszonyulnak az állást keresők egy esetleges képzéshez, illetve továbbképzéshez?
- Milyen a munkáltató szervezetek kapacitásának kihasználtsága?
- Miben látják a munkáltatók okát a kapacitás-kihasználtságban, és mit terveznek tenni annak érdekében, hogy 100%-os kihasználtságot érjenek el?
- Terveznek-e a munkáltató szervezetek kapacitásbővítést, illetve létszámemelést, valamint ezt milyen mértékben és milyen eszközökkel kívánják megvalósítani?

A felmérés módszerei

Önkitöltős kérdőív papír alapon, valamint elektronikusan (a Google által biztosított felületen)

Választ adók kiválasztása: véletlenszerűen, lehetőleg Heves megye valamennyi településén élő álláskeresőktől és telephellyel rendelkező munkáltatóktól.

A kérdőívek kitöltése önkéntes volt, ugyan alap adatokat (kitöltő nevét, cég nevét) is kérdeztünk, de megadása nem volt kötelező.

Felmérés időpontja

A kérdőívek kitöltése és terjesztése 2016. november 3-án történt, a bejövő válaszok lezárása és feldolgozása pedig 2016. november 18-al bezárólag.

A kérdőív

A végleges kérdőívekben szereplő kérdések többsége zárt a kiértékelhetőség miatt. Nyitott kérdéseket csak akkor alkalmazunk, ha az „egyéb” kategóriákat kívánjuk kifejteni. Az álláskeresői kérdőív elején szükség lett volna – a kérdőívet kiosztó személyek, szervezetek részéről – értelmezési segítségnyújtásra. Sajnos a kérdőívek feldolgozásakor többször szembesültünk azzal, hogy a kitöltő nem tudja értelmezni a kérdést, ezért vagy nem is töltötte ki, vagy hibás, esetleg ellenmondó válaszokat adott. Számos esetben – kiemelten a személyes adatoknál – nem kerültek kitöltésre az adatok, ezért azok minimálisan de torzíthatják a statisztikai értékeket.

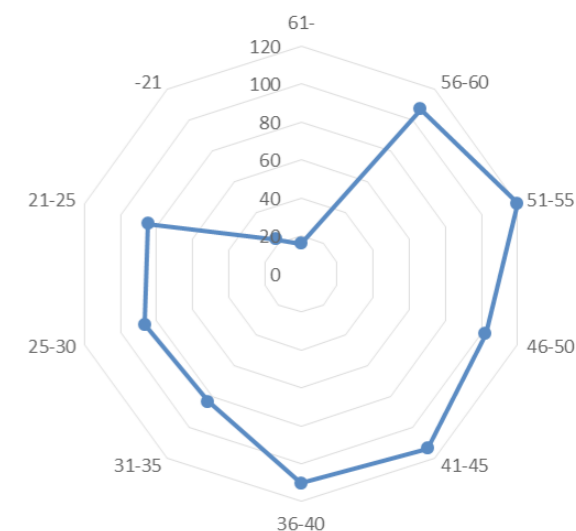
A KÉRDŐÍVEK ÉRTÉKELÉSE

Álláskeresői kérdőív

993 darab papír alapon vagy elektronikusan benyújtott kérdőívet elemeztünk ki és az alább részletezett eredményekre jutottunk. Alapadatok

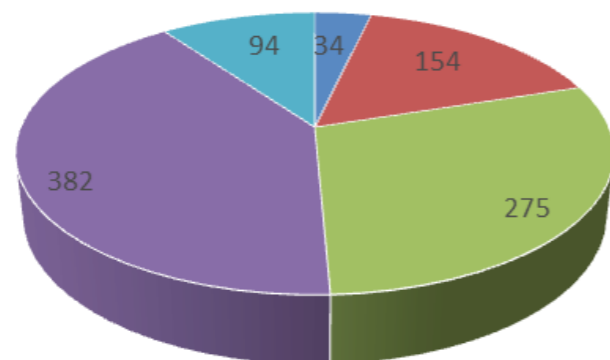
A választ adók 60%-a volt nő, 40 %-a férfi. Az egy háztartásban élők száma 2,85.

15. ábra: Álláskeresők kor szerinti megoszlása

Az álláskeresők kor szerinti megoszlásából kimutatható, hogy **többségben vannak a középkorúak és a nyugdíjhoz közelebb állók.** 35 év felett jól látható növekedés látható az álláskeresői létszámban.

16. ábra: Álláskereső végzettség szerinti megoszlása

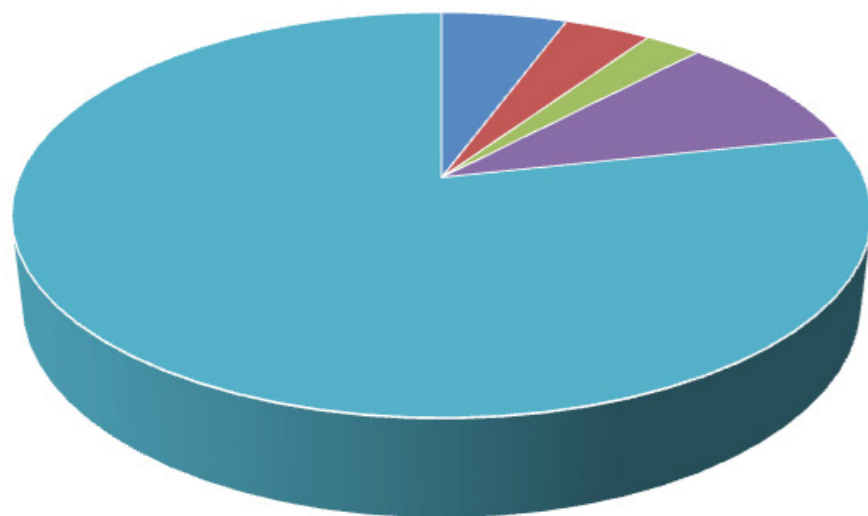
■ felsőfokú ■ középfokú ■ szakmával rendelkezik ■ 8 általános ■ kevesebb, mint 8 általános

A válaszadók több mint fele 8, vagy annál kevesebb elvégzett általánossal rendelkezik, így elmondható, hogy egyik elsődleges oka a munkanélküliségnek a szakképzettség hiányában látszik. A legalább közép és felsőfokú végzettséggel rendelkező álláskeresők száma aránya csupán 20%.

Alapvetően kimutatható az a trend, hogy a városokban az álláskereső végzettsége magasabb, mint a környező, illetve perifériás településeken.

KÉRDÉS: ÖN MIÓTA ÁLLÁSKERESŐ?

17. ábra: Álláskeresői státusz hossza

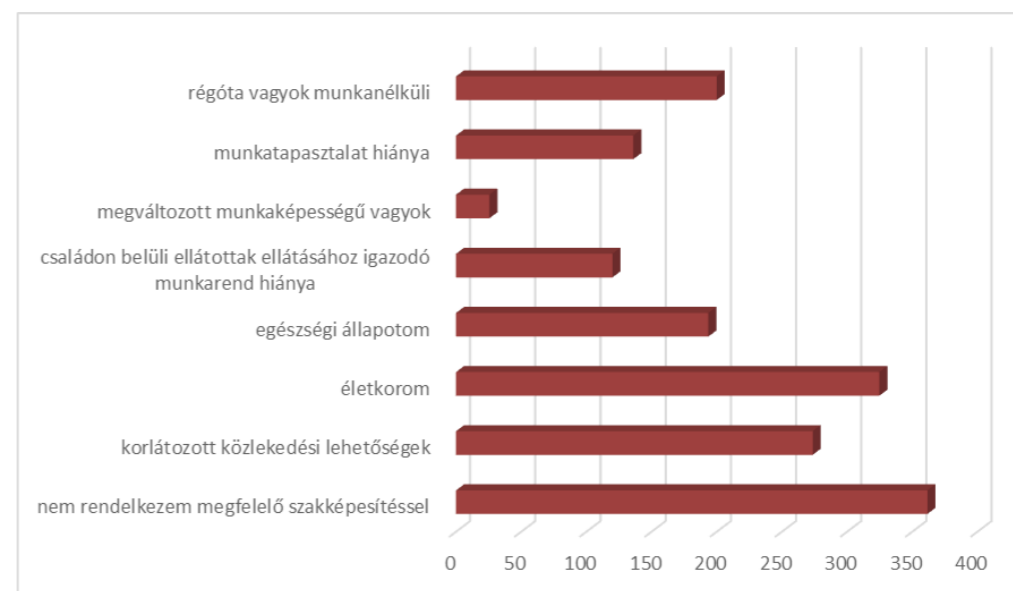

■ kevesebb, mint 1 hónapja ■ 1-3 hónapja ■ 3-6 hónapja ■ több, mint 6 hónapja ■ több, mint 1 éve

Az álláskeresők több mint háromnegyede 1 évnél hosszabb ideje van munkanélküli státuszban.

Kérdés: Véleménye szerint mi az, ami hátráltatja a megfelelő munkahely megtalálásában? (egynél több válasz is megjelölhető)

18. ábra: Hátráltató tényezők

A választ adók jelentős része a **nem megfelelő szakképesítését** látja legfőbb hátráltató tényezőnek. Ennek függvényében – amit további kérdésekre adott válaszok és elemzések is igazolnak – nyitottak a jövőben képzések, továbbképzések iránt, amennyiben es növeli elhelyezkedési esélyeiket.

Szintén jelentős számuk nevezte meg hátráltató oknak életkorát. Ezek kimutathatóan az **50 év feletti és a 25 év alatti álláskeresők**, akik szerint fiatalságuk, vagy öregségük az egyik fő oka annak, hogy nem tudnak munkát találni. A fiataloknál még jellemző a munkatapasztalat hiánya, mint negatív tényező.

A választ adók egyharmada jelölte meg a **korlátozott közlekedési lehetőségeket** hátráltató tényezőnek. Ennek az elemzések szerint két okát látjuk:

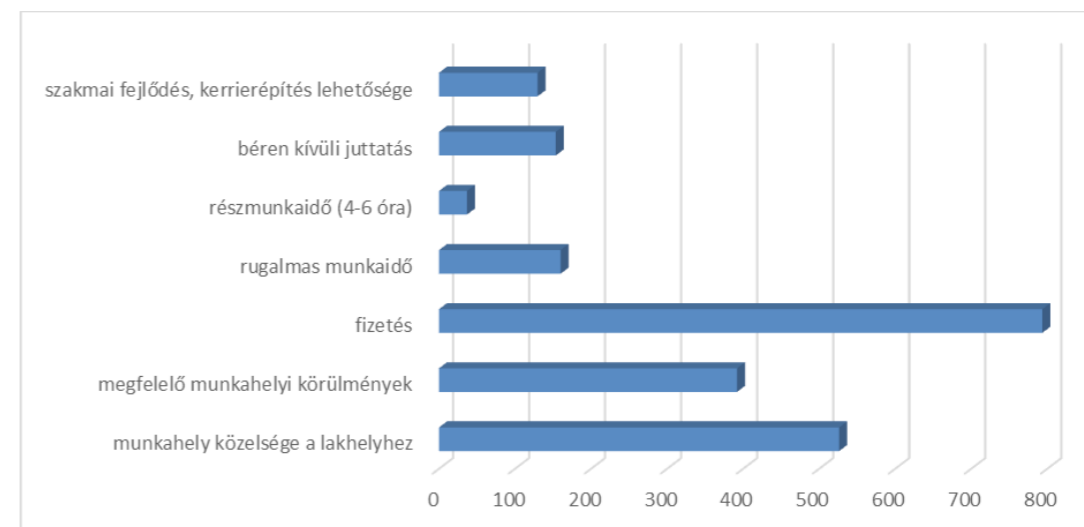
Az elszigetelt, hátrányos helyzetű települések, melyek távol vannak a gazdasági gócpontoktól, városoktól, valóban gyenge tömegközlekedési infrastruktúrával rendelkeznek.

A válaszokból kiderül, hogy számos – az átlaghoz képest jó tömegközlekedési rendszerrel ellátott településen is lakó – munkakereső kifogásolja a közlekedési lehetőségeit, melynek okát nem feltétlenül az infrastruktúrában, hanem a közlekedési szokásokban és hajlandóságban kell keresni.

Ezen kérdésnél az egyéb kategória feltölthető volt, melynél szinte kivétel nélkül a roma származás volt megjelölve, mint hátrány.

Kérdés: Mi motiválja a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben? (egynél több válasz is megjelölhető)

19. ábra: Motiváló tényezők

Jól látható, hogy az álláskeresők többségét (közel 84%-át) maga a fizetés, azaz a biztos megélhetés megteremtése motiválja az álláskeresőzésben.

Sokan jelölték meg a megfelelő munkakörülményeket úgy, hogy más motiváló tényezőt nem neveztek meg, melyből az látható, hogy a tartósan munkanélkülieknek alapvetően egy megélhetést biztosító fizetést és jó körülményeket biztosító munkahely megszerzésére törekednek.

Arányaiban kiemelkedően sokan jelölték meg a munkahely közelségét, mint motiváló tényező. Ez elsősorban – a már az előző pontban elemzett – közlekedési/tömegközlekedési kultúrára vezethető vissza. A munkakeresők annak ellenére sem szeretnek távol dolgozni lakhelyüktől, ha a közelben nem találnak munkát és így tartósan munkanélküliekké válnak.

Az egyéb motivációs tényezők (részmunkaidő, rugalmas munkaidő) valószínűleg családi tényezőkre vezethető vissza, amire kevés megoldást kínálnak még a munkáltatók.

A szakmai fejlődést kevesen tekintik ebben a helyzetben motivációs tényezőnek, és ez is főleg a képzetebbekre, illetve a fiatalokra jellemző.

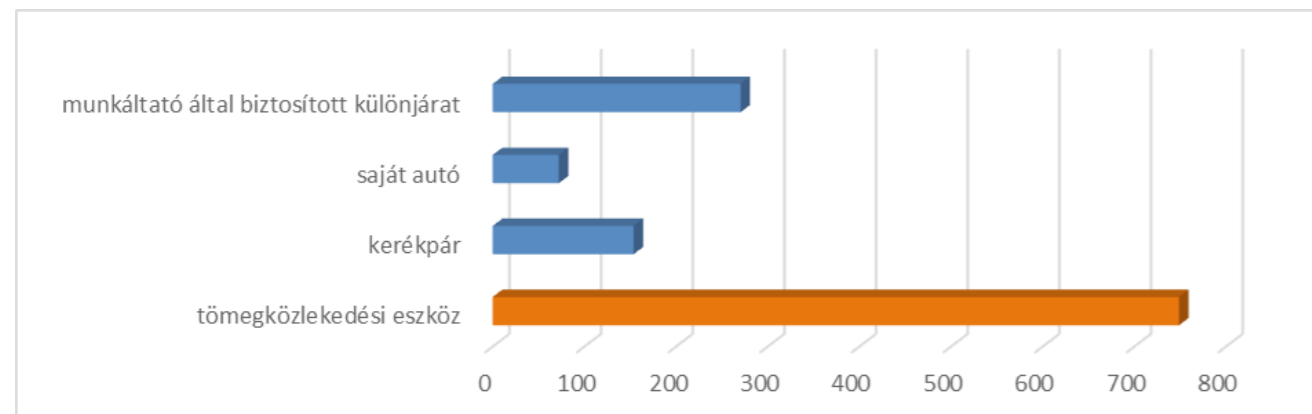
Kérdés: Mely településen, illetve annak vonzáskörzetében keres munkát?

Itt a válaszadók több mint 90%-a a lakóhelyeül szolgáló települést, vagy a legközelebbi várost adta meg. Átlagosan 23,8 km-t hajlandóak utazni lakhelyüktől a munkahelyükre. A kiugró értékek közül azok, akik nagyobb távolságot is hajlandóak megtenni elenyészők, viszont a 0-át, azaz a lakhelyüket elhagyni nem szándékozók száma viszonylag magas.

Ennek – egyik legfőbb – oka a már felvetett közlekedési/tömegközlekedési szokások. Kiemelten azoknál, akiknél részmunkaidős motiváció vagy megváltozott munkaképesség, rossz egészségügyi állapot volt megjelölve egyéb tényezők is alakíthatják döntésüket, hogy nem akarják, vagy nem tudják elhagyni lakóhelyeül szolgáló településüket.

Kérdés: A munkahelyre történő utazáshoz milyen közlekedési eszközt tud igénybe venni? (egynél több válasz is megjelölhető)

20. ábra: Igénybe vehető közlekedési eszközök

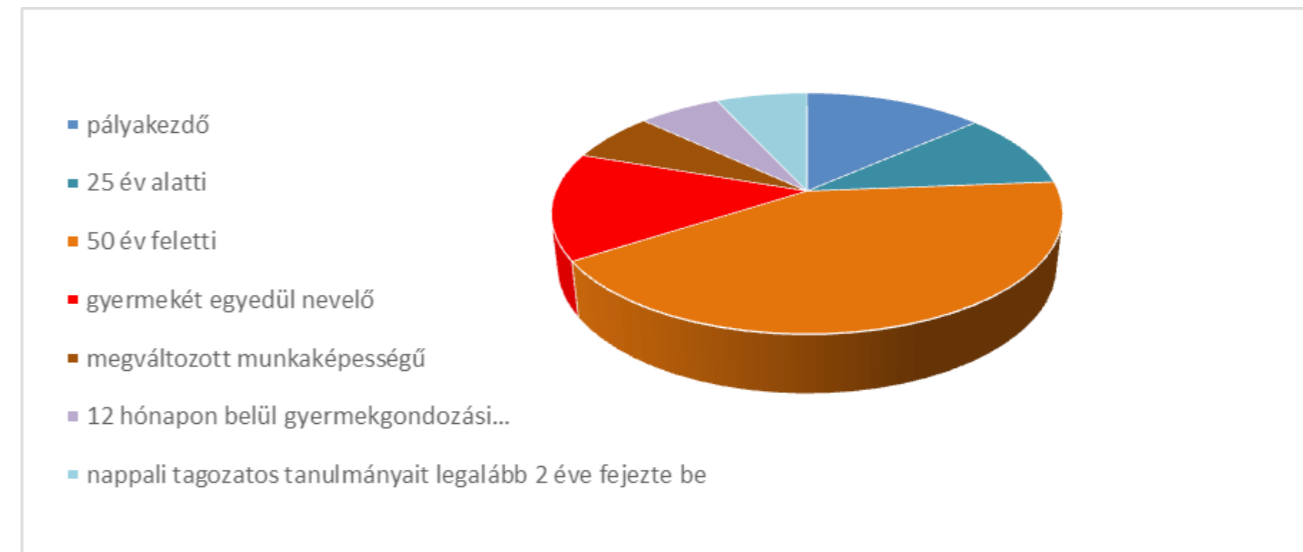
Alapvetően az álláskeresők többsége tömegközlekedési eszközt venne igénybe abban az esetben, ha a munkáltató telephelye nem a lakóhelyén található. A kerékpáros közlekedést a lakóhelyükön való foglalkoztatás esetén jelölték, illetve a közvetlen vonzáskörzetbe való eljutáshoz. Kiemelten magas létszám jelölte meg a munkáltató által biztosított különjáratot. Ennek oka, hogy a tömegközlekedés nem feltétlenül igazodik a munka kezdetének-befejezésének ritmusához, valamint – az egyéb válaszok alapján – sokan kifogásolják azt is, hogy a munkáltatók nem térítik a munkába járás költségeit.

Kérdés: Beletartozik-e Ön az alábbi kategóriák valamelyikébe?

Fenti kérdéssel a hátrányos helyzetűeket kívántuk be kategorizálni az álláskeresők körében. Kijelenthető, hogy a választ adók, azaz az állás keresők nagy része valamelyik kategóriába be tudta magát sorolni.

Egynél több válasz is megadható volt, mivel van, aki több kategóriába is besorolható, így az némileg torzítja az adatokat, viszont az alapvető arányokon nem ront.

21. ábra: Hátrányos helyzetű besorolás

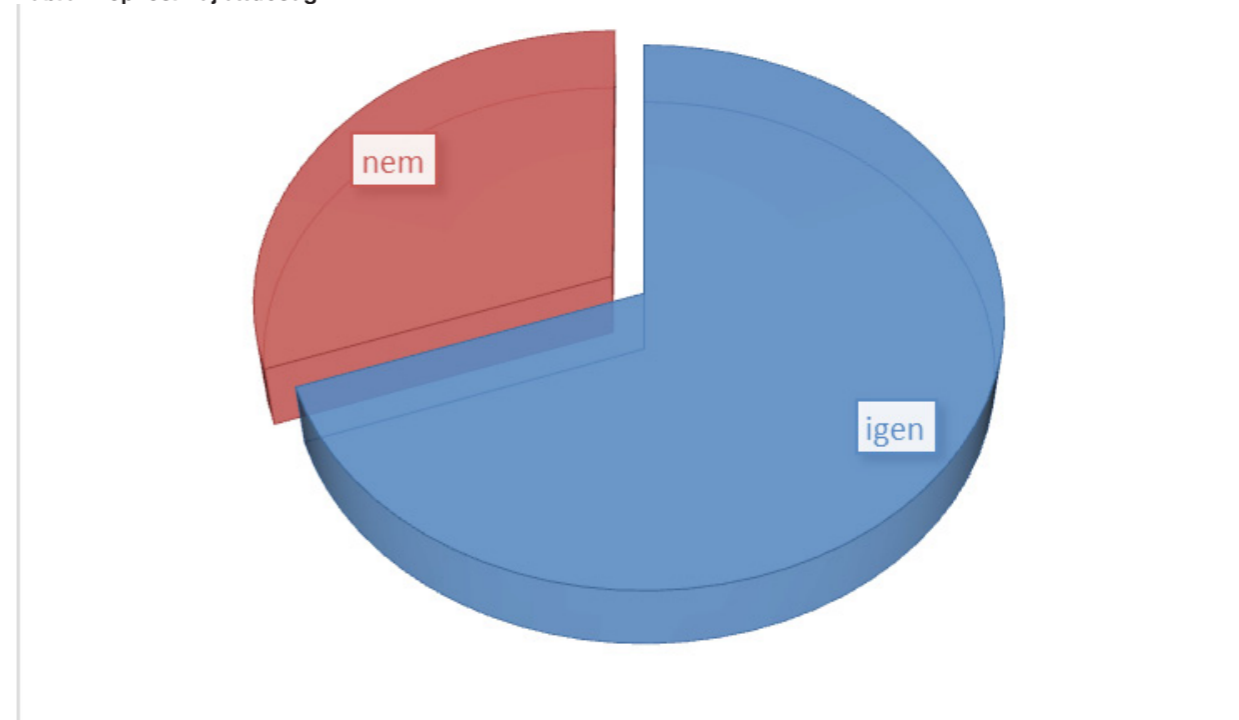

A választ adó **álláskeresők jelentős hányada 50 év feletti**, és szintén jelentős részt tesz ki a **25 év alatti**, illetve pályakezdők aránya is.

A gyermekgondozásból visszatérők is kimutathatóan megjelennek az elemzésben, valamint a gyermeket egyedül nevelők is.

Kérdés: Részt venne-e elhelyezkedése érdekében valamilyen képzésen, továbbképzésen?

22. ábra: Képzési hajlandóság

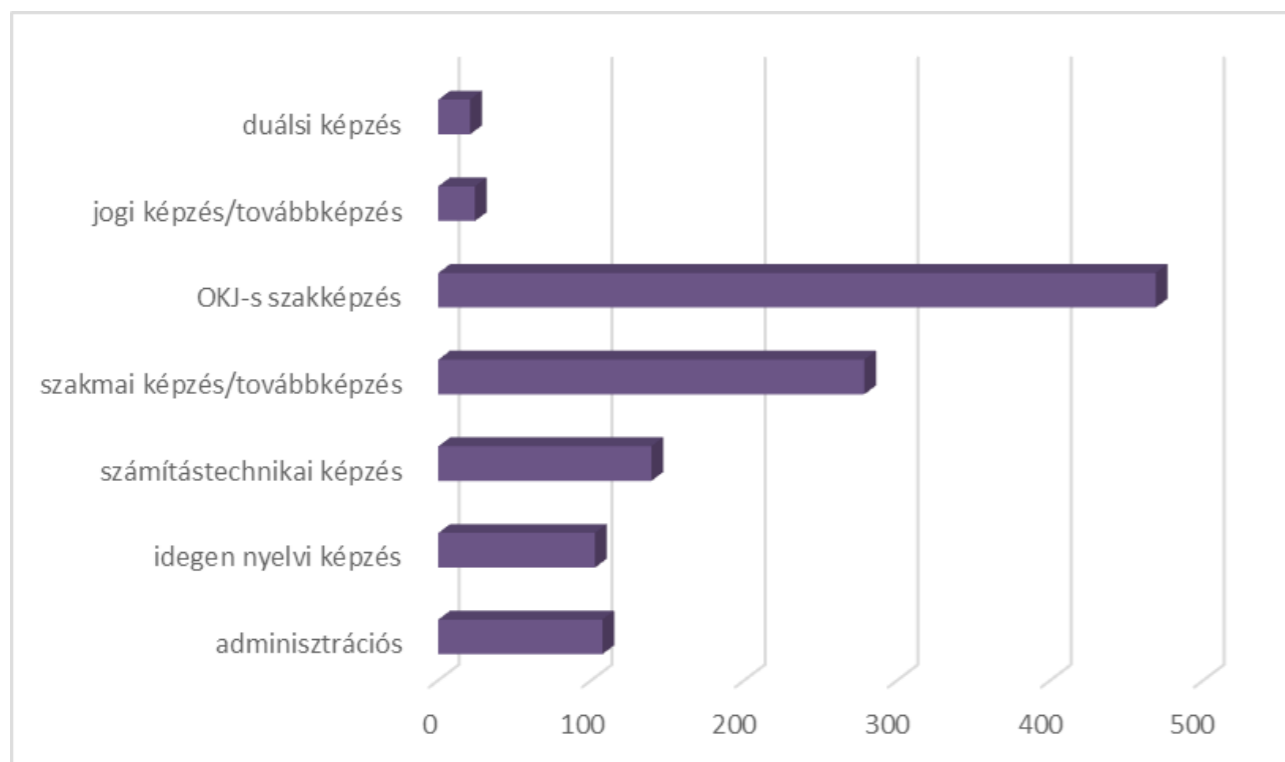

Az állás keresők nagy része szívesen **részt venne valamilyen képzésen**, illetve továbbképzésen, ha az biztosítja azt, hogy a jövőben könnyebben találjanak állást. A választ adók 30%-a viszont nem kíván további képzéseken részt venni, függetlenül az előzetes tanulmányoktól. Ennek oka leginkább a korra vezethető vissza, mivel a nem választ adók igen nagy aránya 50 év feletti.

Kérdés: Amennyiben igen (részt venne képzésben, továbbképzésben), milyen jellegű képzéseket tart fontosnak?

(egynél több válasz is megjelölhető)

23. ábra: Preferált képzések

A választ adók alapvetően az elismert képzéseket preferálják, így az OKJ-s szakképzéseket tartják a legfontosabbnak. Egyes válaszoknál konkrét szakmát is megjelöltek, melyek OKJ-s képzések útján elsajátíthatók.

A szakmai képzés/továbbképzést is fontosnak tartják, itt viszont ellenmondásokkal találkoztunk, nem mindig egyértelmű, mire is gondoltak itt. A szakmával nem rendelkezők is nagy arányban megjelölték ezt a képzést.

A kiegészítő képzések (idegen nyelvi, adminisztrációs és számítástechnikai képzések) is népszerűnek mondhatók.

Munkáltatói kérdőív

A kérdőíveket sikerült eljuttatni – a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara segítségével – 10 953 db e-mail címre, ezen belül 1 100 kamarai tagvállalat részére, valamint rendezvényeken további személyes kitöltetés is zajlott. 235 darab papír alapon vagy elektronikusan beérkezett kérdőívet elemeztünk ki és az alább részletezett eredményekre jutottunk.

Alapadatok

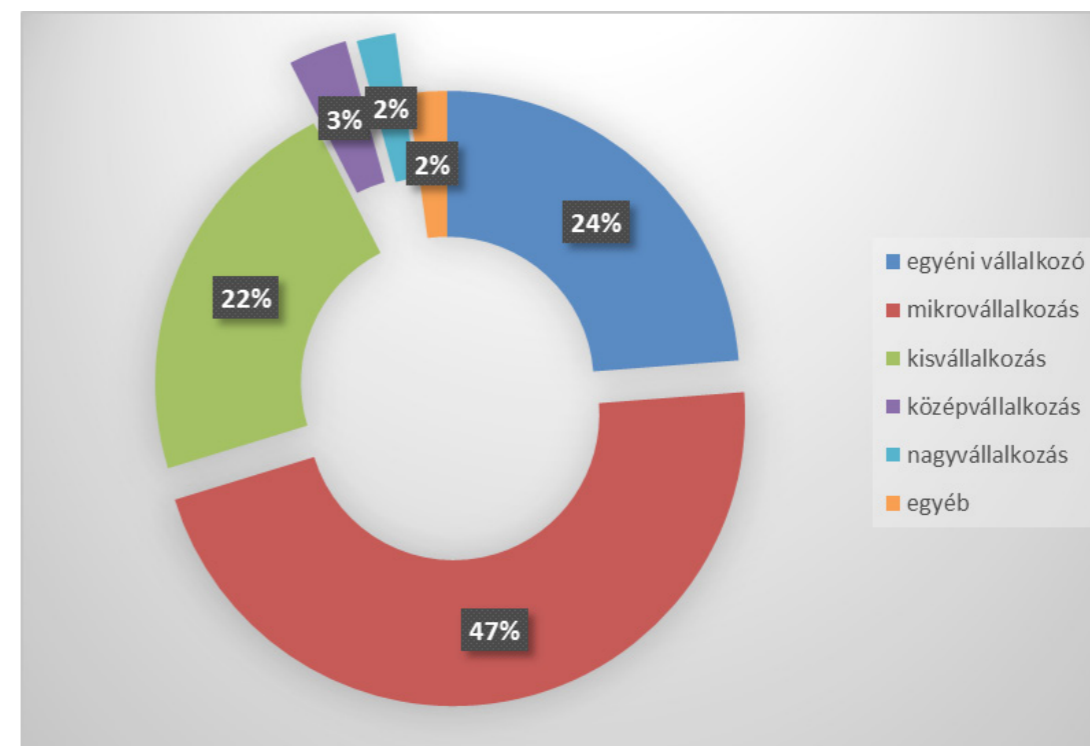
A beérkezett adatokból megállapítható, hogy Eger-Gyöngyös-Hatvan tengelyen telephellyel rendelkező cégek voltak a kitöltésben aktívabbak, a válaszok nagy része ezekből a térségekből érkezett.

Valamennyi, a kérdőívben szereplő és megjelölhető ágazatból kaptunk kitöltött kérdőívet. A leggyakoribban megjelölt ágazatok, mely a megyében található szervezetek megoszlását is jól reprezentálja:

- kereskedelem;
- vendéglátás;
- pénzügy, biztosítás;
- építőipar;
- egyéb szolgáltatás.

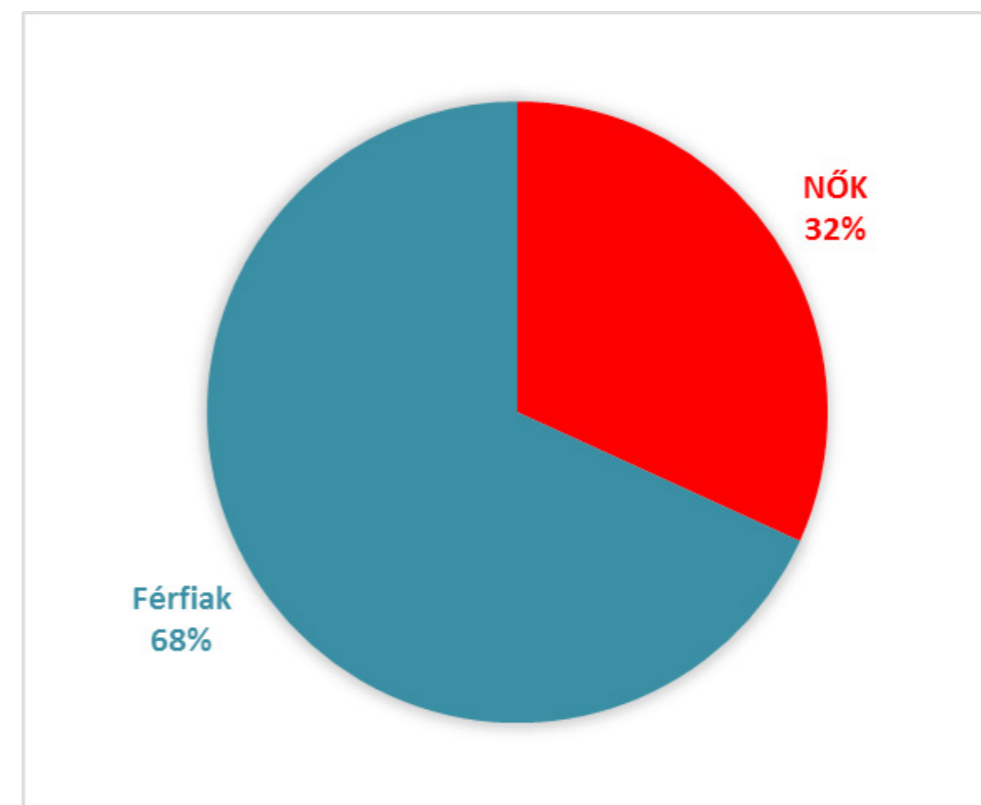
Szervezeti besorolás szerint a válaszadók jelentős hányada (71%) egyéni vállalkozás vagy mikro-vállalkozás volt. A kisvállalkozások is jelentős, 22%-ot fednek le, a közepes és nagy vállalkozások csupán 5%-ot.

24. ábra: Szervezeti besorolás szerinti megoszlás

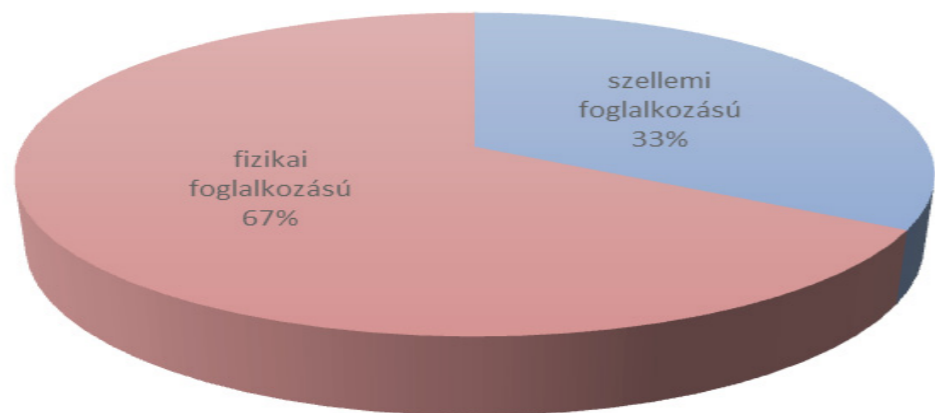
Statistikai létszám adatok elemzése

25. ábra: Foglalkoztatottak nemek szerinti megoszlása

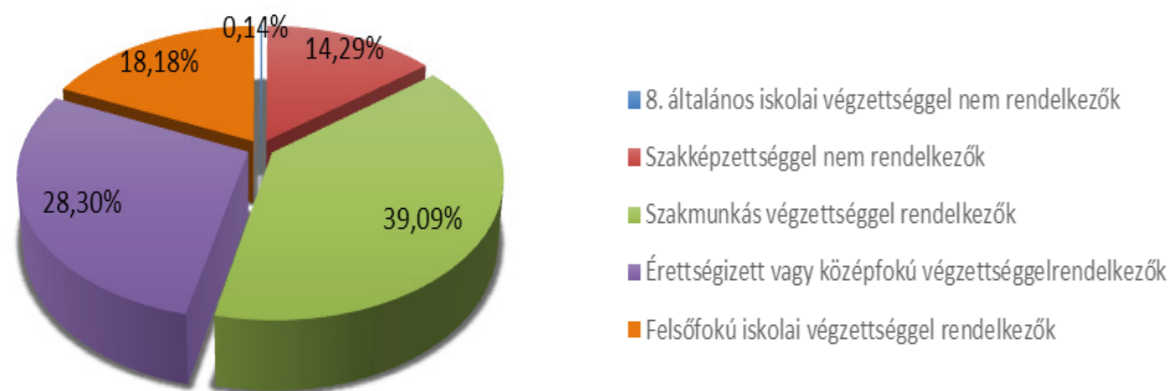
A foglalkoztatottak nemek szerinti megoszlása a választ adó szervezeteknél azt mutatja, hogy 68%-ban férfiak és 32%-ban nők állnak állományban. A választ adók 2327 főt foglalkoztatnak teljes munkaidőben, emellett 177 főt részmunkaidőben.

26. ábra: Szellemi és fizikai foglalkozások

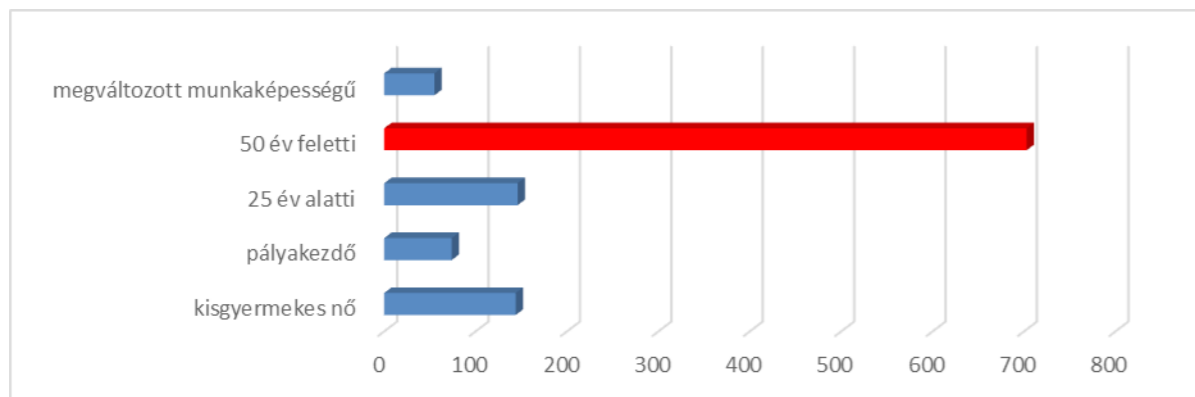
A választ adó szervezeteknél többségben a fizikai foglalkoztatás van, 67%-ot tesz ki.

27. ábra: Foglalkoztatottak végzettség szerinti összetétele

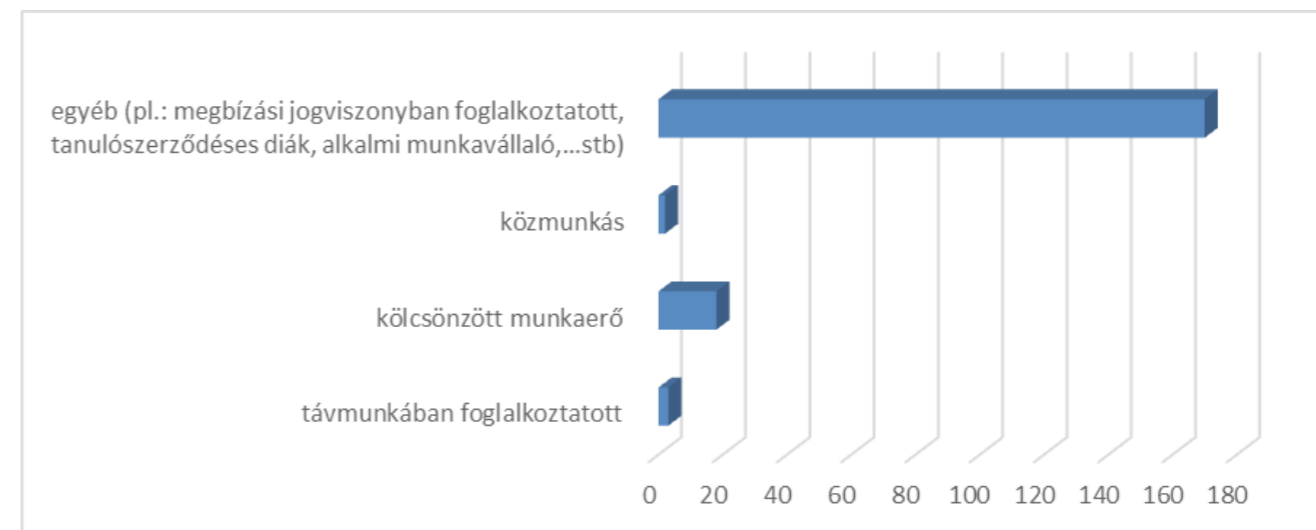
A foglalkoztatottak végzettség szerinti összetételéből jól látszik, hogy **szükség van valamilyen szaktudásra**, szakképzettségre ahhoz, hogy alkalmazzák a munkakeresőt. A 8 általánossal vagy annál kevesebbel rendelkező foglalkoztatottak aránya nem éri el a 15%-ot sem.

28. ábra: Hátrányos helyzetűek foglalkoztatása

A választ adó szervezetek nagy hányadánál foglalkoztatnak olyan munkavállalókat, akik valamelyik hátrányos helyzetű kategóriába besorolhatók. Ebben kiemelkedik az **50 év feletti foglalkoztatása** (több mint 700 fő 50 év feletti alkalmazottat jelöltek meg), de kimutathatóan megjelenik a 25 év alattiak, pályakezdők, megváltozott munkaképességűek és kisgyermekes nők foglalkoztatása is.

29. ábra: Egyéb jogviszonyban foglalkoztatottak

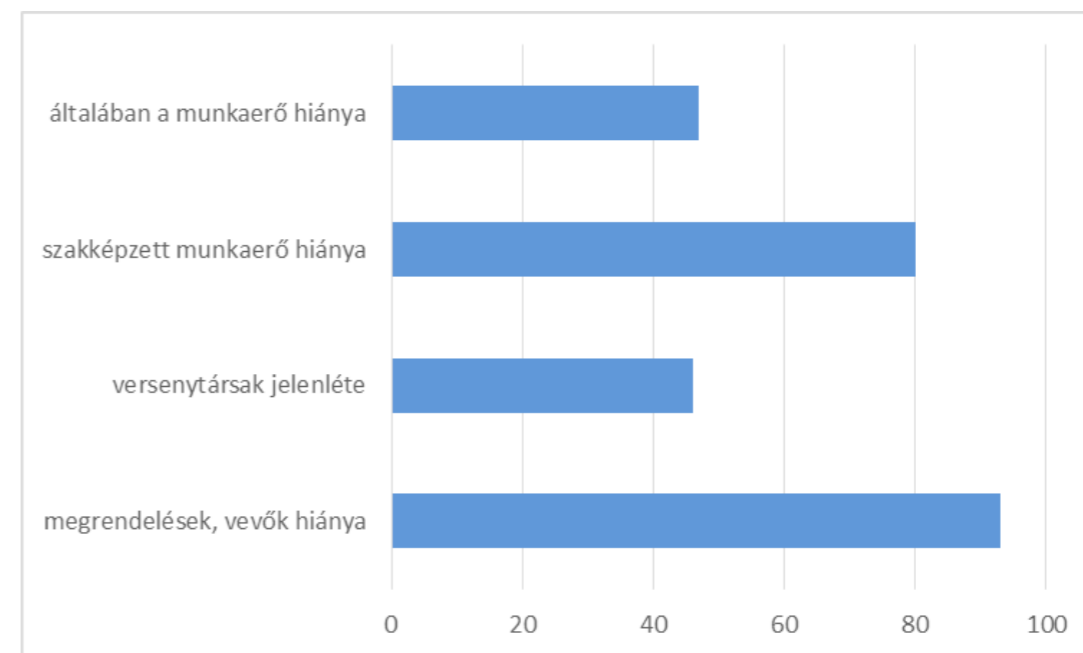

Egyéb munkaviszonyban foglalkoztatottak száma is magasnak mondható, ebből kiemelkedik a megbízási és egyéb jogviszonyos foglalkoztatás.

Kapacitás kihasználtság

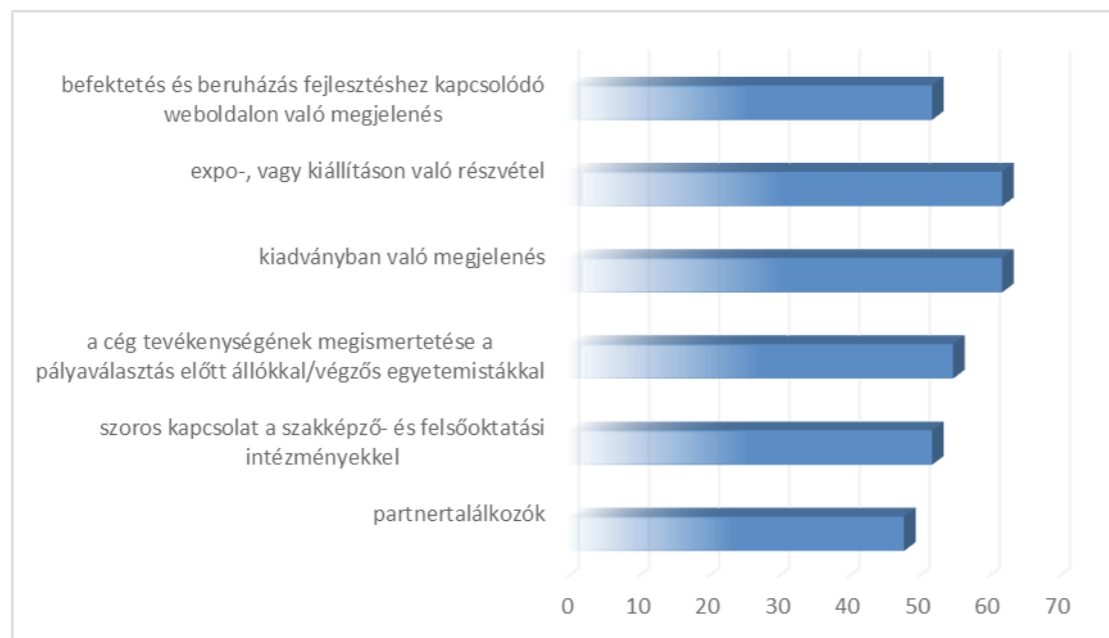
A választ adók átlagban 69%-os kapacitás kihasználtságot jelöltek meg szervezetükben, csupán 17%-uk gondolja úgy, hogy 100%-os a kihasználtsága.

30. ábra: Kapacitás kihasználatlanság oka

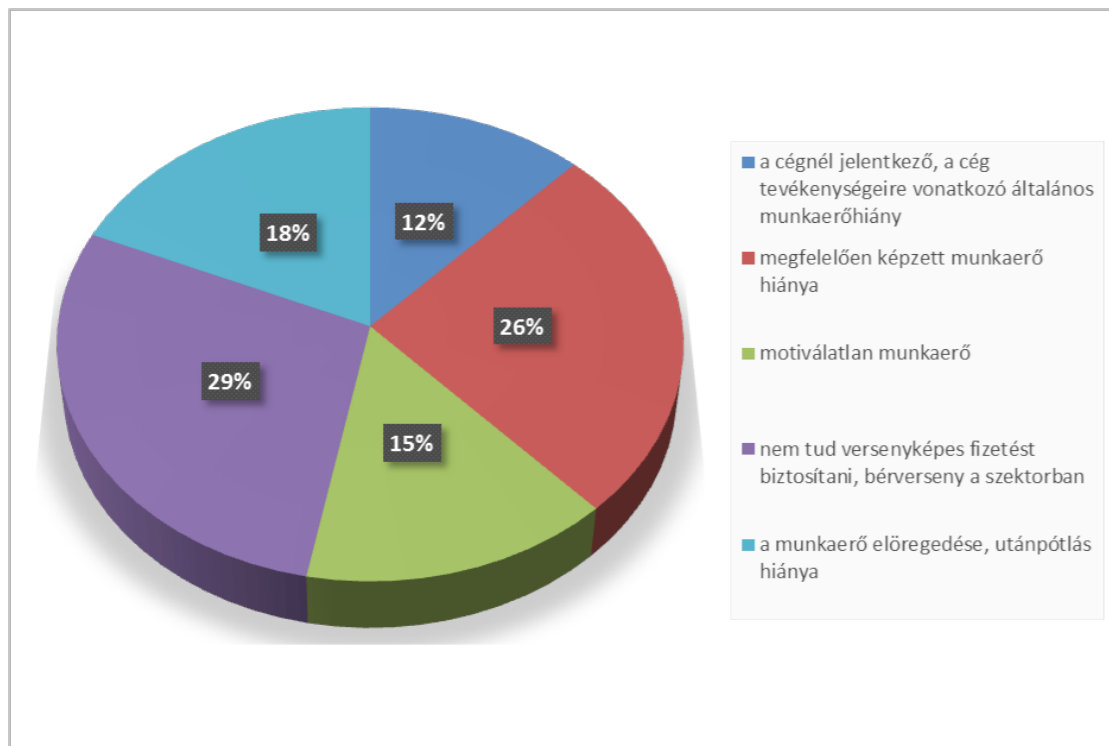
Arra a kérdésre, hogy véleményük szerint mi az oka annak, hogy a kapacitás kihasználtsága nem teljes, viszonylag kiegyenlítettan adtak válaszokat. Az „általában a munkaerő hiánya” és a „szakképzett munkaerő hiánya” válaszok együttesen a legjelentősebb tényezők abban, hogy a vállalkozások és egyéb szervezetek nem tudják kapacitásukat maximalizálni.

31. ábra: Kapacitáskihasználtság bővítésének eszközei

A teljes kapacitáskihasználtság vagy az esetleges kapacitás bővítés érdekében a választ adó szervezetek széleskörű eszközöket vettek igénybe. A megjelölhető válaszok közül – ahogy az elemzés is mutatja – viszonylag kiegyenlítetten választottak. Együttesen a marketing tevékenységekben (kiállításokon való részvétel, kiadványokban való megjelenés) látják a legnagyobb lehetőséget.

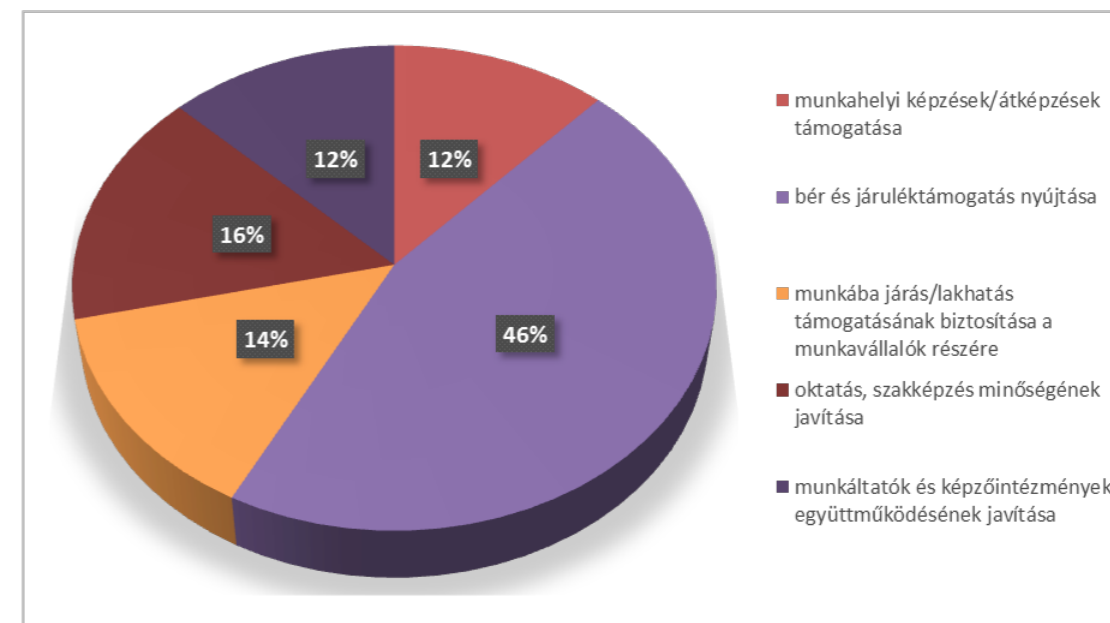
32. ábra Teljes kapacitáskihasználatlanság oka

A választ adók a teljes kapacitáskihasználtság okát szintén vegyes és kiegyenlített magyarázatokban látják. A válaszok közül a versenyképes fizetés (29%) és a szakképzett munkaerő hiánya (26%) a legfőbb oka annak, hogy nem áll rendelkezésükre a megfelelő humán-erőforrás kapacitás.

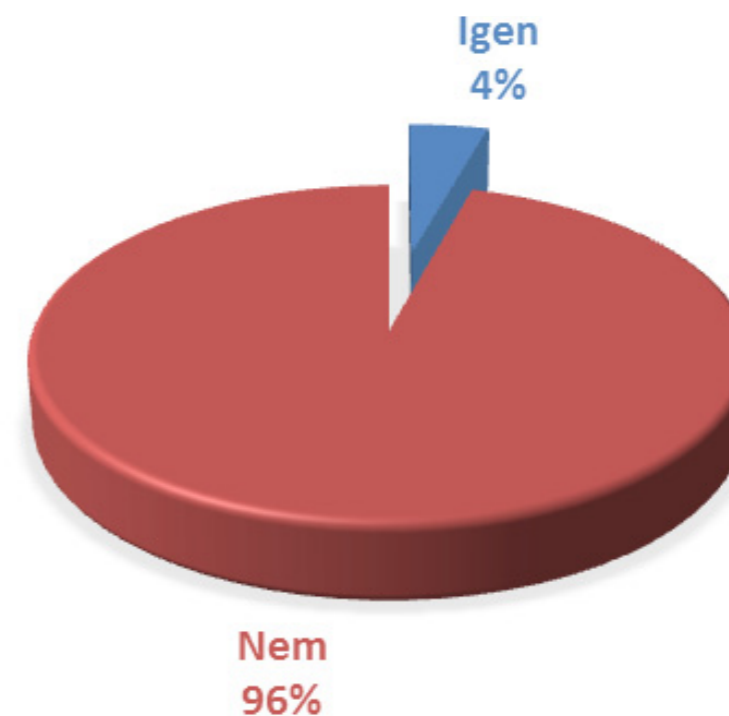
Foglalkoztatást segítő intézkedések

33. ábra: Foglalkoztatást segítő támogatások/tevékenységek

A munkáltatók arra a kérdésre, hogy milyen támogatások/tevékenységek segítenék leginkább a foglalkoztatást a szervezetüknél, a **bér és járulék támogatás** nyújtását választották a legtöbben. Ez azért is kiemelkedő, mert a választ adók 93%-a jelölte meg ezt a támogatási formát (a többi mellett) a legnagyobb segítségnek.

34. ábra: Szervezeti lakbér/lakhatási támogatás megléte

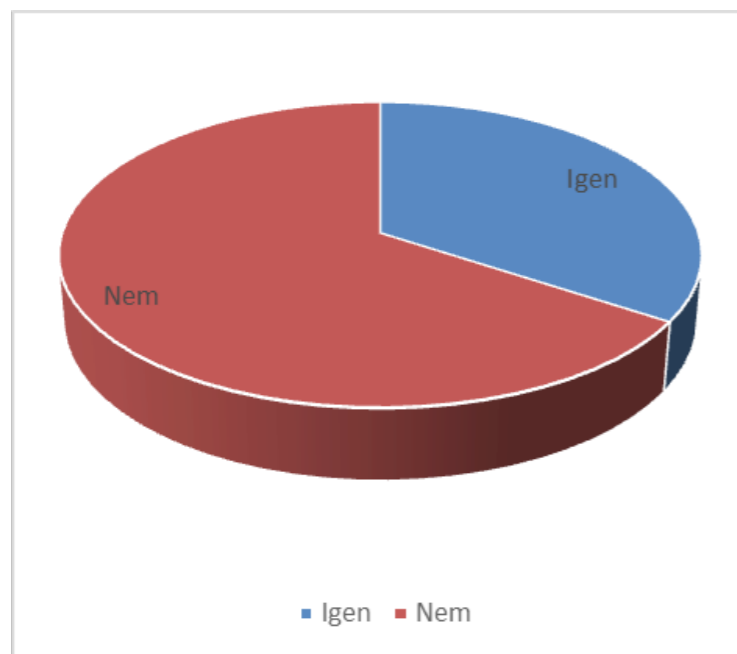

A választ adó szervezetek döntő többségénél jelenleg nem működik lakbér vagy lakhatási támogatási rendszer. Az „igen” választ adók (4%) jellemzően közép- vagy nagyvállalkozások. A választ adó szervezetek szintén döntő többsége kizárólag akkor alkalmazná a cégen belüli lakhatási támogatási rendszert, ha azt valamilyen állami, vagy pályázati segítséggel tudná megvalósítani.

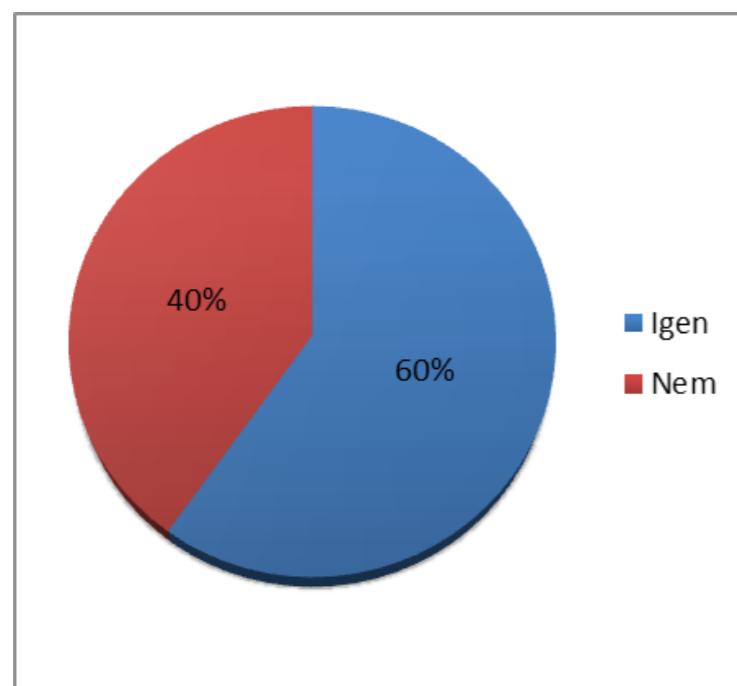
Létszám bővítési tervek

35. ábra: Elmúlt 1 évben volt-e létszám bővítés?

A választ adó szervezetek majdnem 2/3-ánál van betöltetlen munkakör, és csupán 1/3-uk nem keres további munkaerőt. Érdekes összevetni ezt az adatot a kapacitás kihasználtságra adott válaszokkal: összességében csupán 69%-os kapacitás kihasználtságot realizáltak a szervezetek, az adatok alapján ennek okát a betöltetlen munkakörökben láthatják.

36. ábra: Van-e betöltetlen munkakör a szervezetnél?

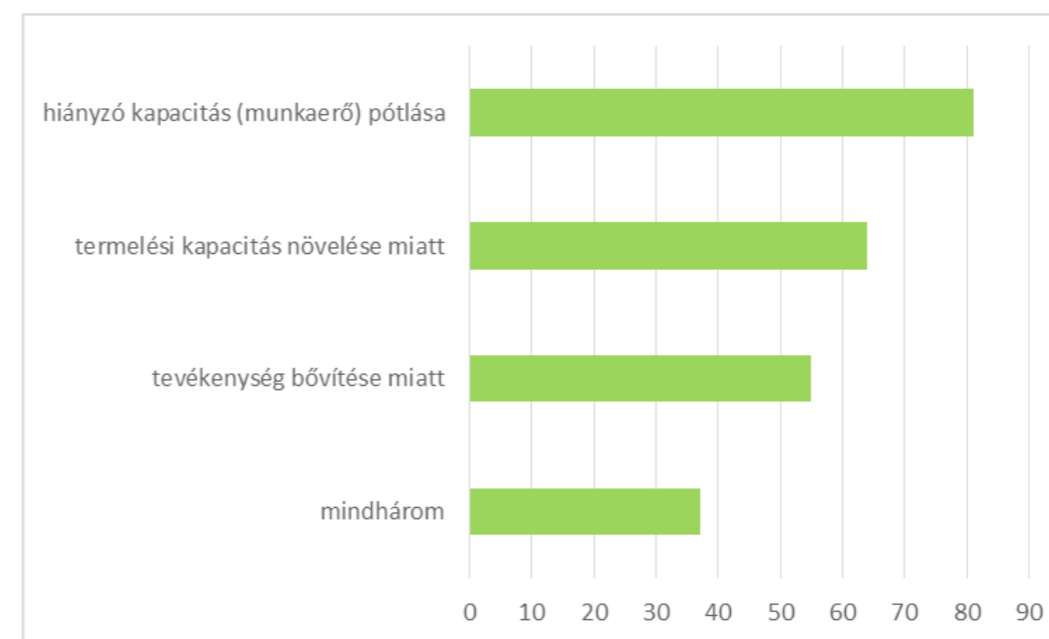

A betöltetlen munkakörök méretének felmérésére a 143 választ adó szervezetnél összesen 439 db-ot jelöltek meg. Ez jelentős szám, figyelembe véve, hogy Heves megyében a regisztrált gazdasági szervezetek száma 51 874 db (2015. december 31-én), a kérdőívet csupán 235-en töltötték ki. Ez azt jelenti, hogy a regisztrált vállalkozások kb. 0,5%-a a munkakeresők közel 4%-ának tudnának munkát biztosítani. Az, hogy ez nem valósul meg, az álláskeresői kérdőív elemzésből jól látható: nincs összhangban a munkaadók szakképzett-sége vonatkozó igénye, valamint az álláskeresők végzettsége (nem rendelkeznek megfelelő végzettséggel).

A választ adó szervezetek 87% viszont tervezi a foglalkoztatottak létszámának növelését az elkövetkezendő 1 évben. Ez a betöltetlen munkaköröknél még nagyobb számot, 721 db-ot jelent, ami a jövőben egyrészt még több álláskereső foglalkoztatását jelentheti, viszont még nagyobb hiányt realizálhat a szakképzett munkaerő iránt. Ugyanezen kérdéskör 5 éves tervre vonatkozóan hasonló értékeket mutat.

A betöltetlen munkakörökre, valamint a tervezett létszám bővítésre is rendkívül széles körben jelöltek meg munkaköröket, de nagy részükre elmondható, hogy alap- és középfokú, szakképzett munkavállalókra lenne szüksége a vállalkozásoknak.

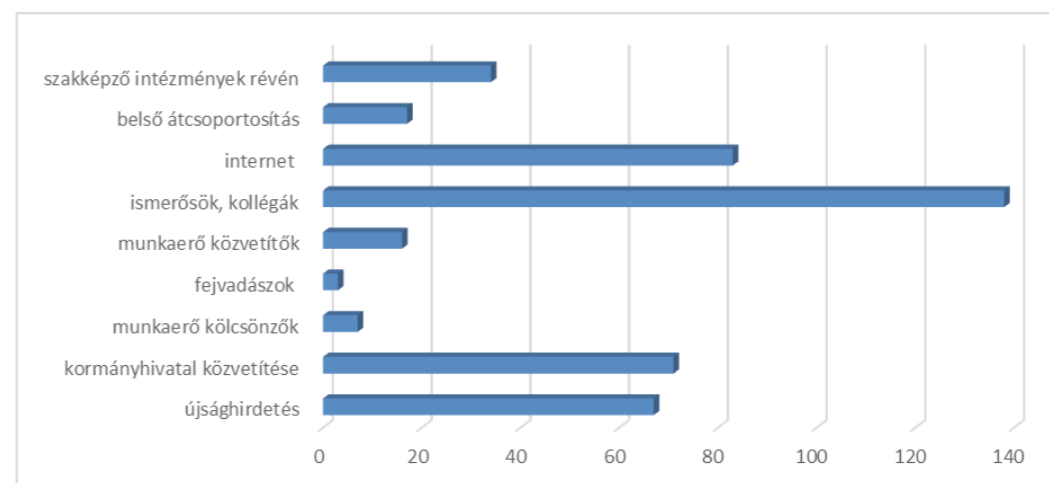
37. ábra: Milyen célból tervezi fejleszteni a szervezet humán-erőforrását?

A kapacitás-bővítés elsődleges célja a hiányzó munkaerő pótlása, de a termelési kapacitás növelés és tevékenység bővítés is jelentős oka a humán-erőforrás bővítésnek.

A bővítendő munkakörök végzettség szerinti eloszlásában itt is kimutatható, hogy **alapvetően szakképzettséggel (OKJ, technikum) rendelkezőket**, vagy közép, illetve felsőfokú végzettségű alkalmazottakat keresnek.

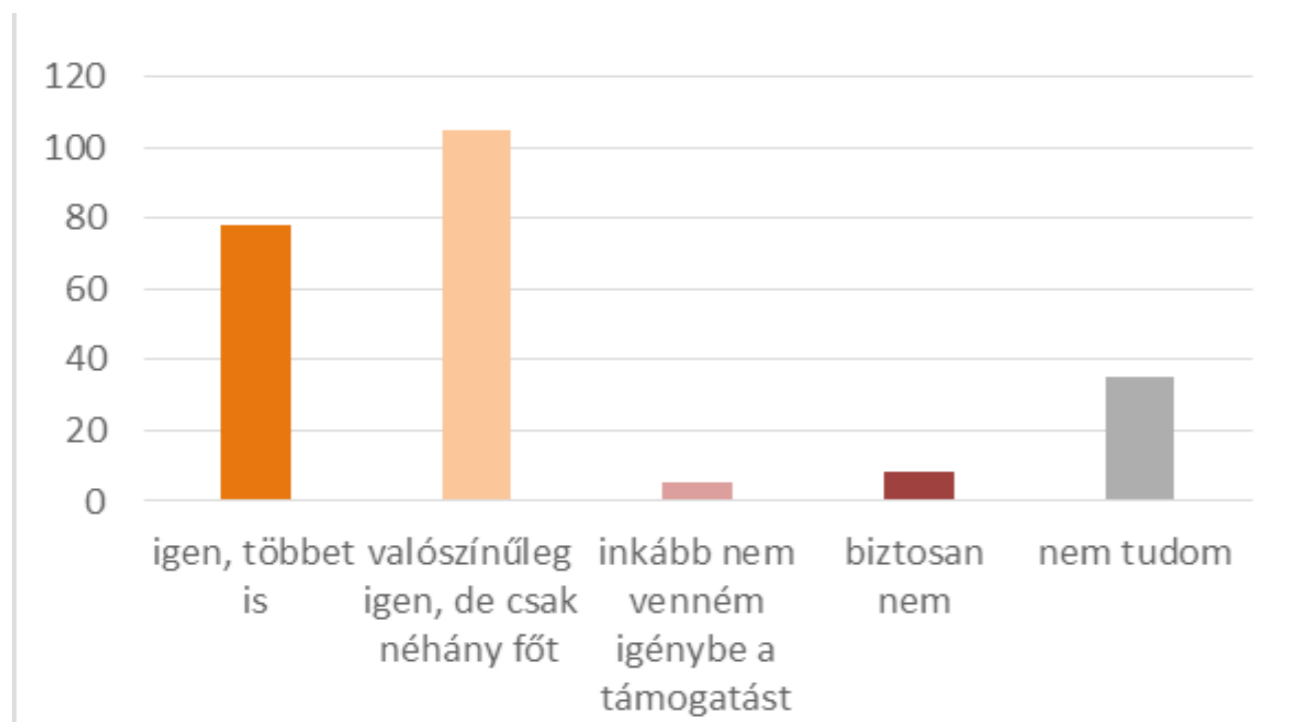
38. ábra: Munkaerőigény kielégítésének csatornáit

A választ adó szervezetek munkaerő-igény kielégítés csatornáinak vizsgálata során kimutatható, hogy a munkát kínáló szervezetek még mindig a hagyományos csatornákat veszik igénybe. Kiemelkedő az ismerősökön, kollégákon keresztüli munkaerő keresés, de jelentős az online (internetes) és offline (újsághirdetés) médiákon keresztüli hirdetések megjelenítése is. Nagy arányban (a választ adók 39%-a) veszi igénybe a kormányhivatal közvetítési szolgáltatását, melyet a Heves Megyei Kormányhivatal kiegészítő támogatási rendszerével (pl. bértámogatás) lehet magyarázni.

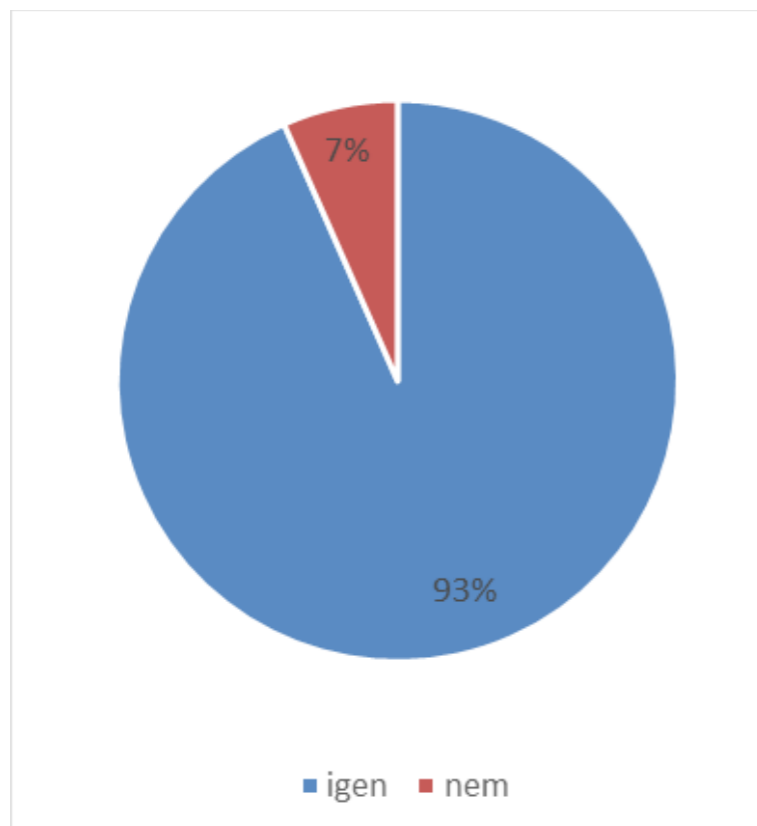
Támogatások igénybevétele

39. ábra: Támogatás keretében alkalmazna-e munkavállalót?

Az előző pontban említett bér- és járulékok támogatás népszerűségét jellemzi, hogy a választ adók többsége (93%) élne támogatási rendszerrel a létszám és kapacitás-kihasználtságának növelésére.

40. ábra: Támogatás keretében alkalmazna-e munkavállalót?

1.3.2. A támogatási kérelem szükségességét alátámasztó probléma bemutatása

Heves megye lakónépessége a 2016-os KSH felméréseinek tükrében jelenleg 299 000 fő. Azt lehet mondani, hogy az országosan tapasztalható elnyitlen demográfiai tendencia itt is érezhető hatását. 2008 óta folyamatos visszaesés figyelhető meg az összlakosság tekintetében, a 2008-ban regisztrált 316 874-hez képest idénre 17 874 fővel esett vissza Heves megye lélekszáma. A megye lakosságát érintő konzisztens apadást a népsűrűség fókuszán keresztül vizsgálva is érdemes szemléltetni. 2008-ban az egy km²-re jutó lakónépesség száma 87 volt, 2012-ben 85, 2015-ben 83, 2016-ban 82. A demográfiai helyzetet tekintve elmondható, hogy a csökkenés üteme is fokozza a problémákat.

2016 első negyedében az élve születettek száma 688 volt, míg a halálozások száma 1 108 fő. Előbbi 3,0%-kal nőtt, utóbbi 17,0%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. A megyében szerencsés módon az országos átlagnál nagyobb mértékben emelkedett az élve születések száma. Országos rangsorba helyezve az élve születések számát, Budapestet és a 19 megyét is beleszámítva Heves megye még így is csak a 14.

A megye területén tapasztalható demográfiai sajátosságokon kívül a munkaerő-piaci helyzet is indokolja a projekt megvalósításának alapjait. Heves megyében a legfrissebb, 2016 júniusában a munkanélküliek száma 11 720 fő volt, ebből 3 262 fő tartósan regisztrált. A nyilvántartott álláskeresők létszáma alapján számított munkanélküliségi arányt tekintve Heves megye relatív matorója 5,60%. Ezzel az aránnyal a megye meghaladja az országos 4,20% mutatót.

A járások szintjén vizsgálva a kérdéskört Heves megye relatív munkanélküliségi mutatóját a 7 járásból összesen 3 haladja meg. A 2016. június adatok alapján a Belpátfalvai járás mutatója 5,90 %, a Hevesi járásé különösen kiugró 9,44%-os, végül a Pétervásárai járásé 7,12%.

A munkanélküliség problémája egyértelműen párhuzamba állítható a helyi társadalom iskolai végzettségével. A 2016 februárjában regisztrált 13 784 munkanélküli 48,3%-a alapfokú, 47,3%-a középfokú, 4,5%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezett. A Belpátfalvai járásban a munkakeresők 43,8%-a, az Egri járásban a 34%-a, a Füzesabonyi járásban a 54,5%-a, a Gyöngyösi járásban 46,7%-a, a Hatvani járásban a 46%-a, a Hevesi járásban 62,3%-a végül a Pétervásárai járásban 56,6%-a minősült alapfokú végzettségű regisztrált állástalanoknak. Az októberinél alacsonyabb számú, 2016 júniusában regisztrált 11 720 munkanélküli összetétele sem változott érdemben a korábbi hónapokhoz viszonyítva. A Heves megyei álláskeresők majdnem fele, 5 629 fő alacsony iskolai végzettségű, 5 575-en középfokú végzettségűek és mindössze 511-en diplomások.

A beavatkozási területen diagnosztizált problémák főbb jellemvonásai az országos gazdasági környezetből és népesedési trendekből, illetve a helyi sajátosságokból fakadnak, így a megoldási tervben is figyelembe kell venni e tényezőket.

A Heves Megyei Önkormányzat, a Heves Megyei Önkormányzat

Hivatala a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft., a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft és a Heves Megyei Kormányhivatal konzorciuma és annak eredményeként kialakított partnerségi együttműködés komolyan enyhítheti a megye munkaerő-piaci gondjait, így elkerülhetőek azok az esetleges társadalmi konfliktusok, amelyeket az imént felsorolt tényezők magukban hordoznak.

Heves megye területileg rossz demográfiai mutatói egy előregedő társadalom tendenciáját vázolják fel, a fogyáshoz azonban nagyban közrejátszik a megye rossz népességmegtartó képessége is. Az elvándorlás komolyan érinti a fiatal, aktív korú lakosságot. Az élhetőbb lakókörnyezet biztosítása mellett a munkahelyteremtés megoldásként kínálkozik a munkaerő további elvándorlásának visszaszorítására és a versenyképesség növelésére. Az álláskeresők csupán 34%-a tud elhelyezkedni.

Heves megye munkaerő-piaci kínálatában szűnni nem akaró problémaként jelenik meg szakképzetlen alacsony iskolai végzettségűek és piacképes szakképzéssel nem rendelkezők magas aránya, mind a hátrányos helyzetűek, mind pedig az eltartottak körében. A munkanélküliek, inaktív nagy aránya összefügg a lakosság országos átlag alatti képzettségi szintjével. Nincs megfelelő mennyiségű képzett és megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkező munkaerő a munkaerő-piacon, a betöltetlen munkahelyek száma 40%-kal emelkedett és a versenyszférában alkalmazható munkaerőt egyre nehezebb elérni. A hiányuk miatt a vállalkozások számára folyamatos terhet jelent az adott munkakör betöltése. Ahhoz, hogy az elvárt kompetenciáknak megfelelő álláskeresőt magukhoz csalogassák, olyan ajánlatokat kell kínálniuk, melyek hatására a munkát vállalni szándékozó őket választja.

A versenyképes bérezés és cafetéria mellett a munkavállalók mobilitását is biztosítaniuk kell, ami jelentős terhet jelent a versenyszféra számára. A legtöbb vállalkozás – jellemzően a vendéglátóiparban tevékenykedők – azonban képtelen lépést tartani a bérv versenyben, ezért a szakembereink külföldön próbálják elérni a munka mennyiségével arányos összeget – a nettó bériáramlás munkaerőhiányt eredményez. A képzetlen és munkatapasztalattal nem, vagy csak alig rendelkező munkakeresők továbbképzése biztosabb utat jelenthet a munkaerő-piacon való megjelenés és a hosszú távú benmaradás pozitív jövőképehez. A megindított képzéseknek természetesen reagálniuk kell a helyi igényekre.

Heves megye adózási és foglalkoztatási szempontból 50 legnagyobb cége között több országos jelentőségű vállalat működik, mint például a Mátrai Erőmű Zrt., a Robert Bosch Elektronika Gyártó Kft. és a ZF Hungária Ipari és Kereskedelmi Kft. A TOP 50-es cégeknél összpontosul a tárgyi eszközök közel 55, a jegyzett tőkének pedig közel 56 százaléka, míg a külföldi tőkéből való részesedésük megközelíti a 80 százalékot. A megyében a fém csomagolóanyagot nyártó vállalatok közel 35 ország nemzetközi piacára termelnek. Ígéretesnek bizonyuló termelékenységük nagy létszámú munkaerőt igényel.

A megyében megtelepedő multinacionális és nagyobb létszámmal működő hazai cégek esetében a betanított munkaerő – összeszerelő, gépkezelő - hiánya jelentkezik. Annak ellenére, hogy a kínált álláslehetőségek betöltéséhez a szakiskolai, szakközépiskolai vagy szakmunkás végzettséget kérnek és cserébe versenyképes bérezést kínálnak, munkaerőhiánnyal küszködnek. A munkaerőhiány tehát Heves megye jól fejlődő gazdasági tengelye mentén is jelentkezik, az egyes ágazatokban jelentős túlkínálat, másrészt

pedig túlzott kereslet alakult ki, melyből arra lehet következtetni, hogy az oktatás és a vállalkozói tevékenységek nincsenek összhangban. A jövőben tovább bővíthet az ipar területén dolgozók száma; a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara adatai szerint több, mint 2000 fő munkavállaló foglalkoztatása tervezett a jövőben. További problémákat gerjeszthet, hogy az „ipari gépészt” továbbra is hiányszakmának minősül. Az ipari szakképzéseket választó tanulók létszáma nem éri el a jelenleg foglalkoztatásban állók számát, a munkaerő utánpótlás nem biztosított. Heves megye gazdaságfejlesztési irányainak megfelelően törekedni kell a vállalatok exportképességének fokozására, termelékenységük biztosítására, melyhez megfelelően képzett és megfelelő mennyiségű munkaerőről és munkaerő utánpótlás szükségeltetik.

A területfejlesztés szempontjából nagyobb részt alkotnak a megye azon járásai, ahol a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból képzett, összetett mutatószám alapján alacsony értékkel rendelkeznek. Ezen járások komplex mutatói az országos rangsor szerint a 9.-56. helyen állnak.

Az Észak - hevesi térség a megye „gazdasági tengelyétől” északra fekvő térségét a kicsiny lélekszámú, többségében 1000 fő alatti települések jellemzik. A térség gazdasága inkább ipari, turisztikai központú, kiegészülve gyenge mezőgazdasági szektorral. A Dél – Hevesi térség, jelentős társadalmi, gazdasági, környezeti válságoktól sújtott térség. Hagyományosan agrárkarakterű, régtől fogva elmaradott, funkcióhiányos és súlytalan kisvárosi vonzáskörzet. A megye középső részén húzódó magas fejlődési potenciállal rendelkező gazdasági tengely és a megye északi és déli részén lévő alacsony hozzáadott értékű területek között aránytalanság mutatható ki. A foglalkoztatottak aránya jóval alacsonyabb a megyei átlagnál, jóval kisebb léptékű vállalkozói aktivitás tapasztalható. A vállalkozások száma kirívóan alacsony; Heves megye 50 legkiemelkedőbb vállalkozása közül csupán 10 található Észak és Dél hevesi térségekben, 40-et a „gazdasági tengelyhez” sorolhatunk.

A működő vállalkozások száma a Belpátfalvi, Pétervársári, Füzesabonyi és Hevesi járások egyikében sem éri el az Egri járás mutatójának 20%-át, míg a mezőny dobogósaként a Hatvani járás annak harmadát közelíti alulról, a második legmagasabb mutatóval bíró Gyöngyösi járás pedig 65%-os. A számottevő munkavállalót foglalkoztató vállalkozások száma Hevesen koncentrálódik. Meglehetősen kiszolgáltatottá teszi a térséget, hogy a kis- és középvállalkozói szektor hiányzik a palettáról. A vállalkozások méret szerinti szerkezetét tekintve, döntő hányada 94,8%-ban mikrovállalkozásként működik a középvállalkozások száma pedig éppen, hogy eléri a 1,5%-ot. A növekedésre képes vállalkozások működtetéséhez, olyan vállalkozói környezetet szükséges kialakítani, amely elősegíti a növekedésre hajlandó vállalkozások versenyképességének pozitív irányú elmozdulását.

A gazdasági tengelytől távol eső **Pétervársári- és Belpátfalvi járásokban** lévő, erdőgazdálkodással és ffeldolgozással foglalkozó mikrovállalkozások, nem tudnak elegendő álláshelyet kínálni a térségben élő aktív lakosság számára. A munkahelyek hiányából adódóan a magasán kvalifikált fiatal és a középkorú réteg jelentős mértékben kivándorolt a térségből. A Pétervársári járásban a szekunder szektor jelenlétének erősítése és ösztönzése kitörési pont lehet a térség számára. A térség turizmusában rejlő potenciál lehetőséget ad a munkanélküliség enyhítésére. A járásban megtalálható a többek között a kulturális- és örökségtu-

rizmus, lovas-, egészség-, öko-, üzleti-, és a falusi turizmus ágazata is fellelhető. Szálláshely szolgáltatás, vendéglátóegységek jelenléte Bükkcsék, Parád, Mátraderecske, Sirok településekre koncentrálódik. A Belpátfalván működő cementgyár bezárása az országos átlagot meghaladó munkanélküliséget eredményezett, melynek hatására a népességszám rohamosan csökkenésnek indult. A jelentős munkanélküliség enyhítésére az Önkormányzat iparterületet hozott létre, remélve, hogy a szerkezetátalakítás által a térség kedvezőbb pozícióba kerüljön. A 2001-ben Ipari Parkká nyilvánított terület, ma a térség gazdasági központja. Az Ipari Parkban működő vállalkozások (2015. év végi adatok szerint) összesen 323 főt foglalkoztattak. A legtöbbet a textilfeldolgozásban dolgoznak, a Texaid Kft. összesen 80 főt foglalkoztat, majd 58 fővel követi a fémiparban tevékenykedő Tometh Fémtechnikai Kft.

A Hevesi térségben a rendszerváltás után sorra szűntek meg a jelentősebb ipari foglalkoztatók, az újonnan létrejövők viszont csak lassan tudják pótolni a munkahelyigényt. Az agrárszektor túlsúlyá általában a kedvezőtlen gazdasági helyzet egyik jellemzője, azonban itt egyaránt találunk elmaradottabb és kedvezőbb helyzetű települést is azok között, ahol magas a mezőgazdasági foglalkoztatottak aránya. Az alacsony vállalkozói képesség, a vállalkozások tőkeszegénysége, alacsony innovációs képessége a járások gazdasági felzárkózását akadályozza. A települések egy részében az ipar, másik részében a szolgáltatások jelentik a megélhetés fő forrását. Füzesabony alapvetően mezőgazdasági terület, ahol az ipar szerepe nem jelentős. Ipari feldolgozásra alkalmas nyersanyagban szegény területnek minősíthető. Ennek ellenére az iparszerkezetben belül a nyersanyagokat feldolgozó ipar a domináns.

A döntően a hiányzó kereslet miatt alacsony az üzleti szolgáltatások színvonala. Mindezek tetejébe, természetesen a térségekben is komoly probléma az országosan is jellemző tökehiány és beruházási aktivitás. A térségbe települő vállalkozások munkahelyem tartó erejének és munkahelyteremtő képességének fenntartása érdekében foglalkoztatás ösztönző tevékenységekkel, valamint megfelelő végzettségű szakemberpótlással szükséges támogatni, és vonzóvá tenni a térséget más vállalkozók számára is.

A vállalkozások alacsony aktivitásának következtében járásokra a magas és tartós munkanélküliség, a munkaerő alacsony képessége és alacsony mobilitási képessége jellemző. Az egyes területeken kialakult foglalkoztatási hiány miatt az álláskereső egy része naponta akár 100 km-t is utazik lakóhelye és a munkavégzés helye között. A mobilitás szempontjából legkevésbé rugalmasak a megváltozott munkaképességű egyének, hiszen egészségügyi problémájuk miatt nem tudnak hosszabb utat megtenni, azokhoz a vállalkozókhöz, akik számukra megfelelő körülményeket tudnak biztosítani a munka hatékony elvégzéséhez.

A népesség elöregedésének következtében az inaktívak száma folyamatosan nő. A munkahelyek csekély száma és a társadalomban nagy arányban jelenlévő képzetlen és tapasztalatlan regisztrált munkakereső problémái tovább fokozzák a roma népesség szociális gondjait. Magas számban képviseltetik magukat az egész Észak-hevesi és Dél-hevesi térségben, bizonyos településeken (pl. Tarnalelesz, Szúcs) az összlakosság tekintetében 40% feletti mutatókkal rendelkeznek, de a projekt megvalósulási területének egészén is gondot jelent a roma lakosság munkanélküliségével együtt járó leszakadása.

2016. szeptemberében a Heves Megyei Kormányhivatal 11.810 fő munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű álláskeresőt regisztrált. A kiemelt figyelmet igénylő csoportok mun-

kába állást segítő hagyományos eszközök eredményesen nem alkalmazhatók ezért, olyan szervezett, komplex és a helyi munkaerő-piaci igényekhez igazodó támogatásban részesülnek, mely elősegíti számukra a nyílt munkaerő-piacra való belépést, illetve visszatérést. A hátrányos helyzetűek belépését tovább nehezíti, hogy a munkáltatók az állásokat elenyésző mértékben, csupán 20 %-ban hirdetik meg a különböző kommunikációs csatornákon keresztül. A többi személyes kapcsolatok révén, vagy spontán kapcsolatfelvételt útján töltik be. A munkanélküliek számának gyarapodásával együtt jelennek meg aktív munkakeresők, akik sokszor nem várják meg, hogy a végzettségüknek és igényeiknek megfelelő munkakört kínáló munkáltatók meghirdessék az aktuális álláslehetőségeket, hanem személyesen önéletrajzzal megkeresve veszik fel velük a kapcsolatot, ők várhatóan 1-2 hónapon belül állást találnak.

1.3.3. Szakmapolitikai, jogi háttér

Az egész világon végigsöpörő gazdasági és pénzügyi válság okozta trauma az európai gazdasági, szociális szintér bizonyos gyengeségeit is kidomborította. A gazdasági és szociális szférát érintő krízis éppen ezért új stratégia megalkotására sarkalta az Európai Uniót. Az **Európa 2020** stratégiai elképzelés alapvető gondolata, hogy reformokkal támogatja a gazdaság dinamikus fejlődését, így teremtve szilárd alapot a növekedésnek és munkahelyteremtésnek. A növekedés három központi elem köré épít. Az **intelligens növekedés** fogalma lényegében az ismeretek fejlődésére és az innovációra épít. A **fenntartható növekedés** a környezetbarát, erőforrásokat hatékonyan felhasználó és a versenyképes gazdaságon alapul. Az **inkluzív növekedés** a foglalkoztatás növelése és a szociális és területi kohézió fogalmaival írható le.

Az Európa 2020 célrendszerének egyik kiemelt prioritása a 20 és 64 közötti népesség foglalkoztatási rátájának 75 százalékra történő emelése. A munkanélküliség visszaszorításával összefüggésben törekvés mutatkozik a szegénység és a társadalmi kirekesztés veszélyének kitett lakosok számának 20 millióval való csökkentésére. A válság hatására az Európai Unió jelenlegi aktív lakosságának összesen 10%-a vált munkanélkülivé, ez körülbelül 23 millió embert jelent. A gazdaság folyamatos növekedése, a versenyképesség megőrzése és a jóléti intézmények fenntartása érdekében a munkahelyteremtés, a munkavállalók számának emelkedése elengedhetetlen.

A recesszió időszaka számos, korábban gyökeret eresztett strukturális hiányosságra világított rá. Hiányosságok között tarthatjuk számon, hogy az Európai Unió gazdasági növekedése jóval alacsonyabb volt, mint gazdasági partnereié. A lemaradás okai egy komplex problémakör felvázolásával válnak érthetővé. Az okok javarészt a következőképpen határozhatók meg: üzleti struktúrákban fennálló különbségek, a K+F-re és innovációra fordított beruházások alacsony szintje, az információs és kommunikációs technológiák (IKT) elégtelen mértékű alkalmazása, a piacra jutás korlátjai és a viszonylag merev üzleti környezet.

Összehasonlítva a világ más részeivel, s az alapvető haladás ellenére is alacsonynak tekinthető a 20-64 évesek 69%-os európai foglalkoztatási rátája. Ameddig a férfiak 76 %-a dolgozik, addig a nőknek csak 63 %-a.

A gazdasági környezetre fokozott teherként nehezedik az előregedő társadalom tendenciája. A baby-boom generációjának nyugdíj-

ba vonulása, s az aktív munkaerő újratermelődésének nem megfelelő üteme 2013-2014-től kezdve vált éreztetővé.

Az Európai Unió válaszként az említett kihívásokra és igazodva az Európa 2020 célkitűzéseivel stratégiát dolgozott ki a munkahelyek számának és a foglalkoztatás színvonalának emelésére. Az „**Új készségek és munkahelyek menetrendje**” kezdeményezés szándéka, hogy modernizálja a munkaerőpiacot, lehetővé tegye az emberek számára az egész életen át történő tanulás útján készségeik fejlesztését, ezáltal növekedjen a munkaerőpiacra való megjelenés és közeledjen egymáshoz a kínálat, illetve a kereslet.

A hazai szakpolitikai törekvések, különös tekintettel a gazdaság- és fejlesztéspolitikára a foglalkoztatás bővítését tűzték ki célul. A Kormány ezen elhatározásában hangsúlyos tényezőként jelent meg az elönytelen demográfiai trend és a foglalkoztatás terén tapasztalható elmaradás. A tervezet természetesen összhangban van az Európa 2020 keretében kitűzött egyik fő uniós céllal a foglalkoztatás növelésével, konkrétan 2020-ra a 20-64 éves népesség körében 75%-os foglalkoztatási ráta elérésével az Európai Unióban.

A Kormány érzékelve a foglalkoztatás terén tapasztalható elmaradottságot és a demográfiai trend kedvezőtlen alakulását stratégiaalkotásba kezdett. A magyar Kormány középtávú céljai konvergálnak az Európai Unió elképzeléseivel és egy modern, versenyképes, flexibilis munkaerő-piac kialakításán fáradoznak, melynek színterén ideális mennyiségű munkahely áll rendelkezésre. A munkaerőpiacra megjelenő és huzamos ideig ott is tartott munkaerő megfelelően képzett és versenyképes. A munkanélküliek és inaktívok elhelyezése az erre alkalmas munkaerő-piaci szolgáltatásokkal kerül megvalósításra, míg a leghátrányosabb helyzetűek részére átmeneti foglalkozási lehetőségek állnak rendelkezésre. A foglalkoztatási formák és képzési utak figyelembe veszik az egyéni élethelyzeteket.

A Kormány foglalkoztatáspolitikájának stratégiájában markáns prioritási pontokat határozott meg a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozóan.

– Elsőként elő kívánja segíteni a munkaerő-piaci belépést. Főként az inaktív és hátrányos helyzetű álláskereső munkahely-piaci értékének növelése és a területen történő megmaradásuk elősegítése érdemel kiemelt figyelmet.

– Az előző két csoporton kívül a fiatalok munkaerő-piaci integrációja jelenik meg prioritási tényezőként. A törekvés előmozdításának legfőbb eszköze az Ifjúsági Garancia bevezetése. Az Ifjúsági Garancia számos lehetőségek kínál a fiatal generáció elhelyezkedését illetően: aktív munkaerő-piaci eszközök és munkaerő-piaci szolgáltatások a fiatalok számára, gyakornoki programok, fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása, non-profit szervezetek fiatalok foglalkoztatását segítő programjai.

– A szakképzett munkaerő jelenlétének korábban már említett meghatározó igénye a szakpolitikai stratégián belül az egész életen át tartó tanulás ösztönzése a szakképzés és felnőttképzés támogatásával és fejlesztésével prioritásban jelentkezik. A cél érdekében a különböző képzési rendszerek javítását, támogatását és reformját helyezte kilátásba a Kormány (pl.: duális képzés elterjesztésének támogatása, a szakképzés minőségének javítása, felnőttképzési programok támogatása – kiemelten az alacsony iskolai végzettségűek és közfoglalkoztatottak fog-

lalkoztatóságának javítása érdekében –, valamint a felnőttképzés intézményrendszerének fejlesztés).

- A munkaerő-piaci alkalmazkodóképesség fejlesztése kimondottan a munkavállalókra és a vállalkozókra szabott koncepció. A munkaerő-piaci rugalmasság a munkaerő-piac szereplőinek a társadalmi, gazdasági, technikai változásokhoz való alkalmazkodóképességét jelöli.
- A szociális gazdaság és non-profit foglalkoztatási programok támogatása. A nonprofit szervezetek egyre növekvő szerepkört töltenek be a munkaerő-piacon és ezáltal a foglalkoztatáspolitikában is figyelem irányul a szereplőre. Jelentőségénél fogva támogatásban részesül a humán szolgáltatási rendszer, amely alternatív foglalkoztatási koncepciókkal növeli a foglalkoztatottság arányát.

Az Európai Unióban, minden hatodik ember fogyatékossgal él. Mintegy 80 millió ember, akik nem tudnak teljes mértékben részt venni a társadalmi és gazdasági életben, így a foglalkoztatáshoz is csak korlátozott mértékben férnek. Az Európai Fogyatékosügyi Stratégia (2010-2020) céljának, hogy erősítse a fogyatékossgal élők pozícióját annak érdekében, hogy jogaikkal teljes mértékben élhessenek, valamint részt vehessenek a társadalomban és az európai gazdaságban. A stratégia 4 intézkedési területe a foglalkoztatás – a fogyatékos személyek foglalkoztatási rátája mindössze 50% körül van. A fogyatékos személyek munkaerő-piaci integrálásának növelése Unió növekedési cél. A magyar szabályozásban a 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról, 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásáról rendelkezik. A megkülönböztetés elleni küzdelemben a projekt által a megyék is részt vesznek.

Az alábbiakban taglalt kormányzati és ágazati jogszabályok, szabályozások a Heves megyei foglalkoztatási paktum szempontjából elsődlegesek és irányadóak, a projekt megvalósítói számára ismertek. A felsorolt, jogszabályok alakították ki azt a szabályozási közeget, amiben a projekt céljait teljesíteni kell, a szakmai tevékenységeket igazítva a támogathatósági, elszámolhatósági követelményekhez, az EU által meghatározott stratégiai keretfeltételekhez. A projekt szempontjából releváns egyes jogszabályokra, egyben kockázati tényezőként is tekintünk, hiszen változások nagyban befolyásolhatják a paktum szakmai és szervezeti kereteit, megvalósítását és fenntarthatóságát, ezáltal hatások kiterjedhet a projekt eredményeire.

A hazai jogszabályok közül, a projekt kidolgozásához az 1991. évi IV. törvény volt irányadó. A törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról rendelkezik, célja a munkanélküliség megelőzése, illetve a jelenség hátrányos következményeinek enyhítése, amelyben a Kormány, a helyi önkormányzatok, továbbá a munkaadók és a munkavállalók együttműködésére alapoz. A törvény értelmében az állami foglalkoztatási szerv a munkahelykeresést, a munkához, valamint a megfelelő munkaerőhöz jutást, továbbá a munkahely megtartást munkaerő-piaci szolgáltatásokkal is elősegíti. A törvényben meghatározott célok megvalósulását állami foglalkoztatási szerv segíti elő. Az állami foglalkoztatási szerv a tevékenysége során együttműködik az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagállamainak foglalkoztatási szolgálataival, valamint az Európai Koordinációs Hivatallal. Minden munkavállalásra jogosultnak és munkaadónak joga van az állami foglalkoztatási szerv e törvényben, valamint a felhatalmazás alapján kiadott jogszabályban meghatározott szolgáltatásának ingyenes igénybeviteléhez.

A projekt keretében, a hátrányos helyzetű álláskeresőket elhelyezkedését segítő bértámogatást kívánunk nyújtani, a megyei kormányhivatal közreműködésével, szakmai szabályozása szerint. A hátrányos helyzetű, súlyosan hátrányos helyzetű személyek, továbbá a megváltozott munkaképességű személyek, álláskeresőket elhelyezkedését segítő, foglalkoztatás bővítését szolgáló bértámogatás a foglalkoztatás elősegítő támogatásokról, elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerő-piaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek nyújtandó támogatásokról, elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerő-piaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek nyújtandó támogatásokról 6/1996. (VII.16.) MüM rendelet 11.§ (2) bekezdése alapján nyújtható, összhangban a 651/2014/EU bizottsági rendelet I.-II. fejezetében és 32-33. cikkében foglaltakkal összhangban.

A program keretében a 6/1996. (VII.16.) MüM rendelet 11.§ (2) bekezdése alapján az állami foglalkoztatási szervként eljáró kormányhivatalok/járás hivatalok – esetünkben Heves Megyei Kormányhivatal - bértámogatást hátrányos helyzetű, súlyosan hátrányos helyzetű, továbbá megváltozott munkaképességű személy elhelyezkedése érdekében nyújthatnak. A bértámogatás megállapításakor:

a) hátrányos helyzetű személynek kell tekinteni azt a személyt, aki **aa)** álláskereső és

1. legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, vagy
2. az ötvenedik életévét betöltötte, vagy
3. 25. életévét nem töltötte be, vagy
4. a járási hivatal legalább hat hónapja álláskeresőként tartja nyilván, vagy
5. a saját háztartásában egy vagy több eltartott személlyel egyedül élő felnőtt, vagy
6. 12 hónapon belül gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesült, vagy
7. 12 hónapon belül előzetes letartóztatásban volt, szabadságvesztés, vagy elzárás büntetését töltötte;
8. nappali tagozatos tanulmányait legalább két éve fejezte be, és még nem állt rendszeres fizetett alkalmazásban;

b) súlyosan hátrányos helyzetű személynek kell tekinteni azt a személyt, aki legalább 24 hónapja álláskereső, vagy a (2) bekezdés a) pont aa) alpont 4. pontja kivételével azt a hátrányos helyzetű személyt, aki legalább 12 hónapja álláskereső.

A program keretében az egyes álláskereső csoportoknak célzott képzése valósul meg, a feltárt munkaerő igényekhez mérten. A képzéseket lebonyolító intézmények kiválasztása során az 1991. évi IV. törvényben foglalt felhatalmazás alapján kiadott 6/1996. (VII.16.) MüM rendelet előírásai szerint járunk el.

A célcsoportot érintő egyéb munkaerő-piacszolgáltatások a Heves Megyei Kormányhivatal fogja ellátni, a 30/2000. (IX. 15.) munkaerő-piaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról szóló GM rendelet elvárásaival összhangban.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásáról és egyes törvények módosításáról 2011. évi CXCI. törvény rendelkezik a megváltozott munkaképességű személyek megmaradt, fejleszthető képességeire épülő foglalkoztatás központi rehabilitációjának, társadalmi reintegrációjának, foglalkoztatásának elősegítésére, továbbá a kieső jövedelem miatti keresetpótlás érdekében. 2016. évi XXVI. törvény az egyes szociális és gyermekvédelmi

tárgyú, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásait érintő törvények módosításáról, mely az alábbi módosításokat tartalmazza:

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosítása
- A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosítása
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása
- A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény módosítása
- A felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény módosítása
- Az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény módosítása
- A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény módosítása
- Záró rendelkezések

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról elismeri az egyén azon jogát, hogy egyenlő bánásmódot személyként élhessen, a jogszabály azon szándék által vezérelve lett megalkotva, miszerint hatékony jogvédelmet kell biztosítani a hátrányos megkülönböztetést elszenvedőknek. A projekt az törvény által megfogalmazott esélyegyenlőségi szempontokat érvényesítése mellett valósul meg.

A 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről alapvetően a hazai munkavállalók alkalmazkodóképességének növelését tartja szem előtt a gazdasági technológiai és kulturális fejlődés okozta kihívásoknak megfelelően. A felnőttkori képzés és tanulás az életminőség javulását vonja maga után, éppen ezért szükséges, hogy a szakmai, nyelvi és a támogatott képzések szerveztségének növelésére, tartalmuk minőségének és megvalósításuk ellenőrzésének erősítésére.

A 255/2014. (X. 10.) Korm. rendeletet és a 272/2014-es Kormányrendelet a 2014 és 2020 közötti programozási időszakban az európai uniós programokból származó támogatások felhasználási rendjéről rendelkezik.

Az európai és az ehhez kapcsolódó tagállami foglalkoztatás növelése érdekében az Európai Unió működéséről szóló szerződés (Szerződés) 107. és 108. cikkében rendelkezik a tagállamok támogatásainak céljáról, módjáról, azok összeegyeztethetőségéről a belső piaccal. Ennek értelmében megengedhetők azon térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatások, ahol az alacsony az életszínvonal vagy jelentős alulfoglalkoztatottság miatt szükséges a beavatkozás.

Az Európai Közösséget létrehozó szerződésre tekintettel az Európai Közösségek Bizottsága elfogadta a 2204/2002/EK rendeletet, melynek 2. cikk f) pontjában definiálják a hátrányos helyzetű munkavállaló fogalmát.

További, a projekt szempontjából fontos jogszabályok:

- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról,

- 2/2011. (I. 14.) NGM rendelet az álláskeresőként való nyilvántartásba vételéről, valamint a nyilvántartásból való törlésről
- 37/2003. (XII. 27.) OM rendelet az Országos Képzési Jegyzékről
- 2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról
- 2010. évi LXXV. törvény az egyszerűsített foglalkoztatásról
- 2012. évi I. törvény Ft. Munka Törvénykönyvről
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 298/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról
- 118/2001. (VI. 30.) Korm. rendelet a munkaerő-kölcsönzési és a magán-munkaközvetítói tevékenység nyilvántartásba vételéről és folytatásának feltételeiről
- 299/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet a munkabérek nettó értékének megőrzéséhez szükséges munkabéremelés 2012. évi elvárt mértékéről és a béren kívüli juttatás ennek keretében figyelembe vehető mértékéről
- 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet a 2014–2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról
- 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről
- Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről
- Az európai és az ehhez kapcsolódó tagállami foglalkoztatás növelése érdekében az Európai Unió működéséről szóló szerződés (Szerződés) 107. és 108. cikkében rendelkezik a tagállamok támogatásainak céljáról, módjáról, azok összeegyeztethetőségéről a belső piaccal.
- Európai Bizottság 651/2014/EU rendelete a Szerződés 109. cikkével összhangban

1.3.4. A támogatási kérelem céljainak kapcsolódása a Széchenyi 2020 céljaihoz

Jelen projekt céljai illeszkednek a Széchenyi 2020 fejlesztési és stratégiai céljaihoz. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program küldetése, hogy kereteket biztosítson a területileg decentralizált fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. A fejlesztések között helyet kapnak a gazdaságra, a helyi társadalomra a természeti és társadalmi környezetre irányuló fejlesztések egyaránt. A fejlesztések megvalósítása egymással összhangban, egymásra épülve, hosszú távú szinergiában tervezett.

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban (OFTK) rögzített átfogó és hosszú távú fejlesztési irányok alapján a Magyarország Partnerségi Megállapodása (PM) kijelöli a 2014–2020-as időszak öt legfontosabb nemzeti fejlesztési prioritását. Magyarország Partnerségi Megállapodása (PM), mint szakmai dokumentum egyik alapvető funkciója, hogy bemutassa a 2014–2020 között tervezett magyarországi fejlesztések kapcsolódását az EU 2020 Stratégia tematikus célkitűzéseihez. A 11 EU-s tematikus célkitűzés közül a foglalkoztatás növelésének globális kérdésköre többhöz is kapcsolható közvetett módon, azonban – és ez jelzi a problémakör európai szintű fontosságát – a „8. Fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása” című célkitűzés közvetlenül is a foglalkoztatás javítását tűzte ki célul.

A program meghatároz egy átfogó nemzeti fejlesztési célt is, amely hazai és az uniós fejlesztési szükségletek és növekedési lehetőségek alapján a fenntartható, magas hozzá adott értékű termelés és a foglalkoztatás bővítésére épülő gazdasági növekedés.

A fenti nemzeti fejlesztési célhoz a PM **5 fő nemzeti prioritást** jelöl ki, melyek egyben megfelelnek az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban kijelölt öt fő nemzeti fejlesztési (támogatási) prioritásnak. E prioritások átfogják a fejlesztéspolitikai egészét, beleértve a vidékfejlesztési célkitűzéseket is.

- A gazdasági szereplők versenyképességének javítása és nemzetközi szerepvállalásuk fokozása
- A foglalkoztatás növelése (a gazdaságfejlesztési, a foglalkoztatási, oktatási, társadalmi felzárkózási szakpolitikák által, tekintettel a területi különbségekre)
- Az energia- és erőforrás-hatékonyság növelése
- A társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezelése
- A gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása

A nemzeti fejlesztési prioritások jelen fejlesztést érintő hangsúlyos része, a gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása. A kapcsolódó prioritás a helyi adottságokra és erőforrásokra építve, célként fogalmazza meg a térségi versenyképesség és a foglalkoztatás növelését, hozzájárulva a teljes foglalkoztatottságra és munkaalapú társadalomra irányuló nemzeti cél teljesítéséhez.

A célkitűzés fókuszpontjában a munkavállaló lakosság helyben foglalkoztatása, a leszakadó térségek, köztük a leszakadó vidéki térségek fejlesztése, társadalmi-gazdasági potenciáljuk kibontakoztatása áll, a társadalmi együttműködés erősítése mellett. A cél sikeres megvalósításának legfontosabb biztosítékát a területi operatív programok jelentik.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program beavatkozási logikája az, hogy a térség- és programalapú, a különböző fejlesztési elemeket egymással összekapcsoló, egymásra építő fejlesztéseket valósítsa meg.

A helyi gazdaság fejlesztését élénkítő vállalkozásfejlesztés, a mobilitást ösztönző és segítő intézkedések, valamint a foglalkoztatás támogatásának együttes, összehangolt támogatása térségi igényfelmérésre és tervezésre támaszkodik.

A „Fenntartható növekedés” kapcsán a PM hangsúlyozza, hogy az elmúlt években végrehajtott pénzügyi konszolidáció eredményeként a 2014–2020-as tervezési ciklusban már egy költségvetési egyensúlyra támaszkodó, fenntartható gazdasági növekedés indulhat el Magyarországon. A fenntarthatóság mellett ebben a program időszakban jelentős hangsúlyt kell helyezni a növekedés ösztönzésére is, ezért a 2014–2020-as tervezési ciklus európai uniós fejlesztési forrásait nagyságrendekkel nagyobb mértékben kell közvetlenül gazdaságfejlesztésre fordítani, mint a megelőző időszakban.

A „Magas hozzáadott értékű termelés és a foglalkoztatás bővítése” magában foglalja az erőforrások bővítését, vagyis a foglalkoztatás kiszélesítését, valamint az erőforrások hatékonyabb felhasználását, azaz a gazdaság technológiai fejlődését, a magasabb hozzáadott értékű termelést. Ezen a ponton a program hangsúlyozza, hogy az európai léptékel mérve kiugróan alacsony foglalkoztatás nemcsak gazdasági-társadalmi probléma, hanem egyúttal mozgósítható növekedési erőforrás is. A technológiai modernizáció és a magas hozzáadott értékű termelés pedig a globális versenyképesség erősítésének, és így a gazdasági felzárkózásnak a legfontosabb eszköze.

A „**Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum a megyei foglalkoztatás fellendítésére**” című projekt a foglalkoztatás javítását célozza a megyén belül. A projekt általános célja illeszkedik az „Átfogó Nemzeti Fejlesztési Cél” fentebb idézett azon részéhez, mely kiemeli a foglalkoztatás bővítésének fontosságát és amely megjelenik a legfontosabb nemzeti prioritások sorában is (A foglalkoztatás növelése a gazdaságfejlesztési, a foglalkoztatási, oktatási, társadalmi felzárkózási szakpolitikák által, tekintettel a területi különbségekre).

A projekt az EU fentiekben részletezett tematikus célkitűzéséhez közvetlen módon kapcsolódik, célkitűzésként megfogalmazva az együttműködésre épülő mobilitás ösztönzését, a városok foglalkoztatási potenciáljának kihasználását, a foglalkoztatás területi különbségeinek csökkentését, valamint a foglalkoztatás helyi felteleinek biztosítását.

1.3.5. A támogatási kérelem kapcsolódása a hazai és térségi fejlesztéspolitikához

A fejlesztés illeszkedik a hazai és térségi szakpolitikai elképzelésekhez, így az Európai Unió, Magyarország aktuális szakpolitikai irányelveihez, illetve Heves megye fejlesztési stratégiájához.

[A projekt kapcsolódása az Európai Unió](#)

szakpolitikai iránymutatásaihoz

Közösségi szintről indítva egyértelmű átfedéseket mutat a már említett Európa 2020 Stratégia az intelligens növekedés, fenntartható növekedés és inkluzív növekedés hívószavaival. A program a szegénységben, vagy társadalmi kirekesztettségben élő lakosság 5 százalékpontos csökkenését hivatott biztosítani. Az Európa 2020 Stratégia a 20 és 64 közötti népesség foglalkoztatottság arányának 75%-ra növelését tűzte ki célul 2020-ig. A foglalkoztatási cél teljesítése szempontjából kiemelkedően lényeges a leghátrányosabb helyzetű, alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők munkaerőpiacra való beilleszkedése. Ennek érdekében különös figyelmet kapnak a leghátrányosabb helyzetű kistérségek. A szegénység elleni közdelem fontos alappillére a szociálisan elesett csoportok felzárkóztatása, munkaerő-piaci esélyeik növelése, közszolgáltatásokhoz való hozzáféréstük garانتálása.

Harmadik stratégiai prioritásként meg kell említeni a társadalmi hátrányok továbbörklődésének csökkentésére hozott intézkedéseket. Az intézkedések között tartható számon a mélyszegénységben élő, elsősorban roma családok és fiatalok helyzetének javítása, illetve a társadalmi hátrányok áttörése az oktatás eszközeivel. **A foglalkoztatási paktum növelni kívánja a társadalmi részvételt és a munkaerőpiac erősítésével Heves megye versenyképességét.** A felzárkóztatási programot, mivel kiemelten a képzetlen és hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat esetében valósul meg egy komplex, helyi igényekre szabott szolgáltató rendszerrel kell működtetni. A piaci igényekhez igazított oktatás és mentorálás emeli a gazdasági tevékenység színvonalát és a tökéonyozó képességet. Nem utolsó sorban a frissen belépett szereplők a képzéseken elsajátított adottságokkal és szemlélettel képessé válnak alkalmazkodni a munkaerőpiaci változásokhoz, illetve kihívásokhoz, így integrációjuk hosszú távú perspektívákkal kecsegtet.

A hazai fejlesztéspolitikában feltétlenül ki kell emelnünk a Széll Kálmán Tervhez való igazodást, a program társadalmi integráció tekintetében vázolt prioritásai a következők: társadalmi felzárkózás, nemzetközi képességek erősítése és az európai mobilitás bővítése, a társadalmi felzárkózás céljainak átfogó érvényesítése, a munkaerő-kereslet ösztönzése, képzési előmenetel erősítése, lemorzsolódás csökkentése. Jelen projektünk bizonyos elemei részben vagy egészben érintik a Széll Kálmán Terv prioritásait.

A paktum – hasonlóan az országos horderejű fejlesztéshez – a társadalmi hátrányokat hivatott csökkenteni, képzésekkel és munkahelyteremtéssel felkészült munkaerőt kíván tartósan beintegrálni a helyi munkaerőpiac színterébe. Az előzőekben taglalt fejlesztéssel összességében hozzájárul Heves megye, áttételezen az Észak-magyarországi régió gazdaságának élénkítéséhez és versenyképességének fokozásához. A megállapodás által hét járás közül négy érintett a 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet által. A Hevesi járás komplex programmal fejlesztendő járások, Pétervárosi és Füzesabonyi járások fejlesztendő járások, Bélapátfalvai járás státusa hátrányos helyzetű kedvezményezett járás. A projekt éppen ezért a felsorolt és az azokon kívüli járásokban élő, sok esetben tartósan munkanélküli, elesett és hátrányos helyzetű, illetve fokozottan hátrányos helyzetű lakosság felemelését segíti.

[A projekt kapcsolódása a hazai fejlesztéspolitikai koncepciókhoz](#)

A foglalkoztatási paktum célrendszerét illetően nagyfokú átfedéseket mutat a **Nemzeti Felzárkóztatási Stratégiával.** A Stratégia feltett szándéka, hogy csökkentse a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők arányát a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradását, gyengítse a szegénység átörökítésének tendenciáit és oldja a roma és nem-roma népesség közötti társadalmi különbségeket. A Stratégia alapvetéseivel párhuzamosan jelenik meg a helyi paktum munkahelyteremtő, gazdaságélénkítő és foglalkoztathatóság javító funkciója. A felnőttképzési és mentorprogramok megteremtik a gazdasági fejlesztésekhez szükséges alkalmazkodó és képzett humánerőforrást, mérsékli a társadalmi differenciákat.

A Darányi Ignác Terv, A Nemzeti Vidékstratégia 2012–2020 átfogó célkitűzése a vidék térségeink népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása. A fejlesztésben markáns prioritásként jelenik meg a vidék, előtérbe állítva a falu és tanya-világ gazdasági létalapjának megerősítését, újjászervezését, a vidéki gazdaság több lábra állítását, mindezzel komoly esélyt adva a munkahelyek megőrzésének és a foglalkoztatás növekedésének. A vidék népességmegtartó képessége, a fiatalok elvándorlásának visszaszorítása és a helyben boldogulás lehetősége, a gyermekvállalási kedv fokozása, a fiatalok vidékre költözése mind együtt járnak az életminőség javításával és erős közösségek kiépülésével. Mindeközben a Stratégia horizontálisan a területi és társadalmi kohézió mélyülését szorgalmazza. A paktum számos fejlesztési célja azonosul a Darányi Ignác Terv felzárkóztatási törekvéseivel. A munkahelyteremtés, a társadalmi szolgáltatások, a céltzott oktatási struktúra csökkenti a társadalmi különbségeket, erősítik az alkalmazkodóképességet és a szociális kohéziót.

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció nemzeti jövőképében megfogalmazásra kerül, hogy Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal. Ezen belül az egyik elvárás az, hogy az ország lakossága fizikailag és mentálisan is egészséges, munkaerő-piaci helyzetének megfelelően képzett, a munkaerő-piacon versenyképes tudással, képzettséggel, készségekkel rendelkezik, önmaga biztonságos megélhetését képes megteremteni. Az OFTK négy átfogó célt határoz meg a jövőképp eléérése érdekében:

- értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés;
- népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom;
- természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme;
- térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

Projektünk elsősorban az első átfogó cél megvalósításához fog hozzájárulni.

A Magyarország Kormányának stratégiája az egész életen át tartó tanulásról elnevezésű fejlesztéspolitikai keretstratégia gazdaságélénkítő, fenntartható fejlődést segítő céllal a potenciális munkavállalók foglalkoztatáshoz szükséges készségeit fejlesztő képzések megszervezését célozza. Az egész életen át tartó tanulás perspektívájával megvalósuló oktatásoknak mérsékelnie kell a területi egyenlőtlenségek szülte minőségi differenci-

ákat, illetve elő kell segítenie a leghátrányosabb helyzetű rétegek munkaerő-piaci és társadalmi beilleszkedését. A tanulás lehetőségét és a fejlődést segítő eszközökhöz, fejlesztésekhez, valamint intézményekhez történő virtuális és fizikai hozzáférés minden állampolgár számára támogatandó. A társadalmi és területi különbségek mérséklésében komoly szerepet kell tulajdonítani az oktatásnak, ennek értelmében megkülönböztetett figyelmet érdemel a társadalmi és egyéb okokból hátrányos helyzetű csoportok oktatási támogatása. A konzorciumi partnerség keretében kiépülő humán szolgáltatási rendszer minőségi képzést kínál a munkaszabadtalattal nem rendelkező és tartós állástalansággal küzdő személyeknek. A felnőttképzésen megszerzett tudástöke olyan humán erőforrás kitermelődését eredményezi, mely csoportok piaci megjelenése növeli a térség tőkevonzó képességét. A helyi fejlesztés a szűkebben vett munkahelyek szabta igények mentén kialakuló képzések mellett különböző életvezetési, szemléletformáló és készségfejlesztő programokkal ösztönzi az öngondoskodás elsajátítását és a szociális gazdaságba történő bekapcsolódást.

[A projekt kapcsolódása a térségi fejlesztéspolitikai irányelvekhez](#)

A Heves megye szakképzés-fejlesztési koncepció (2013) célja a megyei szakképzés jövőképeinek szakszerű elemzése. A koncepció célzott képalkotásához feltétlenül figyelmet érdemelnek a munkaerőpiac, a gazdaság, a kereslet és a kínálat tényezői. A koncepció alapvető tézisei a megyei szakképzési rendszer legmélyebb problémáit járják körül, tételesen a szakképzési rendszer és a helyi vállalkozások igényeinek összehangolását, a versenyképes munkaerő rendelkezésre állását. Heves megye vállalkozásainak gazdasági potenciálja, tőkevonzó képessége alatta marad a magyar átlagnak. A foglalkoztatásért tetemes hányadban felelős kis- és középvállalkozások tökeereje nem elégséges ahhoz, hogy önálló képzéseket indítsanak a sajátos igényeikhez mért munkaerő kiképzésére. A foglalkoztatási együttműködés az oktatási struktúra javítását és a helyi gazdaság élénkülését eredményezi, a kialakításakor a munkahelyek, tehát a kis- és középvállalkozások támogatásával és együttműködésével egy rugalmasabb, javult gazdasági orientációval rendelkező képzési mechanizmus lép életbe.

A Heves Megyei Területfejlesztési Koncepció (2014-2020) javaslattevő munkarésze kijelöli a 2014-2020-ra vonatkozó megyét érintő legfontosabb 3 területi célt. A területeket érintő stratégiai célok markáns gazdaságfejlesztési irányokat is megfogalmaznak, éppen ezért jelen projekt kapcsán is fontos, hogy röviden bemutatásra kerüljenek.

A fejlesztési irányok közül a sorban az első a Hatvan-Gyöngyös-Eger „gazdasági tengely” erősítése. A térség gazdasági súlya meghatározó, itt működik a megyei összes befektetett tőke 90%-a és ezzel összefonódva itt realizálódik a hozzáadott érték 89,7%-a. A „tengely” gazdaságának további élénkítéséhez nagyfokú segítséget nyújt egyfelől a megyén belüli gyorsforgalmi utak, illetve a közigazgatási egység észak-déli irányú közlekedési kapcsolatainak fejlesztése, másfelől a szomszédos megyék gazdasági centrumainak megfelelő megközelíthetőségének javítása. A térségben kiemelt figyelmet érdemel az innovációs kapacitás bővítése, ebben gazdasági szereplőkön kívül feladat hárul az itt található tudásközpontokra is (Eszterházy Károly Egyetem egri és gyöngyösi kampuszai). **A már letelepedett cégek megtartása és az újabb szereplők bevonása érdekében erősíteni kell a helyi és beszállítói együttműködések és szükséges kezdeményezni a partnerhálózati rendszer kiszélesítését.** Különös figyelmet érdemel a helyi és hazai beszállító hálózat, le-

gyen szó akár iparról (gépipar, járműipar stb.), vagy kereskedelemlről (élelmiszeripar stb.). A helyi gazdaság erősítésének további sarkalatos pontja, hogy a térségben fellelhető multinacionális és lokális vállalkozások a helyben megtermelt árukra is építsenek. Heves megye hazai és nemzetközi szinten ismert és elismert természeti és kulturális kincseinek tetemes hányada a „gazdasági tengelyen” találhatóak, éppen ezért a turisztikai szinten eddig kivívott rang megtartása mellett a helyi természeti és kulturális (ide sorolva a borászatot is) értékekre alapozott termékinálat színésítésével a pozíció tovább erősíthető.

A második területi cél Az Észak-hevesi térség természetközpontra fejlesztése elnevezést kapta. A térség gyenge gazdasági intenzitása és ebből következően csekély lakosságmegtartó szerepe miatt a fejlesztési irányát leginkább a megújulás, a felzárkózás és a meglévő erőforrásokból történő építkezés határozza meg, amelynek magterülete a központként funkcionáló Belpátfalva és Pétervására. A területi egységgel kapcsolatosan erőteljesen felmerül a munkahelyteremtés igénye, amelynek elsődlegesen a helyben lakók megélhetését kell biztosítani (szolgáltatóipar, erdőgazdaság nyújtotta folyamatos foglalkoztatási lehetőség). A térség jellegzetes gazdasági szereplői a mikro- és kisvállalkozások, innovációjuk elősegítése látványosan növelheti a versenyképességet. Észak-heves – hasonlóan a megye más részeihez – nem rendelkezik egységes fejlettségi szinttel, a déli (fejlettebb) és északi (kevésbé fejlett) részek között észlelhető differencia mérséklése a meglévő problémák újratermelődését gátolja. A térség turisztikai sajátosságaiból fakadóan kitörési pontnak tekinthető a természeti adottságokra épülő attrakciók korszerűsítése (gyógyturizmus, ökoturizmus, vadászati turizmus) és a fogadókapacitás növelése.

Heves megye fejlesztési irányainak harmadik tájékozási pontja a Dél-Heves és a Tisza-tó térségének helyi értékekre épülő fejlesztése. A térség hagyományokkal bír, de mára már korszerűtlenné vált agráriummal rendelkezik, volumenének visszaesése határozottan észlelhető. A hátrányokat csak fokozza, hogy Dél-Heves a belső periferia tipikus példája, távol esik minden nagyobb centrumtól. A térség tekintetében is mérvadó az úthálózat korszerűsítése, a terület fekvése ebből a szempontból kedvezőnek tekinthető, hiszen sem Budapest, sem az M3 autópálya sincs igazán távol. Összességében az lehet mondani, hogy az úthálózat javulásával együtt a térség közelebb kerül Heves megye „gazdasági tengelyéhez”. Dél-hevesnek kiváló mezőgazdasági adottságainak hatékony kiaknázását gátolja a komoly vízhiány, így a jövőben a vízrendszer komoly rehabilitációra szorul.

A helyi agrárium másik nagy hiányossága, hogy az ágazatra nem épült lokális feldolgozóipar, így szinte csak az alaptevékenységre szorítkozik. A rendszerváltás előtti intenzív iparosítás hagyatékai a manapság üresen álló gyártelepek, kihasználatlanságukon zöld- és barnamezős beruházások változtathatnak, a meglévő, illetve a leendő befektetők motiválására pedig az adminisztratív és adóterhek csökkentése nyújt lehetőséget. A helyi gazdaság intenzív fejlesztésével és az életkörülmények javításával pozitív irányba mozdulhat a jelenleg stabilan magas szinten stagnáló munkanélküliség aránya és a fiatal generáció helyben tartásának esélyei is javulnak. A térség a Tisza-tó képében erős turisztikai potenciállal rendelkezik, a tó hajózásra kifejezetten alkalmas és Magyarország legnagyobb kiterjedésű egységes horgászvíze. A fejlesztések kapcsán figyelmet érdemel a kézzel, illetve motorral hajtott vízi járművek és a vitorlázás egymással összehangolt feltételei mellett a parti infrastruktúra kiépítése (kikötők, utak, parkolók). Az ökoturizmus és a jellemzően motorral hajtott járművekhez

kapcsolható extrém vízi sportok által motivált közönség közötti esetleges konfliktusok megelőzésére érdemes a Tisza-tó tagolt vízfelületeit egységes tematikus szórakozási helyszíneként kijelölni (erre láthatunk példákat Poroszlón, vagy az Abádszalóki-öbölben). A lovasturizmus, a kis- és nagyvad vadászat tovább színesíthetik a tó vonzókörzetében eddig megszokott turisztikai palettát.

Heves megye a Heves Megyei Területfejlesztési Program (2014-2020) keretében stratégiai célként vetítette előre a kitörési pontokra épülő gazdaságfejlesztést. A prioritás átfogó célja a térségi és helyi munkahelyek létrehozása, az innovatív tevékenységek elősegítése és a vállalkozói környezet javítása. A program elősegíti a vállalkozásokat abban, hogy minél egyszerűbben kielégíthessék kapacitásbeli, termékekre és korszerű technológiára vonatkozó fejlesztési igényeiket.

A program három átfogó céllal rendelkezik.

- Komplex, integrált foglalkoztatás-intenzív gazdaság. A megye versenyképességének javításához elengedhetetlen az országos átlag feletti munkanélküliség visszaszorítása, melyhez hozzájárul az intenzív gazdaságfejlesztés.
- Produktív, képzett, a környezetével harmóniában élni képes társadalom. Az előnytelen demográfiai trendnek köszönhetően folyamatosan csökken a születések száma, a megyei népesedési adatok sajnos alulmúlják az országos mutatókat. A biztos alapokon nyugvó gazdaság perspektívát teremt a társadalom számára, s a gyermekvállalási kedv növekedésével jár. Összességében a gazdasági fejlődésről el lehet mondani, hogy szinte minden esetben pozitív társadalmi mozgásokat von maga után. A program számos eleme elősegíti a lakosság ilyen irányú fejlődését (munkavállalók képzése, fenntartható gazdálkodás, megújuló energia helyi kihasználhatóságának megteremtése).
- Magas színvonalú és egymással összhangban lévő épített és természeti környezet. Heves megye helyzete kedvezőnek mondható, mind természeti, mind az épített környezet adottságainak tekintetében. Az előzőekben említették miatt terület különös turisztikai vonzerővel bír a hazai és nemzetközi utazóközönség számára. Az gazdasági és társadalmi fejlesztéseknek tehát kiegyensúlyozott összhangban kell működnie.

Specifikus célok

- Kitörési pontokra épülő gazdaságfejlesztés. A beavatkozás prioritását tekintve a megye vállalkozásainak fejlesztésével végeredményben a munkahelyteremtést szolgálja, az iparterületek önkormányzatok által történő korszerűsítése pedig gazdaságélénkítő hatást vált ki.
- Helyi adottságokra épülő vidékfejlesztés, foglalkoztatás centrikus agrárvertikum.
- Érték- és egészségtudatos, szolidáris, innováció fogadásra nyitott társadalom. A prioritás és a helyi foglalkoztatási paktum céljaiban is megfogalmazott foglalkoz-

tatás fejlesztés, a munkahelyteremtés és a munkaerő képzettségi szintjének emelése maga után vonja a biztos családi háttér kialakulásának és a gyesről, gyedről visszatérők munkavállalásának lehetőségét.

- Erős városrészek, élhető vidék, fenntartható környezet és térszerkezet. A gazdaságfejlesztő innovációkkal erősödik, a mai igényekhez közelebb kerül a gazdasági környezet, s ez által lehetővé válik az élhetőbb lakóközégek megteremtése. A lakókörnyezet színterén folyó átalakítások egyfelől növelik a térség lakosságmegtartó képességét, másfelől segítik hátrányos helyzetű térségek és rétegek felzárkózását.

Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) dokumentumban (ITP) külön vállalás található a foglalkoztatás növelését célzó megyei és helyi együttműködésekéről.

Az ITP-ben a Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) megvalósítására rögzített keretösszeg a Kormány 1562/2015. (VIII.12.) „Korm. határozata a Terült- és Településfejlesztési Operatív Program keretében megvalósuló integrált területi programok jóváhagyásáról” elnevezésű jogszabályban meghatározottaknak megfelelően 3 milliárd 459 millió forint.

A megyei fejlesztési paktum létrehozása és működtetése, továbbá a foglalkoztatáshoz kapcsolódó ESZA típusú tevékenységek megyei felügyeletének és koordinációjának biztosítása indokolja a megyei önkormányzat számára kijelölt 1 milliárd 730 millió forint nagyságú összeget.

A megyei önkormányzat a megyei paktum esetében a szakmai kritériumrendszer alapján kizárólagos főkezdményezett lehet, illetve azon térségekben ahol nem jön létre helyi paktum a megyei paktumnak kell ellátnia az adott térség helyi paktum feladatait.

A megye sajátosságaiból adódóan területileg jelentősen elkülönülnek a hangsúlyosabb munkáltatók, illetve a paktumba bevonandó célcsoportok, a probléma hatékony kezelése leginkább megyei foglalkoztatási együttműködés keretében lehetséges.

A Heves Megyei Önkormányzat megyei és helyi paktumaira vonatkozó indikátorvállalása 2018-ig 448 fő, míg a 2023. évre 2240 fő, amely a forrásarányos célértékeknek megfelelő. Az ITP egyéb vállalásai is közvetlenül vagy közvetve hozzájárulnak a munkahelyteremtéshez. Itt első sorban az 1. prioritástengelyen szereplő intézkedéseket kell megemlíteni, az iparterület fejlesztést, a helyi gazdaság infrastruktúra fejlesztését, valamint a turisztikai fejlesztéseket.

Kiemelt elvárás a bölcsődei és óvodai fejlesztésekhez kapcsolódóan a várható szakemberigény kielégítése a foglalkoztatási paktumokban rendelkezésre álló eszközökön keresztül.

Áttételesen támogatja a gazdaság növekedését a 4-5 számjegyű utak, illetve a munkaerő mobilitását segítő kerékpárút hálózat fejlesztési forrásai. Az ITP egyes intézkedésekre eső forrásait a következő táblázat mutatja be.

18. tábla: ITP forrásallokáció

a TOP prioritásai és intézkedései	forrásallokáció (Mrd Ft)
1. prioritástengely: Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	16,767
1.1. – Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	7,158
1.2. – Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	3,765
1.3. – A gazdaságfejlesztés és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	2,669
1.4. – A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	3,175
2. prioritástengely: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	7,373
2.1. – Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	7,373
3. prioritástengely: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	10,040
3.1. – Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	4,699
3.2. – Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése	5,341
4. prioritástengely: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	2,831
4.1. – Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,716
4.2. – A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	0,905
4.3. – Leromlott városi területek rehabilitációja	1,210
5. prioritástengely: Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés	4,681
5.1. – Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	3,459
5.2. – A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,450
5.3. – Helyi közösségi programok megvalósítása	0,772

forrás: Heves Megye Integrált Területi Programja 2014-2020

A foglalkoztatási ESZA támogatásokért első helyen felelős operatív program a GINOP, amelynek ESZA prioritása a munkaerő kínálati oldalának fejlesztésére fókuszál, elsősorban az aktív munkaerő-piaci eszközök segítségével. A Heves Megyei Kormányhivatal több GINOP keretén belül megvalósuló programja is összefüggéseket mutat a Heves Megyei Önkormányzat „Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum a megyei foglalkoztatás fellendítésére” elnevezésű projektjével.

A 2014-2021. évi Ifjúsági Garancia GINOP 5.2.1-14-2015-00001, a Heves Megyei Kormányhivatal által bonyolított kiemelt munkaerő-piaci program 2 fős menedzsment, valamint 11 fős

szakmai megvalósítói létszámmal működik, 6 693 millió forint költségvetéssel. A program 6 083 fő, nem tanuló és nem dolgozó 25 év alatti fiatal munkaerő-piaci esélyeinek javítását vállalta, mely létszámból legalább 3 353 főt szándékozik különböző munkatapasztalat-szerzést szolgáló támogatott foglalkoztatási formák segítségével munkaviszonyhoz segíteni, de mindemellett kiemelt hangsúlyt fektet a szakképzettséggel nem rendelkező fiatalok képzésére is. A programba vont fiatalok 30 %-a (1 820 fő) a tervek szerint az egyéni programjának zárását követő hatásvizsgálati mérésekkor foglalkoztatásban fog állni. A program megvalósításának kezdete 2015. január 1., vége 2021. október 31., a célcsoportba tartozók bevonására 2021. október 31-ig van lehetőség.

Az „Út a munkaerőpiacra” GINOP-5.1.1-15/2015-00001 kiemelt munkaerő-piaci programot a megyében 2 fő menedzsmenti, és 16 fős szakmai megvalósítói létszámmal, valamint 1 fő EURES tanácsadóval hatja végre a Kormányhivatal, a rendelkezésre álló 4 085 millió forintos költségvetéssel. A program során 4 085 fő 25 és 64 év közötti személy munkaerő-piaci esélyeit kívánják kedvezőbbé tenni felhasználva az elmúlt tíz évben, az EU-s társfinanszírozású komplex programok végrehajtása során szerzett széleskörű tapasztalatokat és újszerű megoldásokat. Legalább 2 533 célcsoportba tartozó személyt segítenek munkaviszonyhoz különböző munkatapasztalat-szerzési támogatás, bértámogatás, vállalkozóvá válás támogatása, valamint lakhatási támogatás programelemek bevonásával, de a Kormány Hivatal a programba vontak 38 %-nak képzését is megcélazza. A közfoglalkoztatásból kikerülő nagy létszámú hátrányos helyzetű személy elsődleges munkaerő-piacra történő integrációját is biztosítani kívánják a program nyújtotta szolgáltatások és támogatások segítségével. A program megvalósításának kezdete 2015. október 1., vége 2018. december 31., a célcsoportba tartozók bevonására 2018. szeptember 30-ig van lehetőség.

A GINOP 6.1.1-15 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése” kiemelt-munkaerő piaci programot Heves megyében 32 fő szakmai megvalósítói létszámmal (2017-ben 16 fő, 2018-ban 9 fő) hatja végre a Heves Megyei Kormányhivatal, a projektben elszámolható mindösszesen 1 335 millió forintos költségvetéssel. A program a hátrányos helyzetű, munkaképes korú személyeket, köztük kiemelten a közfoglalkoztatottakat célozza, és a kedvezményezett járásokra fókuszál.

A felhívás keretében megvalósuló program bővíti a hozzáférést a munkaerő-piaci keresleten alapuló, az elhelyezkedési esélyeket növelő képzési programokhoz, amelyek az állam által elismert szakképesítésre, rész-szakképesítésre, szakképesítés ráépülésre, munkakör vagy munkatevékenység végzéséhez szükséges kompetenciák megszerzésére, fejlesztésére, azaz egyéb szakmai képzésre, egyéb képzésre és hatósági képe-sítések megszerzésére irányulhat. A Kormányhivatal 4 149 fő célcsoportni személy képzésbe vonását irányozza elő, melyből 3 905 főt az alacsony iskolai végzettségűek közül kíván kiválasztani. A program megvalósításának kezdete 2015. december 1., vége 2018. december 31., a célcsoportba tartozók bevonása folyamatosan, több ütemben történik.

Megemlítenél azonban, hogy mind a TOP-5.1.1., TOP-5.2.1. és a TOP-6.8.2 konstrukciói, mind a fent felsorolt GINOP-os projektek és közfoglalkoztatási programok ugyanazon célcsoportot célozzák. Ez az egyes programok végrehajtásának kockázatát jelentősen megnöveli, tekintettel az egyes programokban elvárt létszám, a célcsoport létszáma és a célcsoportra jellemző lemor-zsolódási arányokat figyelembe véve.

2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM CÉLJAI ÉS TEVÉKENYSÉGEI

2.1 A támogatási kérelem céljainak meghatározása

A „Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum a megyei foglalkoztatás fellendítésére” című projekt a helyi partnerségen alapuló térségi foglalkoztatáspolitikai társadalmisításának eszközeként szervezeti keretet biztosít a foglalkoztatásban részt vevők konstruktív együttműködéséhez. A kooperáció folyamán egy asztalhoz ülnek a térségben élő lakosság foglalkoztatásához érdemben hozzájáruló felek.

A fejlesztés során a humán erőforrás fejlesztés céljait összhangba kell hozni a térség gazdaságfejlesztésének elképzeléseivel. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) stratégiai célkitűzéséhez kapcsolódó beavatkozási irányok több, az Európa 2020 Stratégia alapján meghatározott uniós tematikus célkitűzés elérését támogatják, ezáltal hozzájárulnak az EU2020 célkitűzések teljesüléséhez, kiemelten a fenntartható és az inkluzív növekedéshez kapcsolódó stratégiai célokhoz.

A 2014-2020-as EU-s ciklusban a TOP keretén belül külön konstrukció támogatja a foglalkoztatási együttműködések közel 100 Mrd Ft forráskorrellet. Magyarország számos térségében komoly problémát jelent a vállalkozások számára megfelelő minőségű és mennyiségű munkaerő mozgósítása, amely tényező egyes gazdasági tevékenységek esetében veszélyezteti a napi szintű működést, a fejlesztések sikerességét. A probléma orvoslása érdekében összehangolt lépéseket szükséges tenni a meghatározó kormányzati, önkormányzati, gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési, valamint gazdasági érdekképviselési szereplők összefogásával, amelynek révén a Heves megyei kis- és középvállalkozások és a szolgáltató szféra is kézzelfogható segítséget kapnának fejlesztéseik véghezvitelében, valamint munkaerőigényük kielégítésében.

A projekt céljai:

Jelen projekt célja, hogy Heves Megye Önkormányzatának konzorcium vezetésével, a megye egész területére kiterjedő – kivétel Eger Megyei Jogú Város - foglalkoztatási együttműködés keretén belül azon források felhasználásához juttassa a foglalkoztatókat, melyek segítségével - a kialakított stratégia mentén – megvalósítják képzési és foglalkoztatási programjukat. A fejlesztés hosszú távon hozzájárul Heves megye Integrált Területi Programja területi egyenlőtlenségek csökkentése című célkitűzéséhez. Ezen célkitűzés része, hogy a bér- és járulékos támogatás eszközével növekedésre ösztönözze a megyei foglalkoztatást. A projekt számszerűsíthető eredményeként a megyei paktum projekt keretében a munkaerő-piaci programokban résztvevők száma – a Heves megye Integrált Területi Programja által meghatározott forrásarányos célérték figyelembe vételével - várhatóan eléri az 518 főt.

A megvalósított fejlesztések célja, hogy hozzájáruljanak a területi sajátosságokon alapuló képzésben és alkalmazható képzettségben jelentkező különbségek mérsékléséhez és a foglalkoztatási szint növeléséhez. A fejlesztés révén csökken a megye munkanélküliségi mutatója, nő a foglalkoztatottak száma, ezzel egyidejűleg nő a fogyasztás is. A program átfogó céljai között szerepel a

komplex, integrált és foglalkoztatás-intenzív gazdaság létrehozása. A vállalkozói igények felmérésére alapozott képzési struktúra, illetve a projektből nyújtandó bér- és járulékos támogatás együttesen képes biztosítani azt, hogy a szakképzett munkaerő hiánya ne legyen akadálya a megyében működő cégek fejlődésének. A projekt egyes tevékenységei (képzés- és bérkölttség támogatás) közvetlenül hozzájárulnak a munkahelyteremtéshez. A projektbe bevont vállalkozások számára eljuttatott támogatások révén új munkahelyek jönnek létre megyeszerte.

A megyei szintű gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési program keretében a foglalkoztatás támogatásának, a vállalkozásfejlesztés és a gazdasági fellendülés együttes, összehangolt támogatása valósul meg, mely térségi szintű tervezésen alapul. A munkaerő-kereslet és kínálat összehangolásával, a vállalkozások munkaerő-igényére alapozott, célzott toborzás és kiválasztás eredményeképpen hatékonyabb foglalkoztatás-ösztönzés valósul meg, melyet az újonnan alkalmazott munkavállalók foglalkoztatásához kapcsolódó átmeneti bér- és járulékos támogatási lehetőségének is támogatnak. Ennek eredményeképpen jelentősen megnövekedik a munkavállalói mobilitás és a hátrányos helyzetű, munkanélküli és inaktív emberek munkaerőpiacra történő visszatérésének esélye. Ernyőszerkezeti feladatok ellátásával a megye területén működő paktumok közötti koordináció, kapcsolattartás, paktum-feladatok ellátása a megye azon területein, ahol helyi paktumok nem jönnek létre. A program során a célzott képzési programok a konkrét helyi vállalkozói igényekre épülve, az önkormányzatok, helyi foglalkoztatók és a képző intézmények partneri együttműködésére alapozva segítik elő a megfelelő képzettségű munkaerő biztosítását, ezáltal a térségi foglalkoztatási viszonyok javítását.

A Heves megyében létrejövő foglalkoztatási paktum keretében programszerű és integrált, a megye egész területére – Eger Megyei Jogú Városa kivételével - kiterjedő, a releváns gazdasági ágazatokat felölelő gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési együttműködés, széleskörű partnerség támogatása és a célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához kapcsolódó program valósul meg.

A projekt közvetlen célja egy olyan működő megyei szintű foglalkoztatási együttműködés kialakítása, amelynek segítségével a munkaerő-piaci igényeket figyelembe véve, Heves megye foglalkoztatási helyzete ténylegesen javulhat. A Heves megyei foglalkoztatási együttműködés kialakítása, és működtetése a feladat ellátására alkalmas menedzsment szervezet által biztosított.

- A program képzési és foglalkoztatási támogatásán keresztül célunk a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskereső képzése, munkához jutásuk előkészítése. Ennek érdekében a figyelemfelkeltés a minél szélesebb körű nyilvánosság bevonásával, a sokrétű információ-áramlás biztosításával érhető el.

- A tervezett partnerség a lehető legszélesebb bázisra épít, az által, hogy a projekt végrehajtása során bevonásra kerülnek a megye gazdasági szereplői, a helyi önkormányzatok, a civil szféra szereplői, a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Heves Megyei Kormányhivatal képviselői, Eger MJ Város (Eger Megyei Jogú Város paktum projektjével történő szinergia megteremtése, közös feladatok összehangolása) és a helyi paktumok képviselői.

- a térségi szereplők közötti információ áramlás és véleménycsere ösztönzése, a térségi szereplők közötti kezdeményezések összehangolása, partnerségek erő-

sítése, problémák felvetése, megoldások kidolgozása a szakképzés, felnőttképzés, foglalkoztatás területén a vállalkozások igényeiből kiindulva a megkezdett gazdaságélénkítő programok tovább fejlesztése

- szociális gazdaság fejlesztésének támogatása, termék- és szolgáltatásfejlesztés segítése, piacra jutás segítése, a piaci és állami szereplők, valamint a szociális vállalkozások közti partnerségek fejlesztése.
- partnerségen alapuló együttműködés, az információ-áramlás élénkítése
- megyei honlapon történő oldal kialakítása a partnerség erősítésére és a projektekben résztvevők közötti kommunikáció megkönnyítésére, valamint foglalkoztatási/munkáltatói fórumok működtetésére

2.2 A fejlesztések célcsoportjai, az érintettek köre, a fejlesztések hatásterülete

A fejlesztéssel érintett célterület, foglalkoztatási helyzetét előzetesen felmérve, illetve a Felhívásban meghatározott elvárásokat alapul véve, határoztuk meg azon célcsoportokat, melyeket a foglalkoztatási paktum tevékenységei középpontjába állítunk. A Heves Megyei Kormányhivatal által rendelkezésre bocsátott kimutatók és a KSH statisztikai adatai alapján, megvizsgáltuk az érintettek körének nagyságát, főbb társadalmi és gazdasági jellemzőit, amely alapján a célcsoport a támogatási kérelemben értelmezhetővé válik. Az analízis során meghatároztuk a tervezett szolgáltatások potenciális használóit, feltártuk a célcsoportok jellegzetességeit. A projekt tervezésekor törekedtünk arra, hogy a megvalósítandó fejlesztés a lehető legszélesebb társadalmi körben támogatásra találjon, figyelembe vegyünk minden érintett csoportot.

A projekt közvetlen célcsoportjának azonosítása

A projekt közvetlen célcsoportját, elsősorban azon munkanélküli személyek alkotják, akik számára a munkaerőpiacon történő elhelyezkedés, vagy visszakérés hátrányos helyzetükből adódóan az átlagosnál jóval körülményesebb és támogatás nélkül nem, vagy csak sokkal nehezebb körülmények között találnak munkát; másodsorban pedig az a jellemzően nem regisztrált inaktív, kiknek nincs rendszeres jövedelmet biztosító munkájuk, azonban nem is keresnek; vagy keresnek, de nem tudtak volna munkába állni. Mindkét esetben a munkába állást segítő hagyományos eszközök eredményesen nem alkalmazhatók. Ennek okán a Heves megyei foglalkoztatási program keretében a meghatározott, kiemelt figyelmet igénylő rétegek, olyan szervezett, komplex és a helyi munkaerő-piaci igényekhez igazodó támogatásban részesülnek, mely elősegíti számukra a nyílt munkaerő-piacra való belépést, illetve visszatérést. A foglalkoztatás aktivitását képzési programokkal erősítve valósítjuk meg. A projekt közvetlen célcsoportjai együttesen alkotják a projekt megvalósítása során létrejött eredményeket közvetlenül használók körét. A foglalkoztatási paktum keretében 518 fő hátrányos helyzetű álláskereső, inaktív személy munkaerő-piaci helyzete javulhat. A projektmegvalósítás végére a programban részt vevők közül várhatóan 321 fő jut álláshoz.

Az esélyegyenlőség, mint horizontális elvárás a paktumban kiemelt jelentőséggel bír. A projektbe bevont csoportokat érintő képzési és foglalkoztatási programok tervezése és megvalósítása esélyegyenlőségi célkitűzések mentén kívánjuk megvalósítani.

ni, úgy hogy egyetlen társadalmi csoporttal szemben se hason kirekesztően és minden egyént azonos módon kezeljük. A fenti kötelezettségeken túl a projektben megjelennek olyan csoportok, akik munkaerő-piaci szempontból halmozottan kedvezőtlen helyzetben vannak – nők, romák, megváltozott munkaképességűek – ezért foglalkoztatási helyzetük javítása a projekt perspektívájában kiemelt prioritást élveznek.

A. Hátrányos helyzetű álláskereső

1.	<i>Alacsony iskolai végzettségből adódó hátrányos helyzetű álláskereső:</i> Legfeljebb általános iskolai végzettséggel, vagy még azzal sem rendelkező álláskereső - ISCED 0-2 szakképzés nélküli
2.	<i>Fiatal korból adódóan hátrányos helyzetű álláskereső:</i> ide tartoznak a 25 év alatti fiatalok, illetve 30 év alatti diplomás pályakezdő munkanélküliek 26-30 év. Továbbá, aki nappali tagozatos tanulmányait legalább két éve fejezte be, és még nem áll rendszeres fizetett alkalmazásban
3.	<i>Idős korból adódóan hátrányos helyzetű álláskereső:</i> 50 év feletti álláskereső
4.	<i>Munkaerő-piacra történő visszatérés nehézségeivel küzdő:</i> 12 hónapon belül gyermekgondozási segélyben (GYES), gyermeknevelési támogatásban (GYET), illetőleg terhességi-gyermekágyi segélyben (TÉGYÁS), gyermekgondozási díjban (GYED) vagy ápolási díjban részesült
5.	Saját háztartásában egy vagy több eltartott személlyel egyedül élő felnőtt legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek
6.	<i>Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő hátrányos helyzetű álláskereső:</i> Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát a projektbe történő bevonást megelőzően megállapították, amennyiben az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás megállapításához szükséges feltételekkel nem rendelkezik
7.	<i>Megváltozott munkaképességű álláskereső:</i> azon álláskereső, akik egészségi állapotok miatt munkaképességük korlátozott, foglalkoztatásuk speciális feltételeket igényel
8.	<i>Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek:</i> Azon személyek, akiket a járási hivatal legalább 3 hónapja nyilvántartja őket és nem minősülnek tartós munkanélkülinek.
9.	<i>Roma nemzetiséghez tartozó személyek</i>

B. Inaktív

Inaktív: Az inaktív csoport alatt azokat a 15-64 éves korú gazdaságilag nem aktív népességet értjük, akik a projektbe történő bevonásukkor az állami foglalkoztatási szerv nyilvántartásában még nem szerepeltek.

A. Hátrányos helyzet munkanélküliek/álláskereső társadalmi és gazdasági jellemzőik:

A hátrányos helyzet, bonyolult fogalom, számos kiváltó okból adódóan és különféle megjelenési formában lehet valaki kedvezőtlen helyzetben. A program álláspontja szerint hátrányos helyzetűnek minősülnek:

- Alacsony iskolai végzettségű személyek,
- 25 év alatti fiatalok vagy 30 év alatti pályakezdő álláskereső, 50 év feletti,
- GYED-ről, GYES-ről visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek,
- Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők,
- Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek,
- Megváltozott munkaképességű személyek,
- Roma nemzetiséghez tartozó személyek.

2016. november 17.-én a TOP szakmai módosítása miatt, pontosításra került a foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma output indikátor adatlapja. Az adatlapon kiegészítésre került az indikátor definíciója a közfoglalkoztatottakkal, mint új célcsoporttal, valamint a „más, bér jellegű támogatás” támogatási formával.

A program keretében a 6/1996. (VII.16.) MüM rendelet 11.§ (2) bekezdése alapján, összhangban a 651/2014/EU Bizottsági rendelet I-II. fejezetében és 32-33. cikkében foglaltakkal - az állami foglalkoztatási szervként Heves Megyei Kormányhivatal hátrányos helyzetű, súlyosan hátrányos helyzetű, továbbá megváltozott munkaképességű személy elhelyezkedése érdekében bértámogatást nyújtunk.

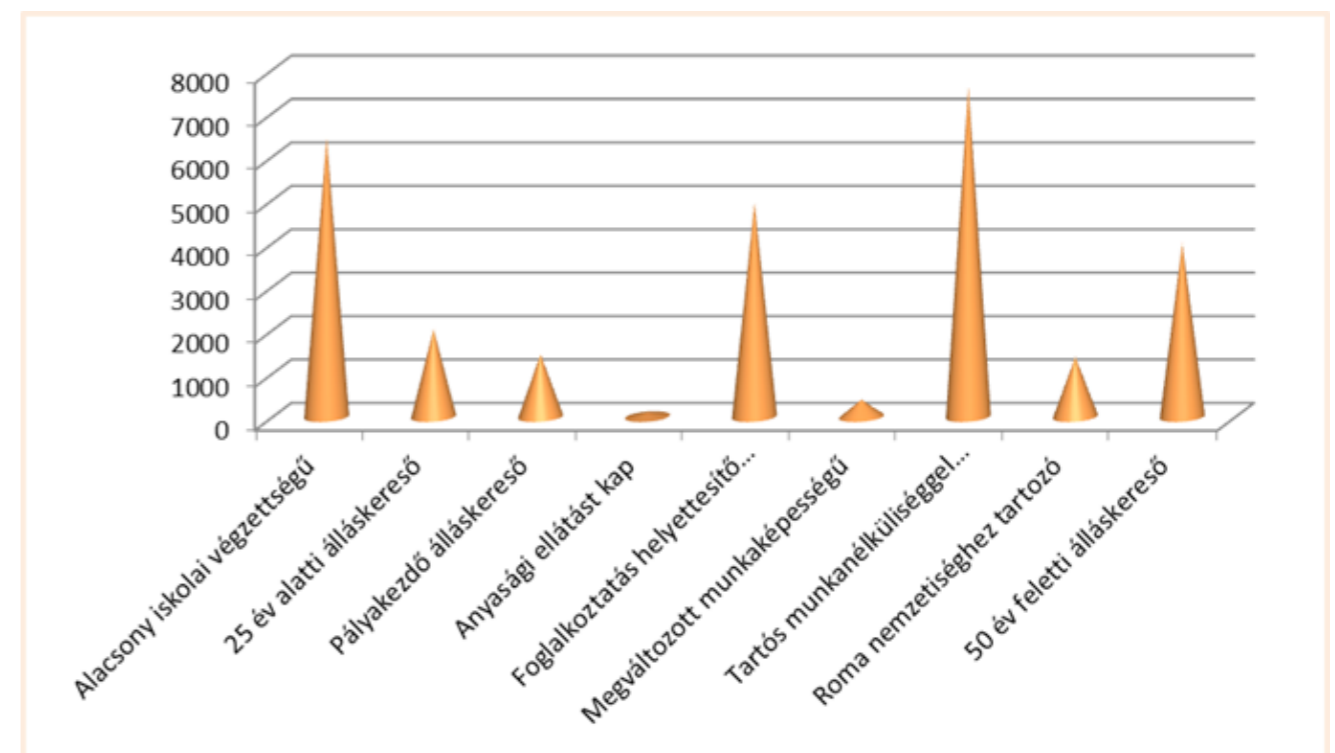
A program által meghatározott hátrányos helyzetűek körében nem jelennek meg a saját háztartásában egy vagy több eltartott személlyel egyedül élő felnőtt legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek, illetve azok az álláskereső, aki, nappali tagozatos tanulmányait legalább két éve fejezte be, és még nem áll rendszeres fizetett alkalmazásban lévők, azonban a bértámogatás szempontjából őket is hátrányos helyzetűnek tekintjük.

Azon programba vont hátrányos helyzetű vagy inaktív személyek foglalkoztatásának elősegítéséhez, akik a bértámogatás szempontjából nem hátrányos helyzetűek, „de minimis” jogcímen fogunk a projekt keretében támogatást nyújtani.

Megjegyezzük, hogy a Kormányhivatal együttműködésével, kizárólag azokat a személyeket vonjuk be, akiknek az elhelyezkedése a Heves megyei munkaerő-piaci programban nyújtható támogatáscsomag tevékenységeivel segíthető és, akik motiváltak az ebben való részvételre, valamint akiknek a programban aló részvételre sikeres befejezésének nem látszik kizáró oka.

A projekt által érintett célterület munkanélküliségi helyzetét vizsgálva látható, hogy az átlagos értékek függvényében 2015. I.-XII. időszakában nyilvántartott hátrányos helyzetűek száma meghaladta 14 ezer főt. 2016. szeptemberében a Foglalkoztatási Főosztály adatbázisa szerint a regisztrált hátrányos helyzetű álláskereső száma 11.810 fő volt, és 2015. év azonos időszakához képest 25%-ot csökkent. A hátrányos helyzetű álláskereső besorolása alapján az alábbiak szerint alakultak 2016.-ban átlagosan.

41. ábra: Hátrányos helyzetű csoportok besorolása

forrás: HMKH Foglalkoztatási Főosztály, saját szerkesztés

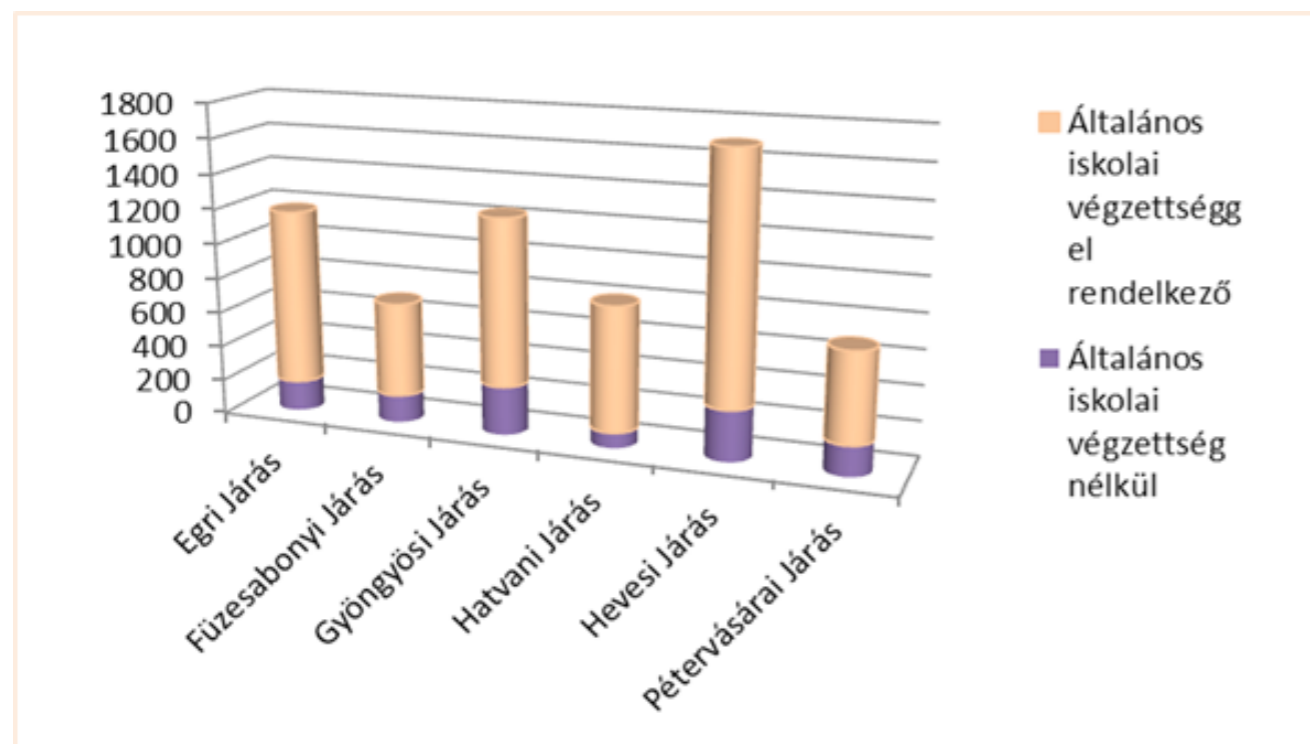

- Alacsony iskolai végzettségből adódó hátrányos helyzetű álláskereső

A 2011-es népszámlálási adatok alapján mért lakosság 27%-a rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 1,29 %-a pedig nem végezte el az általános iskola első évfolyamát sem. A munkavégzéshez szükséges kompetenciák jellemzően hiányosak, az alacsony iskolai végzettségből adódó hátrányos helyzet valós probléma. Az elhelyezkedni szándékozók, iskolai végzettségének szórásában a legmagasabb értéket mutatja az általános iskolát végzetek száma. Heves megyében a regisztrált álláskeresők közel fele 49,08%-a (2016. I-IX. havi átlag) legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezett, 8,9 %-a pedig még azzal sem. 2015. I. félévhez képest 11%-kal, összesen 784 fővel, csökkent a középfokú végzettségű álláskeresők száma a megyében.

2016. I. félévben 6 366 fő szeretett volna munkát vállalni, amely az előző időszakához képest, egy év alatt, 0,3%ponttal nőtt. A diplomával elhelyezkedni kívánók egy év alatt 19 fővel csökkentek egy év alatt, összesen száma 592 főt jelentett a megyében, az összes álláskeresők közötti részesedésük 0,3%ponttal 4,0%-ról 4,3%-ra emelkedett. Heves megye járásait megvizsgálva az alacsony végzettségű regisztrált munkanélküliek aránya a Hevesi járásban a legmagasabb (62,4%), emellett a Füzesabonyi (52,3%) és a Pétervársárai (55,7%) járásokban is meghaladja az 50%-ot. A Hevesi járásban a legmagasabb arányt teszik ki, a járásban regisztrált munkanélküliek 25%-a.

42. ábra Hátrányos helyzetűek alacsony iskolai végzettség szerint, járásonként

forrás: HMKH Foglalkoztatási Főosztály, saját szerkesztés

A munka világában történő hosszú távú bennmaradáshoz versenyképes szakképzettségre van szükség, ennek érdekében a projekt keretében helyi igényeken alapuló, a megyei foglalkoztatók által meghatározott képzések indítására törekszünk. Célzott képzésekkel az általános iskolai végzettséggel, vagy még azzal sem rendelkező álláskeresőket, szakmai végzettséghez jutnak, mellyel versenyképesebbé válhatnak a munkaerőpiacon, hozzájárulva ezzel a népességének megtartásához. Az iskolai végzettség emelkedésével egyenesen arányosan növekedhet a munkaerő-piacra bejutók száma.

- Roma nemzetiséghez tartozó személyek

A projekt szempontjából, az esélyegyenlőség jegyében a roma származásúak munkaerő-piaci hátrányát is csökkenteni szeretnénk. Hátrányos helyzetük összetett, jellemzően alacsony képzettséggel rendelkeznek, rossz egészségi állapotúak, de leginkább a velük szemben kialakult előítélet miatt nem sikerül hosszú távon munkát találniuk. A 2011. évi népszámláláskor Heves megyében 19 312 ember vallotta magát roma nemzetiségűnek. A legnagyobb számban a dél-hevesi és észak-hevesi területeken, kiemelten a Hevesi és Pétervársárai járásban élnek. A 2016. évi adatok alapján az álláskeresők függvényében a roma etnikum aránya a Hevesi járásban a legmagasabb 18,96 %, majd ezt követi 17,53%-kal a Pétervársárai járás. Heves megyére is igaz, hogy azon járásokban, ahol a roma népesség nagyobb részt képvisel, jóval alacsonyabb iskolázottsági szint figyelhető meg, ez jól látható a Hevesi és Pétervársárai járásban egyaránt. A KSH munkaerő-felmérése szerint 2015-ben a 15-64 éves romák 39%-a volt foglalkoztatott, csupán 16%-a munkanélküli. 2015-ben az előző évhez képest a romák foglalkoztatási mutatói javulást mutattak, mely érték a nem roma népességre jellemzőt is felülmúlta. Ez azonban jórészt csak a közfoglalkoztatáshoz történő hozzáférés nagyobb esélyének köszönhető és bár határozott ideig javít jövedelmi

helyzetükön a munkaerő-piacon való tartós maradásukat nem biztosítja. A programban több, mint 160 roma nemzetiséghez tartozó egyén kapott segítséget foglalkoztatási helyzetének javításához. Az országos adatok ismeretében a nemek szerinti munkaerő-piaci esélyegyenlőtlenség a romák esetében az átlagost jóval meghaladja, a javulás ellenére még 2015-ben is a 15-64 éves roma nők kevesebb, mint 30%-a volt foglalkoztatott, ami alig valamivel több a nem roma nőket jellemző arány felénél. A megyében regisztrált álláskeresők közül átlagosan 1557 fő roma nemzetiséghez tartozik, akik jellemzően a megye kedvezőtlenebb helyzetű településeiben élnek. A foglalkoztatási és szociális problémák kezelésére képzésük és foglalkoztatásuk célprogramokat igényel.

- Fiatalkorból adódóan hátrányos helyzetű álláskereső:

A globális válság után, a munkaerő-piaci kereslet jelentős visszaesése volt tapasztalható, mely meglehetősen rontotta a munkaerő-piacra belépni szándékozó fiatal korú álláskeresőket elhelyezkedési esélyét. A kormányzati intézkedéseknek köszönhetően az utóbbi években jelentős mértékben javult a pályakezdők foglalkoztatási szintje; a pályakezdők elhelyezkedési vizsgálata szerint nőtt az alkalmazottak aránya, a végzettek 54,7 %-ának sikerült elhelyezkedni, munkát találni. 2015. januártól - decemberig 77,5 %-kal csökkent a pályakezdő munkanélküliek száma, a megyei értékek viszonylatában, a regisztrált munkanélküliek 16%-át alkotja. A munkanélküli fiatalok számának visszaszorítása kiemelt feladat. A fiatal pályakezdők bértámogatása pénzügyi fedezetet biztosíthat foglalkoztatásának elősegítésére. Nagyobb problémát jelentenek azonban azok a halmozottan hátrányos helyzetű pályakezdő álláskeresőket, akik alulképzettek, szakképzetlenek és beilleszkedési esélyeiket csökkentheti akár az etnikai hovatartozásuk, vagy szociális helyzetük. Munkaerő-piaci helyzetük javítása célzott intézkedéseket követel. Esetükben munkaerő-piaci igényekhez igazodó foglalkoztatás elősegítő képzésben történő részvétel támogatása lehet elsődleges.

- Idős korból adódóan hátrányos helyzetű álláskereső:

A népesség szerinti korösszetételt vizsgálva, más európai országokhoz hasonlóan Magyarországot is a népességfogyás és a lakosság elöregedése veszélyezteti. Nincs is ez másképp szűkebb hazánkban, Heves megyében sem, legfrissebb adatok szerint 100 gyermekre 138,6 időskorú jut. A időskorú népesség a gyermekkorhoz viszonyított aránya 138,6%-os, mely érték 15,8 százalékponttal haladja meg az Észak-magyarországi régióban számított értéket. Az elmúlt évek munkaerő-piaci tendenciái azt mutatják, hogy évről évre egyre több 50 év feletti szorul ki az aktív munka világából és a nyugdíjkorhatár fokozatos emelése és az álláshelyek megszűnése még nehezebb feltételeket szül. Az időskorú regisztrált álláskeresők száma, a lakosság gyors ütemű elöregedésének következtében csak kis mértékben tud csökkenést mutatni. 2010-ben 4343 főt regisztráltak, 2015-ben pedig 4202 főt. Az időskorú álláskeresőket esetében azokat az álláshelyeket szükséges megfigyelni, ahol több 10 éves tapasztalattal rendelkezőket keresik és bár lehet, hogy végzettsége teljes mértékben nem felel meg a munkáltató elvárásainak, kiegészítő képzésekkel és foglalkoztatást segítő bértámogatással esélyüket növelhetjük.

- Megváltozott munkaképességű álláskereső

A KSH 2015-ös munkaerő-piaci helyzetképe vizsgálja a megváltozott munkaképességűek Magyarországi helyzetét: „A megváltozott munkaképességűek 4/5-e a 45-64 év közötti korosztályból került ki, tehát az életkor előrehaladásával – bár ennek a

megromlott egészségi állapot nem szükségszerű velejárója – az egészségi problémák korlátozzák leginkább a munkavégzést. Nemtől függetlenül minden harmadik 60-64 éves olyan egészségi problémával küzd, ami nehezíti, vagy akár lehetetlenné is teszi számukra a munkavégzést.” A megváltozott munkaképességű álláskeresők integrálás vagy éppen reintegrálása tehát az egyik legnehezebb feladat. A Heves Megyei Kormányhivatal által folyósított álláskeresőket ellátásokra (álláskeresők járadéka, valamint nyugdíj előtti segélye) 2016. szeptemberében, havi átlagban 394 fő keresett megváltozott munkaképessége mellett állást. Az egy évvel korábbi létszámhoz képest 68 fővel, 21%-kal csökkent a számuk. 2016.évi átlag szerint (I-IX) számuk az Egri járásban a legmagasabb 113 fővel, majd a Gyöngyösi járás követ 72 fővel a Pétervársárai járásban pedig csupán 27 egyént regisztráltak. A megváltozott munkaképességűek magasabb arányából arra lehet következtetni, hogy a két járásban – Egri, Gyöngyösi - magasabb arányban jelennek meg az atipikus foglalkoztatási formák.

- Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő hátrányos helyzetű álláskereső:

A 2016. I. félévben havi átlagban nyilvántartott 13 626 álláskereső 45,6%-a nem részesült ellátásban, számuk (6 213 fő) 1 746 fővel, 21,9%-kal mérséklődött egy év alatt. Az álláskeresők másik legnépesebb köre foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült, létszámuk 2016. I. félévi átlaga 5 158 fő volt. Létszámukat nagyrészt a halmozottan hátrányos helyzetű személyek alkotják. Az ebbe a csoportba tartozók állománya az egy évvel korábbi létszámhoz képest 312 fővel, 5,7%-kal csökkent. 2016-ban átlagában számuk a Hevesi járásban volt a legmagasabb 1302 fővel, majd sorban követte az Egri-, majd a Gyöngyösi járás rendre 1281, 906 fővel.

- Munkaerő-piacra történő visszatérés nehézségeivel küzdők

A diszkrimináció kérdéskörében mai napig a legjellemzőbb a férfiak és nők közötti munkaerő-piaci egyensúlytalanság megléte, így a projekt szempontjából is kiemelt jelentőséggel bír a nők foglalkoztatásának elősegítése. Az Európai Unió „Európa 2020 gazdasági stratégiájának célkitűzése, hogy a 20-64 évesek foglalkoztatási rátáját a jelenlegi 69 %-ról legalább 75 %-ra kell növelni, egyrészt a nők és az idősebb munkavállalók nagyobb mértékű foglalkoztatása. Magyarországon jelenleg a korcsoportra vonatkozóan a nők foglalkoztatási rátája 65,2 százalék. A nők munkába állása a gyermekvállalás után GYED-ről, GYES-ről visszatérve válik a legszükségesebbé. Bár a gazdasági válságot követően lényegesen csökkent a nőket érő diszkriminatív bánásmód a szülőképes korú nők továbbra is tartanak attól, hogy GYED-ről, GYES-ről visszatérve nem tudnak majd munkába állni. Az alacsony számú gyermekvállalás Heves megye népességi mutatójából is látszik, a mutató csökkenése 80%-ban az alacsony születés számából adódik. 2016. átlagos adatokat megfigyelve csupán 102 fő szeretne megfelelő munkahelyet találni. Ez 25 fővel több, mint előző évben volt. A munkáltató szempontjából nézve őket családi, gyermekgondozási kötelezettségük miatt nem elég mobilak, kevésbé lehet őket terhelni, túlóráztatni és általában nem felelnek meg az elvárt tempónak, ez pedig igen visszatartó tényező lehet. Ahhoz, hogy az anyukák el tudjanak különülni a gyermekhez idomult, megszokott üteműtől és igazodni tudjon a munka világának elvárásaihoz mentorálással egybefüggő tanácsadást szükséges biztosítani számukra. Az egyes munkaerő-piaci szolgáltatások igénybevételekor pedig gyermekfelügyeletet vehetnek igénybe.

• Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek:

2015 szeptemberében az összesen 14 773 munkakeresőből 3 726 fő (25,2%) több mint egy éve nem jutott munkához. A tartós munkanélküliség kérdése munkaerő-piaci problémákat szül, ezért azt az álláskeresőt, akinek a regisztráltságot követő egy hónapon belül nem sikerül álláshoz jutni tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettnek tekintjük. Az 1-3 hónapja nyilvántartottak száma a 2016. évi átlagában 5186 fő volt, azok száma pedig akik már legalább négy hónapja nem találnak végzettségüknek és képességeiknek megfelelő állást számuk meghaladja a 2400 főt. A tartósan állástalanok nagy számban jelennek meg az Egri járásban 1736 fővel, majd ezt követi a Hevesi járás 1591 fővel. A két járás közül, tartós munkanélküliséggel leginkább a Hevesi járás veszélyeztetett.

B. Inaktívak társadalmi és gazdasági jellemzői:

A KSH 2015. évi időszakos jelentése szerint a gazdaságilag inaktívok száma és népességben belüli aránya az elmúlt években fokozatosan csökkenő tendenciát mutat. 2014 IV. negyedévéhez képest 4,4%-kal mérséklődött. 2015-ben a száz 15-64 éves közül 31 fő volt inaktív, amely a 2010-es adatok tükrében 7 fővel kevesebb. Bár ennek eredményeként hazánk előre lépést tett a tagállami rangsorban, foglalkoztatási szintje továbbra is a legalacsonyabb.

Hasonló mérséklődés Heves megyében is tapasztalható. Az elmúlt 10 év adatait vizsgálva, 27,46 %-kal csökkenés figyelhető meg a 15-64 év korú inaktív lakosság számának alakulásában. Alakulását nagyban befolyásolja, hogy a megye hátrányos helyzetű térségeiben továbbra is alacsony foglalkoztatási szint jellemző, melyre a szociálisan hátrányos helyzetű társadalmi réteg nagy aránya enged következtetni. A KSH 2015. éves munkaerő-piaci felmérése alapján a paktum fejlesztési területén élő 15-64 éves korú népességét vizsgálva összesen 66,3 ezer fő volt gazdaságilag nem aktív, 2010-ben 86,3 e fő. Az inaktívok közt továbbra is magas részarányt képviselnek a nők több mint 59%-kal. A 15-74 éves korú inaktívok személyekre jellemző, hogy alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, foglalkoztatási szintjük magasabb inaktivitással párosul. 31,4 %-a, ezt követik a középfokú végzettségűek 25,5%-al, 10,5%-uk pedig felsőfokú végzettséggel rendelkezik.

A projekt közvetett célcsoportja

- a fentiekben felsorolt, a közvetlen célcsoportba tartozók családtagjai, vagy velük egy háztartásban élők, illetve
- azon vállalkozók, illetve egyéb foglalkoztatók, akik a későbbiekben munkáltatóként alkalmazzák a programban részt vevő hátrányos helyzetű álláskeresőket. Saját igényeiket megfogalmazva a paktum keretében foglalkoztatást segítő támogatásban részesülhetnek, biztosítva ezzel saját fejlődésüket.
- A program továbbgyűrűző hatásának eredményeként közvetett célcsoportnak tekinthető Heves megye lakossága.

A projektben érintettek köre

A projektben érintettek körét, azon szervezetek alkotják, akik kulcsfontosságú szerepet töltenek be a program tervezésében, szervezett működtetésében, illetve a projekt lebonyolításában, megvalósításában, azonban a projekt eredményeit nem használ-

ják. A projekt megvalósítási időszaka alatt kialakított foglalkoztatási stratégia mentén megfogalmazott képzési és foglalkoztatási programok konzorciumi partnerek együttműködésében valósul meg. Ők alkotják a projektben érintettek körének elsődleges csoportját. A fejlesztési célok eléréséhez szükséges a térség társadalmi-gazdasági szereplőinek együttműködése, hiszen a programot csak kollektív partnerségi összefogással lehet eredményesen véghezvinni.

Heves Megye Foglalkoztatási Paktuma nyitott rendszerként működik, együttműködési megállapodás aláírásával bármely szervezet csatlakozhat, feltéve, hogy a projekt célkitűzésekkel egyetért, és annak megvalósításában aktívan részt kíván venni.

A projekt tervezése során a megyében tevékenykedő vállalkozók és egyéb foglalkoztatók igényeinek megismeréséhez kérdőíves megkérdezést alkalmaztunk. Összeállításához és cégek eléréséhez a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara szakmai támogatásával (közreműködött a munkáltatói kérdőívek összeállításában) partneri kapcsolatai révén járult hozzá.

Az álláskeresői kérdőívet a megye polgármestereinek adtuk át, akik kapcsolati tőkéjük és elismertségüknek révén biztosították a kérdőívek hatékony és eredményes kitöltését. Az érintetteket a megküldött kérdőíveken keresztül tájékoztattuk foglalkoztatási helyzetük javításának lehetőségeiről. Ezen túl a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség munkatársai szolgáltattak információt az érdeklődők számára.

2.3. Az elérendő célokhoz szükséges tevékenységek bemutatása

A megyei szintű foglalkoztatási megállapodások keretein belül megvalósítható tevékenységek fő célja, hogy a megyei önkormányzatok vezetésével, az egész megyére kiterjedően létrejövő foglalkoztatási együttműködések, partnerségek (paktumok) hozzájussanak azokhoz a forrásokhoz, amelyek segítségével – a célcsoporti szükségletekhez illeszkedve - képzési és foglalkoztatási programjait megvalósíthatják.

A 800 millió forint összköltségű, TOP-5.1.1-15 kódszámú felhívásra benyújtott támogatási kérelem a Heves Megyei Önkormányzat vezetésével kerül megvalósításra, kötelező konzorciumi együttműködésben a Heves Megyei Kormányhivatallal, mely kulcsfontosságú szerepet tölt majd be a projekt megvalósítási szakaszában.

A Felhívásban meghatározott feladatok számosságára és sokféleségére tekintettel azonban további konzorciumi partnerek bevonása is szükségessé vált, így a projekt egyes tevékenységeinek elvégzését a Heves Megyei Önkormányzati Hivatal, a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. valamint a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. projektben történő aktív részvétele és hatékony közreműködése biztosítja.

A projekt fő tevékenységei megegyeznek a Felhívásban szereplő önállóan támogatható és kötelezően megvalósítandó tevékenységekkel; választható, kiegészítő tevékenységként gazdaságélénkítést célzó, befektetés-ösztönzést támogató szakértői szolgáltatás kerül elvégzésre.

Az 1. sz. főtevékenységen belül a paktumiroda működtetését a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft., míg a projekt menedzsmentjét a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. biztosítja. A Heves Megyei Önkormányzati Hivatal munkatársai a helyzetértékeléshez kapcsolódó egyes fejezetek/részdokumentumok kidolgozásában működnek közre. A 2. sz. főtevékenység minden egyes eleme a Heves Megyei Kormányhivatal feladatkörébe tartozik.

A Konzorcium - illeszkedve a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program releváns célkitűzéseire, a felhívás általános érvényű célkitűzéseire, valamint a korábbi fejezetekben bemutatott, megyei viszonylatban meghatározott speciális célkitűzésekhez - a felhívásban rögzített támogatható tevékenységek figyelembevételével az alábbiakban részletezett projekttevékenységek megvalósításával kíván lehetőséget biztosítani a megyei foglalkoztatási helyzet javítására, a munkaerő-piac bővítésére.

2.3.1. Heves Megyei Önkormányzat, mint Konzorciumvezető

Tevékenység megnevezése	Tevékenység szakmai tartalma
Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatás (kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása)	A hatályos KTK szerinti kötelező nyilvánosság biztosítása, úgymint kommunikációs terv készítése, sajtóközlemények kiküldése, sajtómegjelenések összegyűjtése, al-oldal létrehozása és folyamatos frissítése, információs táblák készítése és kihelyezése, fotódokumentáció készítése, 1 db sajtó-nyilvános záró rendezvény szervezése, eredménykommunikációs kiadvány készítése, a Térképtér feltöltése.
Eszköz- és szoftver beszerzés	A helyzetértékelés elkészítésében közreműködő szakmai megvalósító munkatársak részére számítógépek, monitorok, szoftverek beszerzése.

2.3.2. Heves Megyei Önkormányzati Hivatal

Tevékenység megnevezése	Tevékenység szakmai tartalma
Szakmai megvalósítás	Helyzetértékeléshez kapcsolódó egyes fejezetek/részdokumentumok kidolgozása, munkaviszony keretén belül, 8 fővel, különböző intenzitásban 4 hónapon át.

2.3.3. Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

Tevékenység megnevezése	Tevékenység szakmai tartalma
Projekt-előkészítéshez kapcsolódó tevékenység	A Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség NKft. beszerzéséhez kapcsolódó közbeszerzés lefolytatása.
Projektmenedzsment	Projekt menedzsmenti feladatok ellátása, a projekt teljes idejére 1 fő projekt menedzser és 1 fő pénzügyi vezető alkalmazásával.
Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatás (egyéb szakértői szolgáltatás)	Helyzetelemzés (kivéve a Heves Megyei Önkormányzat Hivatalának munkatársai által kidolgozott fejezetek) és stratégia készítése, a stratégia végrehajtását célzó akcióterv és munkaprogram kidolgozása, a stratégiai célrendszer megvalósítását szolgáló projektervek elkészítése.

Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatás (marketing, kommunikációs szolgáltatások)	Egyéb nem kötelezően megvalósítandó, de a projekt megvalósítását és népszerűsítését támogató kommunikációs és marketing tevékenységek elvégzése, rendezvények szervezése, amelyek fő célja: tájékoztatás nyújtása a megye települési önkormányzatainak vezetői, és szociális ügyintézői számára arra vonatkozóan, hogy minél több információt kapjanak a megyei paktum nyújtotta lehetőségekről, a paktum által nyújtott támogatások révén képzési- és bértámogatások igénybevételeiről, továbbá a regisztrált munkanélkülieken kívüli, a rendszer számára már nem látható inaktív személyek bevonásának módszertanáról, alkalmazható eszközeiről.
Szakmai megvalósítás	A marketing kommunikációs feladatokhoz kapcsolódó szakmai segítségnyújtás a marketing elemek tartalmának kidolgozásában, a feladatok felmerülésével összhangban.
Eszköz- és szoftverbeszerzés	Marketing és kommunikációs feladatok ellátó szakmai megvalósító munkavégzéséhez szükséges laptop és szoftvercsomag beszerzése.

2.3.4. Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.

Tevékenység megnevezése	Tevékenység szakmai tartalma
Projekt-előkészítéshez kapcsolódó tevékenység	A Heves Megyei Térségfejlesztési NKft. beszerzéséhez kapcsolódó közbeszerzés.
Szakmai megvalósítás	A paktumiroda működtetése, 2 fővel, a projekt teljes idejére heti 1. órás munkaidőben.
Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatás (egyéb szakértői szolgáltatás)	Befektetés ösztönzéshez kapcsolódó tevékenységek elvégzése szakértői szolgáltatás keretében, úgymint megyei vállalkozások megkeresése, mélyinterjúk készítése, a megye gazdasági helyzetének vizsgálata, kutatás eredményeinek összefoglalása, befektetés ösztönző portál (honlap) létrehozása, folyamatos frissítése, szakmai anyagok előkészítése, adattartalom 6 nyelvre történő fordítása, befektetési lehetőségek online népszerűsítése Heves megyében, annak érdekében, hogy a térség iránt érdeklődő vállalkozások Heves megyében telepedjenek le, heves megyei munkavállalókat foglalkoztassanak, gazdasági tevékenységük Heves megye gazdasági fejlődését segítse elő.
Szakmai megvalósítás	Befektetés-ösztönzéshez kapcsolódó szakmai irányítás, szakmai tartalom jóváhagyása, előkészítésében való segítségnyújtás, részvétel a kialakításra kerülő honlap tartalmának kidolgozásában, a weboldal tartalmának Konzorciumvezetővel történő egyeztetésében, továbbá a megyei fejlesztendő területek listájának kialakításában.
Eszköz- és szoftver beszerzés	A paktumiroda működéséhez szükséges eszközök, szoftverek beszerzése.
Egyéb tevékenységek	A paktumiroda működéséhez kapcsolódó rezszi költségek elszámolása a projekt teljes ideje alatt.

2.3.5. Heves Megyei Kormányhivatal

A Heves Megyei Kormányhivatalon keresztül bonyolíthatók a projektbe bevont célcsoport számára szervezett képzések és nyújthatók támogatások a foglalkoztatásukhoz az állami foglalkoztatási szervre vonatkozó jogszabályok szabályozta eljárásrend keretében.

Tevékenység megnevezése	Tevékenység szakmai tartalma
Projekt-előkészítéshez kapcsolódó tevékenységek	A kapcsolódó közbeszerzési eljárások lebonyolítása, közbeszerzési szolgáltatás igénybevétele.
Eszköz- és szoftver beszerzés	A projekt keretében foglalkoztatni kívánt szakmai megvalósításban közreműködő és munkaerő-piaci szolgáltatói létszám részére a munkavégzéshez legszükségesebb kis- és nagyértékű informatikai eszközök (asztali számítógépek, szoftverek, monitorok, nyomtatók, mobiltelefonok, nagyteljesítményű multifunkciós eszköz, digitális fényképezőgép) beszerzése
Egyéb tevékenységek	Korábbi kiemelt munkaerő-piaci programok tapasztalataira alapozva: <ul style="list-style-type: none"> - anyagköltség (papír, toner, irodaszer, egyéb irodaszer, irattározási anyagok) elszámolása; - záradékoláshoz használni kívánt bélyegzők legyártása; - posta- és telekommunikációs költségek (mobil és/vagy vezeték nélküli telefonköltség) elszámolása; - a projektben közreműködő munkatársak vonatkozásában felmerülő közüzemi díjak: áram, gáz, víz- és csatornadíj, valamint takarítás, szemétszállítás és vagyonvédelem költségeinek elszámolása.
Szakmai megvalósítás	
Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak	A projekt megvalósítása érdekében, átlagosan 30 hónapra, átlagosan 6 fős szakmai megvalósításban közreműködő létszám foglalkoztatása; A szakmai megvalósításban közreműködő létszám éves foglalkozás-egészségügyi vizsgálata („munkaköri alkalmassági vizsgálata, a 33/1998. (VI.24.) NM rendelet alapján); Az állami foglalkoztatási szerv kormányhivatali, és/vagy járási hivatali szintjén, a projektben dolgozó, illetve nem a projekt keretében foglalkoztatott, törzsállományba tartozó kollégák részére, a projekt megvalósításából, szervezéséből, irányításából, valamint ellenőrzéséből adódó előre nem látható és emiatt nem tervezhető, alkalmanként vagy időszakosan esetleg felmerülő többletfeladatok (pl. Európai Bizottság auditja) hatékony és határidőben történő elvégzése érdekében célfeladat kitzúzése, a közszolgálati tisztviselők jogállásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 154. §-a alapján. A szakmai megvalósításban közreműködő létszám projektmegvalósítással közvetlenül összefüggő utazása, saját gépjárművel, a kormányhivatal tulajdonában lévő gépjárművekkel, eseti jelleggel tömegközlekedési eszközzel.

<p>Szakmai megvalósításban közreműködő munkaerő-piaci szolgáltatók</p>	<p>A munkaerő-piaci szolgáltatások megvalósítása érdekében, átlagosan 30 hónapra, átlagosan 6 fős munkaerő-piaci szolgáltató létszám foglalkoztatása;</p> <p>A munkaerő-piaci szolgáltató létszám éves foglalkozás-egészségügyi vizsgálata („munkaköri alkalmassági vizsgálat díja 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet alapján”)</p> <p>Az állami foglalkoztatási szerv kormányhivatali, és/vagy járási hivatali szintjén, a projektben dolgozó, illetve nem a projekt keretében foglalkoztatott, törzsállományba tartozó kollégák részére, a projekt megvalósítása során a munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtása tárgyában felmerülő többletfeladatok hatékony és határidőben történő elvégzése érdekében célfeladat kitűzése a közszolgálati tisztviselők jogállásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 154. §-a alapján.</p> <p>A munkaerő-piaci szolgáltatói létszám projektmegvalósítással közvetlenül összefüggő utazása, saját gépjárművel, a kormányhivatal tulajdonában lévő gépjárművekkel, eseti jelleggel tömegközlekedési eszközzel.</p>
<p>Célcsoport támogatása</p>	
<p>Személyi jellegű ráfordítások támogatása</p>	<ol style="list-style-type: none"> Humánszolgáltatást követő foglalkoztatást bővítő bértámogatás: 164 fő részére, átlagosan 8 hónapos támogatási időtartammal, 128.571 Ft havi átlagos bérköltséggel, 70 %-os támogatás intenzitással, azaz átlag 90.000 Ft-os havi támogatással. Humánszolgáltatást követő bérköltség támogatás: 96 fő részére, átlagosan 8 hónapos támogatási időtartammal, 180.000 Ft havi átlagos bérköltséggel. Humánszolgáltatást követő munkatapasztalat szerzést elősegítő bérköltség támogatás: 48 fő részére, átlagosan 3 hónapos támogatási időtartammal, 180.000 Ft havi átlagos bérköltséggel. Önfoglalkoztatóná válás támogatása (6 havi, minimálbérrel megegyező összegű támogatás): Korábbi munkaerő-piaci programok tapasztalatai alapján a vállalkozóvá válási támogatási formát a programba bevontak közel 2 %-a, 10 fő részére, valamint képzés után további 1 fő részére halmozódó támogatásként, vagyis összesen 11 fő részére, 6 havi időszakra, átlagosan havi 127.500 Ft támogatási összeg (a hatályos minimálbér elkövetkező években történő becsült mértékű emelt összegeinek átlaga) mellett. Foglalkozás-egészségügyi és képzés alkalmassági vizsgálatok: Foglalkozás egészségügyi vizsgálat a munkaközvetítés előtt 5 alkalommal átlag 2.052 Ft-os eseti költséggel. Képzés alkalmassági vizsgálat a képzésre tervezett létszám (197 fő) 80 %-nak, 158 fő részére, átlag 4.000 Ft-os eseti költséggel.

<p>Lakhatási-és útiköltség támogatás</p>	<ol style="list-style-type: none"> Munkába járáshoz kapcsolódó útiköltség támogatás: 36 fő részére, átlagosan 8 hónapra, havi átlag 12.500 Ft költséggel. Képzéshez kapcsolódó útiköltség támogatás: a képzésben részt venni tervezett ügyfelek (197 fő) 85 %-ának, 167 fő részére, 6 hónapra az átlagos képzési időtartamnak megfelelően, átlagosan 22.500 Ft/fő/hó költséggel. A korábbi releváns kiemelt munkaerő-piaci programok tapasztalatai, valamint a térségben jellemzően alacsony mobilitás miatt lakhatási támogatás: a programba bevonni tervezett létszámból mindössze 3 fő részére, 12 hónapra az adható támogatási maximum összegével.
<p>Képzés támogatása</p>	<ol style="list-style-type: none"> Munkaerő-piaci képzés: a programba bevonni tervezett 518 fő 38 %-a, 197 fő részére, figyelembe véve a korábbi munkaerő-piaci programok keretében megvalósított képzések tapasztalatait, átlagosan 6 hónap képzési időtartammal, 330.000 Ft tanfolyami díjjal a teljes program időszakra. A munkaerő-piaci képzésben részt vevőknek a képzés sikeres elvégzését segítő keresetpótló juttatás a képzés idejére: A keresetpótló juttatás mértékét a közfoglalkoztatási minimálbér 60-100 %-a közötti mértékben van lehetőségünk meghatározni átlagosan 6 hónapos képzési időtartammal kalkulálva 197 fő részére, átlagosan 90.000 Ft havi támogatással (a hatályos közfoglalkoztatási minimálbér elkövetkező években történő becsült mértékű emelt összegeinek átlaga).” A keresetpótló juttatás postai úton történő kézbesítését igazoló hivatalos dokumentum (tudakozódvány) beszerzése, átlagosan 475 Ft/fő/hó költséggel.
<p>Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások</p>	
<p>Marketing és kommunikációs szolgáltatás</p>	<p>A nem kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának terén nyomtatott sajtó hirdetések megjelentetése. A szakmai megvalósítók, valamint adott téma szerint a kormányhivatal, illetve járási hivatalok érintett kollégái (eszközgazdák, informatikusok, stb.) részvételével a munkaerő-piaci program megvalósítását érintő, aktuális projektfeladatokat feldolgozó és kapcsolódó szakmai ismereteket bővítő, összehangoló értekezletek megtartása Munkáltatók, civil szervezetek, önkormányzatok, egyéb partnerek és a média részére tájékoztató fórumok szervezése.</p>
<p>Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérlet</p>	<p>A hatékony munkakapcsolatok kialakítása és fenntartása, a szakmai megvalósításban közreműködői és a munkaerő-piaci szolgáltatói feladatellátás, a munkaerő-piaci projektekhez kapcsolódó egyéb munkavégzés (pl. helyszíni ellenőrzés, munkáltatói kapcsolattartás) sikere érdekében számos alkalommal szükséges a munkatársakkal, képző intézményekkel, munkáltatókkal, egyéb közreműködő szervezettel történő személyes kapcsolatteremtés. A kormányhivatal és a járási hivatalok tulajdonában álló gépjárművek projekt érdekében történő igénybevételenek egyre szűkebb lehetőségei miatt tartós gépjármű bérletet tervezünk, amely nagy mértékben megkönnyíti a projekt megvalósítása érdekében közreműködő (mind a projekt keretében alkalmazott, mind a kormányhivatal törzsállományába tartozó) munkatársak mozgását a megyén és az országon belül is.</p>

Kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása	A kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása keretében 7 db C tábla legyártása és kihelyezése.
--	--

19. tábla: Összegzés, a Konzorciumi partnerek projektben végzett tevékenységeiről:

	HMÖ	HMÖ Hivatal	TFÜ	TFKft.	HMKH
Projekt előkészítés			x	x	x
Projektmenedzsment			x		
Szakmai megvalósítás		x	x	x	x
Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatás	x		x	x	x
Célcsoport támogatása					x
Eszköz – és szoftver beszerzés	x		x	x	x
Egyéb tevékenységek				x	x

forrás:saját szerkesztés

A projekt keretében kialakítani kívánt együttműködések rendszere (koordináció, szolgáltatási és menedzsment rendszer, szervezeti működés és struktúra), a tervezett partnerség összetétele, a más megyei fejlesztésekkel, helyi paktumokkal, valamint Eger Megyei Jogú Város paktumával való kapcsolat – az érintett témakörök jellegéből adódóan – későbbi fejezetekben kerül bemutatásra.

2.4. Kötelező vállalások, monitoring mutatók

A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók száma (PR25)

Kapcsolódó cél	Típusa	Mértékegysége	Kiindulási érték	Céldátum	Célérték	Adatforrás megnevezése
A célcsoport munkába állása	Eredmény	fő	0	2018.12.31	321	Munkaszerződés, önfoglalkoztatást igazoló okmány

Az indikátor a foglalkoztatási paktum keretében, vagy annak hatására elhelyezkedett személyek számát méri, beleértve az önfoglalkoztatást is.

Az elhelyezkedés előtt, a szolgáltatásban és/vagy képzésben résztvevő személy is beszámít az indikátor értékébe, mivel ezek hatására jut álláshoz (még abban az esetben is, ha a foglalkoztatás támogatás nélkül valósul meg).

A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók közül a támogatás után hat hónappal állással rendelkezők száma (PR26)

Kapcsolódó cél	Típusa	Mértékegysége	Kiindulási érték	Céldátum	Célérték	Adatforrás megnevezése
A foglalkoztatási szint növelése	Eredmény	fő	0	2018.12.31	160	Munkaszerződés, önfoglalkoztatást igazoló okmány

Az indikátor „A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók száma (PR25)” indikátor értékébe beleszámított személyek közül azoknak a számát méri, akik a programokból való kilépést követő 180. napon foglalkoztatottak, beleértve az önfoglalkoztatást is. A támogatással (pl. közfoglalkoztatás) foglalkoztatottak az indikátor értékébe nem számítanak bele.

A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerő-piaci programokban résztvevők száma (PO25), mint kulcsindikátor

Kapcsolódó cél	Típusa	Mértékegysége	Kiindulási érték	Céldátum	Célérték	Adatforrás megnevezése
A célcsoport munkaerő-piaci integrálása	Kimenet	fő	0	2018.10.31	518	Munkaerő-piaci szolgáltatás igénybevételét igazoló hiteles dokumentum, hiteles dokumentumok alapján készített kimutatás, adatbázis

Az indikátor alatt a foglalkoztatási paktum fejlesztését célzó projekt keretében megvalósult, az álláskereső munkába állását segítő munkaerő-piaci programokban résztvevők számát értjük. A munkaerő-piaci program alatt értendő:

- képzési és foglalkoztatást elősegítő támogatás és szolgáltatás;
- bértámogatás – és/vagy járuléktámogatás; keresetpótló támogatás;
- egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások: hr-klub; mentálhigiénés tanácsadás, pályorientációs tanácsadás, motivációs tréning, egyéb tanácsadás, szolgáltatás... stb.

A munkaerő-piaci programokba bevont személyek számát azok jelentik, akik a projektben való részvételre vonatkozó megállapodást a hatályos eljárásrend szerint megkötik.

A mutató, mint kulcsindikátor Heves megye ITP-jében meghatározott forrásarányos célérték figyelembe vételével került meghatározásra.

Az indikátor legkésőbbi megvalósítási határideje az OP teljesítménycéljának az elérése érdekében 2018. október 31. lehet. (A 2016.11.17-én kiadott pályázati közlemény értelmében az indikátor definíciója kiegészül a közfoglalkoztatottakkal, mint új célcsoporttal, valamint a „más, bér jellegű támogatás” támogatási formával.)

A projekt megvalósításával közvetlen célunk mintegy félezer ember képzése és/vagy foglalkoztatása, míg hosszú távon célunk a megye munkanélküliségének csökkentése, a lehető legmagasabb foglalkoztatási szint elérése, a valós vállalkozói és foglalkoztatói igények kielégítése révén.

Az indikátorok teljesüléséért a felelősség a konzorciumi tagokat együttesen terheli, viszont a foglalkoztatásra vonatkozó indikátorok gyűjtése, nyilvántartása és a róluk való adatszolgáltatás a kormányhivatal feladata és felelőssége – mivel azok a kormányhivatalok feladataihoz kapcsolódnak.

A támogatási kérelemben egy célcsoporti személy az indikátorok szempontjából egy résztvevőnek/álláshoz jutónak/állással rendelkezőnek számít függetlenül attól, hogy hány munkaerő-piaci programban vett részt.

A bevonási adatokból és az egyéni programok értékeléséből nyert adatok összegyűjtésével, rendszerezésével mutathatók ki teljesességükben az indikátorok.

A programba vontak nyomonkövetése érdekében negyedéves statisztikai adatszolgáltatás szükséges és kötelező.

3. TÁMOGATÁSI KÉRELEM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

3.1. A Támogatást igénylő és partnereinek bemutatása

3.1.1. A támogatást igénylő bemutatása

Ezen fejezetben részletesen bemutatjuk a támogatási kérelem szakmai megvalósításának szervezeti kereteit. A támogatást igénylő Heves Megye Önkormányzatán és a konzorciumi partnerek alapvető adminisztratív adatain felül bemutatjuk a támogatási kérelem megvalósításának legfontosabb felelőseit, a támogatást igénylő és partnereinek tevékenységi körét, kapcsolatrendszerét humán szervezeti kapacitásait és releváns tapasztalatait.

A támogatást igénylő Heves Megyei Önkormányzat döntéshozó szervezete a jogszabályi háttérben rögzítettek szerint a Heves Megyei Közgyűlés. A Közgyűlés legfőbb tisztségviselője a Heves Megyei Közgyűlés elnöke és két alelnöke. A Közgyűlés tagsága összesen 15 képviselőt számlál.

- A Heves Megyei Közgyűlés munkáját három állandó bizottság segíti:
- Megyei Fejlesztési és Nemzetközi Ügyek Bizottsága, amelynek összesen 11 tagja közül 6 fő a közgyűlés tagja, 5 fő nem közgyűlési tag
- Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság, amelynek összesen 5 tagja közül 3 fő a közgyűlés tagja, 2 fő nem közgyűlési tag
- az Ügyrendi és Nemzetiségi Bizottság, amelynek összesen 7 tagja közül 4 fő a közgyűlés tagja, 3 fő nem közgyűlési tag

A Heves Megyei Önkormányzat feladatai

A 2012. január 1-jén hatályba lépett, „Magyarország helyi önkormányzatairól” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése a megyei önkormányzatok szerepkörét alapvetően megváltoztatta: „A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.” Így a korábbi, intézményfenntartó feladatok ellátása helyett új szerepkörbe kerültek a megyei önkormányzatok.

A Heves Megyei Önkormányzat **kötelezően ellátandó feladata** a Heves Megyei Közgyűlésének 12/2014. (XII.15.) önkormányzati rendeletében foglaltak szerint a területfejlesztés és területrendezés. A területfejlesztési munkakör több részfeladattól tevődik össze: tervezés, végrehajtás, koordináció és együttműködés. A tervezés során fontos kiemelni a területfejlesztési koncepciók és programok, a megyei Integrált Területi Programok módosításainak elkészítését, az operatív programok tervezését. Az önkormányzatnak a tervezés mellett kiemelt szerepkör jut a végrehajtás nyomon követésében és ellenőrzésében, az országos és térségi szintű területfejlesztési koncepciók véleményezésében. A Heves Megyei Önkormányzat a tervezési folyamatokban együttműködik más megyék, és a határ menti megyék határon átnyúló nemzetközi fejlesztéseinek kidolgozásában. A végrehajtási feladatkörhöz köthető a megyei területfejlesztési koncepció és program elfogadása, azok végrehajtása. Döntési jogkörrel

bír a hatáskörébe utalt források felhasználásáról. Közreműködik az operatív programok irányításában, megvalósításában, figyelemmel kíséri a hozzájuk kötődő feladatok végrehajtását. Az önkormányzat feladata az Integrált Területi Program elfogadása és módosítása, illetve a programban rendelt végrehajtása. Felkérés esetén segíti a helyi települési önkormányzatok közfeladat fejlesztési projektjeit. Adatot szolgáltat az egyes operatív programok végrehajtás-tervezésével kapcsolatban. A végrehajtás során szükség szerint együttműködik nemzetközi szereplőkkel, önkormányzatokkal, területi államigazgatási szervekkel, társadalmi és szakmai szervezetekkel, gazdasági szereplőkkel. Munkaszervezeti feladatokat lát el az Észak-magyarországi Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórumban és a Heves Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórumban. A koordináció, együttműködés feladatkörén belül a Heves Megyei Önkormányzat összehangolja az illetékes területi államigazgatási szervek, települési önkormányzatok, megyei jogú város önkormányzata, illetve a gazdasági és civil szervezetek fejlesztési elképzeléseit. Szakmai kapacitásával segíti a megyei szereplők szervező, döntés-előkészítő, fejlesztési célokat feltáró, pályázatokat megalapozó tevékenységét, koordinálását. Vizsgálja és értékeli a megye társadalmi és gazdasági helyzetét, környezeti állapotát, adottságait, az adatokat a területi információs rendszer rendelkezésére bocsátja. Kezeli az esetleges válsághelyzeteket, gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről.

A területrendezési feladatok hasonlóképpen a területfejlesztéshez a tervezés, végrehajtás, koordináció és együttműködés részegységekből tevődnek össze. Az önkormányzat a tervezés folyamán elkészíti a megye területrendezési tervét, majd annak elfogadása után elküldi azt a jogszabályban gyűjtésre kijelölt szervnek. A döntés szakaszában az önkormányzat elfogadja a megyei területrendezési tervet, majd a különböző területrendezési terveket összehangolja (megyei jogú városok és az érintett települések vonatkozásában). A koordináció és együttműködésben belül a területrendezés kapcsán az országos és megyét érintő területrendezési tervek véleményezését érdemes kidomborítani.

Kiemelt témakört képeznek a Heves Megyei Önkormányzat munkájában a vidékfejlesztési feladatok. Döntési jogkörrel rendelkezik a hatáskörébe kiutalt vidékfejlesztési forrásokról, valamint összehangolja a vidékfejlesztési stratégiákat és akciókat a megyei, térségi, határ menti és a határokon átnyúló koncepciókkal és programokkal, illetve a megyét érintő területrendezési tervekkel. Munkaszervezeti feladatok végrehajtásával és a tevékenységben való részvétellel, koordinátori szereppel segítheti a helyi akciócsoportok és közös-ségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervek munkáját. Külön megállapodás szerint a helyi akciók során döntéshozatali feladatot is elláthat. Nyomon követi és értékeli a vidékfejlesztési akciókat.

A Heves Megyei Önkormányzat a hazai jogszabályi környezetnek (1995. évi LIII. törvény, 1996. évi LIII. törvény) megfelelően ellát bizonyos környezetvédelmi feladatokat. Ennek értelmében megyei környezetvédelmi programot alkot és véleményezi a települések által megküldött települési környezetvédelmi programokat. Javaslatot tesz helyi jelentőségű védett területtel nyilváníttásra, kérésre részt vesz a védetté nyilvánítással összefüggő munkálatokban, megállapodást köthet, társulást hozhat létre a helyi önkormányzatokkal a területek fenntartása érdekében. A megyei területfejlesztési koncepció alapján elkészíti a megye energiaellátási tanulmányát. A Heves Megyei Önkormányzatnak a felsoroltakon kívül egyéb fejlesztési feladatokat is el kell látnia. Előterjeszheti az akciótervek és operatív programok módosítását, dönt a regionális területfejlesztési konzultációs fórum, illetve a megyei területfejlesztési konzultációs fórum által előzetesen egyeztetett közös álláspont, döntési javaslat

elfogadásáról. Ellátja az átvett hazai támogatási szerződésekkel kapcsolatos feladatokat a megszünt Észak-magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács és a megszünt Heves Megyei Területfejlesztési Tanács jogutódjaként. Az önkormányzat a döntési feladatok mellett egyéb koordinációval és együttműködéssel összefüggő teendőket is végez. Részt vesz a Területi Információs Rendszer működtetésében, együttműködik az adatgyűjtésben, az Új Széchenyi terv, illetve a Széchenyi 2020 eredményeinek egységes kommunikációjában.

Az önkormányzatnak kiemelt szerepkör jut a Tisza-tó térségét érintő területfejlesztési feladatokban, amelyet a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács bevonásával lát el.

A területfejlesztés és területrendezés mellett a Heves Megyei Önkormányzat kötelezettségei között ott szerepelnek egyfelől a sport másfelől az idegenforgalmi feladatok.

A Heves Megyei Önkormányzat **önként vállalt feladatai** mindazok, amelyek nem szerepelnek a kötelezően vállalt feladatok között.

- Nemzetközi kapcsolatok
- Különböző szervezetekben való önkormányzati közreműködés
- Szakmai és egyéb rendezvények bonyolítása
- Szervezetek működéséhez hozzájárulás
- Alapítványok és egyéb szervezetek működéséhez hozzájárulás
- Sport célokra támogatási forrás biztosítása
- Heves Megyei Értéktár
- Civil feladatok
- A megyei önkormányzat és a települési önkormányzatok között létrejövő megbízási szerződés alapján a megyei főépítész közreműködési lehetőségét biztosítja több település térségi főépítési feladatainak ellátására
- Területfejlesztési és területrendezési feladatok ellátásához kapcsolódó reklám- és piackutatási tevékenység végzése
- Területfejlesztési és területrendezési feladatok ellátásához kapcsolódó folyóirat, időszaki kiadvány kiadása

A megyei önkormányzat működésével, valamint a közgyűlés elnöke és a megyei főjegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat a **Heves Megyei Önkormányzati Hivatal (Hivatal)** mint szakmai szervezet látja el.

A Hivatalban az alábbi szervezeti egységekből épül fel: az Elnöki Kabinet, Jogi és Szervezési Osztály, a Pénzügyi Osztály, a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály.

Az Elnöki Kabinet feladatai között tartható számon a közgyűlés elnökének programjaihoz kötődő szervezőmunka, a sajtóval történő kapcsolattartás, a nemzetközi kapcsolatok szervezési kérdéseinek lebonyolítása, az Európai Régiók Bizottságával összefüggő feladatok ellátása, a Europe Direct Információs Pont működtetése, a turizmussal és sporttal kapcsolatos feladatok ellátása illetve a Heves Megyei Értéktár Bizottság működésének koordinálása. Az Elnöki Kabinet az elnöki kabinetvezető irányítja, a szervezeti egység a következő munkatársakból áll: nemzetközi kapcsolatok ügyintézője, sajtóreferens, elnöki titkárnő (igazgatási ügyintéző), alelnöki titkárnő (igazgatási ügyintéző).

A Jogi és Szervezési Osztály látja el a közgyűlés működésével, a testületi-ülések előkészítésével és lebonyolításával, az informatikai feladatokkal, valamint a jogi természetű ügyek ellátásával kap-

csolatos feladatokat. Az osztályt az osztályvezető vezeti. A Jogi és Szervezési Osztály a következőképpen épül fel: két fő jogtanácsos, fő-és aljegyzői titkárnő (igazgatási ügyintéző), igazgatási ügyintéző, informatikus-rendszergazda.

A Pénzügyi Osztály ellátja az önkormányzat, a Hivatala, valamint a megyei nemzeti önkormányzatok költségvetéséhez kapcsolódó pénzügyi természetű feladatokat. Ezt 5 munkatárs végzi: 1 fő osztályvezető, 1 fő pénzügyi ügyintéző, 1 fő könyvelési és humánpolitikai ügyintéző, és 1 fő gépkocsivezető, 1 fő technikus. A gépkocsivezető kivételével mindannyian felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. A felsőfokú végzettség és az állandó továbbképzések biztosítják a gördülékeny és az újuló igényekhez mért minőségi munkavégzést.

A Területfejlesztési és Területrendezési Osztály jelenleg öt munkatársból tevődik össze. Az osztályt egy osztályvezető irányítja és három fejlesztési ügyintézőt, egy fő megyei főépítész munkatársat tömörít magában. A Területfejlesztési és Területrendezési Osztályon végzik a jogszabályban rögzítettek szerint a területfejlesztési, vidékfejlesztési, koordinációs, illetve területrendezési feladatait. A jogszabályi kötelezettségen túl összehangolják az önkormányzatok és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit és gondoskodnak az önkormányzat pályázati tevékenység nyilvántartásáról.

3.1.2. A megvalósításban részt vevő partnerek, konzorciumi tagok bemutatása

A Heves megyei foglalkoztatási megállapodás célja, hogy a Heves Megyei Önkormányzat vezetésével, az egész megyére kiterjedően létrejövő foglalkoztatási együttműködés, partnerség (paktum) hozzájáruljon azon forráshoz, mely segítségével – a projekt megvalósítása során kialakított stratégia mentén – a konzorciumi partnereink bevonásával képzési és foglalkoztatási programokat valósítsunk meg. Ezen intézkedések segítik a megyei foglalkoztatási szint növelését, hozzájárulva a megye gazdaságának fejlődéséhez. A Heves megyében megvalósuló megyei paktum projektben a Heves Megyei Önkormányzat konzorciumvezetőként, a Heves Megyei Kormányhivatal, Heves Megyei Önkormányzati Hivatal (lásd. 3.1.1. fejezet), a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. és a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. pedig konzorciumi partnerként vesz részt.

Heves Megyei Kormányhivatal

Az államigazgatás 2010-es átszervezésének eredményeként a Heves Megyei Kormányhivatal 2011. január 1-jétől kezdte meg működését egri székhellyel, mint a kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve. A szervezet területi illetékessége Heves megyére terjed ki.

A hivatalt kormány megbízott, míg a kormányhivatal hivatalsszervezetét a főigazgató vezeti. A főigazgató munkáját általános helyettesként az igazgató segíti.

A Heves Megyei Kormányhivatal Magyarország foglalkoztatáspolitikai intézményrendszerének részeként számos szolgáltatással és támogatással igyekszik megkönnyíteni az álláskeresőket és a munkába állást, valamint végzi az álláskeresői támogatások megvalósításával és számfeljesztéssel kapcsolatos feladatokat, részt vesz a közfoglalkoztatással kapcsolatos feladatok ellátásában, illetve konzorciumi partnerként részt vesz kiemelt Uniós munkaerő-piaci programok megvalósításában. A kormányhivatalok szervezeti egységei a foglalkoztatási feladatok körében ellátják az állami

foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló kormányrendeletben és egyéb külön jogszabályokban meghatározott, a kormányhivatal feladat- és hatáskörét érintő feladatokat.

A foglalkoztatáspolitikai célok megvalósításáért felelős intézményrendszer az elmúlt időszakban jelentős átalakuláson ment át. 2015. január 1-től a Nemzeti Munkaügyi Hivatal feladatköreit részben a Nemzetgazdasági Minisztérium, részben a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal vette át. A területi államigazgatási szervezetrendszer átalakításával összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 258. §-a alapján az állami foglalkoztatási szerv 2015. április 1-től a fővárosi és megyei kormányhivatal, illetve a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat szervezetrendszer a megyékben a fővárosi és megyei kormányhivatal foglalkoztatási, munkaerő-piaci feladatokat ellátó szervezeti egységeiből, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalának foglalkoztatási, munkaerő-piaci feladatokat ellátó szervezeti egységeiből áll. Fentiek alapján 2015. április 1-étől megyei szinten a Heves Megyei Kormányhivatal, járási szinten pedig a Heves Megyei Kormányhivatal területileg illetékes Járási Hivatala az illetékes állami foglalkoztatási szerv. A foglalkoztatási, munkaerő-piaci feladatokat ellátó szervezeti egységek a Heves Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya, illetve a területileg illetékes Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya.

A kormány gazdaságfejlesztési elképzeléseivel összhangban a Heves Megyei Kormányhivatal fő célkitűzései a következők:

- a foglalkoztatottak számának növelése az elsődleges munkaerőpiacon,
- a munkahelyek megőrzése, a munkanélkülivé válás megelőzése,
- az Európai Unió források hatékony és eredményes felhasználása,
- a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetben lévő álláskeresőkre szervezett közfoglalkoztatási programokban résztvevők foglalkoztathatóságát javító, az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedés esélyét növelő intézkedések hatékony megvalósításának az elősegítése,
- az országos/megyei sajátosságokhoz igazodó munkaerő-piaci programok működtetése/indítása, a foglalkoztathatóság javítására, az esélyegyenlőség megteremtésére,
- a szolgáltatási tevékenység fejlesztése mind a munkáltatók, mind az álláskereső irányába,
- a hatósági tevékenység szakszerű ellátása.

Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

A Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. a terület- és településfejlesztés területén közel 20 éves múlttal rendelkező társaság, mely a Heves Megyei Területfejlesztési Tanács munkaszervezeteként 1996-ban kezdte meg működését. A cég 2005. január 1. óta Kht., majd jogszabályi módosulások eredményeként 2009. május 20. óta Közhasznú Nonprofit Kft. formájában majd 2014. február 26-tól Nonprofit Kft-ként működik.

A társaság fő célja, hogy a területfejlesztési elképzelések megvalósításának szakmai támogatásával hozzájáruljon Heves megye társadalmi, gazdasági növekedéséhez. Az Ügynökség a vissza nem térítendő hazai és európai uniós források felhasználása során számos sikeres projekt megvalósításához járult hozzá a turisztikai

beruházások, a településfejlesztés, a vállalkozásfejlesztés és a humáninfrastruktúra-fejlesztés területén.

Az Ügynökség munkatársai több éves szakmai tapasztalattal rendelkeznek a regionális és ágazati Operatív Programok rendszerében megjelenő pályázati kiírásokhoz kapcsolódó támogatási források leihívására irányuló projektötletek fejlesztésére. Ezen kívül pályázatok megírását, megvalósíthatósági tanulmányok készítését, valamint nyertes projektek esetén a megvalósítás eredményes lebonyolítását (projektmenedzsment, nyilvánosság biztosítása, közbeszerzési eljárások lebonyolítása, műszaki ellenőrzés) is vállalják. Az Ügynökség saját erőforrások felhasználásával, partnerek bevonásával, széleskörű kooperáció kialakításával tudja az optimális feladatmegoldást biztosítani.

Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

A Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. 2015. október 29-i alapítású. A Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. jelenleg nem valósít meg projektet. A 100%-ban a Heves Megyei Önkormányzat tulajdonában lévő gazdasági társaság megalapításának indoka a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 5. melléklet 3.8.2.3. pontja volt. Ezen pont alapján - A megyei önkormányzat - a megye területén lévő megyei jogú város járásán kívül - a területén található települési önkormányzatok és területi kiválasztási eljárásrendben kiválasztott projektek esetén a megyei jogú város járásában található települési önkormányzatok esetében is, e rendelet hatálya alá tartozó támogatásból megvalósuló közfeladat fejlesztési projektjei projektmenedzsment tevékenységének, valamint a 3.12.1. pontban foglalt további tevékenységek ellátásában köteles részt venni, ha azt a települési önkormányzat kéri.

3.1.3. A támogatást igénylő és partnereinek a támogatási kérelemhez kapcsolódó tapasztalatának bemutatása

Heves Megyei Önkormányzat és Hivatala

A Heves Megyei Önkormányzat számos sikeres projektet valósított meg különböző forrásokból igényelt támogatások felhasználásával, alább közülük néhány releváns projekt főbb adatait tekintjük át:

A)

Projekt azonosítója:	ÁROP-1.2.11/A-2013-0008
Projekt címe:	A 2014-2020 programozási időszakra vonatkozó területi tervezés támogatása Heves megyében (Heves Megyei Önkormányzat)
Támogatás odaítélésének éve:	2013
Megítélt támogatás összege (Ft):	90 000 000 Ft
Projekt összköltség (Ft):	90 000 000 Ft

Projekt rövid áttekintése

A projekt célja a megyei tervezési dokumentumok elkészítésének megerősítése volt. A várt eredmények között szerepelt a Megyei Közgyűlés által elfogadott helyzetelemző értékelő tervdokumentumban szereplő fejlesztési irányok lehatárolása, a Megyei Közgyűlés által elfogadott területfejlesztési koncepció és program, tervezési részdokumentumok elkészítése, a megyei projektötletek összegyűjtése, területi koordináció ellátása és a partnerség folyamatos megteremtése.

A megyei önkormányzatok fentebb ismertetett tervezési feladatait a Kormány az ÁROP 1.2.11/A-2013 pályázati konstrukcióval támogatta. A pályázható forrás nagysága 90 millió Ft volt. A pályázatot a Heves Megyei Önkormányzat határidőben benyújtotta, mellyel kapcsolatban pozitív döntés született. A pályázat keretében a következő feladatokat kellett elvégezni:

- Megyei tervezési dokumentumokat megalapozó regionális kitekintésű helyzetértékelő dokumentum a megyei önkormányzat által elfogadva
- Megyei területfejlesztési koncepció a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter által elfogadva
- Megyei területfejlesztési program a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter által elfogadva
- Az EU források tervezését segítő megyei részdokumentumok elkészítése
- Nyilvánosság, területi koordináció és partnerség biztosítása
- Horizontális vállalások teljesítése (esélyegyenlőségi terv, jogszabályok közérthető formában történő közzététele)

B)

Projekt azonosítója:	TÁMOP-6.1.5-14-2015-0006
Projekt címe:	Lendületben a megye- Komplex emberi erőforrás fejlesztési program a dinamikus Heves megyéért!
Támogatás odaítélésének éve:	2015
Megítélt támogatás összege (Ft):	884 829 807 Ft
Projekt összköltség (Ft):	884 829 807 Ft

A projekt konzorciumi megállapodás formájában valósult meg a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. vezetésével. A Heves Megyei Önkormányzat és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. konzorciumi partnerként vett részt a projektben.

Heves Megye Integrált Területi Programjával (2014-2020) kapcsolatos feladatok

A 2014-2020-as fejlesztések vonatkozásában a legfontosabb megyei területfejlesztési dokumentumnak a Heves Megyei Integrált Területi Program (ITP) tekinthető. Ezen dokumentum legfőbb jellemzője az, hogy a rendelkezésre álló Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) forráskezelet felhasználásának szerkezetét, elvárt eredményeit (indikátorvállalások) és ütemezését alátámasztja a 2014-2020-as költségvetési idő-

szakra vonatkozóan. Az ITP-t a megyei önkormányzatok tervezik és közreműködnek a végrehajtásban a megyei jogú városokon kívüli területekre. A 2013 októberében, a megyei önkormányzat által lefolytatott projektgyűjtés során összegyűjtött projektötletek képezték az alapját a Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) illetve a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) megyei forrásának felhasználását meghatározó, a Heves Megyei Közgyűlés által 2014 szeptemberében indikatív jelleggel elfogadott Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) tervdokumentumoknak.

Projektgyűjtés – projektlisták összeállítása

A megyei programozás során kiemelt figyelmet kellett fordítani az elkövetkező hét év forrásfelhasználásának megyei igényeknek megfelelő fókuszálására, a források időbeli ütemezésének tervezésére, valamint a lehetséges partnerek beazonosítására. Ebből adódóan a Heves Megyei Önkormányzat 2013 októberében projektgyűjtést végzett három témakör köré csoportosítva: gazdaságfejlesztés, járási fejlesztések és ágazati Operatív Programokhoz köthető fejlesztések. Közvetlenül 961 partner megkeresése történt, ezen belül 841 gazdálkodó szervezet illetve 120 települési önkormányzat. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Programhoz kapcsolódó gazdaságfejlesztési elképzelések felmérése kapcsán a projektgyűjtő kérdőív több, mint 700 gazdasági társaságnak, vállalkozásnak került elektronikusán kiküldésre köztük Heves megye foglalkoztatási és adózási szempontból vezetőnek számító ún. „TOP 50” cégének is. Az egyes ágazati operatív programokhoz illeszkedő megyei fejlesztési igények megismerése érdekében a vonatkozó projektgyűjtő adatlap közel 120, a megyei területfejlesztésben potenciálisan érintett szervezet számára került kiküldésre.

A megcélzott területfejlesztési partneri körbe tartoztak a megye meghatározó vállalkozásai mellett a kamarák, az ipari parkok, a felsőoktatási intézmények, nemzeti parkok, valamint a korábbi tervezői munka során is együttműködő, a területfejlesztésben érintett megyei szervezetek.

A projektek/projektötletek kidolgozottsága széles skálán mozog, hiszen a listában az ötlettől a megvalósíthatósági tanulmánnyal/üzleti tervvel és a szükséges műszaki tervdokumentációval rendelkező projektek egyaránt megtalálhatóak. A beérkezett adatok feldolgozása során természetesen az országos tervezési folyamat előrehaladásával formálódó operatív programok lehatárolásának megfelelően a projektjavaslatok besorolását is folyamatosan aktualizálni kell.

A beérkezett projektjavaslatok tématerületek alapján jellemzően a turizmusfejlesztés és a foglalkoztatás-orientált gazdaságfejlesztés területére koncentrálnak. A járási projektgyűjtés során a települési önkormányzatok fejlesztési elképzeléseinek minél pontosabb megismerése volt a cél, melynek érdekében a Heves Megyei Önkormányzat megbízottai minden települést személyesen kerestek fel és szükség szerint tanácsadással segítették a projektek, projektötletek megfogalmazását és intézkedésekhez történő azonosítását. Mivel a TOP egyes gazdaságfejlesztési intézkedéseinek tervezett kedvezményezettjei is a települési önkormányzatok, így a projektgyűjtés – a járási tématerületeken túl – ezekre a területekre is kiterjedt. A járási tématerületekre vonatkozóan 1229 projekt-elképzelés került azonosításra, több mint 156 milliárd forint összegben. A települési önkormányzatok megjelölték a 2014-2020 időszakra vonatkozó projektötleteit, melyek főként a közlekedési fejlesztések, a települési környezet megújítása, kisléptékű környezetvédelmi fejlesztések és az önkormányzati létesítmények energetikai korszerűsítése témakörébe tartoznak.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program fenti változásai jelentősen befolyásolták a megyei területi tervezés folyamatát. Emiatt a Heves Megyei Önkormányzat 2014 májusában többször is felkereste a megye települési önkormányzatait annak érdekében, hogy a fejlesztési elképzelések minél pontosabban kerüljenek meghatározásra. Először a TOP 4.0 változásaira reagáló kérdéssor került kiküldésre a megye 120 önkormányzatának. A kérdések az alábbi tématerületekre fókuszáltak:

- Közétkeztetéshez kapcsolódó fejlesztések
  - Óvoda-, bölcsődefejlesztés
  - Szociális település-rehabilitáció
  - A munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
  - Közlekedésbiztonsággal kapcsolatos kérdések
  - Közvilágítás korszerűsítésével kapcsolatos kérdések
  - Hulladékgazdálkodással kapcsolatos kérdések

Ugyanezen megkeresés keretében arra kértük az önkormányzatokat, hogy segítsenek eljuttatni egy általunk összeállított projektgyűjtő adatlapot az adott településen működő legjelentősebb 5-10 vállalkozás számára, hogy az ő segítségükkel még teljesebb képet kaphassunk a településükön megvalósítandó fejlesztési elképzeléseikről. A megkeresett 120 települési önkormányzat közül 30 küldte vissza a kitöltött kérdéssort, valamint 19 település 28 vállalkozásától kaptunk kitöltött projektgyűjtő adatlapot.

A TOP 4.0 változata tartalmazott egy olyan jelentős változást, miszerint az önkormányzatok gazdaságfejlesztési projektjeiket – a korábbi 100% helyett – csupán 50 %-os támogatási intenzitással valósíthatják meg. Ennek értelmében 2014. május hónapban felkerestük azokat az önkormányzatokat, melyektől korábban érkezett gazdaságfejlesztési projektötlet, hogy megtudjuk, ekkora támogatási intenzitás mellett is fenntartja-e az önkormányzat fejlesztési szándékát. A felkeresett 60 önkormányzat közül 42 küldte vissza számunkra az adatlapot. Jellemzően iparterület kialakítás, fejlesztés, helyi termékek előállítására illetve helyi piacok létrehozatala valamint turisztikai fejlesztések tartoztak a felülvizsgálható projektek közé. A projektek összköltsége tekintetében az iparterület fejlesztések és a turisztikai beruházások emelkedtek ki. A fejlesztési elképzelések felülvizsgálata után az iparterületek kialakítását célzó projektek közül vonták vissza a legnagyobb arányban fejlesztési szándékukat az önkormányzatok. A helyi termékek előállításához és a helyi piacok létrehozatalához kapcsolódó projektek közül is nagy számban gondolták úgy a települések, hogy nem tudják a projekthez szükséges önerőt biztosítani. A turizmus területén jelentkező fejlesztési szándékok maradtak meg a legnagyobb arányban. A visszajelzések alapján több mint 12,7 milliárd forint értékben vonták vissza fejlesztési szándékukat az önkormányzatok.

Természetesen a Heves Megyei Önkormányzati Hivatal a kampány-szerűen szervezett projektgyűjtéseken kívül is fogadta/fogadja a fejlesztési elképzeléseket. 2014 szeptemberében az ITP közgyűlési előterjesztéséhez teljes körűen felülvizsgálatra került a közel 2000 db projektötlet. A projektek október-november folyamán újból áttekintésre kerültek a szakmai specifikációk ismeretében.

A megyei tervezés lezárásának alapfeltétele a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Európai Unió általi elfogadása volt. A magyar Kormány részéről 2014. december 18-án került

sor a TOP végleges verziójának (6.0) hivatalos megküldésére, a brüsszeli elfogadás 2015 februárjában történt meg. A tervezést befolyásoló jogszabályi háttér is módosult tavaly év végén. Az egyik legfontosabb változása, hogy a 2014–2020 közötti programozási időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló 1702/2014. (XII.3.) korm. határozat szerint Heves megye forráskerete 52,77 milliárd Ft-ra változott, ebből a Heves Megyei Önkormányzat tervezési kompetenciájába tartozó összeg 35,27 md Ft-ról 41,69 md Ft-ra, Eger MJV forrásnagysága 10,44 md Ft-ról 11,08 md Ft-ra nőtt. Megjelent továbbá a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) korm. rendelet, ami többek között szabályozza a területi kiválasztási rendszer működését és az integrált területi program elfogadásának menetét.

Az ITP-vel kapcsolatban elvárás volt, hogy megalapozott igényeken alapuljon. A 2013-ban elvégzett projektgyűjtés során beérkezett projektötletek csak részben igazodtak a TOP legfrissebb verziójának tartalmához illetve a 2014. évi önkormányzati választások miatt a megye településeinek egy részében módosultak a helyi önkormányzatok személyi összetételei, így a korábban jelzett fejlesztési elképzelések is változtak. Mindezeket figyelembe véve a Heves Megyei Integrált Területi Programja (2014-2020) tervdokumentum véglegesítését megelőzően 2015 januárjában lehetőséget biztosítottunk a települési önkormányzatok számára a korábban benyújtott projektlistáik felülvizsgálatára, frissítésére. A kitöltött adatlapok a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP 6.0) prioritásait, intézkedéseit figyelembe véve a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft-vel közösen aktualizálva lettek, ennek megfelelően létrejött az ITP megalapozását szolgáló adatbázis.

Az ITP tartalmával kapcsolatos elvárások az alábbiak voltak:

- Az ITP intézkedésenkénti forráskeretekkel dolgozik (nem projektorientált).
- A rendelkezésre álló forrásokat a területi szereplőknek forrás-felhasználási módok szerint volt szükséges megosztani, ezekhez pedig szintén forráskereteket kellett meghatározni (mindez nem igényelte konkrét beavatkozások ismeretét).
- A megyei területfejlesztési program hangsúlyaitól függően szükséges volt meghatározni a TOP adott területi szereplőjére jutó forráskerete felhasználásának belső arányait.

Ennek lépései az alábbiak voltak:

1. TOP prioritástengelyen belüli, intézkedések között forrásmegosztás meghatározása
(belső arány)
2. Intézkedéseken belül forrás-felhasználási módok definiálása:
  - a) a megye kiemelt fejlesztési célterületének kerete
  - b) a megye kiemelt fejlesztési céljaira fordított keret
  - c) kiemelt kedvezményezett csoportra vonatkozó keret
  - d) egyéb, megyei szereplők által felhasználható keret

Indikátorvállalás az ITP-n belül:

- Az Integrált Területi Programban rögzíteni kellett, hogy az egyes intézkedésekre allokált forrásokhoz kapcsolódóan mennyi indikátor teljesülését vállalja a területi szereplő. Ezt a megyei önkormányzatoknak annak ellenére vállalniuk kellett, hogy túlnyomó részt nem lesznek projektgazdai/kedvezményezett szerepben (legfeljebb a projektmenedzsmenti feladatok ellátásához kapcsolódóan), így közvetlen ráhatásuk nem lesz a projektek megvalósulására. Elvárás volt az is, hogy legalább forrásarányosan kerüljenek meghatározásra az indikátorok. Különösen fontos volt az ún. kulcsindikátorok kérdése, mert ezek esetében nem csak a tervezési időszak végére, hanem már 2018-ig is kell vállalásokat tenni, amelyek teljesülését Brüsszel vizsgálja fogja. A kulcsindikátorok megfelelő teljesülése esetén hozzájuthatunk a teljes tervezési keretösszeghez, nagy elmaradás esetén viszont szankció léphet életbe.

Az ITP ütemezése, időbeli hatálya:

- Az ITP tervezés és végrehajtás időkerete: 2014-2020 (n+3 szabály alkalmazásával)
- ITP-ben rögzítésre került, hogy a területi szereplő évente milyen összeget kíván felhasználni (kötelezettségvállalás), ez adatot szolgáltat az éves fejlesztési keret adott évi tervezéséhez

Az ITP dokumentum IH által javasolt tartalmi felépítése:

1. A megye által alkalmazott Területi Kiválasztási Kritériumok
2. Az ITP célrendszere és integráltsága
3. Az ITP forrásallokációja
4. Az ITP indikátorvállalásai
5. Az ITP ütemezése
6. Mellékletek

A fent meghatározottakon kívül beépítésre került egy helyzetfeltáró fejezet, melyben a TOP intézkedéseire kapcsolódóan mutatuk be Heves megye legfontosabb jellemzőit. Az elkészült Heves Megyei Integrált Területi Programja (2014-2020) dokumentum tartalmazza a Heves Megyei Önkormányzat rendelkezésre álló 7 éves forráskeretét, annak prioritásonként tervezett allokációját, a kapcsolódó indikátorvállalásokat és a források teljes ciklusra vonatkozó ütemezését (ütemterv). A tervdokumentumot a Közgyűlés 2015. május 7-i soron kívüli ülésén fogadta el. A Kormány a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében megvalósuló integrált területi programok jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII.12.) Korm. határozatban döntött a megyék és megyei jogú városok integrált területi programjainak jóváhagyásáról. A Korm. határozat 1. melléklete tartalmazza a megyei integrált területi programok megnevezését, forráskeretét, a kapcsolódó tematikus célkitűzés adatait és átdolgozásának szempontjait. Az ITP releváns része felülvizsgálatra, illetve módosításra került, majd az anyagot a Közgyűlés 2015. augusztus 28-i ülésén megtárgyalta és elfogadta. A módosított ITP is benyújtásra került a TOP Irányító Hatósága felé, amit az IH 2015. október 15-én kelt levelében elfogadott.

A 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletben rögzítetteknek megfelelően az ITP éves fejlesztési keretek tervezete is elkészült, első

ütemben a 2015. és 2016. évekre vonatkozóan, melyet a Közgyűlés 2015. augusztus 28-i ülésén jóváhagyott.

Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) dokumentumának legutóbbi felülvizsgálatára 2016. októberében került sor. A felülvizsgált tervdokumentumot a Heves Megyei Közgyűlés 76/2016. (X.5.) számú határozatával fogadta el.

A Kormány a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében megvalósuló integrált területi programok jóváhagyásáról szóló 1612/2016. (XI.8.) Korm. határozatban döntött a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében megvalósuló integrált területi programok jóváhagyásáról. A Korm. határozat 1. melléklete tartalmazza a megyei integrált területi programok megnevezését, forráskeretét, a kapcsolódó tematikus célkitűzés adatait és átdolgozásának szempontjait.

D)

Projekt azonosítója:	KEHOP-1.2.0-15-2016-00019
Projekt címe:	„Heves Megyei Éghajlat-változási Platform létrehozása és Heves Megye Klímastratégiájának kidolgozása”
Támogatás odaítélésének éve:	2016
Megítélt támogatás összege (Ft):	30 000 000 Ft
Projekt összköltség (Ft):	30 000 000 Ft

A megyei önkormányzatok 2015. október 12-én kaptak tájékoztatást a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Helyettes Államtitkárságának Vízügyi és Természetvédelmi Végrehajtási Főosztályától, hogy megjelent az a KEHOP-1.2.0 azonosító számú felhívás, amely a KEHOP 2015. évi fejlesztési keretéről szóló 1318/2015. (V.21.) Korm. határozat 2. számú mellékletében ezen intézkedés keretében nevesített kiemelt projektek – köztük a megyei éghajlat-változási platformok kialakítását és a megyei klímastratégiák elkészítését teszik lehetővé.

A klímaváltozáshoz történő hatékony alkalmazkodás társadalmi feltételeinek elősegítése érdekében a felhívás alapvető célja a klímaalkalmazkodást és klímaváltozás megelőzését szolgáló tevékenységek kereteinek, peremfeltételeinek biztosítása, klímastratégiai módszertan összeállításával, valamint ez alapján készült megyei szintű klímastratégiai dokumentumok kidolgozásával. A módszertan kidolgozásától kezdve a stratégiák elkészítésig, továbbá a stratégiák végrehajtása érdekében is elengedhetetlen a helyi közösségek bevonása, ami a klímaváltozással, azon belül mind a folyamat mérséklésének, mind az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos tudásmegosztással, széleskörű szemléletformálási program segítségével biztosítható, amelyek összegzését, végtermékét képezik az azonosított cselekvési irányokat kijelölő megyei klímastratégiák.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 2016. augusztus 26-án kelt levelében tájékoztatta a Heves Megyei Önkormányzatot, hogy a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „Heves Megyei Éghajlat-változási Platform létrehozása és Heves Megye Klímastratégiájának kidolgozása” című KEHOP-1.2.0.-15.-2016.-00019 jelű pályázat a KE-

HOP irányító hatóságának vezetője 30 millió Ft összegű támogatásra alkalmasnak ítélte.

A pályázat kezdési időpontja 2016. november 1, a projekt fizikai zárása 2017. december 31.

A Heves Megyei Kormányhivatal megvalósított projektjeinek bemutatása az alábbi táblázatos formában

A Kormányhivatal nagy hangsúlyt helyez a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű munkavállalók elhelyezkedésének, elhelyezkedési esélyeinek, társadalmi beilleszkedésének az elősegítésére. Mindezt részben uniós forrásokból finanszírozott programokba történő bevonással, részben hazai forrásból nyújtott támogatásokkal valósítja meg, különös tekintettel az alacsony iskolai végzettségűkre, a pályakezdekre és a 25 év alattiakra, az 50 éven felüliekre, a gyermek vagy hozzátartozó gondozásából a munkaerő-piacra visszatérőkre, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőkre, továbbá a tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettekre és a leépítésben érintetteknek.

Projekt címe	„Út a munkaerőpiacra” GINOP-5.1.1-15/2015-00001
Projekt indoklása (megoldandó problémák és/vagy kihasználható lehetőségek)	A program célja a 25 év feletti álláskeresők és inaktívok, különösen az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztathatóságának javítása, nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésük támogatása, valamint a közfoglalkoztatásból a versenyszférába való átlépésének elősegítése. A Heves Megyei Kormányhivatal a kiemelt munkaerő-piaci programot a gyakorlatban logikailag egymásra épülő, egymástól jól elhatárolható szakaszok, részfeladatok elvégzésével kívánja megvalósítani, 2 fős menedzsmen és 17 fős szakmai megvalósítói létszámmal. A megyei programterv gerincét a motiváló, az egyén személyiségét formáló, tanulásra felkészítő, az állás megtalálását segítő szolgáltatások, a keresletvezérelt képzés és nem utolsósorban a szakmai gyakorlat megszerzését, a munkaerő-piaccal való kapcsolatteremtést is szolgáló munkatapasztalat megszerzését biztosító bér- és járuléktámogatások, illetve az önfoglalkoztatóvá válást elősegítő támogatások alkotják. A program sikerességének egyik legfontosabb eleme a célcsoportba tartozók segítségét biztosító mentorok „beállítása” a megvalósítás teljes időtartama alatt, akik személyre szólóan nyújtanak támogatást a képzés befejezéséhez, az önálló elhelyezkedéshez, a munka megtartásához.
Projekt célja(i)	A GINOP-5.1.1 kiemelt projekt megvalósításával a Heves Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának hosszú távú, általános célja a foglalkoztatás bővítése megyénkben, a megyei munkaerő-piaci mutatók közelítése az országos átlag felé. A projekt keretében bevonandó álláskeresők munkaerő-piaci esélyeinek javítása, az alacsony iskolai végzettségű, alacsony, illetve magas életkorból, az inaktivitásból és tartós munkanélküliségből adódó hátrányok mérséklése, a közfoglalkoztatottak versenyszférában történő elhelyezkedési esélyeik növelése, valamint a program célcsoportjainak elsődlegesen a nyílt munkaerő-piacra való be-, illetve visszakerülésük előmozdítása. A rendelkezésre álló humánerőforrás kapacitás minőségének fejlesztésével a munkáltatók részéről jelentkező munkaerő-kereslet hatékonyabb kiszolgálása, a megye munkaerő-piacának rugalmasabbá tétele. A program közvetlen célja a szakképesítéssel nem rendelkező munkanélküliek foglalkoztathatóságának javítása piacképes szakképesítés megszerzésével, a megszerzett szakmai ismeretek elmélyítése, valamint a tartós elhelyezkedés érdekében támogatott foglalkoztatás biztosítása. A munkatapasztalattal nem rendelkező fiatalok számára lehetőség biztosítása a megfelelő munkahely megtalálására, a halmozottan hátrányos, valamint a tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek munkaerő-piaci esélyeinek növelése személyre szabott, komplex szolgáltatások és támogatások nyújtásával. A munkaerő-piacról az életkoruk miatt kiszorult idősebb álláskeresők, valamint a gyermeknevelés, ápolás miatt távol lévő nők munkaerő-piacra történő visszatérésének elősegítése. A Foglalkoztatási Osztályok látóköréből kikerült, inaktív rétegek feltárása, munkaerő-piaci reintegrációjának elősegítése.
Megvalósítás kezdete-vége (év)	2015.10.01-2018.12.31.
Támogatás összege	4 085 000 000 Ft
Önerő összege	-

Projektben ellátott feladatok	A program végrehajtói a kormánytisztviselői státuszban foglalkoztatott projekt munkatársak. A projekt munkatársak fő feladata a megyei programterv sikeres végrehajtásában való közreműködés mellett közreműködés a célcsoport tagok kiválasztásában, egyéni programjuk nyom követésében, hatósági ügyintézői és pénzügyi gazdálkodói feladatok ellátása, valamint mindezek ezek koordinálása a program során a járási hivatal foglalkoztatási osztályainak munkatársaival. Saját kapacitás felhasználásával az egyéni szükségleteknek megfelelő, differenciált humánszolgáltatásokat nyújt szervezetünk a program célcsoportjai számára.
Megvalósítás mérföldkövei (legfontosabb tevékenységek)	Célcsoport bevonás: 2015.10.01-2018.09.30. Projekt szakmai megvalósítása: 2015.10.01-2018.12.31.
Célcsoportok	Nem kiemelt célcsoport: 25-64 év közötti nyilvántartott álláskeresők/szolgáltatást igénylők/közvetítést igénylők, Kiemelt célcsoport: 25-30 év közötti pályakezdő álláskeresők, alacsony iskolázottságú (ISCED 1-2) nyilvántartott álláskeresők gyermekgondozást és hozzátartozó ápolását követő újrakezdes nehézségeivel küzdő nyilvántartott álláskeresők, tartósan (legalább 6 hónapja) nyilvántartott álláskeresők, 50 év feletti nyilvántartott álláskeresők, a közfoglalkoztatásból versenyszférába visszavezethetők (30 napnál nem régebben kilépett nyilvántartott álláskeresők).
Eredmények, hatások	A program megvalósításának hatására, annak eredményeképpen nő a kellően motivált, a munkaerő-piacra hasznosítható szakképzéssel rendelkező, illetve munkatapasztalatot szerzett álláskeresők száma, mely által javulnak elhelyezkedési esélyeik, valamint a munkaadók részéről jelentkező munkaerő-igények nagyobb számban, rugalmasabban lesznek biztosíthatóak.

Projekt címe	Ifjúsági Garancia GINOP 5.2.1-14-2015-00001
Projekt indoklása (megoldandó problémák és/vagy kihasználható lehetőségek)	Az Ifjúsági Garancia Rendszer bevezetésével vállaltuk, hogy a 25 év alatti fiataloknak a munka, illetve tanulás világába történő be- vagy visszajuttatáshoz konkrét lehetőség felajánlását garantáljuk. A fiatalok számára országosan egységesen a járási hivatalok foglalkoztatási osztályai szolgálnak az Ifjúsági Garancia Rendszerbe való belépési pontként. A program célcsoportjába olyan 25 év alatti fiatalok tartoznak, aki nem dolgoznak, és nem tanulnak. A program lényegi célkitűzése, hogy a fenti fiatalok számára a foglalkoztatási osztály meghatározott időn belül valamilyen konkrét lehetőséget ajánljon fel az elhelyezkedésre, munkatapasztalat-szerzésre, vagy a tanulásra. A cél, hogy a nem foglalkoztatott fiatalok minél kevesebb időt töltsenek munkanélküliségben, illetve inaktivitásban tanulás nélkül, és hogy ennek érdekében személyre szabott segítséget kapjanak munkaerő-piaci helyzetük javításához. Az egyéni programok személyre szabott humánszolgáltatási elemeket, valamint munkaerő-piaci képzést, önállóan vagy a képzést követően elhelyezkedéshez nyújtott támogatási formákat, illetve a tanulást, vagy a foglalkoztatást segítő egyéb kiegészítő támogatásokat foglalnak magukban. A foglalkoztatást elősegítő támogatások közvetve a programban foglalkoztatóként megjelenő vállalkozásokat is segítik.
Projekt célja(i)	Az Ifjúsági Garancia GINOP-5.2.1-14-2015-0001 program megvalósításával a Heves Megyei Kormányhivatal hosszú távú, általános célja a foglalkoztatás bővítése megyénkben a 25 éven aluli népesség körében, a fiatalokat érintő megyei munkaerő-piaci mutatók közelítése az országos átlag felé, a fiatalok iskolázottságának növelése, az iskolából a munka világába történő zökkenőmentes átmenet biztosítása, és a fiatalok elvándorlásának csökkentése. A projekt keretében bevonandó fiatal álláskeresők munkaerő-piaci esélyeinek javítása, az alacsony életkorból, illetve a pályakezdes nehézségeiből adódó hátrányok mérséklése, ezáltal a program célcsoportjának az elsődleges munkaerő-piacra való be-, illetve visszakerülésük előmozdítása. A rendelkezésre álló humánerőforrás kapacitás minőségének fejlesztésével a munkáltatók részéről jelentkező munkaerő-kereslet hatékonyabb kiszolgálása, a megye munkaerő-piacának rugalmasabbá tétele. A program közvetlen célja, hogy a nem foglalkoztatott fiatalok minél kevesebb időt töltsenek a munkanélküliség állapotában. A szakképesítéssel nem rendelkező fiatalok foglalkoztathatóságának javítása piacképes szakképesítés megszerzésével, a megszerzett szakmai ismeretekhez kapcsolódó munkatapasztalat, valamint a tartós elhelyezkedés érdekében támogatott foglalkoztatás biztosítása.
Megvalósítás kezdete-vége (év)	2015.01.01- 2021.10.31.
Támogatás összege	6 693 000 000 Ft
Önerő összege	-

Projektben ellátott feladatok	A program végrehajtói a kormánytisztviselői státuszban foglalkoztatott szakmai megvalósítók, illetve ifjúsági tanácsadók. Az ifjúsági tanácsadók feladata a célcsoportba tartozó fiatalok felkutatása és elérése, a kiválasztásuk, programba vonásuk előkészítése, egyéni terv kialakítása a fiatalokkal közösen, személyre szabott ajánlat kidolgozása, majd a fiatal egyéni tervének megvalósításában történő személyes közreműködés, és hatásvizsgálatok lebonyolítása, kapcsolattartás a projekt végrehajtásában közreműködő egyéb szervezetekkel és a célcsoport tagokkal. A szakmai megvalósítók fő feladata a megyei programterv sikeres végrehajtásában való közreműködés mellett közreműködés a célcsoport tagok kiválasztásában, egyéni programjuk nyomon követésében, hatósági ügyintézői és pénzügyi gazdálkodói feladatok ellátása, valamint mindezek ezek koordinálása a program során a járási hivatal foglalkoztatási osztályainak munkatársaival, mentorokkal. A mentorok foglalkoztatásának – külső vásárolt szolgáltatásként – fő célja a célcsoport tagjainak egyéni szükségleteken alapuló személyes fejlesztése. Annak biztosítása, hogy a résztvevők „munkára képes és kész” állapotban kerüljenek az elsődleges munkaerőpiacra, illetve a megfelelő önismeret, önbizalom erősítése annak érdekében, hogy a képzéseket eredményesen elvégezzék. Az ügyfél útjának végigkísérése a tartós munkavállalásig, az álláskeresőben, illetve a munkahely megtartásában történő mentális és érdemi segítségnyújtás.
Megvalósítás mérföldkövei (legfontosabb tevékenységek)	Célcsoport bevonás: 2015.01.01-2021.10.31. Projekt szakmai megvalósítása: 2015.01.01-2022.04.30
Célcsoportok	25 év alatti sem nem dolgozó, sem nem tanuló fiatalok, ezen belül kevesebb, mint 6 hónapja munkanélküliek, legalább 6 hónapja munkanélküliek, inaktív személyek.
Eredmények, hatások	A program eredményeképpen, intézkedéseinek hatására nő a munkaerő-piacon hasznosítható szakképzettséggel rendelkező, illetve munkatapasztalatot szerzett fiatalok száma, javulnak elhelyezkedési esélyeik.

Projekt címe	GINOP-6.1.1-15 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”
Projekt indokolt-sága (megoldandó problémák és/vagy kihasználni kívánt lehetőségek)	A GINOP-6.1.1-15 projekt a hátrányos helyzetű, munkaképes korú személyeket, köztük kiemelten a közfoglalkoztatottakat célozza, és a kedvezményezett járásokra fókuszál. A felhívás keretében megvalósuló program bővíti a hozzáférést a munkaerő-piaci keresleten alapuló, az elhelyezkedési esélyeket növelő képzési programokhoz, amelyek az állam által elismert szakképesítésre, rész-szakképesítésre, szakképesítés ráépülésre, munkakör vagy munkatevékenység végzéséhez szükséges kompetenciák megszerzésére, fejlesztésére, azaz egyéb szakmai képzésre, egyéb képzésre és hatósági képesítések megszerzésére irányulhat.
Projekt célja(i)	A projekt az alacsony iskolai végzettségű, illetve szakképzetlen felnőttek számára kívánja lehetővé tenni, hogy képzésben vegyenek részt, és ezáltal javuljon a munkaerő-piaci helyzetük. A projekt lehetőséget kínál arra, hogy felzárkózzanak és megszerezzék a szakképzésben való részvétel feltételét jelentő alapfokú végzettséget, iskolai végzettségtől függetlenül pótolják hiányzó kompetenciáikat, valamint arra, hogy a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, egy konkrét munkatevékenység végzéséhez szükséges szakmai ismereteket, szakképzettséget szerezzenek, és ezáltal is javuljon a foglalkoztathatóságuk.
Megvalósítás kezdete-vége (év)	2015.12.01-2018.12.31.
Támogatás összege	1 334 600 418 Ft
Önerő összege	-
Projektben ellátott feladatok	A program végrehajtói a kormánytisztviselői státuszban foglalkoztatott szakmai megvalósítók. Feladatuk a célcsoportba tartozók felkutatása és elérése, a kiválasztásuk, programba vonásuk, és hatásvizsgálatok lebonyolítása, Kapcsolattartás a projekt végrehajtásában közreműködő egyéb szervezetekkel és a célcsoport tagokkal. A megvalósítók fő feladata a megyei programterv sikeres végrehajtásában való közreműködés, hatósági ügyintézői és pénzügyi gazdálkodói feladatok ellátása.
Megvalósítás mérföldkövei (legfontosabb tevékenységek)	Célcsoport bevonás: 2015.12.01-2018.12.31. Projekt szakmai megvalósítása: 2015.12.01-2017.12.31.

Célcsoportok	A kevésbé fejlett régiókban (Észak-magyarországi, Észak-alföldi, Dél-alföldi, Közép-dunántúli, Nyugat-dunántúli, Dél-dunántúli) magyarországi lakóhellyel, vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező tankötelezettségüket teljesített, elsősorban alacsony iskolai végzettségű, legfeljebb befejezett általános iskolai végzettséggel – ide értve a HÍD tanúsítvánnyal rendelkező, illetve a felzárkóztató képzés keretében a 7. és 8. osztály elvégzéséről szóló bizonyítvánnyal – rendelkező munkavállalási korú (öregségi nyugdíjkorhatárt el nem ért), felnőtt személyek, akik: közfoglalkoztatási jogviszonyban vagy, munkaviszonyban állnak.
Eredmények, hatások	A program hatására javul a bevontak egyéni élethelyzete, munkaerő-piaci pozíciója, aminek eredményeként nagyobb lesz az esélyük arra, hogy megfelelő álláshoz jussanak.

Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

A Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség fennállása óta, projektmenedzsmenti feladatellátása során számos Európai Uniói forrású, önkormányzati, gazdasági és állami- kormányzati szférát érintő projekt megvalósításához járult hozzá. Az Ügynökség főként gazdaságfejlesztést, vidékfejlesztést, alapinfrastruktúra felújítását célzó, valamint társadalmi megújulást elősegítő fejlesztések menedzselését végezte.

Legnagyobb értékű referenciája a 2015. tavaszán elnyert TÁMOP-6.1.5/14-es konstrukció keretében benyújtott projektjének projektmenedzselése volt, melyet a Heves Megyei Önkormányzat és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. konzorciumi együttműködésében valósított meg. A Támogatási szerződéskötésre 2015. május 7-én került sor. A projekt kiemelt célja, az volt, hogy a gazdaságfejlesztési kulcsfolyamatok fejlesztéséhez a társadalmi kohézió fejlesztése társuljon, illetve fizikailag és mentálisan egészséges munkaerő álljon rendelkezésre a fejlesztésekhez. Ennek érdekében komplex társadalmi felzárkóztatásra, az érintett csoportok társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának elősegítésére volt szükség. A megyei területi gazdaságfejlesztési programokat összehangolt foglalkoztatási intézkedésekkel, a felzárkóztatást elősegítő életvezetéssel, képzésekkel, az önszerveződés és a közösségi szemlélet ösztönzésével támogattuk.

Projekt azonosítója:	TÁMOP-6.1.5-14-2015-0006
Projekt címe:	Lendületben a megye- Komplex emberi erőforrás fejlesztési program a dinamikus Heves megyéért!
Konzorcium vezető:	Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
Konzorciumi partnerek:	Heves Megyei Önkormányzat, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.
Támogatás odaítélésének éve:	2015
Megítelt támogatás összege (Ft):	884 829 807 Ft
Projekt összköltség (Ft):	884 829 807 Ft

A projektmenedzsment feladatállás szempontjából további kiemelt jelentőségű projektjei: ÉMOP-2009-2.1.1./A Kiemelt turisztikai termék – és attrakciók fejlesztése

Megbízó	Poroszló Község Önkormányzata
Projekt címe:	„Tisza-tavi Ökocentrum”
Tevékenység, feladat:	Projektmenedzsment tevékenységének ellátása
Elnyert támogatás összege:	2 219 716 048

ÉMOP1.1.1/AC-11: Az üzleti infrastruktúra és a befektetési környezet fejlesztése – ipari parkok, iparterületek és inkubátorházak támogatása

Megbízó	SBS Szerelő, Javitó és Szolgáltató Kft.
Projekt címe:	„Ipari terület bővítése az SBS Kft. erdőteleki telephelyén”
Tevékenység, feladat:	Projektmenedzsment tevékenység végzése
Támogatás összege:	400.000.000 Ft

ÉMOP-2007-1.1.1. Ipari területek, ipari parkok, inkubátorházak fejlesztésének támogatása

Megbízó	Egri Ipari Park Kft.
projekt címe:	„Az egri ipari park infrastrukturális fejlesztése és termelést támogató raktárcsarnok építése”
Tevékenység, feladat:	Projektmenedzsment tevékenység ellátása
Támogatás összege:	500.000.000 Ft

ÉMOP-2007-4.3.1/2F Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztésére

Megbízó	Kompolt Község Önkormányzata
Projekt címe:	„Új, korszerű óvoda építése kompoltan funkcióbővítéssel”
Tevékenység, feladat:	Projektmenedzsment tevékenység ellátása
Támogatás összege:	223.535.340 Ft

3.2 A megvalósítás és a fenntartás szervezete

A projektmegvalósítás szervezeti keretei, feladat- és hatáskörök:

Heves Megyei Önkormányzat és Hivatala (HMÖ és HMÖ hivatala):

A konzorcium vezetője, a főpályázó Heves Megyei Önkormányzat és annak Hivatala, döntően a projekt előkészítésében, a foglalkoztatási paktum együttműködésének létrehozásában és működtetésében működik közre, valamint saját apparátusa keretein belül az azt megalapozó helyzetelemzés egyes fejezeteinek elkészítésében vesz részt. A kötelező nyilvánosság biztosításának, valamint a feladat elvégzéséhez szükséges eszköz- és szoftverbeszerzésnek külső szolgáltató igénybevételével tesz eleget.

A Heves Megyei Önkormányzat Hivatala a „Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum a megyei foglalkoztatás fellendítésére” elnevezésű projektbe az egyes fejezetek/részdokumentumok kidolgozására 8 főt von be, különböző intenzitásban 4 hónapon át.

Heves Megyei Kormányhivatal (HMKH)

A 2.sz. főtevékenység minden egyes eleme a kötelezően bevonandó partner, a Heves Megyei Kormányhivatal feladatkörébe tartozik.

Elsődleges feladata a teljes támogatási keret nagy részét kitevő, a célcsoport képzéséhez és foglalkoztatásához kapcsolódó tevékenységek ellátása: a képzésben történő részvétel támogatása, elhelyezkedést segítő támogatások nyújtása (bértámogatás/béreköltség támogatás, önfoglalkoztatóvá válás támogatása), munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtása, amelyek belső teljesítés keretében kerülnek ellátásra.

A közbeszerzési szakértő igénybe vétele, rezsi költség, eszközbeszerzés költségei, a marketing kommunikációs költségek, a kötelező nyilvánosság elemei és a szakmai megvalósításhoz kapcsolódó gépkocsi bérleti díja külső szakértői szolgáltatás révén realizálódnak.

A Heves Megyei Kormányhivatal releváns szervezeti egységénél foglalkoztatott 1 fő szakmai projekt-koordinátor, 1 fő pénzügyi projekt-koordinátor, 4 fő projekt munkatárs, valamint 6 fő munkaerő-piaci szolgáltató munkatárs látja el a kormányhivatal projektben tervezett szakmai megvalósításhoz és munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz (programba történő bevonás, toborzás, közvetítés, tanácsadás, képzések és mentorálás felé irányítás, stb.) kapcsolódó tevékenységeit.

A projektbe bevont személyek bemutatását az alábbi táblázat szemlélteti:

Munkakör	Projektben tervezett feladat	Képzettség	Szervezetnél eltöltött idő (év)	Tervezett munkaidő a projektben (óra/hónap)	Foglalkoztatási jogviszony
szakmai projekt koordinátor	szakmai koordináció	A 29/2012 (III.7.) Korm. rendelet 1., illetve 3. sz. melléklete szerinti feladatkörök	későbbi munkáltatói intézkedés függvénye	40	kormányzati jogviszony / állami jogviszony
pénzügyi projekt koordinátor	pénzügyi koordináció				
projekt munkatárs (4 fő)	ügyfelek programban történő részvételével és célcsoport támogatásokkal kapcsolatos szakmai és pénzügyi feladatok				
munkaerő-piaci szolgáltató (6 fő)	munkaerő-piaci szolgáltatásokkal összefüggő feladatok				

Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. (HMTFÜ)

Az 1. sz. főtevékenységen belül a helyzetelemzés, stratégia alkotás (külső szolgáltatás), a marketing tevékenységek és ennek elvégzését biztosító eszközbeszerzések (külső szolgáltatás és belső szakmai tevékenység), közbeszerzési eljárás lebonyolítása (külső szolgáltatás) és a projekt menedzsment (belső teljesítés) a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. tevékenységeit alkotják. A projektmenedzsment feladatainak elvégzését (1 fő projektmenedzser és 1 fő pénzügyi vezető) a pályázati felhívásban és mellékleteiben megfogalmazott projekt menedzsmenttel szemben támasztott feltételeknek megfelelően biztosítja.

A projektmenedzsment tevékenység koordinációjához, vezetéséhez kapcsolódó feladatokat Hekeliné Blahó Katalin látja el, aki közel 1,5 évtizedes munkatapasztalattal rendelkezik a projektmenedzsment irányítás területén. Munkaideje a projektben bizonyíthatóan eléri a heti 40 óra 68,4%-át. Főbb feladatai:

- A kitűzött projektcélok előrehaladásának ellenőrzése,
- A projektterv szerinti tevékenységek és költségek tervszerű végrehajtása,
- A tervezett határidők betartása és betarttatása,
- Beszerzések lebonyolításának nyomon követése,
- A projektben történt változások nyomon követése, változás- bejelentők és szerződésmódosítások elkészítése a paktumirodával és a konzorciumi partnerekkel együttműködve,
- A rendszeresen összehívott projekt koordinációs ülések szervezésében és lebonyolításában való közreműködés,
- Szakmai beszámolók összeállítása
- Közreműködő Szervezettel, Irányító Hatósággal való kapcsolattartás, partnerség biztosítása.
- Együttműködés a konzorciumi partnerekkel és a paktum irodával

A projekt pénzügyi, elszámolási feladatainak ellátását Telek Orsolya végzi el, aki közgazdász végzettségű, rendelkezik a szükséges munkatapasztalattal. Munkaideje a projektben bizonyíthatóan eléri a heti 40 óra 68,4%-át. Pénzügyi vezetői feladatai:

- a projekt pénzügyi végrehajtásának biztosítása, a pénzügyi folyamatok menedzselése, pénzügyi feladatok koordinálása,
- a projekt költségvetésének nyomon követése, likviditás figyelemmel kísérése
- változás bejelentések, szerződés módosítások pénzügyi jellegű mellékleteinek összeállítása
- pénzügyi beszámolók, kifizetési kérelmek összeállítása és benyújtása
- segíti a projektmenedzmentet a pénzügyi jellegű feladatok elvégzésével és az esetleges ellenőrzések lebonyolítását.
- szakmai beszámolók készítésében való közreműködés
- Közreműködő Szervezettel, Irányító Hatósággal való kapcsolattartás, partnerség biztosítása.

Név	Munkakör	Képzettség	Szervezetnél eltöltött idő (év)	Foglalkoztatási jogviszony	Munkaórák száma/hét
Hekeliné Blahó Katalin	projektmenedzser	Terület- és településfejlesztő geográfus	2	munka törvénykönyve szerinti	28
Telek Orsolya	pénzügyi vezető	Közgazdász	9	munka törvénykönyve szerinti	28

Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. (TFKft.)

A paktum **operatív működtetését a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.** keretein belül létrehozott **megyei paktumiroda** látja el, külső szolgáltató révén közbeszerzési eljárást bonyolít le és befektetés ösztönzési tevékenységet végez. Fő feladata, hogy szolgáltatásaival elősegítse a Kormányhivatal által nyújtott szolgáltatások eredményes megvalósítását, valamint felelős a projekt szakmai koordinációjáért és az alábbiakban részletezett szakmai, együttműködési és dokumentációs feladatok ellátásáért.

Szakmai feladatok:

- a paktumszervezetbe bevonható szereplők megkeresése
- a tagok kiválasztási módszertanának kidolgozása
- a paktum alapító együttműködési megállapodás előkészítése, aláírás megszervezése
- a paktum ügyrendjének kidolgozása
- a paktum munkatervének kidolgozása
- javaslatétel a paktum működéséhez szükséges reális költségvetésre
- javaslatétel a paktum irányító csoport összetételére
- Heves megye korábbi paktumai tapasztalatainak összegyűjtése és megosztása workshopok keretében (2017-ben és 2018-ban 2-2 db workshop szervezése, lebonyolítása)
- „paktum akadémia működtetése”- rendszeresen a negyedik mérföldkötől
- kezdődően (7. hónaptól) a megyei, a helyi és az EMJV paktum szervezetének bevonásával (módszertani egyeztetések, működés áttekintése, általános egyeztetések a projektmegvalósítással kapcsolatban stb.)
- minősítés megszerzéséhez szükséges feladatok összegyűjtése, koordinálása a minősítési feltételrendszer megismerését követően, a minősítési dokumentum összeállítása
- igény szerinti személyes konzultáció biztosítása a megyei paktumirodán (havi rendszerességgel koordinációs értekezletek tartása a stratégia alkotást követően) a helyi paktumok részvételével, negyedévente egyszer monitoring látogatás a helyi paktumoknál (fotódokumentáció, jelenléti ív, monitoring látogatási jk.)
- a foglalkoztatási célú kormányzati intézkedések összegyűjtése, a megismerés érdekében workshopok tartása a konzorciumi partnerek és a paktumszervezet tagjainak részvételével, esetleges javaslatok megfogalmazása workshopok keretében, ezek felhasználási lehetőségeinek kidolgozása a programmegvalósítás érdekében
- paktumiroda működtetéséhez kapcsolódó egyéb feladatok ellátása

Együttműködési feladatok:

- ernyőszervezeti feladatok ellátása: tájékoztatók nyújtása, személyes egyeztetések biztosítása a helyi paktumok kialakítása és működése során; azon települések összegyűjtése, ahol helyi paktumok nem jöttek létre, kapcsolatfelvétel a helyi önkormányzatokkal, a helyi gazdasági, civil élet szereplőivel és azok bevonása a megyei paktumba- folyamatos feladatellátás, a helyi paktumok felállítását követően kéthavonta legalább egyszer szakmai egyeztetések szervezése
- a megyében működő szociális szövetkezetek felkeresése, a paktum nyújtotta lehetőségekről tájékoztatás nyújtása, a szociális szövetkezetekben megtermelt helyi termékek népszerűsítésének megszervezése a megyei portálon igény szerint, helyi termékek esetében termékbemutatóval egybekötött vásár tartásának megszervezése igény szerint
- a Heves Megyei Kormányhivattal történő szoros kapcsolattartás az indikátorok teljesítése érdekében (legalább havi szintű jelentés készítése az indikátorok teljesítéséről a projekt előkészítést követően)
- területfejlesztési és gazdaságfejlesztési háttérszervezetek és az egyes konzorciumi partnerek közötti együttműködési megállapo-

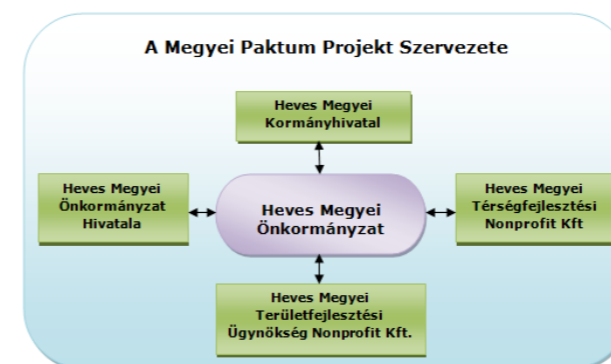
dások előkészítése, melyben foglaltak alapján az egyes szervezetek segítik a projekt megvalósulását (pl. célcsoport toborzása, a projekt népszerűsítése)

Dokumentációs feladatok:

- a paktum működésének dokumentálása az eljárásrendben meghatározott dokumentum mátrix alapján
- a paktumiroda feladatainak dokumentálása eljárásrend szerint
- minden egyeztetéshez, workshophoz kapcsolódóan teljeskörű dokumentálás (meghívó kiküldése, jelenléti ívek, fotódokumentáció, emlékeztetők, jegyzőkönyvek készítése stb. eljárásrend szerint)

A paktumiroda feladatait 2 fő partnerségi koordinátor/paktummenedzser látja el, teljes munkaidőben.

Név	Munkakör	Képzettség	Szervezetnél eltöltött idő (év)	Foglalkoztatási jogviszony	Munkaórák száma/hét
Vancsics-Doszpod Enikő	paktum menedzser	alkalmazott grafikus	0,3	munka törvénykönyve szerinti	40
Gecse Adrienn	paktum menedzser	Közgazdász	0,4	munka törvénykönyve szerinti	40

A projektmegvalósítás infrastrukturális háttere:

A projekt megvalósításhoz szükséges épületállomány a Heves Megyei Önkormányzat, illetve a Heves Megyei Kormányhivatal használatában van.

A Paktumiroda a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft-nek otthont adó épületben kap helyet, technikailag megfelelően felszerelt környezetben.

A szakmai megvalósításhoz szükséges informatikai eszközök és az egyéb irodai eszközállomány részben rendelkezésre áll, a hiányzó - a munkavégzéshez elengedhetetlen - irodatechnikai, informatikai eszközök és gyorsan amortizálódó bútorok beszerzése jelen projekt keretében külső szolgáltató igénybe vételével történik.

A támogatásban nem részesülő együttműködő partnerek:

A projektmegvalósítás során kötelezően bevonásra kerülnek támogatásban nem részesülő külső szakmai együttműködő partnerek, úgymint

- a Nemzetgazdasági Minisztérium Munkaerőpiacért és Szakképzésért Felelős Államtitkársága, valamint
- a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara,

akik a döntéshozatal és a végrehajtás kapcsán eseti, vagy fo-

lyamatos szakmai támogatást nyújtanak a paktumprojektben, a munkaerő-piaci beavatkozások koordinálása és a támogatások szinergiájának érdekében.”

Paktumszervezeti együttműködések:

A projekt során a konzorcium tagjai a releváns szereplők bevonásával megyei partnerséget hoznak létre, megyei gazdaság – és foglalkoztatás-fejlesztési koordinációt végeznek, összehangolják a megyében elérhető gazdaságfejlesztési szolgáltatásokat, aktív kapcsolatot tartanak fenn a munkaerőpiac szereplőivel, különösen a foglalkoztató és képző szervezetekkel, támogatják a szociális gazdaság fejlődését, munkaerőpiaci, képzési – és foglalkoztatási programokat dolgoznak ki és megvalósítanak meg, valamint közreműködnek stratégiai jelentőségű megyei fejlesztések munkaerő igényének kielégítésében.

A projekt keretében létrehozni kívánt paktumszervezet széleskörű gazdasági és társadalmi partnerség figyelembe vételével kerül kialakításra, azáltal, hogy a megye gazdasági szereplői, a civil szféra szereplői, a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Heves Megyei Kormányhivatal képviselői, Eger MJ Város és a helyi paktumok képviselői egyaránt bevonásra kerülnek.

A fejlesztési elképzelés kidolgozása során a széleskörű partnerség biztosítása érdekében a Konzorciumvezető a projekt megvalósításának teljes ideje alatt él a társadalmisítás adta lehetőséggel, mely a paktumszervezet tagjainak aktív közreműködésével proaktív módon működhet.

A megyei partnerségben kooperálni szándékozók együttműködési akaratát rögzítő paktum együttműködési megállapodást aláíró szervezetek folyamatos és koordinált kapcsolattartást és kommunikációt folytatnak további, a foglalkoztatás bővítésében és a paktum céljainak megvalósításában érintett, illetve érdekelt szervezetek – pl. foglalkoztatók, képző szervezetek, érdekképviseltek, szakpolitika alkotásért felelős szervezetek – irányába.

Heves Megye Foglalkoztatási Paktumához az együttműködési megállapodás aláírásával minden olyan szervezet csatlakozhat, amely a célkitűzésekkel egyetért, és aktívan részt kíván venni azok megvalósításában. Eddig több mint 20 szervezet jelezte szándékát arra vonatkozóan, hogy a szervezetük aktív szerepet vállal a foglalkoztatási paktum

létrehozásában és megerősítésében, vállalva ezzel a Paktum tevékenységében a paktumszervezeti tagság ellátását, anyagi forrást biztosító kötelezettség nélkül.

A Paktum szervezete 3 egységből áll – Foglalkoztatási Fórum, Irányító csoport, Paktum munkaszervezet.

A Paktum Együttműködési Megállapodást aláíró Tagok helyes döntések megalapozásához, a társadalmi nyilvánosság és kontroll biztosításához, valamint a partnerségi kapcsolatok kiépítéséhez és fenntartásához működtetik a Foglalkoztatási Fórumot.

Az Irányító Csoport tagjai alkotják Heves Megye Foglalkoztatási Paktumában foglaltak végrehajtásáért felelős, döntéshozó szervét.

Az Paktum Irányító Csoport fogadja el a paktum stratégiáját és éves akcióterveit, felügyeli a paktum működését, a támogatott projekt tevékenységeinek és egyéb – a paktum éves akciótervében foglalt – tevékenységeknek a megvalósulását és döntéseket hoz a működéshez kapcsolódó tartalmi kérdésekben.

A Paktum munkaszervezete a Foglalkoztatási Fórum munkáját, a munkaterv megvalósítását segítő szerv, amely az Irányító Csoport mellett működik, segíti annak munkáját. Heves Megye Foglalkoztatási Paktumának munkaszervezeti feladatait a paktumiroda biztosítja, amely szervezet a paktum operatív és szakmai végrehajtásáért felelős.

A foglalkoztatási együttműködések céljának eléréséhez a paktumot aláírókon túlmenően még számos további szervezet közreműködése, bevonása szükséges, velük való együttműködés és stratégiai partnerség kialakítása a projekt sikeres megvalósítása szempontjából elengedhetetlen.

Helyi paktumokkal való kapcsolat:

A megyei szintű foglalkoztatási együttműködés a megye egészére kiterjedő célokkal és tevékenységekkel működik majd, ugyanakkor ösztönzi, előkészíti és segíti a – szintén TOP finanszírozású – helyi foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési kezdeményezéseket, így biztosítva a megyei szintű koordinációt. A megyei és a helyi paktumok között nincs területi lehatárolás. A helyi paktumok a megyei közigazgatás területén belül működnek, összhangban a megyei szinten kidolgozott stratégiával.

A megye egyes munkaerő-piaci szereplői által a Konzorcium vezető felé folyamatosan érkeztek és érkeznek helyi kezdeményezések és helyi szinten megfogalmazott igények, de a

TOP-5.1.2-15 felhívás keretében benyújtott helyi paktumokat érintően támogatói döntések még nem születettek. A megye azon területein, ahol a későbbiekben nem kerül kialakításra helyi paktum ott a megyei paktum látja el a foglalkoztatás fejlesztéséhez kapcsolódó feladatokat.

Eger MJV-sal való kapcsolattartás

A megyei és helyi foglalkoztatási paktumokon kívül a megyei jogú városoknak is rendelkezésükre áll ebben a témában TOP forrás. Fontos megkötés azonban, hogy a megyei és a megyei jogú város paktum tevékenysége területileg nem lehet átfedésben. Az előzetes egyeztetések alapján Eger MJV nem kívánja kiterjeszteni ezirányú tevékenységét a várostérségére, azaz a projektet saját közigazgatási területén valósítja meg.

A megyei foglalkoztatási paktum és a megyei jogú város foglalkoztatási paktumának tervezett beavatkozásai, illetve a projekt megvalósítási ütemezése egymással összhangban állnak. A projektek szinergiában történő megvalósításának biztosítéka, hogy mindkét projekt esetében Konzorciumi partnerként bevonásra került a Heves Megyei Kormányhivatal. A Kormányhivatal aktív részvétele biztosítja, hogy a két projekt keretében megvalósuló tevékenységek egymást erősítve a megye foglalkoztatási helyzetének javítását szolgálják.

Egyéb megyei fejlesztésekkel való kapcsolat:

A kormányhivataloknak az elkövetkezendő időszakban – is – nagyon jelentős koordinációs szerepük lesz abban, hogy az illetékességi körükbe tartozó megyén belül összehangolják a különböző munkaerő-piaci programok működését, (hiszen rá látnak valamennyi GINOP/VEKOP-TOP foglalkoztatási programra), de emellett a paktumok viszonylatában, azok megvalósítása során a megyék között is koordinálniuk kell.

Tekintettel a jelenleg ismert megyei TOP, GINOP és EFOP foglalkoztatási programjaira, a Heves Megyei Kormányhivattal lefolytatott előzetes egyeztetések alapján már a pályázat benyújtásakor figyelembe vettük, hogy az egyes Operatív Programok keretein belül megvalósítani kívánt tevékenységek a jövőben ne fedjék egymást, illetve, hogy az egyes indikátorok minden projekt esetében teljesülhessenek.

Az operatív programok foglalkoztatási jellegű programjainak összehangolását a Nemzetgazdasági Minisztérium Munkaerőpiacért és Képzésért Felelős Államtitkárságával való projekten belüli együttműködés is biztosítja.

A megyében megvalósuló nyertes GINOP és TOP ERFA - kiemelten 1. prioritás tengely- támogatású projektek megkeresésével, az egyes projektek esetleges humánerőforrás igényét a megyei paktum keretében kívánjuk majd támogatni. A projekt megvalósítása során – az igényekhez és a lehetőségekhez mérten – kiemelt célunk a TOP ERFA forrásokból támogatott gyermekellátási kapacitások humánerőforrás-igényének kielégítése. Ezt úgy biztosítjuk, hogy már most igyekszünk szem előtt tartani a megyei paktum területére eső óvoda-bölcsőde fejlesztési igényeket.

A foglalkoztatás ösztönzését szolgáló támogatások odaítélésénél előnyben részesülnek a TOP ERFA forrásból támogatott üzleti infrastruktúrát igénybe vevő vállalkozások humán-erőforrás igényeit kiszolgáló fejlesztések.

Kapcsolódó TOP prioritások:

1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére,
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

Kapcsolódó GINOP prioritások:

5. Foglalkoztatás,
6. Versenyképes munkaerő

Kapcsolódó EFOP prioritások:

1. Együttműködő társadalom
3. Gyarapodó tudástőke

Partnerségi megállapodásban rögzített, kapcsolódó tematikus célok:

8. A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása
9. A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem
10. Az oktatásba és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében

Monitoring, kontrolling feladatok:

- a projekt szakmai, pénzügyi és adminisztratív tevékenységeinek folyamatos koordinálása,
- az előrehaladás nyomonkövethetőségének érdekében, előre ütemezett (havi illetve negyedéves) ülések szervezése, lebonyolítása,
- mérőszámok ütemezést, szakmai tartalmat, partnerséget, költségvetést érintő változások követése és bejelentése a közreműködő szervezet felé,
- a projektben vállalt indikátorok (rész) teljesülésének folyamatos nyomon követése, ennek igazol(tat)ása
- szakmai és pénzügyi jelentések készítése,
- a projekt pénzügyi monitoringja, likviditásának nyomon követése,
- projektzárás munkálatainak, a projekt eredményei fenntartásának menedzselése, a továbbfoglalkoztatási időszakok nyomonkövetése,

4. A SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES ÜTEMEZÉSE

4.1 A tervezett fejlesztés bemutatása

4.1.1 A megvalósulás helyszíne

A támogatást igénylő, Heves Megyei Önkormányzat, Heves megye területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. Tevékenységei vonzásában a megye gazdaságának és foglalkoztatásának fellendítése áll. A megyei szintű foglalkoztatási együttműködés Heves megye egészére, kiterjedő célokkal és tevékenységekkel működik majd, ugyanakkor ösztönzi, előkészíti és segíti a – szintén TOP finanszírozású – helyi foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési kezdeményezéseket, melyek a megye területének mindössze egy részét fedik majd le.

44. ábra: Heves megye

forrás: Telr

A megyei paktum, a megyében létrejövő helyi paktumok működése során ún. ernyőszervezeti feladatokat lát el és biztosítja a megyei szintű koordinációt a helyi paktumok között.

A megyei paktum feladata a megyében kialakításra kerülő helyi paktumok szakmai támogatása és működésük összehangolása. Ahol nem kerül kialakításra helyi paktum ott a megyei paktum látja el a foglalkoztatás fejlesztéséhez kapcsolódó feladatokat. A megyei és helyi foglalkoztatási paktumokon kívül a megyei jogú városoknak is rendelkezésükre áll ebben a témában TOP forrás. A Felhívásban meghatározott területi korlátozásoknak megfelelően, a Heves megyei és Eger Megyei Jogú Város foglalkoztatási megállapodásaira épülő, foglalkoztatást elősegítő tevékenységek területi átfedés nélkül valósulnak meg. Az előzetes egyeztetések alapján Eger Megyei Jogú Városa, program irányú tevékenységeit nem kívánja kiterjeszteni vonzáskörzetére, azaz a projektét saját közigazgatási területén valósítja meg.

A területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségek mérséklése és a foglalkoztatottsági szint élénkítése, a megyei foglalkoztatásért és gazdasági fejlődésért szerepet vállaló, a megyei, megyei jogú városi és helyi szinten létrejövő, foglalkoztatási együttműködések megvalósítók közös támogatásában és együttműködésében jöhet létre. Ennek érdekében, a megyei paktumot, a megyei jogú városi, valamint a helyi

foglalkoztatási paktumok tevékenységével összehangolva, szinergiában működve, ellentétes hatást kiváltó mechanizmusokat nem alkalmazva kívánjuk végrehajtani. A helyi paktumok a megyei paktum módszertani sajátosságait követve valósulnak majd meg.

4.1.2. Az előkészítéshez és a megvalósításhoz kapcsolódó feladatok meghatározása

A projekt előkészítése a Felhívásban megfogalmazott, kötelezően alkalmazandó feltételrendszernek megfelelően az alábbiak szerint történt:

Konzorcium megalakulása:

- konzorciumi tagok megkeresése és felkérése a projektben történő együttműködésre a főkodvezményezett Heves Megyei Önkormányzat vezetésével;
- projekt koncepció kialakítása, a projekt céljainak, fő tevékenységeinek meghatározása;
- konzorciumi megállapodás megkötése a támogatási kérelem benyújtásához.

Támogatási kérelem előkészítése és benyújtása:

- a támogatási kérelem benyújtásához szükséges szakmai és finanszírozási keretek meghatározása;
- a tervezett projekttevékenységek megvalósításához szükséges költségkalkulációk készítése;
- egyeztetések a költségvetés tervezet és projekttevékenységek véglegesítése, a feladat és felelősségkörök lehatárolása érdekében;
- tervezési terület „megyei” szintben történő meghatározása;
- területi lehatárolások, Eger MJV és a megyei paktum esetében a területi átfedés elkerülése érdekében;

TSZ kötés

- a TSZ mellékleteinek előkészítése,
- folyamatos egyeztetés a Közreműködő Szervezettel,
- a TSZ 2016.07.26-án történő megkötése.

1.mérföldkö teljesítése:

- kapcsolatfelvétel és 2016. július 27-én közös workshop szervezése Eger Megyei Jogú Városának Önkormányzatával, illetve az egri paktum projekt menedzser feladatát végző Egri Városfejlesztési Nonprofit Kft. munkatársaival a két paktum projekt összehangolt megvalósítása, azon belül a projektek ütemezése, menetrendje áttekintése, valamint az előkészítési szakasz kapcsán felmerülő legfontosabb teendők egyeztetése érdekében

2. mérföldkö teljesítése:

- partnerség építés, a Konzorcium vezető részéről javaslatlással a megyei paktum szervezetbe bevonandó tagokról
- partnertalálkozó szervezése, közös döntés a megyei paktumba bevonandó szervezetekről és a velük való együttműködésről

3.mérföldkö:

- a megyei paktumban való részvételhez kapcsolódó szándék-

- nyilatkozatok előkészítése,
- a szándéknyilatkozatok potenciális paktumszervezeti tagoknak történő kiküldése, majd összegyűjtése
- paktum együttműködési megállapodás előkészítése

Igényfelmérés, helyzeteltárás:

- a megye munkaerő-piaci, vállalkozásfejlesztési és munkaerő-igényének, képzési igények felmérése
- a Heves Megyei Kormányhivatal számára rendelkezésre álló megyei szintű adatok (a megye munkaerő-piaci helyzetét bemutató elemzések, illetve a Megyei Kormányhivatal által végzett negyedéves prognózis eredményei) feldolgozása, elemzése
- hiányszakmák, fejlesztendő szakterületek meghatározása
- munkáltatói és álláskeresői kérdőívek összeállítása
- A munkáltatói kérdőívek megyei vállalkozásoknak történő kiküldése a Heves Megyei Iparkamara szakmai támogatásával
- Az álláskeresői kérdőívek a megye települései polgármestereihez történő eljuttatása, a településeken élő munkanélküliek társadalmi, szociális és munkaerő-piaci helyzetének felmérése érdekében.
- interjúk készítése a megye életében meghatározó szerepet betöltő, a foglalkoztatás-politika szemszögéből más-más álláspontot képviselő személyekkel.

Helyzetértékelés és megvalósíthatósági tanulmány készítése:

- a felhívás mellékletét képező Útmutatónak megfelelően a megye részletes gazdasági- foglalkoztatási, munkaerő-piaci helyzetének elemzését bemutató dokumentum készítése;

Részletes foglalkoztatási stratégia kidolgozása:

- problémafa, célfa kialakítása, a paktum projekt SWOT elemzésének elkészítése,
- a stratégia célrendszer meghatározása
- megyei gazdaságfejlesztési és munkaerő-piaci célrendszer kialakítása
- ajánlásokat fogalmaztunk meg a stratégia megvalósítását célzó eszközökre, az intézkedésekre, a szervezeti keretekre.
- akcióterv, munkaprogram és projekttervek kidolgozása

Egyéb tevékenységek:

- a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (továbbiakban: Kbt.) Harmadik Rész 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján a 115. §-ában foglalt alkalmazásával kiírt közbeszerzési eljárás lebonyolítása a Heves megye foglalkoztatási helyzetét bemutató helyzetelemzés és megyei foglalkoztatásfejlesztési program készítése és a megye foglalkoztatási stratégiájának kidolgozása tárgyában, szerződéskötés a nyertes ajánlattevővel (érintett konzorciumi tag: a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.)
- eszközök, szoftverek beszerzése (érintett konzorciumi tagok: a Heves Megyei Önkormányzat és a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.)
- kötelező nyilvánosság biztosítása érdekében: kommunikációs terv készítése, a projektet népszerűsítő aloldal létrehozása, és folyamatos frissítése, sajtóközlemény kiküldése, B tábla legyártása és kihelyezése a Heves Megyei Önkormányzat épületében (érintett konzorciumi tag: Heves Megyei Önkormányzat)

A fentiekben bemutatott előkészítő tevékenységek megvalósítá-

sát, a paktumszervezet felállítását, illetve a megyei foglalkoztatási stratégia megalkotását és elfogadását követően kezdődhet meg a projekt szakmai megvalósítása, a paktumelemekre vonatkozó együttműködés, az elfogadott foglalkoztatási stratégia alapján kidolgozott, a megye gazdasági szereplői által jelzett igényeknek megfelelő képzés és a foglalkoztatás. A megvalósítás szakaszát érintő ezen feladatokat, projekttevékenységeket a Megvalósíthatósági tanulmány különböző fejezeti részleteiben is tartalmazza.

4.1.3. A fejlesztés hatásainak elemzése

A fejlesztés közvetlen, közvetett gazdasági-társadalmi hatásai - illeszkedve a korábban bemutatott szakterület-specifikus tendenciákhoz, hatásterülethez, célcsoporthoz, valamint a projekt keretében vállalt indikátorokhoz – az alábbiakban kerülnek bemutatásra:

Társadalmi és gazdasági hatások, esélyegyenlőség:

Foglalkoztatás és munkaerőpiac

- lehetséges foglalkoztatási lehetőségeket feltárása, ösztönzése, új munkahelyek beazonosítása,
- a térségben élő, munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetűek/inaktívok foglalkoztathatóságának, elhelyezkedési esélyeiknek növekedése és munkajövedelem-termelő képességük javulása,
- munkaerő-piacra bejutók, visszatérők számának növekedése,
- a megyei vállalkozói tevékenységeivel harmonizáló piacképes szakképesítéssel rendelkezők számának növekedése;
- hátrányos helyzetűek/inaktívok foglalkoztatási arányának növekedése,
- aktivitási ráta növekedése; foglalkoztatási ráta növekedése,
- betöltetlen és a hosszú távon betöltetlen álláshelyek számának csökkenése,
- a térség foglalkoztatási kapacitásának növekedése
- a munkakínálatot alakító szervezetek – Kormányhivatal, képző intézmények – által nyújtott szolgáltatások minőségének javulása,
- vállalkozói aktivitás növekedése, önfoglalkoztatóvá válás ösztönzése,
- a megtakarítások vállalkozások vérkeringésébe történő visszaforgatása, további gazdasági növekedés generálása,
- vállalkozások bérversenyben történő előre lépése, a nettó bérkiáramlásból eredő munkaerőhiány csökkenése,
- befektetés- és beruházás ösztönzés,

A projekt megvalósításának köszönhetően az elnyert támogatás segítségével a célcsoportból:

- 518 fő vesz részt a foglalkoztatási paktumok keretében munkaerő-piaci programokban,
- 321 fő jut a foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz,
- 160 fő rendelkezik állással a foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók közül a támogatás után hat hónappal.

Munkakörülmények

- minőségi munkakörülmények biztosítása,
- családbarát munkahelyek létrehozása,
- a nők és férfiak közötti esélyegyenlőség biztosítása,
- versenyképes foglalkoztatáspolitikai eszközök előtérbe helyezése
- munkavégzést ösztönző pénzügyi támogatások rendszerének fejlesztése
- kompetenciafejlesztések támogatása
- versenyképes bérezés biztosítása
- bérfezültések csökkentése
- foglalkoztatási színvonal növekedése

Társadalmi integráció és különleges társadalmi csoportok védelme

- a fiatal, hátrányos helyzetű munkaerő-piaci csoportok foglalkoztatásának elősegítése, helyben tartása, megyébe történő visszacsábítása
- piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása
- az állami, vállalkozói és civil szféra széles körű együttműködéseinek ösztönzése
- életminőség javulása

Esélyegyenlőség

- a nők és férfiak közötti esélyegyenlőség biztosítása,
- a fogyatékosokkal élő, a megváltozott munkaképességűek és a roma emberek esélyegyenlőségének elősegítése,
- kirekesztések megszüntetése minden társadalmi csoporttal összefüggésben
- szegregáció, a csoportokra vonatkozó meglévő előítéletek csökkentése

Területi kiegyenlítés

- megye középső részén húzódó magas fejlődési potenciállal rendelkező gazdasági területe és a megye északi és déli részén lévő alacsony hozzáadott értékű részek közötti területi egyenlőtlenségek mérséklődése
- a teljes megyei munkaerőpiac védelme

Személyhez és családhoz kötődő jogok és lehetőségek védelme

- képzések időpontjának és időtartamának optimalizálása
- munkaerőpiacra történő visszatérés elősegítése,
- gyermekfelügyelet, vagy hozzátartozó ápolásának/gondozásának támogatása
- családbarát munkahelyek kialakításának ösztönzése
- munkaidő-beosztások racionalizálása

Fenntartható gazdasági működés és a környezeti fenntarthatóság:

Hulladéktermelés, hulladék-hasznosítás

- a projekt hatékony dokumentálása,
- papírfelhasználás minimálisra történő csökkentése, nyomtatás elkerülése
- újrahasznosított papír használatának előnyben részesítése
- a programban résztvevők környezeti tudatosságának ösztönzése

Környezeti kockázatok

- környezetbarát helyszínek előnyben részesítése
- szolgáltatások igénybevételekor környezetbarát technikák alkalmazása
- tömegközlekedés, csoportos utazások, munkajáratok előnyben részesítése

Mobilitás, energia-felhasználás

- tömegközlekedés, csoportos utazások, munkajáratok előnyben részesítése
- ingázás nehézségeinek kiküszöbölése
- lakhatási/ mobilitási támogatások általi megtakarítások gazdaságfejlesztésre történő fordítása, további gazdasági növekedés generálása

Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje minden esetben köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.

A projekt tervezés és megvalósítása során a Felhívásban rögzített elvárásnak megfelelően a Konzorcium vállalja, hogy a projekt nyilvános rendezvényein, kommunikációjában és viselkedésében az esélytudatosságot fejez ki, nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Figyelembe veszi az esélyegyenlőségi célkitűzéseket, a partnerség létrehozatalában és működtetésében, a képzés és foglalkoztatás során egyaránt, nem kirekesztő egyetlen társadalmi csoporttal szemben sem, a projekt megvalósítása során valamennyi, a vonatkozó jogszabályokban rögzített előírásoknak megfelelő, képzésekkel foglalkozó piaci szereplő azonos feltételek mellett, egyenlő eséllyel beléphet a program keretében képzést biztosító intézmények körébe.

Emellett hozzájárul:

- a pénzügyi egyensúly fenntartásához
  - A vállalkozásoknak adott munkaerő-piaci támogatások révén a cégeknél keletkezett megtakarítások további fejlesztéseket generálhatnak. A fejlesztés eredményeként a vállalkozásoknál növekvő bevételek és csökkenő kiadások érhetők el, így segítve a pénzügyi stabilitás megőrzését.
- belső társadalmi kiegyenlítéshez
  - Heves megye társadalmi szerkezete differenciált. A demográfiai változások okán, valamint a társadalmi esélyegyenlőség meg-

teremtése céljából indokolt jelen projektben meghatározott célcsoport tagjainak, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok/inaktívok foglalkoztatásának ösztönzése.

- a gazdasági növekedéshez

A fejlesztés révén csökken a megye munkanélküliségi mutatója, nő a foglalkoztatottak száma, ezzel egyidejűleg nő a fogyasztás. Heves megye átfogó céljai között szerepel a komplex, integrált és foglalkoztatás-intenzív gazdaság létrehozása. Ezt támogatják jelen projekt keretében megvalósuló fejlesztési tevékenységek is. A vállalkozói igények felmérésére alapozott képzési struktúra, illetve a projektből nyújtandó bér- és járulék támogatás együttesen képes biztosítani azt, hogy a szakképzett munkaerő hiánya ne legyen akadálya a megyében működő cégek fejlődésének.

- a munkahelyteremtéshez

A projekt egyes tevékenységei (képzés- és bérköltség támogatás) közvetlenül hozzájárulnak a munkahelyteremtéshez. A projektbe bevont vállalkozások számára eljuttatott támogatások révén új munkahely jönnek létre meggyeserte és lehetőség nyílik a megye munkaerő kínálatának és keresletének strukturális összhangjának megteremtésére.

4.1.4. Pénzügyi terv

A pénzügyi terv készítés célja:

a fejlesztési projekt társadalmi, gazdasági hasznossága igazolható legyen, csak a megvalósuláshoz szükséges mértékű támogatást kapjon a projekt, túl-támogatás ne történjen; a fejlesztési projektek keretében létrehozott eszközök működtetése, a szolgáltatási színvonal pénzügyileg fenntartható legyen.

Általános feltételezések:

A projekt költségvetése, valamint a projekt finanszírozása tagi szintű.

Vizsgálat időhorizontja:

Bázisév:	2016.
Projektmegvalósítás:	2016-2018.
Fenntartás:	2019-2023.
Vizsgált időtartam:	2016-2023.

A projekt működtetői, majdani fenntartói: a Konzorcium tagjai

Az amortizáció kezelésének módja:

Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) viszonyított arányát, az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetészerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni.

A 100 ezer forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti tárgyi eszközök beszerzési vagy előállítási költségét a használatbavételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámoljuk.

ÁFA:

A kedvezményezettek a támogatási kérelemben megjelölt, támogatással finanszírozott tevékenységekkel kapcsolatban felmerült költségeire vonatkozóan általános forgalmi adó levo-

nására nem jogosultak, a támogatás számításának alapja tehát minden Konzorciumi Partner esetében a projekt rájuk eső, ÁFA-val növelt, bruttó összköltsége.

Az igényelt, vissza nem térítendő támogatás mértéke: 100%

Elszámolhatósági feltételeknek való megfelelés:

A Konzorciumi tagok - a kiírásért felelős Regionális Fejlesztési Programok Irányító Hatósága (RFP IH) ajánlásaira is tekintettel - a projektben elszámolni kívánt költségek tervezését a költség-hatékony elveit szem előtt tartva és a Felhívásban meghatározott előírásokat, belső költségvetési korlátokat figyelembe véve végezték.

A tervezés alapját a fő szabályként meghatározott elszámolhatósági feltétel jelentette, mely szerint a projekt összköltségének legalább 70 százalékát közvetlen munkaerő-piaci fejlesztést eredményező és a célcsoporthoz köthető tevékenységre kell fordítani, azzal, hogy a célcsoport esetében az egy főre jutó valamennyi szolgáltatás (beleértve a képzési, bér- és járulék-támogatást, utazási költségterítést, egyéb szolgáltatások, beruházások költségeit) összege nem haladhatja meg a 3.000.000 forintot.

Esetünkben a minimum 70% egyrészt a „Célcsoport támogatásnak költségei”, másrészt a „Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítások (2. főtevékenység b) pont)” között elszámolni kívánt költségekből tevődik össze, melynek megfelelően a 2. sz. főtevékenység keretében végzett, a célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához (bér- és járulék-támogatásához), valamint munkaerő-piaci programokhoz kapcsolódó tevékenységek a projekt költségvetésének 71,61%-át teszik ki.

A projekt összköltségének fennmaradó része pedig a konzorciumi tagok számára meghatározott szakmai feladatok ellátásához szükséges feltételek forrás oldalát biztosítja.

Tekintettel a célcsoport vonatkozásában tervezett szolgáltatások összköltségére, valamint a 2.4. Kötelező vállalások, monitoring mutatók fejezetben rögzített, a munkaerő-piaci programokban résztvevők számára, az 1 főre jutó 3.000.000 Ft-os korlát sem sérül. Az egyéb költség típusok, úgymint a projekt előkészítés, a közbeszerzési eljárások lefolytatása, projektmenedzsment, tájékoztatás és nyilvánosság biztosításának költsége, valamint a rezi költségek aránya se haladja meg a Felhívás által előírt, összes elszámolható költségre vetített maximális mértéket.

Az elszámolható költségek a konzorciumi tagok esetében az alábbiak szerint alakult:

Konzorciumi Tag	Elszámolható költség összege (Ft)
HMÖ	4.150.000.-
HMÖ Hivatal	12.100.542.-
HMTFÜ	51.566.416.-
TFKft.	52.183.042.-
HMKH	680.000.000.-
Összesen	800.000.000.-

A projekt keretében elszámolni kívánt költségeket a belső költségvetési korlátoknak való megfelelés alátámasztásával, konzorciumi tagonként és összesítve az alábbi táblázat tartalmazza:

4.1.4. Pénzügyi terv

I. szint Költség- kategória	II. szint Költség-típus	Egyedi költség-minimum (%)	Egyedi költség-maximum (%)	Összesen		Heves Megyei Önkormányzat		Heves Megyei Önkormányzati Hivatal		Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.		Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.		Heves Megyei Kormányhivatal	
I. Projektelőkészítés költségei		0,0%	5,0%	3 560 000	0,45%	0	0,00%	0	0,00%	700 000	0,09%	700 000	0,09%	2 160 000	0,27%
	1.1 Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége	0,0%	5,0%				0,00%								0,00%
	1.2 Közbeszerzés költsége	0,0%	1,0%	3 560 000	0,45%		0,00%			700 000	0,09%	700 000	0,09%	2 160 000	0,27%
II. Beruházáshoz kapcsolódó költségek		0,0%	2,0%	14 348 770	1,79%	3 400 000	0,43%	0	0,00%	381 000	0,05%	4 156 200	0,52%	6 411 570	0,80%
	2.1 Eszközbeszerzés költségei	0,0%	2,0%	12 263 770	1,53%	2 320 000	0,29%			246 000	0,03%	3 886 200	0,49%	5 811 570	0,73%
	2.2 Immateriális javak beszerzésének költsége	0,0%	2,0%	2 085 000	0,26%	1 080 000	0,14%			135 000	0,02%	270 000	0,03%	600 000	0,08%
III. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei		0,0%	8,0%	57 444 000	7,18%	750 000	0,09%	0	0,00%	29 650 216	3,71%	16 293 784	2,04%	10 750 000	1,34%
	3.1 Képzéshez kapcsolódó költségek	0,0%	8,0%				0,00%							0	0,00%
	3.2 Egyéb szakértői szolgáltatás és rendezvényszervezés költségei	0,0%	8,0%	38 293 784	4,79%		0,00%			22 000 000	2,75%	16 293 784	2,04%	0	0,00%
	3.3 Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei	0,0%	8,0%	9 330 216	1,17%		0,00%			7 650 216	0,96%			1 680 000	0,21%
	3.4 Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	0,0%	0,5%	820 000	0,10%	750 000	0,09%							70 000	0,01%
	3.5 Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj	0,0%	8,0%	9 000 000	1,13%		0,00%							9 000 000	1,13%
	3.6 Egyéb szolgáltatási költségek	0,0%	8,0%				0,00%							0	0,00%
IV. Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei		15,0%	35,0%	203 653 520	25,46%	0	0,00%	12 100 542	1,51%	835 200	0,10%	29 033 058	3,63%	161 684 720	20,21%
	4.1 Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (kivéve	0,0%	5,0%	39 968 800	5,00%			12 100 542	1,51%	835 200	0,10%	27 033 058	3,38%	0	0,00%
	4.1 Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2. főtevékenység a. pont)	2,0%	10,0%	79 924 360	9,99%									79 924 360	9,99%
	4.1 Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2. főtevékenység b. pont)	2,5%	20,0%	79 924 360	9,99%									79 924 360	9,99%
	4.2 Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség	0,0%	30,5%	3 836 000	0,48%							2 000 000	0,25%	1 836 000	0,23%
V. Célcsoport támogatásának költségei		70,0%	100,0%	492 993 710	61,62%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	492 993 710	61,62%
	5.1 Célcsoport személyi jellegű ráfordításai													291 297 260	36,41%
	5.2 Célcsoport lakhatási- és útiköltsége	50,0%	97,5%	492 993 710	61,62%									29 745 000	3,72%
	5.3 Célcsoport képzési költségei													171 951 450	21,49%
	5.4 Célcsoport által igénybe vett munkaerő-piaci szolgáltatások költségei	2,5%	20,0%											0	0,00%
VI. Projektmenedzsment költség		0,0%	2,5%	20 000 000	2,50%	0	0,00%	0	0,00%	20 000 000	2,50%	0	0,00%	0	0,00%
	6.1 Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása	0,0%	2,5%	20 000 000	2,50%					20 000 000	2,50%			0	0,00%
	6.2 Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség	0,0%	2,5%											0	0,00%
	6.3 Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja	0,0%	2,5%											0	0,00%
	6.4 Egyéb projektmenedzsment költség	0,0%	2,5%											0	0,00%
VII. Általános (rezsi) költség		0,0%	1,0%	8 000 000	1,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	2 000 000	0,25%	6 000 000	0,75%
	7.1 Egyéb általános (rezsi) költség	0,0%	1,0%	8 000 000	1,00%						0,00%	2 000 000	0,25%	6 000 000	0,75%
SZUM			100,0%	800 000 000	100,00%	4 150 000	0,52%	12 100 542	1,51%	51 566 416	6,45%	52 183 042	6,52%	680 000 000	85,00%

Támogatható tevékenységek megvalósításához kapcsolódó elszámolható költségek:

A 2.3. Az elérendő célokhoz szükséges tevékenységek bemutatása fejezetben korábban már bemutatott és részletezett támogatható tevékenységekre elszámolni kívánt költségek - a Felhívás kapcsolódó, elszámolhatóságra vonatkozó előírásait szem előtt tartva - költségkategóriánként és konzorciumi partnerekenként az alábbiak szerint tervezettek:

I. Projekt előkészítés költségei:

1.1 Közbeszerzési költségek:

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMTFÜ	Közbeszerzési szakértő díja	db	1	551.181	148.819	700.000
TFKft.	Közbeszerzési szakértő díja	db	1	551.181	148.819	700.000
HMKH	Közbeszerzési eljárások lebonyolítása	időszak	1	1.700.788	459.212	2.160.000
Összesen						3.560.000

II. Beruházáshoz kapcsolódó költségek:

2.1. Eszközbeszerzés költségei:

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMÖ	Eszközbeszerzés	időszak	1	1.826.772	493.228	2.320.000
HMTFÜ	Eszközbeszerzés	időszak	1	193.701	52.299	246.000
TFKft.	Eszközbeszerzés	időszak	1	3.060.000	826.200	3.886.200
HMKH	Eszközbeszerzés	időszak	1	4.576.039	1.235.531	5.811.570
Összesen						12.263.770

2.2. Imateriális javak beszerzésének költségei:

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMÖ	Szoftver beszerzés	időszak	1	850.394	229.606	1.080.000
HMTFÜ	Szoftver beszerzés	időszak	1	106.299	28.701	135.000
TFKft.	Szoftver beszerzés	időszak	1	212.599	57.401	270.000
HMKH	Szoftver beszerzés	db	12	39.370	10.630	600.000
Összesen						2.085.000

III. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei:

3.1. Egyéb szakértői szolgáltatás költségei:

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMTFÜ	Egyéb szakértői díjak, tanácsadás költsége	db	1	17.322.835	4.677.165	22.000.000
TFKft.	Egyéb szakértői díjak, tanácsadás költsége	db	1	12.829.751	3.464.033	16.293.784
Összesen						38.293.784

3.2. Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMTFÜ	Egyéb kommunikációs költségek	időszak	1	6.023.792	1.626.424	7.650.216
HMKH	Egyéb kommunikációs költségek	időszak	1	850.394	229.606	1.080.000
HMKH	Rendezvényszervezés, kapcsolódó ellátási, ún. „catering” költségek, reprezentációs költségek	db	3	157.480	42.520	600.000
Összesen						9.330.216

3.3. Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költségei

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMÖ	Kötelezően megvalósítandó nyilvánosság biztosításának költségei	időszak	1	590.551	159.449	750.000
HMKH	Kötelezően megvalósítandó nyilvánosság biztosításának költségei	időszak	1	55.118	14.882	70.000
Összesen						820.000

3.4. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMKH	Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó eszközök és immateriális javak bérleti költsége	hó	30	236.221	63.779	9.000.000
Összesen						9.000.000

IV. Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei

4.1. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (kivéve 2. főtevékenység)

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMÖ Hivatal	Munkabér	időszak	1	9.527.986	0	9.527.986
HMÖ Hivatal	Foglalkoztatást terhelő adók, járulékok	időszak	1	2.572.556	0	2.572.556
HMTFÜ	Munkabér	időszak	1	720.000	0	720.000
HMTFÜ	Foglalkoztatást terhelő adók, járulékok	időszak	1	115.200	0	115.200
TFKft.	Munkabér - paktumiroda	időszak	1	18.600.000	0	18.600.000
TFKft.	Foglalkoztatást terhelő adók, járulékok - paktumiroda	időszak	1	5.301.000	0	5.301.000
TFKft.	Személyi jellegű egyéb kifizetés	időszak	1	998.458	0	998.458
TFKft.	Munkabér - befektetés-ösztönzés	időszak	1	1.680.000	0	1.680.000
TFKft.	Foglalkoztatást terhelő adók, járulékok - befektetés-ösztönzés	időszak	1	453.600	0	453.600
Összesen						39.968.800

A Heves Megyei Önkormányzat Hivatala a helyzetértékeléshez kapcsolódó egyes fejezetek/részdokumentumok kidolgozását végzi, munkaviszony keretén belül, 8 fővel, különböző intenzitásban 2016 júliusa és októbere között. Az Ügynökség marketing kommunikációs feladatok elvégzésében közreműködő munkatársa munkabére és kapcsolódó KIVA a tevékenység projektre fordított munkaidejének arányában kerül elszámolásra a projektben. A Térségfejlesztési Kft. által foglalkoztatott 2 fő paktum menedzser munkabére, járuléka és egyéb személyi jellegű kifizetése, valamint a befektetés ösztönzésben közreműködő munkatárs munkabére és járuléka jelen projektben 100%-ban támogatottak.

4.2. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.a. főtevékenység)

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMKH	Munkabér - szakmai megvalósítók	időszak	1	58.468.000	0	58.468.000
HMKH	Foglalkoztatást terhelő adók, járulékok - szakmai megvalósítók	időszak	1	15.786.360	0	15.786.360
HMKH	Személyi jellegű egyéb kifizetés - szakmai megvalósítók	időszak	1	5.670.000	0	5.670.000
Összesen						79.924.360

A bérek, bérjellegű költségek, valamint az ezekhez kapcsolódó járulékok tervezése a közszolgálati tisztviselők jogállásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján történt, valamint figyelembe vettük a várható átsorolásokat, és az esetleges illetményváltozásokat is.

A Heves Megyei Kormányhivatal a projekt megvalósítása érdekében, a projekt terhére átlagosan 30 hónapra átlagosan 6 fős szakmai megvalósításban közreműködő létszám foglalkoztatásával tervez.

A tervezéskor átlagléttszámmal, átlagbérrel és átlagos foglalkoztatási időtartammal kalkulálunk, vagyis a konkrét létszáma, illetve foglalkoztatások időtartama, valamint a ténylegesen kifizethető bér ettől bármilyen irányban eltérhet, azzal, hogy az egyes foglalkoztatások a projekt teljes hosszát nem haladhatják meg, illetve a projekt keretében kifizetett bértömeg a projekt teljes időszakára vetítve nem lehet több az összes tervezettnél.

- szakmai megvalósításban közreműködők: 6 fő * 30 hó * átlag 311.000 Ft/hó = 180 emberhó * 311.000 Ft = 55.980.000 Ft

A szakmai megvalósításban közreműködők bruttó bére után felmerülő, a munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adó mértékét a hatályos jogszabályok alapján tervezzük.

- szakmai megvalósításban közreműködők: 6 fő * 30 hó * átlag 83.970 Ft/hó = 180 emberhó * 83.970 Ft = 15.114.600 Ft

A szakmai megvalósításban közreműködő létszám személyi jellegű kifizetése között tervezzük a kávéterületi juttatás költségeit éves átlag bruttó 252e Ft-os kerettel személynként, figyelembe véve a három éves projekt megvalósításának időtartama alatt a kávéterületi-juttatás jogszabályban meghatározott éves keretének emelkedését.

- szakmai megvalósításban közreműködők: 3 fő * 30 hó * átlag 21.000 Ft/fő/hó = 180 emberhó * 21.000 Ft = 3.780.000 Ft

A szakmai megvalósításban közreműködő létszám személyi jellegű kifizetése között tervezzük továbbá a kormányhivatal minden dolgozójára vonatkozó, egységes belső szabályzatában, illetve azzal azonos vagy magasabb rangú egyéb belső szabályozásban, utasításban, stb. foglalt egyéb kötelező és adható juttatások (például,

de nem kizárólag: szemüvegtérítés, bankszámlára utalás költsége, csekély értékű ajándékutalvány, munkába járás útiköltség térítése, stb.) költségeit.

- szakmai megvalósításban közreműködők: 6 fő * 30 hó * átlag 10.000 Ft/fő/hó = 180 emberhó * 10.000 Ft = 1.800.000 Ft

A szakmai megvalósításban közreműködő létszám éves foglalkozás-egészségügyi vizsgálatának („munkaköri alkalmassági vizsgálat díja 33/1998. (VI.24.) NM rendelet alapján”) költségeit is tervezzük elszámolni.

- szakmai megvalósításban közreműködők: 6 fő * 3 év * 5.000 Ft = 18 alkalom * 5.000 Ft = 90.000 Ft

Az állami foglalkoztatási szerv kormányhivatali, és/vagy járási hivatali szintjén, a projektben dolgozó, illetve nem a projekt keretében foglalkoztatott, törzsállományba tartozó kollégák részére, a projekt megvalósításából, szervezéséből, irányításából, valamint ellenőrzéséből adódó előre nem látható és emiatt nem tervezhető, alkalmanként vagy időszakosan esetileg felmerülő többletfeladatok (pl. Európai Bizottság auditja) hatékony és határidőben történő elvégzése érdekében célfeladat kitűzéssel is tervezünk a közszolgálati tisztviselők jogállásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 154. §-a alapján.

A célfeladat kitűzését átlagosan 8 alkalomra tervezzük, átlagosan 311.000,- Ft céljuttatással (a konkrét célfeladat kitűzések darabszáma és összege ettől bármilyen irányban eltérhet, azzal, hogy a projekt keretében kifizetett céljuttatások összege a projekt teljes időszakára vetítve nem lehet több az összes tervezettnél).

- 8 alkalom * átlag 311.000 Ft = 2.488.000 Ft

A célfeladat kitűzés díjazása után felmerülő, a munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adó mértékét a hatályos jogszabályok alapján tervezzük.

- 8 alkalom * átlag 83.970 Ft = 671.760 Ft

4.3. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.b. főtevékenység)

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMKH	Munkabér – munkaerő-piaci szolgáltatók	időszak	1	58.468.000	0	58.468.000
HMKH	Foglalkoztatást terhelő adók, járulékok – munkaerő-piaci szolgáltatók	időszak	1	15.786.360	0	15.786.360
HMKH	Személyi jellegű egyéb kifizetés – munkaerő-piaci szolgáltatók	időszak	1	5.670.000	0	5.670.000
Összesen						79.924.360

A bérek, bérjellegű költségek, valamint az ezekhez kapcsolódó járulékok tervezése a közszolgálati tisztviselők jogállásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján történt, valamint figyelembe vettük a várható átsorolásokat, és az esetleges illetményváltozásokat is.

A Heves Megyei Kormányhivatal a projekt során a munkaerő-piaci szolgáltatások megvalósítása érdekében, a projekt terhére átlagosan 30 hónapra, átlagosan 6 fős munkaerő-piaci szolgáltató létszám foglalkoztatásával tervez.

A tervezéskor átlagléttszámmal, átlagbérrel és átlagos foglalkoztatási időtartammal kalkulálunk, vagyis a konkrét létszám, illetve foglalkoztatások időtartama, valamint a ténylegesen kifizethető bér ettől bármilyen irányban eltérhet, azzal, hogy az egyes foglalkoztatások a projekt teljes hosszát nem haladhatják meg, illetve a projekt keretében kifizetett bértömeg a projekt teljes időszakára vetítve nem lehet több az összes tervezettnél.

- munkaerő-piaci szolgáltató: 6 fő * 30 hó * átlag 311.000 Ft/hó = 180 emberhó * 311.000 Ft = 55.980.000 Ft

A munkaerő-piaci szolgáltató létszám bruttó bére után felmerülő, a munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adó mértékét a hatályos jogszabályok alapján tervezzük.

- munkaerő-piaci szolgáltató: 6 fő * 30 hó * átlag 83.970 Ft/hó = 180 emberhó * 83.970 Ft = 15.114.600 Ft

A munkaerő-piaci szolgáltató létszám személyi jellegű kifizetése között tervezzük a kávéterületi juttatás költségeit éves átlag bruttó 252e Ft-os kerettel személynként, figyelembe véve a közel öt éves projekt megvalósításának időtartama alatt a kávéterületi-juttatás jogszabályban meghatározott éves keretének emelkedését.

- munkaerő-piaci szolgáltató: 6 fő * 30 hó * átlag 21.000 Ft/fő/hó = 180 emberhó * 21.000 Ft = 3.780.000 Ft

A munkaerő-piaci szolgáltató létszám személyi jellegű kifizetése között tervezzük továbbá a kormányhivatal minden dolgozójára vonatkozó, egységes belső szabályzatában, illetve azzal azonos vagy magasabb rangú egyéb belső szabályozásban, utasításban, stb. foglalt egyéb kötelező és adható juttatások (például, de nem kizárólag: szemüvegtérítés, bankszámlára utalás költsége, csekély értékű

ajándékutalvány, munkába járás útiköltség térítése, stb.) költségeit.

- munkaerő-piaci szolgáltató: 6 fő * 30 hó * átlag 10.000 Ft/fő/hó = 180 emberhó * 10.000 Ft = 1.800.000 Ft

A munkaerő-piaci szolgáltató létszám éves foglalkozás-egészségügyi vizsgálatának („munkaköri alkalmassági vizsgálat díja 33/1998. (VI.24.) NM rendelet alapján”) költségeit is tervezzük elszámolni.

- munkaerő-piaci szolgáltató: 6 fő * 3 év * 5.000 Ft = 18 alkalom * 5.000 Ft = 90.000 Ft

Az állami foglalkoztatási szerv kormányhivatali, és/vagy járási hivatali szintjén, a projektben dolgozó, illetve nem a projekt keretében foglalkoztatott, törzsállományba tartozó kollégák részére, a projekt megvalósítása során a munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtása tárgyában felmerülő többletfeladatok hatékony és határidőben történő elvégzése érdekében célfeladat kitűzéssel is tervezünk a közszolgálati tisztviselők jogállásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 154. §-a alapján.

A célfeladat kitűzését átlagosan 8 alkalomra tervezzük, átlagosan 311.000,- Ft céljuttatással (a konkrét célfeladat kitűzések darabszáma és összege ettől bármilyen irányban eltérhet, azzal, hogy a projekt keretében kifizetett céljuttatások összege a projekt teljes időszakára vetítve nem lehet több az összes tervezettnél).

- 8 alkalom * átlag 311.000 Ft = 2.488.000 Ft

A célfeladat kitűzés díjazása után felmerülő, a munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adó mértékét a hatályos jogszabályok alapján tervezzük.

- 8 alkalom * átlag 83.970 Ft = 671.760 Ft

4.4. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
TFKft.	Utazási költség	időszak	1	1.574.803	425.197	2.000.000
HMKH	Utazási költség	hó	30	48.189	13.011	1.836.000
Összesen						3.836.000

5. Célcsoport támogatásának költségei

5.1. Célcsoport személyi jellegű ráfordításai

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMKH	Foglalkozás-egészségügyi és alkalmassági vizsgálatok és költségeinek megtérítése	időszak	1	642.260	0	642.260

HMKH	Munkatapasztalat-szerzést elősegítő bérköltség- támogatás költsége (bér és járulék)	időszak	1	180.000	0	25.920.000
HMKH	Önfoglalkoztatóvá válás támogatásának költsége (1 havi, minimálbérrel megegyező összegű támogatás)	időszak	1	127.500	0	8.415.000
HMKH	Bértámogatás költsége (bér és járulék)	időszak	1	256.320.000	0	256.320.000
Összesen						291.297.260

Bér- és bérköltség támogatások (8+4 hó):

- Humánszolgáltatástkövető foglalkoztatástbővítőbértámogatásban 164főt kívánunk részesíteni, átlagosan 8 hónapos támogatási időtartammal, 128.571 Ft havi átlagos bérköltséggel, 70%-os támogatásintenzitással, azaz átlag 90.000 Ft-os havi támogatással. Költségsor: 164 fő * 8 hó (1312 emberhó) * 90.000 Ft = 118.080.000 Ft
- Humánszolgáltatást követő 8 hónapos bérköltség támogatásban 96 főt kívánunk részesíteni, átlagosan 8 hónapos támogatási időtartammal, 180.000 Ft havi átlagos bérköltséggel. Költségsor: 96 fő * 8 hó (768 emberhó) * 180.000 Ft = 138.240.000 Ft

Bér- és bérköltség támogatások (8+4 hó) költségsor: (164 fő * 8 hó (1312 emberhó) * 90.000 Ft) + (96 fő * 8 hó (768 emberhó) * 180.000 Ft) = 118.080.000 Ft + 138.240.000 Ft = 256.320.000 Ft

Humánszolgáltatást követő munkatapasztalat szerzést elősegítő bérköltség támogatásban 48 főt kívánunk részesíteni, átlagosan 3 hónapos támogatási időtartammal, 180.000 Ft havi átlagos bérköltséggel. Költségsor: 48 fő * 3 hó (144 emberhó) * 180.000 = 25.920.000 Ft

Korábbi munkaerő-piaci programjaink tapasztalatai alapján a vállalkozóvá válási támogatási formát a programba bevontak közel 2 %-ának, 10 főnek tervezünk nyújtani, valamint képzés után további 1 főnek halmozódó támogatásként, vagyis összesen 11 fő részére, hat havi időszakra, átlagosan havi 127.500 Ft támogatási összeg (a hatályos minimálbér elkövetkező években történő becsült mértékű emelt összegeinek átlaga) mellett. Költségsor: 11 fő * 6 hó (66 emberhó) * 127.500 Ft = 8.415.000 Ft

Foglalkozás egészségügyi vizsgálatot a munkaközvetítés előtt 5 alkalommal tervezünk átlag 2.052 Ft-os eseti költséggel. Költségsor: 5 fő * 2.052 Ft = 10.260 Ft

Képzés alkalmassági vizsgálatot a képzésre tervezett létszám (197 fő) 80 %-nak, 158 fő részére tervezünk átlag 4.000 Ft-os eseti költséggel. Költségsor: 158 fő * 4.000 Ft = 632.000 Ft

5.2. Célcsoport lakhatási és útiköltsége

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMKH	Munkába járáshoz szállásköltség	időszak	1	3.600.000	0	3.600.000
HMKH	Utazási költség: A munkába járáshoz, munkatapasztalat-szerzéshez kapcsolódó utazási költségek beleértve a csoportos személyszállítás költségeit is, képzéshez kapcsolódó (helyi/helyközi) utazási költség	időszak	1	26.145.000	0	26.145.000
Összesen						29.745.000

Munkába járáshoz kapcsolódó útiköltség térítést 36 főnek tervezünk nyújtani, átlagosan 8 hónapra, havi átlag 12.500 Ft költséggel. Költségsor: 36 fő * 8 hó (288 emberhó) * 12.500 Ft = 3.600.000 Ft

Képzéshez kapcsolódó útiköltség támogatást korábbi munkaerő-piaci programjaink tapasztalatai alapján a képzésben részt vevő tervezett ügyfelek (197 fő) 85 %-nak, 167 fő részére tervezünk 6 hónapra az átlagos képzési időtartamnak megfelelően, átlagosan 22.500 Ft/fő/hó költséggel. Költségsor: 167 fő * 6 hó (1002 emberhó) * 22.500 Ft = 22.545.000 Ft

A korábbi releváns kiemelt munkaerő-piaci programok tapasztalatai, valamint a térségben jellemzően alacsony mobilitás miatt lakhatási támogatást a programba bevontak tervezett létszámából mindössze 3 fő részére tervezünk nyújtani, 12 hónapra az adható támogatási maximum összegével. - Lakhatási támogatás: 3 fő * 12 hó (36 emberhó) * 100.000 Ft = 3.600.000 Ft

5.3. Célcsoport képzési költsége

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMKH	Tanfolyami díj költsége	emberhó	1182	65.010.000	0	65.010.000
HMKH	Képzéshez kapcsolódó keresetpótló juttatás	emberhó	1182	106.941.450	0	106.941.450
Összesen						171.951.450

Munkaerő-piaci képzésben a programba bevontak tervezett 518 fő 38 %-át, 197 főt kívánunk részesíteni. Figyelembe véve a korábbi munkaerő-piaci programok keretében megvalósított képzések tapasztalatait, átlagosan 6 hónap képzési időtartammal, 330.000 Ft tanfolyami díjjal kalkulálunk a teljes program időszakra. Költségsor: 197 fő * 6 hó (1182 emberhó) * 55.000 = 65.010.000 Ft

A munkaerő-piaci képzésben részt vevőknek a képzés sikeres elvégzését segítő keresetpótló juttatást tervezünk biztosítani a képzés idejére. A keresetpótló juttatás mértékét a közfoglalkoztatási minimálbér 60-100 %-a közötti mértékben van lehetőségünk meghatározni átlagosan 6 hónapos képzési időtartammal kalkulálva 197 fő részére, átlagosan 90.000 Ft havi támogatással (a hatályos közfoglalkoztatási minimálbér elkövetkező években történő becsült mértékű emelt összegeinek átlaga).

A keresetpótló juttatás postai úton történő kézbesítését igazoló hivatalos dokumentum (tudakozóvány) beszerzésének költségét is ezen a soron tervezzük elszámolni, átlagosan 475 Ft/fő/hó költséggel. - Keresetpótló juttatás: 197 fő * 6 hó (1182 emberhó) * 90.000 Ft = 106.380.000 Ft - Keresetpótló juttatás postai tudakozóvány: 197 fő * 6 hó (1182 emberhó) * 475 Ft = 561.450 Ft Költségsor: 1182 emberhó * 90.475 Ft = 106.941.450 Ft

VI. Projektmenedzsment

6.1. Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
HMTFÜ	Munkabér	időszak	1	17.241.379	0	17.241.379
HMTFÜ	Foglalkoztatást terhelő adók, járulékok	időszak	1	2.758.621	0	2.758.621
Összesen						20.000.000

Az Ügynökség a menedzsmenti feladatok ellátásában működik közre, a projekt teljes időtartama alatt, 1 fő projekt menedzser és 1 fő pénzügyi vezető alkalmazásával. A kifizetett munkabér és az azt terhelő KIVA a 2 fő projektre fordított munkaidejének arányában, 68,4%-ban kerül elszámolásra a projektben.

VII. Általános (rezi) költség

7.1. Egyéb általános (rezi) költség

Konzorciumi tag	Költségelem	Mennyiségi egység	Mennyiség	Nettó egységár	Egységárra eső áfa	Bruttó összesen
TFKft.	Általános vállalatirányítási költség	időszak	1	2.000.000	0	2.000.000
HMKH	Általános vállalatirányítási költség	időszak	1	6.000.000	0	6.000.000
Összesen						8.000.000

Finanszírozással kapcsolatos információk:

Heves Megye Foglalkoztatási Paktuma működésének finanszírozását annak költségvetése biztosítja.

A elszámolhatóság jogszabályi kereteit a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet rögzíti.

A projekt pénzügyi kockázatainak kivédése érdekében a Konzorciumi Tagok már a Támogatási Szerződés megkötését követően éltek az előlegelhívás lehetőségével, a közzféra szervezetek a rájuk eső utófinanszírozott költségtételek 100%-ának, míg a HMTFÜ, valamint a TFKft. azok 50%-ának erejéig.

Konzorciumi Tag	Igényelt előleg összege
HMÖ	4.150.000.-
HMÖ Hivatal	12.100.542.-
HMTFÜ	10.767.600.-
TFKft.	17.944.629.-
HMKH	680.000.000.-
Összesen	724.962.771.-

Szállítói finanszírozási módot a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft., valamint a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. választott az alábbi költségtételek vonatkozásában:

A Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. esetében az „Egyéb szakértő szolgáltatások költségei” soron a helyzet-elemzés és stratégia kidolgozására tervezett bruttó 22.000.000 Ft, valamint a „Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei” soron szereplő (az 1. sz. Támogatási Szerződés keretében költségátcsoportosítással módosított) bruttó 7.650.216 Ft kerül az azokat elvégző külső szakértő szervezetek számára közvetlenül finanszírozásra.

A Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. a befektetés-ösztönzéshez kapcsolódó tevékenységek bruttó 16.293.784 Ft összegét kívánja szállítói finanszírozás keretében finanszírozni.

Az 1. sz. Támogatási szerződés módosítás keretében benyújtott és már jóváhagyott költségátcsoportosítást - a költséghatékonyság szempontjain túl - az indokolta, hogy a marketing feladatokat végző munkatárs részére a kapcsolódó feladatok magas szintű és hatékony végrehajtása érdekében a Területfejlesztési Ügynökség eszköz- és szoftver beszerzését tervezi összesen 381.000 Ft értékben, amely összeget a korábban A „Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei” sorra tervezett 8.031.216 Ft összegből került átcsoportosításra.

A támogatási kérelemmel kapcsolatban felmerülő költségek mérföldkövenkénti bontásban:

Sorszám	Elérés tervezett dátuma	A mérföldkö eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege	Érintett tevékenységek
1.	2016.08.01	923.490.-	Projekt előkészítés, partnerség építés
2.	2016.11.01.	11.899.577.-	Projekt előkészítés, partnerség építés, helyzetelemzés és stratégia kidolgozása, eszköz- és szoftverbeszerzések
3.	2017.01.01	39.331.414.-	Projekt előkészítés, partnerség építés, helyzetelemzés és stratégia kidolgozása, marketing
4.	2017.05.01	99.908.532.-	Befektetés ösztönzés, marketing, képzések megkezdése
5.	2017.07.01	57.910.402.-	Befektetés ösztönzés, marketing, képzések lebonyolítása
6.	2017.10.01	92.546.864	Befektetés ösztönzés, marketing, képzések lebonyolítása, foglalkoztatások megkezdése
7.	2018.08.01	87.004.803.-	Befektetés ösztönzés, marketing, képzések és foglalkoztatások lebonyolítása
8.	2018.04.01	119.057.931.-	Befektetés ösztönzés, marketing, képzések és foglalkoztatások lebonyolítása
9.	2018.07.01	86.471.403.-	Befektetés ösztönzés, marketing, képzések és foglalkoztatások lebonyolítása
10.	2018.10.01	86.332.203.-	Befektetés ösztönzés, marketing, képzések és foglalkoztatások lebonyolítása
11.	2018.10.31	57.554.802.-	Befektetés ösztönzés, marketing, képzések és foglalkoztatások lebonyolítása,
12.	2018.10.31	61.058.579.-	Befektetés ösztönzés, marketing, képzések és foglalkoztatások lebonyolítása; minősítési eljárás befejezése

A projektköltségvetés bevételi oldalát a mérföldkö elérését követő 15 napon belül benyújtott kifizetési kérelem benyújtása teremti meg, melyben az érintett Konzorciumi tag az általa ellátott tevékenység vonatkozásában, annak költségére eső támogatási összeget utófinanszírozás keretében lehívja, vagy a korábban igénybe vett előleggel, illetve szállítói finanszírozás keretében az érintett összeggel elszámol.

4.1.5 Kockázatelemzés

Annak ellenére, hogy a projekt megvalósításában és fenntartásában elkötelezett Konzorciumi tagok mindegyike több éves szakmai tapasztalattal rendelkezik az Európai Unió fejlesztési forrásokból finanszírozott projektek lebonyolításában és jelenleg nem ismert egyetlen olyan körülmény sem, amely kedvezőtlenül befolyásolhatná a projekt sikeres lebonyolítását, a megvalósítás időszaka néhány – többnyire külső körülményből származó – kockázatot szükségszerűen hordoz magában.

A végrehajtás során felmerülő akadályok jelentős része azonban elkerülhető vagy megoldható, amennyiben ezekre előre számítottak a projektet megvalósítók, és elkerülésükre megfelelő kockázatkezelési módszereket dolgoztak ki.

A kockázatok kapcsolódhatnak a projekt pénzügyi forrásaihoz, közbeszerzési eljárásaihoz, illetve technikai, jogi, pénzügyi és projektvezetési nehézségekből is adódhatnak.

A táblázatban egy 1-től 7-ig terjedő skálán jelöljük, hogy az egyes kockázatok bekövetkezésének mekkora a becsült valószínűsége (1-alacsony, 4-közepes, 7-magas), illetve a bekövetkezés esetén várható hatás (kár) mértéke (1-csekély, 4-közepes, 7-jelentős).

A kettő szorzata adja a kockázati indexet, mely minél magasabb annál kockázatosabb az adott tényező a projekt megvalósítására nézve.

Pénzügyi kockázatok:

Kockázatok	Becsült valószínűség	Várható hatás	Kockázati index	Kockázat kezelési stratégia
Pénzügyi ütemterv nem megfelelő teljesítése a szakmai előkészítés és megvalósítás időbeli csúszása miatt	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> - aktív partnerségben megvalósított projekttervezés- és megvalósítás, - folyamatos kapcsolattartás és kommunikáció - folyamatos monitoring, projekt-nyomon követés - megelőző, illetve folyamatos igényfelmérés - esetleges, ütemezést érintő változás-bejelentés
Az igényelt támogatás folyósításának időbeli csúszása	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> - előleg igénybevétele - időközi kifizetési igénylések ütemezésének optimalizálása, megfelelő elkészítése, - folyamatos együttműködés a Magyar Államkincstárral
A tervezett költségek a közbeszerzési eljárások eredményeként növekednek	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> - indikatív árajánlatok bekérése, - esetleges költségátcsoportosítások kezdeményezése
A projekt eredményeinek fenntartása és hasznosítása	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> - szervezetek humán erőforrás kapacitásainak fenntartása, lehetséges pénzügyi források felkutatása

Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok:

Projektelőkészítés kockázata:

Kockázatok	Becsült valószínűség	Várható hatás	Kockázati index	Kockázat kezelési stratégia
Közbeszerzési eljárások időbeli csúszása	1	3	3	<ul style="list-style-type: none"> - megbízható, szakképzett közreműködő szervezet kiválasztása - esetleges, ütemezést érintő változás-bejelentés

Projektmegvalósítás általános kockázata:

Kockázatok	Becsült valószínűség	Várható hatás	Kockázati index	Kockázat kezelési stratégia
Projektmegvalósítás időbeli csúszása	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> - alapos tervezés - aktív partnerségben megvalósított projekttervezés- és megvalósítás, - folyamatos kapcsolattartás és kommunikáció - cselekvési ütemterv gyakori felülvizsgálata, optimalizálása - megfelelő szakmai háttérrel, referenciával rendelkező szakértő szervezet(ek) közreműködése, - esetleges, ütemezést érintő változás-bejelentés
A projekt eredményeinek fenntartása és hasznosítása	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> - szervezetek humán erőforrás kapacitásainak fenntartása, lehetséges pénzügyi források felkutatása - folyamatos monitoring, nyomon követés

Jogi kockázatok:

Kockázatok	Becsült valószínűség	Várható hatás	Kockázati index	Kockázat kezelési stratégia
Jogi környezet megváltozása	3	3	9	- jogszabályváltozások folyamatos nyomon követése; - jogi szakértő alkalmazása
Egyéb jogi, szerződéses problémák	2	4	8	- alaposan előkészített szerződések - megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkező jogi szakértő közreműködése

Társadalmi kockázat:

Kockázatok	Becsült valószínűség	Várható hatás	Kockázati index	Kockázat kezelési stratégia
Foglalkoztatói előítéletek	1	3	3	- a nyilvánosság folyamatos tájékoztatás, a projektet, munkaerő-piaci programokat népszerűsítő fórumok, rendezvények - megfelelő marketing és kommunikáció - aktív toborzás

Szakmai kockázatok (elsősorban a vállalt indikátorok nem-teljesíthetőségének kockázata):

Kockázatok	Becsült valószínűség	Várható hatás	Kockázati index	Kockázat kezelési stratégia
A célcsoport alacsony érdeklődése, esetleges elégedetlensége, érdektelensége a programokban való részvétel iránt	1	4	4	- a nyilvánosság folyamatos tájékoztatás, a projektet, munkaerő-piaci programokat népszerűsítő fórumok, rendezvények - megfelelő marketing és kommunikáció - aktív toborzás
A munkaerő-piaci programokba bevont célcsoport lemorzsolódása	4	4	16	- munkaerő-piaci programokat népszerűsítő fórumok, rendezvények - célcsoporti tartalék biztosítása - munkaerő-piaci szolgáltatók bevonása - aktív toborzás - aktív mentori tevékenység
Jelen projekttel párhuzamosan futó, azonos célcsoportot érintő (GINOP-5.1.1-15; GINOP-5.2.1-14; GINOP-6.1.1.-15) projektek	7	4	28	- Heves Megyei Kormányhivatal hatékony koordinációja, feladatok összehangolása, indikátor teljesülés nyomon követése - munkaerő-piaci szolgáltatók bevonása - aktív toborzás
Jelen projekttel párhuzamosan futó, azonos célcsoportot érintő egyéb programok, helyi paktumok				- Kormányhivatal hatékony koordinációja, feladatok összehangolása, paktumok közötti lehatárolások, indikátorteljesülések nyomon követése - munkaerő-piaci szolgáltatók bevonása - aktív toborzás

4.1.6. Fenntartás

A projekt a Felhívásban meghatározottak szerint akkor tekinthető befejezettnek, ha „fizikailag és pénzügyileg is befejezett, valamint a kedvezményezettnek valamennyi támogatott tevékenységének befejezését igazoló és alátámasztó kifizetési igénylését, valamint beszámolóját az Irányító Hatóság jóváhagyta és a támogatás folyósítása megtörtént”.

Ezt követően a támogatást igénylők kötelezően kell, hogy vállalják, hogy a projektet - a támogatás visszafizetésének terhe mellett - a befejezéstől számított 5 évig fenntartják.

A Konzorciumi tagok és az együttműködési megállapodást aláíró paktumszervezeti tagok a projekt hosszú távú, támogatási időszakon túli működtetése, szakmai, valamint pénzügyi fenntartásában elkötelezettek.

Szervezeti fenntarthatóság:

A projekteredmények szervezeti fenntarthatóságának biztosítására egyrészt maga a konzorciumi forma, másrészt a konzorciumot alkotó szervezetek típusa nyújt hosszú távú garanciát.

A 2012. január 1-jén hatályba lépett, „Magyarország helyi önkormányzatairól” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény erejénél fogva a megyei önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs szerepköre biztosított.

A Heves Megyei Kormányhivatal Magyarország foglalkoztatáspolitikai intézményrendszerének részeként – szintén szervezeti jogkörénél fogva – a jövőben is számos szolgáltatással és támogatással igyekszik megkönnyíteni az álláskeresést és a munkába állást, valamint végzi az álláskeresési támogatások megállapításával és számfejtésével kapcsolatos feladatokat.

A konzorciumot alkotó további tagok részben (HMTFÜ 51%-ban) vagy egészben (TFKft. 100%-ban) a Heves Megyei Önkormányzat tulajdonában állnak, terület- és térségfejlesztési feladatkörük nemcsak nevükből, hanem tevékenységi körükből eredően is garantált.

A paktumszervezet működése a fejlesztési ciklus végéig garantált. A bér- és járulék támogatás a projekt megvalósítási időszakában tartható fent, a paktumszervezet továbbműködését a konzorciumi tagok önkormányzati, illetve állami jellege biztosítja. Az érintett tagok tehát szervezeti mivoltuknak köszönhetően hosszú távon biztosítják a projektmegvalósítási és fenntartási időszak folytonosságát, a személyi feltételek meglétét, projekt eredményeinek nyomon követhetőségét, s ezáltal Heves Megyei Foglalkoztatási Paktumának fenntartását.

Szakmai fenntarthatóság:

A TOP keretében megvalósuló, a vállalkozói, foglalkoztatói igényekből kiinduló, kereslet-orientált paktumok a foglalkoztatás-fejlesztés mellett a gazdaság fejlesztésének is biztosítékai. A konkrét munkalehetőségekre építő és erre rendelkezésre álló eszköztárat felvonultató paktum projektek, valamint ezek keretein belül funkcionáló menedzsment és partnerség folyamatos működtetése, fejlesztése hosszú távon alapozza meg a sikeres együttműködések, a helyi gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztés új mechanizmusának kialakítását.

A szakmai fenntarthatóságot megalapozó célcsoportni munkaerő elsődleges munkaerőpiacra történő közvetítése komplex munkaerő-piaci beavatkozások végrehajtásával biztosítható, úgymint

- megyei munkahelyteremtő - GINOP, TOP, VP stb. - beruházások azonosítása, majd a munkaerőigények felmérése (tervezett létszám, szakmák szerinti bontás, munkakörök, kompetencia igények, egyéb munkaadói elvárások)
- térségi meglévő, kielégítetlen munkaerőigények feltérképezése (tervezett létszám, szakmák szerinti bontás, munkakörök, kompetencia igények, egyéb munkaadói elvárások)
- toborzás, kiválasztás
- motivációs tréning (csoportos)
- teljes körű diagnózis készítése egyénenként (munkapálya tanácsadás keretében az illető kompetencia-készletet, szociális, mentális munkaerő-piaci szükségletet).
- szükség esetén kapcsolódó szolgáltatások biztosítása (pl.: életvezetési, pszichológiai, rehabilitációs és szociális tanácsadás, családtagok részére nyújtott szolgáltatások)
- az egyénre szóló lehetséges fejlesztési alternatívák meghatározása a munkaerő-piaci realitások függvényében. Kapcsolódó szolgáltatások alkalmazása szükség esetén (pl.: pszichológiai alkalmassági vizsgálatok, szociális szolgáltatások igénybevétele.)
- egyéni cselekvési terv elkészítése a leendő munkáltatók bevonásával, igényeik figyelembevételével
- felzárkóztató képzések (szükség esetén)
- szakképzés és gyakorlati foglalkoztatás biztosítása mentori kíséréssel lehetőleg a leendő munkáltatónál
- igény esetén álláskeresési tanácsadás (egyéni vagy csoportos)
- elhelyezkedés segítése (közvetítés, mentori kísérés, munkába járás megtervezése a munkaadók és önkormányzatok együttműködésével stb.)
- beilleszkedést és munkában maradáshoz segítő mentori kísérés

Ennek szervezeti kereteit és szakmai hátterét a paktumszervezet fenntartási időszakban való rendelkezésre állása is biztosítja. A projekt sikeres lezárását követően a paktumiroda, illetve annak paktum koordinációs, illetve gazdaság- és befektetés-ösztönzési szerepköre továbbra is fennmarad.

A HMKH szakmai hozzáértése, tapasztalata biztosítja a stratégia megvalósításának keretét adó megyei paktum projekthez kapcsolódó indikátorok teljesülésének monitoringját. A bértámogatások – valamint a kapcsolódó bérjárulékok támogatása – esetében nyomon követi a továbbfoglalkoztatási kötelezettségre vonatkozó feltételeket érvényesülését.

A projekt előrehaladással egyidejűleg, valamint a fenntartási időszakban egyaránt az elkészült stratégia elemei is - legalább éves szintű - felülvizsgálatot követelnek meg, aktualizálva a munkaerő-piaci igényeket, a képzési, foglalkoztatási irányokat, a projekt terveket, a munkaprogramot. Ezen felülvizsgálat során elsősorban a paktumszervezetnek lesz döntő szerepe, melynek munkatervébe ezen tevékenység már most betervezésre kerül.

A fenntartható működésre is garanciákat nyújtó paktumot alapító együttműködési megállapodás is évente kerül felülvizsgálatra.

Ernyőszerkezeti feladatok ellátásnak eleget téve a megyei paktum a projekt fenntartás időszakában is kiemelt figyelmet fordít a helyi

paktumok szakmai támogatására és Eger MJV paktumával való szoros együttműködés fenntartására.

A már elsajátított, bevált módszertanok, alkalmazott technikák, jó gyakorlatok terjesztése az alábbiak szerint tervezett:

- a nyilvánosság folyamatos és széles körű tájékoztatása,
- a projekt eredményeinek, hatásainak hírlevélben történő népszerűsítése, terjesztése az önkormányzatok, vállalkozások és civil foglalkoztatók körében;
- a létrehozott honlap fenntartása, folyamatos frissítése
- más megyei paktumokkal való kapcsolattartás, egyeztetések, szakmai találkozók, workshopok szervezése
- jó gyakorlat akadémia működtetése, megyében működő paktumok együttműködésének és feladatainak koordinálása, monitoring tevékenység ellátása, további szereplők bevonása érdekében

Pénzügyi garancia:

A paktumszervezet működésének, illetve a munkatervben meghatározott projekteknek a finanszírozását a Tagoknak, illetve pályázati úton kell biztosítani.

Heves Megye Foglalkoztatási Paktumának működése során törekedni kell egyrészt a stratégiában megfogalmazott célokat támogató új projektek feltérképezésére, másrészt új finanszírozási formák bevonására, mindenképp a pályázati lehetőségekre és egyéb pénzügyi forrásokra koncentrálni.

A paktum forráskoordinációs tevékenysége révén további ágazati OP forrásokat, és befektetői forrásokat lehet az adott térségbe, megyébe vonzani a gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztés céljaira. Ez a tevékenység egyben javítja az EU-s források hatékonyságát is a felhasználásban.

Ezeket egészíthetik ki a helyi partnerek, vállalkozások anyagi és természetbeni hozzájárulásai (pl. önkormányzati pénzügyi támogatás, épületek), akiknek - a projekt eredményeit, foglalkoztatási helyzetre gyakorolt hatásait és azok gyakorlati hasznát megismerve – mindez már érdekét képezi.

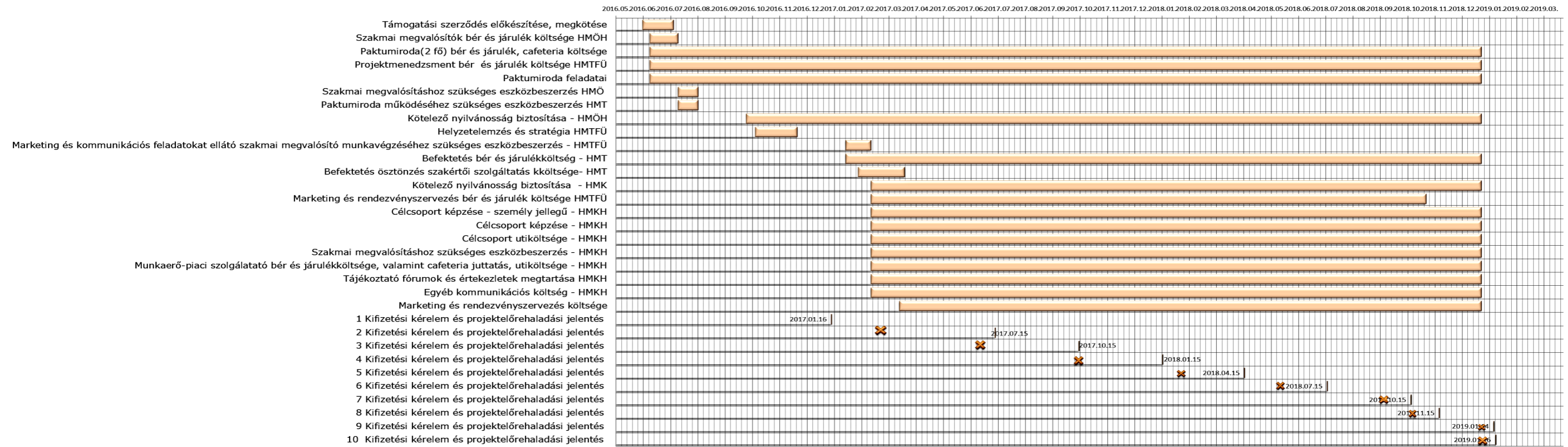
4.2 Részletes cselekvési terv

4.2.1 Az előkészítésének és megvalósításának részletes feladatai és ütemezése

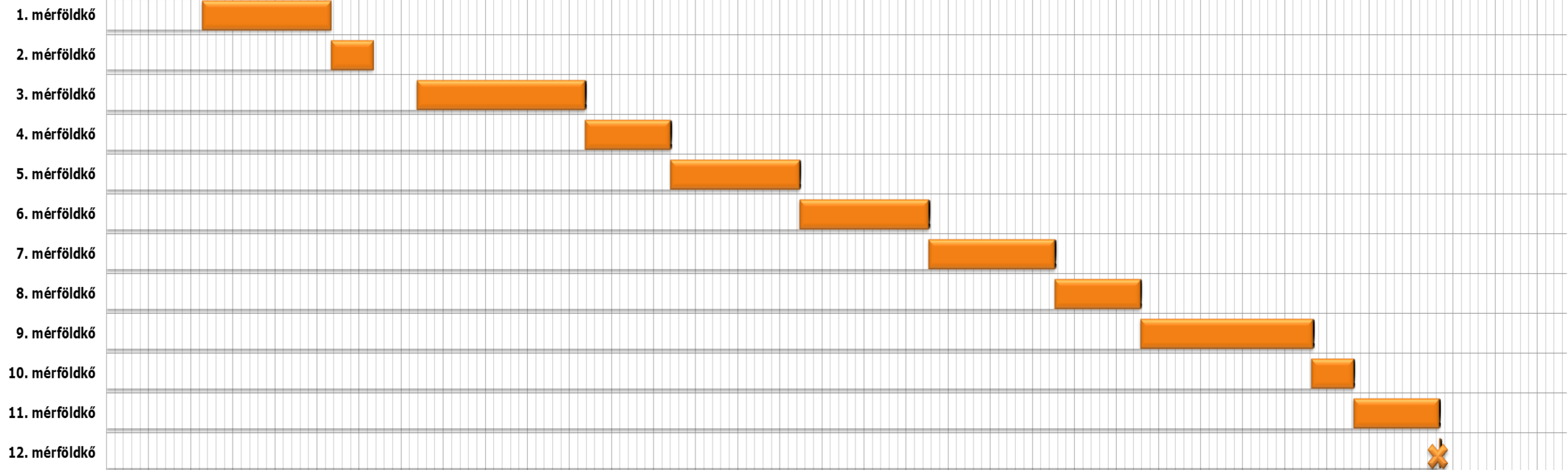
Tevékenység sorszáma	Tevékenység megnevezése	Tevékenység kezdete	Időtartam (nap)	Tevékenység befejezés
1.	Támogatási szerződés előkészítése, megkötése	2016.06.23	34	2016.07.26
2.	Szakmai megvalósítók bér és járulék költsége HMÖH	2016.07.01	31	2016.07.31
3.	Paktumiroda(2 fő) bér és járulék, cafeteria költsége	2016.07.01	914	2018.12.31
4.	Projektmenedzsment bér és járulék költsége HMTFÜ	2016.07.01	914	2018.12.31
5.	Paktumiroda feladatai	2016.07.01	914	2018.12.31
6.	Szakmai megvalósításhoz szükséges eszközbeszerzés HMÖ	2016.08.01	22	2016.08.22
7.	Paktumiroda működéséhez szükséges eszközbeszerzés HMT	2016.08.01	22	2016.08.22
8.	Kötelező nyilvánosság biztosítása - HMÖH	2016.10.15	808	2018.12.31
9.	Helyzetelemzés és stratégia HMTFÜ	2016.10.25	46	2016.12.09

10.	Marketing és kommunikációs feladatokat el- látó szakmai megvalósító munkavégzéséhez szükséges eszközbeszerzés - HMTFÜ	2017.02.01	28	2017.02.28
11.	Befektetés bér és járulékköltség - HMT	2017.02.01	699	2018.12.31
12.	Befektetés ösztönzés szakértői szolgáltatás költsége- HMT	2017.02.15	51	2017.04.06
13.	Kötelező nyilvánosság biztosítása - HMK	2017.03.01	671	2018.12.31
14.	Marketing és rendezvényszervezés bér és járulék költsége HMTFÜ	2017.03.01	610	2018.10.31
15.	Célcsoport képzése - személy jellegű - HMKH	2017.03.01	671	2018.12.31
16.	Célcsoport képzése - HMKH	2017.03.01	671	2018.12.31
17.	Célcsoport utiköltsége - HMKH	2017.03.01	671	2018.12.31
18.	Szakmai megvalósításhoz szükséges eszköz- beszerzés - HMKH	2017.03.01	671	2018.12.31
19.	Munkaerő-piaci szolgáltató bér és járulékköltsége, valamint cafeteria juttatás, utiköltsége - HMKH	2017.03.01	671	2018.12.31
20.	Tájékoztató fórumok és értekezletek meg- tartása HMKH	2017.03.01	671	2018.12.31
21.	Egyéb kommunikációs költség - HMKH	2017.03.01	671	2018.12.31
22.	Marketing és rendezvényszervezés költsége	2017.04.01	640	2018.12.31
23.	1 Kifizetési kérelem és projektelőrehaladási jelentés	2017.01.16	1	2017.01.16
24.	2 Kifizetési kérelem és projektelőrehaladási jelentés	2017.07.15	1	2017.07.15
25.	3 Kifizetési kérelem és projektelőrehaladási jelentés	2017.10.15	1	2017.10.15
26.	4 Kifizetési kérelem és projektelőrehaladási jelentés	2018.01.15	1	2018.01.15
27.	5 Kifizetési kérelem és projektelőrehaladási jelentés	2018.04.15	1	2018.04.15
28.	6 Kifizetési kérelem és projektelőrehaladási jelentés	2018.07.15	1	2018.07.15
29.	7 Kifizetési kérelem és projektelőrehaladási jelentés	2018.10.15	1	2018.10.15
30.	8 Kifizetési kérelem és projektelőrehaladási jelentés	2018.11.15	1	2018.11.15
31.	9 Kifizetési kérelem és projektelőrehaladási jelentés	2019.01.14	1	2019.01.14
32.	10 Kifizetési kérelem és projektelőrehaladási jelentés	2019.01.16	1	2019.01.16

2016.05. 2016.06. 2016.07. 2016.08. 2016.09. 2016.10. 2016.11. 2016.12. 2017.01. 2017.02. 2017.03. 2017.04. 2017.05. 2017.06. 2017.07. 2017.08. 2017.09. 2017.10. 2017.11. 2017.12. 2018.01. 2018.02. 2018.03. 2018.04. 2018.05. 2018.06. 2018.07. 2018.08. 2018.09. 2018.10. 2018.11. 2018.12. 2019.01. 2019.02. 2019.03.

5. A NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA, KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

5.1 A kommunikációs tevékenységek összefoglaló leírása

A megyei szintű foglalkoztatási megállapodások célja, hogy a megyei önkormányzatok vezetésével, az egész megyére kiterjedően létrejövő foglalkoztatási együttműködések, partnerségek (paktumok) hozzájussanak azon forrásokhoz, amelyek segítségével – a célcsoportot szükségletekhez illeszkedve – képzési és foglalkoztatási programjait megvalósíthatják.

Ennek érdekében a megvalósuló kommunikációs tevékenységek célja, egyrészt, hogy a paktumot és annak eredményeit minél többen megismerjék, az érintett, azonosított célcsoportokban, másrészt hogy a kötelező és nem kötelező kommunikációs eszközök segítségével szélesebb körű tájékoztatást nyújtson a szakmai nyilvánosság, és egész Heves megye lakossága, valamint a döntéshozók számára a megvalósult fejlesztésekről, és arról a tényről is, hogy EU támogatásból valósult meg a paktum.

A kommunikációt és a nyilvánosságot biztosító tevékenység további célja, hogy nagymértékben segítse elő a projekt átfogó és specifikus céljainak megvalósulását. Továbbá biztosítsa, hogy a projekt előrehaladásáról, eredményeiről, mind a közvetlen és a közvetett célcsoportok és végül, de nem utoljára a projekt finanszírozásában közreműködő szervezetek is megfelelő tájékoztatásban részesüljenek. A kötelező tájékoztatás minden lehetséges nyomtatott és elektronikus kommunikációs felületen a központi nyilvánossági útmutatónak megfelelően kell, hogy történjen.

A 800 millió forint összköltségű, TOP-5.1.1-15 kódszámú felhívásra benyújtott támogatási kérelem a Heves Megyei Önkormányzat vezetésével és kommunikációs főszerepével kerül megvalósításra, kötelező konzorciumi együttműködésben a Heves Megyei Kormányhivatallal, mely fontos szerepet tölt majd be a projekt megvalósítási szakaszában, és kommunikációjában is.

A felhívásban meghatározott feladatok számosságára és sokféleségére tekintettel azonban további konzorciumi partnerek bevonása is szükségessé vált.

A kommunikációs tevékenységek elvégzésében közreműködők, - a konzorciumvezető a Heves Megyei Önkormányzat, továbbá a konzorciumi partnerek a Heves Megyei Önkormányzati Hivatal, a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft., a Heves Megyei Kormányhivatal, valamint a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft., - projektben való aktív részvétele és hatékony együttműködése és közös kommunikációja biztosíthatja a projekt sikerét és megismertetését.

A Heves Megyei Önkormányzat szakemberei többek között, a kommunikációs koordinációban, a kommunikációs terv megvalósításában, a kötelező információk, a kötelező nyilvánosság biztosításában, az internetes felületeken és közösségi média felületeken való kommunikációban és az eredmény kommunikációs tájékoztatásban működnek közre.

A Heves Megyei Kormányhivatal munkatársai segítségével tájékoztató fórumok, workshopok és értekezletek megtartására kerül sor, hogy a szakmai megvalósítók, valamint adott téma szerint a

kormányhivatal, illetve járási hivatalok érintett kollégái (eszközgazdák, informatikusok, stb.) részvételével a munkaerő-piaci program megvalósítását érintő, aktuális projektfeladatokat feldolgozó és kapcsolódó szakmai ismereteket bővíthessék.

A Heves Megyei Kormányhivatal munkatársai kötelező nyilvánosság keretein belül tájékoztató táblák elkészíttetését is végzik, továbbá a folyamatos információ biztosítása érdekében, a kötelező nyilvánosság biztosításán túlmenően további sajtóközleményeket is jelentetnek meg, természetesen minden esetben a kommunikációs terv mentén és egyeztetve a konzorcium vezetővel.

A Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. a folyamatos információ biztosítás érdekében tájékoztató rendezvények, workshopok szervezését, valamint tájékoztató kiadvány elkészíttetését végzi külső szolgáltató bevonásával, továbbá internetes felületeken, valamint közösségi média oldalak és egyéb média felületeken kommunikációs kampányokkal segíti a projekt megismertetését.

A projektben résztvevő konzorciumi tagok a kommunikáció során kiemelt figyelmet kell, hogy fordítsanak arra, hogy a célcsoportokat tájékoztassák arról is, hogy a fejlesztés Európai Uniói forrásból valósul meg.

Már a projekt előkészítése során is szoros együttműködés alakult ki a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, valamint Eger Megyei Jogú Város képviselőivel. A kommunikációs tevékenységek során is a további aktív és hatékony együttműködést kell szorgalmazni.

A szükséges szakmai keretek meghatározása megtörtént, illetve az Eger MJV és a megyei paktum esetében a területi átfedés elkerülése érdekében a két paktum lehatárolására kerül sor. Eger Megyei Jogú Város paktuma a város közigazgatási határain belül marad. Az egyes helyi paktumok lehatárolása pedig területi alapon tervezett. Mindezeket a kommunikációs tevékenységek összehangolása során is figyelembe kell venni.

A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, tájékoztató rendezvényeken, workshopokon a projekt során alkalmazott kommunikációjában és viselkedésében a konzorciumi partnerség és a paktum tagok esélytudatosságot fejeznek ki: nem közvetítve szegregációt, csökkentve a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Heves megye jövőképeinek építésében is jelentős szerepet játszik a foglalkoztatási együttműködés, a paktum, így minden egyes kommunikációs üzenet megfogalmazása során törekedni kell arra, hogy azt a célt elérjük, miszerint:

„Heves megye Magyarország egyik gazdaságilag legerősebb megyéje, ahol a megye minden lakosa megtalálja azt a munkát, ami tisztas megélhetést és gyermekei boldogulását lehetővé teszi.” Ezt csak közös érdekek mentén, jól koordinált együttműködésben, és aktív és hatékony kommunikációs partnerség megvalósításával tudják elősegíteni a projektben résztvevő konzorciumi partnerek és a paktum tagok.

Fontosak az üzenetek megfogalmazásánál ezen jó partnerségek, érdekösszessegek, együttműködések hangsúlyozása.

Kiemelten fontos a versenyképes és rugalmas munkaerőbázis ki-

alakításának és a foglalkoztatás-intenzív térségek fejlesztésének kommunikációs üzenetekben történő megjelenítése is.

Kiemelt feladatok versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakításának érdekében és egyben üzenetek:

- Piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása
- Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása
- A foglalkoztatási színvonal növelése és a foglalkoztatási ráta fenntartható növekedésének biztosítása

Célcsoportok szerinti és területi kommunikációs mátrixot készítünk. Hogy még szemléletesebben jelenítsük meg, az álláskereső számát figyelembe véve, a kommunikációs szempontokból - x fontos, xx fokozottan fontos, és xxx kiemelten fontos területeket és célcsoportokat jársonként, és megyei szinten is, valamint az egyes célcsoportokban tovább részletezve is.

Ezáltal könnyebben beazonosíthatóak területileg is a fontosabb célcsoportok, és hatékonyabban tudunk kommunikálni feléjük. (KOMM 1. melléklet található részletesen jársonként)

A mellékletből itt megjelenítjük a megyei relevanciákat:

Célcsoportok	Heves megye
Álláskereső összesen	xxx
Alacsony iskolai végzettségű	xxx
Általános iskolai végzettség nélkül	x
Általános iskola	xxx
25 év alatti álláskereső	xx
18 év és alatta	x
19 év	x
20 - 24 év	xx
Pályakezdő álláskereső	xx
Anyasági ellátást kap	x
GYES-en lévő	x
GYED-en lévő	x
TGYÁS-on lévő	x
GYET-ben részesül	x
Terh.gy.segély, GYES, GYED	x
Foglalkoztatás helyettesítő támogatásban / RSZS-ben részesülő	xxx
Megváltozott munkaképességű	x
Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett	xxx
1-3 hónap	xxx
4-6 hónap	xxx
Roma nemzetiséghez tartozó	xx
50 év feletti álláskereső	xxx
50 - 54 év	xx

55 - 59 év	xx
60 - 62 év	x
62 év felett	x

A kommunikációs ütemterv részletezi a feladatokat, a célokat, az ahhoz szükséges eszközöket és az egyes feladatokat elvégző szereplőket. (5.4. fejezet) Tájékoztatásul az alábbiakban bepillantást nyújtunk ezen ütemterv egyes szakaszaiba.

A projekt indításakor a Heves Megyei Önkormányzat a kötelező nyilvánosság, a kötelező információ biztosítása érdekében internetes oldalán és tájékoztató e-mailekben sajtóközleményt jelentet meg, annak érdekében, hogy a közvetlen és a közvetett célcsoport is tudomást szerezhessen a projektről, továbbá kötelező tájékoztató táblát is kihelyezett. A projekt indításakor a helyi, megyei média tájékoztatása volt az elsődleges feladat.

A projekt megvalósítás időszakában nagyobb hangsúlyt kell, hogy kapjon a helyi társadalom tájékoztatása. A tájékoztatási tevékenység célja ebben az időszakban a projekt megvalósítás által bekövetkező kedvező változások tudatosítása a célcsoportban, illetve a projekt pozitív fogadtatásának elősegítése.

A projekt megvalósulása során a konzorciumvezető a projekt teljes megvalósítási szakaszában szolgáltató információkat, azaz közzé teszi az elkészült sajtótájékoztatókat, valamint meghirdeti a rendezvények, workshopok idejét és annak összegző rövid tájékoztatóját. A Heves Megyei Önkormányzat a projekthez internetes aloldalt hozott létre, és a projekt megvalósulás során folyamatosan információkkal frissíti.

A projektről, eseményeiről, kötelező és nem kötelező kommunikációs eszközeiről, (pl. info táblákról B, C, D típusú), rendezvényekről, workshopok-ról fotódokumentációt is készít a konzorcium vezető (külső szolgáltató révén).

A konzorciumi partnerség, valamint a paktumtagok, lehetőségeikhez mérten szintén igyekeznek a saját média felületeiken, weboldalaikon a konzorcium vezető által továbbított információkat tovább közvetíteni, annak érdekében, hogy a célcsoportokat minél hatékonyabban elérhessék a megvalósítás szakaszában.

A projekt zárásakor kötelező nyilvánosság tevékenység keretében záró rendezvényt, kötelező nyilvánosságot biztosító táblát, valamint eredménykommunikációs információs anyagot is kell biztosítani, továbbá a kötelező TÉRKÉTÉR feltöltéseket is el kell végezni a projekthez kapcsolódó tartalommal.

A projektzáró rendezvényt, sajtótájékoztatót követően a regionális média, különösen a régióban megjelenő ingyenes terjesztésű heti vagy havilapok elektronikus médiumok részére sajtóközlemény és képanyag kerül kibocsátásra, és sajtótájékoztató szervezésre is sor kerülhet.

Egyéb tájékoztatás, nyilvánosság biztosításának hatékony lebonyolítása érdekében a személyes, folyamatos kapcsolattartás és együttműködés a konzorciumi partnerség és paktum tagok között elengedhetetlen, ezért célszerűen egy belső kommunikációs csoport kialakítása is.

Ezen belső kommunikációs célcsoport részére fokozottan fontos a konzorcium vezető részéről a megfelelő tájékoztatás és interaktív

információcsere biztosítása, mindezt e-mailes kommunikációban és rendszeres személyes meetingek során szükséges biztosítani, a megbeszélések emlékeztetőit szintén biztosítani kell minden érintett belső csoporttag részére minden esetben.

A tervezett tevékenységek jellegéhez illeszkedően a paktum partnerség egyéb összejövetelein, rendezvényein ugyancsak élni kell a tájékoztatás lehetőségeivel, ennek lehetséges formái egyéb megyei konferenciákon, fórumokon előadások tartása, illetve prospektus széles körben történő elérhetővé tétele, valamint a projekt internetes oldalának és létrejövő közösségi oldalának, az elérhetőségi linkeinek promotálása.

Összegzés, a konzorciumi partnerek projektben végzett kommunikációs tevékenységeiről:

	HMÖ	HMÖ Hivatal	TFÜ	TFKft.	HMKH
Kötelező nyilvánosság		x			x
Kommunikációs koordináció	x	x			
Kommunikációs eszközök megvalósítása (nem kötelező nyilvánosság)		x	x		x
Belső kommunikációs csoportban részvétel	x	x	x	x	x
Célcsoportok tájékoztatása	x	x	x	x	x
Saját internetes oldalakon történő kommunikáció	x	x	x	x	x
Egyéb tevékenységek (befektetés ösztönzés)				x	

Cselekvési terv – kommunikációs kivonata

Kommunikációs tevékenység megnevezése	Tevékenység kezdete	Tevékenység befejezés
Kötelező nyilvánosság biztosítása - HMÖH	2016.09.23	2018.12.31
Kötelező nyilvánosság biztosítása (7 db „C” típusú tájékoztató tábla) - HMK	2017.03.01	2017.12.31
Marketing és rendezvényszervezés bér és járulék költsége HMTFÜ	2017.01.01	2017.12.31
Marketing és rendezvényszervezés költsége HMTFÜ	2017.03.01	2018.12.31
Marketing és kommunikációs feladatokat ellátó szakmai megvalósító munkavégzéséhez szükséges eszközbeszerzés - HMTFÜ	2017.03.01	2017.05.30
Tájékoztató fórumok és értekezletek megtartása HMKH	2017.03.01	2018.12.31
Egyéb kommunikációs költség (3 nyomtatott sajtó megjelenése) HMKH	2017.03.01	2018.12.31

Az egyes kommunikációs eszközök azonosítása és részletezése az 5.3. fejezetben található.

5.2 A célcsoportok és az érintettek kommunikációs szempontú elemzése, kommunikációs üzenetek megfogalmazása

A fejlesztéssel érintett célterület, foglalkoztatási helyzetét előzetesen felmérve, illetve a felhívásban meghatározott elvárásokat alapul véve, határoztuk meg azon célcsoportokat, melyeket a foglalkoztatási paktum tevékenységei középpontjába állítunk, és ezen célcsoportok területileg is elemeztük.

A projekt tervezésekor és kommunikációjakor is törekszünk arra, hogy a megvalósítandó fejlesztés a lehető legszélesebb társadalmi körben támogatásra találjon, figyelembe vegyünk minden szóba jöhető csoportot.

A projekt - kommunikációs szempontból is - közvetlen célcsoportját, elsősorban azon munkanélküli személyek alkotják, akik számára a munkaerőpiacon történő elhelyezkedés, vagy visszakerülés hátrányos helyzetükből adódóan az átlagosnál jóval nehezebb és támogatás nélkül nem, vagy csak sokkal nehezebben találnak munkát; másodsorban pedig az a jellemzően nem regisztrált inaktív, kiknek nincs rendszeres jövedelmet biztosító munkájuk, azonban nem is kerestek, vagy kerestek, de nem tudtak volna munkába állni.

A projekt közvetlen célcsoportjai együttesen alkotják a projekt megvalósítása során létrejött eredményeket közvetlenül használók körét.

Kommunikációs üzeneteket - *dőlt betűs szövegkiemeléssel is hangsúlyoztuk az anyagban!*

A foglalkoztatási paktum eredményeként a közvetlen célcsoportokból 518 fő hátrányos helyzetű álláskereső, inaktív személy munkaerő-piaci helyzete javulhat. A projektmegvalósítás végére a programban részt vevők közül várhatóan 321 fő juthat álláshoz. Az esélyegyenlőség, mint horizontális elvárás a paktumban kiemelt jelentőséggel bír, melyet a kommunikációs során is lehetőleg hangsúlyosabban kell megjeleníteni.

A projektbe bevont célcsoportokat érintő képzési és foglalkoztatási programok tervezése és megvalósítása esélyegyenlőségi célkitűzések mentén kívánjuk megvalósítani, úgy hogy egyetlen társadalmi csoporttal szemben se hason kirekesztően és minden egyént azonos módon kezeljünk.

Ezen túl a projektben megjelennek olyan célcsoportok, akik munkaerő-piaci szempontból halmozottan kedvezőtlen helyzetben vannak – nők, romák, megváltozott munkaképességűek – ezért foglalkoztatási helyzetük javítása a projekt perspektívájában kiemelt prioritást élveznek. Így ennek kommunikációja is kiemeltebb.

A foglalkoztatási paktum érintettjei esetében a kommunikációs tevékenység során szükséges figyelmet fordítani, a belső és külső kommunikációs tevékenység és ennek megfelelően a belső és külső kommunikációs célcsoportok körének lehatárolására és önálló kezelésére. Természetesen az egyes célcsoportok között lehet átfedés, csak úgy, mint a belső és külső kommunikáció során alkalmazott eszközök is.

A belső kommunikáció közvetlen célcsoportját a projektmenedzsment szervezetéhez tartozók, illetve a projektben aktívan közreműködők jelentik. A konzorciumvezető szervezetének illetékes munkatársait, a konzorciumi tagok illetékes szakembereit, valamint a kapcsolódó paktumtagok érintett képviselőit is.

Belső kommunikációs célcsoport

- a Heves Megyei Önkormányzat, mint konzorciumvezető,
- a Heves Megyei Önkormányzati Hivatal,
- a Heves Megyei Kormányhivatal,
- a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. és
- a Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. pedig konzorciumi partnerként
- Foglalkoztatási Fórum tagjai
- Irányító Csoport,
- Paktum munkaszervezet

Továbbá a projekttel szorosabb kapcsolatban állók: az előkészítésben és kivitelezésben aktívan közreműködő szervezetek, akik ismerik a projekt hátterét és céljait, mint pl.:

- az Eger Megyei Jogú Város Önkormányzati Hivatalának, egri foglalkoztatási paktumában érintett szakemberei,
- a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, foglalkoztatási, képzési szempontból illetékes szakemberei

A projektben érintettek körét, tehát azon szervezetek alkotják, akik kulcsfontosságú szerepet töltenek be a program tervezésében, szervezett működtetésében, illetve a projekt lebonyolításában, megvalósításában, azonban a projekt eredményeit nem használják.

Nem utolsó sorban a belső célcsoportokhoz tartozik a támogatás megítélésében, a forrásfelhasználásban, illetve a projekt eredményeinek megvalósításában intézményi feladatköréből adódóan jelentős szerepet betöltő Közreműködő Szervezet. (leginkább kötelező beszámoló alapján szükséges az ő tájékoztatásuk).

A foglalkoztatási paktummal közvetett kapcsolatban állók, azon személyek, akik előkészítésben, megvalósításban közreműködők közül, akik közvetlenül nem vesznek részt a projektben, de a szervezeti és működési háttérben betöltött szerepük alapján stabil környezetet biztosítanak a projektmegvalósítás sikeréhez (adminisztratív munkatársak, a megye, a járáások hivatalainak szakemberei stb.)

A belső célcsoportok kommunikációs igénye elsősorban a projekttel kapcsolatos tájékoztatásra, az előrehaladás helyzetére, és a soron következő feladattól következő munkafázisokkal, eseményekkel, rendezvényekkel kapcsolatos aktuális dolgokra terjed ki. A megfelelő és naprakész információkkal ellátott belső célcsoport kiváló közvetítője a projekt céljainak és értékeinek.

Belső kommunikáció és tanulás

- A hiteles információhoz jutás az elsődleges
- A kommunikáció folyamatossága és zavartalansága a Paktumon belül a szereplőkkel
- Az egymás közötti tapasztalatcserén keresztül sokkal többet lehet tanulni, mert egyediek lehetnek az egyes belső problémák
- Meg kell tanulni helyben, hogyan kell/lehet együttműködni. Rengeteg tudás, tapasztalat halmozódik fel egy Járásban, de segíteni kell ennek felszínre hozásában, aktivizálásában.

Hatékony belső célcsoportos kommunikációs eszközök:

- megbeszélések, meetingek és ezek meghívói (e-mailben)
- időszakos megbeszélések és ezek beszámolói,
- belső tájékoztató kiadványok,
- belső kör-e-mailes tájékoztatók,
- előrehaladási jelentések

A belső célcsoport folyamatos tájékoztatására célszerű lenne, egy a projekt internetes oldalán egy belső információs oldalt fenntartani, ahonnan elérhetőek visszamenőlegesen is a tájékoztató és előrehaladási dokumentumok, valamint léthatóak, a soron következő belső meetingek időpontjai, helyei, napirendjei.

A paktum megvalósítási időszaka alatt kialakított foglalkoztatási stratégia mentén megfogalmazott képzési és foglalkoztatási programok konzorciumi partnerek együttműködésében valósul meg.

Ők alkotják a projektben érintettek körének elsődleges csoportját.

A fejlesztési célok eléréséhez szükséges a térség társadalmi-gazdasági szereplőinek együttműködése, hiszen a programot csak kollektív partnerségi összefogással lehet eredményesen véghezvinni.

A konzorciumvezető Heves Megye Önkormányzata korábban megvalósult és a jelenleg folyamatban projektjei megvalósítása és fenntartása során széleskörű együttműködést tart fenn, mely együttműködési kört jelen projektre is ki kívánja terjeszteni.

Heves Megye Foglalkoztatási Paktuma és annak kommunikációja is nyitott rendszerként működik, együttműködési megállapodás aláírásával bármely szervezet csatlakozhat, feltéve, aki a projekt célkitűzésekkel egyetért, és annak megvalósításában aktívan részt kíván venni. Heves Megye Foglalkoztatási Paktumához csatlakozni kívánók, ezen szándékukat az Irányító Csoportnál jelenthetik be, amely dönt a Paktumhoz való csatlakozás tárgyában.

A belső kommunikációs célcsoport fontos részei:

Foglalkoztatási Fórum, Irányító csoport, Paktum munkaszervezet

A Paktum Együttműködési Megállapodást aláíró Tagok helyes döntések megalapozásához, a társadalmi nyilvánosság és kontroll biztosításához, valamint a partnerségi kapcsolatok kiépítéséhez és fenntartásához működtetik a Foglalkoztatási Fórumot.

Az Irányító Csoport tagjai alkotják Heves Megye Foglalkoztatási Paktumában foglaltak végrehajtásáért felelős, döntéshozó szervét.

A Paktum munkaszervezete a Foglalkoztatási Fórum munkáját, a munkaterv megvalósítását segítő szerv, amely az Irányító Csoport mellett működik, segíti annak munkáját. Heves Megye Foglalkoztatási Paktumának munkaszervezeti feladatait Paktum Iroda biztosítja, amely szervezet a paktum operatív és szakmai végrehajtásáért felelős.

Már a projekt előkészítő szakaszában elindult a kommunikációs tevékenység, a megyében tevékenykedő vállalkozók és egyéb foglalkoztatók igényeinek megfigyeléséhez kérdőíves megkérdezést alkalmaztunk. Összeállításához és cégek eléréséhez a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara szakmai támogatásával (közreműködött a munkáltatói kérdőívek összeállításában) partneri kapcsolatai révén járult hozzá.

Az állás keresői kérdőívet a megye polgármestereinek adtuk át, akik kapcsolati tőkéjük és elismertségüknek révén biztosították a kérdőívek hatékony és eredményes kitöltését.

Az érintetteket a megküldött kérdőíveken keresztül tájékoztattuk foglalkoztatási helyzetük javításának lehetőségeiről. Ezen túl a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség munkatársai szolgáltattak információt az érdeklődők számára.

Célcsoportok szerinti és területi kommunikációs mátrix, az állás keresők számát figyelembe véve kommunikációs szempontokból - x fontos, xx fokozottan fontos, xxx kiemelten fontos területek és célcsoportok

Célcsoportok	Járások szerinti bontásban							
	Bélapátfalvai Járás	Egri Járás	Füzesabonyi Járás	Gyöngyösi Járás	Hatvani Járás	Hevesi Járás	Pétervárárai Járás	Heves megye
Állás keresők összesen	xx	xxx	xx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Alacsony iskolai végzettségű	xxx	xxx	xx	xxx	xx	xxx	xx	xxx
Általános iskolai végzettség nélkül	x	x	x	x	x	x	x	x
Általános iskola	xxx	xxx	x	xx	xx	xxx	xx	xxx
25 év alatti állás kereső	x	xx	x	x	x	xx	x	xx
18 év és alatta	x	x	x	x	x	x	x	x
19 év	x	x	x	x	x	x	x	x
20 - 24 év	x	xx	x	xx	x	xx	x	xx
Pályakezdő állás kereső	x	xx	x	xx	x	xx	x	xx
Anyasági ellátást kap	x	x	x	x	x	x	x	x

GYES-en lévő	x	x	x	x	x	x	x	x
GYED-en lévő	x	x	x	x	x	x	x	x
TGYÁS-on lévő	x	x	x	x	x	x	x	x
GYET-ben részesül	x	x	x	x	x	x	x	x
Terh.gy.segély, GYES, GYED	x	x	x	x	x	x	x	x
Foglalkoztatás helyettesítő támogatásban / RSZS-ben részesülő	xxx	xxx	xx	xxx	xx	xxx	xx	xxx
Megváltozott munkaképességű	x	x	x	x	x	x	x	x
Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett	xx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
1-3 hónap	xx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xx	xxx
4-6 hónap	xx	xxx	xx	xx	xx	xxx	xx	xxx
Roma nemzetiséghez tartozó	x	xx	x	xx	x	xx	xx	xx
50 év feletti állás kereső	xx	xx	xx	xxx	xxx	xxx	xx	xxx
50 - 54 év	xx	xx	x	xx	x	xx	x	xx
55 - 59 év	xx	xx	x	xx	xx	xx	x	xx
60 - 62 év	x	xx	x	x	x	xx	x	x
62 év felett	x	x	x	x	x	x	x	x

Célcsoportok szerinti és területi kommunikációs mátrixot készítettünk. Hogy még szemléletesebben jelenítsük meg, az állás keresők számát figyelembe véve, a kommunikációs szempontokból - x fontos, xx fokozottan fontos, és xxx kiemelten fontos területeket és célcsoportokat járasonként, és megyei szinten is, valamint az egyes célcsoportokban tovább részletezve is.

Ez által könnyebben beazonosíthatóak lettek területileg is a fontosabb célcsoportok, és hatékonyabban tudunk kommunikálni feljűk. A mátrixból jól látható, hogy pontosan melyik Járásban, illetve célcsoportban kell fokozottan és, melyikben kell kiemeltebben kommunikációt folytatni a projekt megvalósítási időszakában.

A külső kommunikációs célcsoport megegyezik a projekt közvetlen célcsoportjával, azaz a foglalkoztatási paktum tagjaival és a munkaerő-piacot befolyásolni tudó egyéb együttműködő partnerekkel.

A célcsoportokat kommunikációs szempontból külön-külön is elemezzük.

Hátrányos helyzet munkanélküliek/állás keresők és inaktívak:

- Alacsony iskolai végzettségű személyek,
- 25 év alatti fiatalok vagy 30 év alatti pályakezdő állás keresők,
- 50 év felettek,
- GYED-ről, GYES-ről visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek,
- Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők,
- Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek,
- Megváltozott munkaképességű személyek,
- Roma nemzetiséghez tartozó személyek,
- Inaktívak.

A kommunikációs üzenetek a továbbiakban is – dőlt betűs kiemeléssel találhatóak.

- *Alacsony iskolai végzettségből adódó hátrányos helyzetű állás kereső*

Kommunikációs szempontból kiemelten fontos célcsoport.

A munka világában történő hosszú távú bennmaradáshoz versenyképes szakképzettségre van szükség, ennek érdekében a projekt keretében helyi igényeken alapuló, a megyei foglalkoztatók által meghatározott képzések indítására törekszünk.

Célzott képzésekkel az általános iskolai végzettséggel, vagy még azzal sem rendelkező állás keresők, szakmai végzettséghez jutnak, mellyel versenyképesebbé válhatnak a munkaerőpiacon, hozzájárulva ezzel a népességének megtartásához.

Az iskolai végzettség emelkedésével egyenesen arányosan növekedhet a munkaerő-piacra bejutók száma.

- *Roma nemzetiséghez tartozó személyek*

Kommunikációs szempontból fontos célcsoport.

A projekt szempontjából, az esélyegyenlőség jegyében a roma származásúak munkaerő-piaci hátrányát is csökkenteni szeretnénk.

A foglalkoztatási és szociális problémák kezelésére képzésüket és foglalkoztatásukat célprogramokkal szeretnénk segíteni.

- *Fiatál korból adódóan hátrányos helyzetű álláskeresők*

Kommunikációs szempontból fokozottan fontos célcsoport.

A globális válság után, a munkaerő-piaci kereslet jelentős visszaesése volt tapasztalható, mely meglehetősen rontotta a munkaerő-piacra belépni szándékozó fiatal korú álláskeresők elhelyezkedési esélyét.

A halmozottan hátrányos helyzetű pályakezdő álláskeresők (akik alulképzettek, szakképzetlenek és beilleszkedési esélyeiket csökkenthetik akár az etnikai hovatartozásuk, vagy szociális helyzetük) munkaerő-piaci helyzetének javítását célzott intézkedésekkel segítjük elő. Esetükben munkaerő-piaci igényekhez igazodó foglalkoztatás elősegítő képzésben történő részvétel támogatása elsődleges.

- *Idős korból adódóan hátrányos helyzetű álláskeresők*

Kommunikációs szempontból kiemelten fontos célcsoport.

Az idős korú 50 év feletti regisztrált álláskeresők, ugyan kisebb számban jelennek meg, nyugdíjkorhatár fokozatos emelése és az álláshelyek megszűnése még nehezebb feltételeket szül.

Az idős-korú álláskeresők esetében azokat az álláshelyeket szükséges aktivizálni, ahol több 10 éves tapasztalattal rendelkezőket keresik és bár lehet, hogy végzettsége teljes mértékben nem felel meg a munkáltató elvárásainak, kiegészítő képzésekkel és foglalkoztatást segítő bértámogatással esélyüket igyekszünk növelni.

- *Megváltozott munkaképességű álláskeresők*

Kommunikációs szempontból fontos célcsoport.

A megváltozott munkaképességű álláskeresők integrálása vagy éppen reintegrálása is fontos feladat.

- *Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő hátrányos helyzetű álláskeresők*

Kommunikációs szempontból fokozottan fontos célcsoport.

Az álláskeresők egyik legnépesebb köre foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült. Létszámukat nagyrészt a halmozottan hátrányos helyzetű személyek alkotják.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő hátrányos helyzetű álláskeresők munkaerő-piaci hátrányát is csökkenteni szeretnénk. A foglalkoztatási és szociális problémák kezelésére képzésüket és foglalkoztatásukat célprogramokkal szeretnénk segíteni.

- *Munkaerő-piacra történő visszatérés nehézségeivel küzdők*

Kommunikációs szempontból fontos célcsoport.

A diszkrimináció kérdéskörében mai napig a legjellemzőbb a férfiak és nők közötti munkaerő-piaci egyensúlytalanság megléte. A projekt szempontjából is fontos jelentőséggel bír a nők foglalkoztatásának elősegítése. Ahhoz, hogy az anyukák el tudjanak

különnölni a gyermekhez idomult, megszokott napirendjüktől és igazodni tudjon a munka világának elvárásaihoz mentorálással egybefüggő tanácsadást szükséges biztosítani számukra.

- *Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek:*

Kommunikációs szempontból fokozottan fontos célcsoport.

A tartós munkanélküliséggel veszélyeztetetteknek tekintjük azokat, akik 3 hónapnál több ideje regisztráltak a Kormányhivatalnál. A tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett álláskeresők integrálása fokozottan fontos feladat.

Inaktív társadalmi és gazdasági jellemzői:

A gazdaságilag inaktívák száma és népességen belüli aránya az elmúlt években fokozatosan csökkenő tendenciát mutat.

Az inaktívák közt továbbra is magas részarányt képviselnek a nők több mint 59%-kal. A 15-74 éves korú inaktívák személyekre jellemző, hogy alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, foglalkoztatási szintjük magasabb inaktivitással párosul.

A projekt közvetett célcsoportja

- a fentiekben felsorolt, a közvetlen célcsoportba tartozók családtagjai, vagy velük egy háztartásban élők, illetve
- azok vállalkozók, illetve egyéb foglalkoztatók, akik a későbbiekben munkáltatóként alkalmazzák a programban részt vevő hátrányos helyzetű álláskeresőket. Saját igényeiket megfogalmazva a paktum keretében foglalkoztatási bértámogatásban részesülhetnek, biztosítva ezzel saját fejlődésüket.
- A program továbbgyűrűző hatásának eredményeként közvetett célcsoportnak tekinthető Heves megye lakossága.

A közvetlen és a közvetett célcsoport kommunikációs üzenetei

Heves megye jövőképeinek építésében is jelentős szerepet játszik a foglalkoztatási együtműködés, a paktum, így minden egyes kommunikációs üzenet megfogalmazása során törekedni kell arra, hogy azt elérjük, miszerint:

„Heves megye Magyarország egyik gazdaságilag legerősebb megyéje, ahol a megye minden lakosa megtalálja azt a munkát, ami tisztességgel megélhetést és gyermekei boldogulását lehetővé teszi.”

Ezt csak közös érdekek mentén, jól koordinált együtműködésben, és aktív és hatékony kommunikációs partnerség megvalósításával tudják elősegíteni a projektben résztvevő konzorciumi partnerek és a paktum tagok.

Fontosak az üzenetek megfogalmazásánál ezen jó partnerségek, érdekközösségek, együtműködések hangsúlyozása.

Kiemelten fontos a versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakításának és a foglalkoztatás-intenzív térségek fejlesztésének kommunikációs üzenetekben történő megjelenítése is.

Kiemelt feladatok versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakításának érdekében a

- *Placképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása*
- *Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása*
- *A foglalkoztatási színvonal növelése és a foglalkoztatási ráta fenntartható növekedésének biztosítása*

Ezekhez fontos fejlesztések, folyamatok, eszközök a következők:

- A foglalkoztatást ösztönző rendszer fejlesztése: Munkába járás támogatása, cafeteria rendszer alkalmazása; bér- és járulék támogatás igénybevétele, lakhatási támogatás nyújtása, képzési támogatás igénybevétele

- Fiatál és képzett munkaerő elérése: Állásbörzéken való részvétel biztosítása a megye vállalkozásai számára, pályaválasztási bemutatók szervezése a továbbtanulás előtt állók számára, tanulmányi szerződéssel összekapcsolt ösztöndíj rendszer kidolgozása

- Kommunikációs csatorna fejlesztése: Kommunikációs felület alkalmazása- weboldal működtetése, elérhetőségének biztosítása, közös érdekképviseleti fórum, Foglalkoztatási Fórum működtetése

- Széles körű együtműködés biztosítása: Paktumakadémia alapítása, a megyében működő paktumok részvételével; a paktumiroda közreműködésével ernyőszervezeti feladatok ellátásának biztosítása, beszállítói hálózat lehetséges bővítésével kapcsolatos információk

- Foglalkoztatáspolitikai eszközrendszer széleskörű felhasználásának biztosítása: Információk biztosítása a megye vállalkozásai számára a foglalkoztatás politikai eszközökről, képzések-átképzések biztosítása, vállalatok saját képzéseinek biztosítása, a foglalkoztatáspolitikai eszközökkel kapcsolatos tapasztalatok összegyűjtése, javaslatok megfogalmazása a foglalkoztatás-politikai eszközrendszer hatékonyabb felhasználása érdekében, javaslatok új foglalkoztatás-politikai eszközökre

- Befektetés- és beruházás ösztönzés: Befektetés és beruházás ösztönzéshez kapcsolódó weboldal létrehozása információk összegyűjtése a megye befektetésre alkalmas ingatlanjairól befektetés-ösztönzési fórum tartása a helyi önkormányzatok részvételével

- Önfoglalkoztatás segítségével vállalkozói kedv növelése: Önfoglalkoztatásra alkalmas álláskeresők és fiatal munkanélküliek felkutatása; önfoglalkoztatást segítő képzések indítása, támogatás nyújtása a fiatal vállalkozók számára

Kommunikációs alap üzenetek:

- *A Heves megyei foglalkoztatási megállapodás célja, hogy a Heves megyei önkormányzat vezetésével, az egész megyére kiterjedően létrehozva foglalkoztatási együtműködés, partnerség (paktum) hozzájusson azon forráshoz, mely segítségével – a projekt megvalósítása során kialakított stratégia mentén – a konzorciumi partnereink bevonásával képzési és foglalkoztatási programokat valósítsunk meg.*

- *A projekt célja egy olyan működő megyei szintű foglalkoztatási együtműködés létrehozása, melynek segítségével a munkaerő-piaci igényeket figyelembe véve, Heves megye foglalkoztatási helyzete ténylegesen javulhat.*

- *A 2014-2020-as fejlesztéspolitikai időszakban a TOP keretében kialakítandó paktumok, így jelen projekt keretében létrejövő paktum célja elsősorban a Heves megyében*

meglévő vállalkozói, foglalkoztatói igények, azaz a kereslet kielégítése.

- *A projekt megvalósításával közvetlen célunk mintegy fél-ezer ember képzése és vagy foglalkoztatása, míg hosszú távon célunk a megye munkanélküliségének csökkentése, a lehető legmagasabb foglalkoztatási szint elérése, a valós vállalkozói és foglalkoztatói igények kielégítése révén.*

- *A projekt számszerűsíthető eredményeként a megyei paktum keretében a munkaerő-piaci programokban résztvevők száma – Heves megye ITP-jében meghatározott forrásarányos célérték figyelembe vételével- várhatóan eléri a 518 főt.*

A Paktum kommunikáció tényezői, lehetséges egyéb és kiegészítő eszközei

- Nyitottság
- Erős információs kapcsolat
- Tapasztalat
- Együtműködés
- Együttgondolkodás
- Folyamatos párbeszéd
- Szervezett kommunikáció
- Szervezetek közötti információáramlás
- Információcsere, szakmai viták
- Az együtműködés és együttgondolkodás, mint szemlélet elfogadtatása
- Paktum aktivitása (járásai megjelenés, tájékoztatók, fórumok, workshopok)
- Kommunikációs csatornák és kapcsolatrendszerek megfelelő és hatékony kihasználása, PR
- Vállalkozók és munkáltatók aktivitása és érdekeltisége
- A közös érdekeltiség megtalálása
- Átláthatóság
- Politika, döntéshozók tájékoztatása

Nyitottság, párbeszéd

A folyamatos párbeszéd, a paktum megismertetésében mindenképpen fontos és várhatóan majd nagy pozitív hozzájárulással jár.

A nyitottság és a folyamatos interakció biztosítására nyílt napokat, work-shopokat lehet tartani, amikor az érdekeltek, a konzorciumi tagok és paktum partnerek mindegyike, mindenki a maga területén megmutathatja, hogy miben tud együtműködni, segíteni, mivel tud a paktum működésében, működtetésében részt venni.

Továbbá Foglalkoztatási Fórumon keresztül lehet a párbeszédet tovább erősíteni, megfogalmaztatni és befogadtatni új elképzeléseket, illetve széles körű támogatottságot biztosítani a paktum törekvései számára.

Vállalkozói fórum

A vállalkozókkal történő kapcsolattartás keretében minden évben egy, vagy több vállalkozói fórum kerülhet megrendezésre, ahol az érintettek hatékonyan meg tudják vitatni a problémákat, milyen gondokat látnak, milyen munkalehetőségeket tudnának kínálni.

A képzés munkaerőpiachoz illesztése

A megyei paktum projekt megvalósítása során a képzés, szakképzés területén a megyei kamarával történő közös munkavégzés, probléma-felvetések, kerekasztal-beszélgetések megszervezése kiemelt jelentőségű. (pl. állásbörzék, nyitott műhely programok, a fiatalok pályaválasztásának támogatása, a közös üzemlátogatás

(szülők, gyerekek együtt), ún. szakmatúra programok stb.)

Fontos a Paktum és a vállalatok közötti együttműködés és kommunikáció élénkítése, és ennek keretében a munkáltatók munkaerő-igényének felmérése, és mindezek közvetítése a képző intézmények felé.

Az emberi erőforrás menedzsment támogatása

Megyei és/vagy járási HR klub(ok), és HR work-shops alakulhatnak a helyi vállalkozások humán erőforrás szakembereinek részvételével. A rendszerességgel összegyűlő klub, vagy alkalmi workshop célja lehet, a helyi foglalkoztatási kérdések, aktualitások megbeszélése az adott téma szakembereivel. E segítségével a résztvevők közvetlenül juthatnak információkhoz az aktuális gazdasági helyzetről, foglalkoztatási kérdésekről. A térség humán szakemberei pedig a találkozók során aktuális problémákról, rendeletekről, jogszabályi változásokkal kapcsolatos kérdésekről, a paktum előrehaladásáról közvetlenül a témák szakembereitől hallhatnak hasznos információkat.

Átláthatóság biztosítása

- Internetes oldal, annak frissessége, tartalma
- Kiadványok, tájékoztatók

A paktumok kommunikációjának jelentős része és a projekt keretében megjelenő kötelező feladat is a Paktum web-es megjelenítése, készítése és fenntartása. A projekt átláthatóságának biztosításában is ez a kommunikációs eszköz a legfontosabb.

Az alap tájékoztatói funkciókon túl, fontos plusz funkció a közönség-kapcsolatok szervezése, ápolása, naprakészen tartása. Ennek egyaránt fontos dimenziója a sajtó (és ezen keresztül a szakmai, illetve a helyi közvélemény) folyamatos sajtóközlemények általi tájékoztatása a paktum létéről, működéséről, eredményeiről.

A kiadványok terén két különböző tájékoztató kiadványt is készül a projekt során, az egyik több ezres példányszámú tájékoztató kiadvány, a másik pedig a kötelező nyilvánosság szempontjából is fontos eredménykommunikációs információs anyag.

Politika, döntéshozók tájékoztatása

Fontos dimenzió a politika is, ami mögött nem kell inkorrekt szándékokat feltételezni: egyszerűen fontos a paktumok számára az országos és helyi politikai döntéshozókat tájékoztatni, és ennek eredményeként támogatónak megnyerni.

5.3. Kommunikációs eszközök azonosítása

5.3.1. Kommunikációs szakmai tartalmak részletezése egyes konzorciumi tagok, és tevékenységek szerint

Heves Megyei Önkormányzat, mint Konzorciumvezető

Tevékenység megnevezése	Tevékenység szakmai tartalma – kommunikációs eszközei
Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatás (kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása)	<p>A hatályos KTK szerinti kötelező nyilvánosság biztosítása, úgymint</p> <ul style="list-style-type: none"> - kommunikációs terv készítése, - sajtóközlemények kiküldése, - sajtómegjelenések összegyűjtése, - internetes al-oldal létrehozása, - információs táblák készítése (B, D), - fotódokumentáció készítése, - 1 db záró rendezvény szervezése, - a Térképtér feltöltése. <p>Valamint szakmai kommunikációs koordináció a kommunikációs terv végrehajtása érdekében.</p> <p>Fő célja: a kötelező információ biztosítása a projektről az érintett célcsoportok felé</p> <p>További célja: konzorciumi partnerek és a paktum tagok kommunikációjához információ biztosítása és a szükséges koordináció lebonyolítása</p>

Kommunikációs eszközökkel kapcsolatos technikai instrukciók:

A paktum célcsoportok tájékoztatására alkalmazott kommunikációs módszereket a központilag kiadott tájékoztatói kötelezettségek tárgyú útmutatóban foglaltak szerint kell megvalósítani.

A konzorciumi vezető az internetes al-oldalon naprakész és rendszeres tájékoztatást tud nyújtani a projekt eseményeiről és eredményeiről az arculati elemek betartásával.

A konzorcium vezető és a kommunikációs tevékenységet végző konzorciumi partnerek és paktum tagok, saját információs internetes oldalainon lehetőség szerint, az alábbi tartalmi elemeket szükséges megjeleníteni a honlapon a projekthez kapcsolódóan:

- a kedvezményezett neve
- a projekt címe
- a szerződött támogatás összege
- a támogatás mértéke (%-ban)
- a projekt tartalmának bemutatása
- a projekt tervezett befejezési dátuma (ha megvalósult, akkor a tényleges befejezés)
- projekt azonosító száma

Az alábbi kötelező arculati elemek, feltüntetése szükséges a konzorcium vezető internetes al-oldalán színes verzióban (és az esetlegesen a partneri oldalakon is):

ún. infoblokk:

- Széchenyi 2020 grafikai elem (a logó kontúrjából készült, kifutó kék ív)
- Széchenyi 2020 logó
- EU-logó és az Európai Unió kiírás (nem rövidítve)
- Magyar kormány logó
- Heves megye logó
- A támogató alapra vonatkozó utalás
- Az ún. info blokknak mindig kiemelt helyen kellene szerepelnie az oldalon, azaz a láthatósági területen kell lennie, megnyitáskor, görgetést nem igénylő pozícióban.

Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

Tevékenység megnevezése	Tevékenység szakmai tartalma – kommunikációs eszközei
Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatás (marketing, kommunikációs szolgáltatások)	<p>Egyéb, a projekt tevékenységhez kapcsolódó, de nem a felhívás keretében meghatározott kötelező kommunikációs és marketing tevékenységek, kampányok elvégzése</p> <ul style="list-style-type: none"> - kiadvány, információs füzetek készítése, - elektronikus megjelenés, - képzések meghirdetése, - tudatosság növelése, - tájékoztatás, - kommunikációs kampányok - rendezvények szervezése. <p>Fő célja: tájékoztatás nyújtása a megye települési önkormányzatainak vezetői, és szociális ügyintézői részére arra vonatkozóan, hogy minél több információt kapjanak a megyei paktum nyújtotta lehetőségekről, a paktum által nyújtott támogatások révén képzési- és bértámogatások igénybeviteléről, továbbá a regisztrált munkanélkülieken kívüli, a rendszer számára már nem látható inaktív személyek bevonásának módszertanáról, alkalmazható eszközeiről.</p>
Szakmai megvalósítás	A marketing kommunikációs feladatokhoz kapcsolódó szakmai segítségnyújtás a marketing elemek tartalmának kialakítása érdekében a feladatok felmerülésével összhangban, szorosan együttműködve a konzorcium vezetővel.
Kapcsolódó Eszköz- és szoftverbeszerzés	Marketing és kommunikációs feladatok ellátó szakmai megvalósító munkavégzéséhez szükséges laptop és szoftvercsomag beszerzése.

Heves Megyei Kormányhivatal

Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások – kommunikációs eszközei	
Marketing és kommunikációs szolgáltatás	<p>A nem kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának terén nyomtatott sajtó hirdetések megjelenítése.</p> <p>A szakmai megvalósítók, valamint adott téma szerint a kormányhivatal, illetve járási hivatalok érintett kollégái (eszközgazdák, informatikusok, stb.) részvételével a munkaerő-piaci program megvalósítását érintő, aktuális projektfeladatokat feldolgozó és kapcsolódó szakmai ismereteket bővítő, összehangoló értekezletek megtartása, információ átadása.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ munkáltatók, ➢ civil szervezetek, ➢ önkormányzatok, ➢ egyéb partnerek és a média részére tájékoztató fórumok szervezése (6 db). <p>Fő céljai: tájékoztatás nyújtása egyrészt a célcsoportok felé, másrészt a szakmai megvalósítók felé</p>
Kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása	A kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása keretében 7 db C tábla legyártása és kihelyezése.

A befektetés ösztönzéshez kapcsolódóan is vannak kiegészítő kommunikációs tevékenységek, a **Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.** – részéről.

Tevékenység megnevezése	Tevékenység szakmai tartalma – kommunikációs eszközei
Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatás (egyéb szakértői szolgáltatás)	<p>Befektetés ösztönzéshez kapcsolódó tevékenységek elvégzése szakértői szolgáltatás keretében, úgymint</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ befektetés ösztönző portál (honlap) létrehozása, üzemeltetése, ➢ adattartalom 6 nyelvre történő fordítása, <p>befektetési lehetőségek online népszerűsítése Heves megyében, annak érdekében, hogy a térség iránt érdeklődő vállalkozások Heves megyében telepedjenek le, heves megyei munkavállalókat foglalkoztassanak, gazdasági tevékenységük Heves megye gazdasági fejlődését segítse elő.</p> <p>A tevékenység közvetlen célja: gazdaságélénkítés</p>

Az összes konzorciumi partner vonatkozásában fontos kommunikációs eszköz:

- ügyfélszolgálati pontokon személyes, folyamatos kapcsolattartás

A projekt során a célcsoportok igényeit figyelembe véve az egyik leghatásosabb kommunikációs eszköz lesz a személyes, folyamatos kapcsolattartás és együttműködés keretében végezhető közvetlen ügyfélszolgálati pontokon végzett szakmai tájékoztató munka, a személyes kapcsolattartás, az egyéni tanácsadás lehet, mivel az infokommunikációs technológiákhoz való hozzáférés például a hátrányos helyzetűek körében talán nehezebb.

Ezen a téren is fontos a szemléletváltás ösztönzése, a fenntarthatósági értékek fokozott megjelenítésének lehetősége, a továbbképzések és tájékoztató fórumok és a workshopok által. Hangsúlyt kell fektetni a tényleges partnerség alapfeltételét jelentő kétirányú információáramlást, azaz a valódi kommunikációra.

A projekt sikeres megvalósítása és a fenntartási időszakban történő továbbműködtetése érdekében szükség van egy intenzív és elektronikus úton (internetes al-oldal, és közösségi oldalak) megtámogatott társadalmi szemléletformáló promócióra a vállalkozások és érintett lakossági bevonása érdekében.

A konzorciumi partnerek projektben végzett kommunikációs tevékenységeinek összegzése:

	HMÖ	HMÖ Hivatal	TFÜ	TFKft.	HMKH
Kötelező nyilvánosság		x			x
Kommunikációs koordináció	x	x			
Kommunikációs eszközök megvalósítása (nem kötelező nyilvánosság)		x	x		x
Belső kommunikációs csoportban részvétel	x	x	x	x	x
Célcsoportok tájékoztatása	x	x	x	x	x
Saját internetes oldalakon történő kommunikáció	x	x	x	x	x
Egyéb tevékenységek (befektetés ösztönzés)				x	

5.3.2 Marketing és kommunikációs feladatok áttekintése a kötelező nyilvánosság, és nem a kötelező nyilvánosság szerinti bontásban

Kötelező nyilvánosság biztosításának részletezése:

A projekthez kapcsolódó kötelező nyilvánosság biztosításával összefüggésben az alábbi tevékenységek elvégzése a Széchenyi 2020 Kedvezményezett Tájékoztatói Kötelezettségei útmutató és arculati kézikönyv „KTK 2020” dokumentumokban foglaltaknak megfelelően kell, hogy történjen, az alábbiak szerint:

- Kommunikációs terv készítése – projekt indításakor
- A kedvezményezett honlapján a projekthez kapcsolódó oldal létrehozása – projekt indításakor
- A projekt indításáról 1 alkalommal a megyei sajtót sajtóközlemény útján tájékoztatni és az ezzel kapcsolatos valamennyi sajtómegjelenést össze kell gyűjteni – projekt indításakor
- „B” típusú tábla (1 db) elkészítése és elhelyezése a projekt helyszínén - projekt indításakor
- A kedvezményezett honlapján a projekthez kapcsolódóan létrehozott aloldalon tájékoztató megjelentetése és folyamatos frissítése tartalommal a projekt teljes ideje alatt legalább 6 alkalommal, – előreláthatólag 2018. december 15-ig, de legkésőbb a projekt 2018. december 31-i zárásáig
- „C” típusú tábla (7 db) elkészítése és elhelyezése a projekt helyszínein, 2017. első negyedév
- „D” típusú tábla (1 db) elkészítése és elhelyezése a projekt helyszínén – előreláthatólag 2018. december 15-ig, de legkésőbb a projekt 2018. december 31-i zárásáig
- Kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció készítése – előreláthatólag 2018. december 15-ig, de legkésőbb a projekt 2018. december 31-i zárásáig
- Több, mint 50 fő részvételével megtartott sajtónyilvános ünnepélyes projektátadó rendezvény szervezése (meghívó elkészítése és igazolt kiküldése egyeztetett címlista alapján, catering, helyszín, a szükséges technikai feltételek biztosítása, jelenléti ív, fotódokumentáció készítése) – előreláthatólag 2018. december 15-ig, de legkésőbb a projekt 2018. december 31-i zárásáig
- A projekt zárásakor a projekt előírt adatainak TÉRKÉPTÉR-ben történő feltöltése – előreláthatólag 2018. december 15-ig, de legkésőbb a projekt 2018. december 31-i zárásáig
- A projekt zárásáról 1 alkalommal a megyei sajtót sajtóközlemény útján szükséges tájékoztatni és az ezekkel kapcsolatos valamennyi sajtómegjelenést össze kell gyűjteni – előreláthatólag 2018. december 15-ig, de legkésőbb a projekt 2018. december 31-i zárásáig
- Eredménykommunikációs információs anyag, több oldalas tájékoztató füzet készítése, legalább 500 példányban – előreláthatólag 2018. december 15-ig, de legkésőbb a projekt 2018. december 31-i zárásáig

Tájékoztatót, folyamatos információt biztosító marketing és kommunikációs feladatok – nem kötelező nyilvánosság biztosításának részletezése:

Közvetlen célja:

tájékoztató a munkanélküliek megyei paktumba történő bevonásának lehetőségeiről

Célcsoportja:

a közvetlen célcsoporton túlmenően, a megye települési önkormányzatai

Tájékoztató nyújtása a megye települési önkormányzatainak vezetői, és szociális ügyintézői részére arra vonatkozóan, hogy minél több információt kapjanak a megyei paktum nyújtotta lehetőségekről, a paktum által nyújtott támogatások révén képzési- és bértámogatások igénybevételeiről, továbbá a regisztrált munkanélkülieken kívüli, a rendszer számára már nem látható inaktív személyek bevonásának módszertanáról, alkalmazható eszközeiről.

Részei:

a. nyomtatott tájékoztató megjelentetése 4000 példányban (szerkesztés, nyomda, terjesztés) 2017.03.01 - 2018.12.31(HMTFÜ)

b. 3 db workshop tartása (catering, terembérlés, technikai eszközök biztosítása, meghívó, jelenléti ív, fotódokumentáció, workshoponként legalább 20 fő és az ehhez szükséges marketing csatornák alkalmazása)

folyamatosan 2017.03.01 - 2018.12.31 között (HMTFÜ)

További marketing kommunikációs feladatok- nem kötelező nyilvánosság biztosításának részletezése:

A Heves Megyei Kormányhivatal részéről 6 db tájékoztató fórum megtartása folyamatosan 2017.03.01 - 2018.12.31 között.

5.4. Kommunikációs ütemterv

Idő	Feladat	Cél	Célcsoport	Eszköz	Szereplők
A projekt indításakor	Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	Kötelező Információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Interneten, e-mailben és weboldalon	HMÖH
2016.09.23 – 2018.12.31 Projekt indításától folyamatosan	Kötelező nyilvánosság biztosítása	Folyamatos kötelező információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Internetes oldal létrehozása , működtetése, fotódokumentáció	HMÖH
2016.A projekt indításakor	Kötelező nyilvánosság biztosítása	Folyamatos kötelező információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	B típusú tábla	HMÖH
Projekt indításától folyamatosan	Sajtó-közlemény kiküldése (3 db nyomtatott sajtó-közlemény megjelenése)	Folyamatos, nem kötelező információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Nyomtatott sajtó	HMKH
A projekt megkezdésétől	Személyes, folyamatos kapcsolattartás és együttműködés	Folyamatos információ-biztosítás a projektről	Belső kommunikációs célcsoport	Személyes megbeszélések, meghívók, emlékeztetők	Konzorciumi partnerség, valamint a paktum tagok
2017.03.01 – 2017.12.31 folyamatosan	Kötelező nyilvánosság biztosítása (7 db „C” típusú tájékoztató tábla)	Kötelező információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Tájékoztató tábla	HMKH

Folyamatosan	A projekthez kapcsolódó tájékoztatás folyamatos működtetése	Folyamatos információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Internetes felületek és közösségi média oldalak kialakítása, valamint a partnerségben résztvevők saját internetes felületei	HMÖH, illetve Konzorciumi partnerség, valamint a paktum tagok
2017.03.01 - 2018.12.31 folyamatosan	Rendezvények, workshopok (3) szervezése	Folyamatos információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Meghívók, emlékeztetők, kiadvány	HMTFÜ
2017.03.01 - 2018.12.31 folyamatosan	Tájékoztató kiadvány (4000 példány)	Folyamatos információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Tájékoztató kiadvány	HMTFÜ
2017.03.01 - 2018.12.31 folyamatosan	Kommunikációs kampányok	Folyamatos információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Internetes felületeken és közösségi média oldalak és egyéb média felületeken	HMTFÜ
2017.03.01 - 2018.12.31 folyamatosan	Tájékoztató fórumok, és értekezletek megtartása (6 alkalom)	Folyamatos információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Meghívók, emlékeztetők	HMKH
A projekt zárásakor (előreláthatólag 2018. december 15-ig, de legkésőbb 2018. december 31-ig)	Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	Kötelező Információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Nyomtatott sajtó	HMÖH
A projekt zárásakor	Kötelező nyilvánosság biztosítása D típusú tábla	Folyamatos kötelező információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	B típusú tábla	HMÖH
A projekt zárásakor	A kötelező TÉRKÉPTÉR feltöltés a projekthez kapcsolódó tartalommal	Kötelező Információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Információk, fotók feltöltése az elektronikus pályázati felületre	HMÖH
A projekt zárásakor	Záró rendezvény	Kötelező Információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Meghívók, emlékeztetők, fotók	HMÖH
A projekt zárásakor	Eredmény-kommunikációs információs anyag	Kötelező Információ-biztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Tájékoztató füzet	HMÖH

6. PAKTUMOK FENNTARTHATÓ MŰKÖDÉSÉNEK ERŐSÍTÉSE

A Felhívás mellékletét képező, a Megvalósíthatósági tanulmány tartalmi követelményeit meghatározó útmutató tervezést segítő javaslatokkal támogatja a megyei paktum megvalósítását és hosszú távú fenntartható működését.

A projekt előkészítése során az itt meghatározott szakmai, szervezeti, pénzügyi szempontokra figyelemmel kerültek kialakításra a különböző feladat- és hatáskörök, illetve ennek megfelelően kerültek tervezésre a megvalósítandó és későbbiben fenntartandó projekttevékenységek.

A paktumszervezetre, a partnerség összetételére, működési feltételeire tett javaslatok is beépítésre kerültek a projektbe, annak érdekében, hogy

- az együttműködések tudatosításával, elmélyítésével, aktív résztvevői kör szélesítésével erősítsék meg a helyi foglalkoztatáspolitikát;
- fejlődjön a paktum menedzsment szervezetek és paktum partnerségek szervezeti kultúrája, átlátható módon biztosítsák szolgáltatásuk minőségét, hatékonyságát, és az ügyfelek, partnerek útját a partnerségi folyamatokban; valamint alkalmazásuk egy stabil, hatékony, összehasonlítható és kiszámítható minőséget nyújtó szolgáltatási rendszert teremtsen meg (a működési támogatások és a program alapú EU-s finanszírozások bemeneti és projekt kimeneti feltételeként is alkalmazhatóan).

A projekt szervezeti, szakmai és pénzügyi fenntarthatóságának bemutatását a 4.1.6 Fenntartás fejezet tartalmazza, a paktum-szervezetre vonatkozó szempontok a 3.2. A megvalósítás és fenntartás szervezete fejezetben kerültek érvényesítésre.

7. HEVES MEGYE FOGLALKOZTATÁSI STRATÉGIÁJA

7.1 A stratégia alkotás módszertana

Heves Megye Foglalkoztatási Stratégiájának megalkotása során egymásra épülő, egymásból következő feladatrendszer megoldására került sor.

A tervezési egység meghatározása

A megye foglalkoztatási stratégiájának megalkotása során az első és legfontosabb feladat, hogy meghatározzuk a tervezés színterét, azaz azt az esetünkben földrajzi egységet, amelyre vonatkozóan a stratégia megalkotása megtörténik. Ezen feladatra a kapcsolódó projekt feltételrendszereinek figyelembe vételével a megyei szintet jelentette. Heves megye esetében a megyei szint hét kisebb egységből, járásból álló földrajzi, statisztikai egységet alkot, amely sok esetben a stratégiaalkotást is befolyásoló folyamatokat és statisztikai rendszert takar. A tervezési terület meghatározása tehát elsősorban egy adott feltételnek való megfelelés volt, aminek eleget kellett tennünk. A „kötelező” tervezési terület azonban egy valós, hagyományai és közigazgatásával is egységet alkotó terület egység, amelynek egy egységként törté-

nő kezelése sok szempontból hálás feladatnak minősült. De mint minden egység, ezen megyei szint is különböző részegységekből áll, mely egyes területegységeiben más és más fejlesztési fókuszot kíván meg.

Helyzetértékelés módszertana

A stratégia alkotás első lépése a megye foglalkoztatási helyzetének értékelése volt, mely a problémák feltárásával kezdődött. A megyei foglalkoztatási helyzetértékelés során elsődleges és másodlagos adatgyűjtés módszerét is alkalmaztuk.

A **másodlagos adatgyűjtési technika** alkalmazása során a Heves Megyei Kormányhivatal számára rendelkezésre álló megyei szintű adatok feldolgozását tettük meg. Az adatok elemzése során egyrészt a megye munkaerő-piaci helyzetét bemutató elemzéseket használtuk fel, másrészt a Megyei Kormányhivatal által végzett negyedéves prognózis eredményeit vettük figyelembe.

A másodlagos adatfeldolgozással előálló megyei munkaerő-piaci elemzés elkészítéséhez többek között az alábbi adatok elemzését végeztük el:

- megnéztük a regisztrált munkanélküliek számának alakulását megyei szinten
- figyelembe vettük a munkanélküliségi adatokat járási szinten
- áttekintettük a közvetlen célcsoportot érintő munkanélküliségi adatokat
- az országos munkaerőpiac keresletét kínálatát viszonyítottuk a megyei adatokhoz
- elemeztük a támogatott (ezen belül közfoglalkoztatottak) és nem támogatott álláshelyek számát

A munkaerő-piaci prognózisból megtudhattuk, hogy mely szakmák számítanak Heves megyében hiányszakmáknak és melyek azok amelyek a munkaerőpiac számára „feleslegesek”. Ezen prognózis jelentette az egyik alapját a stratégiában meghatározott hiányszakmáknak és fejlesztendő területeknek.

Ahhoz, hogy a foglalkoztatási stratégia vizsgálati alapjául szolgáló Heves megye gazdasági, társadalmi helyzetéből megfelelő képet kapjunk egy részletes, mindenre kiterjedő helyzetelemzést kellett készíteni.

A helyzetelemzés kitért a megye **részletes gazdasági elemzésére**, bemutatva a gazdaságfejlesztési irányokat. Az **érintett foglalkoztatás-politikai szakterület áttekintését, a szakmapolitikai és jogi háttér bemutatását** követően kerülhetett sor a stratégia megvalósításának keretét adó megyei paktum projekt szükségességét alátámasztó probléma bemutatására.

A **probléma kialakítása** során egyrészt a már fentiekben bemutatott másodlagos adatfeldolgozás során kapott eredményeket vettük figyelembe, másrészt a stratégia kialakítását megalapozó helyzetelemzés részeként elsődleges kutatásokat is végeztünk.

A **megyei szintű adatgyűjtés** során munkáltatói és állás keresői kérdőíveket készítettünk és juttattunk el a megkérdezettekhez.

A **munkáltatói kérdőívet** a Heves Megyei Iparkamara szakmai támogatásával készítettük el, melynek kiküldésében a Kamara aktívan részt vett. A kérdőívvel mintegy 11 000 db megyei vállal-

kozást értünk el, melyek közül mintegy 235 vállalkozás töltötte ki a kérdőívet.

A kérdőív kitöltése on-line módon történt, és lehetőség volt a névtelen adatszolgáltatásra is. A kérdőívezés ilyen formában történő végrehajtása során a kérdőív kidolgozásakor is törekedtünk a paktum stratégia és a projekt szempontjából releváns kérdések összegyűjtésére. Az egyes kérdésekkel igyekeztünk a projekt során végrehajtandó tevékenységek szükségességét meghatározni és kialakítani azokat a fejlesztési irányokat, amelyek a megyei foglalkoztatási stratégia alapját képezik.

A beérkező kérdőíveket igyekeztünk a lehetőségekhez mérten a legsokoldalúbb szempontrendszer mentén an fordolgozni, hogy ezzel is megfelelő alapot képezhessünk egy megyei foglalkoztatási stratégia kidolgozásához.

Az **állás keresői kérdőívet** a megye polgármestereinek juttattuk el, hogy a megye településeken élő munkanélküliekkel töltsék ki. Ezen módszer alkalmazását elsősorban az indokolta, hogy az állás keresők az egyes települések polgármesterei vagy helyi önkormányzatok munkatársai által sok esetben személyesen ismert emberek, akik válaszadási hajlandósága a személyes kapcsolat révén biztosítható. Illetve a települések vezetői vannak leginkább azzal tisztában, hogy kik azok, akik munkanélküliek esetleg a rendszer már nem tud róluk vagy egyszerűen csak inaktívak. Ezen rétegből érkező információk is elengedhetetlenek egy foglalkoztatási stratégia kialakításában.

Az állás keresői kérdőív kitöltéséhez hirdetéseket is feladtunk megyei terjesztésű hirdetési újságokban, ahol az álláshirdetések között hívtuk fel a figyelmet a kérdőíves felmérésre. Ennek köszönhetően közel 1000 állás keresői kérdőív kitöltésére kerül sor a megyében.

A kérdőívezés során a paktum projekt sajátosságaiból és feltételrendszeréből adódóan munkáltatói és állás keresői szempontokat szerettünk volna megismerni.

A munkáltatói igényfelmérés egy igényközpontú, keresletorientált foglalkoztatás-fejlesztési projekt esetében elengedhetetlen, de hasonlóan fontos szempont a stratégia meghatározásakor a projekt célcsoportját képező állás keresői oldal meghallgatása is.

A stratégia kialakítása során elengedhetetlen volt a megye életében meghatározó szerepet betöltő, a foglalkoztatás-politika szemszögéből más-más álláspontot képviselő személyekkel **interjú készítése**.

Az interjúk az alábbi kérdések mentén készültek:

Hogyan ítéli meg Heves megye foglalkoztatási helyzetének jelenlegi állapotát?

Hogyan ítéli meg a munkaerő-piaci szereplők egymáshoz való viszonyát a megyében?

Lát-e lehetőséget az együttműködés hatékonyabbá tételére? Véleménye szerint mely tényezők nehezítik Heves megye munkaerő-piaci helyzetének javulását?

Hogyan ítéli meg a szakképzés és a munkaerő-piaci igények közötti kapcsolatrendszerét?

Hogyan ítéli meg az önkormányzatok, képzőintézmények, vállalkozások illetve civil szervezetek szerepét a megye gazdasági és társadalmi fejlődésének előmozdításában?

Az interjúalanyok az élet különböző területein töltenek be vezető pozíciót, azonban közös bennük, hogy a foglalkoztatáshoz, egy megye munkaerő-piacának alakulásához a maguk szakterületén nagyon sokat tesznek nap, mint nap. Legyen az egyetemi tanár, civil szervezet szakmai vezetője vagy a Heves Megyei Kereskedelmi és Ipar Kamara szakembere, a mindennapi munkája során különböző szempontok mentén, de mindenképpen azért is dolgoznak, hogy Heves megye élhető legyen mindenki számára.

A helyzetelemzés részeként, a probléma feltárásának eredményeként elkészült a paktum projekt **SWOT elemzése**, mely áttekinthető képet nyújt a projektben és a stratégiában megfogalmazottakról.

A stratégia alkotás folyamatának bemutatása

A helyzetértékelést követően a helyzetelemzésből logikusan következő, a Heves megyei gazdaságfejlesztési célokhoz szorosan kötődő, foglalkoztatást és munkanélküliség elleni küzdelmet fókuszba állító és az állami, illetve az illetékes kormányhivatal munkügyi politikájával összhangban álló lokális és átfogó programjaival szinergiában álló **részletes foglalkoztatási stratégia kidolgozására került sor**.

A stratégia kidolgozása során az hosszú távú, céloktól haladtunk az egyre konkrétabb célok, eszközök és intézkedések felé. A stratégiai célok meghatározását követően az általános stratégiai célrendszer mellett ágazati célrendszert is felállítottunk: gazdaságfejlesztéshez és munkaerő-piachoz kapcsolódó célokkal és prioritásokkal.

A stratégia alkotás esetében az alábbi útvonalterv mentén haladtunk, melynek megalkotása során folyamatosan konzultáltunk a Heves Megyei Önkormányzattal, mint projektgazdával, illetve egy-egy munkarész kapcsán a Megyei Kormányhivatal munkatársaival és Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának munkatársaival.

A stratégia helyzetértékelését követően a megyei paktumnak keretét biztosító paktum projekt szakmai és pénzügyi megvalósításának részletes bemutatására került sor. Meghatározásra kerültek az előkészítéshez és megvalósításhoz kapcsolódó feladatok, megvizsgáltuk, hogy milyen hatásai vannak a megvalósuló fejlesztésnek, a projektre vonatkozóan kockázatelemzés és részletes cselekvési terv készült és elkészült a projekt részletes ütemezése is. A paktum projekt nyilvánosságának biztosításához a tervezett kommunikációs és marketing tevékenységek bemutatására került sor. Bemutattuk a projekt szakmai, pénzügyi valamint jogi és szervezeti fenntarthatóságát.

A paktum projekt megvalósíthatóságának részletes bemutatását követően pedig a megyei foglalkoztatási stratégia kidolgozása következett.

A foglalkoztatási stratégia kidolgozása során az alábbi szempontrendszert vettük figyelembe:

- meghatároztuk a **stratégia célrendszerét**, elkészítésének módszertani alapját
- meghatároztuk a **megyei gazdaságfejlesztési célrendszert**, az általános kitérés lehetőségeket, továbbá a kitérés lehetőségeket az egyes ágazatok szintjén
- **munkaerő-piaci célrendszer állítottuk föl** különös tekintettel a foglalkoztatás növelésére, a munkaerő-piac rugalmasságának növelésére, a munkanélküliség megelőzé-

sére, a munkahely megtartásának támogatására, az egyes hátrányos helyzetű csoportok támogatására, esélyegyenlőség védelmére.

- ajánlásokat fogalmaztunk meg a **stratégia megvalósítását célzó eszközökre, az intézkedésekre, a szervezeti keretekre.**
- a stratégia végrehajtására **akciótervet dolgoztunk ki**
- a foglalkoztatási paktum stratégiájának/akciótervének megvalósítására, a stratégia fejezeteként reális ütemtervű **munkaprogram került kidolgozásra**, összhangban az országos foglalkoztatáspolitikával, a térségi gazdaságfejlesztés és társadalompolitika szempontjaival.
- a stratégia részeként, a stratégiai célrendszer megvalósítását szolgáló **négy projekttervet készítettünk el**: ezek tartalmát, továbbá a végrehajtásban együttműködő partnerek körét, a felelősségi viszonyokat, a határidőket és a finanszírozási kereteket is meghatároztuk.

A társadalmisítás folyamata

A stratégia alkotás egyik legfontosabb lépése a társadalmisítás volt. A társadalmisítás során igyekeztünk a lehető legszélesebb kört, a megye teljes lakosságát elérni, így a Heves Megyei Önkormányzat honlapján került elhelyezésre a megyei foglalkoztatási helyzetkép és stratégia. A társadalmisítás másik fontos lépése volt, hogy a paktumszervezetbe felkért tagok külön felkérést kaptak a stratégia véleményezésére, illetve a vélemények és kritikák elhangozhatnak a megyei paktum szervezet alakuló ülését követő első rendes ülésen is. Ezt megelőzően a Heves Megyei Önkormányzat Közgyűlése is véleményt alkothatott a stratégiáról. Mind-ezen vélemények és ajánlások feldolgozásra és lehetőség szerint beépítésre is kerültek a stratégiába.

Monitoring és ellenőrzés

A stratégia megvalósításának keretét adó megyei paktum projekthez kapcsolódó indikátorok teljesítése folyamatos figyelmet érdemel az évek során. Ezen kívül a stratégiához kapcsolódó akcióterv és munkaprogram egyes elemeinek megvalósulása is folyamatos ellenőrzést és nyomon követést kíván. Az elkészült stratégia minden eleme legalább éves szintű felülvizsgálatot követel, aktualizálva a munkaerő-piaci igényeket, a képzési, foglalkoztatási irányokat, a projekt terveket, az akciótervet és a munkaprogramot. Ezen felülvizsgálat során elsősorban a paktumszervezetnek lesz döntő szerepe, melynek munkatervébe már most betervezésre kerül a felülvizsgálat.

7.2 Heves megye foglalkoztatási stratégiájának célrendszere

Jövőkép

„Heves megye Magyarország egyik gazdaságilag legerősebb megyéje, ahol a megye minden lakosa megtalálja azt a munkát, ami tisztességgel megélhetést és gyermekei boldogulását lehetővé teszi.”

Heves Megye Területfejlesztési Konceptiójának egyik stratégiai céljánál megjelenő kiemelkedően fontos elem az, hogy „Heves megye versenyképességének erősítéséhez és gazdasági felzárkózásához elengedhetetlen tényező a rendkívül alacsony foglalkoztatási ráta emelése.” Egy területegység, esetünkben Heves

megye gazdasági fejlettségének egyik meghatározó mutatója a foglalkoztatási szint mértéke. Magyarország Kormányzati célkitűzéseivel összhangban Heves megye számára is stratégia célként jelenik meg az általános foglalkoztatottsági szint emelése.

A megye munkanélküliségi mutatói az elmúlt években sokat javultak, azonban még így is jóval elmaradnak az országos átlagtól. (Heves megye munkanélkülisége 2016. szeptemberében 5,64 %, Magyarország munkanélküliségi mutatója 2016. szeptemberében 4,08 %). A megye foglalkoztatási helyzete kettős képet mutat. Míg a vállalkozások nagy része már képtelen kielégíteni a saját munkaerő igényét és a megyén túlról, sőt, akár országhatáron túlról is kénytelen munkaerőt „kölcsonözni”, addig a Heves megye északi és leginkább déli járásaiban a munkanélküliségi mutatók jóval a megyeiket meghaladó szinten vannak. Illetve a megyét az országos helyzethez hasonló funkcionális munkanélküliség jellemzi, azaz a munkaerő-piaci igények és a kínálat nem találkozik, holott a puszta számok- a hiányzó foglalkoztatottak és a munkanélküliek száma- mást mutatnak. A feladat tehát adott, a munkanélküli tömegeket rá kell venni arra, hogy megérje munkába állniuk. Ennek módszerei az érintett térségekben élők számára részben ismertek, azonban a tartós munkanélküliségi mutató javításához egy komplex program indítása is szükséges, mely ezen stratégiai cél elérését szolgálja és hozzájárulhat a jövőképből megfogalmazottak eléréséhez.

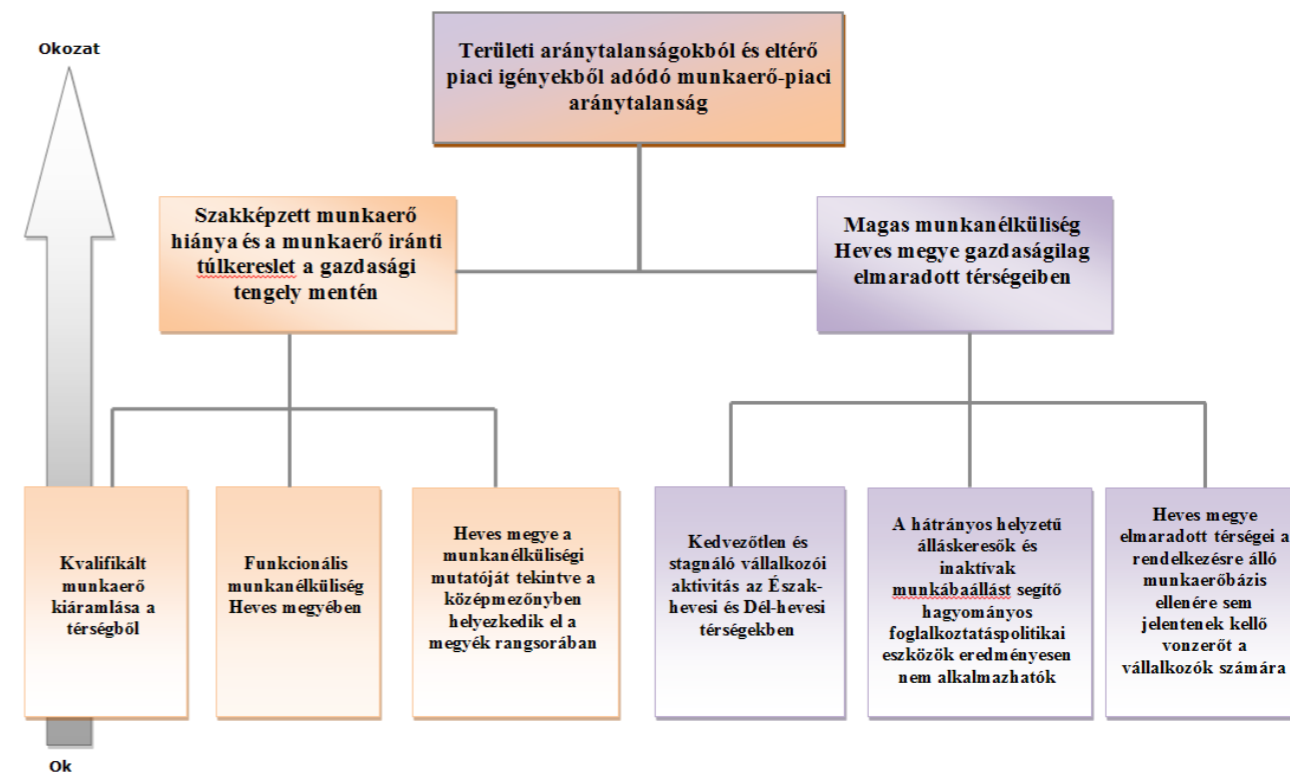
Stratégiai célok

Heves megye foglalkoztatási stratégiájának felépítését, a célrendszer prioritásait, az azokat alkotó eszközrendszert és a kapcsolódó intézkedéseket elsősorban a megye földrajzi, gazdasági és társadalmi adottságai, foglalkoztatási helyzete valamint az országos és megyei foglalkoztatási trendek és szakpolitikai irányok határozzák meg. A megye átfogó helyzetértékeléséből és az elsődleges kutatásokból következően a megye foglalkoztatási stratégiai célrendszerének alapját két fő adottság határozza meg. A megye gazdasági tengelye és az északi, illetve déli fejletlenebb térségek igényei és adottságai.

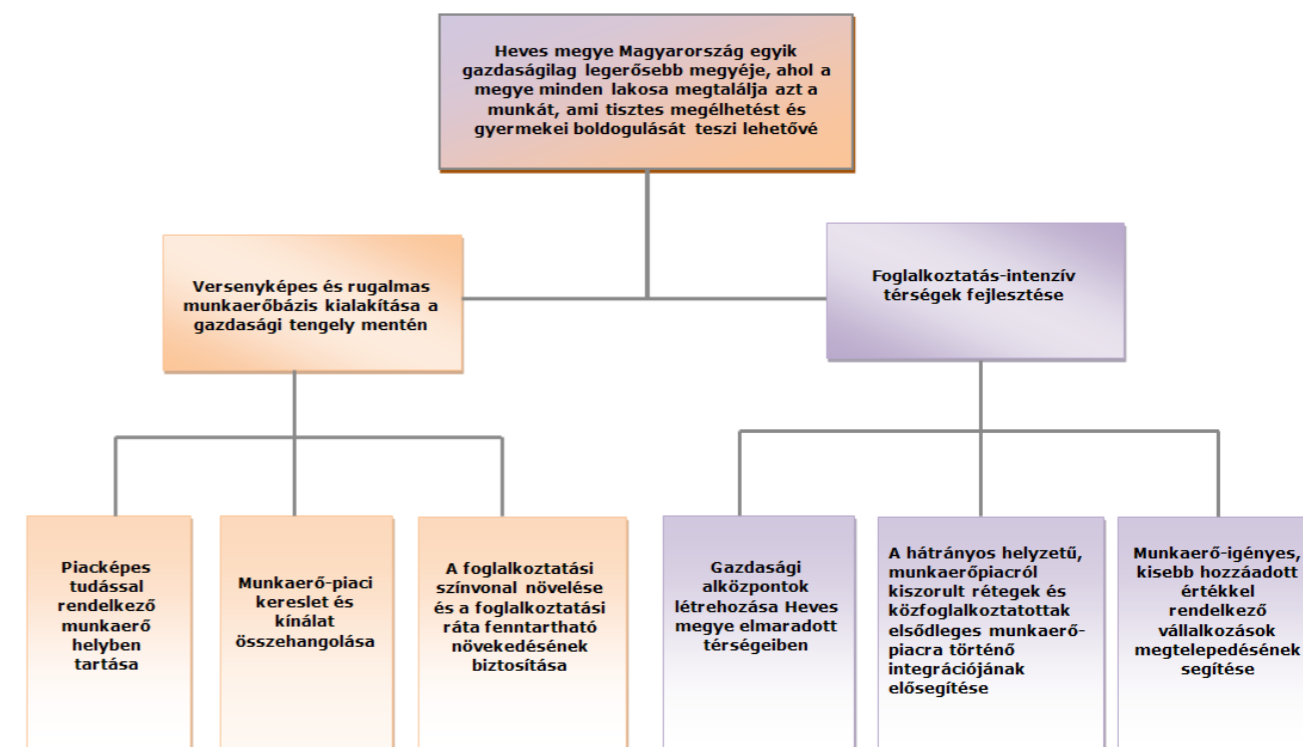
A két egymástól eltérő geográfiai és demográfiai adottsággal és erőforrásokkal rendelkező térség más megközelítést igényel foglalkoztatási és fejlesztéspolitikai téren is. Egy jó stratégia mentén azonban a két térség erősségeit összeadva, megfelelő eszközrendszerrel és intézkedésekkel mindkét terület fejlődését elő lehet segíteni.

Problémafa

Célfá

SWOT analízis

A projekt létjogosultságának alátámasztása érdekében elengedhetetlenül fontos a megvalósítani kívánt foglalkoztatást elősegítő program SWOT analízise. Az elemzésben bemutatjuk a fejlesztési célterületre jellemző, a projekt megvalósítását támogató erősségeket, összegezzük azokat a gyengeségeket, melyek gátolják a fejlesztési irányok megvalósítását, bemutatja a további, a projekt szempontjából fontos külső környezetből adódó lehetőségeket, azaz azokat az irányokat, melyek felé elmozdulhatunk, tekintettel a projektet fenyegető, várható veszélyekre. A SWOT - elemzés elkészítés során a lényeges szempontok kiemelésére törekedtünk: társadalom, foglalkoztatottság, humán infrastruktúra, közlekedés, infrastruktúra, gazdaság.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - Magasan hozzáadott értékkel rendelkező gazdasági tengely - Turizmus-vendéglátás termelési volumene bővül - Kedvező bérfekvésű, átképezhető, betanítható szabad munkaerő - Meghatározó az exportra termelő gépipari és fém csomagolóanyagot gyártó vállalkozások megléte - Felsőoktatási intézményünk képzési kínálatai igazodnak az egyes szektorok szakemberszükségletéhez - Gyakorlati képzésen alapuló oktatás középfokon és felsőfokon egyaránt - Tanulmányi szerződések számának fokozatos növekedése - A megye fajlagos jövedelmezőségi, hatékonysági mutatói javultak - Mezőgazdasági és kereskedelmi termelési kapacitásának növekvő tendenciájú - magas potenciál a megváltozott munkaképességűek foglalkoztathatóságában 	<ul style="list-style-type: none"> - A Heves megye a munkanélküliségét tekintve a középmezőnyben helyezkedik el a megyék rangsorában - Kimagasló területi egyenlőtlenségek megye középső részén húzódó magas fejlődési potenciállal rendelkező gazdasági területe és a megye északi és déli részén lévő alacsony hozzáadott értékű részek között - Kedvezőtlen és stagnáló vállalkozói aktivitás az Észak-hevesi és Dél-hevesi térségekben - Funkcionális munkanélküliség az egész megyében - Betanított munkaerő hiánya - Eltérő foglalkoztatási célok - Magas munkanélküliségi ráta - Kiegyensúlyozatlan demográfiai viszonyok - A szakmákat érintő túlkereslet vagy túlkínálat - Alacsony jövedelemteremtő képesség - Alacsony vállalkozói aktivitás és vállalat alapítási dinamika a megye északi és déli területein - KKV-k pénzügyi nehézségei, gyenge piaci pozíciói - Negatív demográfiai trendek, feszültségek a szociális helyzet és a társadalmi kohézió terén - Közfoglalkoztatásban dolgozók száma magas - Átmeneti likviditási problémákkal küzdő munkáltatók
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - Vállalkozói aktivitás növelése befektetés-ösztönző támogatásokkal - Szükséglet-centrikus foglalkoztatási szerkezet kialakítása, egyéni szükségleteken alapuló, differenciált támogatás nyújtása - Bérköltség-támogatás - A hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű álláskeresők bevonása a foglalkoztatást elősegítő képzésbe, első szakma megszerzésének elősegítése - A közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiacra történő reintegrálása oktatással, tudásuk fejlesztésével - A gazdasági tengelyre jellemző fejlődőképes potenciál kiszélesítése a megye északi és déli területei felé - A hátrányos helyzetű és inaktív személyek munkaerő-piacra segítése célzott képzésekkel, átképzésekkel - Mobilitást segítő munkaerő-piaci szolgáltatások támogatása munkába járáshoz kapcsolódó utazás támogatása, lakásbérleti hozzájárulással - Beszállítói pozíciók erősödése, a befektetők letelepedésének elősegítése - Pozitív községi kép elterjedése és erősödése - Együttműködési hálózat kialakulása más ipari parkokkal, iparterületekkel kereskedelmi- és gazdaságfejlesztési szervezetekkel 	<ul style="list-style-type: none"> - A hátrányos helyzetű álláskeresők és inaktív munkába állást segítő célzott foglalkoztatáspolitikai eszközök nem lesznek eredményesek - Alacsonyan kvalifikált munkaerő tovább növekszik - munkavállalók szakképzettsége nem javul a munkaerőpiac által kívánt irányban és mértékben - A fejlődéshez külső forrásokra, támogatásokra van szükség - A fejlesztések és támogatások ellenére a fiatal és piacképes szakképzettségű munkaerő elvándorlása a térségből - A munkavállalók szakképzettsége nem javul a munkaerőpiac által kívánt irányban és mértékben - A befektetői érdeklődés gyengülése, vállalkozói szféra kooperációs, integrációs elégedetlensége - Kedvezőtlen foglalkoztatottsági és aktivitási szint tovább fokozódik

Jövőkép: „Heves megye Magyarország egyik gazdaságilag legerősebb megyéje, ahol a megye minden lakosa megtalálja azt a munkát, ami tisztességgel megélhetést és gyermekei boldogulását lehetővé teszi.”

S1: Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén

P1: Piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása	P2: Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összhangolása	P3: A foglalkoztatási színvonal növelése és a foglalkoztatási ráta fenntartható növekedésének biztosítása
P1-E1: A foglalkoztatási rendszer fejlesztése	P1-E1: Kommunikációs csatorna fejlesztése	P1-E1: Foglalkoztatási pontok területi szinten való összehangolása
P1-E2: Fiatal munkások elérése	P2-E1: Széles körű együttműködés és biztositás	P2-E2: Befektetés-ösztönzés
P1-E3: A foglalkoztatási rendszer átalakítása	P2-E3: Oktatási és képzési rendszer fejlesztése	P2-E3: Oktatási és képzési rendszer fejlesztése
P1-E11: Munkába járási támogatás, cafeteria rendszer kialakítása, bére- és járuléktámogatás igénybevétele, lakhatási támogatás nyújtása, képzési támogatás igénybevétele	P1-E11: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P1-E11: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása
P1-E21: Alkalmazottak felületi alkalmazása, a megyében működő vállalkozások számára, a megye vállalkozásai számára, a megye vállalkozásai számára, a megye vállalkozásai számára	P2-E11: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P2-E11: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása
P1-E31: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P2-E31: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P2-E31: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása
P1-E111: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P2-E111: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P2-E111: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása

S2: Foglalkoztatás-intenzív térségek fejlesztése

P1: Gazdasági alközpontok létrehozása Heves megye elmaraott térségeiben	P1-E1: Ipari parkok, iparterületek fejlesztésének támogatása	P1-E2: Turisztikai fejlesztések segítése	P1-E3: Helyi gazdasági tevékenység támogatása
P2: A hátrányos helyzetű, munkaerőpiacra kiskorult rétegek és közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiacra történő integrációjának elősegítése	P2-E1: Foglalkoztatási elősegítő intézkedések megvalósítása	P2-E2: Mentorként kiállítás	P2-E3: Helyi gazdasági tevékenység támogatása
P3: Munkaerő-igényes, kisebb hozzáadott értékkel rendelkező vállalkozások megkezdésének segítése	P3-E1: Gazdasági tevékenység fejlesztésének támogatása	P3-E2: Helyi gazdasági tevékenység támogatása	P3-E3: Helyi gazdasági tevékenység támogatása
P1-E11: Befektetés-ösztönzés az újonnan létrehozott iparterületeken, a betelepülő vállalkozások foglalkoztatottságát szemlélve, igények felmérése a gazdasági területen	P1-E11: Befektetés-ösztönzés az újonnan létrehozott iparterületeken, a betelepülő vállalkozások foglalkoztatottságát szemlélve, igények felmérése a gazdasági területen	P1-E11: Befektetés-ösztönzés az újonnan létrehozott iparterületeken, a betelepülő vállalkozások foglalkoztatottságát szemlélve, igények felmérése a gazdasági területen	P1-E11: Befektetés-ösztönzés az újonnan létrehozott iparterületeken, a betelepülő vállalkozások foglalkoztatottságát szemlélve, igények felmérése a gazdasági területen
P1-E21: Turisztikai vállalkozások igényfelméréseinek elvégzése, képzések, átképzések biztosítása, egyéni pályaminták kidolgozása, mentori támogatás biztosítása a mentori feladatok elvégzésére	P1-E21: Turisztikai vállalkozások igényfelméréseinek elvégzése, képzések, átképzések biztosítása, egyéni pályaminták kidolgozása, mentori támogatás biztosítása a mentori feladatok elvégzésére	P1-E21: Turisztikai vállalkozások igényfelméréseinek elvégzése, képzések, átképzések biztosítása, egyéni pályaminták kidolgozása, mentori támogatás biztosítása a mentori feladatok elvégzésére	P1-E21: Turisztikai vállalkozások igényfelméréseinek elvégzése, képzések, átképzések biztosítása, egyéni pályaminták kidolgozása, mentori támogatás biztosítása a mentori feladatok elvégzésére
P1-E31: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P1-E31: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P1-E31: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P1-E31: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása
P1-E111: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P1-E111: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P1-E111: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása	P1-E111: Kommunikációs fórumok, fórumok szervezése a továbbtanulási céllal szemben, tanulmányi szerződéses ösztönzők rendszeres kiadása

S1. Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén

A megye középső-déli részén húzódó gazdasági tengely Heves megye gazdaságilag legfejlettebb térségeit foglalja magában. A Hatvan-Gyöngyös-Eger tengely mentén sorra épülő, bővülő vállalkozások számára egyre nagyobb problémát jelent a megfelelő kvalitású, szakképzett munkaerő felkutatása és alkalmazása. A vállalkozások tőkájük vagy nyereségük egyre nagyobb részét kénytelenek a megfelelő munkaerő biztosításával kapcsolatos költségekre fordítani, úgymint lakhatási támogatás, munkába járás támogatása, esetleg saját munkajáratok indítása. További gondot jelent, hogy a munkanélküli tömegek nem vagy csak nagyon nehezen mobilizálhatók. A munkaerő biztosítását két módon lehet orvosolni vagy a vállalkozásokhoz szállítják őket vagy a magas munkanélküliséggel leginkább érintett járásokban fejlesztenek a vállalkozások. A tengely gazdasági fejlettségének megőrzése és további fejlődése érdekében segíteni kell a megfelelő infrastruktúrával rendelkező, magas hozzáadott értékű munkahelyek létesítését, valamint elő kell segíteni a K+F+I gazdasági tevékenységet végző vállalkozások letelepedését, illetve a térségben történő fejlesztéseiket, beruházásaikat.

P1: Piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása

A szakképzett, megfelelő mennyiségű munkaerő hiánya egyre nagyobb problémát jelent a gazdasági tengely mentén működő vállalkozásoknak. A betelepült és fejlesztési szándékkal Heves megyében működő vállalkozások számára egyre nagyobb kihívást jelent a megfelelő képességgel rendelkező munkaerő foglalkoztatása. A szakképzett vagy megfelelő képesítéssel rendelkező munkaerő ugyanis a magasabb kereset reményében részben a fővárosban vagy a Dunántúlon, részben pedig külföldön helyezkedik el. A hazánkban megélhetés miatt távozó fiatal szakképzett munkaerő hazacsábításáért kormányzati szinten is programot indítottak. Felismerték azt, hogy a munkaerő tartós hiánya gátja lehet a gazdasági fejlődésnek. Azon cégek, akik mind Heves megyében mind pedig az ország különböző pontjain kívánnak befektetni elsősorban azt vizsgálják, hogy rendelkezésre áll-e megfelelő mennyiségű és minőségű munkaerő a vállalkozás számára. Ha nem tud egy térség megfelelő munkaerőt rendelkezésre bocsátani, akkor az adott beruházás akár meg is hiúsulhat. Ezért a fiatal szakképzett, vagy diplomás munkaerőnek a megyében kell maradnia, akkor is, ha a felsőoktatási tanulmányait a régióban vagy esetleg az ország távolabbi részén folytatja le.

Ennek érdekében először is fel kell kutatni azon fiatalokat, akik a bázisát jelenthetik a jövő munkavállalóinak. Ez az eszköz több intézkedés keretében valósulhat meg. Egyrészt a megye vállalkozásai számára biztosítani szükséges az állásbörzéken való részvételt legyen az Heves megyében vagy esetleg Miskolcon. A másik nagyon fontos intézkedés a fiatalok elérése, melynek során a pályaválasztás előtt álló diákokat kívánjuk elérni, ezzel is ösztönözve az itthon maradásra vagy a tanulmányaik utáni hazatérésre. A cégek és a fiatalok közötti kapcsolat megteremtésével és egy tanulmányi szerződéssel összekötött ösztöndíjrendszer kidolgozásával a cégek és az érettségi előtt álló fiatalok lehetnek a kulcsai a jövő gazdasági fejlődésének. A prioritás megvalósítását segítő eszköz a foglalkoztatást ösztönző rendszer fejlesztése különböző intézkedésekkel, melyek közül a munkába járás támogatása, a cafeteria rendszer alkalmazása, a foglalkoztatók számára bér- és járulék támogatás igénybevétele, lakhatási támogatás nyújtása és képzési támogatás igénybe

vétele lehetnek azok a tevékenységek, melyek hozzájárulhatnak a prioritásban megfogalmazott cél eléréséhez. A munkába járás támogatása sokszor egyszerű és ésszerű megoldási javaslatok megvalósításával is lehetséges.

P2: Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása

A munkaerő piaci kereslet és kínálat összehangolása egyre nagyobb gondot jelent a megyében. Ez a probléma azonban túlmutat a megyehatáron. A magyar munkaerőpiaci-programok jónéhány éven át a kínálati oldalon próbáltak megoldást találni a problémákra. A most kiépülő paktumrendszer, azonban a keresleti oldal felől közelíti meg a problémát. Azt vizionálja, hogy a munkaerő-piaci kereslet felmérésével talán közelebb kerülünk a probléma megoldásához. A vállalkozói szféra munkaerő szükségletének felmérése egyre nagyobb kihívást jelent a tervezők számára. A megyei stratégia megalkotása során is kiemelt figyelmet fordítottunk a Heves megyében működő vállalkozások munkaerő-piaci igényeinek felmérésére. Egyrészt figyelembe vettük a heves megyei foglalkoztatási prognózisokat, másrészt a stratégia megalapozásként saját kérdőíves felmérést készítettünk a megye vállalkozásainak körében. Ezen felmérésekből kiderültek, hogy a megyébe mely ágazatokat érintően, mely szakmák esetében beszélhetünk a legégetőbb helyzetről. (Lásd: 1.3.1 „A szakterület elemzése” fejezet) Ezen problémakör megoldásának eszközei között szerepel egy megfelelő és a munkaerő-piac minden szereplője által elérhető kommunikációs csatorna kiépítése, melynek keretében egy mindenki számára elérhető kommunikációs felület létrehozása lesz a cél. A stratégiában megfogalmazott célrendszer megvalósulását szolgálja, egy interaktív állásportál online rendszer kialakítása mobil applikációs alkalmazással. A stratégia megvalósulásának keretét adó megyei paktum projekt forrásainak emelésével ezen eszköz megvalósítása elérhetővé válik, mindez pedig a projektben vállalt indikátorok teljesítését is segítheti.

Ezen honlapot minden potenciális stakeholder számára elérhetővé kell tenni. A további intézkedések között szerepel egy közös érdekképviseleti fórum kialakítása és működtetése, melynek első állomásaként a megyei foglalkozási paktumon belül működő Foglalkoztatási Fórum adhat teret.

A széles körű együttműködés biztosítása lehet a másik olyan eszközrendszer, ami segítheti a keresleti és kínálati oldal összehangolását. A megyei paktum projekt keretében a megyében működő paktumok részvételével egy paktumakadémia működtetését tervezzük, mely további szereplők bevonására ad lehetőséget. A paktumiroda közreműködésével a megyei paktum projekt ernyőszerkezeti feladatokat lát el, ahol új megoldásokat, működési tapasztalatokat és jó gyakorlatokat mutathatnak az egyes fórumokon résztvevők számára ezzel is segítve a munkaerő-piac működését. A kommunikációs feladatokhoz kapcsolódva a megyei beszállítói hálózat bővítésével kapcsolatos információk egymás közötti megosztása is segítheti a prioritásban megfogalmazott cél elérését.

P3: A foglalkoztatási színvonal növelése és a foglalkoztatási ráta fenntartható növekedésének biztosítása

A foglalkoztatási ráta növekedése nemcsak megyei szinten elérendő cél, hanem nemzetpolitikai és európai cél is egyaránt. Az Európa 2020 stratégiája is egyik központi céljaként jeleníti meg az öregedő kontinens munkaerő hiányát. Heves megye Magyarország egyik legmagasabb munkanélküliségi mutatójával rendelkező megyéje. A hazai munkanélküliségi rátát (2016. II. negyedéves

adatok alapján 4,5 %) jóval meghaladó megyei mutató a megyék rangsorában Heves megyét a 9-10. dik helyre teszi. Így nem is lehet kérdés, hogy megyei szinten megjelenjen a foglalkoztatási ráta növekedésének célja és ezen növekedés fenntarthatóságának biztosítása. A tartós növekedés egyik záloga az, hogy a munkanélküli rétegeket az elsődleges-munkaerő piacon kell elhelyezni. A piaci szférában elhelyezkedő munkavállalók biztosíthatják hosszú távon a megye gazdasági fejlődésének fenntarthatóságát.

A foglalkoztatási színvonal növelése és a foglalkoztatási ráta fenntartható növekedésének biztosítását segíti a foglalkoztatás-politikai eszközrendszerének széleskörű felhasználása érdekében tett intézkedések sora is. Ahhoz, hogy az egyes vállalkozások tisztába legyen azzal, hogy milyen foglalkoztatáspolitikai eszközrendszer áll a rendelkezésükre információkat szükséges biztosítani a számukra ezen eszközökről, illetve az eszközökkel kapcsolatos tapasztalatokról. A foglalkoztatáspolitikai eszközrendszer hatékonyabb felhasználását és működtetését elősegítő javaslatok megfogalmazása szükséges, melyek a felhasználók tapasztalatain nyugszanak. Végül soron új foglalkoztatás-politikai eszközök kidolgozására vonatkozó javaslatok is megfogalmazódhatnak. A foglalkoztatási színvonal fenntartható növelését segítik a vállalkozások számára biztosított képzések és átképzések valamint a vállalkozások saját képzéseinek támogatása.

A foglalkoztatási ráta fenntartható fejlődését szolgálja a befektetés- és beruházás ösztönző rendszerek alkalmazása, melynek során a befektetés- és beruházás ösztönzéshez kapcsolódó weboldal létrehozását tervezzük, továbbá információk összegyűjtését a megye befektetésre alkalmas ingatlanjairól és befektetés-ösztönzési fórumok tartását a helyi önkormányzatok részvételével.

A foglalkoztatási szint növekedésének egyik lehetősége az, hogy elsősorban a fiatal munkanélküli réteg önfoglalkoztatásának segítségével és a vállalkozói kedv növelésével új vállalkozói réteg jöhet létre, mely innovatív ötletekkel akár piacvezetővé is válhat. Ezt segítő először is szükséges az önfoglalkoztatásra alkalmas állaskeresők és fiatal munkanélküliek felkutatása, illetve az önfoglalkoztatást segítő képzések indítása és támogatás nyújtása a fiatal vállalkozók számára.

S2. Foglalkoztatás-intenzív térségek fejlesztése

Heves megye északi és déli járásaiban a munkanélküliségi átlag a megye átlagát meghaladja. (lásd: Helyzetértékelés fejezet) A munkanélküliek egy részét a helyi önkormányzatok közmunka-programokban igyekeznek foglalkoztatni, azonban a munkahelyek száma helyben véges. A következő évek hatalmas kihívása, hogy Heves megye északi és déli gazdaságilag fejletlen, munkahelyhiányos területei foglalkoztatottságának növelése érdekében, képzettségi és mobilitási állapotokra tekintettel meg kell találni a kisebb hozzáadott értékkel rendelkező betanított- és segédmunkára épülő fejlesztési tevékenységek lehetőségeit. Ezzel párhuzamosan olyan motivációs rendszert szükséges kialakítani, amelynek segítségével a helyben élő lakosság hajlandó munkába állni. Az idetelepülő vállalkozások befektetés- és beruházás ösztönzését pedig a helyben felvett munkaerő bér- és járulék támogatásán kívül egyéb eszközökkel kell ösztönözni.

A térséget érintően érzékelhető az is, hogy nem várható jelentős befektetői tőke az Észak- és Dél-Hevesbe, illetve a területfejlesztés minden eszköze ellenére a leszakadás növekedett a fejlett régióktól. A rurális térségek népességmegtartó erejének megőrzéséhez nagyobb állami szerepvállalásra van szükség. Ál-

lami, önkormányzati tőke jelentős mértékű bevonásával kell - a rendelkezésre álló gazdasági lehetőségekre és a jelenlegi munkaerő bázisra építve - közösségi tulajdonú vállalkozások alapításával piaci munkahelyeket teremteni.

P1: Gazdasági alközpontok létrehozása Heves megye elmaradott térségeiben

Heves megye északi és déli járásai a megye középvonalán húzódó gazdasági tengelytől gazdasági és társadalmi szempontból jóval elmaradottabb térségeket foglalnak magukba. Ezen elmaradottabb térségek munkanélküliségi mutatói a megyei átlagot jóval meghaladják és egyes településeken már olyan magas a munkanélküliség, mely országos viszonylatban is kiemelt figyelmet érdemel. Itt már a közmunka sem nyújt mindenki számára megélhetést, a családok tagjai időlegesen kerülhetnek be a programokba, a munkanélküli tömegek helyben történő foglalkoztatása nem megoldott. Az elmaradott járásokban azonban egyre több helyen várható a 2014-2020-as fejlesztéspolitikai időszakban olyan iparterület és ipari park fejlesztés, mely megfelelő alapot teremthet a térségbe betelepülni szándékozó vállalkozások számára. Ezen betelepüléseket segíthetik a megyei paktum projekt keretében létrejövő befektetés- és beruházás ösztönző tevékenységi kör, illetve a betelepülő vállalkozások foglalkoztatottakkal szembeni igényeinek felmérése.

Az elmaradott térségek és a megye gazdasági tengelyhez közel fekvő, azonban a tengely jótékony hatását már kevésbé élvező területek, ahol a természeti és egyéb adottságok lehetővé teszik, kiemelt eszköz lehet a foglalkoztatás javításában a turisztikai fejlesztések segítése. Ennek keretében kerülhet sor a térségben működő turisztikai vállalkozások igényfelmérésének elvégzésére, képzések, átképzések szervezésére a turisztikai szakterületen is valamint a turisztikai ágazatban működő vállalkozások részéről munkavállalók számára egységes ösztönző rendszer kidolgozása és etikai kódex elfogadása, mely csökkentheti az ágazatra jellemző nagyfokú fluktuációt.

P2: A hátrányos helyzetű, munkaerőpiacról kiszorult rétegek és közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerő-piacra történő integrációjának elősegítése

A hátrányos helyzetű, munkaerő-piacról kiszorult rétegek számára csak ideiglenes megoldást jelenthet a közfoglalkoztatás rendszere. A megyei paktum projekt célcsoportja a hátrányos helyzetű munkanélküliek elsődleges munkaerő-piacon történő elhelyezése. A prioritásban megjelenő társadalmi rétegek számára a munka világába történő visszatérés a boldogulás záloga. A visszatérés azonban nem egyszerű feladat, annak nem kizárólagosan a szak-képzettség vagy a munkalehetőségek hiánya az oka, hanem itt már más okok is közrejátszanak. Azon rétegek, akik számára a szülői példa is azt mutatta, hogy nincs állandó munkahely, nagyon nehéz megmagyarázni, hogy a munka biztosíthatja a megélhetést és gyermekeik számára a jövőt és a követendő példát. A hátrányos helyzetű rétegek egyik csoportját azon fiatalok adják, akik a 16 éves tankötelezettséget követően középfokú végzettség nélkül jelennek meg a munkaerőpiacon, akik munkahelyek híján többnyire elkallódnak. Ezen fiatalok számára elsősorban a képzések jelenthetik az első lépcsőt, azaz ezen fiatalokat vissza kell ültetni az iskolapadba, majd ezt követően elsősorban helyben munkát kell biztosítani.

Foglalkoztatást elősegítő képzések indítása lehet az egyik meg-

oldása a helyzetnek, ami alapot jelenthet a munkanélküli rétegek foglalkoztathatóságának. Ezen eszközrendszerben a következő intézkedések segíthetik a prioritásban megfogalmazott cél elérését: a kompetenciafejlesztő képzések indítása, a képzések során egyedi igények felmérése és egyéni képzési tervek kidolgozása, egyéni mentorálás biztosítása a lemorzsolódás elkerülése végett. A mentorálást és az egyének nyomon követhetőségét szolgálja a tervezett mentorhálózat kialakítása, melyhez szükséges az elmaradott térségekben működő szociális háló feltérképezése, a szociális szféra által nyújtott szolgáltatások kiegészítése pályázati források segítségével, majd a munkaerőpiacra reintegrált személyek egyéni mentorálása.

P3: Munkaerő-igényes, kisebb hozzáadott értékkel rendelkező vállalkozások megtelepedésének segítése

A megye elmaradott járásainak, a munkaerő-piacról kiszoruló munkaerő-bázisát elsősorban a képzetlen, vagy alacsonyán képzett munkaerő jelenti. Ezen munkanélküli réteg foglalkoztatását elsősorban a munkaerő-igényes, kisebb hozzáadott értékkel rendelkező vállalkozások vagy az agrár-vállalkozások megtelepedésével lehet segíteni.

A vállalkozások megtelepedéséhez szükséges megtenni azon lépéseket, amelyek segítségével a gazdasági tengelyt jellemző fejlődőképesség potenciál kiterjesztése lehetővé válik a megye északi és déli területei felé. Ezt segítő intézkedés lehet a gazdasági tengely mentén működő vállalkozások és azok beszállítói számára kedvezményrendszer kidolgozása a megtelepedés érdekében. További intézkedés lehet az elmaradott térségekben megvalósuló nagyberuházásokhoz a helyi munkaerő igénybe vétele.

A helyi önkormányzatok azonban a helyi gazdaságfejlesztés révén maguk is valós foglalkoztatóvá válhatnak azzal, hogy helyi, önellátó gazdaságokat hoznak létre az elmaradott térségekben. Ehhez szükséges intézkedések: a helyi gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó projektek (társadalmi vállalkozások) kidolgozása, a rentábilis projektötletek finanszírozási forrásainak felkutatása, önfenntartó helyi gazdaságokhoz kapcsolódó jó gyakorlatok gyűjtése.

7.3 Megyei gazdaságfejlesztési és munkaerő-piaci célrendszer

A munkanélküliség és a foglalkoztatás nem csak Magyarország számára, de az egész Európai Unió, sőt a világ számára komoly kihívást jelent. A 2010-ben megalkotott Európa 2020 Stratégia célkitűzései között szerepel, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot. Az intelligens, fenntartható és befogadó növekedés prioritásai mellett azért is kiemelt marad a foglalkoztatási szint növelésének célja, mert a 2008-tól hódító gazdasági világválság jelentősen visszavette a korábban elért foglalkoztatási szintet. Az uniós csatlakozással együtt járó foglalkoztatáspolitikai követelmények jó fogódzót, követendő irányvonalakat adtak hazánk számára. Magyarországon – akár csak a szomszédos országokban - Nyugat-Európával összehasonlítva rendkívül alacsony a legfeljebb általános iskolát végzetek foglalkoztatása, nagyok és tartósak a regionális különbségek, és viszonylag magasak a munkát terhelő adók mértéke. Magyarország esetében további problémát jelent még, hogy rendkívül alacsony a munkanélküli férfiak (ezen belül különösképpen az alacsony iskolázottságúak) álláskeresési intenzitása, és egyes források szerint magasak hazánkban az új vállalkozás létrehozásához kapcsolódó költségek mértéke. Minden egyéb munkapiaci mutató tekintetében Magyarország átlagos, vagy az átlagosnál kedvezőbb pozí-

ciót foglal el a régió belül az elérhető adatok alapján. Magyarország először 2002 májusában nyújtott be jelentést a Bizottsághoz a közösen meghatározott célok addigi megvalósulásáról. A közös értékelésben kilenc, legfontosabbnak ítélt feladat szerepelt – első helyen a foglalkoztatási ráta növelése.

Magyarországon a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődést veszélyeztető egyik legsúlyosabb jelenség a népesség alacsony foglalkoztatási rátája és rendkívül magas inaktivitása. A munkaerő-piaci aktivitás területi különbségei illetve az egyéb társadalmi, gazdasági mutatók között szoros kapcsolódás figyelhető meg. Az átlagosnál magasabb foglalkoztatási aránnyal rendelkező területeken az átlagosnál magasabb az egy főre eső gazdasági teljesítmény, magasabb a hazai és külföldi vállalkozások száma, magasabb a vállalatok termelékenysége, kedvezőbbek a lakosság egészségi állapotát, jövedelmi, vagyoni helyzetét jelző mutatószámok. Az alacsony foglalkoztatási szinthez alacsony gazdasági teljesítmény, kevesebb életképes vállalkozás, alacsony vállalati termelékenység, kisebb mértékű jövedelmek, alacsony iskolázottság, kedvezőtlen életkörülmények és rossz életkörülmények társulnak ezekben a térségekben. A periférikus, hátrányos helyzetű területeken nem csak nagyarányú a munkanélküliség, de az inaktív lakosság olyan tulajdonságokkal rendelkezik, melyek megnehezítik, hogy beléphessenek a munka világába. Ezekben a térségekben az átlagosnál magasabb az iskolázatlanok, a tartósan munkanélküliek, a rendszeres szociális segélyben részesülők aránya, magas a munkaerőpiacról tartósan kiszorult inaktív népesség aránya. Továbbá megfigyelhető, hogy a munkával rendelkezők között az átlagosnál magasabb a szakképzettséget nem igénylő munkát, alacsony jövedelmet és rövid foglalkoztatási időszakot jelentő foglalkoztatási programokban résztvevők aránya. A foglalkoztatási arányok növelése előfeltétele annak, hogy képesek legyünk fenntartani és fokozni Heves megye gazdasági fellendülését. Ezen értékeknek a megtartásához szükséges, hogy folyamatosan alkalmazkodjunk ahhoz az új környezethez, amely a nagyobb nemzetközi verseny, a demográfiai helyzet és a tudáson alapuló új szemléletre való áttérés alakít ki. A megfelelő szemlélet alkalmazásával megvalósítható a gazdasági fejlődés és a társadalmi jólét elérése egyaránt. Ez a kettő szorosan összefügg egymással.

A foglalkoztatás az élethetőségnek, az életmód színvonalának, a helyi társadalom problémáinak kulcsfontosságú forrása, illetve azok megoldása. A foglalkoztatás szintje befolyásolja a lakosság jövedelmi viszonyait és a helyi közösség vagyoni helyzetét, valamint meghatározza a helyi gazdaság versenyképességét. A foglalkoztatási politika feladata kijelölni a helyi társadalom fejlődési irányait, és ezekhez eszközöket rendelni. A foglalkoztatás összefüggést teremt a gazdaság, az oktatás és a kulturális lehetőségek, valamint az alapszolgáltatások színvonalá között. A foglalkoztatottság magas szintje esetén valószínűsíthető az emberek vagyonosodása, megtakarítási lehetőségeik növekedése, és a beruházói kedv is erősebbé válik. Ezen a vonalon továbbhaladva, következtetésként levonható, hogy a munka világától való távolmaradás a társadalomból való kirekesztődéssel jár együtt. Az az állapot mind a kirekesztőkre, mind a kirekesztetteknek nézve számos negatív következménnyel jár. Az alacsony bérszint a vásárlóerő hiányát, a belső piac beszűkülését majd a társadalmi középérteget zsugorodását képes eredményezni.

Jelen Foglalkoztatási Stratégia célja, hogy iránymutatást adjon a foglalkoztatás terén meghatározó szereplők részére Heves megye foglalkoztatási arányának növelése, az inaktivitás és a munkanélküliség mérséklése érdekében.

7.3.1 A gazdaságfejlesztési célrendszer elemeinek bemutatása

A mai modern, globális piacgazdaság egyik legsajátosabb tényezője a munkaerő-piac autonómiája. Az Európai Unió legfontosabb elvei között szerepel az áru, a tőke valamint a munkaerő szabad áramlásának biztosítása. Ilyen keretek között a foglalkoztatáspolitikai természetesen nem garantálhatja sem a munkahelyet, sem a szakmában maradási, sem a munkanélküliség elkerülését vagy megszüntetését. A foglalkoztatók igyekeznek foglalkoztatást hatékonyan megoldani. A munkaerő-piac sajátossága, hogy a munkáltatók csak annyi munkaerőt foglalkoztatnak, amennyi számukra szükséges és gazdaságos. Ennek eredményeképpen kialakul a munkanélküliség, a jövedelmek polarizálódása, a társadalom periferiáján élők viszonylag széles rétege. A társadalom célja a munkanélküliség, létbizonytalanság, kirekesztettség megszüntetése, emellett a gazdaság célja a rendelkezésre álló, megfelelő képzettségi szinttel rendelkező, munkaképes humán erőforrás minél hatékonyabb hasznosítása a termelés, a teljesítmény növelése érdekében. Azt a követelményt azonban, hogy egy adott gazdaságban a munka termelékenységének növekedése összekapcsolódjon a foglalkoztatottság növelésével, nem mindig sikerül elérni. Számos tényező befolyásolja ennek gyakorlati bekövetkezését, mint például az adott térség demográfiai helyzete, a munkaerő-piacra ható intézményi háttér és az adott gazdasági szektor egyéb sajátosságai.

A stratégia fő célja Heves megye gazdasági életének felvidékesítése, a térségi és helyi gazdaság fejlődésének, jövedelemtermelő képességének támogatása, valamint a jelenlegi munkahelyek megtartása mellett újabb munkahelyek létrehozásának ösztönzése a vállalkozások innovatív tevékenységének elősegítése és a vállalkozási környezet javítása révén. A megye húzó ágazataira támaszkodva további cél az energetikai szerkezetváltás és a stabil energiagazdálkodás megteremtése, amelynek eredményeként csökkenhet a megye energiaimport függősége. Cél az élelmiszeripar és a bortermelés, valamint a gépipar illetve a turizmus versenyképességének növelése. Magyarország célul tűzte ki a 20–64 év közötti népességre vonatkozó foglalkoztatási ráta 75%-ra emelését az Európa 2020 Stratégia keretein belül. A cél eléréséhez Heves megyében szükséges a megye gazdaságában kulcsszerepet játszó vállalkozások fejlesztése, munkahely teremtési képességük megerősítése, továbbá a megyében jellemző élelmiszeripari, gépipari és turisztikai vállalkozások fejlesztésének segítése. Heves megye vállalkozásainak döntő része tökeszegény, ezért csak korlátozottan képesek kapacitásbővítő, kutatás-fejlesztési és egyéb beruházásokat

megvalósítani. Amennyiben ilyen fejlesztések megvalósulnak, azoknál nagy arányban megjelennek a nélkülözhetetlen uniós pályázati források. A megye gazdasága számára fontos, hogy a vállalkozások könnyebben jussanak hozzá a termékek, technológia- és kapacitás célú fejlesztéseikhez és eredményesebb működésük támogatását szolgáló pénzügyi forrásokhoz és eszközökhöz. Az energetikai beruházások biztosítani tudnak a megye vállalkozásai számára további lehetőségeket a versenyképességük növelése érdekében, továbbá kiskapacitású erőművek építésével Heves megye nagyot léphet az energiafüggetlenség felé. Heves megye legnagyobb foglalkoztatója a Mátrai Erőmű Zrt. fejlesztései révén a stabil energiabázis további biztosításának megteremtésével a hagyományos erőművi kapacitás megerősítésre kerülhet.

Az élelmiszeripari vállalkozások K+F+I képességek fejlesztésével, valamint a hazai élelmiszerbiztonsági kutatási tevékenységek összehangolásával és kiterjesztésével a gazdasági szféra szereplői is hozzájárulhatnak a hazánkban előállított élelmiszerek versenyképességének növeléséhez. Am annak érdekében, hogy a vállalkozások termelési kapacitás és ezáltal foglalkoztatás tekintetében növekedésre legyenek képesek megfelelő vállalkozói környezetet kell létrehozni. Olyan vállalkozói környezetre van szükség, amely segít javítani a vállalkozások versenyképességét, ezen belül az export teljesítményét, a beszállítói eredményeit, vagy a K+F+I ráfordításait. A jelenleg működő vállalkozások munkahelyteremtéssel járó fejlesztési elképzeléseinek közvetett támogatása, valamint az országos viszonylatban alacsonynak számító megyei beruházási kedv ösztönzése érdekében tehát **a stratégia gazdaságfejlesztési célrendszere azokat a célokat foglalja magába, amelyek közvetlen hatást gyakorolhatnak a megyei gazdaság verseny- és jövedelemtermelő képességére, a húzóágazatok letelepedésére és fejlődésére.** A gazdasági növekedés érdekében támogatandóak a vállalkozások innovatív tevékenységéhez kapcsolódó beruházások, ugyanis a sikeres innovációk és a hatékony kutatás-fejlesztés jelentősen hozzájárulnak egy ágazat termelékenységének növeléséhez. A megyei vállalkozások munkahelyteremtő képességének és termelékenységének javítását infrastruktúra-, termék- és technológiafejlesztési illetve kapacitásbővítő beruházások (pl. üzemcsarnokok kiépítése, gépbeszerzés) támogatásával lehet ösztönözni. További cél a vállalkozások piacra jutásának elősegítése, s ezáltal versenyképességük és exportpotenciáljuk növekedése érdekében elengedhetetlenül szükséges marketing tevékenységek támogatása is.

Ebben a fejezetben kerül kibontásra Heves megye foglalkoztatási stratégiájának gazdaságfejlesztési célrendszere. A célrendszer elsősorban a megye gazdaságának erősségeire kíván fókuszálni.

Szolgáltatás

A megye turisztikai potenciáljának fenntartható kiaknázása

Heves megye egyik legsikeresebb és legdinamikusabban fejlődő gazdasági ágazata a turizmus. Az idegenforgalom további fejlődése érdekében, ezáltal az ágazatban foglalkoztatottak számának növelése érdekében új turisztikai termékek, attrakciók bevezetésére, a marketing munka intenzitásának javítására, a vendégéjszakák számának növelésére van szükség.

Heves megye a természeti, kulturális és épített környezet szempontból roppant szerencsés helyzetben van. A Mátra és a Bükk, illetve a Tisza-tó és a megyeszékhely, Eger mind mind olyan jelentős turisztikai desztinációt foglal magába, melynek köszönhetően évről évre nő a megyébe látogató turisták száma. Ezeket túl páratlan a megye termál- és gyógyvíz-készlete is. Alapvetően Heves megyében 3 nagy turisztikai magterület alakult ki: Gyöngös-Mátra, Eger-Bükk, Tisza-tó. Az elmúlt években mindegyik területen komoly fejlődés ment végbe, amelyet a vendégforgalmi adatsorokkal és bevételekkel egyértelműen igazolni lehet. Az idegenforgalom további fejlődésének biztosítása érdekében szükséges a turisztikai vonzerőihez illeszkedő infrastruktúra mennyiségi és minőségi fejlesztése, továbbá az ezekhez kapcsolódó szálláshely és egyéb vendéglátó szolgáltatások fejlesztése.

Annak érdekében, hogy Heves megye továbbra is, sőt egyre inkább kiemelt idegenforgalmi célterület legyen mind a hazai mind a külföldi turisták számára, fontosság a turisztikai térségek összehangolt fejlesztése, illetve a különböző kínálati elemek térségenkénti harmonizálása. Fontos szempont, hogy a fejlesztések a komplex élményszerzés, a több napos tartózkodás biztosítására és a szezonális csökkentésére irányuljanak. Olyan turisztikai beruházások és kezdeményezések megvalósítását kell előtérbe helyezni, amelyekkel megyei szinten kiemelkedő turisztikai elemekre épülő fejlesztések valósíthatók meg és melyek révén új munkahelyek jönnek létre a turizmus ágazatában. Az unikális, önmagában is piacképes turisztikai attrakciók létrehozása, fejlesztése és támogatása az egyes térségekben az eltöltött vendégéjszakák növekedéséhez, megyei és helyi szinten pedig a bevételek növekedéséhez járulnak hozzá. A turistafogadás megfelelő feltételeinek megléte nélkül nem lehet teljesen sikeres az ágazat. Ezért hangsúlyt kell fektetni az idegenforgalmi látványosságok megközelítését lehetővé tevő közlekedés fejlesztésére illetve a szálláshely és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztésére. A fejlesztéseknél mindig szempontra kell, legyen a szezonális csökkentése. Kizárólag ezen tényezők mindegyikének figyelembe vételével érhető el, hogy Heves megye idegenforgalma továbbra is növekedő vendégéjszaka számokat produkáljon és fenntartható módon fejlődjön.

Támogatandó a vendégfogadás feltételeinek megteremtésén túl a megfelelő képzettséggel rendelkező idegenforgalmi munkaerő biztosítása, mely jelentősen hozzájárulhat az ide látogatók számának, valamint a turisták költségének növeléséhez. Az innováció az idegenforgalom területén is képes hozzájárulni a versenyképesség növeléséhez, továbbá a helyi termékek turizmusba való integrálásával is javíthatók az ágazat különböző mutatói. A helyi termékekhez kapcsolódó innovatív fejlesztéseknek a helyi gazdaság élénkítésére gyakorolt hatása egy későbbi fejezetben kerül

bővebb kifejtésre.

A gyógyturizmus egy egyre népszerűbb és a vendégéjszakák nagy számát eredményező ága az idegenforgalomnak. A turizmusban megjelent egy új szemlélet, az egészségmegőrzés és a gyógykezelések fontossága. Ez eredményezte a gyógyturizmus létrejöttét és mai népszerűségét. Az idegenforgalom ezen ágazatának alapja, hogy az orvosi kezeléshez társul a turisztikai szolgáltatás. A gyógyturizmus fejlődéséhez szükséges többek között az orvoslási szolgáltatásokra irányuló, minőségi, sokak számára elérhető infrastruktúra kiépítése. Fontos, hogy a gyógyfürdőkben magas színvonalú egészségügyi szolgáltatások kerüljenek kialakításra. A gyógyfürdők megfelelő szolgáltatás-fejlesztéssel szerves részét képezhetik a műtétek utáni rehabilitációs ellátásnak, ezáltal új elemként helyet kapnak az orvosi ellátásokon alapuló szolgáltatások. Az orvosi ellátásra épülő szolgáltatások minőségi fejlesztésével Heves megye idegenforgalmi piaca kinyílik az akár keletről, akár nyugatról érkező, fizetőképes vendégek felé, ezzel jelentősen növelve a ágazat bevételét. Itt megint csak megjelenik a szálláshelyek és kapcsolódó szolgáltatásainak fontos szerepe. A gyógyturizmushoz kapcsolódó fejlesztések döntő része komoly K+F+I tevékenységet igényel, melyek révén a különböző gyógyhatások kutatására kerülhet sor. Ezek a gyógyturisztikai fejlesztések hosszú távon növelni tudják a megye foglalkoztatási rátáját is. Tematikus utak létrehozása és meglévők fejlesztése képes tovább javítani a turizmus versenyképességét. A megfelelő minőségben, kielégítő infrastrukturális ellátottsággal illetve esetenként látványelemekkel kialakított tematikus utak segítenek a megyébe látogató turistáknak megismerni az adott térség múltját, természeti és kulturális értékeit.

Napjainkban egyre népszerűbb a kulturális és vallási turizmus, mint idegenforgalmi ágazat. A vallási és kulturális turizmus iránt érdeklődők előszeretettel keresnek fel várakat, kastélyokat és templomokat. Legyen szó a turizmus bármely ágazatáról, akár gyógy-, öko-, gasztró-, sport-, kulturális turizmus, az egymást kiegészítő fejlesztések elősegíthetik a szolgáltatások összehangolását, mellyel növelhető a vendégek által a térségben eltöltött tartózkodási idő. A kulturális turizmus területén elérendő célok közé tartozik az infrastrukturális és szolgáltatásfejlesztés, melyek összhangba kell, kerüljenek a műemlékvédelemmel és az örökségvédelemmel. A kulturális turizmushoz kapcsolódóan nagy számú turistát képes a megyébe vonzani a rendezvényturizmus és a vallási turizmus is. A megye kulturális erőforrásainak fenntartható turisztikai hasznosítása úgy tud eredményesen megvalósulni, ha ezek az idegenforgalmi ágazatok között szoros szinergia valósul meg és a fejlesztések egymásra épülnek.

Heves Megye Területfejlesztési Programja alapján az ökoturizmus számos gazdasági fejlődési lehetőséget biztosít amennyiben kellő körültekintéssel és szakmaisággal kerül kialakításra az infrastrukturális háttér és megfelelő környezeti szemléletet alkalmazva kerülnek bemutatásra a természeti értékek a látogatók számára. A fenntarthatóság szempontjából mindenképpen el kell kerülni a ma még sokszor tapasztalható, és turisták által okozott, felbecsülhetetlen értékű természeti károkat. Sokat lehet tenni a környezeti károk megelőzése érdekében látogatóközpontok, földfelszíntől megemelt tanösvények és egyéb fizikai bemutatathatóságot célzó elemek kialakításával. Ennél az ágazatnál is fontos szempont kell, legyen a szezonális csökkentése, a hosszabb tartózkodási idő biztosítása attrakciók létrehozásával. Úgy kell kialakítani ezeket a bemutatathatóságot segítő elemeket, hogy a kihasználtságuk állandó és magas arányú legyen. Ha ezt sikerül elérni, nem csak természeti, de gazdasági szempontból is fenntartható lesz a megye

ökoturizmusa. Mindezek mellett az ökoturizmus terén a legfontosabb elv nem lehet más, mint a természeti értékek megőrzése, védelme és tiszteletben tartása.

Heves megye abban a szerencsés helyzetben van, hogy területén két történelmi borvidék is található. Az ezekben rejlő turisztikai potenciál megfelelő kiaknázása gazdasági érdeke a megyének. A borturizmus gazdasági fejlődése érdekében célként kell megfogalmazódjon a borvidéki területek turisztikai vonzerejének kamatoztatásával olyan komplex programok kialakítása, melyek képesek hozzájárulni az eltöltött vendégéjszakák számának emelkedéséhez. Ehhez szükséges többek között a borvidékek termelői közötti együttműködések fokozása, azok valódi tartalommal való megtöltése. Ahhoz, hogy a megye bor- és gasztroturisztikai potenciálját megfelelően ki tudjuk használni együtt kell kezelni az idegenforgalomnak ezt a két területét. Ennek elérése érdekében nem csak a borászok közötti kapcsolatokat kell javítani, hanem a borászok és az éttermek, vendéglátó egységek közötti együttműködések is. A bor- és gasztroturisztikai rendezvények, mint például a minden évben, Egerben megrendezésre kerülő Egri Bikavár Ünnep sok vendéget tud a megyébe vonzani és nagymértékben hozzá tud járulni a megye gazdaságának növekedéséhez.

A turizmus fejlesztése szorosan kapcsolódik a stratégiai célrendszer mindkét fő, területi céljához (gazdasági tengely, illetve Észak- és Dél-Heves) ugyanis Heves megye három legnagyobb turisztikai desztinációja érinti ezeket a területeket. Ezen a három legnagyobb turisztikai desztináció az Eger-Bükk, a Gyöngös-Mátra és a Tisza-tó térsége.

Ipar

Az élelmiszeripar versenyképességének növelése

Heves megyében a statisztikai adatok alapján viszonylag nagy a mezőgazdaságban, illetve az élelmiszeriparban foglalkoztatottak aránya, amiből az következik, hogy az élelmiszeripar a megye azon ipari ágazati közé tartozik, ahol nagy kitörési lehetőség van a gazdasági fejlődésre. Az elmúlt időszakban világgpiaci és európai szinten is egyre inkább telítetté vált az élelmiszer piac. A fogyasztók számára rendelkezésre álló élelmiszerek nagy része őrjási mennyiségben előállított tömegcikk. Az élelmiszeripar ez irányú változása több szakcikk és kutatás alapján is az ételek és italok minőségének romlásához vezetett, hiszen egyre nagyobb mennyiségű élelmiszert kell előállítani, rövid idő alatt az emberek számára. Az iparág ez irányú változása, és a tudatos vásárlók arányának fokozatos növekedése azt eredményezte, hogy folyamatosan nő a jobb minőségű, biztonságos, nem tömegcikk jellegű, akár helyi terméként megjelenő élelmiszerek iránti kereslet. Ilyen élelmiszerek előállításával nagymértékben nőhet a megye gazdasági versenyképessége.

Az élelmiszeripar ebbe az irányban való elmozdulásához jelentős K+F+I tevékenységre van szükség. Ezek támogatása megyei szintű érdek. A megyében működő vállalkozások K+F+I képességének fejlesztésével, valamint a hazai élelmiszerbiztonsági kutatási tevékenységek összehangolásával és kiterjesztésével az élelmiszeripar szereplői részére is hozzájárulhatunk a hazánkban előállított élelmiszerek versenyképességének növeléséhez. He-

ves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) dokumentumban is megfogalmazásra került, hogy az élelmiszeranalitikai ágazat fejlesztésére egyre nagyobb igény mutatkozik, ugyanis a lakosság biztonságos élelmiszerellátása nem valósulhat meg ennek az ágazatnak a közreműködése nélkül. A megye gazdaságának érdeke, hogy a vállalkozásaink export képessége fejlődjön. Az élelmiszeripar nemzetközi piacon előnyt jelent, ha egy termékhez nyomon követési rendszer kapcsolódik, azaz pontosan beazonosítható az előállítás folyamata, az előállítás során felhasznált anyagok, sőt akár a tárolásról és a szállításról is adatokat nyerhetünk a rendszernek köszönhetően. Ezért érdemes forrásokat rendelni ilyen nyomon követési rendszer bevezetésére.

Gazdaságfejlesztési cél kell, legyen a feldolgozóipari vállalkozások telephelyeinek fejlesztése, kapacitásbővítő beruházásainak támogatása, illetve az infrastrukturális bázis bővítése.

Annak érdekében, hogy a megye élelmiszeriparának versenyképessége növekedni tudjon, szükség van az ágazatban tevékenykedő cégek technológiai fejlesztéseire. Ezek a fejlesztések képesek elősegíteni olyan új termékek megalkotását, melyek egy jobb minőségű, egészségesebb és ezáltal a fogyasztók számára vonzóbb cikkek tudnak lenni. A helyi, magas hozzáadott értékű élelmiszerek azon túl, hogy egészségesebbek az átlagos tömegcikkeknél, nagyobb profit helyben realizálását eredményezi. Ilyen jellegű fejlesztésekkel nem csak a megye élelmiszerfeldolgozóipara tud fejlettebbé és versenyképesebbé válni, hanem kedvező hatást gyakorolhat más kapcsolódó ágazatokra is az, ha az élelmiszeripar sikere befektetőket tud vonzani a térségbe. Ilyen kapcsolódó ágazat például a csomagolóipar. Mindennek további pozitív eredménye lehet a megye foglalkoztatási rátájának növekedése, ugyanis a vállalkozások bővülése további munkaerő felvételét teszi indokolttá. Ezekre a fejlesztésekre azért is szükség van, mert eleinte az ilyen jobb minőségű, egészségesebb élelmiszerek drágább előállítási költségük miatt nem mindig tudnak versenyezni a rosszabb minőségű, de olcsóbb tömegcikkkel. Minél több innovációs, kutatás-fejlesztési, kapacitásbővítő és gépbeszerzési beruházás tud megvalósulni az iparágban, annál kisebb bekerülési költséggel jár egy-egy termék előállítása. Így már – ha még egy minimális árkülönbség még fenn is áll – eredményesebben tudják felvenni a harcot a rosszabb minőségű termékekkel szemben. Fontos a megye agrár és élelmiszeripari szektora kapcsán, hogy minél nagyobb hozzáadott értékű termékeket tud előállítani, annál nagyobb profit marad a megyében, amit vissza lehet fordítani további fejlesztésekbe. Kiemelt cél kell legyen tehát, hogy első sorban ne alapanyagokat és kis mértékben feldolgozott cikkeket adjanak el a vállalkozások, hanem igyekezzenek minél nagyobb feldolgozottsági szintet elérni a nagyobb nyereség érdekében.

Az élelmiszeripari ágazat fejlesztése első sorban a gazdasági tengely mentén releváns célkitűzés, de a megye periférikusabb területein működő kisebb élelmiszeripari vállalkozások felzárkóztatására is szükség van.

Az energiaszektor stabilitásának megteremtése

Nagyban hozzá tud járulni egy térség gazdasági versenyképesség-

gének növekedéséhez, ha csökken az energiatartósság, az energetikai kiszolgáltatottság és emellett energiahatékonyan tud működni a termelés. Mindezek mellett az Európai Unió 11 tematikus célkitűzése között is szerepel az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban. Ha egy vállalkozás csökkenteni tudja energetikai költségeit, akkor végső soron az előállítási költségek is csökkennek, így egy versenyképesebb terméket és több profitot tudhat magáénak a cég. Az energia költségek csökkentésére több megoldás is létezik. Új, energiahatékonyabb technológiára való átállás, a gyártó üzem energetikai korszerűsítése, a termeléshez kapcsolódóan megújuló energiaforrásokat hasznosító berendezések használata. Ezek azonban a legtöbb esetben komolya anyagi ráfordítást igényel, ami várhatóan csak később fog megtérülni. Sok olyan tökeszegény vállalkozás működik a megyében, akik nem képesek ilyen volumenű fejlesztéseket véghez vinni anyagi támogatás nélkül. A versenyképesség javítása képes növelni az export bevételeket, továbbá az import energiahordozók felhasználásának csökkentésével javul a külkereskedelmi mérleg. Heves megye gazdag megújuló energiaforrások terén. Főként a nap- és geotermikus energia, valamint a biomassza azok a megújuló energiák, melyekből a legtöbb áll rendelkezésünkre. Lehet találni hasznosítási lehetőségeket még a víz- és szélenergia terén is. A rendelkezésre álló biomassza hasznosítás terén ki kell emelni, hogy a megye nagy szőlőtermesztési területekkel rendelkezik, ahol évről évre kimagasló mennyiségű, hasznosítatlan szőlővenyige keletkezik. Ezek hasznosításához a termelők és a biomasszát felhasználók közötti együttműködések javítására van szükség. A 2014-2020 uniós pénzügyi ciklusban több operatív program is támogatást nyújt mind vissza nem térítendő, mind visszatérítendő formában energetikai fejlesztésekhez. Ezen források hatékony felhasználása megyei szintű érdek.

Fontos tehát a fosszilis energiahordozókat kiváltó megújuló energiaforrások térnyerésének elősegítése és az energiahatékonyaság növelésére irányuló zöldgazdasági fejlesztések megvalósulása. Az energiaszabályozás megteremtése nem csak megyei, hanem nemzeti szintű érdek. Az energia behozatalának csökkentése, a megújuló energiaforrások minél nagyobb arányú hasznosítása és az energiahatékonyaság hozzájárul Heves megye energetikai stabilitásának megteremtéséhez. Az energiaszektor stabilitásának megteremtése a gazdasági tengelyen megvalósítandó célkitűzés.

Húzó gépipari ágazatok kapacitásbővítése

Heves megye gazdasági vérkeringésében kiemelt fontosságú a gépipari ágazata. A gépipari vállalkozások nagymértékben befolyásolják a feldolgozóiparban a termelés és az export alakulását. Mind a belföldi mind pedig a külkereskedelmi értékesítés szempontjából meghatározó a gépjárműgyártás, gépjárműmotor és azok alkatrészeinek gyártása illetve a villamos gépek gyártása.

A gépipar tipikusan azon ágazatok közé tartozik, ahol a növekvő versenyképesség hatására nagymértékben tud felszívni a munkanélküliek közül, akár a kevésbé képzett rétegből is. Mindemellett ez az az ágazat, ahol egyre nagyobb hiány van a jól képzett mérnökök és egyéb szakemberek terén.

Fontos a Heves megyében működő, külföldi és hazai exportképes vállalatok export teljesítményének további növelése, illetve a vállalatok export termelési képességének fokozása. A gépipari szek-

torban is kiemelt fontosságúként kezelendő a K+F+I tevékenység támogatása, ami elengedhetetlen az ágazat hosszú távú fejlődéséhez és a fejlett szinten maradása érdekében. A megyében több olyan multinacionális gépipari vállalkozás is működik, mely kiemelt fontosságú K+F+I tevékenységet folytat. (ZF Hungária Kft., Robert Bosch Kft.). Az ágazat fejlődése érdekében nélkülözhetetlen a szektorban működő vállalkozások illetve a közép-és felsőoktatási intézmények közötti együttműködések hatékonyságának javítása. Az előző célnál részletesen kibontott energetikai korszerűsítések, energiahatékonyasági intézkedések, technológiai fejlesztések és a megújuló energiaforrások hasznosítása a gépipari területén is hozzá tud járulni az előállítási költségek csökkentéséhez, így a termékek versenyképességének növeléséhez. Továbbá a vállalkozói környezetet is vonzóvá kell tenni a gépipari befektetők számára. Heves megyében a legtöbb – köztük a két legnagyobb – gépipari vállalkozás a Hatvan-Gyöngyös-Eger tengelyen működik, azonban a megye elmaradottabb északi és déli területein is találhatóak olyan kisebb gépipari vállalkozások, akiknek a megmentése, fellendítése elengedhetetlenül fontos a megye gazdasági növekedése érdekében.

A megye borágazatának minőségi fejlesztése

Heves megye borászati szektorának fejlődése képes hozzájárulni a gazdasági növekedéshez és a foglalkoztatási ráta emelkedéséhez.

Heves megyében található két történelmi borvidék is, az egyik a Bükk hegység klímáját hasznosító Egri borvidék, a másik pedig a Mátra déli lejtőin elterülő Mátrai borvidék. Mindkét borvidéken már nagyon régóta folyik a szőlőtermesztés és a borkészítés. Ahhoz, hogy még sokáig élvezhessék az itt lakók, az ide látogatók és a világ bármely pontján heves megyei bort ivók ezeket a táj-jellegzetes nedűket, meg kell őrizni a termőterületek nagyságát, el kell kerülni a területek termelés alól való kivonását. Az ágazat versenyképességének javítása érdekében – többek között – erősíteni kell a termelők egymás közötti illetve a termelők és a feldolgozók közötti együttműködést. Törekedni kell arra, hogy az előállított borok mind minőségben mind mennyiségben igazodni tudjanak a hazai és a külföldi piac igényeihez. Ahhoz, hogy ezeknek a piaci igényeknek meg tudjanak felelni a heves megyei vállalkozások sok esetben technológiai fejlesztésekre, korszerűsítésekre van szükség. Gyakran nem tudnak megvalósulni ezek a fejlesztések a tokehiány miatt. Itt is fontos szerepet játszanak az európai uniós pénzügyi források. A magyar minőségi bor – kiemelten a heves megyei – képes hosszú távon, stabilan jelen lenni a nemzetközi piacon, mint egy versenyképes termék. A megyében található két történelmi borvidék, az Egri és a Mátrai borvidékek területei főként a gazdasági tengely mentén húzódnak, így elsősorban az ehhez kapcsolódó prioritásokkal áll szoros szinergiában ez az alcél.

Mezőgazdaság

A mezőgazdaság ma is kiemelten fontos szerepet vállal a vidéki térségek gazdaságában és foglalkoztatásában.

A mezőgazdaság képes lehet az alacsonyan képzett munkavállalók egy részét foglalkoztatni, ugyanis több olyan foglalkoztatási területe, ahol magas az élőlétszám igény és nem szükséges szakképesítés a munka elvégzéséhez.

Heves Megye Területfejlesztési Koncepciója és Programja (2014-2020) egyaránt külön prioritásként kezeli a primer szektor támogatását annak érdekében, hogy a megye lakossága, különösképpen a periférikus területeken élők életszínvonala javulni tudjon a következő években. A gazdaság egyes szektorai közül a mezőgazdaság van a legnagyobb mértékben kitéve napjaink egyik legnagyobb globális problémájának, az éghajlatváltozás hatásainak. A jövőben valamennyi mezőgazdasági beruházás, fejlesztés megtervezésekor figyelembe kell venni az ágazat ezen sajátosságát, és olyan technológiai megoldásokat, gazdálkodási módszereket, szemléletet kell alkalmazni, amelyek csökkentik a szektor kiszolgáltatottságát. A mezőgazdaság mindkét fő ágazata, az állattenyésztés és a növénytermesztés is technológiai fejlesztésekre szorul a versenyképesség növelése, a meglévő munkahelyek megtartása, illetve új munkahelyek létrehozása érdekében. Az agrárszektor alapanyag szolgáltatásán keresztül hatással van több másik ágazat fejlődésére is. Ezek közül a leginkább kiemelendő a fentebb részletezett élelmiszeripar. Fejlett, piacképes élelmiszeripar nem képzelhető el versenyképes mezőgazdaság nélkül és ugyanez igaz fordítva is.

Az állattenyésztés versenyképességének javítása

Az állattenyésztés elsődleges célja állati termékek és alapanyagok előállítása. Ezek a termékek több más ágazathoz kapcsolódnak illetve biztosítanak számunkra a termeléshez nélkülözhetetlen alapanyagot. Az állattenyésztés ágazata a teljesség igénye nélkül a következő termékeket állítja elő: hús, tej, tojás, bőr, egyéb állati termékek. A mezőgazdaság másik fő ágazata, a növénytermesztés szoros kapcsolatban áll az állattenyésztéssel, különösen egy hagyományos módszereket (is) alkalmazó, fenntartható gazdálkodási forma esetén. Ez a bizonyos kapcsolat kétirányú, a növénytermesztés takarmányt biztosít az állatok számára, míg az állatok ezt a takarmányt hasznosítva járul hozzá a talaj tápanyag-tartalmának növeléséhez. Heves egyében elsősorban szarvasmarhát, sertést, baromfit, kecskét, juhot, nyulat tenyésztnek. Utóbbinál megjelent a sport és turisztikai célú tenyésztés is. Az állattenyésztéshez kapcsolódóan meg kell említeni a halászat és a vadgazdálkodás fontosságát is, de mivel ezek a területek elkülönülnek a gyakorlatban a klasszikus állattenyésztéstől, egy másik fejezetben kerülnek részletesebb bemutatásra. Az állattenyésztés fontos szerepet játszik a természetvédelemben is a nemzeti parkok területén folytatott legeltetési állattartáson keresztül. Az ágazat nélkülözhetetlen az őshonos, ősi magyar állatfajták fennmaradásában, a génmegőrzésben. Az állattenyésztés sokszínűségét mutatja, hogy a falusi turizmusban is megjelennek olyan elemek – mint például falusi életforma bemutatása, helyi háziállati termékek előállítási folyamatának ismertetése – melyek az ágazathoz köthetőek. **A mezőgazdaság két fő ágazata az állattenyésztés és a növénytermesztés egyaránt a megye periférikus területeire jellemző. Az állattenyésztés mind a megye északi mind a déli területein meghatározóvá válhat kellő mennyiségű és minőségű fejlesztés hatására.**

Szőlőtermesztés és a nagy élőlétszámú kertészeti

kultúrák támogatása

A megye mezőgazdasági versenyképességének növelése és a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében a szőlészet – és a hozzá kapcsolódó ágazatok – valamint a kertészeti kultúrák támogatása kiemelt stratégiai cél. A magas élőlétszámú kertészeti kultúrák támogatása azért fontos, mert növelni képes a megye foglalkoztatási arányát.

Heves megye területén két történelmi borvidék is található, így kijelenthető, hogy hazánk 19 megyéje közül Heves megye az egyik legkiemelkedőbb szőlőtermesztési potenciállal rendelkezik. Mindemellett a kertészeti kultúrák számára roppant kedvező feltételeket biztosít a megye déli területe, mely az Alföld északi nyúlványa. Az itt található talaj- és klíma adottságok lehetővé teszik a különböző zöldségek és gyümölcsök termesztését. Foglalkoztatási szempontból aztért kiemelten kezelendő a kertészeti kultúrák támogatása, mert a többi ágazattal szemben itt alacsony a gépésztés mértéke. Ez azt eredményezi, hogy nagyobb arányú élőlétszámra van szükség. A legtöbb esetben ezek a tevékenységek nem igényelnek szakképesítést, így a megye déli részén élő, képzetlen munkaező egy részét fel tudja szívni és biztos munkalehetőséget tud nyújtani számukra. A gyógy- és fűszernövények valamint a gomba és az erdei gyümölcsök termesztése és feldolgozása is kiváló lehetőségeket biztosít a megye számára annak érdekében, hogy csökkenjen a munkanélküliség. Érdemes követni azokat a példákat, ahol a helyi önkormányzatok a közéletben helyi munkaező által, helyben megtermelt alapanyagokat használ, ezzel biztosítva a munkahelyek tartós fennmaradása mellett a lakosság egészséges táplálékhoz jutását. A szőlőtermesztés és a nagy élőlétszámú kertészeti kultúrák támogatása célkitűzés a megye területének egészére fókuszál. Előbbi elsősorban a két borvidék fekvése okán a gazdasági tengelyhez köthető, míg a **kertészeti ágazat a megye elmaradottabb területein képes felszívni a munkanélküli réteg egy részét.**

Erdő- és vadgazdálkodás valamint a haltenyésztés támogatása

Heves megye természeti adottságai alapján jelentős potenciállal rendelkezik mind az erdő- és vadgazdálkodás mind pedig a haltenyésztés terén. A halgazdálkodás területileg elsősorban a Tiszatóra koncentrálódik, de nagy a kereslet a szilvásváradai pisztráng tenyésztése iránt is. Támogatandó ezen a területen a halgazdálkodás infrastrukturális feltételeinek javítása. A halgazdálkodás nem csak élelmiszeripari alapanyagot biztosít, hanem nagy turisztikai vonzereje is van. A Tisza-tó élővilága oly mértékben gazdag, hogy számos hazai és külföldi horgász keresi fel a tavat hobbi vagy akár sporthorgászati céllal.

Heves megye területének jelentős részét teszik ki az erdő, mely elsősorban a megye északi területeire koncentrálódik. Az erdőszűrt területek számot tevő részt az állami Egererdő Zrt. kezelésébe tartozik. Európai és hazai szinten is már többször megfogalmazódott, hogy növelni kell az erdő területét, hiszen környezeti szempontból olyan jelentőséggel bírnak ezek a területek, melyek pótolhatatlan értéket biztosítanak. A vadgazdálkodás kapcsán kiemelkedő jövedelmet jelent, ezért támogatni érdemes a vadászati turizmust. Heves megyébe vadászati célból hazai és nemzetközi érdeklődők is érkeznek. Az erdő és vadgazdálkodás támogatása elsősorban a megye erdőszűrt, északi területeinek vonatkozásá-

ban kiemelt fontosságú, míg a haltenyésztés főként a Tisza-tónál megvalósítandó célkitűzés. A halgazdálkodás továbbá a megye egyéb területein is képes versenyképes ágazatként megjelenni (pl. szilvásváradi pisztráng).

A növénytermesztési ágazat fejlesztése a klímaváltozás-hoz alkalmazkodva

A gazdaság különböző ágazatai közül legnagyobb mértékben a mezőgazdaságot sújtják a klímaváltozás hatásai. Ilyen hatás a magasabb átlaghőmérséklet, szélsőségesebb csapadéeloszlás és az ezekből következő eróziós hatások.

Ezen problémák orvoslására megoldást jelenthet az öntözési rendszerek kiépítése, meglévők modernizálása valamint a csapadék visszatartására, összegyűjtésére irányuló fejlesztések megvalósítása. Napjainkban a települési csapadékrendszerek megtervezésekor is alkalmazandó szempont, hogy ne a víz befogadóba való azonnali levezetésére törekedjünk, hanem – a lehetőségekhez mérten – a víz visszatartására és annak későbbi hasznosítására. A növénytermesztés versenyképességének növelése érdekében tehát olyan infrastrukturális beruházásokat kell előnyben részesíteni, melyek a csapadékvíz összegyűjtését és megtartását, ezzel pedig a hasznosítását teszik lehetővé, szemben azokkal a megoldásokkal, melyek a csapadékvíz levezetését, és a befogadóba történő minél hamarabb eljutását célozzák. Ezzel jelentősen növelhető az egyes ágazatok versenyképessége, különösképpen a jelenleg aszályérzékeny területeken. A világ népességének növekedése miatt egyre nő a Föld lakosságának élelmiszerigénye. Ugyan jelenleg nincs veszélyben hazánk élelmiszerellátása, de egyre fontosabbnak látszik, hogy ezen a területen is csökkenjen az ország és Heves megye kiszolgáltatottsága, azaz jó, ha a szükséges élelmiszer minél nagyobb részét megtermeljük magunknak. Miközben a világ élelmiszerigénye emelkedik és az élelmiszertermelés fokozódó nehézségekkel találja magát szemben az éghajlatváltozás és a piacok ingatagsága miatt, most fontosabb, mint valaha, hogy az Európai Unió, ezen belül hazánk és Heves megye fenntartsa mezőgazdasági tevékenységét és annak versenyképességét. **A jövőben egyre inkább felértékelődik az agráriumban megvalósuló innováció szerepe,** és ehhez az Európai Unió forrásait is biztosít a 2014-2020-as időszakban a Vidékfejlesztési Program keretein belül. **A mezőgazdasági innovációs fejlesztések elengedhetetlenek az ágazat versenyképességének és foglalkoztatási erejének növelése érdekében.** A növénytermesztés versenyképességének növelése elsősorban a megye déli területeinél megjelenő cél, ahol az Alföld északi része benyúlik a megye területére, így itt a növénytermesztéshez kedvező adottságú talaj található.

Helyi termékek térhódításának elősegítése a háztáji gazdálkodások újjáélesztésével

A helyi gazdaság fejlesztéséhez, a helyi termékek térhódításához elengedhetetlen a helyi erőforrások fenntartható hasznosítása. Ennek a fejezetnek az alapján a helyi erőforrások adják, melyek fontosságának megértése kulcskérdés. A globális gazdasági versenyben nem tudnak meghatározó szerepet betölteni a perifériák, jellemzően falusias jellegű régiók, azonban ezek a térségek jelentős természeti-, és kulturális potenciállal rendelkeznek, melyek fenntartható kiaknázásával képesek lehetnek csökkenteni gazdasági függőségüket, kiszolgáltatottságukat. Sajnos ezek a rurális térségek anélkül vesznek részt a globális versenyben, hogy számottevő hasznon realizálnának helyben. Egy-egy helyi termék és helyi szolgáltatás esetében jelentős eredményt lehet elérni egy

térség gazdasági kiszolgáltatottságának csökkentése, a lakosság anyagi helyzetének javulása és a foglalkoztatás terén. Versenyképesség helyi termékekkel jelentős nyereséget tarthatunk a megyében, erősítve a térség gazdaságát, biztosítva jövőjét, társadalmi kohézióját. A perifériális, alapvetően falusias jellegű térségek felzárkóztatásához, gazdaságuk fejlesztéséhez nagymértékben hozzá tudott járulni az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (EMVA) LEADER súlyponti tengelye a 2007-2013 időszakban. Ugyan a 2014-2020 uniós ciklusban már nem kap akkora hangsúlyt ez a témakör, de érdemes akár hazai forrásból is tovább vinni ilyen programok megvalósulását. Tovább kell vinni a program újszerű, és összetett megközelítésű szemléletmódját, amely lehetőséget teremt a régiók számára gazdasági önállóságuk megteremtésében, népességük megtartásában, életminőségük javításában. Néhány hazai és számos külföldi példa létezik arra, hogy egy-egy vidéki térségben hogyan lehet helyi erőforrásokat (természeti- és kulturális erőforrások, humán erőforrás) hasznosítani növelni a gazdasági önállóságot mértékét és a helyi jólétet. Ezek a jó példák elsősorban az energiaszektorban (főként a megújuló energiaforrások hasznosításával) és az élelmiszerellátásban (helyi, környezettudatos eljárási módszerekkel termelt, magas minőségű alapanyagokkal és ezek feldolgozásával) figyelhetők meg.

Az elmaradott térségek fejlődésének egyik kulcsa az lehet, ha helyi, háztáji termékek létrehozásával sikerül a profitot minél tovább a térségben tartani és annak értéke, haszna az adott területen realizálódik.

Helyi termékek előállításánál fontos arra törekedni, hogy lehetőség szerint ne alapanyagokat vagy félkész termékeket bocsájtunk piacra, hanem minél magasabb szinten feldolgozott, azaz minél nagyobb hozzáadott értékű terméket. Ezzel a szemlélettel nagyobb profit érhető el, melynek haszna pozitív hatást gyakorol az egész térségre hosszú távon. A helyi termékek foglalkoztatásban betöltött jelentős szerepüket szem előtt tartva, meg kell teremteni a heves megyei mikro- és kisvállalkozások piaci versenyképességének stabilizálásához szükséges feltételeket. A helyi gazdaságok elérhetik azt az áttörést, hogy a helyben, nagy gondossággal előállított termékeknek meghatározó szerepük legyen a piacon. Ennek elérése érdekében a jelenleginél nagyobb hangsúlyt kell fektetni a helyi piacok létrehozására, meglévők felújítására és olyan kommunikációs valamint értékesítési csatornák alkalmazására, melyek segítik a helyi termelőt abban, hogy el tudja juttatni termékét közvetlenül a fogyasztóhoz. A helyi termékek az eddig említett előnyökön túl hozzájárulnak a fenntarthatósághoz, a tudatos fogyasztói magatartás kialakulásához, az egészséges életmód elterjedéséhez, továbbá segít munkahelyeket teremteni hátrányos helyzetű társadalmi rétegek számára. A helyi termékek térhódításához hozzájárulhatnak a korábban eredményesen működő családi, háztáji gazdaságok újjáélesztése, vagy új heves megyei háztáji gazdaságok létrehozatalának támogatása.

A helyi termékek előállítása kevésbé terület-specifikus célkitűzés. Egy jól felépített, megfelelő mértékű hozzáadott értékkel rendelkező és kielégítő marketingtevékenységgel támogatott helyi termék életképes tud lenni a megye fejlettebb, középső és fejletlenebb területein is.

Közszolgáltatás

Az egészségügy fejlesztése a népességmegtartás és a javuló foglalkoztatási helyzet érdekében

Fejlett, élhető, az itt élők és az itt letelepülők számára vonzó Heves megye nem jöhet létre az egészségügy megfelelő színvonalának nélkül. Az egész megye, mind a gazdasági szereplők, mind a lakosság számára fontos, hogy az egészségügyi ellátás mindenki számára az elvárt minőségben elérhető legyen. Az egészségügy kapcsán gondolhatunk itt a nagyobb városokban található kórházakra és rendelőkintézetekre, vagy az akár egy települést, akár több települést ellátó háziorsvosi és gyermekorvosi szolgáltatásokra, vagy éppen a védőnői, fogorvosi és egész szolgáltatásokra. Nem szabad megfeledkezni a megyében található mentőállomások fejlesztéseiről, korszerűsítéseiről sem. Horizontális elvként kell megfogalmazódjon valamennyi beruháznál az akadálymentesítés. Az előző uniós pénzügyi ciklusban már számtalan olyan fejlesztés valósult meg, amelyek egészségügyi szolgáltatásokat nyújtó épületek akadálymentesítését célozta. Az akadálymentesítések fontossága megjelenik a 2014-2020 időszakban is, hiszen az ilyen jellegű pályázati felhívások kötelezően megvalósítandó tevékenységként rögzítik az akadálymentesítések elvégzését. Az egy követendő szemlélet. A jól működő egészségügynek elsősorban megfelelő infrastrukturális, intézményi háttérre, megbízható eszközellátottságra és természetesen elégséges számú és minőségű szakemberre van szükség a gördülékeny, mindennapi működéshez. Ma Magyarországon, és Heves megyében is egyre nagyobb problémaként jelentkezik az egészségügyi szakember hiány. Nagymértékben hagyják el az országot és vándorolnak külföldre pályakezdők, de sokszor már évtizedek óta a szakmában lévő orvosok és ápolók egyaránt a magasabb jövedelem és a jobb munkakörülmények reményében. Több heves megyei településen is (elsősorban a perifériás északi és déli területeken) gondot jelent a háziorsvosi praxis betöltése, mely ellen néhány önkormányzat igyekszik tenni akár szolgálati lakás biztosításával, akár egyéb motiváló eszközzel. Ösztöndíjakkal sokat lehet tenni az orvosok hazánkban és megyénkben tartásáért. A társadalom egészségügyi állapota hatással van az aktív korúak foglalkoztathatóságára. Ez azt jelenti, hogy az egészségügy fejlesztésével, a szakemberek itthon tartásával javulhat a lakosság egészségi állapota, aminek eredményeképpen hatékonyabban tudják a munkavállalók ellátni a feladatukat.

Áttételesen tehát az egészségügy fejlesztése képes javítani a megye gazdasági helyzetét és a foglalkoztatási mutatóját.

A cél elérése érdekében nélkülözhetetlen az egészségügyi intézmények egymás közti és a más megyékben lévő egészségügyi intézményekkel történő együttműködéseinek hatékonyabbá tétele. Fontos elérni a stabil munkaképesség megtartását és növelését, illetve az egészségben való megőrzés elősegítése érdekében a lakosság egészségtudatosságának fejlődését is.

Nem lehet a megye gazdasága hosszú távon versenyképes anélkül, hogy a gazdasági igényeknek megfelelő munkaerő álljon rendelkezésre, amelybe bele tartozik a munkaerő megfelelő egészségi állapota is.

A hazai egészségügy legfontosabb célkitűzéseit, fejlesztési irányait a Semmelweis Terv tartalmazza. Az egészségügy fejlesztése kapcsán egy kettősség figyelhető meg a két fő területi célkitűzéssel való kapcsolat keresésekor. Ez a kettősség abban rejlik, hogy a megye legnagyobb egészségügyi intézményei a gazdasági tengely mentén találhatóak, másrészt a demográfiai adatok azt mutatják, hogy a megye elszegényedettebb területein rosszabb a lakosság egészségügyi állapota.

Az aktív korú lakosság egészségi állapota hatással van a megye foglalkoztatási helyzetére.

Az oktatási intézmények és kutatóbázisai támogatása

Sikeres, élhető és a lakosság számára vonzó megye nem képzelhető el jól működő oktatás nélkül. Az oktatás a társadalom formálásának, ebből következően a munkaerő-piac szereplőinek alapeleme. Ha kicsit tágabb értelmezésben nem csak oktatásról, hanem nevelésről beszélünk még inkább a szemünk elé tárul, hogy mekkora szerepe van ennek a területnek a magyar nép, a heves megyei emberek életében. Az oktatás és képzés munkaerő-piaci szerepe részletesebben elő fog kerülni a dokumentum későbbi szakaszban. Az oktatás és nevelés intézménye egészen az óvodától kezdetét veszi, majd tart az általános- és középiskolákon át egészen a felsőoktatásig. Heves megye köznevelési intézményeinek jelentős része a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működik. Található a megyében néhány állami, egyházi, magán illetve alapítványi fenntartású iskola is. A megfelelő színvonalon és kellő hatékonysággal működő oktatás érdekében szükség van infrastrukturális, informatikai, eszközbeszerzési és képzési jellegű támogatásokra, fejlesztésekre egyaránt. A megye társadalmi és gazdasági érdekei is azt kívánják, hogy folyamatosan biztosítva legyen az oktatás színvonalas működtetése, korszerű eszközökkel való ellátása. A nemzetközi szinten is elismert felsőoktatási központ kialakításához szükséges a 2016-ban egyetemi rangot kapó Eszterházy Károly Egyetem infrastruktúrájának fejlesztése, idegen nyelvű kurzusok indítása, az egyetem hírnevét elterjeszteni képes kutatók, tanárok kiemelt támogatása, illetve szerződtetése, és az egyetem külföldi marketingtevékenységének fokozása. Az egyetemen ma is több kutatási részleg működik. Az egész megye számára kiterjesztési lehetőséget jelent, amennyiben sikerül a helyi vállalkozások versenyképességét fokozni a kutatási eredmények gyakorlatba történő átültetésével, a kutatások alapján kialakított termékek hazai és külföldi piacon való megjelenésével. Ehhez azonban szükséges a kutatási intézmények és a mikro-, kis- és középvállalkozások közötti kapcsolatok, együttműködések hatékonyságát, aktivitását növelni. Ha megindul a kutatási eredmények jelentősebb mértékű felhasználása, ez jótékonyan hat mind a kutatás, mind az oktatás területére is. Az oktatás és a gazdaság megfelelő együttműködés képes elősegíteni egy élhető megye megvalósulását. Az oktatási intézmények fejlesztése egész Heves megye érdeke. Ha a felsőoktatásra gondolunk, akkor a gazdasági tengelyre korlátozódik az a terület, de ha az alap és középfokú oktatási intézményekre is fókuszálunk, akkor valóban a megye teljes területe érintett ezen cél vonatkozásában.

7.3.2 Munkaerő-piaci célrendszer elemeinek bemutatása

A munkaerőpiac alapvető sajátossága, hogy az emberi erőforrás, a munkaerő piaca. Az a piac, amely a dolgozókat felosztja a munkahelyek között, és a foglalkoztatási döntéseket összehangolja. Valamint a munkaerő-piac az a mechanizmus, amelynek révén a munkavállalók és az állások egymásra találnak. Az emberi erőforrás sajátos kettősséggel rendelkezik. Egyrészt erőforrás, vagyis termelési tényező, költségekkel és eredményelvárásokkal. Másrészt az emberhez kötődik, mint erőforrás. A munkaerő-piac a gazdaság, a piac szerves része, melyre érvényesek a piac törvényei. A foglalkoztatás természetesen nem elszigetelt jelenség, hanem része és következménye a társadalmi-gazdasági folyamatoknak. A foglalkoztatáspolitikát is a piacgazdaság keretei közé kell illeszteni, az áru- és tőkepiac mellett a munkaerő-piac számára is szabad működési feltételeket kell biztosítani. A foglalkoztatási folyamatok elsődleges színtere és szabályozója a munkaerő-piac. A munkaerő-piac sajátossága, hogy a gazdálkodó szervek csak annyi munkaerőt foglalkoztatnak, amennyi számukra szükséges és gazdaságos, vagyis a foglalkoztatás a racionális munkaerő-kereslet szintjén alakul ki. Ez általában kevesebb, mint a munkaerő-kínálat, ezért kialakul a munkanélküliség. Alapvető társadalmi cél a munkanélküliség, kirekesztettség feloldása, és ezzel párhuzamos gazdasági cél a rendelkezésre álló munkaerő-kapacitás teljesebb kihasználása. A munkaerő-piaci célrendszer a foglalkoztatás hatékonyságára alapvető fontosságúként tekint. A foglalkoztatási stratégia kiemelt célja Heves megye foglalkoztatási helyzetének javítása új munkahelyek létrehozásával, a munkahelyek megtartásával és prevenciós intézkedésekkel. A munkaerő-piaci célrendszer úgy került összeállításra, hogy egyaránt fókuszáljon új munkahelyek létrehozására és a meglévő állások megtartására. A munkaerő-piac rugalmasságának növelése és a piac hátrányos helyzetű rétegének külön kezelése szintén fontos célok annak érdekében, hogy növekedni tudjon Heves megye foglalkoztatási rátája. A munkavállalók és a potenciális munkaerő foglalkoztathatóságának javítására is koncentrálnak a dokumentum.

Heves megye foglalkoztatási helyzetének javítása

Új munkahelyek létrehozása a gazdaság fejlesztésével

A célok meghatározásakor figyelembe kell venni a megye gazdaságának sajátosságait. A megye gazdaságának méret nagyság szerinti szerkezetére jellemző a tőkeszegény mikro- és kisvállalkozások magas részaránya, a kevés számú, de nagy teljesítményértéket realizáló nagyvállalkozás és egy meglehetősen alacsony hányadot képviselő közepes méretű réteg. Meghatározó az árbevétel tekintetében a nagyvállalkozások szerepe, ugyanis az igen kisszámú nagyvállalkozás a megyei nettó árbevételnek már több mint felét, az export több mint 80 százalékát, a belföldi eladásoknak is már mintegy negyedét produkálta, s e cégek biztosították a hozzáadott érték közel felét is. A foglalkoztatás bővítése és a gazdasági növekedés nem egymással ellentétes célkitűzéseket jelentenek, hanem kölcsönösen megerősítik egymást: nem lehetséges tartós növekedés magasabb szintű foglalkoztatás nélkül, a foglalkoztatás növeléséhez pedig versenyképes gazdaságra van szükség. Miután Magyarország munkaerőjének körülbelül kétharmadát a mikro-, kis- és középvállalkozásoknál kerül alkalmazásra, fontos szerepet játszik a támogatási kereteken belül ezek alkalmazkodóképességének segítése, modernizációjuk támogatása. Ahhoz, hogy a foglalkoztatás magasabb szintre emelkedjen, el kell érni a kereslet és a kínálat emelkedését. **A foglalkoztatáspolitikának ösztönöznie kell a gazdasági-intézményi szférát a munkahely-teremtésre, a kínálati oldalt pedig arra, hogy minél nagyobb mértékben akarjon munkát vállalni.** A megye vállalkozásai a megyei munkaerő-piaci helyzet alakításában jelentős szereppel bírnak. **A megye foglalkoztatási helyzetének javítása kulcskérdés, amely kérdés esetében a megyei vállalkozások beruházásainak, fejlesztéseinek támogatása kiemelten fontos. A vállalkozások fejlesztéseinek eredményeként a megyei székhelyű beruházásokra fordított források növekedését és ezzel összefüggésben a munkahelyek számának növekedését lehet elérni.** Hosszú távon jelentős előrelépést lehet elérni a megye foglalkoztatási helyzetének terén a gazdasági társaságok termelési kapacitásbővítő, infrastrukturális és egyéb fejlesztéseik révén. A gazdaság fejlesztése, a vállalkozások kapacitásbővítő és egyéb beruházásainak támogatása a megye középső, fejlett, illetve északi és déli periférikus területein egyaránt fontos célkitűzés annak érdekében, hogy a megye foglalkoztatási rátája javulni tudjon a következő években.

Induló vállalkozások támogatása

Annak érdekében, hogy a megye foglalkoztatási helyzete javuljon, szükség van új vállalkozások beindítására. Ezt elősegítve mérsékelni kell a vállalkozásindítás nehézségeit. Ilyen nehézségek lehetnek például a szükséges eljárások száma, időigénye és költségei valamint a minimális jegyzett tőke. Az induló vállalkozások kezdeti nehézségeit segítik leküzdeni az inkubátorházak. A megyei inkubátorházak támogatása jellemzően a fiatal, induló vállalkozások létrehozását, mikro-vállalkozások növekedését célozza. A vállalkozói inkubátorház olyan létesítmény vagy működési terület, amely közös szolgáltatásokat és üzleti/szakmai segítséget biztosít kezdő vállalkozások számára, általában a piaci ár alatt, hozzájárulva egy adott területen a vállalkozások fejlesztéséhez és új munkahelyek teremtéséhez. Az általános tapasztalatok azt mutatják, hogy egy induló vállalkozás, amelyik jó ötleten alapul, három év alatt eléri azt a fajta stabilitást, ami elegendő ahhoz, hogy inkubációs segítség nélkül is boldoguljon. A vállalkozások elindításához szükséges továbbá a vállalkozással kapcsolatos ismereteket, vállalkozói kompetenciákat fejlesztő

képzések, szemléletformálás támogatása, a vállalkozás indításához szükséges pénzügyi támogatás akár vissza nem térítendő, akár visszatérítendő formában. Fontos még az inkubátor szolgáltatások nyújtásán túl a mentorálás és a tanácsadás is a kezdő vállalkozók részére. Az Ifjúsági Garancia program által nyújtott lehetőségeket is érdemes kihasználni. A vállalkozói kedv növelése, új vállalkozások indításának elősegítése a megye teljes területén kiemelt fontosságú.

Első munkahelyhez jutás elősegítése

A munkaerő-piac egyik sajátossága, hogy a sok munkátató alapvető elvárása egy állás betöltésére való jelentkezéskor, hogy a potenciális munkavállaló több éves tapasztalattal rendelkezzen az adott szakterületen. Ezzel azt a plusz idő- és energia befektetést szeretné elkerülni a foglalkoztató, ami egy betanítással, képzéssel jár. Továbbá a bizalmi faktor is erősebb azok a munkaerők iránt, akik már rendelkeznek szakmai tapasztalattal. Ez jelentősen megnehezíti a pályakezdeők elhelyezkedését. Ezt úgy lehet a leghatékonyabban kezelni, ha a fiatalok már a tanulmányaik során, szakmai gyakorlatok keretében megszerzik a szükséges tapasztalatokat. Ezeket a szakmai gyakorlatok megvalósulhatnak a tanítási időszakban és a nyári időszakban is. Érdemes az oktatásba beépíteni olyan elméleti elemeket is, melyek pszichésen segítik felkészíteni a fiatalokat arra a nagy volumenű változásra, melyet az iskolapadból a munka világába való áttérés jelent. A gyakornoki programok is kulcsszerepet töltenek be a fiatalok első munkahelyhez való jutásában. Ilyen programok mind uniós, mind hazai pénzügyi forrásból megvalósíthatóak. Ezek a programok a munkáltatók számára is jelentős kedvezményeket biztosítanak a bér- és járulékköltségek támogatásával. Az oktatási, szakképzési rendszer összehangolása a munkaerő-piaci igényekkel kiemelt fontosságú annak érdekében, hogy a fiatalok körében csökkenjen a munkanélküliség és minél kevesebb tehetséges, képzett fiatal vándoroljon el külföldre, a jobban fizető munkalehetőségek irányába. Egy másik irány lehet az oktatásból kikerültek foglalkoztatására a vállalkozások indításának támogatása, mely fentebb került részletesebb bemutatásra. A pályakezdeők első munkahelyhez jutásának elősegítése szintén egy olyan célkitűzés a stratégiának, mely a megye fejlett és elmaradottabb területin egyaránt relevanciával bír.

A „fekete” munka visszaszorítása

A be nem jelentett munkavállalás elleni küzdelem fontos részét képezi a foglalkoztatási stratégiának. A be nem jelentett foglalkoztatás - bár az abban résztvevők bizonyos értelemben pozitív jelenségnek tekintik - rövid- és hosszútávon is súlyos negatív következményekkel jár. A be nem jelentett munkát végzők kihúzzák magukat az adózás és a szabályozás alól, aláássák az adóbevélyt, s ezzel vagy magasabb adórátákat, vagy alacsony minőségi színvonalú állami szolgáltatásokat eredményeznek. Felborul és eltorzul ezáltal a versenyhelyzet és kevésbé hatékonyá válik a termelés is, és nagymértékben megnehezíti a szociális védelem kialakítását. Olyan rendszert kell kidolgozni és végrehajtani a be nem jelentett munkavégzés megszüntetésére, amely a piaci környezet egyszerűsítésére, az adó- és ellátórendszer tekintetében az ellenőrző kiiktatására és megfelelő ösztönzők biztosítására, a törvényes kényszerítő eszközök javítására és szankciók alkalmazására egyaránt építenek. Lakossági, vállalkozási felvilágosító, tájékoztató programok, kezdeményezések szintén nagy szerepet tudnak játszani a fekete munka visszaszorításában. Meg kell érteni mind a munkáltatókkal, mind pedig a munkavállalókkal, hogy hosszú távon az mindenki érdeke, hogy a jogszabályi

kereteknek megfelelően történjen a foglalkoztatás. Fontos, hogy a munkavállalók tisztában legyenek a fekete foglalkoztatás hátrányaival, mint például a nyugdíj jogosultsági idő szerzésére nem alkalmas, valamint ez a foglalkoztatási formával nem jár társadalombiztosítás. A munkáltatók pedig ismerjék a legális foglalkoztatás feltételeit, adminisztrációját, illetve a fekete foglalkoztatás kockázatait. Bármennyire is fontos a Heves megye számára a fekete munka visszaszorítása, ez nem kizárólag megyei szintű szabályozást igényel. A illegális foglalkoztatás hosszú távon hátrányos mind a gazdaság, mind pedig a munkavállalók számára, ezért ennek leküzdése általános megyei cél.

A munkaerő foglalkoztathatóságának javítása

A munkaerő-piac igényeihez igazodó képzési rendszer kialakítása

Jelen dokumentum több fejezetnél is foglalkozik az oktatás és a képzés társadalomra valamint gazdaságra, ezeken keresztül pedig a megye foglalkoztatási helyzetére gyakorolt hatásával.

Ebben a fejezetben a munkaerő-piac igényeihez, elvárásaihoz alkalmazkodni képes képzési rendszer kialakításának fontossága kerül bemutatásra annak érdekében, hogy a megye foglalkoztatási helyzet javulni tudjon a jövőben.

Az oktatási rendszer jelenleg nem elég rugalmas, nem eléggé naprakész a gazdasági elvárások terén, sőt nem tud megfelelően reagálni a munkaerő-piacon bekövetkezett változásokra. Az oktatás túl külön ki kell emelni a szakképzést, melynek terén a legfontosabb elérni, hogy a rendszer hasznosítható tudással rendelkezzen, piacépes képesítést magáénak tudó szakembereket képezzen. A képzésbe befektetett - akár állami, akár magán - költségek akkor tudnak megtérülni, ha az iskolapad elhagyását követően rövid időn belül fizetőképes munkát talál az oktatásban részt vevő. Az a szemlélet, hogy a képzés rendszere igazodjon a munkaerő-piaci igényekhez, csak úgy érhető el, ha a foglalkoztatók és az oktatás meghatározó résztvevői, intézményei szorosan együttműködnek. Ez az együttműködés jelentheti egyrészt, hogy a gazdaság oldaláról inputok jutnak el az oktatásba arról, milyen képesítésű szakemberekre van szükség, és nagyságrendileg milyen számban. Ez a kapcsolat jelentheti másrészt, hogy a gazdaságban bekövetkezett folyamatokat elemezve évekként előre meghatározásra, de legalább becslésre kerülnek azok a hiányszakmák, melyekben utánpótlásra lesz szükség. Továbbá a piacépes tudás, és főként gyakorlati tudás elsajátítása érdekében a képzés során is érdemes együttműködni a képző intézményeknek és a gazdasági szereplőknek például gyakorlati hely biztosítása terén.

Mindezek elérése érdekében, fejlesztésre szorul a képzési rendszer infrastrukturális ellátottsága, valamint a korszerű képzésekhez szükséges eszközállomány.

A cél elérése érdekében szükséges a tanulók és szüleik megfelelő, objektív felvilágosítása, tájékoztatása akár az általános iskola utolsó éveiben, akár a középiskolában a sikeres pályaválasztás érdekében.

Piaci igényekhez igazodó képzésről nem csak iskolás korúak esetében beszélhetünk. A folyamatos, a gazdasági viszonyokat lekövető önképzésre is hangsúlyt kell fektetni, ha versenyképes munkaerő akar lenni valaki. Elérendő cél, hogy az oktatási rendszer minden fiatalnak biztosítsa a számára megélhetést jelentő munkához való jutáshoz szükséges készségeket, szaktudást és képesítéseket. Ennek megfelelően cél, hogy a szak- és felnőttképzésből minőségi, a munkaerő-piacon közvetlenül hasznosítható tudással kerüljenek ki a tanulók, ami hozzájárul ahhoz, hogy a képzésből kikerülők elhelyezkedési aránya a jelenlegi mutatókhoz képest javuljon. Ez nem jöhet létre a gazdaság és a képzés közvetlen kapcsolatának megerősítése nélkül. Szükség van a duális képzés megerősítésére, a gazdasági szereplők duális szakképzésben való részvételének ösztönzésére. **A képzési rendszer és a gazdaság elvárásainak összehangolásakor a megye sajátosságait kell figyelembe venni és így kell kialakítani az új irányvonalat. A jelenlegi és a várható gazdasági igényeknek megfelelő hiányszakmákra fókuszáló képzési struktúra kialakítását kell ösztönözni,** mely a megyei gazdaság versenyképességét, és a munkaerő hiányát kezeli. Mind a közép- mind pedig a felsőoktatásban a gyakorlatorientált képzési struktúra felé kell elmozdulni annak érdekében, hogy a frissen végzett munkaerő és a potenciális foglalkoztató sikeresen egymásra találjanak. A foglalkoztatási stratégia célkitűzései között szerepel a munkavállalók továbbképzése, speciális ismeretekkel történő bővítése, valamint a munkanélküliek át- és továbbképzése.

Az oktatás azon irányú fejlesztése, hogy a képzési rendszer összhangba kerüljön a munkaerő-piaci igényekkel mind a gazdasági tengelyhez, mind az észak-déli területekhez szorosan kapcsolódik.

Előbbihez elsősorban a felsőfokú képzések kapcsán, hiszen felsőoktatási intézmény a megye középső részén található.

A szakképzés fejlesztése, átalakítása, mint célkitűzés nem csak a megye középső sávjában, hanem már az elmaradott térségekben is jelentkező igény.

Közép- és felsőoktatási intézmények és a gazdasági szereplők közötti kapcsolatok javítása

Heves megye foglalkoztatási stratégiája az élethosszig tartó tanulás mellett az iskolából való lemorzsolódás arányainak csökkentését, az egyetemi képzéshez való hozzájutás esélyegyenlőségét és az alacsony képzettségűek körében a képzéshez való hozzájutás lehetőségének növelését, valamint az oktatási intézmények és a gazdasági szereplők közötti együttműködések minőségi javítását is fontos célként jelölte meg. **Támogatandó a munkahelyi körülmények között megvalósuló gyakorlati képzést lehetővé tevő és a tanmühelyi kapacitások fejlesztése a gazdálkodó szervezeteknél.** Azért fontos megvalósítani ezeket az elképzeléseket, mert jelenleg is sok olyan fiatal van a megyében, akik nem tudnak elhelyezkedni az iskola befejezését követően. Ezek a pályakezdeők sokszor nem csak a saját szakmájukban, de más területeken sem jutnak álláshoz. Elő kell segíteni, hogy már a képzés során munkatapasztalattal vagy munkatapasztalat szerű élményekkel gazdagodjanak a tanulók a gyakorlati oktatás során. A felsoroltakon túl minimalizálni kell a fiatalok iskolában való

lemorzsolódását, mely főként a megye elmaradott északi és déli térségeiben élő hátrányos helyzetű lakosságot érinti. Erre azért kell nagy hangsúlyt fektetni, mert azoknak a fiataloknak a nagy része, akik már az iskolát sem végzik el, a munkaerő-piacra sem kerülnek be, vagy nem tudnak tartósan bent maradni. A gazdasági szereplők és az oktatási intézmények közötti kapcsolat erősítésében nagy szerepet vállalhatnak a megyében működő civil szervezetek. Hazánk oktatási rendszerére nem a duális szakképzési rendszer a leginkább jellemző. Sokszor megfigyelhető, hogy az állami szakmunkásképző intézmények gyakorlóhely biztosítása nélkül is felveszik a fiatal jelentkezőket, s így vágnak bele az elméleti oktatásba. A képesítés megszerzéséhez szükséges gyakorlóhelyet a fiatalok egy része azt követően kezdi el keresni, hogy a szakképző iskolába már bekerült. Ha a gyakorlóhely keresés eredménytelenül zárul, a tanulók gyakran elhagyják az iskolát. Másik gyakori eset, hogy ezek a diákok olyan tanmühelyekben töltik a gyakorlati időt, amelyeknek kevés kapcsolódási pontjuk van a versenyszférával, a potenciális munkaadókkal. A munkaadók a pedig gyakran ezt a gyakorlatot nem tekintik értékes, elfogadható termelési gyakorlatnak, s csupán azok számára biztosítanak állást, akik a szakmához ténylegesen kapcsolódó gyakorlatot tudnak felmutatni. Ezek megelőzésének érdekében kell kialakítani egy hatékonyan működő együttműködési rendszert a vállalkozások és a képzési intézmények között.

Megállapítható, hogy Heves megyében szükséges az aktív együttműködés kialakítása a gazdálkodó szervezetek és a versenyszféra szereplői között a megfelelő képzési struktúra kialakításához. A stratégia fontosnak tartja, hogy a megye aktív korú lakosságának emelkedjen a jövőben a képzettségi szintje. A megyében működő Eszterházy Károly Egyetem tudásbázisára hosszú távon lehet alapozni.

Szükséges az egyetem és a vállalkozások közti együttműködés aktivitásának növelése, annak érdekében, hogy a képzési struktúra és a gazdaság összehangolása megtörténjen. A közép- és felsőoktatási intézmények illetve a gazdasági szereplők közötti együttműködések javítása szorosan kapcsolódik mind a kettő fő területi stratégiai célhoz.

A munkaerő „több lábbon állásának” elősegítése az élet-hosszig tartó tanulás szemléletében

A modern, fejlett piaccgazdaságok egyik sajátossága, hogy az oktatás-képzés egyre kevésbé fejeződik be az iskolarendszertől való kilépéssel, a szakképzés megszerzésével. A gazdasági körülmények és igények, illetve a technológiai fejlődés folyamatos változása szükségesszerűvé teszi a képzésbe való többszöri bekapcsolódást, rendszeres továbbképzést és átképzést, esetenként pedig a gazdasági szerkezet átalakulásával járó teljes szakmaváltást. Az egész életen át tartó tanulás vagy a gyakorlatba egyre inkább beépült angol elnevezésén a „lifelong learning” (LLL) fontosságát egyre inkább felismerik a munkaerő-piac résztvevői, ám még mindig nem elegendő számban. Az aktív korúak egész életen át tartó tanulás folyamata a munkaerőnek a gazdaság által megkövetelt változó igényekhez való alkalmazkodását szolgálja. Az élethosszig tartó tanulás fontosságának növekedésével a tanulás fogalma is jelentősen kibővült. Minden olyan előre eltervezett tanulási tevékenységet annak nevezünk, legyen az formális, nem-formális vagy informális, amelynek célja a munkaerő-piacon hasznosítható ismeretek szerzése, illetve

készségek és kompetenciák fejlesztése. Formálisnak azt a képzési formát nevezzük, amely a klasszikus értelemben vett, iskolai keretek között zajlik. Ennek az oktatási formának a végeredménye elismert diploma, bizonyítvány vagy képesítés. Iskolarendszeren kívüli oktatásnak nevezzük azt, amikor a képzés során elszakadunk az iskolai keretektől. Ez az oktatási módszer nem mindig jár kézzel fogható képesítés megszerzésével. Az ilyen típusú tanulási lehetőséget biztosíthatja a munkahely is, illetve olyan szervezeteken és szolgáltatásokon keresztül is nyújtható, amelyeket az iskolarendszerű oktatás kiegészítése érdekében hoztak létre. Az informális tanulás ma már a mindennapi élet szerves részét képezi. Az iskolarendszerű és az iskolarendszeren kívüli képzéssel ellentétben az informális tanulás külön szervezeti keretet nem igényel, ugyanakkor az állam ösztönözheti a munkapiaci szereplőket ilyen jellegű képzések folyamatos fenn-tartására.

A felnőttképzés intézményrendszerének modernizálása, a munkaerő-piac igényeihez való illesztése, illetve a felnőtt korú lakosság oktatásban és képzésben való részvételének növekedése tehát foglalkoztatáspolitikai szempontból kiemelt területként kezelendő.

A felnőttképzés oktatáspolitikai értelmezésben olyan körülhatárolt célú és funkciójú programokat jelent, amelyek gyakorlati, és mindenekelőtt a munkaerő-piacon hasznosuló eredménnyel járnak.

A témában fellelhető szakirodalmak alapján, ebben a megközelítésben elhatárolódik egymástól a felnőttoktatás és felnőttképzés fogalma, s az intézményi szervezeti rendszerhez igazodó mivolta okán a felnőttoktatás az iskolarendszerű képzéssel azonosítható, melyben a közismereti programok dominálnak, míg a felnőttképzés mindazt magába foglalja, ami szakképzési, szakma megszerzésére irányuló.

Ugyanakkor a felnőttképzés ennél jóval tágabb értelmezése érvényes napjainkban, miszerint minden olyan oktatás-képzési program ide tartozik, mely iskolarendszeren kívüli képzésként, szolgáltatásként, piaci alapon valósul meg. Ez a meghatározás közel áll az egész életen át tartó tanulás (LLL) koncepciójához, és annak részeként nemzetközi oktatáspolitikai értelemben olyan jelentőséggel bír, mely egy-egy ország szellemi kapacitásainak kiaknázásaként, szellemi-tanulásbeli hozzáállásaként, tehát egyfajta innovációs kapacitásként értelmezhető.

A humántőke fejlesztése és az élethosszig tartó tanulás lehetőségének megerősítése az európai foglalkoztatáspolitikai egyik kiemelt célja. Heves megye foglalkoztatási helyzetének javítása érdekében lépéseket kell tenni az élethosszig tartó tanulásnak, az iskolai lemorzsolódás csökkentésének és az egyetemi képzettséghez hozzájutás esélyegyenlőségének előmozdítására, különösen az alacsony képzettségűek képzéshez hozzájutásának elősegítésére. Fontos a felnőttképzés támogatása, beleértve a munkahelyi képzések és vállalkozói készségek fejlesztését szolgáló képzések támogatását. Az alacsony iskolázottságúak alacsony képzési részvétele valamennyi LLL képzési formában megfigyelhető, pedig az ő részvételük is fontos lenne a megye foglalkoztatási helyzetének javítása érdekében. Az egész életen át tartó tanulás ösztönzéséhez jelentősen hozzájárul a szak- és felnőttképzés támogatása és fejlesztése. A képzési programok tekintetében kiemelten fontos a közfoglalkoztatásban résztvevők képzésének támogatása foglalkoztathatóságuk javítása érdekében.

Elérendő cél a közfoglalkoztatottak esetében, hogy minél rövidebb időn belül ki tudjanak lépni a „valódi” munka világába és ott tartósan megállják a helyüket.

Az egész életen át tartó tanulás ösztönzésének célja, hogy a felnőtt lakosság minél nagyobb aránya vegyen részt oktatásban/képzésben, és munkaerő-piaci szempontból releváns készségeket, kompetenciákat szerezzenek, ezáltal javuljon foglalkoztathatóságuk, alkalmazkodóképességük. A munkaerő számára fontos megérteni, hogy saját maguk és családjuk helyzetét könnyítik meg azzal, ha képzik magukat. Ez a képzés lehet akár a jelenlegi szakmájuk egyik rokonszakmája (pl.: építőiparban villanyszerelő és kőműves), de lehet akár teljesen eltérő területre kapcsolódó képzés is.

A gazdasági versenyben való helytállás alapvető feltétele a változó környezethez való rugalmas és gyors alkalmazkodó képesség kialakítása és folyamatos fenntartása. Ehhez szükséges, hogy a munkáltatók kövessék a technika és technológia fejlődését, a piac igényeinek változását, ezekre az igényekre rövid idő alatt képesek legyenek hatékonyan reagálni. A munkavállalók képesek legyenek követni szakmai tapasztalataik bővítésével, folyamatos ismeretszerzéssel a változásokat. Szakmai képzésük és megalapozott tudásuk biztosítsa a változásokhoz való gyors és rugalmas alkalmazkodást. A gazdasági szerkezet megváltozása elkerülhetlenné teszi a szakmai ismeretek folyamatos bővítését. A gazdasági versenyben való helytállás alapvető tényezője, azaz minden munkavállaló és foglalkoztató számára elengedhetetlen követelmény a szakmai tudás folyamatos megújítása az élethosszig tartó tanulás szemléletében. A munkaerő képzését, azaz a „több lábón állásának” támogatását a megye fejlett és kevésbé fejlett területein is fontos megvalósítani. Mivel a stratégiai célok meghatározásakor a piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása a gazdasági tengely területi célnál került megfogalmazásra, ezért elsősorban ehhez a területre kapcsolódik ez a cél.

A munkaerő szociális állapotának javítása

Heves megyében is megfigyelhető, hogy az alacsony gazdasági aktivitás egyik oka a munkavállalók nem kielégítő egészségi állapota. Ez egyrészt a munkakörülmények javítását, másrészt az egészségügyi ellátás javítását igényli mind a megelőzésben, mind a gyógyításban.

A magyar munkaerő egészségi állapota uniós összehasonlításban nagyon rossz, és részben ezzel magyarázható az alacsony aktivitás. Sajnos Heves megye sem áll jól e tekintetben, ha összehasonlítjuk a többi megyével. Az egészségi állapot javítása érdekében egyrészt elő kell segíteni a munkakörülmények javítását, másrészt, javítani kell az egészségügyi ellátást és a megelőzést. Reformokat kell végrehajtani a szociális ellátások terén is, beleértve a betegséggel összefüggő ellátásokat, annak érdekében, hogy megérje munkát vállalni. A demográfiai folyamatok következtében a teljes népesség nagysága várhatóan csökken, az idősök aránya pedig az alacsony születésszám, illetve a kitolódó várható életkor miatt növekszik. Napjainkban túl nagy a rokkantnyugdíjban részesülők száma és aránya is. Ez szintén negatívan hat mind a szociális helyzetre, mind pedig a munkaerő-piacra és a gazdasági növekedésre. Annak érdekében, hogy Heves megye aktív korú

lakosságának egészségügyi állapota javulni tudjon, szükség van az egészségügyi ellátás infrastrukturális fejlesztésére és egészségügyi prevenció intézkedésekre. Ez a cél részletesebb kifejtésre került egy fentebbi pontnál. Az aktív korú lakosság egészségi állapota hatással van a megye foglalkoztatási helyzetére, ezért ez a cél a megye teljes területére érvényes kell, hogy legyen.

A munkaerő-piac rugalmasságának növelése

A részmunkaidő és a távmunka, mint foglalkoztatási formák támogatása

A megye foglalkoztatási helyzetének javítása érdekében szükség van a munkaerő-piac rugalmasságának növelésére.

A rugalmasság növelésére több eszköz is létezik. Az egyik a részmunkaidős foglalkoztatási forma elterjesztése. A részmunkaidős foglalkoztatás sajátossága, hogy a munkával töltött idő a hagyományos, napi nyolcórás munkaviszonytól eltér. Országos és megyei szinten is alacsony ennek a foglalkoztatási formának az aránya. A részmunkaidős foglalkoztatás igen ritka a legjobb munkavállalási korban lévőknél, a 25-55 évesek korosztályában. A rendelkezésre álló adatok és a szakirodalmak alapján lényegesen magasabb arányokat figyelhetünk meg a tizenéves és a húszas éveinek elején járó nőknél, illetve a nyugdíjkorhatárt elért férfiaknál és nőknél. A részmunkaidős azonban legnagyobb mértékben a nyugdíjban illetve gyēs-ben, gyed-ben részesülők körében terjedt el. Heves megye munkanélküliségének csökkentése érdekében rugalmasabbá kell tenni a munkavégzés feltételeit, beleértve a részmunkaidős munkavállalás vonzóbbá tételét, különösen a nők és az idősebb munkavállalók számára. A hagyományos munkaviszony kereteinek könnyítésének és a munkaerő-piaci rugalmasság növelésének fontosságát uniós szinten is felismerték és egyre nagyobb szerepet szánnak a távmunka népszerűsítésének. Olyan rugalmas munkaszervezésre van szükség, amely egyaránt megfelel a munkavállalók igényeinek és a versenyképesség követelményének. A munkaerő-piaci rugalmasság a munkaerőpiac szereplőinek a társadalmi, gazdasági, technikai változásokhoz való alkalmazkodóképességét jelenti.

A rugalmasság növelésének igénye mind a munkáltatói, mind a munkavállalói oldalon megjelenik. Előbbiek a termelési igényekhez, illetve az üzleti sajátosságokhoz való alkalmazkodást helyezik előtérbe, míg utóbbiak munkavállalási hajlandóságát pedig magánéleti szükségleteik és életciklusuk határozzák meg.

A gazdálkodó szervezetek szempontjából a rugalmas foglalkoztatás növelheti a gazdasági viszonyokhoz való alkalmazkodóképességet és ezáltal a versenyképességet is. Azonban ahhoz, hogy ez tényleg növelni tudja a versenyképességet megfelelően megtervezett, jól átgondolt munkaszervezésre van szüksége a cégeknek. Az alkalmazkodásra azért is szükség van, mert a munkavállalói oldalon több olyan csoport is van a munkaerő-piacon, amely valamilyen oknál fogva nem tud, vagy nem akar hagyományos foglalkoztatási formában elhelyezkedni. Ilyen ok lehet a kisgyermek nevelése, idős vagy beteg hozzátartozó mindennapi gondozása,

vagy oktatásban való részvétel.

A részmunkaidős munkaviszony mellett a távmunkavégzés is már régebb óta létező forma. A fellelhető adatok alapján Magyarországon a részmunkaidőben és távmunkában foglalkoztatottak aránya jóval alacsonyabb az EU-s átlagnál, bár az elmúlt időszakban nőtt hazánkban a részmunkaidőben dolgozók száma. Magyarországon az atipikus foglalkoztatási módoknak több gyakorlati akadálya is van. A magas járulékos költségek miatt sokszor egy munkaadónak nem éri meg ilyen módon foglalkoztatni munkavállalóit.

A munkahelyüktől távol, leggyakrabban otthonról történő munkavégzést nevezzük távmunkának. Távmunka esetén a munkavállaló a munkáltató székhelyén, telephelyén kívül, informatikai és/vagy mobil eszközzel dolgozik, és a munkavégzés eredményét elektronikusan továbbítja. További előnye, hogy a munkavállaló saját munkaidőjét beoszthatja magának, így akár a gyereket nevelő szülő is munkába állhat a tervezettnél hamarabb, anélkül, hogy el kelljen hagynia otthonát. Mindenképpen szükséges ezen atipikus foglalkoztatási formák megerősítése, mely elősegíti a munka és magánélet összeegyeztetését, a családi, magánéleti és munkahelyi kötelezettségek összehangolását. Ez a célkitűzés hozzájárulhat a foglalkoztatási helyzet javulásához, így a megyében élők életszínvonalának emelkedéséhez. A részmunkaidős és a távmunka, mint foglalkoztatási formák támogatása képes lehet javítani a megye foglalkoztatási helyzetét, ezért kapcsolódásként megjelenik a megye középső illetve észak-déli területei is. A gyakorlat azt mutatja, hogy ezeket a foglalkoztatási formákat főként a gazdasági tengelyen működő, nagyobb vállalkozások alkalmazzák, a periférikus területek kisebb foglalkoztatóinál kevésbé jellemző ez a mód.

Munkahelyi gyermekellátási szolgáltatások bevezetése

A munkavállalók és vállalkozások alkalmazkodóképességének javítása elengedhetetlen az ország versenyképességének fejlesztéséhez. Ennek egyik eleme a munkahelyi rugalmasság, rugalmas foglalkoztatási formák és munkaszervezési módszerek elterjesztése, a vállalati munkaszervezési kultúra javítása, illetve a családbarát munkahelyi környezet kialakítása.

Ezzel javulhat a kisgyermekes nők foglalkoztatási aránya. A statisztikák és a szakirodalmak rávilágítanak, hogy a nőket az alacsonyabb foglalkoztatási ráta mellett, rövidebb ledolgozott munkaidő is jellemzi. Mindkét sajátosság a férfiak és a nők családi szerepvállalásával magyarázható. Ezt a különbséget csökkenteni lehet, ha megfelelő, a gyermekek napközbeni ellátását célzó szolgáltatásokat tudnak biztosítani a munkáltatók. Néhány munkahelyi szolgáltatás kialakításával jelentős eredményt lehet elérni a foglalkoztatás terén. Ilyen szolgáltatás lehet a játszó,- és baba-mama szoba kialakítása, ahol a gyermekes munkavállalók gyermeküket megfelelően el tudják látni, és munkavégzésük alatt maguk mellett, de felügyelet alatt tudhatják gyermekeiket. A munkahelyi családi napközi is egy hasonló jó megoldás lehet. Amennyiben egy munkahely nem tud nyújtani ilyen szolgáltatást, kisebb változtatásokkal is eredményt lehet elérni. Érdemes például felméréseket végezni a munkába járás körülményeiről, külön az ingázókat és külön a helyben közlekedőket illetően. Törekedni kell arra, hogy a közlekedési viszonyok az óvodák és iskolák működési rendjéhez igazodjanak. A munkahelyi gyermekellátási szolgáltatások (pl. munkahelyi bölcsőde, óvoda, családi napközi) bevezetésével a

megye bármely területén növelni lehet a foglalkoztatási arányt. Ezt a szolgáltatást elsősorban a nagyobb munkáltatók tudják biztosítani, így főként a gazdasági tengely területi célhoz kapcsolódik ez a cél.

A munkanélküliség kialakulásának megakadályozása

Pályaválasztási tanácsadói hálózat kiépítése és működtetése

Napjainkban a tudatos pályaválasztás háttérbe szorult, nincs megfelelő pályaeorientáció. A tanulók gyakran nem beállítottáguknak és képességeiknek megfelelően választanak szakmát, eltorzult a szakképzési struktúra. Országosan és Heves megyében is megemelkedett a szakközépiskolai, s lecsökkent a szakiskolai tanulók száma. A szakmák követelményrendszere és a képesítés megszerzése során elsajátított tudás sok esetben nem megfelelően igazodik a versenyszféra által elvárt igényekhez. Ez azt eredményezi, hogy nem megfelelő a végzettség tudása az iskolai elhagyását követően, valamint hiányosak a gyakorlati és munkahelyi tapasztalataik. Egy megye szintű pályaeorientációs tanácsadói hálózat kiépítésével és működtetésével sokat lehet tenni ezen problémák megelőzéséért. Jól működő pályaválasztási tanácsadói rendszer működtetése nélkül egyre nagyobb számban fog megtörténni a hátrányos helyzetű fiatalok lemorzsolódása, az iskolai rendszerből való kiesése. Segíteni kell a pályaválasztás előtt állókat és családjaikat a helyes döntés meghozatalában. Olyan döntésről van szó, amely nagyban meghatározza a fiatalok hátralévő életét.

A legalább megyei szintű pályaválasztási és tanácsadói hálózat kiépítése valamint működtetése magába kell, foglalja a diákok friss és megbízható forrásból származó információkkal, statisztikai adatokkal való ellátása mellett a több szakmai mélyreható bemutatását is.

Ennek a rendszernek aktív részei kell, hogy legyenek az oktatási intézmények, a pályaválasztás előtt álló tanulók és családjaik, valamint a munkaerő-piac foglalkoztatói. Ez a fejlesztéspolitikai eszköz főként a „Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén” célkitűzéshez kapcsolódóik, de ilyen tanácsadói hálózat kialakítására a megye elmaradott tré-ségeiben is szükség lehet.

A letelepedés támogatása a munkaerő megtartásáért

Heves megye demográfiai helyzetéből adódó problémák hatása érzékelhető a munkaerő-piacon is. A nagymértékű, nyugati irányú elvándorlás területi egyenlőtlenségeket okoz.

Ezek megakadályozására, de legalább mérséklésére olyan kezdeményezésekre van szükség, melyek elősegítik a képzett fiatalok letelepedését. A fiatalok letelepedésének elősegítése és a helyben élő fiatalok elvándorlásának megakadályozása érdekében el kell érni a vonzó, tiszta, kulturált lakókörnyezet kialakítását. Ezen túl sokat javíthat a jelenlegi helyzeten, ha alacsony fenntartású, a leteleplők igényeit figyelembe vevő állami, önkormányzati bérlakások épülnek a megyében. Fontos a meglévő önkormányzati bérlakás-állomány növelése és a lakásstruktúra fejlesztése a pályakezdők és a fiatal

diplomások elhelyezkedésének megoldása, letelepedésük elősegítése érdekében. A letelepülés előtt álló fiatalok lakáshoz jutását különböző állami és munkáltatói támogatásokkal lehet segíteni. Lakáscélú helyi támogatásokkal sokat tehetünk az elnéptelenedett, öregedő lakosságú rurális térségek felzárkóztatása érdekében.

Ha egy jól működő bérlakás-programot sikerül kialakítani a megyében az biztosan elősegítené a munkaerő mobilitását is, hiszen így könnyebben tudnának lakhelyet váltani szükség esetén a munkavállalók.

Egy tudatosan felépített, jól megszervezett, akár megyei, akár országos szintű bérlakás programmal javítani tudunk a foglalkoztatási helyzeten. A „Piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása” prioritás a gazdasági tengelyhez köthető stratégiai cél alatt került megfogalmazásra, így ehhez a területhez kapcsolódik elsősorban ez a cél.

A munkavállalói mobilitás növelése

A téma fontosságát mi sem jelzi jobban, hogy az Európai Unió 2014-2020 időszakra megfogalmazott 11 tematikus célkitűzése között szerepel a munkavállaló mobilitás ösztönzése. A munkaerő-piaci aktivitás területi különbségei szorosan kapcsolódnak a társadalmi, gazdasági sikereket illetve kudarcokat jelző mutatókhoz. Az átlagosnál magasabb foglalkoztatási aránnyal rendelkező területeken az átlagosnál magasabb az egy főre eső gazdasági teljesítmény, magasabb a hazai és külföldi vállalkozások sűrűsége, magasabb a vállalatok termelékenysége, kedvezőbbek a lakosság egészségi állapotát, jövedelmi, vagyoni helyzetét jelző mutatószámok. Az alacsony foglalkoztatási szint alacsony gazdasági teljesítményt, alacsony vállalatsűrűséget, alacsony vállalati termelékenységet, alacsony jövedelmeket, alacsony iskolázottságot, rossz életkörülményeket és rossz életkilátásokat jelez az érintett területeken. A megyén belül jelentős területi különbségek figyelhetők meg a foglalkoztatás terén és a vállalati sűrűség terén egyaránt. A vonzáskörzeti funkcióval rendelkező járási központok és a környezetükben lévő települések munkanélküliségi rátái közötti jelentős különbségekből következik, hogy a falvakból a városokba irányuló ingázás növekedése csökkentheti a területi különbségeket. A szakirodalmak alapján a magyarországi közlekedési költségek és az ingázás összefüggésére vonatkozó becslések azonban azt mutatják, hogy az ingázási lehetőségeket nagymértékben korlátozzák a bérekhez képest rendkívül magas közlekedési költségek. A falusi lakosság ingázási lehetőségének és az állásba kerülés valószínűségének összefüggésére vonatkozó elemzések szerint az ingázási lehetőségek kihasználása, különösen a férfiak esetében, nagymértékben függ az érintettek iskolai végzettségétől. Minél magasabb a munkát kereső iskolai végzettsége, annál nagyobb annak valószínűsége, hogy a napi ingázás költségeinek vállalásával el tud helyezkedni az adott településen kívül. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése nem tartozik a foglalkoztatáspolitikai szabályozási területei közé, a térkapcsolatok sűrűségének és intenzitásának azonban igen fontos foglalkoztatási szerepe van. E kapcsolatok két úton befolyásolják a helyi, a regionális és az országos munkaerő-piaci folyamatokat: egyrészt a napi, rövid távú ingázáson keresztül, másrészt a hosszabb távú, akár végleges költözést is maga után vonó földrajzi mobilitás segítségével. Az első esetben főként a tömegközlekedési viszonyoknak, járatsűrűségeknek, kerékpárutak meglétének van jelentősége. A nagyobb távolságokat átívelő mobilitás esetében a gyorsforgalmi közúti és vasúti hálózat bír nagyobb jelentőséggel.

Heves megye térszerkezeti sajátosságából adódóan a fő közlekedési irányok kelet-nyugati sávban húzódnak. A megye déli és északi területeinek elérhetősége sokkal rosszabb. Azonban a közlekedés fejlesztése fontos a megye teljes területén.

Törekvés a Munkahelyek megőrzésére

Munkahelyi képzések, átképzések szervezése

A foglalkoztatási stratégia igyekszik szemléltetni, hogy a munkahelyen belüli szakmai képzéseknek kiemelt jelentősége van mind a gazdasági növekedés, mind a munkanélküliség megelőzése és kezelése szempontjából. A munkahelyi képzések terén kijelenthető, hogy nem csak az operatív ügyekkel foglalkozó dolgozók, hanem a vezetőség tagjai számára is hasznos a képzéseken való részvétel.

A munkahelyi képzésekkel jelentősen növelhető a munkaerő állomány hasznosíthatósága, sokszínűsége és ezáltal a munkaerő-piaci versenyképessége.

Egy gazdasági társaságnál minél nagyobb arányban dolgoznak képzett szakemberek annál jobban tud a szervezet igazodni a piac változásaihoz. A szakképzett foglalkoztatottakkal rendelkező vállalkozások versenyelőnybe tudnak kerülni gazdasági vetélytársaival. A stratégia célja, hogy az alkalmazottak foglalkoztathatóságának javítása révén a vállalkozások versenyképességét növelje, és ösztönözze a foglalkoztatókat munkavállalóik tudásának folyamatos fejlesztésére.

Minden vállalkozásnak be kell látnia, hogy a munkavállalók munkahelyi képzésekkel hosszú távon képesek növelni a vállalkozás piaci versenyképességét. A munkahelyi képzések, átképzések szervezése a megye fejlett és elmaradott térségeiben is fontos cél a munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létrehozása szempontjából egyaránt.

Életpályamodellek létrehozása, előmeneteli és motivációs rendszer kialakítása

Egy munkáltató számos eszközzel teheti hatékonyabbá a munkavállalója tevékenységét. Kialakíthat különböző motivációs rendszereket, beépíthet a szervezet működésébe olyan elemeket, melyek képesek jobb teljesítményre sarkallni a munkavállalót. Béren kívüli juttatás elemeként kedvezményes adózás mellett iskolakezdesi támogatás nyújtható a tanköteles korú gyermekkel rendelkező munkavállalónak. Több munkahelyen egyszeri gyermekszületési segélyt is biztosít a munkáltató. Az is jelentős segítség lehet a családos munkavállaló számára, ha a szabadsága kiadásának tervezésénél a munkáltató figyelemmel van a gyermekgondozási és oktatási intézmények nyitva tartására, az évszaki szünetekre. Hosszú távon ezek pozitív hatásúak lehetnek, ugyanis a munkáltató képes lesz megtartani kiváló munkatartóját, kellemes munkahelyi légkört teremt, munkavállalói elégedetté válnak, ami nagyobb lojalitást és eredményesebb munkavégzést is eredményez. A munkavállaló pedig kevesebb feszültséggel, kiegyensúlyozottabban teljesíthet munkahelyén. Egy munkavállaló számára

elengedhetetlen az egyenletes, jó minőségű munkavégzéshez a kellő motiváció, ezért ez a célkitűzés is azok közé tartozik, melyek mind a gazdasági tengely mentén, mind pedig a megye északi és déli területein hasznos foglalkoztatáspolitikai eszköz lehet.

A munkaerő-piac hátrányos helyzetű rétegének védelme

Ösztöndíj rendszer kialakítása a hátrányos helyzetű fiatalok oktatásáért

Magyarország és Heves megye vonatkozásában is azt mutatják a statisztikai adatok, hogy a munkanélküliek jelentős része alacsonyan képzett, sok esetben nem rendelkezik az általános iskolaitól magasabb végzettséggel. Ezzel szemben a lakosság piacképes szakképesítést vagy diplomát szerzett hányadát kevésbé veszélyezteti a munkanélküliség. Az alacsony iskolázottságú népesség munkából való kiszorulása minden kétséget kizáróan az egyik legfontosabb megoldásra váró munkaerő-piaci probléma Magyarországon és Heves megyében, ahol e tekintetben az átlagnál is rosszabb a helyzet. A magyar foglalkoztatáspolitikának kiemelten kell koncentrálnia erre a problémára. Heves megyében a hátrányos helyzetű lakosság első sorban a megye északi és déli részében található. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű, köztük roma fiatalok eljussanak a közép- és felsőfokú oktatásba. Növelni kell a hátrányos helyzetű fiatalok arányát a piacképes szakmát adó, a gazdasági integrációt lehetővé tévő szakképzésben, továbbá az érettségire adó képzésekben és a felsőoktatásban. A legelmaradottabb térségekben szükség esetén érdemes megfontolni a hátrányos helyzetűek felzárkóztatásáért indított iskolai felkészítő tanfolyamokat. Az iskolai és a szakmai gyakorlat megszerzését támogató ösztöndíjprogramoknak nélkülözhetetlen szerepe van a szociális felzárkózás, a hátrányos helyzetűek esélyeinek növelése szempontjából. A hátrányos helyzetű térségek, társadalmi rétegek felzárkózását nagyban segítheti, ha olyan ösztöndíj rendszer kerül kialakításra, mely kiemelt hangsúlyt fektet a hátrányos helyzetű fiatalok közép- és felsőfokú oktatásba való eljutásának és bennmaradásának elősegítésére. A stratégia egy olyan ösztöndíjrendszer kialakítását preferálja, amely a leghátrányosabb helyzetű fiatalok számára nyújt segítséget ösztöndíj odaítélésével. Teljesítményorientált ösztöndíjprogram létrehozására kell törekedni, ugyanis csak úgy lehet érdemi és tartós áttörést elérni, ha a hátrányos helyzetű diákok ösztönözve vannak a támogatás elnyerésére. Ezekon túl fontos, hogy a megvalósuló program jelentősen csökkentse a fiatalok jövőjüket alapjában meghatározó etnikai egyenlőtlenségeket illetve járuljon hozzá a gyermekek biztonságos környezetben való felneveléséhez. A leginkább hátrányos helyzetű lakosság a megye elmaradott északi és főleg a déli területein él. Az ő oktatásuk, lemorzsolódásuk elkerülése kiemelt fontosságú cél.

Felzárkóztatási programok létrehozása

A munkaerő-piac problémáira megoldást jelenthet olyan komplex felzárkóztatási programok megvalósítása, melyek elsődleges célcsoportja a megye déli és északi területén élő, halmozottan hátrányos, a munka világától távol álló lakosság.

Egy ilyen program keretein belül fel kell karolni azokat a tehetséges fiatalokat, akik akár családi helyzetük, akár egyéb okok miatt kimaradnak az iskolából. Hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a megfelelő

pedagógiai eszközök felhasználásával, lehetőleg nappali oktatási keretek között piacképes tudás és képesítést szerezzenek az ilyen helyzetben lévő fiatalok is. Biztosítani kell számukra a kollégiumi bentlakásos lehetőséget annak érdekében, hogy az oktatást hátráltató, saját közegekből kiemelve tudjon részt venni a képzésben. Ez természetesen nem kell végleges kiszakítást jelentsen a családi környezetből, csupán minden lehetőséget meg kell ragadni annak érdekében, hogy az oktatáson keresztül beléphessenek a munka világába azokat a személyek is, akiknek enélkül nem lenne esélye. A kollégiumok a programban részt vevő fiatalok számára pedagógiai és szociális segítséget és biztonságot nyújtanak. Azok a hátrányos helyzetű fiatalok, akiknek sikerül érettségit szerezni a felzárkóztatási programoknak köszönhetően lehetőségük nyílik arra, hogy felsőfokú tanulmányokat is folytassanak annak érdekében, hogy még jobb eséllyel induljanak el a munkaerő-piacon. Önkormányzatok által nyújtott vagy közvetlenül az állami költségvetésből származó támogatásokkal (étkezési, utazási támogatás, ösztöndíj) tovább segíthető a felzárkóztatás. A legrosszabb társadalmi helyzetben lévő lakosság a megye elmaradott északi és a déli területein él. Az ő felzárkóztatásuk nélkül nem jöhet létre egy gazdasági és társadalmi szempontból fejlett Heves megye.

A munkaerő-piacra való visszatérést elősegítő programok támogatása

A munkaerőforrásnak van egy olyan része, akik már időben is, mentálisan is elég messze eltávolodtak a munkaerő-piactól. Két nagy csoportjukat a tartósan munkanélküliek és a passzív munkanélküliek alkotják. A tartósan munkanélküliek még regisztráltják magukat, a passzívak pedig már meg sem jelennek a nyilvántartásban. Őket soroljuk a passzív vagy periférikus munkaerő-piaci szegmensbe. Esetükben a foglalkoztatáspolitikának azt kell elérnie, hogy lehetőleg minél nagyobb számban és arányban vigye el, vigye vissza őket a munkaerő-piacra.

A tartós munkanélküliség megelőzésének egyik legfontosabb eszköze a képzés és megfelelő átképző programok indítása, amelyek ösztönzik az aktív álláskeresőket és elősegítik a foglalkoztathatóság javítását. A legfontosabb célcsoportok a tartósan munkanélküli felnőttek, a fiatalok, az időskorúak, a gyermekvállalást követően a munkahelyre visszatérni szándékozó nők.

El kell érni, hogy azok a munkanélküliek, akik nem aktív munkakeresők, váljanak azzá. Fel kell tárni ezeknél az embereknél a személyes okokat, meg kell találni a lehetséges motivációkat és személyre szabott megoldást kell kialakítani a cél elérése érdekében.

A munkaerő-piacra való visszatérés ösztönzésének szempontjából kritikus tényező a munkanélkülinek a munkanélküliség idejére biztosított ellátás, elsősorban a munkanélküli járadék, segély kérése. Ennek a jövedelem típus összegének meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy akkor összegű legyen, hogy a munka nélkül maradt személy legalább minimális szinten meg tudjon élni, azonban ösztönzési szempontból szem előtt kell tartani, hogy a járadék a munkával elérhető munkajövedelemhez képest csak akkor legyen, hogy a munkanélküli érdekelt lesz a munkavállalásban. Természetesen ez nem megyei szintű szabályozást igényel, de fontos megemlíteni egy ilyen stratégiában.

Nagy különbség kell, hogy legyen a járadékos ellátás és a munkajövedelem között, mert egyébként nem érné meg munkába állni. Ha kinyújtjuk az ellátás idejét, az munkaerő-piaci szempontból negatív hatású, ugyanis nem teszi sürgetővé a munka-keresést. Mindezt természetesen tovább alakítják a finanszírozási szempontok: a magas és/vagy hosszú ideig biztosított ellátás növeli a költségvetés vagy a biztosítási rendszer igénybevételét, ami megnöveli a munkaerőpiac tényleges szereplői által fizetendő járulékokat. Heves megye gazdasági szerepének növelése érdekében elengedhetetlen az aktív munkaerő piaci intézkedésekben résztvevők számának növelése, a vállalkozóvá válás segítése, valamint a szociális gazdaságban rejlő lehetőségek jobb kihasználása is annak érdekében, hogy a munka világába történő visszavezetés megtörténhessen. A stratégia ezen alcélja elsősorban a megye északi és déli területéhez kapcsolódik, ugyanis ennél a fő stratégia célnál került megfogalmazásra a hátrányos helyzetű, munkaerőpiacról kiszorult rétegek és közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerő-piacra történő integrációjának elősegítése célkitűzés.

A munkaerő-piaci diszkrimináció visszaszorítása

A munkaerőpiacon több célcsoport esetében is **diszkrimináció figyelhető meg**. Ezek a célcsoportok lehetnek **a fiatal pályakezdők, nők, az ötven év feletti és a romák**. A férfiak és a nők között megfigyelhető munkaerő-piaci különbségek részben munkaerőpiactól független tényezők hatására jönnek létre. Elsődlegesen a női és a férfi szerepekkel kapcsolatos eltérő elvárások hatására alakulnak ki ezek a különbségek. Gyakran a munkaerőpiacra lépés után ezek a különbségek fokozódnak és megjelenik a munkaerő-piaci diszkrimináció jelensége. Több szakirodalom is foglalkozik a probléma kezelésével. Ezek közül a legtöbb egyet ért abban, hogy a jelenség valószínűleg csak hosszabb idő múlva, a női-férfi szerepfelfogás megváltozásával párhuzamosan változtatható meg. A munkahelyeken a nők, különösen a kisgyerekes családanyák sokszor diszkriminációval szembesülnek. Ha a munkahelyeken megfelelő, a gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások állnak rendelkezésre, akkor jelentősen csökkenhet a nők hátrányos megkülönböztetése. Ennek részletezése egy korábbi fejezetben olvasható. Az Európai Unió 2014-2020-ra megfogalmazott céljai között szerepel a foglalkoztatási szint növelése mellett a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem. Ez a kettő szorosan összefügg egymással, mivel a társadalmi integráció legfontosabb csatornája a munkavállalás. Az integrációra vonatkozó aján-

lás arra helyezi a hangsúlyt, hogy a fogyatékoság megnehezítheti a társadalmi beilleszkedést, függetlenül attól, hogy a munkavégző képesség csökkenésével is együtt jár-e vagy sem. Így nem csak a megváltozott munkaképességűek, hanem általában, minden fogyatékos társadalmi beilleszkedését célozza meg, aminek egyik eszköze a foglalkoztatás.

A roma férfiak körülbelül 15 évesen jelennek meg a munkapiacra, s ezen a piacon nincs kereslet az alacsony képzettségű, túl fiatal, tapasztalatlan fiatalokra. A technológia fejlődés eredményeképpen a legtöbb gazdasági ágazatban a termelés már oly mértékben gépesített, hogy a korábbiakhoz képest kisebb szükség van a kizárólag fizikai erővel rendelkező, képesítést felmutatni nem tudó munkaerőre. Fontos a tartósan munka nélkül lévők számára indított foglalkoztatási és képzési programok. Az aktív foglalkoztatási eszközök előtérbe helyezése során a roma emberek javára pozitív irányú megkülönböztetés alkalmazható. A pályakezdő fiatalok támogatási rendszerét úgy kell kialakítani, hogy a roma pályakezdő fiatalok munka világába való lépését, vállalkozóvá válását az hatékonyan segítse. A tartós munkanélküliség kezelése szempontjából nagy jelentőséggel bír a közmunka program, ugyanis a programban nagy arányban roma nemzetiségűek vesznek részt. A nők és férfiak esélyegyenlősége a demokrácia egyik alapelve. Ezt az alapvetet az Amszterdami Szerződés is megerősíti, s ennek következtében nem csupán lehetőség, hanem kötelesség a nők esélyegyenlőségének biztosítása a munka világában is. Az esélyegyenlőség így nem csupán egy speciális programelem a jelenlegi uniós ciklusban, hanem átfogó elv valamennyi pénzügyi alap által biztosított támogatás esetében. A programokat és az eszközöket e területen úgy kell megfogalmazni, hogy teljes mértékben a nemek hátrányaira koncentráva egyenlő mértékben biztosítsák a munkához való hozzájutást a két nem számára, s garantálják, hogy a munkaerő-piacon a diszkrimináló elemek kiiktatódnak, és támogatják a nemek egyenlő bánásmódját. Az európai és a hazai értékrend egyre inkább abba az irányba módosul, hogy a korábbiakhoz képest már kevésbé működőképes az egykeresős családmódel. Ma már a társadalom alsó rétegeiben az egyetlen kereset nem biztosítja az eddig megszokott életszínvonalat. A munkaerőpiac diszkriminációtól való mentesítése a megye egészére nézve kezelendő feladat, de abból kiindulva, hogy a roma lakosság jelentős része a megye déli részén él, ez a térség kell, legyen a fókuszterület.

GAZDASÁG- FEJLESZTÉSI CÉLOK	S1. Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén			S2: Foglalkoztatás-intenzív térségek fejlesztése		
	P1: Piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása	P2: Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása	P3: A foglalkoztatási színvonal növelése és a foglalkoztatási ráta fenntartható növekedésének biztosítása	P1: Gazdasági alközpontok létrehozása Heves megye elmaradott térségeiben	P2: A hátrányos helyzetű, munkaerőpiacról kiszorult rétegek és közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerő-piacra történő integrációjának elősegítése	P3: Munkaerő-igényes, kisebb hozzáadott értékkel rendelkező vállalkozások megtelepedésének segítése
A megye turisztikai potenciáljának fenntartható kiaknázása	ERŐS	ERŐS	KÖZEPES	ERŐS	KÖZEPES	ERŐS
Az élelmiszeripar versenyképességének növelése	KÖZEPES	ERŐS	ERŐS	KÖZEPES	GYENGE	ERŐS

Az energiaszektor stabilitásának megteremtése	ERŐS	ERŐS	ERŐS	GYENGE	GYENGE	KÖZEPES
Húzó gépipari ágazatok kapacitásbővítése	ERŐS	ERŐS	ERŐS	KÖZEPES	GYENGE	ERŐS
A megye borágazatának minőségi fejlesztése	ERŐS	ERŐS	ERŐS	GYENGE	GYENGE	KÖZEPES
Az állattenyésztés versenyképességének javítása	GYENGE	KÖZEPES	KÖZEPES	ERŐS	KÖZEPES	ERŐS
Szőlőtermesztés és a nagy élőlétszámú kertészeti kultúrák támogatása	KÖZEPES	KÖZEPES	ERŐS	ERŐS	ERŐS	ERŐS
Erdő- és vadgazdálkodás valamint a haltenyésztés támogatása	GYENGE	KÖZEPES	KÖZEPES	ERŐS	KÖZEPES	ERŐS
A növénytermesztési ágazat fejlesztése a klímaváltozáshoz alkalmazkodva	GYENGE	GYENGE	GYENGE	ERŐS	GYENGE	ERŐS
Helyi termékek térhódításának elősegítése a háztáji gazdálkodások újjáélesztésével	GYENGE	GYENGE	ERŐS	GYENGE	KÖZEPES	ERŐS
Az egészségügy fejlesztése a népességmegtartás és a javuló foglalkoztatási helyzet érdekében	KÖZEPES	GYENGE	GYENGE	GYENGE	GYENGE	GYENGE
Az oktatási intézmények és kutatóbázisok támogatása	ERŐS	ERŐS	KÖZEPES	KÖZEPES	ERŐS	GYENGE

20.tábla: A stratégia fő céljainak és az egyes gazdaságfejlesztési alcéloknak a kapcsolódása

forrás: saját szerkesztés

MUNKAERŐ- PIACI CÉLOK	S1. Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén			S2: Foglalkoztatás-intenzív térségek fejlesztése		
	P1: Piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása	P2: Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása	P3: A foglalkoztatási színvonal növelése és a foglalkoztatási ráta fenntartható növekedésének biztosítása	P1: Gazdasági alközpontok létrehozása Heves megye elmaradott térségeiben	P2: A hátrányos helyzetű, munkaerőpiacról kiszorult rétegek és közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerő-piacra történő integrációjának elősegítése	P3: Munkaerő-igényes, kisebb hozzáadott értékkel rendelkező vállalkozások megtelepedésének segítése
Új munkahelyek létrehozása a gazdaság fejlesztésével	KÖZEPES	KÖZEPES	ERŐS	ERŐS	GYENGE	KÖZEPES
Induló vállalkozások támogatása	KÖZEPES	GYENGE	ERŐS	KÖZEPES	GYENGE	ERŐS
Első munkahelyhez jutás elősegítése	ERŐS	KÖZEPES	ERŐS	KÖZEPES	KÖZEPES	ERŐS

A „fekete” munka visszaszorítása	GYENGE	KÖZEPES	KÖZEPES	KÖZEPES	GYENGE	KÖZEPES
A munkaerő-piac igényeihez igazodó képzési rendszer kialakítása	KÖZEPES	ERŐS	KÖZEPES	ERŐS	KÖZEPES	GYENGE
Közép- és felsőoktatási intézmények és a gazdasági szereplők közötti kapcsolatok javítása	KÖZEPES	ERŐS	KÖZEPES	ERŐS	KÖZEPES	GYENGE
A munkaerő „több lábon állásának” elősegítése az élethosszig tartó tanulás szemléletében	ERŐS	KÖZEPES	KÖZEPES	KÖZEPES	GYENGE	KÖZEPES
A munkaerő szociális állapotának javítása	GYENGE	GYENGE	GYENGE	GYENGE	KÖZEPES	GYENGE
A részmunkaidő és a távmunka, mint foglalkoztatási formák támogatása	KÖZEPES	KÖZEPES	ERŐS	KÖZEPES	GYENGE	KÖZEPES
Munkahelyi gyermekellátási szolgáltatások bevezetése	KÖZEPES	GYENGE	GYENGE	GYENGE	GYENGE	GYENGE
Pályaválasztási tanácsadási hálózat kiépítése és működtetése	ERŐS	ERŐS	KÖZEPES	KÖZEPES	KÖZEPES	GYENGE
A letelepedés támogatása a munkaerő megtartásáért	ERŐS	GYENGE	KÖZEPES	KÖZEPES	GYENGE	GYENGE
A munkavállalói mobilitás növelése	ERŐS	GYENGE	KÖZEPES	GYENGE	GYENGE	KÖZEPES
Munkahelyi képzések, átképzések szervezése	KÖZEPES	KÖZEPES	KÖZEPES	ERŐS	GYENGE	GYENGE
Életpályamodellek létrehozása, előmeneteli és motivációs rendszer kialakítása	KÖZEPES	GYENGE	KÖZEPES	ERŐS	GYENGE	GYENGE
Ösztöndíj rendszer kialakítása a hátrányos helyzetű fiatalok oktatásáért	ERŐS	KÖZEPES	GYENGE	GYENGE	ERŐS	GYENGE
Felzárkóztatási programok létrehozása	GYENGE	ERŐS	GYENGE	GYENGE	ERŐS	GYENGE
A munkaerő-piacra való visszatérést elősegítő programok támogatása	GYENGE	KÖZEPES	GYENGE	KÖZEPES	ERŐS	KÖZEPES
A munkaerő-piaci diszkrimináció visszaszorítása	GYENGE	GYENGE	GYENGE	GYENGE	ERŐS	GYENGE

21. tábla: A stratégia fő céljainak és az egyes munkaerő-piaci alcéloknak a kapcsolódása

forrás: saját szerkesztés

7.4. Ajánlások Heves Megye Foglalkoztatási Stratégiájának megvalósítását célzó eszközökre, intézkedésekre

Heves megye foglalkoztatási stratégiájában megjelenő stratégiai célok és kapcsolódó prioritások esetében ajánlásokat fogalmaztunk meg a stratégia megvalósítását segítő eszközökre és kapcsolódó intézkedésekre. A kialakított eszköz és intézkedésrendszer elemei a célrendszer egyes ágaihoz kapcsolódnak ugyan, azok megvalósítása azonban szükség szerint az egész megye területét érintheti, annak érdekében, hogy biztosítsuk a stratégiában megfogalmazott célok elérését.

A stratégia éves felülvizsgálatával szükséges a kialakított eszközrendszer és intézkedések felülvizsgálatát is megtenni.

Egy stratégia értékét az határozza meg, ami megvalósul belőle. A megyei foglalkoztatás stratégiával sincs ez másként. A kialakított stratégiához igyekeztünk olyan eszközrendszerrel rendelni, amelynek egy része a foglalkoztatási stratégiának keretét adó megyei paktum projekt révén finanszírozható, további részei pedig forrás nélkül, illetve kis befektetéssel is megvalósítható ezzel is biztosítva a sikeres végrehajtást.

A stratégia célrendszerének és a stratégia megvalósítását segítő eszközök és intézkedések kapcsolatrendszerét az alábbiakban mutatjuk be.

A megyei foglalkoztatási stratégia két stratégiai cél mentén fogalmazódik meg. Az egyik cél a **S1 Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén** a másik cél a **S2 Foglalkoztatás-intenzív térségek fejlesztése**. Ezen célok alá három-három prioritás rendeltünk annak érdekében, hogy a stratégiai céloknál megfogalmazott fejlesztési irányokat elérhessük.

Az **S1 stratégiai célhoz** rendelt prioritások: „Piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása”, „Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása” és „A foglalkoztatási színvonal növelése és a foglalkoztatási ráta fenntartható növekedésének biztosítása”. Ezen prioritások megvalósítását segítő eszközöket és azok végrehajtását segítő intézkedéseket határoztunk meg.

P1: Piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása

A szakképzett, megfelelő mennyiségű munkaerő hiánya egyre nagyobb problémát jelent a gazdasági tengely mentén működő vállalkozásoknak.

Ennek érdekében először is fel kell kutatni azon fiatalokat, akik a bázisát jelenthetik a jövő munkavállalóinak. Ez az eszköz több intézkedés keretében valósulhat meg. Egyrészt a megye vállalkozásai számára biztosítani szükséges az állásbörzéken való részvételt legyen az Heves megyében vagy esetleg Miskolcon. A másik nagyon fontos intézkedés a fiatalok elérése, melynek során a pályaválasztás előtt álló diákokat kívánjuk elérni, ezzel is ösztönözve az itthon maradásra vagy a tanulmányaik utáni hazatérésre. A cégek és a fiatalok közötti kapcsolat megteremtésével és egy tanulmányi szerződéssel összekötött ösztöndíjrendszer kidolgozásával a cégek és az érettségi előtt álló fiatalok lehetnek a kulcsai

a jövő gazdasági fejlődésének.

A prioritás megvalósítását segítő eszköz a foglalkoztatást ösztönző rendszer fejlesztése különböző intézkedésekkel, melyek közül a munkába járás támogatása, a cafeteria rendszer alkalmazása, a foglalkoztatók számára bér- és járulék támogatás igénybevétele, lakhatási támogatás nyújtása és képzési támogatás igénybevétele lehetnek azok a tevékenységek, melyek hozzájárulhatnak a prioritásban megfogalmazott cél eléréséhez. A munkába járás támogatás sokszor egyszerű és ésszerű megoldási javaslatok megvalósításával is lehetséges.

P2: Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása

A munkaerő piaci kereslet és kínálat összehangolása egyre nagyobb gondot jelent a megyében. Ezen problémák megoldásának eszközei között szerepel egy megfelelő és a munkaerő-piac minden szereplője által elérhető kommunikációs csatorna kiépítése, melynek keretében egy mindenki számára elérhető kommunikációs felület létrehozása lesz a cél. Ezen honlapot minden potenciális stakeholder számára elérhetővé kell tenni. A további intézkedések között szerepel egy közös érdekképviseleti fórum kialakítása és működtetése, melynek első állomásaként a megyei foglalkoztatási paktumon belül működő Foglalkoztatási Fórum adhat teret.

A széles körű együttműködés biztosítása lehet a másik olyan eszközrendszer, ami segítheti a keresleti és kínálati oldal összehangolását. A megyei paktum projekt keretében a megyében működő paktumok részvételével egy paktumakadémia működtetését tervezzük, mely további szereplők bevonására ad lehetőséget. A paktumiroda közreműködésével a megyei paktum projekt ernyőszerkezeti feladatokat lát el, ahol új megoldásokat, működési tapasztalatokat és jó gyakorlatokat mutathatnak az egyes fórumokon résztvevők számára ezzel is segítve a munkaerő-piac működését. A kommunikációs feladatokhoz kapcsolódva a megyei beszállítói hálózat bővítésével kapcsolatos információk egymás közötti megosztása is segítheti a prioritásban megfogalmazott cél elérését.

P3: A foglalkoztatási színvonal növelése és a foglalkoztatási ráta fenntartható növekedésének biztosítása

A foglalkoztatási ráta növekedése nemcsak megyei szinten elérendő cél, hanem nemzetpolitikai és európai cél is egyaránt.

A foglalkoztatási színvonal növelése és a foglalkoztatási ráta fenntartható növekedésének biztosítását segíti a foglalkoztatás-politikai eszközrendszerének széleskörű felhasználása érdekében tett intézkedések sora is. Ahhoz, hogy az egyes vállalkozások tisztába legyen azzal, hogy milyen foglalkoztatás-politikai eszközrendszer áll a rendelkezésükre információkat szükséges biztosítani a számukra ezen eszközökről, illetve az eszközökkel kapcsolatos tapasztalatokról. A foglalkoztatás-politikai eszközrendszer hatékonyabb felhasználását és működtetését elősegítő javaslatok megfogalmazása szükséges, melyek a felhasználók tapasztalatain nyugszanak. Végső soron új foglalkoztatás-politikai eszközök kidolgozására vonatkozó javaslatok is megfogalmazódhatnak. A foglalkoztatási színvonal fenntartható növelését segítik a vállalkozások számára biztosított képzések és átképzések valamint a vállalkozások saját képzéseinek támogatása.

A foglalkoztatási ráta fenntartható fejlődését szolgálja a befektetés- és beruházás ösztönző rendszerek alkalmazása, melynek

során a befektetés- és beruházás ösztönzéshez kapcsolódó weboldal létrehozását tervezzük, továbbá információk összegyűjtését a megye befektetésre alkalmas ingatlanjairól és befektetés-ösztönzési fórumok tartása a helyi önkormányzatok részvételével.

A foglalkoztatási szint növekedésének egyik lehetősége az, hogy elsősorban a fiatal munkanélküli réteg önfoglalkoztatásának segítségével és a vállalkozói kedv növelésével új vállalkozói réteg jöhet létre, mely innovatív ötletekkel akár piacvezetővé is válhat.

Ezt segítő először is szükséges az önfoglalkoztatásra alkalmas álláskeresők és fiatal munkanélküliek felkutatása, illetve az önfoglalkoztatást segítő képzések indítása és támogatás nyújtása a fiatal vállalkozók számára.

Az **S2 stratégiai** célhoz rendelt prioritások: Elmaradott térségekben gazdasági alközpontok létrehozása, A hátrányos helyzetű, munkaerőpiacról kiszorult rétegek és közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerő-piacra történő integrációjának elősegítése és a Munkaerő-igényes, kisebb hozzáadott értékkel rendelkező vállalkozások megtelepedésének segítése.

P1: Gazdasági alközpontok létrehozása Heves megye elmaradott térségeiben

Heves megye északi és déli járásai a megye középvezetési húzó gazdasági tengelytől gazdasági és társadalmi szempontból jóval elmaradottabb térségeket foglalnak magukba.

Ezen elmaradottabb térségek munkanélküliségi mutatói a megyei átlagot jóval meghaladják és egyes településeken már olyan magas a munkanélküliség, mely országos viszonylatban is kiemelt figyelmet érdemel.

Az elmaradott járásokban azonban egyre több helyen várható a 2014-2020-as fejlesztéspolitikai időszakban olyan iparterület és ipari park fejlesztés, mely megfelelő alapot teremthet a térségbe betelepülni szándékozó vállalkozások számára.

Ezen betelepüléseket segíthetik a megyei paktum projekt keretében létrejövő befektetés- és beruházás ösztönző tevékenységi kör, illetve a betelepülő vállalkozások foglalkoztatottakkal szembeni igényeinek felmérése.

Az elmaradott térségek és a megye gazdasági tengelyhez közel fekvő, azonban a tengely jótékony hatását már kevésbé élvező területeken, ahol a természeti és egyéb adottságok lehetővé teszik kiemelt eszköz lehet a foglalkoztatás javításában a turisztikai fejlesztések segítése.

Ennek keretében kerülhet sor a térségben működő turisztikai vállalkozások igényfelmérésének elvégzésére, képzések, átképzések szervezésére a turisztikai szakterületen is valamint a turisztikai ágazatban működő vállalkozások részéről munkavállalók számára egységes ösztönző rendszer kidolgozása és etikai kódex elfogadása, mely csökkentheti az ágazatra jellemző nagyfokú fluktuációt.

P2: A hátrányos helyzetű, munkaerőpiacról kiszorult rétegek és közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerő-piacra történő integrációjának elősegítése

A megyei paktum projekt célcsoportja a hátrányos helyzetű munkanélküliek elsődleges munkaerő-piacra történő elhelyezése.

Foglalkoztatást elősegítő képzések indítása lehet az egyik megoldása a helyzetnek, ami alapot jelenthet a munkanélküli rétegek foglalkoztathatóságának. Ezen eszközrendszerben a következő intézkedések segíthetik a prioritásban megfogalmazott cél elérését: a kompetenciafejlesztő képzések indítása, a képzések során egyedi igények felmérése és egyéni képzési tervek kidolgozása, egyéni mentorálás biztosítása a lemorzsolódás elkerülése végett.

A mentorálást és az egyének nyomon követhetőségét szolgálja a tervezett mentorhálózat kialakítása, melyhez szükséges az elmaradott térségekben működő szociális háló feltérképezése, a szociális szféra által nyújtott szolgáltatások kiegészítése pályázati források segítségével, majd a munkaerőpiacra reintegrált személyek egyéni mentorálása.

P3: Munkaerő-igényes, kisebb hozzáadott értékkel rendelkező vállalkozások megtelepedésének segítése

Az megye elmaradott járásainak, a munkaerő-piacról kiszoruló munkaerő-bázisát elsősorban a képzetlen, vagy alacsony képzettségű munkaerő jelenti.

Ezen munkanélküli réteg foglalkoztatását elsősorban a munkaerő-igényes, kisebb hozzáadott értékkel rendelkező vállalkozások megtelepedésével lehet segíteni.

A vállalkozások megtelepedéséhez szükséges megtenni azon lépéseket, amelyek segítségével a gazdasági tengelyt jellemző fejlődőképes potenciál kiterjesztése lehetővé válik a megye északi és déli területei felé.

Ezt segítő intézkedés lehet a gazdasági tengely mentén működő vállalkozások és azok beszállítói számára kedvezményrendszer kidolgozása a megtelepedés érdekében. További intézkedés lehet az elmaradott térségekben megvalósuló nagyberuházásokhoz a helyi munkaerő igénybe vétele.

A helyi önkormányzatok azonban a helyi gazdaságfejlesztés révén maguk is valós foglalkoztatóvá válhatnak azzal, hogy helyi, önálló gazdaságokat hoznak létre az elmaradott térségekben.

Ehhez szükséges intézkedések: a helyi gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó projektek (társadalmi vállalkozások) kidolgozása, a rentábilis projektötletek finanszírozási forrásainak felkutatása, önfenntartó helyi gazdaságokhoz kapcsolódó jó gyakorlatok gyűjtése.

Az egyes prioritások megvalósítását segítő eszközök, a kapcsolódó intézkedések és a szervezeti kereteket az alábbi táblázat mutatja be.

Stratégia megvalósítását segítő eszközök	Kapcsolódó intézkedések	Szervezeti keretek
S1 stratégiai cél: Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén		
S1-P1-E1: A foglalkoztatást ösztönző rendszer fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> - munkába járás támogatása - cafeteria rendszer alkalmazása - bér- és járulék támogatás igénybevétele - lakhatási támogatás nyújtása - képzési támogatás igénybe vétele 	Megyei Kormányhivatal Heves megye vállalkozásai
S1-P1-E2: Fiatal és képzett munkaerő elérése	<ul style="list-style-type: none"> - állásbörzéken való részvétel biztosítása a megye vállalkozásai számára - pályaválasztási bemutatók szervezése a továbbtanulás előtt állók számára - tanulmányi szerződéssel összekapcsolt ösztöndíj rendszer kidolgozása 	Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Heves megye vállalkozásai
S1-P2-E1: Kommunikációs csatorna fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> - kommunikációs felület alkalmazása- honlap működtetése, elérhetőségének biztosítása - közös érdekképviseleti fórum, Foglalkoztatási Fórum működtetése 	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. Heves Megyei Önkormányzat
S1-P2-E2: Széles körű együttműködés biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> - paktumakadémia alapítása, a megyében működő paktumok részvételével - a paktumiroda közreműködésével ernyőszerkezeti feladatok ellátásának biztosítása - beszállítói hálózat lehetséges bővítésével kapcsolatos információk megosztása 	Heves Megyei Önkormányzat Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
S1-P3-E1: Foglalkoztatás-politikai eszközrendszerének széleskörű felhasználásának biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> - információk biztosítása a megye vállalkozásai számára a foglalkoztatáspolitikai eszközökről - képzések-átképzések biztosítása - vállalatok saját képzéseinek biztosítása - a foglalkoztatáspolitikai eszközökkel kapcsolatos tapasztalatok összegyűjtése - javaslatok megfogalmazása a foglalkoztatás-politikai eszközrendszer hatékonyabb felhasználása érdekében - javaslatok új foglalkoztatás-politikai eszközökre 	Heves Megyei Kormányhivatal Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. Heves megye vállalkozásai

S1-P3-E2: Befektetés- és beruházás ösztönzés	<ul style="list-style-type: none"> - a befektetés és beruházás ösztönzéshez kapcsolódó weboldal létrehozása - információk összegyűjtése a megye befektetésre alkalmas ingatlanjairól - befektetés-ösztönzési fórum tartása a helyi önkormányzatok részvételével 	<p>Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.</p> <p>Heves megye vállalkozásai</p>
S1-P3-E3 Önfoglalkoztatás segítségével vállalkozói kedv növelése	<ul style="list-style-type: none"> - önfoglalkoztatásra alkalmas álláskeresők és fiatal munkanélküliek felkutatása - önfoglalkoztatást segítő képzések indítása, támogatás nyújtása a fiatal vállalkozók számára 	Heves Megyei Kormányhivatal
S2 stratégiai cél: Foglalkoztatás-intenzív térségek fejlesztése		
P1-E1: Ipari parkok, iparterületek fejlesztéseinek támogatása	<ul style="list-style-type: none"> - befektetés- ösztönzés az újonnan létrehozott iparterületeken - a betelepülő vállalkozások foglalkoztatottakkal szembeni igényeinek felmérése a gazdasági területeken 	<p>Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.</p> <p>Heves megye vállalkozásai</p>
P1-E2: Turisztikai fejlesztések segítése	<ul style="list-style-type: none"> - turisztikai vállalkozások igényfelmérésének elvégzése - képzések, átképzések biztosítása - egységes ösztönző-rendszer kidolgozása, etikai kódex elfogadása a turizmus területén működő foglalkoztatók részéről 	<p>Heves megye vállalkozásai</p> <p>Heves Megyei Kormányhivatal</p> <p>Heves megye vállalkozásai</p>
P2-E1: Foglalkoztatást elősegítő képzések indítása	<ul style="list-style-type: none"> - kompetenciafejlesztés - a képzések során egyedi igények felmérése és egyéni képzési tervek kidolgozása - pályaorientációs biztosítása - egyéni mentorálás biztosítása a lemorzsolódás elkerülése végett 	A megye civil szervezetei
P2-E2: Mentorhálózat kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> - az elmaradott térségekben működő szociális háló feltérképezése - a szociális szféra által nyújtott szolgáltatások kiegészítése pályázati úton - a munkaerőpiacra reintegrált személyek egyéni mentorálása 	A megye civil szervezetei
P3-E1: Gazdasági tengelyt jellemző fejlődőképes potenciál kiterjesztése a megye északi és déli területei felé	<ul style="list-style-type: none"> - a gazdasági tengely mentén működő vállalkozások és azok beszállítói számára kedvezményrendszer kidolgozása a megtelepedés érdekében - helyi beruházásokhoz helyi munkaerő igénybevétele 	<p>Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</p> <p>Heves megye vállalkozásai</p>
P3-E2: Helyi, önálló gazdaságok létrehozása az elmaradott térségekben	<ul style="list-style-type: none"> - helyi gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó projektek kidolgozása - a rentábilis projektötletek finanszírozási forrásainak felkeresése - önfenntartó helyi gazdaságokhoz kapcsolódó jó gyakorlatok gyűjtése - társadalmi vállalkozások indításához szükséges igényfelmérés 	<p>Helyi önkormányzatok</p> <p>Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.</p>

7.5 Akcióterv Heves Megye Foglalkoztatási Stratégiájának megvalósítására

Az akcióterv megvalósulásának földrajzi helyszíne

A Heves megye foglalkoztatási stratégiájának tervezési szintjére Heves megye, mint geológiai és gazdasági és közigazgatási egység. Mivel a megyei foglalkoztatási stratégia tervezési alapja a megye területe, ezzel összhangban a stratégia végrehajtására vonatkozó akcióterv megvalósulásának földrajzi helyszíne is Heves megye.

Jelen akcióterv időtartama: 2016-2018.

A Heves megyei foglalkoztatási megállapodás célja, hogy a Heves Megyei Önkormányzat vezetésével, az egész megyére kiterjedően létrejövő foglalkoztatási együttműködés, partnerség (paktum) hozzájusson azon forráshoz, mely segítségével – a projekt megvalósítása során kialakított stratégia mentén – a konzorciumi partnereink bevonásával képzési és foglalkoztatási programokat valósítsunk meg.

Az akciótervnek keretet adó projekt célja egy olyan működő megyei szintű foglalkoztatási együttműködés létrehozása, melynek segítségével a munkaerő-piaci igényeket figyelembe véve, Heves megye foglalkoztatási helyzete ténylegesen javulhat.

A 2014-2020-as fejlesztéspolitikai időszakban a TOP keretében kialakítandó paktumok, így jelen projekt keretében létrejövő paktum célja elsősorban a megyében meglévő vállalkozói, foglalkoztatói igények, azaz a kereslet kielégítése.

Kiemelt célunk a TOP ERFA forrásból támogatott gyermekellátási kapacitások humán erőforrás igényének kielégítése. A projekt megvalósításával közvetlen célunk mintegy félezer ember képzése és vagy foglalkoztatása, míg hosszú távon célunk a megye munkanélküliségének csökkentése, a lehető legmagasabb foglalkoztatási szint elérése, a valós vállalkozói és foglalkoztatói igények kielégítése révén.

A projekt számszerűsíthető eredményeként a megyei paktum keretében a munkaerő-piaci programokban résztvevők száma – Heves megye ITP-jében meghatározott forrásarányos célérték figyelembe vételével- várhatóan eléri az 518 főt.

Az akciótervhez kapcsolódó projektben résztvevő konzorciumi partnerek:

- Heves Megyei Önkormányzat (Konzorciumvezető)
- Heves Megyei Önkormányzati Hivatal
- Heves Megyei Kormányhivatal
- Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
- Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

További partnerek: a megyei foglalkoztatási paktumba bevont partnerek, úgy mint: szakképző intézmények, egyetem, HACSOk, megyei kamarák, Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata, vállalkozói érdekképviseleti szervezetek.

Várható eredmények:

- résztvevők száma – Heves megye ITP-jében meghatározott forrásarányos célérték figyelembe vételével- várhatóan eléri az 518 főt
- a vállalkozásoknak adott munkaerő-piaci támogatások révén a cégeknél keletkezett megtakarítások további fejlesztéseket generálhatnak
- a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztatásának ösztönzése
- hozzájárulás a gazdasági növekedéshez
- a fejlesztés révén csökken a megye munkanélküliségi mutatója, nő a foglalkoztatottak száma, ezzel egyidejűleg nő a fogyasztás
- hozzájárulás a munkahelyteremtéshez
- a megyei paktum projektbe bevont vállalkozások számára eljuttatott támogatások révén új munkahelyek jönnek létre megyeszerte.

Az akcióterv a megyei foglalkoztatási stratégiában megfogalmazott célok és prioritások elérését szolgáló tevékenységeket mutatja be. Az akciótervben megfogalmazott program mentén nyomon-követhető és adott esetben korrigálhatóvá válik a stratégia célrendszerében megfogalmazott elvárások megvalósulása.

Az akcióterv célcsoportja megegyezik a kapcsolódó stratégia célcsoportjával.

Közvetlen célcsoport:

A) Hátrányos helyzetű álláskeresők	
1.	Alacsony iskolai végzettségből adódó hátrányos helyzetű álláskereső: Legfeljebb általános iskolai végzettséggel, vagy még azzal sem rendelkező álláskereső - ISCED 0-2 szakképzés nélküli
2.	Fiatal korból adódóan hátrányos helyzetű álláskereső: ide tartoznak a 25 év alatti fiatalok, illetve 30 év alatti diplomás pályakezdő munkanélküliek 26-30 év. Továbbá, aki nappali tagozatos tanulmányait legalább két éve fejezte be, és még nem áll rendszeres fizetett alkalmazásban
3.	Idős korból adódóan hátrányos helyzetű álláskereső: 50 év feletti álláskeresők
4.	Munkaerő-piacra történő visszatérés nehézségeivel küzdő: 12 hónapon belül gyermekgondozási segélyben (GYES), gyermeknevelési támogatásban (GYET), illetőleg terhességi-gyermekágyi segélyben (TÉGYÁS), gyermekgondozási díjban (GYED) vagy ápolási díjban részesült
5.	Saját háztartásában egy vagy több eltartott személlyel egyedül élő felnőtt legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek
6.	Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő hátrányos helyzetű álláskeresők: Az a személy, aki-nek az aktív korúak ellátására való jogosultságát a projektbe történő bevonást megelőzően megállapították, amennyiben az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás megállapításához szükséges feltételekkel nem rendelkezik
7.	Megváltozott munkaképességű álláskereső: azon álláskeresők, akik egészségi állapotok miatt munkaképességük korlátozott, foglalkoztatásuk speciális feltételeket igényel
8.	Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek: Azon személyek, akiket a járási hivatal legalább 3 hónapja nyilvántartja őket és nem minősülnek tartós munkanélkülinek.
9.	Roma nemzetiséghez tartozó személyek
B) Inaktívak	
10.	Inaktívak: Az inaktív csoport alatt azokat a 15-64 éves korú gazdaságilag nem aktív népességet értjük, akik a projektbe történő bevonásukkor az állami foglalkoztatási szerv nyilvántartásában még nem szerepeltek.

Közvetett célcsoport:

1. A fentiekben felsorolt, a közvetlen célcsoportba tartozók családtagjai, vagy velük egy háztartásban élők, illetve
2. Azok a vállalkozók, illetve egyéb foglalkoztatók, akik a későbbiekben munkáltatóként alkalmazzák a programban részt vevő hátrányos helyzetű álláskeresőket. Saját igényeiket megfogalmazva a paktum keretében foglalkoztatási bértámogatásban részesülhetnek, biztosítva ezzel saját fejlődésüket.

A program továbbgyűrűző hatásának eredményeként közvetett célcsoportnak tekinthető Heves megye lakossága.

Heves Megye Foglalkoztatási Stratégiájának végrehajtását támogató megyei paktum projekt akcióterve (2016-2018)		
Szakmai tevékenységek megnevezése	Az akcióterv tervezett ütemezése	Felelős
Foglalkoztatási paktum létrehozása: a paktumszervezetbe bevonható szereplők kijelölése, a paktum megállapodás aláírása, foglalkoztatási helyzetelemzés készítése	2016.12.07.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. Heves Megyei Önkormányzat Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

Részletes foglalkoztatási stratégia és akcióterv kidolgozása	2016.12.09.	Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
A stratégiában megfogalmazottakra munkaprogram kidolgozása A stratégia megvalósulását segítő projekttervek kidolgozása	2016.12.09.	Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
Munkaerő-piaci, vállalkozásfejlesztési és munkaerő igényfelmérések elvégzése. Paktumiroda felállítása, működtetése 2 fő főállású partnerségi koordinátorral Az ICS ügyrendjének és SZMSZ-ének kidolgozása A paktumszervezet SZMSZ-ének kidolgozása A munkaprogram alapján munkaterv kidolgozása az ICS és a Foglalkoztatási Fórum részére	2016.07.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
A foglalkoztatási stratégia kialakításának keret adó megyei paktum projekttel párhuzamosan létrejövő helyi paktumok és a megyei paktum projekt tapasztalatainak megosztása workshopok keretében (fél évente egy alkalommal a 7. hónaptól kezdődően 2017-ben és 2018-ban 2-2 db workshop szervezése, lebonyolítása)	2017.06.30. 2017.12.31. 2018.06.30. 2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
A paktum minősítés megszerzése, minősítési feltételrendszer megismerését követően, a minősítési dokumentum összeállítása	2018.12.31	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
Figyelemfelkeltő előadássorozat tartása a megyében a gazdasági-, társadalmi élet szereplői számára (civilök, önkormányzatok, vállalkozások, HKIK, területfejlesztési szereplők bevonásával); sajtómegjelenések folyamatos figyelemfelkeltő írások megjelentetése a projekt oldalán	2017.03.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. Heves Megyei Önkormányzat Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. Heves Megyei Kormányhivatal

Területfejlesztési és gazdaságfejlesztési háttérszervezetek és az egyes konzorciumi partnerek közötti együttműködések generálása	2017.03.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
Ernyőszerkezeti feladatok ellátása érdekében tájékoztatók nyújtása, személyes egyeztetések biztosítása a helyi paktumok kialakítása és működése során;	2017.03.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
Heves megyében működő szociális szövetkezetek felkeresése, a paktum nyújtotta lehetőségekről tájékoztatás nyújtása, a szociális szövetkezetekben megtermelt helyi termékek	2017.03.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
A foglalkoztatási célú kormányzati intézkedések összegyűjtése, a megismerés érdekében workshopok tartása a konzorciumi partnerek és a paktumszervezet tagjainak részvételével, javaslatok megfogalmazása a workshopok keretében, ezek esetleges felhasználása a stratégia végrehajtása érdekében	2017.03.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
„Paktum akadémia működtetése”- a megyei a helyi és az EMJV paktum szervezetének bevonásával (módszertani egyeztetések, működési feltételek áttekintése, a projekt megvalósítással kapcsolatos általános egyeztetések)	2017.03.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
Befektetés- és beruházás ösztönzési feladatok ellátása	2017.02.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
Marketing- és kommunikációs feladatok ellátása	2017.03.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. Heves Megyei Kormányhivatal
Munkaerő-piaci szolgáltatások megvalósítása: Mentori szolgáltatás, egyéni munka-, pálya-, álláskeresői és pszichológiai tanácsadás, csoportos tanácsadás, munkaerő-piaci és foglalkoztatási információnyújtás, profilozás, egyéni cselekvési terv készítése	2017.01.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Kormányhivatal
Célcsoport bér- és járulék támogatása különböző konstrukciókban, lakhatási- és útiköltség támogatás; Képzés támogatása;	2017.01.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Kormányhivatal

Paktumszervezet folyamatos működése: ICS ülések és Paktumszervezeti ülések megtartása	2016.12.07.- 2018.12.31.	A paktum munkaszervezete- Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
--	-----------------------------	--

7.6 Akcióterv a stratégia megvalósítását segítőprojektek végrehajtására

A Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum létrehozása szándékaink szerint elősegíti településeink megtartó erejét, a vidéki életmód fenntarthatóságát. Fontos, hogy konkrét eredményekkel is járjunk hozzá a foglalkoztatási aktivitás növeléséhez, a munkahelyek teremtéséhez. Ezért akciótervet készítettünk, melynek végrehajtásához széleskörű összefogást kell megnyernünk. Lényegesnek tartjuk, hogy a közös gondolkodásba, a kitörési pontok megtalálásába minél több embert vonjunk be, mert az így megfogalmazott projektek a megvalósítás során is nagy támogatottságot élveznek.

A tervezés és a projektek végrehajtása során törekedünk a leghátrányosabb helyzetben lévő, esetenként korlátozott munkaképességű emberek bevonására, az esélyegyenlőségi elvek érvényesítésére, mindezekkel együtt pedig a hosszú távú fenntarthatóság elérésére.

A Megyei foglalkoztatási stratégia megvalósulását támogató projektervek:

A projekt megnevezése	1. Foglalkoztatás elősegítése helyi termékek előállításával, fenntartható közösségi gazdálkodás kialakításával			
Projektgazda	Térségi önkormányzati társulások, települési önkormányzatok, Heves megye elmaradott járásainak központjai (Heves, Füzesabony, Pétervására, Belpátfalva)			
Együttműködő partnerek	Helyi civil szervezetek			
Cél	Hátrányos helyzetű rétegek foglalkoztatásának növelése, munkanélküliek, közfoglalkoztatottak munkaerő piaci integrációja			
Célcsoport	Munkanélküliek, közfoglalkoztatottak, munkatapasztalattal, szakképzettséggel nem rendelkezők, alacsony iskolai végzettségűek, inaktívak			
Költségvetés				
Költségvetési elem	Összeg (bruttó Ft)			
Pályázati forrás (VP, Belügyminisztérium, OFA)	50 000 000			
Ebből 2018. 12.31-ig	40 000 000			
Összesen	50 000 000			
Ütemezés				
Tevékenység	Időszak			
	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév
Lehetőségek felmérése a térségben, településen, a kívánatos tevékenység				
kiválasztása, projekt generálás csoportos megbeszélések keretében				
Járásonként legalább egy projekt kidolgozása, megvalósíthatósági tanulmány készítése				
Finanszírozási lehetőségek feltárása, pályázatok készítése				
Célcsoport tagjainak szakmai képzése és fejlesztése				
Projektmenedzsment, nyilvánosság biztosítása				

A projekt megnevezése	2. Szakképzési és felnőttképzési kínálat munkaerő piaci igényekhez való igazítása			
Projektgazda	Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Heves Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság			
Együttműködő partnerek	megyei szakképző intézmények			
Cél	A különböző szintű és formájú, és megfelelő minőségű képzéseknek, a vállalkozások, a helyi gazdaság fejlődéséhez szükséges munkaerő piaci igényeihez történő folyamatos és szorosabb összehangolása.			
Célcsoport	cégek a gazdaság minden szektorában, általános iskolák szakközépiskolák és szakiskolák felnőttképzési intézmények helyi munkaügyi központok			
Költségvetés				
Költségvetési elem	Összeg (bruttó Ft.)			
Pályázati forrás (BM, EFOP, OFA)	50 000 000			
Ebből 2018. 12.31-ig	40 000 000			
Összesen	50 000 000			
Ütemezés				
Tevékenység	Időszak			
	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév
Folyamatos igényfelmérés a munkaadóknál a közép és hosszú távú munkaerő piaci igényekről				
Igényfelmérés a munkát keresők körében				
Munkaerő toborzás záróvizsgán				
Pályaválasztási kiállítás és üzemlátogatás minden járási székhelyen				
Fórum-kiállítás jelleggel cégek bemutatkozása iskolákban				
Önköltséges képzések indítása felnőttképzési intézmények keretei között, szükség esetén több cég együttműködésében.				
Projektmenedzsment, nyilvánosság biztosítása				

A projekt megnevezése	3. Megyei pályaválasztási rendszer létrehozása			
Projektgazda	Heves Megyei Önkormányzat			
Együttműködő partnerek	Heves megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Heves Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság, Oktatási intézmények			
Cél	Az oktatási intézmények utolsó évfolyamain tanuló fiatalok és szüleik élményszerű információkkal történő ellátása, melyek alapján megalapozottabb döntéseket hozhatnak az iskola választás és a szakma választás terén			

Célcsoport	Általános iskola 7-8. osztályos tanulói, középiskola utolsó évfolyamos tanulói, egyetem végzős hallgatói.			
Költségvetés				
Költségvetési elem	Összeg (bruttó Ft.)			
Pályázati forrás	25 000 000 Ft.			
Ebből 2018.12.31.-ig	15 000 000 Ft.			
Összesen	25 000 000 Ft.			
Ütemezés				
Tevékenység	Időszak			
	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév
Már meglévő pályaválasztási elemek feltérképezése				
Megyei pályaválasztási rendszer kidolgozása				
Cégek megkeresése, lehetséges együttműködések kidolgozása				
Üzemlátogatások szervezése iskolák számára				
Modellprogramban részt vevő általános és középiskolák bevonása, modellprogram indítása				
Pályaválasztási szülői értekezletek, osztályfőnöki órák szervezése				
pályaválasztási tanácsadás megszervezése,				
Interaktív pályaválasztási program általános iskolás diákoknak (járásonként két helyszínen)				
Pályaválasztási kiállítás szervezése tanulók és szüleik számára				
Projektmenedzsment, nyilvánosság biztosítása				

A projekt megnevezése	4. A foglalkoztatási paktum üzleti kapcsolatainak kiépítése, a megye gazdasági potenciáljának fejlesztése			
Projektgazda	Heves Megyei Önkormányzat, Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.			
Együttműködő partnerek	Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum tagjai, Heves megyei Kereskedelmi és Iparkamara			
Cél	A paktum tagok közötti kapcsolatok és együttműködések fejlesztése, belső piac kialakítása, mely a megyei vállalkozások gazdasági stabilitását is támogatja			
Célcsoport	A foglalkoztatási partnerség tagjai A megyében működő kkv-k			
Költségvetés				
Költségvetési elem	Összeg (bruttó Ft.)			
Pályázati forrás	25 000 000			
Ebből 2018.12.31.-ig	15 000 000			
Összesen	25 000 000			
Ütemezés				
Tevékenység	Időszak			
	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév
Partnerségi hálózatépítés folytatása, megerősítése				
Szolgáltatási igények felmérése				
Belső piac kialakítása,				
Közös projektek generálása				
Vállalkozói esték megrendezése a megye különböző településein a helyi önkormányzattal vagy vállalkozói egyesülettel együttműködésben				
Projektmenedzsment, nyilvánosság biztosítása				

7.7 Heves Megye Foglalkoztatási Paktumának Munkaprogramja

Heves megye foglalkoztatási paktumának éves szintű operatív tevékenységeit rögzíti a munkaprogram. A munkaprogram összeállításának módszertana az alábbiakban kerül bemutatásra.

A munkaprogram kialakításának módszertana

A munkaprogram kialakításakor két részre bontottuk a megvalósítandó feladatokat. Egyrészt megvizsgáltuk, hogy a megyei paktum projekt TOP-5.1.1-15 számú felhívásában foglaltak szerint mely kötelezően megvalósítandó feladatokat szükséges elvégezni ahhoz, hogy a paktum megkaphassa a projekt lezárásakor a megfelelő minősítést.

Másrészt a stratégia részeként megterveztük a létrehozott megyei foglalkoztatási paktum munkatervét. Mindkét munkaterv ugyanazon rendszer része, azonban a más és más szervezeti egységekre vonatkozik.

A tervezés elején fontos volt leszögezni, hogy bár a paktum projekt megvalósítása során vannak a megyei paktumnak keretet biztosító pályázati felhívás által meghatározott kötelezettségek, azonban a megyei paktum projekt részeként létrejövő paktum szervezet és annak működése szorosan összefügg a keretet biztosító projekttel, azzal egy rendszert alkotnak.

A munkaprogramokban megfogalmazott tevékenységek és feladatok tehát nem választhatók el éles határvonallal, azonban mindkét egységnek önmagában is meg kell állnia.

A paktum projekt szakmai tevékenységeihez kapcsolódó munkaprogram kialakításakor az alapot a pályázati felhívás önállóan támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységei adták. Ezen tevékenységeket igyekeztünk lebontani kisebb, könnyen értelmezhető egységekre, melyek megvalósításához időbeli ütemezést és felelőst rendeltünk.

Ezáltal folyamatosan, egyszerűen követhető és számon kérhető a projekt szakmai feladatának elvégzése.

Fontos megjegyezni, hogy a munkaprogramot legalább évente szükséges felülvizsgálni, de szükség szerint mind a stratégia, mind pedig

a kapcsolódó fejezetek felülvizsgálata lehetséges.

A megyei foglalkoztatási paktum munkaprogramjának tervezésekor figyelembe vettük a paktum szervezet felépítését. Heves Megye Foglalkoztatási Paktumának szervezete az alábbiak szerint három egységből áll:

1. Foglalkoztatási Fórum (Heves Megye Foglalkoztatási Paktumának tagjai együttesen)
2. Irányító Csoport
3. Paktum munkaszervezet (Menedzsment szervezet)

Ezen szervezeti egységek közül a Foglalkoztatási Fórumnak és az Irányító Csoportnak is készült munkaprogram tervezet. Mivel a projekt megvalósításával a feladatok és azok határideje folyamatosan változhat, a munkaprogramnak ezt majd követni kell. A paktumszervezet munkaszervezeti feladatit ellátó Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft-nek többek között feladata lesz a munkaprogram frissítése, a paktumszervezet részére történő eljuttatása és elfogadásának előkészítése.

A paktum projekt szakmai tevékenységeihez kapcsolódó munkaprogram

Heves Megye Foglalkoztatási Paktum projektjének szakmai Munkaprogramja (2017-2018)			
A paktum projekt megvalósításához, működéséhez szükséges szakmai tevékenységek megnevezése	A tevékenységhez kapcsolódó részletes munkaprogram	A munkaprogram tervezett ütemezése	Felelős
Foglalkoztatási paktum létrehozása (az adott területi szinten jelenlévő, foglalkoztatás területén releváns szereplők megkeresése és bevonása (tagok kiválasztási módszertanának bemutatása) a foglalkoztatási megállapodásba (paktumszervezet), tagok közötti együttműködési megállapodás aláírása), valamint a paktum, megállapodás területi szintjére vonatkozó, részletes – valamennyi releváns gazdasági ágazatra és szezonális munkaerő-keresletre kiterő – foglalkoztatási helyzetelemzés készítése, melynek része - indikátorokkal, kutatásokkal, elemzésekkel, és/vagy szakértői véleményekkel alátámasztott - közös helyzetfeltárás, problémaelemzés a térség munkaerő-piacának jellemzőiről, a foglalkoztatás nehézségeiről, a kritikus pontokról és a beavatkozási elképzelésekről	- a paktumszervezetbe bevonható szereplők kijelölése	2016.10.20.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
	- a paktumszervezeti tagokról szóló javaslat megküldése a Konzorciumi partnerek számára	2016.10.21.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
	,- a tagok kiválasztási módszertanának kidolgozása	2016.10.15.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
	,- a paktum megállapodás előkészítése, aláíratás megszervezése, aláíratása	2016.12.07.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
	,- foglalkoztatási helyzetelemzés készítése (helyzetfeltárás, problémaelemzés, beavatkozási elképzelések bemutatása)	2016.10.21.	Heves Megyei Önkormányzat Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
Paktum megállapodás területi szintjére vonatkozó, a résztvevők által konszenzusos módszerrel elfogadott, a helyzetfeltárásból logikusan következő, térségi gazdaságfejlesztési célokhoz szorosan kötődő, foglalkoztatást és munkanélküliség elleni küzdelmet fókuszba állító, az állami, illetve az illetékes kormányhivatal munkaügyi politikájával összhangban álló lokális és átfogó programjaival szinergiában álló, részletes foglalkoztatási stratégia, akcióterv kidolgozása, beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat, ágazati trendeket figyelő elemző és előrejelző rendszer felépítését, negyedéves vagy féléves megyei gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentések készítését.	- részletes foglalkoztatási stratégia és akcióterv kidolgozása	2016.12.09.	Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
A foglalkoztatási paktum stratégiájának/ akciótervének megvalósítására reális ütemtervű munkaprogram kidolgozása, összhangban az országos foglalkoztatáspolitikával, a térségi gazdaságfejlesztés és társadalompolitika szempontjaival. Stratégiai célrendszer megvalósítását szolgáló projekttervek kidolgozása, ezek szakmai tartalmának pontos meghatározása, a végrehajtásban együttműködő partnerek, felelősségi viszonyok, határidők, és a finanszírozással összefüggő minden lényeges kérdés szabályozásával.	- a stratégiában megfogalmazottakra munkaprogram kidolgozása	2016.12.09.	Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
	,- projekttervek kidolgozása	2016.12.09.	

Munkaerő-piaci, vállalkozásfejlesztési és munkaerő igényfelmérések elvégzése.	- munkaerő-piaci és vállalkozásfejlesztési igényfelmérés készítése	2016.12.09	Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
Gazdaság – és foglalkoztatás-fejlesztési megállapodás/paktum megvalósítása és fenntartása során, foglalkoztatási együttműködés (partnerség), irányító csoport (partnerséget reprezentáló szűkebb terület), menedzsment szervezet és paktumiroda felállítása működtetése, ügyrend, munkaterv kidolgozása, reális költségvetés kidolgozása, az ehhez szükséges szakmai kompetenciák, humán-erőforrás biztosítása. Megyei paktum esetében paktumiroda működtetése, maximum 2 fő főállású partnerségi koordinátorral.	- paktumiroda felállítása, működtetése 2 fő főállású partnerségi koordinátorral	2016.07.01.-2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
	- az ICS ügyrendjének és SZMSZ-ének kidolgozása	2016.12.07.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
	- paktumszervezet SZMSZ-ének kidolgozása	2016.12.07.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
	- a munkaprogram alapján munkaterv kidolgozása az ICS és a Foglalkoztatási Fórum részére	2017.02.28.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
	- a benyújtott és az IH által elfogadott költségvetéshez igazodó reális költségvetés kidolgozása a projekt megvalósítására	2017.01.01.	Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
A paktumok fenntartható működésére is garanciákat nyújtó paktumot alapító együttműködési megállapodás aláírása, melyet a támogatási szerződés hatályba lépését követő 6. hónap végéig kötelező megtenni.	- paktum alapító együttműködési megállapodás előkészítése, az aláírás megszervezése	2017.12.07	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
Foglalkoztatási partnerség (paktum) működési tapasztalatainak összegyűjtése, illetve megosztása.	- jelen projekttel párhuzamosan létrejövő helyi paktumok és a megyei paktum projekt tapasztalatainak megosztása workshop keretében	2017.06.30. 2017.12.31. 2018.06.30. 2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
A partnerségi bevonással végrehajtott projekt folyamat részletes dokumentációja: partneri egyeztetések jelenléti ívei, fotók, emlékeztetők.	- a projekt menedzsment és a paktumiroda 2-2 fő részvételével dokumentálja a paktum működését folyamatosan	2016.07.01.-2018.12.31.	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
	- a paktum működéséhez kapcsolódó szakmai feladatok dokumentálása a paktumiroda feladata, - a projekt végrehajtása során összehívott projekt menedzsment értekezletek dokumentálása a projektmenedzsment feladata		Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
Projektzárási feltétel minősítés megszerzése a sztenderdek alapján.	- minősítés megszerzése, minősítési feltételrendszer megismerését követően, a minősítési dokumentum összeállítása	2018.12.31	Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.

<p>Figyelemfelkeltés a minél szélesebb körű partnerség megteremtésére és a projekt tudatosítására az együttműködési hálózatban érintett partnerek, valamint a szélesebb nyilvánosság körében</p>	<p>- figyelemfelkeltő előadáso-rozat tartása a megyében (5 db) a gazdasági-, társadalmi élet szereplői számára (civiliek, önkormányzatok, vállalkozások, HKIK, területfejlesztési szereplők bevonásával) -,- sajtómegjelenések; folyamatos figyelemfelkeltő írások megjelentetése a projekt oldalán</p>	<p>2017.03.01.- 2018.12.31. 2017.03.01.- 2018.12.31.</p>	<p>Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. Heves Megyei Ön- kormányzat Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. Heves Megyei Kor- mányhivatal</p>
<p>Egyéb együttműködést segítő feladatok ellátása, úgymint együttműködés a kormányhivatalok és a megyei önkormányzatok helyi gazdaság – és foglalkoztatás-fejlesztéshez kapcsolódó szakmai háttérszervezetei között a területfejlesztési feladatellátáshoz kapcsolódóan</p>	<p>- területfejlesztési és gazdaságfejlesztési háttérszervezetek és az egyes konzorciumi partnerek közötti együttműködési megállapodások aláírása, melyben foglaltak alapján az egyes szervezetek segítik a projekt megvalósulását (célcsoport toborzása, a projekt népszerűsítése)</p>	<p>2017.03.01.- 2018.12.31.</p>	<p>Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.</p>
<p>Ernyőszervezeti feladatok ellátása, a megye területén működő paktumok közötti koordináció, kapcsolattartás, valamint paktum-feladatok ellátása a megye azon területein, ahol helyi paktumok nem jönnek létre</p>	<p>- tájékoztatók nyújtása, személyes egyeztetések biztosítása a helyi paktumok kialakítása és működése során; - azon települések összegyűjtése, ahol helyi paktumok nem jöttek létre, kapcsolatfelvétel a helyi önkormányzattal, a helyi gazdasági , civil élet szereplőivel - folyamatos feladatellátás, a helyi paktumok felállítását követően kéthavonta legalább egyszer, illetve igény szerint</p>	<p>2017.03.01.- 2018.12.31.</p>	<p>Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.</p>
<p>Szociális gazdaság fejlesztésének támogatása, termék-és szolgáltatásfejlesztés segítése, piacra jutás segítése, a piaci és állami szereplők, valamint a szociális vállalkozások közti partnerségek fejlesztése.</p>	<p>- a megyében működő szociális szervezetek felkeresése, a paktum nyújtotta lehetőségekről tájékoztatás nyújtása, - a szociális szervezetekben megtermelt helyi termékek népszerűsítése a megyei portálon, - amennyiben igény lesz rá helyi termékek esetében termékbemutatóval egybekötött vásár tartása a megyeházán;</p>	<p>2017.03.01.- 2018.12.31.</p>	<p>Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.</p>
<p>A megyében működő gazdasági és foglalkoztatási paktumok szakmai támogatása, működésük összehangolása, helyi paktumok vonatkozásában monitoring tevékenység és koordináció ellátása.</p>	<p>- igény szerinti személyes konzultáció biztosítása a megyei paktumirodán; havi rendszerességgel koordinációs értekezletek tartása (a projektfejlesztési időszakot követően), negyedévente egyszer monitoring látogatás a helyi paktumoknál</p>	<p>2017.03.01.- 2018.12.31.</p>	<p>Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.</p>
<p>A mindenkori foglalkoztatási célú kormányzati intézkedések megvalósulásának segítése, hatékonyabb programmegvalósulások támogatása, a támogatások munkaerő-piaci hatásának erősítése</p>	<p>- a foglalkoztatási célú kormányzati intézkedések összegyűjtése, a megismerés érdekében workshopok tartása a konzorciumi partnerek és a paktumszervezet tagjainak részvételével, javaslatok megfogalmazása a workshopok keretében, ezek esetleges felhasználása a programmegvalósítás érdekében</p>	<p>2017.03.01.- 2018.12.31.</p>	<p>Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.</p>

<p>Az Irányító Hatóság által kiadott egységes útmutató alapján Megyei Gazdaság- és Foglalkoztatás-fejlesztési Együttműködési Program megvalósíthatósági tanulmány – MT elkészítése, mely széleskörű gazdasági és társadalmi partnerséggel, a megyei jogú városok és a helyi szereplők kötelező bevonásával készül;</p>	<p>A Megyei Gazdasági- és Foglalkoztatás- fejlesztési Együttműködési Program (MT) elkészítése, a széleskörű társadalmi partnerség biztosítása a konzorciumon belül, a paktum szervezeten belül és a www.hevesemgye.hu oldalon a széleskörű társadalmisítás lehetőségét megteremtve a megye egész lakossága számára elérhetővé kell tenni és lehetőséget kell biztosítani a vélemények megismerésére és azok beépíthetőségének vizsgálatára, esetleges beépítésére</p>	<p>2017.01.01 illetve felülvizsgálat során folyamatos társadalmisítás biztosítása</p>	<p>Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Non- profit Kft. Heves Megyei Ön- kormányzat Heves Megyei Önkormányzati Hivatal Heves Megyei Kor- mányhivatal Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.</p>
<p>A megyei és a helyi, valamint a megyei jogú város által létrehozott paktumoknak tevékenységeiket össze kell hangolni, színergiában kell működniük, ellentétes hatást kiváltó mechanizmusokat nem alkalmazhatnak, továbbá a helyi paktumoknak követniük kell a megyei paktumok legfontosabb módszertani sajátosságait. A megyei paktumokba kötelező bevonni a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarát. A helyi paktumokba (TOP-5.1.2-15) és a megyei jogú városok paktumaiba (TOP-6.8.2-15) kötelező bevonni a megyei önkormányzatot és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarát.</p>	<p>- „paktum akadémia” működtetése”- legalább negyedéves rendszerességgel a negyedik mérföldkőtől kezdődően (7. hónaptól) a megyei a helyi és a EMJV paktum szervezetének bevonásával (módszertani egyeztetések, működési feltételek áttekintése, a projekt megvalósítással kapcsolatos általános egyeztetések)</p>	<p>2017.03.01.- 2018.12.31.</p>	<p>Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.</p>
<p>A projektben vállalt indikátor teljesítés nyomon követése, a 7. hónaptól kezdődően</p>	<p>- Havi jelentések készítése, a Heves Megyei Kormányhivatallal történő szoros kapcsolattartás az indikátorok teljesítése érdekében</p>	<p>2017.03.01.- 2018.12.31.</p>	<p>Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. Heves Megyei Kor- mányhivatal</p>
<p>Befektetés- és beruházás ösztönzés</p>	<p>Befektetés ösztönzéshez kapcsolódó tevékenységek elvégzése szakértői szolgáltatás keretében, úgymint befektetés ösztönző portál (honlap) létrehozása, üzemeltetése, adattartalom 6 nyelvre történő fordítása, befektetési lehetőségek online népszerűsítése Heves megyében, annak érdekében, hogy a térség iránt érdeklődő vállalkozások Heves megyében telepedjenek le, heves megyei munkavállalókat foglalkoztassanak, gazdasági tevékenységük Heves megye gazdasági fejlődését segítse elő. Befektetés-ösztönzéshez kapcsolódó szakmai irányítás, szakmai tartalom jóváhagyása, előkészítésében való segítségnyújtás.</p>	<p>2017.02.01.- 2018.12.31.</p>	<p>Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.</p>

Marketing- kommunikációs feladatok ellátása	A marketing kommunikációs feladatokhoz kapcsolódó szakmai segítségnyújtás a marketing elemek tartalmának kialakítása érdekében a feladatok felmerülésével összhangban. A marketing tevékenységek keretében megvalósul: tájékoztatás nyújtása a megye települési önkormányzatainak vezetői, és szociális ügyintézői számára arra vonatkozóan, hogy minél több információt kapjanak a megyei paktum nyújtotta lehetőségekről, a paktum által nyújtott támogatások révén képzési- és bértámogatások igénybevételeiről, továbbá a regisztrált munkanélkülieken kívüli, a rendszer számára már nem látható inaktív személyek bevonásának módszertanáról, alkalmazható eszközeiről.	2017.03.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
Munkaerő-piaci szolgáltatások megvalósítása	Mentori szolgáltatás, egyéni munka-, pálya-, álláskeresési és pszichológiai tanácsadás, csoportos tanácsadás, munkaerő-piaci és foglalkoztatási információnyújtás, profilozás, egyéni cselekvési terv készítése	2017.01.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Kormányhivatal
Célcsoport támogatása	Célcsoport bér- és járulék támogatása különböző konstrukciókban, Lakhatási-és útiköltség támogatás; Képzés támogatása;	2017.01.01.- 2018.12.31.	Heves Megyei Kormányhivatal

A megyei paktumszervezet munkaprogramja

A paktumszervezet 2017. évi munkaprogramja			
Paktumszervezeti ülés megnevezése	Tematika (tervezet)	Időpont	Felelős
Alakuló ülés- paktumszervezet és Irányító Csoport	- A paktum együttműködési megállapodás aláírása - Az Irányító Csoport elnökhelyettesének megválasztása - Az Irányító Csoport ügyrendjének megtárgyalása, elfogadása	2016.12.07	A paktum munkaszervezete-Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
Paktumszervezeti ülés és ICS ülés	- Döntés a megyei foglalkoztatási stratégia elfogadásáról	2016.12.15	A paktum munkaszervezete-Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
ICS ülés	- A megye aktuális munkaerő-piaci helyzetének áttekintése - A Foglalkoztatási Stratégiára alapozott éves akcióterv elfogadása - A paktum 2017. évi munkatervének elfogadása	2017.03.31.	A paktum munkaszervezete-Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
Paktumszervezeti ülés és ICS ülés	- A kidolgozott projekt tervek jóváhagyása - A megye aktuális munkaerő-piaci helyzetének áttekintése - A paktum keretében kezdődő képzések bemutatása - A paktum indikátorok teljesítésének áttekintése - A megyei Foglalkoztatási stratégia felülvizsgálatának tárgyalása	2017.06.30	A paktum munkaszervezete-Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.

ICS ülés	-A paktum keretében kezdődő képzések és foglalkoztatás bemutatása - A paktum indikátorok teljesítésének áttekintése	2017.09.30	A paktum munkaszervezete-Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
Paktumszervezeti ülés és ICS ülés	-A paktum keretében kezdődő képzések és foglalkoztatás bemutatása - A paktum indikátorok teljesítésének áttekintése	2017.12.30	A paktum munkaszervezete-Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
A paktumszervezet 2018. évi munkaprogramja			
ICS ülés	- A megye aktuális munkaerő-piaci helyzetének áttekintése - A Foglalkoztatási Stratégiára alapozott éves (2018) akcióterv elfogadása - A paktum 2018. évi munkatervének elfogadása	2018.03.30	A paktum munkaszervezete-Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
Paktumszervezeti ülés és ICS ülés	- A megye aktuális munkaerő-piaci helyzetének áttekintése - A megyei Foglalkoztatási stratégia felülvizsgálatának tárgyalása -A paktum keretében lebonyolításra kerülő képzések és foglalkoztatás bemutatása - A paktum indikátorok teljesítésének áttekintése	2018.06.30	A paktum munkaszervezete-Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
ICS ülés	-A paktum keretében lebonyolításra kerülő képzések és foglalkoztatás bemutatása - A paktum indikátorok teljesítésének áttekintése	2018.10.30	A paktum munkaszervezete-Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
Paktumszervezeti ülés és ICS ülés	-A paktum keretében lebonyolításra kerülő képzések és foglalkoztatás bemutatása - A paktum indikátorok teljesítésének áttekintése	2018.12.30	A paktum munkaszervezete-Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.

1. Foglalkoztatás elősegítése helyi termékek előállításával, fenntartható közösségi gazdálkodás kialakításával.

Projektgazda: Térségi önkormányzati társulások, települési önkormányzatok, Heves megye elmaradott járásainak központjai (Heves, Füzesabony,Pétervására, BÉlapátfalva)
Együttműködő partnerek: helyi civil szervezetek

A projekt átfogó célja:
Munkahelyteremtés, a foglalkoztatottság növelés Heves megye hátrányos helyzetű térségeiben. A foglalkoztatottság növelésével nőhet a térség versenyképessége, megvalósul a helyi potenciál hatékonyabb kihasználtsága, ami az érintett települések gazdasági és társadalmi integrációját is segíti.

A projekt célja: Hátrányos helyzetű rétegek foglalkoztatásának növelése, munkanélküliek, közfoglalkoztatottak munkaerő piaci integrációja

Célcsoport: munkanélküliek, közfoglalkoztatottak, munkatapasztalattal, szakképzettséggel nem rendelkezők, alacsony iskolai végzettségűek, inaktívak

A projekt illeszkedése a stratégiához:
S2 Foglalkoztatás-intenzív térségek fejlesztése
P3: Munkaerő-igényes, kisebb hozzáadott értékkel rendelkező vállalkozások megtelepedésének segítése

A projekt indokoltsága:
Heves megyében a társadalmi-gazdasági leszakadással leginkább érintett területek településein magas a munkanélküliség, fontosnak tartjuk a helyzet javítása érdekében, a gazdasági aktivitás növelését, projektek kezdeményezését, járások, települések közötti összefogást, a foglalkoztatás növelése érdekében. E térségekben az emberek szegényes körülmények között élnek, ugyanakkor rendelkeznek olyan lehetőséggel, képességekkel, amelyeket megragadva javíthatnak saját helyzetükön.

Mindez, összhangban van a vidékfejlesztési középtávú elképzelésekkel: A mezőgazdaságnak a termelési feladatok mellett környezeti, társadalmi, regionális és foglalkoztatási feladatokat is magára kell vállalnia. A megfelelő mezőgazdasági földhasználati és gazdálkodási rendszerek alkalmazása a vidéki térségek és a vidék társadalma megmaradásának kulcskérdése. Ezt azonban csak fenntartható rendszerek képesek biztosítani, amelyek úgy állítanak elő jó minőségű, egészséges és elegendő termékeket, hogy közben megőrzik az élővilágot, a tájat, s benne az embert, közösségeit, kultúráját, munkát és megélhetést biztosítva a vidéki népesség, a helyi közösségek számára.

A projekttel segítséget kívánunk nyújtani abban, hogy milyen tevékenységekkel lehet kiegészíteni a jövedelmet, hogyan lehet saját munkával jobbítani az ellátást, és a szerzett tapasztalatok alapján munkahelyet is teremtve, fenntartható gazdasági egységeket létrehozni.

Szóba jöhető tevékenységek:

- Aszalt gyümölcsök és zöldségek készítése
- Gomba feldolgozása, tartósítása
- Gyümölcsök tartósítása kisüzemben, lekvárkészítés
- Savanyú káposzta készítése
- Sütőipari termékek gyártása, házi tészta készítése
- Tejtermékek készítése
- Méhészkedés
- Gyertyaöntés
- Szappanok készítése

A projekt tevékenységei:

- Lehetőségek felmérése a térségben, településen, a kívánatos tevékenység
- kiválasztása, projekt generálás csoportos megbeszélések keretében (15-20 workshop)
- Járásonként legalább egy projekt kidolgozása, megvalósítási tanulmány készítése
- Finanszírozás megszervezése, pályázatok készítése (VP, TOP, OFA, Belügyminisztérium)
- Beruházás megvalósítása, működés feltételeinek biztosítása
- Célcsoport szakmai képzése és fejlesztése
- Értékesítés, saját bolt működtetése

Várt eredmények indikátorok:

- hosszú távon fenntartható, helyi szükségletekre épülő közösségi gazdasági egységek létrehozása és működtetése a megye leghátrányosabb térségeiben (legalább 4 önkormányzati vagy társulási tulajdonú gazdasági társaság)
- munkahelyteremtés a térség hátrányos helyzetű tagjai részére (legalább 40 fő, munkaerő piaci munkahely).
- 15 workshop, projekt generálás (150 fő részvételével)
- 4 projekt és 4 megvalósíthatósági tanulmány kidolgozása
- Célcsoport tagjainak képzése járásonként legalább összesen 40 fő

Költségvetés: 50 000 000 Ft.
Tervezett időbeli ütemezés: 2017.07.01 – 2019.10.31.

Humán erőforrás igény:

- projektmenedzser 4 fő
- pénzügyi szakember 4 fő
- falugazdák, műszaki gazdasági szakemberek

2. Szakképzési és felnőttképzési kínálat munkaerő piaci igényekhez való igazítása

Projektgazda: Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Heves Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság
Együttműködő partnerek: megyei szakképző intézmények
A projekt célja: A különböző szintű és formájú, és megfelelő minőségű képzéseknek, a vállalkozások, a helyi gazdaság fejlődéséhez szükséges munkaerő piaci igényeihez történő folyamatos és szorosabb összehangolása.

Célcsoport:

- cégek a gazdaság minden szektorában,
- általános iskolák
- szakközépiskolák és szakiskolák
- felnőttképzési intézmények

A projekt illeszkedése a stratégiához:

S1 Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén

P2: Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása

A projekt indoklottsága:

Az utóbbi néhány év tendenciái alapján (külföldön történő munkavállalás, megyéből történő elvándorlás, a munkaképes korú lakosság számának csökkenése) tapasztalható, hogy sok munkáltató számára nehézséget jelent a jó, megfelelően képzett és motivált munkavállalók felvétele, felkutatása, valamint képzésük megszervezése. A munkáltatók belső képzések megvalósítására kényszerülnek, hogy az adott munkaerőhiányt pótolni tudják.

A megyében tapasztalható munkanélküliség mellett a magas számú alulképzettség és az elvándorlás miatt hiány van a kvalifikált feldolgozóipari munkaerőből, továbbra is magas az alulképzettek száma. A betöltetlen munkahelyek száma rohamosan nő. Foglalkoztatás-bővítést elsősorban a versenyszférából lehet várni, ez részben befektetés-ösztönzéssel (állami, helyi) valósulhat meg, illetve a vállalkozói szellem javítása okozhat megoldást.

Ezért szükséges folyamatosan figyelemmel kísérni, felmérni a gazdaság, munkaadók foglalkoztatási igényeit (rövid és középtávon) és ez alapján megfogalmazni, módosítani, igazítani a beiskolázási keretszámokat a középfokú iskolarendszerű képzésben és felnőtt oktatásban.

E projekttel is erősíteni kell azon a törekvéseket megyénkben, hogy

- Növekedjék a szakképzésben tanulók létszáma, ezen belül kiemelten a munkaerő-piaci igények alapján elvárt szakmákban;
- A vidék felzárkóztatását segítő programokat támogatandó növekedjék az e célokat segítő szakmák köre és az ezen szakmákba beiskolázott tanulólétszám;
- A térségben várható feldolgozó-ipari ill. építőipari fejlesztésekhez kapcsolódóan növekedjék a fejlett technológiákat szolgáló szakmák köre és ezen szakmákba beiskolázott tanulólétszám;
- A gimnáziumi képzésben az elmúlt időszakban megfigyelhető túlzott beiskolázási létszám ellensúlyozására növekedjék a szakközépiskolába beiskolázható szakmák köre és az ezen ágazatokba beiskolázott tanulólétszám.

A projekt tevékenységei:

- Folyamatos igényfelmérés a munkaadóknál a közép és hosszú távú munkaerő piaci igényekről
- Igényfelmérés a munkát keresők körében
- Igényfelmérés az iskolákban a tanulók továbbtanulási, pályaválasztási elképzeléseiről
- Pályaválasztási szülői értekezletek, osztályfőnöki órák szervezése
- Interaktív pályaválasztási program általános iskolás diákoknak (járásonként két helyszínen)
- Munkaerő toborzás záróvizsgán
- Pályaválasztási kiállítás és üzemlátogatás minden járási székhelyen
- Fórum-kiállítás jelleggel cégek bemutatkozása iskolákban
- Önköltséges képzések indítása felnőttképzési intézmények keretei között, szükség esetén több cég együttműködésében.

Várt eredmények indikátorok:

- bevont szakképző intézmények száma (5 db)
- bevont középiskolák száma (7 db)
- a programba bevont tanulók száma (150 fő)
- a programban résztvevő vállalkozások száma (15 db)

Költségvetés: 50 000 000 Ft.

Tervezett időbeli ütemezés: 2017.07.01. – 2020.08.31.

Humán erőforrás igény:

- projektmenedzser
- pénzügyi szakember
- szakképző iskolák, vállalkozások szakemberei

3. Megyei pályaorientációs rendszer létrehozása

Projektgazda: Heves Megyei Önkormányzat
Együttműködő partnerek: Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Heves Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság, Oktatási intézmények

A projekt célja: Az oktatási intézmények utolsó évfolyamain tanuló fiatalok és szüleik élményszerű információkkal történő ellátása, melyek alapján megalapozottabb döntéseket hozhatnak az iskola választás és a szakma választás terén

Célcsoport: általános iskola 7-8. osztályos tanulói
középsiskola utolsó évfolyamos tanulói,
egyetemek végzős hallgatói

A projekt illeszkedése a stratégiához:

S1 Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén

P1: Piacképes tudással rendelkező munkaerő helyben tartása

A projekt indoklottsága:

A fiatalok pályaválasztásában kevés tudatos elem található. A média, a szülők, barátok véleménye alapján történik a szakmaválasztás. Emiatt a tanulók nagy része nem a számára megfelelő képzést választja, nem lesz motivált a szakma elsajátítására, nagy eséllyel nem helyezkedik el a szakmájában.

A pályaválasztási előkészítő munka fő színtere az iskola, viszont a tapasztalatok alapján ott sem működik hatékonyan, és hiányoznak a humán kapacitások is.

A projekt tevékenységei:

- Már meglévő és működő pályaorientációs elemek feltérképezése
- A megye vállalkozásainak megkeresése, lehetséges együttműködés kidolgozása,
- Üzemlátogatások megszervezése iskolák számára,
- Középsiskolák tanműhelyeinek bemutatása általános iskoláknak
- Pályaorientációs tanácsadás megszervezése,
- Igényfelmérés az iskolákban a tanulók továbbtanulási, pályaválasztási elképzeléseiről
- Pályaválasztási szülői értekezletek, osztályfőnöki órák szervezése
- Interaktív pályaválasztási program általános iskolás diákoknak (járásonként két helyszínen)
- Pályaorientációs kiállítás szervezése tanulók és szüleik számára

Várt eredmények indikátorok:

Csökken a pályakezdő munkanélküliek és a folyamatos átképzésben lévők száma.

Költségvetés: 25 000 000 Ft.

Tervezett időbeli ütemezés: 2017.10.01 – 2019.10.31.

Humán erőforrás igény:

- projektmenedzser 1 fő
- pénzügyi szakember 1 fő
- pályaorientációs tanácsadók, pszichológusok

4. A foglalkoztatási paktum üzleti kapcsolatainak kiépítése, a megye gazdasági potenciáljának fejlesztése

Projektgazda: Heves Megyei Önkormányzat, Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.

Együttműködő partnerek: Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum tagjai, Heves megyei Kereskedelmi és Iparkamara

A projekt célja:

- A paktum tagok közötti kapcsolatok és együttműködések fejlesztése, belső piac kialakítása, mely a megyei vállalkozások gazdasági stabilitását is támogatja
- A paktum szervezeti megerősítése, hosszú távú működésének biztosítása,
- A megyében működő kkv-k sikeres működéséhez szükséges vállalkozói ismeretek fejlesztése, a vállalkozások működtetéséhez és versenyképességük növeléséhez szükséges tudás elérhetőségének javítása egyedi és csoportos tanácsadás igénybe vételével.
- Az önkormányzatok és helyi vállalkozások kapcsolatának erősítése

Célcsoport:

- A megyei foglalkoztatási partnerség tagjai
- A megyében működő kkv-k

A projekt illeszkedése a stratégiához:

S1 Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén

P2: Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása

A projekt indoklása:

- A paktum partnerek részéről megjelenő fontos igény a résztvevő szervezetek tevékenységének megismerése, kapcsolódási pontok feltárása,
- A paktum hosszú távú stabil működésének feltétele a megízírduló bizalmas üzleti és partnerségi együttműködések,
- A helyi igényekre a helyi együttműködések és közös projektek biztosítják a leghatékonyabb megoldásokat,
- A tapasztalatok szerint a vállalkozásoknak nyújtott tanácsadások nem érnek el a mikro- és kisvállalkozások széles rétegéhez, emiatt nem jutnak olyan személyre szabott információhoz, szakmai segítséghez, amely szükséges lenne fejlődésükhöz

A projekt tevékenységei:

- partnerségi hálózatépítés folytatása, megerősítése
- szolgáltatási igények felmérése
- belső piac kialakítása,
- közös projektek generálása
- vállalkozói esték megrendezése Heves megye különböző településein a helyi önkormányzattal vagy vállalkozói egyesülettel együttműködésben

Várt eredmények indikátorok:

- Nő a megyén belüli együttműködések száma, ezáltal nő a gazdasági stabilitás is.
- Megízírduló a foglalkoztatási paktum kapcsolatrendszere, ami biztosítja a partnerség hosszú távú működését.
- Helyi szükségleteket kielégítő közös projektek jönnek létre a partnerek együttműködésében.
- A vállalkozások vezetői eredményesebben keresik a lehetőségeket, amelyek segítik vállalkozásukat a fennmaradásban, versenyképességük javításában.

Költségvetés: 25 000 000 Ft.

Tervezett időbeli ütemezés: 2017.10.01 – 2020.10.31.

Humán erőforrás igény:
projektmenedzser
projekt asszisztens
pénzügyi szakember

7.8 Eger Megyei Jogú Város foglalkoztatási stratégiája és Heves megye foglalkoztatási stratégiájának szinergiája

Heves megye és Eger Megyei Jogú Város foglalkoztatási paktumának keretét adó projektek tervezésekor már történtek lépések a két paktum szinergiájának megteremtése érdekében. A megyei és a megyeszékhely paktumának lehatárolása során a projektgazda Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata kimondta, hogy a megyeszékhely paktuma a város közigazgatási határáig terjed. Ennek eredményeként Heves megye paktuma a megye egyéb területeit érinti. A megyei stratégia azonban a két paktum projekt területi lehatárolásától függetlenül az egész megye területére kiterjed, hiszen a megyei foglalkoztatási stratégiában meg kell jeleníteni Eger Megyei Jogú Város foglalkoztatási stratégiáját, annak célrendszerét és a kapcsolódási pontokat.

Eger Megyei Jogú Város paktum projektjének rövid bemutatása

Eger MJV Foglalkoztatási Paktumának célja, hogy a város közigazgatási határára belül eső területére kiterjedően olyan jól működő foglalkoztatási együttműködést valósítson meg, amely nagymértékben segíti a város foglalkoztatási helyzetének javítását. Mindezt úgy kívánja elérni, hogy a paktum-területen működő vállalkozások munkaerő-igényeiből kiindulva képzési és foglalkoztatási programokat valósít meg, hozzájárulva a munkaerőpiac bővítéséhez, a célcsoport képzéséhez, elhelyezkedéséhez és a szereplők együttműködésének erősítéséhez.

A projekt konzorciumi formában valósul meg, a konzorcium vezetője Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata, akinek alapvető feladata a paktum projekt szakmai megvalósításának biztosítása, az ahhoz szükséges szakmai kapacitások megteremtése. Az Egri Városfejlesztési Kft. koordinálja a projektet, biztosítja a projektmenedzsmenetet, fórumokat szervez, egyeztetéseket vezet, részt vesz az együttműködések kialakításában, tájékoztató munkát végez, projekt előkészítési feladatokat lát el, koordinálja a partnerséget, foglalkoztatási stratégiát és akciótérket készít. A program megvalósításában kulcspartner a Heves Megyei Kormányhivatal lesz, amely biztosítja az aktív munkaerő-piaci eszközöket, támogatásokat a célcsoport és a foglalkoztatók részére, továbbá a munkaerő-piaci szolgáltatások egy kisebb hányadát is biztosítja. A negyedik partner az Egri TISZK Térségi Integrált Szakképző Központ Közhasznú Nonprofit Kft., amelynek feladata lesz a munkaerő-piaci szolgáltatások, ehhez kapcsolódóan a munkaerő-piaci szolgáltatások előzetes helyzetelemzésének elkészítése, illetve a munkaerő-piaci szolgáltatások célcsoport helyzetének évenkénti felülvizsgálata. A TISZK-nél működik majd a paktum iroda is, itt zajlik a paktum szervezet működtetése, itt készül a munkaprogram, az eljárásrendek valamint a szabályzatok is.

A konzorciumi együttműködés eredményeként a foglalkoztathatóság, a képzettségi szint széles körben javul, az álláskereső hátrányos helyzetű személyek száma mérséklődik, az állást keresők és a munkaadók a jelenleginél rövidebb idő alatt egymásra találhatnak, a helyi gazdaság erősödik, a befektetés-ösztönzési programelem hatására új vállalkozások telepednek le a városban, a piaci keresletnek megfelelő átképzésekre, továbbképzésekre kerül sor a munkahelyek megőrzése érdekében, támogatott munkahelyek kerülnek létrehozásra.

A projekt közvetlen célcsoportját azon személyek alkotják, akiknek a paktum eredményeként a képzettségi szintjük nő, akiknek sikerül az elsődleges munkaerő-piacon elhelyezkedniük. A közvetett célcsoport azon foglalkoztatók köre, akik a paktum eredményeként megfelelő szakképzettségű munkavállalót tudnak foglalkoztatni, ezáltal termelékenységük javul.

A projekt időtartama 60 hónap, 2021.06.30-ig a foglalkoztatási paktum keretében munkaerő-piaci programokban résztvevők száma 634 fő, az álláshoz jutók száma 277 fő, és az álláshoz jutók közül a támogatás után hat hónappal állással rendelkezők száma 180 fő lesz.

Heves megye paktum projektjének rövid áttekintése

A Heves megyei foglalkoztatási megállapodás célja, hogy a Heves Megyei Önkormányzat vezetésével, az egész megyére kiterjedően létrejövő foglalkoztatási együttműködés, partnerség (paktum) hozzájáruljon azon forráshoz, mely segítségével – a projekt

megvalósítása során kialakított stratégia mentén – a konzorciumi partnereink bevonásával képzési és foglalkoztatási programokat valósítsunk meg.

A projekt célja egy olyan működő megyei szintű foglalkoztatási együttműködés létrehozása, melynek segítségével a munkaerő-piaci igényeket figyelembe véve, Heves megye foglalkoztatási helyzete ténylegesen javulhat. A 2014-2020-as fejlesztéspolitikai időszakban a TOP keretében kialakítandó paktumok, így jelen projekt keretében létrejövő paktum célja elsősorban a megyében meglévő vállalkozói, foglalkoztatói igények, azaz a kereslet kielégítése. A megyei paktum működtetése során a konkrét munkalehetőségekből kell majd kiindulni és ezek minél jobb kihasználása érdekében fel kell vonultatni a paktum rendelkezésre álló összes eszközt, melynek körét a projekt keretében kialakításra kerülő stratégia határozza meg.

Kiemelt célunk a TOP ERFA forrásból támogatott gyermekellátási kapacitások humánerőforrás igényének kielégítése. A projekt megvalósításával közvetlen célunk mintegy félezer ember képzése és vagy foglalkoztatása, míg hosszú távon célunk a megye munkanélküliségének csökkentése, a lehető legmagasabb foglalkoztatási szint elérése, a valós vállalkozói és foglalkoztatói igények kielégítése révén. A projekt számszerűsíthető eredményeként a megyei paktum keretében a munkaerő-piaci programokban résztvevők száma – Heves megye ITP-jében meghatározott forrásarányos célérték figyelembe vételével- várhatóan eléri az 518 főt.

A projekt közvetlen célcsoportját azok a munkanélküliek adják, akik a pályázati felhívásban meghatározott feltételek mentén bevonásra kerülnek a megyei paktum egyes programjaiba. A közvetlen célcsoport körébe tartoznak továbbá azok a megyei vállalkozások és foglalkoztatók, akik igényeiket megfogalmazva a paktum keretében részesülhetnek foglalkoztatási bértámogatásban, ezzel biztosítva a saját fejlődésüket. A projekt közvetett célcsoportja a projektbe bevont munkanélküli személyek közvetlen környezetébe, családjába, végső soron a megye lakossága.

A projektben résztvevő konzorciumi partnerek:

- Heves Megyei Önkormányzat (Konzorciumvezető)
- Heves Megyei Önkormányzati Hivatal
- Heves Megyei Kormányhivatal
- Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
- Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

A projekt várható eredménye:

- résztvevők száma – Heves megye ITP-jében meghatározott forrásarányos célérték figyelembe vételével- várhatóan eléri az 518 főt
- a vállalkozásoknak adott munkaerő-piaci támogatások révén a cégeknél keletkezett megtakarítások további fejlesztéseket generálhatnak
- a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztatásának ösztönzése
- hozzájárulás a gazdasági növekedéshez
- a fejlesztés révén csökken a megye munkanélküliségi mutatója, nő a foglalkoztatottak száma, ezzel egyidejűleg nő a fogyasztás
- hozzájárulás a munkahelyteremtéshez
- a projektbe bevont vállalkozások számára eljuttatott támogatások révén új munkahelyek jönnek létre megyeszerte.

A két projekt célrendszerének áttekintését követően megállapít

ható, hogy mindkét foglalkoztatási paktum projekt fő célja a paktumok területén a foglalkoztatási szint növelése.

Mindkét projekt célcsoportja a hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktív személyek csoportja.

Heves megye Magyarország egyik legnagyobb munkanélküliséggel küzdő megyéje. Bár a munkanélküliség mutatói elsősorban nem a megyeszékhelyen a legmagasabbak, hanem a megye területén húzódó gazdaság tengelytől északra és délre fekvő járásokban, a megyeszékhely relatív munkanélküliségi mutatója még mindig javítható. Egy városnak sem lehet más a célja, hogy a városban élő minden munkaképes korú személy munkát vállalhasson, olyan munkát, amely megfelelő megélhetést biztosít a családjá számára.

A megyei jövőkép sem lehet más, mint az, hogy a megye munkanélküliségi mutatója javuljon, a megye lakosságának minden tagja tisztességgel megélhetést biztosító munkát találjon lehetőség szerint lakhelyén vagy ahhoz közel.

A két paktum projekt tevékenységeinek kapcsolódása

Mindkét paktum projekt keretében megvalósuló tevékenységek két fő tevékenységköré csoportosulnak. Az 1. főtevékenység keretében kerül sor a paktum szakmai feladatainak elvégzésére, a paktumok működtetésének biztosítására, a megyei és megyei jogú városi paktum stratégia kidolgozására, a projektmenedzsmentre.

A 2. főtevékenység ellátása során kerül sor a Heves Megyei Kormányhivatal felügyelete alatt a paktum projektekbe bevont célcsoport képzési támogatására valamint a támogatásban részesülő cégek bér- és járulék támogatására.

Azonos fejlesztési irányok, kapcsolódó célok

A megyei fejlesztési stratégia egyik célja, a „Versenyképes és rugalmas munkaerőbázis kialakítása a gazdasági tengely mentén”. Ez a stratégiai cél, Eger Megyei Jogú Város egyik stratégiai fontosságú célkitűzése is, hiszen, mint a gazdasági tengely mentén fekvő megyeszékhely küzd azokkal a gondokkal, rendelkezik azokkal az adottságokkal, mely a megye gazdasági tengelye mentén fekvő településeket, elsősorban nagyvárosokat is érinti.

A megye közepén húzódó gazdasági tengely Heves megye gazdaságilag legfejlettebb térségeit foglalja magában. A Hatvan-Gyöngyös-Eger tengely mentén sorra épülő, bővülő vállalkozások számára egyre nagyobb problémát jelent a megfelelő kvalitású, szakképzett munkaerő felkutatása és alkalmazása. Ez a probléma sajnos Egert, mint megyeszékhelyt is érinti. A vállalkozások tőkéjük vagy nyereségük egyre nagyobb részét kénytelenek a megfelelő munkaerő biztosításával kapcsolatos költségekre fordítani, úgymint lakhatási támogatás, munkába járás támogatása, esetleg saját munkajáratok indítása. A tengely és azon belül Eger gazdasági fejlettségének megőrzése és további fejlődése érdekében segíteni kell a megfelelő infrastruktúrával rendelkező, magas hozzáadott értékű munkahelyek létesítését, valamint elő kell segíteni a K+F+I gazdasági tevékenységet végző vállalkozások letelepedését, illetve a térségben történő fejlesztéseiket, beruházásaikat.

Eger Megyei Jogú Város foglalkoztatási stratégiájának egyik célkitűzése a megyei 1. stratégiai célkitűzéssel összhangban nem is lehet más, mint a foglalkoztatási lehetőségek kihasználása és munkahelyteremtés segítése a város közigazgatási területén.

A város foglalkoztatási stratégiáján belül további célok a vállalkozási tanácsadás, a beszállítói hálózatok fejlesztése, mely a megyei stratégiában is megjelenik a stratégia megvalósítását segítő eszközrendszeren belül. (Kapcsolódás S1-P2 és P3)

A megyeszékhely stratégiai célrendszerében szereplő prioritások, célok között található a K+F tevékenységek ösztönzése a betelepült vállalkozásoknál, mely cél a megyei S1 stratégiai célnál is megjelenik.

Fontos kapcsolódási pont a két foglalkoztatási stratégiánál a turizmushoz kapcsolódó foglalkoztatás segítése, a vállalkozások számára történő foglalkoztatás-politikai információk eljuttatása, a helyi gazdaságok létrehozása, a helyi termékfejlesztés is.

Bár Eger a gazdasági tengely mentén helyezkedik el, mind a megye, mind a város számára fontos cél a hátrányos helyzetű rétegek munkaerő-piaci integrációja, melynek során mindkét stratégiában megfogalmazódik az a hiányosság, ami ezen réteg integrációjának gátja. Mindkét stratégia új módszerek alkalmazását tűzi ki célul annak érdekében, hogy az elért célcsoport munkaerő-piaci integrációja sikeres legyen. Kiemelt cél továbbá mindkét stratégiában a fiatalok, pályaválasztók elérése személyes találkozások révén.

A megyei jogú város stratégiájában és a megyei stratégiában is célként fogalmazódik meg a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzési rendszer kialakítása, a kínálat és az igények összehangolása. Mindkét stratégia fontosnak tartja a munkaerő-piaci szolgáltatások személyre szabott, egyéni megközelítését, a civil szereplők bevonását a mentorálásba.

A munkahelyek minőségi fejlesztése és a foglalkoztatást ösztönző rendszerek alkalmazása szintén kapcsolódási pontot jelent a két stratégia között. A munkaerő megszerzése mellett mindkét stratégiában kiemelt célként jelenik meg a munkaerő megtartása, melyet az előbbieken nevezett eszközökkel lehet elérni.

A foglalkoztatási stratégiák esetében a tervezés során is hasonló lépésekre került sor, a stratégiaalkotás módszertana is megegyezik.

A kapcsolódó paktumokban partnerként résztvevő Heves Megyei Kormányhivatal biztosítja mindkét projekt magas szintű foglalkoztatás-politikai szakmai színvonalát, mely révén a projektek sikeres, egymással szinergiában történő megvalósítása válik lehetővé.

■ Forrásjegyzék:

DR. ADLER JUDIT; DR. FREY MÁRIA; KOLTAI LUCA; SIMONYI ÁGNES: A jövő munkahelyeiért I. kötet

KÖLLŐ JÁNOS: A magyar foglalkoztatáspolitikai átfogó értékelése az Európai Foglalkoztatási Stratégia kontextusában, az elmúlt öt év tapasztalatai alapján

Európai Bizottság: Az Európai Foglalkoztatási Stratégia (EFS) tíz éve

FREY MÁRIA: Az Európai Unió Foglalkoztatási Stratégiája

A 2014–2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseinek megalapozása – szakpolitikai stratégia

Csehné dr. Papp Imola: Foglalkoztatáspolitikai

CSOBA JUDIT: Foglalkoztatáspolitikai

Heves Megye Területfejlesztési Konceptiója (2014–2020)

Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014–2020)

Heves Megye Integrált Területi Programja (2014–2020)

Észak-magyarországi Stratégiai Füzetek 2014. XI. évfolyam 2. szám

TOP-5.1.1-15 Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések pályázati felhívása és mellékletei

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2/2011. (I. 14.) NGM rendelet az álláskeresőként való nyilvántartásba vételéről, valamint a nyilvántartásból való törlésről

37/2003. (XII. 27.) OM rendelet az Országos Képzési Jegyzékről

2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról

2010. évi LXXV. törvény az egyszerűsített foglalkoztatásról

2012. évi I. törvény Ft. Munka Törvénykönyvéről

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről

298/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról

118/2001. (VI. 30.) Korm. rendelet a munkaerő-kölcsönzési és a magán-munkaközvetítői tevékenység nyilvántartásba vételéről és folytatásának feltételeiről

299/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet a munkabérek nettó értékének megőrzéséhez szükséges munkabéremelés 2012. évi elvart

mértékéről és a béren kívüli juttatás ennek keretében figyelembe vehető mértékéről
255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet a 2014–2020 programozási időszakokra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról

272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről

105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről

290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet a kedvezményezett járáások besorolásáról

Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

Európai Bizottság 651/2014/EU rendelete

www.palyazat.gov.hu

<http://penzugysziget.hu>

www.ksh.hu

www.hevesmegye.hu

www.ngm.hu

www.teir.hu

Impresszum:

Megrendelő:
Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség
Nonprofit Kft.

Az anyag elkészítésében közreműködtek:
- Heves Megyei Önkormányzat
- Heves Megyei Önkormányzati Hivatal
- Heves Megyei Kormányhivatal
- Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.
- Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

Kézirat lezárva 2016.december 9.